เอกสารวิชาการหมายเลข 3

การแพทย์ตามแนวทางท่านศาสดามุฮัมมัด ซล.

Healing with the Medicine of the Prophet

ผู้ประพันธ์ อิบนิกอยยิม อัลเญาซียะห์

นายแพทย์กษิดิษ ศรีสง่า แปล

แผนงานสร้างเสริมสุขภาวะมุสลิมไทย

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

เอกสารวิชาการหมายเลข 3

การแพทย์ตามแนวทางท่านศาสดา ซล.

ผู้ประพันธ์ อิบนิกอยยิม อัลเญาซียะห์

นพ.กษิดิษ ศรีสง่า

แปล

แผนงานสร้างเสริมสุขภาวะมุสลิมไทย
คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สนับสนุนโดย
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

จัดพิมพ์โดย:
แผนงานสร้างเสริมสุขภาวะมุสลิมไทย
ศูนย์ศึกษานโยบายเพื่อการพัฒนา (ศศนพ.)
คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน
กรุงเทพมหานคร 10330
โทรศัพท์/โทรสาร 0-2218-6229, 0-2218-6284
Website: http://www.muslimthaihealth.com

การแพทย์ตามแนวทางท่านศาสดา ซล.
ผู้ประพันธ์ อิบนิกอยยิม อัลเญาซียะห์

นพ.กษิดิษ ศรีสง่า
แปล

พิมพ์ครั้งที่ 1 มกราคม 2548 จำนวน 3,000 เล่ม

ผลิตขึ้นเพื่อเป็นวิทยาทาน ห้ามจำหน่าย

ความเป็นมา

بسم ا الر ن الرحيم

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงเมตตาปรานี ผู้ทรงกรุณาเสมอ

ในช่วงประมาณหนึ่งปีที่ผ่านมา ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 ซึ่งเป็นวันแรกที่แผนงานสร้างเสริมสุขภาวะมุสลิมไทยเริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการ แผนงานได้ดำเนินกิจกรรมไปหลายกิจกรรม โดยคาดหวังว่ากิจกรรมเหล่านี้จะมีส่วนช่วยสร้างเสริมสุขภาวะที่ดีแก่สังคมมุสลิม แต่การงานต่างๆ นั้นคงไม่สามารถบรรลุความสำเร็จและมีความสมบูรณ์ได้โดยปราศจากพรจากเอกองค์อัลลอฮฺ (ซ.บ) นอกจากนั้นความร่วมมือร่วมใจของพี่น้องมุสลิมไทยในที่ต่างๆ จากหลายองค์กรและแทบทุกสาขาอาชีพ ก็มีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนให้แผนงานฯ สามารถดำเนินงานไปได้ด้วยดี

เอกสารฉบับนี้เป็นอีกส่วนหนึ่งของความพยายามของแผนงานสร้างเสริมสุขภาวะมุสลิมไทย โดยการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่จะรวบรวมคำสอนของอิสลามที่เกี่ยวกับสุขภาวะมาเผยแพร่แก่พี่น้องมุสลิมไทยให้ได้ใช้ประโยชน์และได้ตระหนักในคุณค่าแห่งอิสลาม ว่ามีมากมายและมหัศจรรย์เพียงใด เอกสารฉบับนี้จะเป็นคู่มือหรือตำราที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการสืบค้นและอ้างอิงเพื่อใช้ประโยชน์ทางวิชาการและการดำรงชีวิตของทุกๆ คนต่อไป

การแปลหนังสือ “الطب النبوي” หรือในชื่อภาษาไทยว่า “การแพทย์ตามแนวทางท่านศาสดา ซล.” ไม่ใช่สิ่งที่ทำได้โดยง่าย ต้องอาศัยความรู้ทั้งภาษาอังกฤษ ภาษาอรับ และการแพทย์ จึงจะสามารถแสดงเป็นภาษาไทยได้ถูกต้องและมีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด แผนงานฯ จึงใคร่ขอขอบคุณนายแพทย์กษิดิษ ศรีสง่า ที่ได้กรุณาสละเวลาให้กับการแปลครั้งนี้ แผนงานฯ เชื่อว่าเอกสารฉบับนี้จะช่วยเติมช่องว่างให้กับสังคมไทยโดยรวมที่กำลังหันกลับมาให้ความสำคัญกับภูมิปัญญาดั้งเดิมของบรรพบุรุษและผู้รู้ในอดีต ซึ่งในท้ายที่สุดแล้วจะช่วยให้ทุกๆ ฝ่ายมีชีวิตที่มีสุขภาวะที่ดีอย่างแท้จริงต่อไป

รองศาสตราจารย์ ดร.อิศรา ศานติศาสน์

ผู้จัดการแผนงานสร้างเสริมสุขภาวะมุสลิมไทย

มกราคม 2548

สารบัญ

حرفُ الصاد อักษรศอด

حرفُ الضاد อักษรฎอด

حرفُ الطاءอักษรฏออ์

حرفُ العين อักษรอีน

حرفُ الغين อักษรเฆน

حرفُ الفَاء อักษรฟาอ์

حرفُ القَاف อักษรกอฟ

حرفُ الكَاف อักษรกาฟ

حرفُ الام อักษรลาม

حرفُ الِميم อักษรมีม

حرفُ النون อักษรนูน

حرفُ الهاء อักษรฮาอ์

حرفُ الواو อักษรวาว

حرفُ الياء อักษรยาอ์

คำปรารภ

ด้วยพระนามของพระผู้เป็นเจ้าแห่งสากลโลก ผู้ทรงไว้ซึ่งความเมตตาและปราณี ผู้ที่เราหวังพึ่งพิงอยู่เสมอ ไม่มีพลังอำนาจใดๆ เว้นแต่จะมาจากพระองค์ ไม่มีความสำเร็จใดๆ จะเกิดขึ้นได้เว้นแต่ด้วยความประสงค์ของพระองค์เพียงผู้เดียวเท่านั้น

หนึ่งพันสี่ร้อยปีก่อน บุรุษหนึ่งได้ถือกำเนิดขึ้น กลางทะเลทรายที่แห้งแล้งแห่งเมืองมักกะห์ ท่านคือศาสดาองค์สุดท้ายของศาสนาอิสลาม นำทางนำจากพระผู้เป็นเจ้ามาสู่ยังมวลมนุษย์ เพื่อให้มนุษย์ทั้งหลายได้ดำเนินชีวิตไปตามแนวทางที่ถูกต้องและเป็นสุขสถาพรตลอดไป ท่านคือศาสดาของเรา ท่านนบี มุฮัมมัด ซล.

แนวทางของท่านครอบคลุมเรื่องการดำรงชีวิตทั้งมวล เนื่องจากศาสนาอิสลามนั้นมิใช่อื่นใดนอกจากเป็นแนวทางแห่งการดำรงชีวิต การอยู่ในโลกนี้ได้อย่างมีความสุข ครอบคลุมการกระทำทุกๆ อย่างของมนุษย์ทั้งยามปกติยามเกิดภัยพิบัติและยามเจ็บป่วย

เจ็ดร้อยปีหลังจากที่ท่านศาสดา ซล. ได้กลับไปสู่ความเมตตาของพระผู้เป็นเจ้า นักปราชญ์ผู้มีชื่อเสียงและมีความรู้ยิ่งยวดคนหนึ่งของโลกมุสลิม ท่านอบูอับดุลลอฮ์ ชัมซุดดีน มุฮำหมัด บินอบีบักร บินอัยยูบ บินซะอ์ด บินหะรีซ บินมักกีย์ ซัยนุดดีน อัรซัรอี หรือที่รู้จักกันในนามว่า ท่านอิบนิกอยยิม อัลเญาซียะห์ ได้นำเอาสิ่งที่ท่านศาสดา ซล. ได้แนะนำไว้เป็นแนวทางในด้านการแพทย์และการรักษาตนเองด้วยวิธีต่างๆ นั้นมาวิเคราะห์ตามแนวทางของการแพทย์ในยุคสมัยนั้น ได้ผลว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่ท่านศาสดาทำนั้นคือแนวทางที่ถูกต้องและเหมาะสมแล้วในทางการแพทย์ ยิ่งกว่านั้นในบางสิ่งบางเรื่องยังก้าวหน้าทันสมัยกว่าการแพทย์ในยุคนั้นด้วย เป็นเครื่องยืนยันได้เป็นอย่างดีว่า สิ่งที่ท่านศาสดา ซล. ทำไปทุกๆ อย่างนั้น มิใช่อื่นใด นอกจากเป็นการดลใจจากพระองค์อัลลอฮ์ ซบ. พระผู้เป็นเจ้าผู้ทรงรู้จริงตลอดกาลนั่นเอง โดยท่านได้เขียนไว้เป็นหนังสือชื่อว่า “الطب النبوي” หรือในชื่อภาษาไทยคือ “การแพทย์ตามแนวทางท่านศาสดา ซล.”

เจ็ดร้อยปีหลังจากนั้น แผนงานสร้างเสริมสุขภาวะมุสลิมไทย สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้มอบหมายให้ข้าพเจ้าเป็นผู้แปลหนังสือดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้เห็นถึงความมหัศจรรย์ของอิสลาม แสดงให้เห็นถึงแนวทางที่ถูกต้องในการดำเนินชีวิต การทำให้มีสุขภาวะที่ดีตามแบบอิสลาม โดยหวังว่าสิ่งที่ได้นำเสนอจะกลายเป็นแนวทางให้มุสลิมไทยในปัจจุบัน ได้ดำรงชีวิตอยู่อย่างมีสุขภาพที่ดีตามแบบฉบับของอิสลาม และเป็นเครื่องกระตุ้นให้มุสลิม หันหน้ามาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับสุขภาพ เพื่อจะได้นำความรู้นั้นมาสร้างสุขภาวะที่ดี ให้กับมุสลิมและมนุษยชาติทั้งมวล

เป็นความภูมิใจอย่างยิ่งที่ครั้งหนึ่งในชีวิตจะได้มีโอกาสรับใช้ศาสนาอิสลาม ได้สร้างสรรค์และจรรโลงศาสนาอิสลามให้ดำรงอยู่อย่างถูกต้องตามแนวทางที่แท้จริงตลอดไป ข้าพเจ้าจึงรับทำงานดังกล่าวนี้ แม้ตระหนักแน่แก่ใจว่าเป็นงานหนักมหาศาล เนื่องจากจะต้องแปลสิ่งที่เป็นความรู้ความเข้าใจของคนในสมัยก่อนๆ ซึ่งมีหลายๆ อย่างที่ไม่ตรงกับความเข้าใจในปัจจุบัน ต้องหาความรู้เกี่ยวกับการแพทย์ในสมัยนั้น คำศัพท์ต่างๆ ที่ใช้ในสมัยนั้น ซึ่งบางครั้งไม่ตรงกับในยุคปัจจุบันนี้ บางศัพท์ก็ไม่สามารถหาความหมายที่แท้จริงได้ในปัจจุบัน

สิ่งผิดพลาดใดๆ ที่เกิดขึ้นอันเป็นสิ่งที่ต้องมีตามประสามนุษย์ผู้หนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์พร้อม ข้าพเจ้าขอน้อมรับคำติชมจากท่านผู้อ่านด้วยความเต็มใจและยินดีอย่างยิ่งที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อจะได้แก้ไขสิ่งผิดพลาดดังกล่าวนั้นให้ถูกต้องยิ่งขึ้นในครั้งต่อๆ ไป ทั้งนี้เพื่อให้หนังสือนี้กลายเป็นหนังสือที่สมบูรณ์ที่สุดเล่มหนึ่ง หลังจากผ่านการแก้ไขติชมจากท่านผู้อ่านทั้งหลายแล้ว ถือเป็นผลงานร่วมกันระหว่างผู้แปลและท่านผู้อ่าน ในการแปลจะพยายามแปลให้ตรงตัวที่สุดก่อนเพื่อรักษาใจความที่สำคัญทั้งหมดไว้ ดังนั้นบางครั้งสำนวนจะดูวกไปวนมา นั่นคือลักษณะของภาษาอาหรับ ซึ่งมักจะเขียนคำที่มีความหมายคล้ายๆ กันติดต่อกันไปเพื่อความสละสลวย แต่ถ้าหากวกวนมากเกินไป

โดยไม่เพิ่มความหมายในเนื้อเรื่องมากนักก็จะตัดออกไปบ้าง ในส่วนที่เป็นโคลงกลอนที่ผู้ประพันธ์ได้นำมาเพื่ออธิบายศัพท์บางคำก็จะตัดทิ้งออกไปบ้างเพื่อไม่ให้เยิ่นเย้อจนเกินไป ท่านผู้สนใจอาจจะหาอ่านส่วนที่ตัดออกไปได้จากต้นฉบับจริง

ในหนังสือเล่มนี้กล่าวถึงการกระทำของศาสดา ซล. ในสภาวะต่างๆ ซึ่งก็คือหะดีษนั่นเอง ดังนั้นจึงต้องมีระดับขั้นและที่มาเพื่อแสดงความน่าเชื่อถือของหะดีษนั้นว่าอยู่ในระดับใด เพื่อให้ผู้อ่านได้พิจารณาดูและเลือกเฟ้นตามที่เห็นสมควร

คำว่า ‘‘ซอเฮียะห์’’ แปลว่าถูกต้อง มักหมายถึงหนังสือหะดีษของท่านอิหม่ามบุคอรีหรือท่านอิหม่ามมุสลิมท่านใดท่านหนึ่งที่รวบรวมหะดีษที่ท่านเห็นถูกต้องไว้ในหนังสือ ‘‘ซอเฮียะห์บุคอรี’’ ‘‘ซอเฮียะห์มุสลิม’’ ถ้ามีคำว่า ‘‘ซอฮีเฮน’’ หรือถูกต้องทั้งสอง หมายถึงหะดีษนั้นๆ เป็นหะดีษที่ถูกต้องตามความเห็นของหนังสือทั้งสองเล่ม แสดงถึงความน่าเชื่อถือที่มากขึ้น ส่วนคำว่า ‘‘ดี ถูกต้อง’’ หรือ ‘‘ดี’’ หรือ ‘‘อ่อน’’ ก็เป็นระดับความน่าเชื่อถือของหะดีษนั้นๆ ที่ลดหลั่นกันไป ส่วนคำว่า หะดีษมัรฟัวอ์ หมายถึง หะดีษที่พาดพิงไปยังท่านศาสดา ซล. ที่ผู้เล่าต่อๆ กันมานั้นเป็นคนดีน่าเชื่อถือ แต่กลับไม่ถึงตัวท่านศาสดา ซล. โดยตรง คืออยู่กันคนละสมัยนั่นเอง ดังนั้นความน่าเชื่อถือจึงลดลงไป รายละเอียดต่างๆ อาจหาอ่านได้ตามหนังสือหะดีษต่างๆ ที่แปลกันแพร่หลายอยู่ในปัจจุบัน คำบางคำที่หาคำแปลไม่ได้เนื่องจากไม่มีในภาษาไทยก็ได้ใช้คำใกล้เคียงแทนหรือมีเป็นศัพท์เฉพาะที่คนทั่วไปอ่านแล้วไม่เข้าใจก็จะพยายามใช้เป็นการอธิบายศัพท์แทน เพราะมีจุดประสงค์ให้ผู้อ่านส่วนใหญ่ได้เข้าใจเนื้อเรื่อง มิได้ต้องการให้มาเรียนศัพท์แพทย์แต่ประการใด โดยจะพยายามเขียนภาษาอาหรับกำกับไว้ด้วยเท่าที่จะทำได้ แต่บางครั้งไม่สามารถหาคำใดได้จริงๆ เช่น พืช หรือสารบางอย่าง วิธีการบางอย่างซึ่งเป็นที่รู้จักกันในสมัยนั้น แต่ไม่มีแล้วในสมัยนี้ ก็ต้องใช้ทับศัพท์ไปเพื่อให้ชนรุ่นหลังได้ค้นคว้าแก้ไขต่อไปในอนาคต

หนังสือเล่มนี้แบ่งเป็นสามส่วน ส่วนแรกเป็นโรคต่างๆ ทางกาย ส่วนที่สองเป็นโรคทางจิตวิญญาณ ส่วนที่สามเป็นยารักษาโรคในสมัยนั้นซึ่งเรียงตามลำดับอักษรของภาษาอาหรับ จึงต้องมีภาษาอาหรับกำกับไว้ ดังนั้นถ้าจะหาก็ต้องหาตามศัพท์ภาษาอาหรับ ตามต้นฉบับเดิม ไม่ได้เรียงตามภาษาไทย จึงคงมีความไม่สะดวกสำหรับผู้อ่านพอสมควร ก็คงต้องขออภัยท่านผู้อ่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ความผิดพลาด หรือข้อตำหนิอันใดที่ท่านผู้อ่านได้พบได้เห็นในหนังสือนี้ ขอได้โปรดแนะนำติดต่อมายังข้าพเจ้าผู้แปลเพื่อจะได้แก้ไขต่อไปให้ดียิ่งขึ้นในการพิมพ์ครั้งต่อๆ ไป อินชาอัลลอฮ์

ขอขอบพระคุณพระองค์อัลลอฮ์ ซบ. ที่พระองค์ได้ทรงโปรดประทานความรู้ โอกาสและเวลาให้ข้าพเจ้าได้แปลหนังสือเล่มนี้จนสำเร็จ

ขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้เลี้ยงดูอบรมจนเติบใหญ่ ขอบพระคุณครูบาอาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาการให้ ขอบพระคุณพี่น้องทุกๆ ท่านที่ได้กรุณาช่วยเหลือในการแปลครั้งนี้ ขอบพระคุณผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ทำให้หนังสือเสร็จสมบูรณ์ขึ้น ขอบพระคุณท่านผู้อ่านที่ได้กรุณาอ่านและให้คำแนะนำมา และ สิ่งหนึ่งที่จะลืมเสียมิได้คือกำลังใจจากบุตรและภรรยาของข้าพเจ้า เป็นส่วนช่วยให้งานที่ทำบรรลุผลสำเร็จอย่างดียิ่ง ขอพระองค์อัลลอฮ์ ซบ. ทรงตอบแทนทุกๆ ท่านที่กล่าวนามมาแล้วและไม่ได้กล่าวนามในที่นี้ด้วยสิ่งที่ดี ทั้งในโลกนี้และโลกหน้าเทอญ

วัสสลามมุอะลัยกุมฯ
นพ.กษิดิษ ศรีสง่า (ผู้แปล)
12 สิงหาคม 2547

ประวัติผู้ประพันธ์

ชื่อและสมญานาม

ท่านชื่อ อบูอับดุลลอฮ์ ชัมซุดดีน มุฮัมมัด บินอบีบักร บินอัยยูบ บินซะอด์ บินหะรีซ บินมักกีย์ ซัยนุดดีน อัรซัรอีย์ อัดดีมัชกีย์ อัลฮัมบาลีย์ หรือรู้จักกันในนาม อิบนุ กอยยิม อัลเญาซียะห์

คำว่า อัลเญาซียะห์ เป็นชื่อของ สถานศึกษาหนึ่งที่กรุงดามัสกัส บิดาของท่านคือผู้ก่อตั้งสถานศึกษาดังกล่าว

วันเวลาและสถานที่เกิด

ท่านเกิดที่บัยตุอิลม์ วะซอลาห์ เมื่อวันที่ เจ็ด เดือนซอฟัร ปีฮิจเราะห์ศักราช 691

คณาจารย์ที่สอนสั่ง

ท่านได้รับการสอนสั่งจากบรรดานักปราชญ์ผู้มีชื่อเสียงโด่งดังในสมัยนั้น และได้เรียนภาษาอาหรับกับท่านอิบนิอบีฟัตฮ์ อัลบะอ์ลีย์ รับฟังหะดีษจากท่านชีฮาบ อันนาบิลซีย์และอิบนิอับดุลดายิม ท่านอีซา อัลมัตอัมและท่านอิสมาอีล บินมักตูม

ท่านได้ความรู้ทางด้านกฎหมายอิสลาม จากเชคซอฟียุดดีน อัลฮินดีและเชคอิสลาม อิบนิตัยมียะห์ และเชคอิสมาอีล บินมุฮัมมัด อัลหิรอนีย์

ผู้ที่ให้ความรู้กับท่านมากที่สุดคือ เชคอิสลาม อิบนิตัยมียะห์ ท่านอิบนิกอยยิมได้ใช้ความเห็นของท่านมากมายในการเขียนหนังสือต่างๆ จนทำให้ตัวท่านเองต้องถูกจำคุกและได้รับโทษทัณฑ์จากการกระทำดังกล่าวนั้น และไม่ได้ออกมาเลยจนกระทั่งหลังจากการเสียชีวิตของ อิบนิตัยมียะห์

ลูกศิษย์ที่ได้ร่ำเรียนจากท่าน

ลูกศิษย์ที่ได้เรียนรู้จากท่านมีมากมาย เช่น อิหม่ามฮาฟิซ อิบนิรอญับ อัลฮัมบาลี ท่านนักปราชญ์ อิบนิกะษีร ท่านตะกียุดดีน อลี บินอับดุลกาฟี อัซซุบกีย์ และสานุศิษย์อีกหลายท่าน

คำสรรเสริญของนักปราชญ์อื่น ๆ ที่มีต่อท่าน

ท่านฟัครุลหะฟาซ อัลมะซีย์ กล่าวว่า “ความสำคัญของท่านในยุคนี้ เปรียบเสมือน อิบนิคอซีมะห์ ในยุคของเขา”

ท่านอิบนิรอญับ อัลฮัมบะลีกล่าวว่า “ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการอรรถาธิบายอัลกุรอ่านและวิชาอุซูลุดดีน ทั้งสองนี้ถือว่าเชี่ยวชาญอย่างที่สุด นอกจากนี้ยังเชี่ยวชาญด้านหะดีษ การให้ความหมายของมัน และด้านกฎหมายอิสลามอย่างไม่มีใครเทียบอีกด้วย เช่นเดียวกับด้านภาษาอาหรับและวิชาปรัชญา”

ท่านฮาฟิซ อิบนิกะษีรกล่าวว่า “มีความรู้อย่างน่ามหัศจรรย์ในด้านต่างๆ หลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านตัฟซีรและหะดีษ และที่มาของทั้งสอง มีความสามารถด้านศิลปต่างๆ ยิ่งกว่านั้นยังมีศรัทธาในพระเจ้าเป็นอย่างยิ่ง มักขอพรจากพระผู้เป็นเจ้าอยู่ตลอดเวลา ข้าพเจ้าไม่พบผู้ใดในโลกนี้ ในยุคสมัยนี้ที่จะมีการเคารพบูชาพระผู้เป็นเจ้ามากเท่ากับเขาอีกแล้ว”

ท่านผู้พิพากษาบุรฮานุดดีน อัรซัรอีย์ กล่าวว่า “ไม่มีผู้ใดในโลกนี้จะมีความรู้กว้างขวางเท่ากับเขาได้”

ผลงานของท่าน

ท่านได้แต่งหนังสือมากมาย ตีพิมพ์อย่างแพร่หลายและยังมีอีกหลายเล่มที่ถูกเก็บไว้ยังไม่ได้เผยแพร่ มีหนังสือเกี่ยวกับหะดีษและประวัติท่านนบี ซล. تهذيب سنن أبي داود زاد المعاد عدة الصابرين الداء والدواء الوابل الصيب إعلام الموقعين أحكام أهل الذمة هداية الحيارى في الرد على اليهود والنصارى และหนังสืออื่นๆ อีกมากมาย

บทสุดท้าย

ท่านเสียชีวิตเมื่อคืนวันพฤหัสที่ 23 เดือนรอญับ ปี ฮศ.751 มีการละหมาดให้กับท่านหลังละหมาดเที่ยงของวันต่อมาที่มัสยิด ที่เมืองดามัสกัส ฝังที่กุบูรบาบุสซอฆีร

บทนำ

การแพทย์ในสมัยท่านนบี ซล.

ขอสรรเสริญต่ออัลลอฮ์ ซบ. พระผู้เป็นเจ้าแห่งสากลโลก ผู้ตอบแทนแก่บรรดาผู้ศรัทธา ไม่มีใครเป็นศัตรูของพระองค์นอกจากเหล่าผู้ทุจริต ขอพรจากอัลลอฮ์ ซบ. แก่ท่านนบีของเรา มูฮำหมัด ซล. ผู้ซื่อสัตย์ และเหล่าบรรดาบุคคลในครอบครัวของท่าน

บทความต่อไปนี้คือแนวทางของท่านนบี ซล. เกี่ยวกับทางการแพทย์ ที่ท่านได้เป็นผู้รักษาด้วยตนเองหรือได้บอกเล่า แนะนำแนวทางแก่ผู้อื่นให้รักษาในโรคต่างๆ และเราจะขออธิบายเรื่องราวเหล่านั้นว่ามันมีความมหัศจรรย์ มีวิทยปัญญาอยู่ข้างในอย่างไร ซึ่งเป็นสิ่งที่บรรดาแพทย์มากมาย ผู้ได้รู้เห็นต่างรู้สึกว่าเป็นความประหลาดมหัศจรรย์อย่างยิ่งเมื่อเทียบเคียงการแพทย์ของพวกเขากับการแพทย์ของท่านนบี ซล.แล้ว ก็เทียบได้กับการแพทย์ของแพทย์ธรรมดากับการแพทย์ของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญนั่นเอง เนื่องจากสิ่งเหล่านี้เกิดจากการช่วยเหลือของอัลลอฮ์ ซบ. ผู้ทรงเดชานุภาพในทุกๆ สิ่ง

ความเจ็บป่วยนั้นแบ่งได้เป็นสองชนิด คือ ความเจ็บป่วยทางด้านจิตใจ และความเจ็บป่วยทางด้านร่างกาย ซึ่งทั้งสองอย่างนั้นมีกล่าวไว้ในกุรอ่านแล้วทั้งหมด

ความเจ็บป่วยทางด้านจิตใจ

ความเจ็บป่วยทางด้านจิตใจนั้นยังแบ่งออกเป็นสองอย่างอีก คือ ความเจ็บป่วยอันเกิดจากความสงสัยความไม่แน่ใจ และความเจ็บป่วยจากอารมณ์กิเลสต่างๆ ซึ่งทั้งสองอย่างก็ได้ถูกกล่าวไว้ในอัลกุรอ่านเช่นกัน ดังคำดำรัสของอัลลอฮ์ ซบ. ที่ว่า

فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضاً

ความว่า "ในหัวใจของพวกเขามีความเจ็บป่วยอยู่ และอัลลอฮ์ได้เพิ่มความเจ็บป่วยนั้นให้กับพวกเขามากยิ่งขึ้น" (อัลบะก่อเราะห์, 10)

และคำตรัสของอัลลอฮ์ ซบ. ที่ว่า

وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلاً

ความว่า "และบรรดาพวกที่มีความเจ็บป่วยอยู่ในหัวใจของเขาและบรรดาผู้ปฏิเสธต่างก็กล่าวว่า พระผู้เป็นเจ้าทรงต้องการอะไรจากตัวอย่างเหล่านี้" (อัลมุดดัษษิร, 31)

และอัลลอฮ์ ซบ. ทรงกล่าวไว้เกี่ยวกับผู้ที่ปฏิเสธ และต่อต้าน การใช้กุรอ่านและแนวทางปฏิบัติของท่านนบี ซล. เป็นแนวทางในการตัดสินปัญหาต่างๆ ดังในโองการที่ว่า

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُم مُّعْرِضُونَ

وَإِن يَكُن لَّهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ

أَفِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَمِ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَن يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ بَلْ أُوْلَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

ความว่า "และเมื่อพวกเขาได้เรียกร้องไปสู่อัลลอฮ์และร่อซูลของพระองค์ เพื่อใช้เป็นกฎเกณฑ์ในการปกครองของพวกเขา ก็มีพวกหนึ่งในบรรดาพวกเขานั้นกลับหันหลังให้ และเมื่อเขาพบว่าความจริงอยู่ข้างเดียวกับพวกเขาแล้วพวกเขาก็จะรีบกลับมาหาอย่างนอบน้อม ในหัวใจของพวกเขานั้นมีความป่วยไข้อยู่หรือ หรือว่าพวกเขาสงสัย หรือกลัว

ว่าอัลลอฮ์และร่อซูลของพระองค์ จะลำเอียงไม่เข้าข้างพวกเขา แท้จริงพวกเหล่านี้คือเหล่าผู้ทุจริตต่างหาก'' (อันนูร, 48-50)

เหล่านี้คือโรคแห่งความสงสัย และไม่แน่ใจ

ส่วนโรคแห่งความใคร่และกิเลสนั้นก็ดังดำรัสของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ. ที่ว่า

يا نساء النبي لستن كأحد من النساء إن اتقيتن فلا تخضعن بالقول فيطمع الذي في قلبه مرض وقلن قولاً معروفًا

ความว่า ''โอ้บรรดาเหล่าหญิงของท่านนบีทั้งหลาย พวกท่านมิได้เป็นดั่งหญิงทั้งหลายทั่วๆ ไป หากพวกท่านเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์แล้ว จงอย่าพูดจาให้อ่อนหวานจนเกินไป เพราะจะทำให้หัวใจของผู้ที่เป็นโรคนั้นเกิดอารมณ์ขึ้นได้ แต่จงพูดด้วยถ้อยคำที่ดี'' (อัลอะห์ซาบ, 32)

และโรคในที่นี้คือโรคทางอารมณ์ใคร่ที่จะนำไปสู่การผิดประเวณีนั่นเอง และอัลลอฮ์ ซบ. นั้นทรงรู้ยิ่งกว่า

ความเจ็บป่วยทางร่างกาย

ความเจ็บป่วยทางด้านร่างกาย ดังคำตรัสของ อัลลอฮ์ ซบ. ที่ว่า

ليس على الأعمى حرج ولا على الأعرج حرج ولا على المريض حرج

ความว่า ''ไม่เป็นสิ่งที่ผิดสำหรับผู้ที่ตาบอด หรือผู้ที่พิการ หรือผู้ป่วย'' (อันนูร, 61)

โดยได้กล่าวถึง โรคทางด้านร่างกายที่เป็นอุปสรรค ในการทำฮัจย์ การถือบวชและการอาบน้ำละหมาด ซึ่งมีสิ่งมหัศจรรย์เร้นลับ แสดงให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ของอัลกุรอ่าน สำหรับผู้ที่มีความเข้าใจ ผู้มีสติปัญญาเมื่อได้พิจารณาดู และนี่คือหลักการที่สำคัญประการหนึ่งในการแพทย์ทางด้านร่างกาย จากทั้งสามหลักการทางการแพทย์นั่นคือ การรักษาสุขภาพ การป้องกันสิ่งที่จะทำให้เกิดอันตรายและการขับของเสียออกจากร่างกาย พระองค์อัลลอฮ์ ซบ. ได้กล่าวถึงหลักทั้งสามประการนี้ไว้ในช่วงต่างๆ กัน

พระองค์อัลลอฮ์ ซบ. ทรงกล่าวไว้ในอายะห์ที่เกี่ยวกับเรื่องการถือศีลอดว่า

فمن كانَ منكُم مريضا أو على سفرٍ فعدةٌ من أيامٍ أُخر

ความว่า ''ผู้ใดในหมู่พวกเจ้าที่เจ็บป่วย หรืออยู่ในระหว่างเดินทาง ดังนั้นเขาก็จงนับวันเลื่อนไปถือวันอื่นแทน'' (อัลบะก่อเราะห์, 184)

เป็นการอนุญาตให้ผู้ป่วยละศีลอดได้ เป็นการยกเว้นเนื่องจากความป่วยไข้ของเขา ส่วนผู้เดินทางนั้นก็ให้ละศีลอดได้เช่นกัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการรักษาสุขภาพที่ดีเอาไว้ เพื่อจะได้ไม่ต้องถือศีลอดทั้งๆ ที่ยังต้องเคลื่อนไหวเดินทางอยู่ตลอดเวลา การเดินทางเป็นสิ่งที่ต้องการพลังงานมาก การอดอาหารทำให้ไม่สามารถสร้างพลังงานมาทดแทนสิ่งที่เสียไปได้ ทำให้พลังลดลง อ่อนแรงลง ดังนั้นจึงอนุญาตให้ผู้เดินทางละศีลอดได้ เพื่อเป็นการรักษาสุขภาพของเขาให้แข็งแรง ไม่ให้อ่อนแอลงไปนั่นเอง

ในการทำฮัจย์นั้นมีดำรัสไว้ในกุรอ่านว่า

فمن كانَ منكُم مريضاً أو بهِ أذًى من رأسِهِ ففديةٌ من صيامٍ أو صدقةٍ أو نسكٍ

ความว่า ''ผู้ใดเจ็บป่วยหรือมีโรคที่ศีรษะของเขา ก็ให้ถือศีลอดหรือบริจาคทานหรือเชือดสัตว์เป็นการทดแทน'' (อัลบะกอเราะห์, 196)

เป็นการอนุญาตผู้ที่ป่วยหรือมีบาดแผลที่ศีรษะจากหิดเหา รังแค คันศีรษะหรือโรค อื่นๆ ก็ตาม ให้โกนศีรษะได้ในการทำเอียะห์รอม เพื่อทำให้สารพิษต่างๆ ที่หมักหมมอยู่บนศีรษะ อันเป็นต้นเหตุของโรคได้หลุดออกไปให้หมด และการโกนศีรษะยังเป็นการเปิดรูขุมขนให้สิ่งหมักหมมทั้งหลายออกมาได้อย่างง่ายดายยิ่งขึ้น การขจัดสารพิษออกจากร่างกายแบบนี้เทียบได้กับการขจัดสารพิษแบบอื่นๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สารพิษที่คั่งค้างอยู่ในตัวนั้นหมดไป

สารพิษที่คั่งค้างอยู่ในตัวและสามารถทำให้เกิดอันตรายได้นั้น มีอยู่สิบอย่างคือ เลือดที่ปั่นป่วน น้ำอสุจิที่มากเกิน ปัสสาวะ อุจจาระ ผายลม อาเจียน การจาม การนอน ความหิวและความกระหาย สารพิษทั้งสิบชนิดนี้จะต้องถูกจัดการอย่างเหมาะสมมิฉะนั้นจะเกิดปัญหาขึ้นกลายเป็นความป่วยไข้ได้

การที่พระองค์ อัลลอฮ์ ซบ. ได้ทรงกระตุ้นเตือนพวกเราให้รู้จักการขจัดของเสียออกจากร่างกายด้วยการให้โกนศีรษะเพื่อขจัดสิ่งหมักหมมที่เป็นพิษอยู่ออกไป จึงกลายเป็นแนวทางให้บ่าวของพระองค์ได้กระทำตามเวลาป่วยไข้โดยใช้การขจัดสารพิษออก

ส่วนเรื่องการป้องกันนั้น พระองค์อัลลอฮ์ ซบ. ได้ตรัสว่า

وإن كُنتم مرضى أو على سفرٍ أو جاء أحد منكُم من الْغَآئِطِ أو لاَمستم النساء فَلَم تجِدواْ ماء فَتيمموا صعِيدا طَيبا

ความว่า ‘‘ถ้าหากคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านเกิดเจ็บป่วยขึ้น หรืออยู่ในระหว่างเดินทาง หรือมีการขับถ่ายอุจจาระ หรือไปกระทบหญิงสาวขึ้นมา และไม่พบน้ำที่จะทำการยกหะดัส ก็ให้ใช้การตะยำมุม คือลูบด้วยดินสะอาดแทน’’ (อันนิซาอ์, 43)

เป็นการอนุญาตให้ผู้ป่วยเปลี่ยนจากการใช้น้ำไปเป็นการใช้ผงดินที่สะอาด เป็นการป้องกันร่างกายของผู้ป่วยนั้นไม่ให้ถูกน้ำอันอาจจะเป็นอันตรายต่อโรคได้ นี่ก็เป็นการแนะนำให้รู้จักการป้องกันสิ่งที่ไม่ดีไม่ให้มากระทบกับตัว ไม่ว่าจะเป็นภายในหรือภายนอกก็ตาม พระองค์อัลลอฮ์ ซบ. ได้ทรงชี้ชวนบ่าวของพระองค์ให้เห็นถึงหลักการแพทย์เบื้องต้น และรวมกฎเกณฑ์ทางการแพทย์ต่างๆ ไว้ด้วยกันให้เราเห็น ซึ่งเราจะได้กล่าวต่อไปเกี่ยวกับแนวทางที่ท่านนบี ซล. ได้ชี้นำเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ ในคราวหลัง

การแพทย์ทางด้านจิตใจและวิญญาณ

สำหรับการแพทย์ทางด้านจิตใจและวิญญาณนั้น มักจะเกิดขึ้นโดยบรรดาศาสนทูตเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากอาวุธทางด้านจิตใจนั้นจะต้องขึ้นอยู่กับการรู้จักพระเจ้า ต้องรู้จักความยิ่งใหญ่ของพระองค์ รู้จักพระนามของพระองค์ คุณลักษณะของพระองค์ การงานของพระองค์และหลักการของพระองค์ และจะต้องให้มันมีผลด้วยการอนุมัติยินยอมจากพระองค์อัลลอฮ์ ซบ. และด้วยความรักของพระองค์เท่านั้น จะต้องห่างไกลจากสิ่งที่พระองค์ทรงห้าม และสิ่งสกปรกต่างๆ ห่างไกลจากการกระทำแบบอื่นๆ ที่ไม่พึ่งพิงอัลลอฮ์ ซบ.

ดังนั้นวิธีการแบบนี้ผู้ที่จะทำได้ดีที่สุดคือบรรดาศาสนทูตของอัลลอฮ์ ซบ. ด้วยวิธีแบบของพวกเขานั่นเอง ผู้ที่คิดว่าสามารถจะทำให้จิตใจมีความสุขและถูกต้องได้โดยไม่ต้องพึ่งพิงหรือทำตามศาสนทูตของอัลลอฮ์ ซบ. นั้น ถือเป็นความคิดที่ผิดพลาดยิ่ง สิ่งที่เขาได้รับจะเป็นเพียงแต่ความสุขชั้นต่ำ เป็นการตอบสนองต่ออารมณ์ชั้นต่ำแบบสัตว์เดียรฉานเท่านั้นเอง ดังนั้นสุขภาพของเขา พละกำลังของเขา และชีวิตจิตใจของเขาก็จะตกอยู่ในอันตรายอันใหญ่หลวงสำหรับผู้ที่ไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างนี้ได้ พวกเขาเป็นเพียงผู้ตายแล้ว จมอยู่ในทะเลแห่งความมืดมนอนธกาล ไม่มีทางนำใดๆ เหลืออยู่อีก

การแพทย์ทางด้านร่างกาย

การแพทย์ทางกายแบ่งออกเป็นสองชนิด คือ

ชนิดที่หนึ่ง ได้แก่ความต้องการขั้นพื้นฐานทางธรรมชาติต่างๆ ที่พระผู้เป็นเจ้าให้มาในสัตว์ทุกๆ ชนิด ทั้งที่มีสติปัญญาและไม่มีสติปัญญา สิ่งเหล่านี้ไม่ต้องการแพทย์เพื่อช่วยรักษาแต่ประการใด เช่น ความหิว ความกระหาย ความหนาว เป็นต้น พวกนี้ต้องการเพียงการตอบสนองที่ถูกต้อง ตามความต้องการเหล่านั้น ก็จะหายไปได้

ชนิดที่สอง ได้แก่สิ่งที่ต้องการการคิดวิเคราะห์และการกระทำ เช่น การบรรเทาหรือขจัดโรคคล้ายโรคที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของคุณสมบัติธาตุต่างๆ ในร่างกายของผู้ป่วย จนหลุดออกจากสมดุลธรรมชาติ ร่างกายจึงเสียความสมดุลไปด้วย อาจจะเป็นความเปลี่ยนแปลงของคุณสมบัติธาตุร้อน ธาตุเย็น ธาตุแห้ง หรือธาตุชื้น อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเป็นแบบผสมผสานที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของธาตุข้างต้นสองธาตุร่วมกัน การเปลี่ยนแปลงของธาตุเหล่านี้ยังแบ่งอีกเป็นสองชนิดคือ ทางด้านวัตถุหรือทางด้านคุณสมบัติของธาตุที่เข้าไปในร่างกาย หมายถึงว่า ความป่วยไข้เหล่านี้อาจจะเกิดจากมีสารธาตุบางอย่างที่ถูกดูดซึมเข้าไปในร่างกายแล้วไปกระทบกับสารธาตุเดิมทำให้ธาตุเดิมเปลี่ยนไป หรือเกิดจากการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของตัวธาตุในร่างกายเองที่เปลี่ยนแปลงไปด้วยตัวของมันเอง

ความแตกต่างของทั้งสองอย่างก็คือ ความป่วยไข้ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัตินั้นจะเกิดขึ้นหลังจากสารธาตุที่ทำให้เกิดโรคนั้นได้ถูกขจัดออกไปหมดแล้ว แต่ผลของมันยังอยู่ในตัวผู้ป่วย ทำให้เกิดผลเปลี่ยนแปลงทางด้านคุณสมบัติของธาตุในร่างกายขึ้น ส่วนการเจ็บป่วยทางด้านวัตถุนั้น จะมีสารซึ่งเป็นสาเหตุของการเจ็บป่วยอยู่ในตัวผู้ป่วย เราจะต้องหาสาเหตุการเกิดโรค คือสารนั้นก่อน หลังจากนั้นจึงค่อยมาพิจารณาตัวโรคเป็นอันดับสอง และต่อมาจึงจะพิจารณาตัวยาและวิธีการรักษาโรคนั้นเป็นอันดับที่สาม

การเจ็บป่วยทางด้านวัตถุ อาจจะเกิดจากโรคของอวัยวะต่างๆ คือโรคที่เกิดกับอวัยวะใดอวัยวะหนึ่งโดยเฉพาะเป็นบางส่วน ทำให้สภาพอวัยวะนั้นๆ เปลี่ยนไปจากสภาพปกติ เช่น มีรูปร่างเปลี่ยนไป มีหลุมหรือร่องเกิดขึ้น หรือการสัมผัสเปลี่ยนไป หรือจำนวนที่เปลี่ยนไป หรือมีส่วนกระดูก หรือส่วนประกอบของมันที่เปลี่ยนแปลงไป หรืออื่นๆ อีกหลายๆ อย่าง อวัยวะต่างๆ เหล่านี้ซึ่งรวมตัวกัน และประกอบขึ้นเป็นร่างกายนั้น ถ้ายังสามารถทำงานได้ปกติ เราก็จะเรียกว่ามันยังติดต่อกันอยู่ แต่ถ้าหากมันทำงานผิดปกติไป เราจะเรียกว่า มันขาดการติดต่อกับร่างกายส่วนอื่นแล้ว

การเจ็บป่วยทางด้านวัตถุอาจจะเป็นโรคทั่วไป ซึ่งจะรวมโรคคล้ายโรค และโรคของอวัยวะต่างๆ เข้าด้วยกัน

โรคคล้ายโรค คือโรคที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของคุณสมบัติธาตุหรือสภาพแวดล้อมที่ผิดไปจากปกติ ทำให้เสียความความสมดุล การเปลี่ยนแปลงนี้ถูกเรียกว่าโรค เมื่อมันสามารถก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกายได้

คุณสมบัติธาตุมีอยู่แปดชนิด อย่างธรรมดาสี่ชนิดและอย่างผสมผสานสี่ชนิด อย่างธรรมดาได้แก่ ความเย็น ความร้อน ความชื้น และความแห้ง อย่างผสมผสานได้แก่ ความร้อนชื้น ความร้อนแห้ง ความเย็นชื้น และความเย็นแห้ง

โรคนั้นอาจจะมีสาเหตุมาจาก การรับสารพิษบางอย่างเข้าไปในร่างกายทำให้เกิดเป็นโรคขึ้น หรือเกิดจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยไม่มีสารพิษใดๆ เลยก็ได้ ถ้าหากไม่ทำอันตรายต่อผู้ป่วยโดยตรง เราก็จะเรียกว่าผู้ป่วยเสียความสมดุลทางสุขภาพหรือมีสุขภาพผิดไปจากปกติ ร่างกายคนเราจะมีสามสภาพคือ สภาพปกติธรรมชาติหรืออยู่ในความสมดุล สภาพที่ผิดปกติจากธรรมชาติหรือเสียความสมดุล และสภาพที่อยู่กลางๆ ระหว่างทั้งสอง

สภาพที่ปกติธรรมชาติหรืออยู่ในความสมดุล คือสภาพร่างกายที่แข็งแรง มีสุขภาพดี สภาพที่ผิดจากธรรมชาติหรือเสียความสมดุล คือสภาพร่างกายในเวลาป่วยไข้ และสภาพที่อยู่ปานกลางระหว่างสภาพทั้งสอง (สภาพฟื้นไข้

หรือเริ่มมีไข้: ผู้แปล) เนื่องจากสภาพที่ตรงข้ามกันสองสภาพ จะไม่เปลี่ยนแปลงเป็นอีกสภาพหนึ่งโดยทันที แต่จะต้องเปลี่ยนไปเป็นสภาพปานกลางเสียก่อน

ร่างกายที่หลุดออกจากสภาพปกติแข็งแรงหรือเสียความสมดุลอาจจะมีสาเหตุมาจากภายในร่างกายเอง เนื่องจากความร้อนกับความเย็น หรือความเปียกชื้นกับความแห้งแล้งปะทะกันในร่างกาย หรือเกิดจากสภาพภายนอก ซึ่งร่างกายบางครั้งรับได้ บางครั้งรับไม่ได้ และอันตรายที่จะเกิดกับมนุษย์นั้นมักเกิดจาก ธาตุที่ไม่สมดุล หรืออาจเกิดจากอวัยวะร่างกายบางส่วนที่เสียไป หรือเกิดจากพละกำลังที่อ่อนแอลง หรือจิตใจอ่อนแอลง ทำให้เกิดการเพิ่มของสารธาตุบางอย่างจนมากเกิน ซึ่งเมื่อเพิ่มขึ้นแล้วร่างกายจะไม่ได้ความสมดุล หรือการขาดสารธาตุบางอย่าง ที่เมื่อขาดไปแล้วร่างกายจะเสียความสมดุลไป หรือเกิดการขาดตอนในสิ่งที่จะต้องติดต่อกัน หรือเกิดการติดต่อกันในสิ่งที่จะต้องขาดตอนจากกัน หรือเกิดการยืดออกในสิ่งที่ไม่ควรยืดออก หรือหลุดออกจากรูปร่างลักษณะธรรมชาติของมัน หรือการทำงานของมันเพี้ยนไปจากธรรมชาติปกติ สิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่ทำให้เกิดโรคนั่นเอง

แพทย์ คือผู้ที่จะมาช่วยแยกสิ่งที่เมื่อมารวมกับร่างกายมนุษย์แล้วจะก่อให้เกิดอันตราย และเป็นผู้รวมในสิ่งที่เมื่อแยกออกแล้วจะทำให้เกิดอันตราย หรือเป็นผู้ที่ทำให้สารบางอย่างในร่างกายพร่องลง ถ้าหากสารนั้นเมื่อมีมากเกินแล้วเกิดเป็นอันตราย หรือเป็นผู้ที่เพิ่มสารนั้นถ้าหากการขาดมันจะเป็นอันตราย ทั้งหมดนี้เพื่อซ่อมแซมสุขภาพที่บกพร่องไปให้กลับมาสู่ความสมดุล หรือพยายามรักษาให้ร่างกายมีรูปร่างและสภาพแวดล้อมที่ดี และขจัดโรคไปโดยใช้สิ่งที่ต้านโรคได้ หรือใช้การขับมันออกจากร่างกาย หรือป้องกันไม่ให้มันเข้ามาในร่างกายได้ ซึ่งทุกๆ สิ่งที่กล่าวมานี้ท่านจะได้พบอยู่ในแนวทางที่ท่านร่อซูลุลลอฮ์ ซล. ได้ทรงแนะนำไว้ ด้วยความช่วยเหลือจากเดชานุภาพความประเสริฐและความประสงค์ของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.

แนวทางการให้ยา และการรักษา

ท่านนบี ซล. ได้ใช้ยาด้วยตัวของท่านเอง การใช้ยาของท่านนั้นเป็นการใช้สำหรับผู้ที่ป่วยในครอบครัวของท่านและศอฮาบะห์ของท่าน และการใช้ยาตามแนวทางของท่านจะไม่ใช้ยาที่มีส่วนผสมยุ่งยากแบบเภสัชกรหรือคนปรุงยาทั่วๆ ไป แต่ยาส่วนมากจะเป็นยาเดี่ยว ประกอบด้วยตัวยาอย่างเดียว ถ้ามีการเพิ่มเติมสารอีกอย่างหนึ่งเข้าไปก็เพื่อไปช่วยตัวแรก หรือเพื่อให้รสชาติดีขึ้นเท่านั้น วิธีการเช่นนี้เป็นที่นิยมใช้ในหมู่แพทย์หลายๆ ชาติทั้งอาหรับ ตุรกี ชาวนอร์แมด ชาวโรมัน ชาวกรีก และชาวอินเดียเป็นส่วนมาก

เป็นที่เห็นสอดคล้องกันในหมู่แพทย์แล้วว่า ถ้าหากเมื่อใดสามารถรักษาให้หายได้โดยการใช้อาหารก็จะไม่ใช้ยา และเมื่อใดสามารถทำให้หายได้ด้วยยาเดี่ยวก็จะไม่พยายามเปลี่ยนมาให้ยาที่ซับซ้อนกว่า มีคำกล่าวว่า "โรคทุกโรคถ้ากินอาหารแล้วหาย ก็อย่าไปพยายามให้ยา" และยังมีคำกล่าวอีกว่า "ไม่สมควรที่แพทย์จะกรอกยาให้ผู้ป่วย เพราะยานั้นถ้าหากเมื่อเข้าไปในร่างกายแล้วไม่พบโรคที่มันจะรักษาได้ หรือไม่พบโรคที่เหมาะกับมัน หรือพบโรคที่เหมาะกับมันแล้วแต่จำนวนยานั้นมากกว่าตัวโรคเอง ยานั้นกลับจะกลายเป็นทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกายแทน"

แพทย์ที่เก่งๆ ส่วนใหญ่จะใช้ยาเดี่ยวก่อนเป็นส่วนใหญ่ ถือเป็นแพทย์กลุ่มใหญ่ หนึ่งในสามกลุ่มของบรรดาแพทย์ด้วยกัน เนื่องจากยานั้นเป็นเสมือนอาหารอย่างหนึ่ง ประชาชาติหรือกลุ่มชนที่บริโภคอาหารเดี่ยวเป็นหลัก มักจะเป็นโรคน้อย ไม่ร้ายแรงมากนัก และดังนั้นแพทย์ของเขาก็มักจะให้ยาเดี่ยวกับคนไข้เป็นส่วนใหญ่

คนที่อยู่ในเมืองที่ชอบรับประทานอาหารที่มีส่วนประกอบซับซ้อนขึ้น เวลารับประทานยาก็มักจะต้องใช้ยาที่มีส่วนประกอบหลายอย่างเช่นกัน สาเหตุที่เป็นดังนี้เนื่องจาก โรคของเขามักจะไม่ใช่โรคธรรมดา แต่จะซับซ้อนกว่า ดังนั้นการใช้ยาผสมจึงเป็นสิ่งที่มีประโยชน์มากกว่า แต่คนไข้ของท่านนบี ซล. ส่วนมากนั้นเป็นพวกเร่ร่อน หรือพำนักอยู่ในทะเลทราย ซึ่งบริโภคอาหารเดี่ยวเป็นหลัก และเป็นโรคที่ไม่ซับซ้อน ดังนั้นการให้ยาเดี่ยวแก่เขาจึงเป็นการเพียงพอแล้ว

นี่คือหลักฐานทางการแพทย์อย่างหนึ่งในการสมควรให้ยาเดี่ยวในคนไข้ของท่านนบี ซล. นอกจากนี้ยังมีสาเหตุอื่นอีกด้วย นั่นก็คือ การเปรียบเทียบการแพทย์ทั่วไปกับการแพทย์ของท่านนบี ซล. นั้นก็เปรียบเหมือนกับเอาการแพทย์แบบชาวบ้านมาเปรียบเทียบกับการแพทย์ของเทพยดานั่นเอง ซึ่งแพทย์แผนปัจจุบันทั่วไปนั้นก็ได้ยอมรับอยู่ในตัวแล้วว่า การรักษาของพวกเขาบางครั้งเป็นเพียงการเทียบเคียงกับโรคอื่นๆ หรือเป็นการทดลองยา หรือยาผีบอก หรือข้อสมมุติฐานต่างๆ บางคนก็ใช้สัตว์มาทดลองดูแล้วนำผลนั้นมาใช้กับมนุษย์ เช่น การที่เขาสังเกตเห็นแมวกินสัตว์มีพิษเข้าไป แล้วไปเลียน้ำมันจากตะเกียง เพื่อสลายพิษร้ายของสัตว์พิษนั้น หรือพวกเขาสังเกตเห็นงูที่ออกมาจากรูของมันบนพื้นดินและมีปัญหาเกี่ยวกับการเห็นของมัน งูนั้นก็จะไปที่ใบยี่หร่าและเอาตาของมันถูไปมาที่ใบนั้น หรือการที่เขาเห็นนกกินน้ำทะเลเมื่อมันท้องผูก สิ่งเหล่านี้เป็นตัวอย่างให้เห็นถึงหลักการแพทย์สมัยปัจจุบันได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างเหล่านี้ไม่มีครั้งไหนแสดงให้เห็นเลยว่าได้รับการดลใจมาจากพระผู้เป็นเจ้า เช่นที่ท่านนบี ซล. ได้รับมา ทำให้รู้ได้ทันทีว่า สิ่งใดมีประโยชน์และสิ่งใดมีโทษโดยไม่ต้องทำการทดลองเช่นแพทย์ปัจจุบัน ดังนั้นการเปรียบเทียบความรู้ของเขากับความรู้ของท่านนบี ซล.ก็คือ การเปรียบเทียบการแพทย์เหล่านี้กับการดลใจของอัลลอฮ์ ซบ. นั่นเอง นอกจากนั้นยังมียาหลายๆ อย่างของท่านนบี ซล. ที่สามารถทำให้หายจากโรคได้ โดยที่สติปัญญาของแพทย์ใหญ่ๆ เหล่านั้นไม่สามารถจะคิดถึงมันได้ ความรู้ของเขา การทดลองของเขาและการเปรียบเทียบของเขา ก็ไม่อาจจะหาได้พบ ในเรื่องยารักษาโรคหัวใจหรือด้านจิตวิญญาณ ความแข็งแกร่งของพลังจิต การยึดมั่นในอัลลอฮ์ ซบ. การมอบหมายต่อพระองค์ การหันไปพึ่งพิงพระองค์ การให้ทาน การขอพร การขออภัยโทษต่อพระองค์ การมีคุณธรรมต่อสิ่งที่ถูกบังเกิดต่างๆ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ประชาชาติได้ทดลองใช้มันมามากในศาสนาต่างๆ ของพวกเขา และ

พบว่ามันมีผลจริง ๆ ต่อการทำให้โรคหายได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่แพทย์แผนปัจจุบันไม่สามารถจะหาเหตุผลหรือความรู้ หรือการทดลองใด ๆ มาอธิบายมัน หรือเข้าใจมันได้ พวกเราและคนอื่นหลายคน ได้ทำการทดลองเกี่ยวกับเรื่องนี้กันมากมายหลายครั้ง และพบว่ามันสามารถทำในสิ่งที่ยาทั่วไปไม่สามารถทำได้ ยิ่งกว่านั้นยาทั่ว ๆ ไปเมื่อเทียบกับยาของท่านนบี ซล. แล้ว ก็เหมือนกับนำยาของหมอชาวบ้านมาเทียบกับยาแผนปัจจุบัน ที่เป็นดังนี้เนื่องจากยาของท่าน นบี ซล. เป็นวิทยปัญญาจากพระผู้เป็นเจ้า และยังมีสาเหตุอื่นๆ อีกนั่นคือ เมื่อหัวใจของผู้ป่วยได้เข้าใกล้อัลลอฮ์ ซบ. ผู้ทรงให้เกิดโรคและยา ผู้ทรงจัดระเบียบธรรมชาติและทำให้มันเป็นดั่งที่พระองค์ทรงประสงค์ สิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นยารักษาไปด้วยในตัว ไม่เหมือนกับยาของผู้ที่ห่างไกลจากพระเจ้าหรือผู้ที่ต่อต้านพระองค์ พระองค์ทรงรู้เสมอว่าเมื่อไรที่พลังจิตผู้ป่วยจะแข็งแกร่ง ความแข็งแกร่งของพลังจิตและธรรมชาติร่างกายจะช่วยกันขับไล่โรคร้ายและขจัดมันไป ดังนั้นเหตุใดเราจึงจะปฏิเสธผู้ที่สามารถทำให้จิตใจและธรรมชาติของผู้ป่วยแข็งแรงได้เล่า?

ธรรมชาติและหัวใจที่แข็งแกร่งเกิดจากความยินดีที่ได้เข้าใกล้พระเจ้า ที่ได้รักพระองค์ มีความสุขที่ได้ระลึกถึงพระองค์ สิ่งเหล่านี้ถูกแปรเปลี่ยนเป็นพลังให้กับตัวเขาทั้งสิ้นและด้วยพลังเหล่านี้เองจะขับไล่ความเจ็บปวดทั้งมวลออกไป จะไม่มีผู้ใดปฏิเสธพลังเหล่านี้ได้นอกจากผู้ที่โง่เขลาเบาปัญญาหรือผู้ที่ปิดหูปิดตาตัวเองเท่านั้น พวกนี้จะห่างไกลจากอัลลอฮ์ ซบ. และจากความเป็นจริงของมนุษย์ ซึ่งข้าพเจ้าจะได้กล่าวถึงต่อไปภายหน้าอินชาอัลลอฮ์ เกี่ยวกับเหตุผลที่ทำให้การอ่านฟาติฮะห์สามารถที่จะรักษาโรคถูกแมลงหรือสัตว์พิษกัดต่อยได้

สองเรื่องเหล่านี้คือสิ่งที่การแพทย์แบบศาสดาจะนำมาให้เห็น เราจะพยายามกล่าวถึงเรื่องทั้งสองอย่างดีที่สุดอย่างเต็มความสามารถเท่าที่ความรู้ของเรามีอยู่ซึ่งเป็นความรู้ที่น้อยนิดและจำกัด แต่เราก็หวังพึ่งพาพระองค์ให้ทรงช่วยเหลือเราในสิ่งที่ดีและถูกต้อง พระองค์คือผู้ให้ที่ใหญ่ยิ่ง

ทุก ๆ โรคนั้นมียารักษา

รายงานจากท่านมุสลิมในหนังสือ "ซอเฮียะห์" จากท่านอบีซุเบร จากท่านญาบิร บินอับดุลลอฮ์ จากท่านนบี ซล. กล่าวว่า "ทุกๆ โรคนั้นมียารักษา ถ้าหากยานั้นถูกกับโรค โรคนั้นก็จะหายได้ด้วยอนุมัติของอัลลอฮ์ ซบ. (ซอเฮียะห์มุสลิม, 69/2204)

ใน "ซอฮีเฮน" จากท่านอะตออ์ จากอบีหุรอยเราะห์ จากท่านนบี ซล. ได้กล่าวว่า "พระองค์อัลลอฮ์ จะไม่ส่งโรคใดๆ มา นอกจากจะให้มียารักษาสำหรับโรคนั้นๆ มาด้วย" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5678)

ในหนังสือ "มุสนัตอิหม่ามอะห์หมัด" มีหะดีษจากท่านซิยาด บินอะลาเกาะห์ จากท่านอุซามะห์ บินชะรีก กล่าวว่า ขณะที่ข้าพเจ้าอยู่กับท่านร่อซูลุลลอฮ์ ซล. ได้มีชาวบ้านนอกกลุ่มหนึ่งมาหาท่านร่อซูล ซล. แล้วกล่าวว่า "โอ้ท่านร่อซูลุลอฮ์ ซล. เราต้องมีการเยียวยารักษาด้วยหรือ" ท่านร่อซูล ซล. กล่าวตอบว่า "แน่นอนโอ้บ่าวของพระเจ้าท่านต้องมีการเยียวยารักษา เพราะแท้จริงอัลลอฮ์นั้นไม่ทรงให้เกิดโรคขึ้นในโลกนี้ นอกจากพระองค์จะให้มีวิธีการรักษามันมาด้วย นอกจากโรคๆ เดียวเท่านั้น" พวกเขาถามว่า "โรคอะไรหรือ" ท่านนบีตอบว่า "โรคชรา" (ซอเฮียะห์อะห์หมัด, 278/4) และในอีกคำพูดหนึ่งกล่าวว่า "พระองค์อัลลอฮ์ จะไม่ทรงให้มีโรคใดเกิดขึ้น นอกจากจะให้มีวิธีการรักษามาด้วย ผู้ที่รู้ก็จะรู้วิธีรักษานั้น ผู้โง่เขลาก็จะไม่รู้วิธีรักษา" (ซอเฮียะห์อะห์หมัด, 278/4)

ในหนังสือ "มุสนัต" จากหะดีษของท่านอิบนิมัสอูด เป็นหะดีษมัรฟัวอ์กล่าวว่า "แท้จริงอัลลอฮ์นั้นจะไม่ส่งโรคลงมานอกจากพระองค์จะส่งยารักษามาด้วย ผู้ที่รู้ก็จะรู้วิธีรักษานั้น ผู้โง่เขลาก็จะไม่รู้วิธีรักษา" (ซอเฮียะห์อะห์หมัด, 413,377/1)

ในหนังสือ "มุสนัต" และ "สุนัน" จากอบีคุซามะห์ เล่าว่า ข้าพเจ้าได้กล่าวว่า "โอ้ท่านร่อซูลุ้ลลอฮ์ ซล. ท่านเห็นการปัดเป่าสิ่งชั่วร้ายที่เราได้ทำการปัดเป่าไหม และท่านได้เห็นการรักษาที่เราทำการรักษาหรือไม่ และการป้องกันสิ่งชั่วร้ายที่เราทำการป้องกัน เหล่านั้นเป็นสิ่งที่ต่อต้านกับลิขิตของอัลลอฮ์ ซบ. หรือเปล่า" ท่านนบี ซล. ตอบว่า "ไม่หรอก นั่นแหละเป็นลิขิตของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ." (ซอเฮียะห์อะห์หมัด 3/421 หมายเลข 15411,15412,15413)

เราได้รวบรวมหะดีษเหล่านี้เพื่อเป็นการยืนยันสาเหตุและผลที่ได้รับจากสาเหตุนั้นๆ เพื่อเป็นการลบล้างสิ่งที่บางคนได้ปฏิเสธมัน มีแนวคิดหลายแนวทางเกี่ยวกับเรื่องนี้

หนึ่ง มีแนวคิดว่า คำพูดที่ว่า "ทุกๆ โรคนั้นมียารักษา" หมายถึงเป็นความจริงที่กล่าวโดยรวม แม้แต่ผู้ที่ดื่มยาพิษที่จะเป็นอันตรายถึงชีวิตได้ก็ตาม และมีหลายโรคที่แม้แต่แพทย์ก็ไม่สามารถจะขจัดรักษามันได้แต่อย่างไรก็ตาม พระองค์อัลลอฮ์ ซบ. ก็ยังทรงให้มียาหรือวิธีที่จะรักษามันให้หายได้ แต่ความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นเป็นสิ่งที่มนุษย์ยังไปไม่ถึง และบางครั้งไม่อาจจะไปถึงได้เลยเนื่องจากไม่มีความรู้ใดๆ ในสิ่งที่ถูกสร้างทั้งหลายนอกจากจะเป็นความรู้ที่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงอนุญาตให้เขารู้ได้เท่านั้น ด้วยเหตุนี้เองท่านนบี ซล. จึงได้กล่าวว่า โรคนั้นจะหายเมื่อมันได้ยาที่ถูกกับโรคนั้นๆ ในโลกนี้ไม่มีสิ่งเดี่ยวๆ นอกจากจะมีสิ่งที่ต้านหรือตรงข้ามมันอยู่เสมอ และทุกๆ โรคนั้นก็มีตัวต้านของมันอยู่ ซึ่งสามารถจะนำมาใช้เป็นยารักษามันได้ ท่านนบี ซล. จึงได้ผูกพันการหายของโรคไว้กับความเหมาะสมพอดีระหว่าง โรคกับยา ซึ่งเป็นสิ่งที่จำต้องมีเสมอ ไม่ใช่มียาเพียงอย่างเดียวจะเป็นการเพียงพอ และตัวยาเองถ้าหากมีฤทธิ์ที่แรงเกินไปหรือมีจำนวนขนาดที่มากเกินไปกว่าตัวโรคเองแล้ว ตัวมันเองก็จะทำให้เกิดเป็นอันตรายหรือเป็นโรคใหม่ขึ้นมาอีก แต่เมื่อมันมีน้อยเกินไปก็ไม่สามารถจะรักษาโรคให้หายได้เช่นกัน

ดังนั้นการรักษาโรคจึงมีข้อจำกัดอยู่เสมอ ถ้าหากยานั้นไม่ถูกกับโรค หรือยานั้นไม่พบกับตัวโรคมันก็ไม่หาย หรือถ้าเวลาไม่เหมาะสมพอก็ไม่หายเช่นกัน หรือถ้าหากร่างกายไม่ยอมรับยานั้น หรือร่างกายอ่อนแอเกินกว่าจะทนยาได้ หรือมีข้อห้ามบางอย่างที่ไม่ให้ใช้ยานั้น โรคนั้นก็ไม่สามารถจะทำให้หายได้ แต่เมื่อใดก็ตามมีการพบกัน มีการทำปฏิกิริยากันอย่างเหมาะสมระหว่างยากับโรค โรคนั้นก็จะหายได้ด้วยอนุมัติของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.

สอง มีแนวคิดว่า หะดีษเหล่านี้ กล่าวโดยรวม แต่ความจริงมีความหมายเฉพาะ โดยที่จุดมุ่งหมายของหะดีษเหล่านี้คือพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.จะไม่ทรงส่งโรคใดๆ ลงมา นอกจากมียาที่สามารถรักษาโรคนั้นๆ ได้ ดังนั้นโรคที่ไม่มียาที่เข้ากับมันได้ จึงไม่ได้เกี่ยวข้องกับหะดีษนี้ ดังเช่นที่กล่าวไว้ในอัลกุรอ่านเกี่ยวกับชนเผ่าอ๊าดที่ว่า

تدمر كُل شيءٍ بأمرِ ربها

ความว่า "และมันได้ทำลายทุกๆ สิ่ง ทุกอย่าง ตามคำสั่งของอัลลอฮ์" (อะห์กอฟ, 25)

หมายความว่า ทุกๆ อย่างสามารถที่จะถูกทำลายได้เสมอ โดยลมสามารถเป็นผู้ทำลายมันได้

ผู้ใดก็ตามที่ได้พิจารณาสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นในโลกนี้จะพบว่าทุกๆ สิ่งจะมีสิ่งตรงข้ามกับมันหรือที่ต้านมันอยู่เสมอ มีการทำลายล้างซึ่งกันและกัน และเข้าควบคุมซึ่งกันและกัน แสดงให้เห็นถึงเดชานุภาพของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.และวิทยปัญญาของพระองค์ ความเป็นพระผู้เป็นเจ้าเพียงองค์เดียวของพระองค์ที่ไม่มีสิ่งใดที่จะมาเทียบได้ ไม่มีสิ่งใดจะต้านทานพระองค์ได้ พระองค์คือผู้เพียบพร้อมแล้วด้วยตัวของพระองค์เอง ในขณะที่สิ่งอื่นๆ นอกจากนั้น ต้องพึ่งพาพระองค์เสมอ

ในหะดีษที่ถูกต้องเหล่านี้ ใช้ให้เรารักษาคนป่วยด้วยวิธีการต่างๆ แต่ขณะเดียวกันก็ไม่ปฏิเสธการมอบหมายต่อพระองค์อัลลอฮ์ ซบ. เช่นเดียวกับการไม่ปฏิเสธการรักษาโรคแห่งความหิว กระหาย ความร้อน ความเย็น ฯลฯ ด้วยสิ่งที่ตรงข้ามกับมัน ยิ่งกว่านั้นการเชื่อถือในความเป็นหนึ่งเดียวของพระเจ้าจะไม่สมบูรณ์ได้ นอกจากจะต้องรู้จักการเผชิญหน้ากับความเจ็บป่วยไม่สบายต่างๆ และรักษาความเจ็บป่วยไม่สบายนั้น ด้วยแนวทางที่อัลลอฮ์ ซบ.ทรงกำหนดไว้ การไม่เชื่อฟังไม่ทำตามสิ่งที่พระเจ้าสั่งจึงทำให้การมอบหมายต่อพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.เสียไป เช่นเดียวกัน ยังเป็นการทำให้วิธีการและวิทยปัญญาที่ดีมีประโยชน์ของพระองค์ต้องสูญเสียไปด้วย การทิ้งการรักษาโดยไปคิดว่าเป็นการมอบหมายที่ดีนั้นไม่ถูกต้อง แต่ที่จริงแล้วการละทิ้งการรักษาคือ การปฏิเสธการมอบหมายต่างหาก เพราะการมอบหมายที่แท้จริงคือ หัวใจที่พึ่งพิงต่ออัลลอฮ์ ซบ. ว่าพระองค์จะให้สิ่งที่ดีมีประโยชน์แก่บ่าวของพระองค์เสมอ ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า และพระองค์คือผู้ที่จะปัดป้องสิ่งที่จะมาทำอันตรายเขา ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า การพึ่งพิงต่อพระเจ้าด้วยการทำตามที่พระองค์แนะนำไว้ แบบนี้จึงเป็นเหตุผลที่ตรงที่สุด มิฉะนั้นจะกลายเป็นการละทิ้งวิทยปัญญา และกฏเกณฑ์ที่พระองค์กำหนดไว้นั่นเอง

หะดีษเหล่านี้จึงเป็นการปฏิเสธผู้ที่ละทิ้งยาหรือการรักษาทั้งหลาย และกล่าวว่า "ถ้าหากการหายนั้นเป็นสิ่งที่พระเจ้าลิขิตไว้แล้ว การใช้ยาหรือการรักษาก็ไม่มีประโยชน์อันใด และถ้าหากพระองค์อัลลอฮ์ ซบ. ไม่ได้ลิขิตให้หายแล้ว การรักษาก็ไม่มีประโยชน์อันใดเช่นกัน" หรือคำกล่าวที่ว่า "โรคนั้นมาจากพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ลิขิตให้เป็น และลิขิตของอัลลอฮ์ ซบ. นั้นไม่มีผู้ใดจะต้านทานหรือเปลี่ยนแปลงได้" ดังเช่นที่พวกชนเผ่าเร่ร่อนบ้านนอกได้ถามท่านนบี ซล. ส่วนบรรดาศอฮาบะห์ของท่านนบี ซล.นั้นต่างรู้ซึ้งถึงเจตนาของพระผู้เป็นเจ้า วิทยปัญญาของพระองค์ และคุณลักษณะของพระองค์ดีอยู่แล้วจึงไม่ถามคำถาม หรือไม่ได้คิดแบบที่คนบ้านนอกเหล่านั้นคิด และท่านนบี ซล.ก็ได้ตอบชาวบ้านนอกเหล่านั้น อย่างพอเพียงและทำให้ความไม่สบายใจของเขาหายไปทันที โดยกล่าวว่าการใช้ยาต่างๆ การเสกเป่าด้วยกุรอ่านเหล่านี้ก็คือลิขิตที่มาจากพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.อยู่แล้วนั่นเอง ดังนั้นจึงไม่มีสิ่งใดๆ ที่จะหลุดพ้นไปจากลิขิตของอัลลอฮ์ ซบ. ได้นอกจากจะไปอยู่ในลิขิตอีกอันหนึ่งเท่านั้น ไม่มีทางหลีกเลี่ยงให้พ้นไปจากลิขิตของพระองค์ได้ ไม่ว่าจะไปทางใดก็ตาม เช่น การตอบโต้หรือแก้ไขความหิวโดยทำให้อิ่ม การดับความกระหายความร้อน ความเย็น ด้วยสิ่งที่ตรงข้ามกับมัน เช่นเดียวกับการตอบโต้ศัตรูด้วยการญิฮาด และทุกๆ อย่าง นี่คือลิขิตของพระผู้เป็นเจ้าทั้งสิ้น

วิธีหนึ่งที่จะตอบโต้กับคำถามเหล่านี้ได้อีกอย่างหนึ่งก็คือ การคิดแบบนี้จะทำให้ท่านไม่สามารถจะทำสิ่งที่เป็นประโยชน์กับตัวเองได้ และไม่สามารถจะป้องกันตัวเองให้พ้นจากอันตรายต่างๆ ได้ เนื่องจากประโยชน์หรืออันตราย

ต่างๆ เป็นสิ่งที่พระเจ้าลิขิตไว้แล้วนั่นเอง ถึงอย่างไรมันก็ต้องเกิดขึ้น และถ้าหากพระองค์อัลลอฮ์ ซบ. ไม่ได้ลิขิตไว้ ถึงอย่างไรมันก็ไม่เกิดขึ้น ถ้าอย่างนี้ ทั้งโลกและศาสนาก็จะพังทลาย โลกก็จะวิบัติ ผู้ที่พูดอย่างนี้ไม่เข้าใจถึงความจริงแท้ พวกเขากล่าวถึงลิขิตของอัลลอฮ์ ซบ.เพื่อที่จะปฏิเสธความจริงที่เขาเห็นเท่านั้นเอง เช่นเดียวกับที่พวกที่ตั้งภาคีได้กล่าวไว้ว่า

لَو شاء الله ما أشركْنا ولا آباؤنا

ความว่า "ถ้าหากพระองค์อัลลอฮ์ทรงประสงค์แล้ว เราก็จะไม่เป็นพวกที่ตั้งภาคีอย่างแน่นอน รวมทั้งพ่อของเราด้วย" (อัลอันอาม, 148)

และคำกล่าวที่ว่า

لَو شاء الله ما عبدنا مِن دونِهِ مِن شيءٍ نحن ولا آباؤنا

ความว่า "ถ้าหากอัลลอฮ์ทรงประสงค์แล้ว เราก็จะไม่กราบไหว้สิ่งอื่นนอกจากพระองค์ และพ่อของเราด้วยเช่นกัน" (อัลนะห์ลุ, 35)

ที่พวกเขากล่าวอย่างนี้ก็เพื่อที่จะปฏิเสธหลักฐานที่อัลลอฮ์ ซบ.ให้เห็นเมื่อมีศาสดาส่งมายังพวกเขา และคำตอบนี้ยังสามารถตอบคำถาม พวกกลุ่มที่สามที่ยังไม่ได้ถูกกล่าวถึงที่ว่าพระองค์อัลลอฮ์ ซบ. ลิขิตอย่างนั้นอย่างนี้ด้วยเหตุผลอย่างนั้นอย่างนี้ ดังนั้นถ้าหากเหตุมีผลก็ย่อมต้องเกิดขึ้น ถ้าไม่มีเหตุก็ย่อมไม่มีผล ถ้าหากพระองค์ลิขิตสาเหตุมาให้ฉันแล้ว ฉันจึงกระทำมันลงไป ถ้าหากพระองค์ไม่ลิขิตสาเหตุมาให้ฉัน ฉันก็ไม่สามารถที่จะทำมันได้

มีคำกล่าวว่า แล้วพวกท่านสามารถจะยอมรับได้หรือไม่ถ้าหากคนที่ใช้เหตุผลนี้กับท่านเป็นข้าทาสของท่าน ลูกของท่าน เมื่อท่านใช้ให้เขาทำการงานอะไรบางอย่าง แต่เขาไม่ยอมทำ ถ้าหากท่านยอมรับได้ ท่านก็จะไม่สามารถตำหนิผู้ที่ไม่เชื่อฟังคำสั่งท่าน คดโกงท่าน ทำลายเกียรติของท่าน ลิดรอนสิทธิ์ของท่านได้ แต่ถ้าหากท่านไม่ยอมรับหรือยอมรับไม่ได้ แล้วเหตุใดจึงจะปฏิเสธสิทธิ์ของอัลลอฮ์ ซบ.และคำสั่งใช้ของพระองค์เล่า? มีเรื่องเล่าจากพวกอิสราเอลว่า ท่านศาสดาอิบรอฮีมได้กล่าวว่า "โอ้พระผู้เป็นเจ้าโรคนั้นมาจากไหน?" พระผู้เป็นเจ้าทรงตอบว่า "จากเราเอง" และท่านอิบรอฮีมถามต่อว่า "แล้วยารักษาเล่ามาจากไหน" พระเจ้าตอบว่า "มาจากเราเอง" ท่านอิบรอฮีมกล่าวว่า "แล้วจะมีหมอไว้ทำไมเล่า?" พระผู้เป็นเจ้าตอบว่า "หมอคือผู้ที่เราส่งการรักษามาไว้ในมือของเขา"

และในคำพูดของท่านนบี ซล.ที่ว่า "ทุกๆ โรคนั้นมียารักษา" เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับจิตใจของผู้ป่วยและแพทย์ เป็นการกระตุ้นให้มีการค้นหายาและวิธีการรักษาต่างๆ มากขึ้น ผู้ป่วยนั้นเมื่อรู้สึกว่าโรคของตนเองสามารถรักษาให้หายได้ มียารักษาแน่นอน เขาก็จะมีความหวังมากขึ้น ความสิ้นหวังก็จะลดน้อยลง เป็นการเปิดประตูแห่งความหวังให้กับเขา และเมื่อกำลังใจของเขาเข้มแข็งขึ้น ก็จะช่วยให้เขาหายจากโรคได้ง่ายขึ้น นี่เป็นเหตุให้เกิดพลังเข้มแข็งขึ้นทั้งด้านร่างกาย จิตใจและด้านธรรมชาติ พลังเข้มแข็งจะเอาชนะโรคได้และทำให้หายโรคในที่สุด เช่นเดียวกันกับแพทย์ ถ้าหากรู้ว่าโรคนี้มียารักษาแน่นอนแล้ว เขาก็จะพยายามหาวิธีรักษาและพยายามค้นคว้าหามันให้ได้ โรคที่ทำอันตรายต่อร่างกายก็เช่นเดียวกับโรคทางด้านจิตใจเช่นกัน พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.จะไม่ให้จิตใจของคนๆ หนึ่งต้องเจ็บป่วยนอกจากจะมียาหรือวิธีรักษาด้วยสิ่งที่ต่อต้านมันได้ ถ้าหากเจ้าของโรคนั้นรู้และใช้มันและยานั้นถูกกับโรคของเขา เขาก็จะหายจากโรคนั้นด้วยอนุมัติของอัลลอฮ์ ซบ.

แนวทางการรักษาโรคท้องอืดเฟ้อ อาหารไม่ย่อย

การรับประทานอาหารมากเกินความจำเป็น และกฏเกณฑ์การกินและดื่มที่ถูกต้อง

ในหนังสือมุสนัดและหนังสืออื่นๆ ได้กล่าวว่า จากท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า “มนุษย์นั้นไม่ควรจะใส่อาหารในภาชนะให้เกินกว่ากระเพาะของเขา เพราะสำหรับมนุษย์นั้น การกินเพียงไม่กี่คำก็พอที่เขาจะอยู่ได้แล้ว แต่ถ้าเขาจำเป็นต้องกินจนเต็มกระเพาะ ก็ให้กินโดยเป็นอาหารหนึ่งในสาม เป็นเครื่องดื่มหนึ่งในสาม และอีกหนึ่งในสามเป็นลมหายใจของเขาเอง” (ซอเฮียะห์อะห์หมัด 377/1, 413)

โรคนั้นมีสองชนิด โรคทางกายอันเกิดจากการมีสารบางอย่างมากเกินไปในร่างกาย ทำให้เกิดผลร้ายต่อการทำงานของมันและธรรมชาติของมันเอง มันคือโรคแห่งความมากเกิน ซึ่งก็เกิดจากการมีอาหารเข้าไปในกระเพาะมากเกินไปกว่าที่กระเพาะจะย่อยได้ และเกินความต้องการที่ร่างกายจะต้องใช้ประโยชน์ ทำให้อาหารที่กินมีประโยชน์น้อยลง ระบบการย่อยอาหารจะทำงานช้าลงจากการมีอาหารมากมายหลายหลากชนิดเกินไป เมื่อมนุษย์ได้รับประทานอาหารประเภทนี้เข้าไปและรับประทานบ่อยๆ จนเคยชินก็จะทำให้เกิดโรคได้หลายอย่าง บางทีสามารถรักษาได้ง่ายบางทีรักษาได้ยาก แต่ถ้าหากเขารับประทานอาหารปานกลางและให้พอดีกับความต้องการของร่างกาย มีปริมาณอาหารที่พอดีๆ มีส่วนผสมของสารอาหารที่พอดีๆ ร่างกายก็จะได้รับประโยชน์จากสารอาหารเหล่านั้นมากกว่าการรับประทานอาหารมากเกินไป

ระดับการรับประทานอาหารมีสามระดับคือ ระดับเท่าความต้องการของร่างกายที่จะมีชีวิตอยู่ได้ ระดับความพอเพียงที่จะร่างกายจะพอทำงานได้อย่างเหมาะสม และระดับที่ดีเลิศสมบูรณ์ ท่านนบี ซล.ได้บอกให้เราทราบว่ามนุษย์นั้นการกินอาหารเพียงไม่กี่คำก็เพียงพอที่จะประทังชีวิตอยู่ได้แล้วโดยไม่ทำให้อ่อนแรงลงไป แต่ถ้าหากต้องการมากกว่านั้น ก็ให้กินอาหารเพียงหนึ่งในสามของกระเพาะ เว้นที่หนึ่งในสามไว้ให้เป็นน้ำและอีกหนึ่งในสามเป็นลมหายใจ ซึ่งวิธีนี้จะเป็นวิธีที่มีประโยชน์ที่สุดสำหรับร่างกายและหัวใจ ถ้าหากกินอาหารจนอิ่มแน่นเกินไปก็จะทำให้กินน้ำได้น้อยลง ถ้าพยายามกินน้ำให้ได้เท่าที่ต้องการก็จะเหลือที่ให้ลมหายใจน้อยลงไป เขาก็จะรู้สึกไม่สบาย แน่นอึดอัดที่จะต้องแบกท้องเช่นเดียวกับหญิงตั้งครรภ์ที่รู้สึกกับท้องของเธอ นอกจากนี้ยังทำให้หัวใจของเขาเกิดความเสียหายไปด้วย เกิดความเกียจคร้านที่จะทำความดี และจะเพิ่มกิเลสตัณหามากขึ้นจนต้องไปหาทางระบายออก ดังนั้นการกินอาหารมากเกินจึงเป็นอันตรายต่อทั้งร่างกายและจิตใจ ถ้าหากการกินอย่างนี้เป็นสิ่งที่เกิดอยู่บ่อยๆ เป็นประจำจนกลายเป็นความเคยชิน แต่ถ้าหากเป็นนานๆ ครั้งก็ไม่ถือเป็นสิ่งที่ที่น่าตำหนิมากนัก ครั้งหนึ่งท่านอบีหุรอยเราะห์ได้ดื่มน้ำนมต่อหน้าท่านนบี ซล.จนกระทั่งท่านพูดว่า “ขอสาบานด้วยผู้ที่ส่งท่านมาด้วยความจริง ฉันไม่คิดว่ากระเพาะจะมีที่ว่างพอให้กินได้อีก” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 6452)

บรรดาศอฮาบะห์ของท่านนบี ซล.ได้ดื่มกินหลายครั้งต่อหน้าท่านนบี ซล.และจะดื่มจนเต็มอิ่ม

การกินอาหารจนอิ่มแน่นหรือเกินขนาดไปย่อมทำให้ร่างกายอ่อนแอลง แม้ว่าจะทำให้เขาดูตัวใหญ่ขึ้นอ้วนขึ้นก็ตาม แท้จริงพละกำลังของร่างกายนั้นขึ้นอยู่กับประโยชน์ที่ได้จากการนำอาหารเหล่านั้นไปใช้มากกว่าจำนวนอาหารมากมายที่รับประทานเข้าไป ร่างกายของมนุษย์ประกอบด้วยสารธาตุสามชนิด สารธาตุส่วนที่เป็นดิน ส่วนที่เป็นลมและส่วนที่เป็นน้ำ ท่านนบี ซล.ได้แบ่งอาหาร น้ำดื่มและลมหายใจของมนุษย์เป็นสามส่วนเท่าๆ กันถ้าหากมีคนถามว่าแล้วไหนเล่าคือสารธาตุส่วนที่เป็นไฟ? มีคนพูดว่าปัญหานี้เป็นสิ่งที่แพทย์หลายคนได้กล่าวถึงและเขาก็ได้กล่าวว่า ในร่างกายของคนเราจะมีสารธาตุส่วนที่เป็นไฟอยู่แล้วนั่นก็คือ การทำงานในร่างกายจะต้องใช้ความร้อนเป็นหลักหรือทำให้เกิดความร้อนขึ้นมา (จากปฏิกิริยาเคมีของอาหารกับน้ำย่อยหรือขบวนการเมตาโบลิซึ่ม: ผู้แปล) แต่ก็มีนักปราชญ์ท่านอื่นๆ อีกหลายท่านโต้แย้งคำพูดนี้และกล่าวว่า

ความเห็นที่หนึ่ง ไม่มีไฟที่เกิดจากปฏิกิริยาต่างๆ ในร่างกายหรือไม่มีสารธาตุไฟจริงๆ ในร่างกาย โดยอ้างหลักฐานดังนี้คือ

หลักฐานที่หนึ่ง การที่อ้างว่าส่วนที่เป็นสารธาตุไฟนั้น ลงมาจากผลของปฏิกิริยาที่ธาตุอื่นกระทำต่อกันและมาอยู่ร่วมกับธาตุน้ำและธาตุดิน ความเห็นนี้เป็นสิ่งที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ เพราะหนึ่ง ธรรมชาติของไฟจะต้องลุกขึ้น ดังนั้นการที่อ้างว่าไฟลงมาจึงเป็นไปไม่ได้ สองถ้าสารธาตุไฟนั้นลงได้จริงมันจะต้องผ่านก้อนน้ำแข็งที่เย็นจัดมาและเราได้พบเห็นในโลกนี้อยู่แล้วว่าไฟที่ร้อนแรงสามารถถูกดับได้ด้วยน้ำเพียงเล็กน้อย ดังนั้นไฟที่ผ่านก้อนน้ำแข็งลงมาก็จะต้องดับหมดด้วยเช่นกัน

หลักฐานที่สอง มีการอ้างว่าสารธาตุไฟเกิดอยู่ในสารธาตุดินและสารธาตุน้ำที่ผสมกันและทำปฏิกิริยากัน ความคิดนี้ยิ่งห่างไกลจากความจริงมากขึ้น เนื่องจากร่างกายจะกลายเป็นไฟทั้งๆ ที่แต่ก่อนนั้นไม่ได้เป็น และก่อนที่เขาจะกลายเป็นไฟจะมีสภาพเป็นดินหรือน้ำหรือลมก่อน การที่จะกลายเป็นไฟได้ก็จะต้องเกิดจากการผสมกันของสารธาตุดังกล่าวแล้ว ซึ่งการผสมก็จะต้องมีการติดต่อกันของธาตุเหล่านั้น เมื่อส่วนของร่างกายที่ไม่ใช่สารธาตุไฟและล้อมรอบด้วยสิ่งที่เย็นมันจะผสมกันกลายเป็นไฟได้อย่างไร?

ถ้ามีการพูดว่า ทำไมเราไม่คิดว่าสารธาตุไฟเป็นส่วนหนึ่งของธาตุอื่นๆ ในร่างกายอยู่แล้วและเมื่อมีการผสมกับธาตุอื่นมันก็จะเกิดปฏิกิริยาความร้อนขึ้น?

เราขอตอบว่า การปฏิเสธทฤษฎีนี้ ก็เช่นเดียวกับที่ได้ปฏิเสธไปแล้วในข้อแรก คนบางคนบอกว่า เมื่อเราเทน้ำลงไปในปูนขาวมันก็เกิดเป็นความร้อนขึ้นจากน้ำนั้น และเมื่อเราปล่อยให้แสงแดดผ่านลูกแก้วกระจก มันก็จะเกิดไฟขึ้น เมื่อเราเอาหินไปตีกับเหล็ก ก็เกิดประกายไฟขึ้นเช่นกัน และไฟที่เกิดขึ้นทั้งหมดนี้เกิดจากการรวมตัวกันของสารธาตุต่างกันสองชนิด สิ่งนี้เป็นการปฏิเสธสิ่งที่พวกเขาได้กล่าวถึงในตอนแรก

บรรดาผู้ปฏิเสธได้กล่าวว่า “เราไม่ปฏิเสธว่าการกระทบกันอย่างรุนแรงจะก่อให้เกิดไฟได้ เช่น การเอาหินมากระแทกกับเหล็กหรือพลังความร้อนแผดเผาของแสงอาทิตย์ก็สามารถก่อให้เกิดไฟได้ เมื่อมีแก้วผลึกเป็นตัวรับแสง แต่เราไม่คิดว่าสิ่งนั้นจะเกิดขึ้นในร่างกาย เนื้อหนังของสัตว์หรือในพืชก็ตาม เนื่องจากในร่างกายสัตว์ หรือในพืชไม่มีการกระทบกันอย่างแรงเช่นในเหล็กกับหิน ไม่มีลักษณะเรียบหรือมันพอที่จะเป็นแก้วผลึกได้ ดังนั้นจึงเป็นไปไม่ได้ที่จะเกิดไฟขึ้นเมื่อร่างกายโดนแสงอาทิตย์และไฟนั้นก็ไม่สามารถเกิดขึ้นเองได้ ดังนั้นจึงเป็นไปไม่ได้ที่จะมีสารธาตุไฟอยู่ในร่างกายคน”

ความเห็นที่สอง บรรดาแพทย์มีความเห็นพ้องกันว่าสุรานั้นยิ่งเก่ายิ่งมีความร้อนจัด ถ้าหากว่าความร้อนนั้นเป็นผลจากสารธาตุไฟ นั่นก็จะเป็นไปไม่ได้เนื่องจากสารธาตุไฟไม่น่าจะอยู่ในน้ำได้นานขนาดนั้นและมันจะต้องดับไปเพราะเป็นสิ่งที่เห็นกันทั่วไปแล้วว่า น้ำนั้นย่อมดับไฟได้

ความเห็นที่สาม ถ้าหากในร่างของสัตว์และพืชมีส่วนที่เป็นสารธาตุไฟที่เกิดจากการทำปฏิกิริยากัน มันก็จะถูกดับไปด้วยน้ำที่มีอยู่มากมายภายในร่างนั่นเอง สารธาตุที่แรงกว่าจะกลบหรือควบคุมสารธาตุที่อ่อนกว่าเสมอ ดังนั้นไฟที่น้อยจึงถูกดับด้วยน้ำที่มากกว่า

ความเห็นที่สี่ แท้จริงอัลลอฮ์ ซบ.ได้กล่าวถึงการสร้างมนุษย์ไว้ในอัลกุรอ่านมากมายหลายตอน บางแห่งก็กล่าวว่าสร้างจากน้ำ บางแห่งบอกสร้างจากดินฝุ่น บางแห่งก็บอกว่าสร้างจากสองอย่างปนกัน นั่นคือดินโคลน บางแห่งก็บอกว่าพระองค์สร้างจากดินโคลนที่โดนแดดเผาและถูกลมตี แต่ไม่มีตอนใดที่บอกว่าพระองค์สร้างมนุษย์มาจากไฟเลย ยิ่งกว่านั้นยังให้เป็นลักษณะเฉพาะของมารร้ายเท่านั้นที่ถูกสร้างมาจากไฟ มีหะดีษ “ซอเฮียะมุสลิม” จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า “มาลาอิกะห์นั้นถูกสร้างมาจากรัศมี ญินถูกสร้างมาจากไฟ และอาดัมถูกสร้างมาจากสิ่งที่ถูกบอกแก่พวก

ท่านแล้ว'' (ซอเฮียะห์มุสลิม, 60/2996) จากหะดีษนี้บอกกับเราว่าการสร้างของพระองค์อัลลอฮ์ซบ.ได้ถูกกล่าวไว้หมดทุกอย่างแล้วในอัลกุรอ่าน และไม่มีตอนใดในกุรอ่านบอกว่าสร้างมนุษย์มาจากไฟหรือสิ่งที่มาจากไฟเลย

ความเห็นที่ห้า แท้จริงหลักฐานที่พวกเขานำมายืนยันว่ามีสารธาตุไฟในร่างกายสัตว์ก็คือสิ่งที่เขาเห็นด้วยตนเองว่าในท้องของสัตว์นั้นมีความร้อน (อุ่นๆ) เป็นหลักฐานว่านี่คือสารธาตุไฟในร่างกาย แต่ที่จริงแล้วหลักฐานนี้ไม่ได้ชี้ไปอย่างนั้น เพราะสาเหตุของความร้อนนั้นเกิดได้หลายอย่าง บางครั้งความร้อนเกิดจากไฟได้แต่บางครั้งก็เกิดจากการเสียดสีหรือการเคลื่อนไหว จากการสะท้อนของแสงอาทิตย์ จากลมร้อนหรือจากการอยู่ใกล้ไฟ ซึ่งจะส่งผ่านความร้อนมาตามลมร้อนหรือเกิดจากสาเหตุอื่นๆ แต่ไม่จำเป็นต้องเกิดจากไฟอย่างเดียว พวกที่เห็นว่ามนุษย์ประกอบด้วยสารธาตุไฟ ก็กล่าวว่า ''เป็นที่รู้กันอยู่แล้วว่าดินฝุ่นและน้ำเมื่อมาผสมกัน จำเป็นจะต้องมีความร้อนเป็นตัวช่วยให้มันผสมเข้าเป็นเนื้อเดียวกันไม่เช่นนั้นทั้งสองอย่างจะประสานกันไม่ได้ ถ้าหากเมล็ดพืชถูกฝังอยู่ในดินโคลนไม่โดนสายลมและแสงแดดมันก็จะเน่าเสียไป เพราะฉะนั้นมันก็จะต้องมีความร้อนจากภายในตัวของมันเองโดยธรรมชาติที่จะทำให้มันสุกได้เอง และหลังจากนั้นจึงจะสามารถเน่าเสียไปได้ และนั่นคือสารธาตุไฟในตัวเมล็ดนั้นเอง หรือมิฉะนั้นเมล็ดนั้นก็จะต้องเน่าเสียไปด้วยพลังความร้อนจากภายนอก เมื่อความร้อนจากภายนอกหายไปและตัวของมันเองไม่มีความร้อนอยู่ในตัวหรืออยู่ในปฏิกิริยาภายในตัวก็ตามมันก็จะต้องเย็นจัด แต่เมื่อพิจารณาดูอาหารหรือยาต่างๆ จะพบว่ามันมีธรรมชาติที่ร้อนอยู่ในตัวเอง และด้วยความรู้ของเราจึงบอกได้ว่าความร้อนของมันเหล่านี้เกิดจากสารธาตุไฟที่อยู่ในตัวนั่นเอง

เช่นกัน ถ้าหากในร่างกายไม่มีธาตุร้อนอยู่แล้วมันก็จะต้องเย็นจัดอย่างมาก เพราะตามธรรมชาติ ถ้าหากร่างกายได้รับความเย็นโดยไม่มีสิ่งตรงข้ามมาทำลายหรือต่อต้านย่อมกลายเป็นความเย็นอย่างที่สุด แต่เขาจะไม่รู้สึกถึงมันหรือไม่เจ็บปวดจากมันเนื่องจากในร่างกายเขาก็เป็นความเย็นยะเยือกเช่นเดียวกัน ดังนั้นถ้าหากร่างกายไม่มีธาตุร้อนอยู่เขาจะไม่รู้สึกถึงความเย็นใดๆ เลยซึ่งความเป็นจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้น

พวกเขายังกล่าวอีกว่า หลักฐานของท่านนั้นปฏิเสธคำกล่าวที่ว่า ส่วนที่เป็นสารธาตุไฟนั้นมีอยู่ในร่างกายในสภาพของมันและธรรมชาติของมันที่ร้อน แต่เราไม่ได้กล่าวเช่นนั้น แต่เรากล่าวว่า ''รูปร่างของสารธาตุไฟนั้นมีหลายแบบและจะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการณ์ของมันเอง''

มีคำกล่าวอีกว่า อาจจะเป็นไปได้ที่ ดิน น้ำและลม จะผสมกันโดยมีความร้อนจากดวงอาทิตย์และดวงดาวต่างๆ เป็นตัวทำให้มันสุกสมบูรณ์ และส่วนผสมนั้นเมื่อสุกสมบูรณ์แล้วก็จะกลายไปเป็นพืชหรือสัตว์ได้ในภายหลัง ดังนั้นจึงไม่มีข้อห้ามที่จะกล่าวว่า พลังความร้อนในส่วนผสมเหล่านี้คือตัวต้นเหตุและพลังที่อัลลอฮ์ให้ เพื่อให้เกิดเป็นพืชหรือสัตว์ขึ้นมา มีนักปราชญ์หลายท่านที่เห็นด้วยกับความเห็นนี้ ส่วนความเห็นเกี่ยวกับความรู้สึกหนาวของร่างกายนั้นเราขอกล่าวว่า สิ่งนี้เป็นเครื่องบ่งชี้ว่า ในตัวคนเรามีความร้อนอยู่ ไม่มีใครปฏิเสธ แต่อะไรเล่าคือหลักฐานว่าความร้อนนี้มาจากไฟ แม้ว่าไฟทุกๆ ชนิดจะร้อน แต่ก็ไม่ใช่ความร้อนทุกชนิดจะต้องมาจากไฟ ส่วนคำพูดที่ว่าไฟสามารถเปลี่ยนแปลงรูปร่างได้หลายแบบนั้นบรรดาแพทย์ส่วนมากมีความเห็นว่ามันจะอยู่เฉพาะในรูปของไฟเท่านั้นดังนั้นจึงเป็นคำพูดที่เชื่อถือไม่ได้ โดยมีคำยืนยันจากผู้ที่เก่งที่สุดคนหนึ่งของวงการแพทย์ในหนังสือที่ชื่อว่า ''การทำให้หายป่วย (اَلشِّفَاءُ)'' เป็นหลักฐานอย่างดีว่าสารธาตุต่างๆ ในร่างกายจะดำรงสภาพของมันอยู่ตราบเท่าที่มันยังรวมตัวกันเป็นเนื้อเดียวกัน

วิธีการรักษาโรค

วิธีการรักษาโรคของท่านนบี ซล.นั้นแบ่งเป็นสามอย่างคือ หนึ่ง ด้วยยาและธรรมชาติบำบัด สอง ด้วยยาของพระเจ้า (รักษาทางจิตวิญญาณ) และสาม ด้วยทั้งสองอย่างมารวมกัน และเราจะได้กล่าวถึงการรักษาทั้งสามอย่างนั้น โดยขั้นแรกจะกล่าวถึง การรักษาด้วยยาทั่วๆ ไปและธรรมชาติบำบัด หลังจากนั้นจะพูดถึง การรักษาด้วยยาของพระเจ้า หลังจากนั้นจึงเป็นแบบผสมผสานกัน

แท้จริงท่านนบี ซล.นั้นถูกส่งมาเพื่อเป็นทางนำและเป็นผู้เรียกร้องไปสู่อัลลอฮ์ ซบ.และสรวงสวรรค์ของพระองค์เพื่อที่มนุษย์จะได้รู้จักพระองค์ เพื่ออธิบายต่อประชาชาติให้รู้ถึงความเมตตาของพระองค์และรู้ถึงคำสั่งใช้ของพระองค์ที่มีต่อพวกเขา เพื่อให้รู้ถึงสิ่งที่พระองค์ทรงห้าม เพื่อบอกเล่าพวกเขาเกี่ยวกับบรรดาท่านนบีต่างๆ และศาสนทูตและสภาพของพวกเขาเหล่านั้นกับประชาชาติของพวกเขา เพื่ออธิบายการสร้างโลก การเริ่มต้นและสิ้นสุดของโลกและวิธีการที่จะทำให้จิตใจมีความสุข

การแพทย์ทางร่างกาย เป็นสิ่งที่มีมาเพื่อให้การออกบัญญัติของท่านนบีนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น การรักษาเหล่านี้ควรทำเมื่อจำเป็นและเมื่อไม่มีความจำเป็นก็ให้หันไปสนใจรักษาหัวใจและจิตใจให้มากกว่า

การดำรงสุขภาพจิตที่ดีไว้ ป้องกันสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคทางใจต่างๆ หรือทำให้หัวใจเสียความสมดุลไป ถือว่ามีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง การรักษาร่างกายโดยไม่รักษาหัวใจเป็นสิ่งที่ไม่มีประโยชน์อะไรเลย แต่การรักษาจิตใจให้ดีในขณะที่ร่างกายป่วยนั้นจะไม่ก่อให้เกิดอันตรายมากนัก เมื่อร่างกายหายป่วยเขาก็จะได้รับประโยชน์อย่างมากมายยิ่งและความสำเร็จทั้งมวลนั้นขึ้นอยู่กับพระองค์อัลลอฮ์ซบ.เพียงองค์เดียว

ตอนที่หนึ่ง

การรักษาทางด้านร่างกายด้วยวิถีธรรมชาติ

แนวทางการรักษาไข้

ปรากฏในหนังสือหะดีษซอเฮียะห์ทั้งสองเล่ม จากนาเฟียะอ์ จากอิบนิอุมัร ได้เล่าว่าท่านนบี มุฮัมมัด ซล.ได้ทรงกล่าวไว้ว่า "แท้จริงไข้หรือไข้สูงนั้นมาจากไฟนรก ดังนั้นจงทำให้มันเย็นลงด้วยน้ำ" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5723)

มีแพทย์หลายคนที่ยังเข้าใจสับสนเกี่ยวกับหะดีษนี้ และพวกเขายังปฏิเสธแนวทางการรักษาไข้ดังกล่าว ซึ่งเราจะได้อธิบายให้เห็นถึงเดชานุภาพของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.และความเข้าใจอันลึกซึ้งของพระองค์ และเราขอกล่าวว่าคำตอบของท่านนบีมุฮัมมัด ซล.นั้นมีสองอย่าง อย่างแรกเป็นการทั่วไปให้กับทุกๆ คน อย่างที่สองเป็นการเฉพาะเจาะจงสำหรับคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง สำหรับคำกล่าวของนบีโดยทั่วไปจะเป็นการกล่าวโดยรวมๆ สำหรับทุกๆ คน ส่วนอย่างที่สอง (เฉพาะคน เฉพาะสถานการณ์) ก็เช่นดังคำกล่าวของท่านนบี ซล.ที่ว่า "ท่านทั้งหลายจงอย่าขับถ่ายอุจจาระหรือปัสสาวะโดยหันหน้าหรือหันหลังให้กับกิบละห์ แต่ให้หันไปทางทิศตะวันออกหรือตะวันตกแทน" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 394) แน่นอน หะดีษนี้ไม่ได้หมายรวมไปถึงชนเผ่าที่อยู่ทางด้านทิศตะวันออกหรือตะวันตกของกะบะห์หรือประเทศอิรักแต่ประการใดไม่ แต่หมายความถึงพวกชาวมะดีนะห์หรือผู้ที่อยู่ในแนวเดียวกันเท่านั้น เช่นประเทศซีเรีย หรืออื่นๆ เช่นเดียวกับคำกล่าวที่ว่า "สิ่งที่อยู่ระหว่างตะวันขึ้นและตะวันตกคือกิบละห์" (ซอเฮียะห์ ติรมิซีย์, 344) เมื่อรู้เช่นนี้แล้วเราต้องรู้ว่าคำตอบของหะดีษนี้คือ สำหรับชาวหิญาซหรือผู้ที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากไข้ที่เกิดขึ้นกับคนเหล่านี้ส่วนมากเป็นไข้ที่เกิดจากการโดนแสงแดดอันร้อนแรงของทะเลทรายแผดเผา ซึ่งแน่นอนในสภาวะเช่นนี้การใช้น้ำเย็นดื่มและอาบจึงเป็นสิ่งที่เหมาะสมและมีประโยชน์ และไข้นั้นคือความร้อนจากภายนอกที่ลุกขึ้นในหัวใจข้างในและถูกหัวใจบีบให้วิ่งไปตามทางเดินของเลือดลมต่างๆ ออกไปตามเหงื่อไปทั่วร่างกาย เมื่อเกิดความร้อนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ก็จะเป็นอันตรายต่อการทำงานปกติของร่างกาย

ไข้หรือความร้อนในร่างกายนั้นจะแบ่งได้เป็นสองชนิดคือ

ไข้ عرضِية หรือไข้ภายนอก คือความร้อนในร่างกายที่เห็นหรือเกิดมาจากสาเหตุภายนอกร่างกาย ได้แก่ ก้อนบวม (คงหมายถึงฝีหนองอักเสบ ผู้แปล) การเคลื่อนไหวที่ผิดปกติหรือความร้อนที่ได้รับจากแสงอาทิตย์เผาโดยตรง หรืออากาศที่ร้อนมากๆ

อีกอย่างหนึ่งคือ ไข้ مرضِية หรือไข้ภายใน ที่เกิดจากความป่วยไข้ภายใน ซึ่งมักเกิดในอวัยวะใดอวัยวะหนึ่งแล้วแพร่กระจายออกไปจนทั่วร่างกาย ถ้าหากเป็นไข้ที่เริ่มด้วยลมหรือเกี่ยวพันกับลมในร่างกาย ก็เรียกว่า ไข้วัน (حمى الْيوم) เนื่องจากมันมักจะหายภายในวันนั้นหรือไม่เกินสามวัน ถ้าหากเป็นชนิดที่เกิดจากส่วนผสมที่เป็นอันตรายเรียกว่า แผลเน่าเปื่อย (عفْنِية) ซึ่งมีอยู่สี่แบบ แบบน้ำดีเหลือง แบบน้ำดีดำ แบบเป็นก้อนเมือกเสมหะ และแบบเป็นคล้ายก้อนเลือดเน่าๆ ถ้าเป็นไข้ที่เกิดจากกระดูกสันหลังก็เรียกว่า ไข้ดักกุน (دق) นอกจากนี้ยังมีการแบ่งย่อยไปอีกหลายอย่างมากมาย

แท้จริงไข้นั้นเป็นสิ่งที่มีประโยชน์สำหรับร่างกายมากกว่าตัวยาเองด้วยซ้ำไป เช่น ในไข้วันหรือไข้จากแผลเน่าเปื่อย ซึ่งจะทำให้สารพิษบางอย่างในร่างกายสุกสมบูรณ์ โดยที่ถ้าไม่มีไข้ มันก็จะไม่สุก และไข้ยังช่วยเปิดเส้นทางเลือดทางลมให้กับยาต่างๆ ที่จะเข้าไปในจุดที่ในภาวะปกติยานั้นจะเข้าไปไม่ถึงด้วย ส่วนโรคเยื่อบุตาอักเสบหรือโรคตาแดงนั้น ไข้จะทำให้มันหายได้อย่างรวดเร็วมากและไข้ยังสามารถรักษาโรคได้หลายอย่าง มีประโยชน์ในโรคอัมพาต อัมพฤกษ์ โรคชักกระตุกและโรคอื่นๆ อีกหลายโรคที่เกิดจากของเสียหรือกากที่มากเกินในร่างกาย แพทย์บางคนจะรู้สึกดีเวลาคนป่วยมีไข้เหมือนกับว่าคนป่วยนั้นกำลังจะหายแล้ว การมีไข้จึงมีประโยชน์ดีกว่าที่จะไปทำให้ไข้หายไปและมันยังช่วยให้เกิดการจับตัวกันเองระหว่างส่วนผสมหรือของเสียที่ทำให้เกิดพิษภัยต่อร่างกาย ทำให้ของเสียเหล่านั้นสุก

และเหมาะสำหรับให้ยามาทำปฏิกิริยาได้ หลังจากนั้นของเสียนั้นก็จะถูกขับออกไปจากร่างกาย เมื่อของเสียนั้นออกไปแล้วร่างกายจึงหายป่วย ดังนั้นไข้จึงเป็นส่วนหนึ่งของการรักษา

เมื่อรู้ดังนี้แล้ว เราก็จะเข้าใจได้ดีทีเดียวว่าจุดมุ่งหมายของหะดีษนี้น่าจะหมายถึงไข้ชนิดแรกคือ ไข้ภายนอก (عرضِيةْ) ที่เกิดจากภายนอกร่างกายหรือเกิดจากก้อนบวมร้อนมากกว่า ซึ่งความร้อนหรือไข้ชนิดนี้ เราควรใช้ความเย็นหรือน้ำเย็นประคบหรือจุ่มแช่ในน้ำเย็นโดยไม่ต้องใช้วิธีอื่นช่วยอีกเพราะมันเป็นเพียงความร้อนที่เกิดจากลม ดังนั้นการทำให้มันหายไปด้วยการใช้ความเย็นเข้าไปแทนที่จึงเป็นการพอเพียงแล้วโดยไม่ต้องใช้การทำให้อาเจียนเพื่อเอาของเสียออก หรือทำให้ของเสียในร่างกายนั้นสุกแต่ประการใด แต่ก็มีความเป็นไปได้ที่หะดีษนี้จะหมายรวมถึงไข้หลายๆ ชนิด กาเลน (Galen) แพทย์ผู้มีชื่อเสียงได้เคยยอมรับว่า น้ำเย็นนั้นมีประโยชน์ในการรักษาไข้โดยมีบันทึกไว้ในหนังสือ “หนทางเยียวยา (حِيلَةُ البرءِ)” ว่า “ถ้าหากผู้มีไข้นั้นเป็นชายหนุ่มแข็งแรง มีกล้ามเนื้อใหญ่โต ในสภาพที่ยังตื่นอยู่และมีไข้สูงมาก ไม่มีก้อนบวมอักเสบใดๆ ในร่างกาย ก็ให้อาบน้ำหรือแช่น้ำเพื่อลดไข้ก็จะได้ประโยชน์” ท่านรอซีย์ ได้กล่าวไว้ในหนังสือของเขา (อัลกะบีร) ว่า “เมื่อมีกำลังแข็งแรงดี แต่มีไข้สูงเห็นได้ชัดเจนว่าสารพิษทุกๆ อย่างสุกดีแล้วและไม่มีก้อนบวมอักเสบในที่ต่างๆ ในร่างกาย การดื่มน้ำเย็นก็มีประโยชน์ถ้าผู้ป่วยเป็นคนแข็งแรงและเป็นช่วงเวลาที่ร้อนมากและเป็นช่วงที่ต้องการน้ำเย็นจากภายนอกมาช่วยให้เย็น ก็ให้ใช้น้ำเย็นได้” และคำกล่าวของท่านนบี ซล.ที่ว่า “ไข้นั้นเป็นลมหายใจของไฟนรก” นั่นหมายถึงความร้อนหรือไข้ที่สูงมากมีการอักเสบมาก มีการแพร่กระจายมาก และคำพูดของท่านนบี ซล.ที่ว่า “ความร้อนที่สูงมากๆ นั้นมาจากไฟนรก” นั้น มีความหมายเป็นสองนัยยะ อันที่หนึ่งคือ แสดงให้เห็นถึงความร้อนของไข้และของไฟนรกนั้นเป็นสิ่งเดียวกันหรือเท่ากัน และพระผู้เป็นเจ้าให้มีมันขึ้นมาก็เพื่อให้มนุษย์ได้ใช้ประโยชน์จากมันและเรียนรู้มัน (ให้เทียบไข้กับความร้อนและความทรมานของไฟนรกให้รู้จักอดทนยอมรับการลงโทษ) นั่นเอง เช่นเดียวกับวิญญาณ ความสุข รสชาติต่างๆ เป็นสิ่งที่แสดงถึงสวรรค์ที่พระผู้เป็นเจ้าต้องการเปรียบเทียบให้เราเห็น (เอาความสุขที่มีอยู่ในโลกเปรียบกับความสุขในสวรรค์) ดังนั้นการมีมันจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น อันที่สอง เปรียบเทียบความร้อนและความทรมานของไข้ที่สูงนั้นเหมือนกับความร้อนของไฟนรก เพื่อเป็นการเตือนให้เห็นถึงความน่ากลัวของการลงโทษในนรกว่ามีความร้อนและความทรมานมากมายเพียงใด และคำพูดของท่านนบี ซล.ที่ว่า “ทำให้มันเย็นลงด้วยน้ำ” นั้น ความเห็นหนึ่งบอกว่า รวมถึงน้ำทุกชนิด ซึ่งนี่น่าจะเป็นคำตอบที่ถูกต้องกว่าตามหลักการแพทย์ แต่อีกความเห็นหนึ่งบอกว่า ต้องเป็นน้ำซัมซัม โดยอ้างหะดีษซอเฮียะห์ รายงานโดยท่านญุมเราะห์นัซร อิบนิอิมรอนกล่าวว่า ฉันกำลังนั่งอยู่กับอิบนิอับบาสที่มักกะห์และได้มีไข้ขึ้น ท่านอิบนิอับบาสได้กล่าวว่า ท่านจงทำให้เย็นลงด้วยน้ำซัมซัมเถิด เพราะแท้จริงท่านนบีมุฮัมมัด ซล.ได้ทรงกล่าวไว้ว่า “แท้จริงไข้นั้นมาจากไฟนรก ดังนั้นจงทำให้เย็นลงด้วยน้ำ” หรืออีกรายงานว่า “น้ำซัมซัม” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 3261) ซึ่งสิ่งเหล่านี้ความจริงแล้วถ้าเป็นจริง (สั่งให้ใช้น้ำซัมซัมจริง) ก็น่าจะใช้เฉพาะพวกที่อยู่มักกะห์มากกว่า ส่วนผู้ที่อยู่ที่อื่นก็น่าจะใช้น้ำตามที่เขามีอยู่ นอกจากนี้ยังมีความเห็นแตกต่างกันอีกเรื่องของน้ำว่า ด้วยน้ำนั้น หมายถึงให้ใช้น้ำทำให้เย็น หรือให้ทำการบริจาคน้ำเป็นทานแน่? แต่จากหะดีษ ที่ถูกต้องนั้นค่อนข้างแน่ชัดว่า น่าจะเป็นการใช้น้ำทำให้เย็นมากกว่า แต่ผู้ที่มีความเห็นว่า เป็นการบริจาคน้ำนั้นคงจะสับสนว่า การใช้น้ำเย็นเป็นสิ่งที่ไม่ดีสำหรับคนมีไข้ โดยไม่ได้เข้าใจถึงเหตุผลที่แท้จริงของมัน ซึ่งได้ประโยชน์กว่า เช่นเดียวกับที่เมื่อเรากระหายน้ำก็ดับกระหายด้วยการดื่มน้ำ ดังนั้นเมื่อเรามีไข้เราก็ควรดับหรือบรรเทาด้วยการดื่มหรือใช้น้ำด้วยเช่นกัน

อบูนุอัยมและท่านอื่นๆ ได้กล่าวจากหะดีษที่ท่านอานัสรายงานเป็นหะดีษมัรฟัวอ์ไว้ว่า “เมื่อคนๆ หนึ่งมีไข้ก็ให้เขารดด้วยน้ำเย็น เป็นเวลาสามคืนติดๆ กัน” (ซอเฮียะห์ อัลฮากิม, 200/4)

และในหนังสือสุนันอิบนิมาญะห์จากท่านอบีหุรอยเราะห์เป็นหะดีษมัรฟัวว์เช่นกันว่า “ไข้นั้นเป็นเครื่องสูบไฟจากไฟนรก ดังนั้นจงบรรเทาด้วยน้ำเย็น” (ซอเฮียะห์ อิบนิมาญะห์, 3475)

ในหนังสือมุสนัดและหนังสืออื่นๆ รายงานหะดีษ ระดับหะซัน เป็นหะดีษมัรฟัวอ์จากซะมุเราะห์กล่าวว่า "ไข้นั้นเป็นส่วนหนึ่งจากไฟนรก ดังนั้นจงทำให้มันเย็นลงด้วยน้ำเย็น และท่านศาสดา ซล.ได้เคยให้ผู้ใกล้ชิดนำน้ำมาให้เวลามีไข้และนำน้ำนั้นมาราดศีรษะและชำระล้างตามตัว" (ระดับอ่อน)

และในหนังสือสุนัน จากหะดีษอบีหุรอยเราะห์ได้กล่าวว่า มีคนๆ หนึ่งเป็นไข้ และได้สาบแช่งมัน ท่านนบีจึงกล่าวว่า "อย่าสาบแช่งไข้ เพราะแท้จริงมันเป็นสิ่งชำระล้างบาปเหมือนกับไฟที่ขจัดสนิมเหล็ก" (ระดับอ่อน อิบนิมาญะห์, 3469)

เช่นเดียวกัน มีไข้บางชนิดที่เกิดจากการรับประทานอาหารที่เน่าเสีย ต้องตามด้วยการรับประทานอาหารที่ดีแล้วจึงให้ยาเข้าไป ทั้งสองอย่างจะช่วยทำให้ร่างกายสะอาดบริสุทธิ์และขจัดพิษจากอาหารที่เน่าเสียนั้น เช่นเดียวกับที่ไฟได้ขจัดสนิมออกจากเหล็ก ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นที่รู้กันดีในวงการแพทย์

ส่วนที่ความป่วยไข้สามารถขจัดสิ่งไม่ดีออกจากหัวใจและชำระล้างมันให้บริสุทธิ์ก็เป็นสิ่งที่แพทย์ทางด้านโรคหัวใจ (จิตใจ) ควรเรียนรู้จากสิ่งที่ท่านนบีบอกไว้ แต่สำหรับหัวใจที่ป่วยถึงขั้นสิ้นหวังแล้ว การรักษานี้ก็จะไม่สามารถช่วยได้ ไข้จึงมีประโยชน์ทั้งร่างกายและหัวใจ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นการไม่ดีที่จะไปสาบแช่งไข้

มีคำกล่าวว่า เป็นไข้หนึ่งวันได้รับอภัยโทษทัณฑ์หนึ่งปี และยังมีคำกล่าวอีกว่า ไข้นั้นจะเข้าไปทุกๆ อวัยวะและข้อต่างๆ นับได้ถึงสามร้อยหกสิบข้อและชำระล้างบาปต่างๆ ตามจำนวนข้อเหล่านั้น ข้อละหนึ่งวัน มีผู้กล่าวว่าแท้จริงมันได้ทิ้งร่องรอยหรือผลที่ตามมาภายหลัง เป็นเวลานานถึงหนึ่งปี เช่นเดียวกับคำกล่าวของท่านนบีที่ว่า "ผู้ใดดื่มสุรา พระผู้เป็นเจ้าจะไม่รับการละหมาดของเขาสี่สิบวัน" (ซอเฮียะห์ อะห์หมัด, 176/2) นั่นคือ ผลของสุรามีติดตามมาหลังจากวันดื่มในตัวของผู้ดื่ม ในอวัยวะของเขา ในข้อต่อต่างๆ ของเขาเป็นเวลาถึงสี่สิบวัน และท่านอบีหุรอยเราะห์ได้กล่าวไว้ว่า "ไม่มีความป่วยใดๆ ที่ฉันชอบไปมากกว่าไข้ เพราะมันจะเข้าไปทุกๆ อวัยวะของฉัน และแท้จริงอัลลอฮ์ ซบ.ได้ให้โอกาสแก่ทุกๆ อวัยวะที่จะได้รับการอภัยโทษ" มีรายงานของติรมิซีย์ในหนังสือญามิอ์ของท่าน จากรอเฟียะห์ อิบนิค่อดีจ ได้กล่าวว่า "เมื่อพวกท่านคนใดคนหนึ่งมีไข้ แท้จริงไข้นั้นเป็นส่วนหนึ่งจากไฟนรก จงดับมันด้วยน้ำเย็น โดยให้ไปอาบน้ำในสายน้ำไหลตอนรุ่งสางก่อนพระอาทิตย์ขึ้นและให้กล่าวว่า "ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ขอพระองค์ทรงโปรดให้บ่าวของพระองค์หายด้วยเถิด นบีของพระองค์ได้กล่าวไว้สมจริงแล้ว" และให้อาบน้ำให้ทั่วร่างกายวันละสามครั้งเป็นเวลาสามวัน ถ้ายังไม่หายให้ทำต่อไปจนครบห้าวัน ถ้าห้าวันไม่หายให้ทำจนครบเจ็ดวัน ถ้ายังไม่หายให้ทำจนครบเก้าวัน และแท้จริงมันจะไม่เกินเก้าวันด้วยอนุมัติของอัลลอฮ์" (ระดับอ่อน ติรมิซีย์, 2084)

ข้าพเจ้า (ผู้เขียน) ขอกล่าวว่า การกระทำเช่นนี้มีประโยชน์จริงในประเทศร้อนในหน้าร้อนโดยมีกฎเกณฑ์ตามที่ได้นำเสนอไว้แล้ว และแท้จริงน้ำในช่วงเวลานั้นจะเย็นกว่าแสงแดดที่ร้อนแรง และผู้แข็งแรงก็จะได้ประโยชน์จากมันมากกว่าการนอน ความเงียบสงบ อากาศที่เย็นสบาย เหล่านี้จะเพิ่มพลังให้กับผู้แข็งแรง ทำให้ยาออกฤทธิ์ได้ดีขึ้น นั่นคือน้ำที่เย็นจะช่วยบรรเทาไข้อัรดีะห์ عرضِية ให้ลงได้และบรรเทาอาการป่วยไข้ได้ แต่ต้องเป็นไข้ชนิดไม่มีก้อนอักเสบอยู่ และไม่ควรใช้ในเวลามีบาดแผลเน่าเสียอยู่ ถ้าทำได้ดังนี้ก็น่าจะหายป่วยได้ด้วยอนุมัติของอัลลอฮ์ ซบ. โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยของท่านนบีนั้น ซึ่งเต็มไปด้วยโรคภัยต่างๆ และมีบ้านเรือนอยู่กันหนาแน่น และมีการแพร่กระจายโรคอย่างรวดเร็ว เนื่องจากไม่มียาที่ได้ผลดีนั่นเอง

การรักษาโรคท้องเสีย

ในหะดีษซอเฮียะห์มีหะดีษของอบีมุตะวักกิ้ล จากอบีสอี้ดอัลคุดรีย์ว่า มีชายคนหนึ่งได้มาหาท่านนบี ซล.และได้กล่าวว่า พี่ชายของฉันมีอาการปวดท้อง บางรายงานบอกท้องเสีย ท่านนบี ซล.จึงกล่าวว่า “เอาน้ำผึ้งให้เขาดื่มซิ” ชายนั้นก็กลับไปและได้กลับมาอีก บอกว่าอาการไม่ดีขึ้น บางรายงานบอกว่า ยังมีอาการท้องเสียอีกสองถึงสามครั้ง และได้กลับมาหาท่านนบี ซล.อีก ซึ่งทุกๆ ครั้งท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า “จงเอาน้ำผึ้งให้ดื่มเถิด” จนกระทั่งในครั้งที่สี่ ท่านนบี ซล.จึงได้กล่าวว่า “อัลลอฮ์ ซบ.ทรงกล่าวไว้ถูกต้องดีแล้วแต่กระเพาะของพี่ชายท่านนั้นโกหก” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5684) และในซอเฮียะห์มุสลิมได้กล่าวว่า “แท้จริงท้องเขาผิดปกติไป” นั่นคือ ระบบย่อยอาหารเสียไปและลำไส้ของเขาป่วยนั่นเอง

น้ำผึ้งนั้นมีประโยชน์มากมายมันจะช่วยล้างของเสียต่างๆ ในเส้นเลือด ในลำไส้และอวัยวะอื่นๆ มันช่วยขับไล่ความชื้นให้หมดไปโดยการกินและทา มีประโยชน์กับบรรดาผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีเสลดมากๆ และผู้ที่มีธาตุเย็นชื้น ช่วยให้ลำไส้ทำงานดีขึ้น และเป็นยารักษาของไม่ให้เน่าเสียได้ดี สามารถกลบรสชาติของยาที่มีกลิ่นรุนแรงหรือขมได้ ทำให้ตับและหัวใจบริสุทธิ์สะอาดมากขึ้น เป็นยาขับปัสสาวะ เหมาะสำหรับโรคไอเรื้อรังชนิดที่มีเสมหะ เมื่อดื่มร้อนๆ ร่วมกับน้ำมันดอกกุหลาบจะช่วยรักษาพิษสัตว์กัด แก้พิษของฝิ่น ถ้าดื่มผสมน้ำจะแก้พิษสุนัขกัดได้ เมื่อเอาใส่เนื้อสดจะรักษาให้เนื้อสดนานขึ้นถึงสามเดือน เช่นเดียวกับแตงกวา แตงร้าน น้ำเต้า มะเขือ สามารถรักษาผลไม้หลายชนิดได้นานถึงหกเดือน รักษาศพคนตายได้ จนมีชื่อเรียกว่า ผู้ระวังรักษาที่เชื่อใจได้ (ا اِفظُ الاَمِين) เมื่อเอามาหมักศีรษะที่มีเหาก็จะฆ่าเหาทั้งตัวและไข่ของมันได้ ทำให้ผมดกดำเป็นเงางาม เมื่อนำมาทาตาจะทำให้มองเห็นชัดขึ้นทำให้ฟันขาวแข็งแรงเป็นเงางาม ทำให้เลือดลมเดินสะดวกขึ้น ทำให้ประจำเดือนมามากขึ้น ถ้าอมไว้ปนน้ำลายจะช่วยขับเสมหะ ช่วยล้างลำไส้ ขับของเน่าเสียออกจากลำไส้ ทำให้ลำไส้ร้อนขึ้นแบบพอดีๆ ทำให้ลำไส้ที่ถูกอุดตันอยู่หรือปิดอยู่ให้เปิดออกได้ เช่นเดียวกับการอุดตันที่ในตับ ไตและกระเพาะปัสสาวะ มีอันตรายต่อตับและม้ามน้อยที่สุด ในบรรดาของหวานทั้งหลาย

นอกจากมีประโยชน์มากแล้วยังมีผลข้างเคียงน้อยมากด้วย นอกจากผู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับน้ำดีเหลืองซึ่งอาจจะเป็นพิษได้ ซึ่งจะต้องผสมน้ำผึ้งกับน้ำส้มก่อนเพื่อฆ่าพิษของมัน จึงจะกลับกลายเป็นให้ประโยชน์ได้อีก สามารถทำเป็นอาหารร่วมกับอาหารอื่นๆ ได้ เป็นยาร่วมกับยาอื่นๆ ได้ เป็นเครื่องดื่มร่วมกับเครื่องดื่มอื่นๆ เป็นของหวานร่วมกับของหวานอื่นๆ ไม่มีสิ่งใดที่ถูกสร้างมาให้เราจะมีคุณค่ามากเช่นนี้อีกแล้ว และท่านนบี ซล.ก็ได้ดื่มมันร่วมกับน้ำ และนี่เป็นเคล็ดลับในการรักษาสุขภาพให้แข็งแรงซึ่งเราจะได้กล่าวต่อไปในภายหลังเมื่อพูดเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพ อินชาอัลลอฮ์

และในหนังสือสุนันอิบนิมาญะห์มีหะดีษมัรฟัวอ์ได้กล่าวว่า “ผู้ใดดื่มน้ำผึ้งสามครั้งในทุกๆ เดือนจะไม่มีเรื่องร้ายแรงใหญ่โตเกิดกับเขา” (ระดับอ่อน อิบนิมาญะห์, 3450) และในอีกรายงานหนึ่งกล่าวว่า “มีสองสิ่งที่จะช่วยเยียวยาพวกท่านนั่นคือ น้ำผึ้งและอัลกุรอ่าน” (ซอเฮียะห์ อิบนิมาญะห์, 3452)

เป็นการรวมระหว่างแพทย์ทางด้านร่างกายกับแพทย์ทางด้านจิตวิญญาณ ระหว่างอายุรแพทย์กับจิตแพทย์ และระหว่างยาตามธรรมชาติกับยาจากสวรรค์ นี่คือสิ่งที่ท่านนบี ซล.ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับน้ำผึ้ง ซึ่งมันได้ช่วยขจัดความไม่สบายท้องของเขาที่เกิดจากการรับประทานอาหารอิ่มเกินไป การรับประทานน้ำผึ้งก็เพื่อขับไล่ของเสียต่างๆ ที่หลั่งไหลออกมาจากกระเพาะและลำไส้ให้ออกไป น้ำผึ้งยังเป็นสารที่ทำให้ลำไส้สะอาดขับไล่สิ่งสกปรกและของเสียต่างๆ ที่รวมตัวกันในกระเพาะจนข้นเป็นก้อนเหนียว ทำให้อาหารเคลื่อนผ่านไปไม่ได้และย่อยไม่ได้ ในกระเพาะนั้นจะมีเส้นขนเล็กๆ อยู่มากมาย คล้ายกับเส้นขนบนผ้ากำมะหยี่เพื่อเอาไว้ดูดซึมอาหาร เมื่อของเสียที่ข้นเหล่านี้มาเกาะติดแน่นมันก็จะทำงานไม่ได้ หรือทำได้ไม่สะดวก การย่อยอาหารจึงทำไม่ได้ไปด้วย ดังนั้นกระเพาะจึงต้องการบางสิ่งมา

ขจัด ส่วนผสมเหล่านี้และน้ำผึ้งนี่เองที่เป็นตัวขจัดได้ น้ำผึ้งเป็นยาที่ดีที่สุดสำหรับโรคนี้เลยทีเดียวโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผสมกับน้ำร้อน และในการให้น้ำผึ้งซ้ำๆ กันหลายครั้ง นั่นก็เป็นการสื่อความหมายถึงระดับขั้นในการรักษา นั่นคือการให้ยาจะต้องมีขนาดของมัน จะมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับโรคนั้นๆ ในตอนนั้นๆ ถ้าน้อยไปก็ไม่ได้ผล ถ้ามากไปก็จะเป็นอันตรายทางอื่นได้ ดังนั้นเมื่อชายคนนั้นได้ให้ยาพี่ชายเขาไปจำนวนหนึ่ง แต่ไม่ถึงปริมาณที่รักษาโรคได้จึงกลับมาบอกท่านนบี ซล. ท่านนบี ซล.จึงเพิ่มจำนวนยาขึ้น จนถึงระดับที่ทำให้โรคหายได้ในที่สุดด้วยอนุมัติของอัลลอฮ์ ซบ.

การกำหนดปริมาณยาให้เหมาะกับโรคและเหมาะกับคนไข้ ไม่มากไปไม่น้อยไป จึงเป็นหลักที่สำคัญอันหนึ่งของแพทย์ที่จะต้องเรียนรู้ และคำพูดท่านนบี ซล.ที่ว่า “อัลลอฮ์ ซบ.ทรงกล่าวไว้ถูกต้องดีแล้ว แต่กระเพาะของพี่ชายท่านนั้นโกหก” ยืนยันถึงยาว่ามีประโยชน์แน่นอน แต่ที่ไม่หายนั้นเกิดจากตัวโรคเอง เนื่องจากอาจจะมีของเสียมากเกินไปดังที่ท่านนบี ซล.ได้ให้รับประทานซ้ำๆ กันหลายครั้งก็บ่งบอกว่าของเสียในท้องชายคนนั้นมีมากเกินไป

การแพทย์ของท่านนบี ซล.ไม่ได้เหมือนกับการแพทย์ทั่วๆ ไป เนื่องเพราะการแพทย์ของท่านนบี ซล.จะขึ้นอยู่กับการเชื่อมั่นในพระผู้เป็นเจ้ามาจากการดลใจของอัลลอฮ์ ซบ. จากความเป็นท่านนบี ซล. จากความชาญฉลาดต่างจากการแพทย์อื่นๆ ทั่วไป ซึ่งมาจากการคาดเดาตั้งสมมุติฐานและจากการทดลองต่างๆ

โรคหลายๆ อย่างที่ไม่ได้ประโยชน์จากการเยียวยาของท่านนบี ซล.เลยก็มี ที่เป็นดังนี้เพราะประโยชน์ที่แท้จริงนั้นจะเกิดจากการยอมรับอย่างเต็มใจ ความเชื่อมั่นว่าจะหายด้วยยานี้ เป็นการยอมรับและเชื่อมั่นอันเกิดจากศรัทธาอันบริสุทธิ์ เพราะนี่คือสิ่งที่มาจากอัลกุรอ่านที่เป็นเครื่องเยียวยาทางจิตใจให้กับมนุษย์ตลอดมา ถ้าหากปราศจากความเชื่อมั่นนี้แล้ว การรักษาก็ไม่สามารถทำให้หายได้ พวกหน้าไหว้หลังหลอกจะไม่ได้ประโยชน์จากยานี้ และอาจจะเพิ่มพิษแห่งความชั่วร้ายมากขึ้นกว่าเดิมอีกด้วย

เนื่องจากการแพทย์ของนบี ซล.นั้นไม่ได้เหมาะกับร่างกายของคนอื่นใดนอกจากคนดีๆ เช่นเดียวกับการรักษาหายด้วยอัลกุรอ่านก็จะไม่ทำให้หายนอกจากคนที่มีจิตวิญญาณที่ดี มีหัวใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความรัก ดังนั้นผู้ใดที่เข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์ของท่านนบี ซล. ก็เท่ากับเขาเข้ารับการรักษาด้วยอัลกุรอ่านนั่นเองซึ่งจะเป็นการหายที่ดีมีประโยชน์ ดังนั้นการไม่หายจึงไม่เกิดจากตัวยาที่ไม่ดี แต่เกิดจากของเสียที่มีอยู่ในธรรมชาติของผู้ถูกรักษา ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ จึงทำให้ไม่หายและอัลลอฮ์ ซบ.นั้นคือผู้ทรงรู้ยิ่ง

ในนั้นมีสิ่งเป็นยา มีความเห็นขัดแย้งกันเกี่ยวกับอัลกุรอานที่ว่า

يخرج مِن بطُونها شراب مختِلف أْلوانه فِيِه شِفَاء لِلناسِ

ความว่า “ได้มีเครื่องดื่มหลากสีสันออกมาจากท้องของมัน ซึ่งในนั้นมีสิ่งที่เป็นยาให้กับมนุษย์” (อัลนะห์ลุ, 69)

มีความเห็นขัดแย้งกันในคำว่า “ในนั้น” มีความหมายไปถึงสิ่งใดระหว่างเครื่องดื่มหรืออัลกุรอาน แต่จากหนังสือซอเฮียะห์ทั้งสองเล่มได้บอกว่า หมายถึงเครื่องดื่ม โดยเป็นคำพูดของอิบนิมัสอูด อิบนิอับบาส หะซัน ก่อตาดะห์ และอีกหลายๆ ท่านเพราะเครื่องดื่มนั้นได้ถูกกล่าวถึงพอดี และไม่มีการกล่าวถึงกุรอ่านในอายะห์นี้เลย และอัลลอฮ์ ซบ.นั้นทรงรอบรู้ยิ่ง

แนวทางเกี่ยวกับโรคระบาด การรักษา และการป้องกัน

ในหนังสือหะดีษซอเฮียะห์ทั้งสองเล่มได้กล่าวว่า จากท่านอามิร อิบนิซะอด์ อิบนิอบีวะกอส จากพ่อของเขาแท้จริงเขาได้ยินพ่อของเขาถามท่านอุซามะห์ อิบนิเซดว่า “ท่านได้ยินสิ่งใดบ้างจากท่านรอซูลุ้ลลอฮ์เกี่ยวกับกาฬโรค” ท่านอุซามะห์ได้ตอบว่า ท่านรอซูลุ้ลลอฮ์ได้ทรงกล่าวไว้ว่า “กาฬโรคนั้นเป็นสิ่งชั่วร้ายที่ถูกส่งมายังเผ่าพันธุ์ของบนีอิสรออีลและผู้ที่อยู่ก่อนพวกเขา และเมื่อพวกท่านได้ยินเกี่ยวกับกาฬโรคในแผ่นดินใดจงอย่าเข้าไปในนั้น และเมื่อมันเกิดในแผ่นดินที่พวกท่านอาศัยอยู่ก็จงอย่าอพยพหนีจากมันไป” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 3473)

ในหนังสือหะดีษซอเฮียะห์ทั้งสองเล่มยังได้กล่าวไว้อีกว่า จากฮัฟเซาะห์ บุตรของซีรีน ได้กล่าวว่า ท่านอนัส อิบนิมาลิก ได้กล่าวไว้ว่า ท่านนบีมุฮำหมัด ซล.ได้กล่าวไว้ว่า “กาฬโรคนั้นเป็นการพลีชีพเพื่อศาสนา (ชะฮีด) สำหรับมุสลิมทุกคน” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5732)

กาฬโรคตามหลักภาษาเป็นโรคระบาดชนิดหนึ่ง และตามหลักการแพทย์เป็นก้อนหนองที่ทำให้ถึงตายได้ เมื่อมันออกมาจะมีการอักเสบตามออกมาด้วย จะเจ็บปวดมากจนไม่อาจจะประมาณได้ ทำให้เนื้อรอบ ๆ มันกลายเป็นสีดำ สีเขียวหรือสีม่วง และจะเปลี่ยนกลายเป็นแผลอย่างรวดเร็วมาก ถ้าเป็นมาก ๆ จะเกิดขึ้นในสามตำแหน่ง นั่นคือรักแร้ หลังหู ปลายจมูกและเนื้อเยื่ออ่อนของร่างกาย และจากพระนางอาอิชะห์ รด.ได้กล่าวไว้ว่า นางได้กล่าวกับท่านนบี ซล. ว่า “เรารู้จักการนินทาว่าร้ายแล้ว แต่เรายังไม่รู้จักว่าอะไรคือกาฬโรค?” ท่านนบี ซล.จึงได้ตอบว่า “มันเป็นก้อนชนิดหนึ่งเช่นเดียวกับที่เกิดในอูฐ จะเกิดที่ไข่ดันและรักแร้” (ระดับดี อะห์หมัด, 145/6)

แพทย์ได้กล่าวว่าเมื่อมีก้อนโผล่ออกมาจากเนื้อเยื่ออ่อนที่ขาหนีบ หลังหู ที่ปลายจมูก แสดงว่ากำลังติดโรคร้ายที่เรียกกันว่า กาฬโรค และสาเหตุมันเกิดจากเลือดที่เสียทำให้อวัยวะต่าง ๆ ถูกทำลายลงและเปลี่ยนแปลงไป บางทีจะมีเลือดหรือหนองซึมออกมา ซึ่งจะไปถึงหัวใจทำให้มีอาการคลื่นไส้อาเจียน อ่อนเพลียใจสั่น โรคนี้มักจะหมายรวมถึงโรคทุกชนิดที่มีก้อนที่สามารถจะทำให้เกิดหัวใจตายและเสียชีวิตได้ แต่จริง ๆ โดยเฉพาะเจาะจงแล้วหมายถึง โรคก้อนที่ขาหนีบหรือรักแร้และเนื้อเยื่ออ่อนต่าง ๆ เนื่องจากในเลือดของผู้ป่วยนั้นมีโรคอยู่ อวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายจึงไม่ยอมรับเลือดนั้น นอกจากอวัยวะบางแห่งซึ่งอ่อนแออยู่แล้วตามธรรมชาติ ไม่สามารถผลักดันเลือดและของเสียออกไปได้ ชนิดของกาฬโรคที่ร้ายแรงที่สุดคือกาฬโรคสีดำจะเกิดขึ้นที่รักแร้ ขาหนีบ หลังหู เพราะมันใกล้กับอวัยวะสำคัญ โดยก้อนจะแดงก่อนแล้วกลายเป็นเหลืองและสุดท้ายจะกลายเป็นสีดำ กาฬโรคสีดำมักจะไม่รอดชีวิต ในขณะที่กาฬโรคสีแดงจะอันตรายน้อยกว่าและกาฬโรคสีเหลืองเป็นอันตรายน้อยที่สุด

กาฬโรคเป็นโรคที่ระบาดเป็นส่วนใหญ่ในบ้านเมืองที่เกิดโรคระบาดขึ้น ดังนั้นเมื่อกล่าวถึงคำว่ากาฬโรคจึงหมายรวมถึงโรคระบาดทั้งหมดด้วย ดังที่อัลคอลีลได้กล่าวไว้ว่า “โรคระบาด (الْوباْء) หมายถึง กาฬโรค (الْطاعونُ)” หรือบางท่านก็ว่าหมายถึงโรคที่มีการระบาดทั่วไป กาฬโรคทุก ๆ ครั้งนั้นเป็นโรคระบาด แต่โรคระบาดไม่ใช่ทุกครั้งที่เป็นกาฬโรค (ยังมีโรคอื่น ๆ ร่วมด้วย) เช่นเดียวกับคำว่า โรค ก็หมายความถึงโรคทั่ว ๆ ไป ซึ่งกาฬโรคก็เป็นโรคหนึ่งจากโรคเหล่านั้น และกาฬโรคนั้นจะมีก้อนเนื้อเน่าเสียเกิดขึ้นในส่วนต่าง ๆ ของร่างกายดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ก้อนหรือแผลเหล่านี้เป็นผลมาจากกาฬโรคหรืออาการของโรคนั่นเอง แต่ไม่ใช่ตัวโรคจริง ๆ แต่ทางแพทย์ยังไม่สามารถหาสาเหตุที่แท้จริงได้ นอกจากเห็นในสิ่งที่เกิดขึ้นภายนอกเท่านั้น

กาฬโรค (الْطاعون) นั้นมีสามความหมาย คือ ความหมายที่หนึ่ง ผลหรือสิ่งที่เห็นด้วยตาเปล่า นั่นคือสิ่งที่แพทย์ได้อธิบายและพูดถึงไว้แล้ว ความหมายที่สอง การเสียชีวิตที่เกิดจากกาฬโรคและนี่คือจุดประสงค์ของหะดีษที่ว่า “กาฬโรคนั้นเป็นชะฮีด (การพลีชีพเพื่อศาสนา) ของมุสลิม” ความหมายที่สาม ต้นเหตุสำคัญของโรคนี้ โดยได้กล่าวในในหะดีษซอเฮียะห์ว่า “มันเป็นสิ่งที่หลงเหลืออยู่จากคำสาปแช่งที่ถูกส่งมายังบนีอิสรออีล” และมีหะดีษอีกว่า “มันเป็นสิ่งชั่วร้ายที่มาจากญิน” (ซอเฮียะห์, 395/4)

หลักฐานและสาเหตุเหล่านี้ไม่ได้มาจากทางแพทย์แต่อย่างใด และไม่ได้มีหลักฐานอะไรทางการแพทย์ที่ชี้ให้เห็นว่าเป็นเช่นนั้นจริง แต่แท้จริงท่านร่อซูลฯ ได้บอกเราถึงสิ่งเร้นลับที่เราไม่รู้ให้เราทราบ และหลักฐานที่มีอยู่ทางการแพทย์ก็ไม่ได้มีสิ่งใดปฏิเสธว่า สาเหตุโรคนี้อาจเป็นสาเหตุทางจิตวิญญาณด้วย แท้จริงอิทธิพลของวิญญาณในธรรมชาติและโรคต่างๆ และผลการทำลายล้างของมันเป็นสิ่งที่ผู้ที่ไม่รู้เท่านั้นที่จะปฏิเสธมันได้อย่างเต็มปากเต็มคำ พระผู้เป็นเจ้าได้ให้วิญญาณเหล่านี้สามารถมีอิทธิพลต่อร่างกายของมนุษย์ได้ในช่วงที่เกิดโรคระบาด ในช่วงอากาศไม่บริสุทธิ์ และยังให้มันมีอิทธิพลต่อสารพิษต่างๆ ซึ่งเกิดขึ้นในสิ่งมีพิษทั้งหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเลือดเกิดปั่นป่วน มีน้ำดีดำหรือน้ำกามคั่ง วิญญาณจะสามารถทำให้เกิดสิ่งเหล่านี้ ในคนที่มีอาการดังที่กล่าวมาแล้วนี้ได้ แต่ไม่ใช่ในคนปกติแข็งแรง ซึ่งมันไม่สามารถมีอิทธิพลเหนือตัวเขาหรือในคนที่อ่านดุอาอ์ คนที่กล่าววิงวอนขอจากพระเจ้า คนที่ให้ทาน คนอ่านกุรอ่าน คนเหล่านี้จะมีวิญญาณของมลาอิกะห์ลงมาปกป้องคุ้มครองเขาซึ่งเป็นสิ่งที่วิญญาณชั่วร้ายเกลียดกลัวทำให้ไม่สามารถก่อความชั่วร้ายได้อีก หรือความชั่วร้ายนั้นจะถูกทำลายไป ด้วยเหตุนี้วิญญาณที่ดีจึงเป็นสิ่งที่สามารถขับไล่ของเสียทั้งปวงออกไปได้ แต่สิ่งนี้ต้องเกิดขึ้นก่อนที่วิญญาณชั่วร้ายนั้นจะเข้าครอบคลุมร่างกายจนหมดหนทางเยียวยาแล้วเท่านั้น ดังนั้นถ้าผู้ใดที่พระผู้เป็นเจ้าทรงให้แก่เขา ให้เขากลับใจหันจากสิ่งชั่วร้ายไปหาสิ่งที่ดีดังกล่าว ยาก็จะมีประโยชน์แก่เขา ถ้าพระผู้เป็นเจ้าทรงประสงค์ให้เขาได้หลุดพ้นจากชตากรรมนั้น แต่ถ้าพระผู้เป็นเจ้าไม่ทรงประสงค์ให้เขาได้หลุดพ้นไป พระองค์ก็จะปล่อยให้เขาไม่รู้ตัวและจมปลักอยู่กับความชั่วร้ายนั้น จนเขาได้ประสบกับโชคชะตาของเขา ที่กำหนดไว้เองในที่สุด และข้าพเจ้าจะได้กล่าวโดยละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้ เมื่อเราได้พูดถึงการรักษาด้วยสิ่งสูงส่งหรือด้วยความประเสริฐของท่านนบี ซล.หรือด้วยการกล่าวซิกรุลลอฮ์หรือการขอพรหรือการทำดีต่างๆ และเราจะได้ให้ความกระจ่างมากขึ้นเกี่ยวกับการแพทย์ทั่วๆ ไปกับการแพทย์แบบท่านนบี ซล.เช่นเดียวกับที่บรรดาแพทย์ได้พยายามอธิบายวิธีการและความมหัศจรรย์ต่างๆ ด้วยวิธีทางการแพทย์ของเขาเช่นกัน แม้ข้าพเจ้าจะยอมรับถึงความชำนาญและความเก่งกล้าของบรรดาแพทย์แต่ก็จะแสดงให้รู้ถึงว่าแท้จริงพลังอำนาจของการขออภัยโทษ การขอพร มีอำนาจเหนือยาใดๆ และสามารถจะทำลายยาพิษที่ถึงแก่ชีวิตให้หมดฤทธิ์ไปได้

จุดมุ่งหมายคือ: อากาศที่ไม่ดีเป็นส่วนหนึ่งในหลายๆ ส่วน ที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคต่างๆ และหลักฐานที่ชัดเจนที่สุดอันหนึ่งก็คือ กาฬโรคนี่เอง แท้จริงอากาศที่ไม่บริสุทธิ์เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดโรคระบาด และความเลวร้ายต่างๆ ของมัน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากอากาศที่บริสุทธิ์เป็นอากาศที่เน่าเหม็น เนื่องจากมีสิ่งที่เน่าเหม็นมากกว่าทำให้กลบอากาศที่ดีไปหมด เช่นของที่บูดเน่า ของมีพิษต่างๆ ที่เกิดขึ้นในเวลาหนึ่งๆ ของปี ซึ่งมักจะมีมากในช่วงปลายๆ ฤดูร้อน และในส่วนมากของฤดูใบไม้ร่วง เนื่องจากมีของเสียต่างๆ หมักหมมมากในฤดูร้อนและไม่สามารถขจัดทิ้งไปให้หมดได้ในช่วงปลายฤดูของมัน ส่วนในฤดูใบไม้ร่วงเกิดจากความหนาวเป็นสาเหตุทำให้เกิดเมือกเหนียวๆ มีกลิ่นเหม็นจากของเสียต่างๆ ที่หมักหมมไว้ตั้งแต่ช่วงฤดูร้อน ทำให้เกิดการเน่าเปื่อย ทำให้เกิดโรคจากความสกปรก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในร่างกายที่เฉื่อยชาไม่ค่อยมีการเคลื่อนไหว หรือมีของเสียมากอยู่เดิมแล้ว ซึ่งร่างกายเช่นนี้มักจะหนีไม่พ้นจากการถูกทำลายไปด้วยโรคระบาด

เป็นความจริงอย่างยิ่งในคำกล่าวของ ฮิปโปเครติสที่ว่า “ในฤดูใบไม้ร่วงนั้นมีโรคเกิดขึ้นมากมายและโรคเหล่านั้นมักเป็นอันตรายถึงตาย แต่ในฤดูใบไม้ผลิทุกอย่างก็จะดีขึ้นและการตายก็น้อยลง ดังนั้นร้านขายยาจึงมักเปิดในช่วงฤดูใบไม้ร่วง เพื่อเตรียมรับกับคนตายที่จะเกิดขึ้นและมักจะปิดในช่วงฤดูร้อน หรือใบไม้ผลิ” มีหะดีษบทหนึ่งกล่าวว่า “เมื่อดวงดาวปรากฏขึ้น โรคระบาดก็ถูกขับไล่ไปหมดทุกๆ เมือง” (ซอเฮียะห์ ตอบรอนีย์ ในหนังสืออัซซอฆีร, 20) อธิบายถึงเมื่อดาวลูกไก่ขึ้นและเมื่อต้นไม้ใบหญ้าเกิดใหม่ๆ มากขึ้นว่ามันอยู่ในช่วงฤดูใบไม้ผลิ และจากอัลกุรอ่านซูเราะห์อัรเราะห์มานที่ว่า

والنجم والشجر يسجدان

ความว่า “และดวงดาวและต้นไม้ต่างก็ซูหยูดต่ออัลลอฮ์” (อัรเราะห์มาน, 6)

ซึ่งความสมบูรณ์ของต้นไม้นี้จะเกิดขึ้นในช่วงฤดูใบไม้ผลิอันเป็นเวลาที่จะมีสิ่งใหม่ๆ ดีๆ เกิดขึ้น

ท่านตะมีมีย์ได้กล่าวไว้ในหนังสือของท่านที่ชื่อว่า "สิ่งที่เหลืออยู่ (مادة البقاء)" ว่า เวลาในรอบปีที่สามารถทำความเสียหายได้มากที่สุดและให้ผลร้ายต่อร่างกายมากที่สุดนั้นมีอยู่สองช่วงเวลา ช่วงที่หนึ่งคือ เวลาที่ดาวลูกไก่ลับขอบฟ้า ในช่วงแสงเงินแสงทองขึ้น และช่วงเวลาที่สอง คือเวลาที่ดาวลูกไก่นั้นขึ้นมาใหม่จากทางด้านทิศตะวันออกก่อนพระอาทิตย์ขึ้น ซึ่งนี่เป็นเวลาช่วงปลายของฤดูใบไม้ผลิที่กำลังสิ้นสุดลง แต่ความวิบัติที่เกิดขึ้นต่อสิ่งมีชีวิตนั้นในช่วงที่มันขึ้นมาจะน้อยกว่าช่วงที่มันตกหายไป

อบูมุฮำหมัดอิบนิกุตัยบะห์ได้กล่าวไว้ว่าเมื่อดาวลูกไก่ปรากฏขึ้นจะเกิดความทุกข์ยากและโรคระบาดร้ายแรงต่อมวลมนุษย์และอูฐ และช่วงดาวลูกไก่ตกก็จะยิ่งมีความทุกข์ยากมากกว่าช่วงขึ้นอีก และในหะดีษนี้มีความเห็นที่สาม (คิดว่าน่าจะเป็นจุดสำคัญที่สุด) นั่นคือ จุดมุ่งหมายของคำว่า ดวงดาว คือ ดาวลูกไก่ และ ความทุกข์ยากวิบัติ ก็คือความตายหรือความเสียหาย ที่จะเกิดกับผลผลิตทางเกษตรกรรม เรือกสวน ในช่วงฤดูหนาว และหมดไปในช่วงฤดูใบไม้ผลิ แต่จะเริ่มมีความมั่นคงขึ้นเมื่อดาวลูกไก่ขึ้นไปเรียบร้อยแล้วในเวลาที่ได้กล่าวถึงแล้วนั้น ด้วยเหตุนี้ท่านนบี ซล. จึงได้ห้ามไม่ให้ขายผลไม้ก่อนที่จะดูว่ามันดีหรือไม่ และจุดมุ่งหมายคือ คำพูดที่บอกแนวทางในการรับมือเมื่อเกิดปัญหาโรคระบาดนั่นเอง

การรับมือกับกาฬโรคและโรคระบาด

ท่านศาสดาได้เตือนประชาชาติของท่านไม่ให้เข้าไปยังแผ่นดินที่มีการระบาดของโรคอยู่ และไม่ให้ผู้ที่อยู่ในแผ่นดินนั้นหนีออกมาเช่นกันซึ่งถือว่าเป็นการป้องกันที่สมบูรณ์ที่สุดอย่างหนึ่ง แน่นอนการเข้าไปในประเทศที่มีการระบาดของโรคก็เท่ากับนำตัวเข้าไปสู่ความวิบัติและความตาย และมนุษย์นั้นต้องรู้จักระวังรักษาตัวเอง การเข้าไปในเมืองดังกล่าว จึงเป็นสิ่งที่ค้านกับสติปัญญาและกฎหมายทั้งปวง ยิ่งกว่านั้นการห้ามเข้าดังกล่าวยังเป็นการป้องกันที่พระผู้เป็นเจ้าได้ชี้เป็นแนวทางไว้ให้ เป็นการป้องกันจากความเป็นไปได้ที่จะติดเชื้อและป้องกันจากอากาศเสียที่เป็นพิษในบ้านเมืองนั้น

และการห้ามไม่ให้ออกจากเมืองนั้นมีความหมายสองอย่างคือ หนึ่ง เพื่อทำให้จิตใจของผู้ที่อยู่ในเมืองนั้นเชื่อมั่นในอัลลอฮ์ ซบ. ให้มอบหมายต่อพระองค์อดทนต่อการกำหนดสภาวะของอัลลอฮ์ ซบ.ในอนาคต และพอใจกับสิ่งที่เกิดขึ้น สอง สิ่งที่บรรดาแพทย์กล่าวถึงคือ ผู้ที่มอบหมายต่อพระองค์อัลลอฮ์แล้วนั้น ก็จำเป็นจะต้องป้องกันตัวเองจากโรคระบาดด้วยเช่นกัน โดยต้องขจัดของเสียที่ชื้นออกจากร่างกายของเขา ลดอาหารลง ทำให้ร่างกายแห้งที่สุดในทุกๆ ด้าน อยู่ในที่แห้งกินอาหารแห้งๆ นอกจากในสวนและในห้องน้ำ ซึ่งทั้งสองแห่งเป็นที่ที่เราจะต้องระวังให้มาก เนื่องจากร่างกายของเราส่วนมาก ไม่สามารถจะขจัดของเสียออกจากร่างกายได้จนหมดเสมอไป ในเรือกสวนหรือในห้องน้ำซึ่งมีของเสียอยู่มากมาย ของเสียเหล่านั้นจะมารวมกับของเสียในร่างกายทำให้เกิดโรคได้ ยิ่งกว่านั้นเมื่อเกิดมีโรคระบาดเกิดขึ้น สิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งคือการหยุดนิ่งๆ และพักผ่อน เพื่อพักให้อวัยวะที่อาจมีสารพิษอยู่ภายในนั้นสงบนิ่ง หยุดความปั่นป่วนลงไป การที่จะออกจากแผ่นดินที่มีการระบาดนั้น เราไม่สามารถจะออกไปได้นอกจากจะต้องใช้ความพยายามใช้การเคลื่อนไหวอย่างมาก ใช้แรงกายอย่างมาก ซึ่งสิ่งนี้เป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อร่างกายในภาวะเช่นนั้น นี่เป็นคำกล่าวของบรรดาแพทย์รุ่นใหม่ๆ ซึ่งสอดคล้องกับสิ่งที่ท่านนบี ซล.ได้กล่าวไว้ และเหมาะสมกับการรักษาร่างกายผู้ป่วย

มีบางคนพูดว่า ในคำพูดของท่านนบี ซล.ที่ว่า "อย่าหนีออกจากมันไป" นั้นไม่ได้หมายความว่าไม่ให้ออกไปเลย เพียงแต่ต้องไม่ใช่การหนีเท่านั้นและผู้เดินทางออกไปโดยสาเหตุอื่นก็สามารถออกไปได้

เราขอตอบคำถามนี้ว่า ไม่มีแพทย์คนใดจะสามารถห้ามไม่ให้มนุษย์นั้นอยู่นิ่งๆ ได้ตลอดเวลาในช่วงเกิดโรคระบาดโดยไม่ทำอะไรเลย แท้จริงมนุษย์นั้นไม่ควรจะเดินทางไปไหนเมื่อเกิดโรคระบาด และให้อยู่ในบ้านเรือนที่มั่นคง

และต้องพยายามเคลื่อนไหวให้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ การอยู่นิ่งๆ และพักผ่อนเป็นสิ่งที่ดีสำหรับร่างกายและหัวใจและเป็นการมอบหมายชะตากรรมของตนเองต่อพระผู้เป็นเจ้ามากขึ้น ยอมรับในการกำหนดสภาวะของพระองค์ แต่ผู้ที่จำเป็นจะต้องเคลื่อนไหว เช่น คนทำงาน ผู้ผลิตสินค้า ผู้เดินทาง ผู้ส่งข่าวสาร พวกนี้ก็ไม่ควรบังคับให้เขาต้องอยู่นิ่งๆ แต่ก็ต้องไม่ให้เขาเคลื่อนไหวในสิ่งที่เกินความจำเป็น เช่น การเดินทางหนีออกจากแผ่นดินที่มีโรคระบาดนั้น และอัลลอฮ์ ซบ.นั้นคือผู้ทรงรู้ยิ่ง

ในการห้ามไม่ให้ผู้ที่ไม่ได้อยู่ในแผ่นดินที่มีโรคระบาดเข้าไปในแผ่นดินนั้น มีประโยชน์ดังนี้ **หนึ่ง** เพื่อหลีกเลี่ยงจากสาเหตุที่จะเป็นอันตรายต่างๆ และหลีกห่างจากมัน **สอง** เพื่อรักษาร่างกายให้มีสุขภาพดีไว้ จะได้สามารถทำงานอาชีพได้ต่อไป **สาม** จะได้ไม่ต้องหายใจเอาอากาศเสียเข้าไป ที่จะทำให้เกิดการป่วยไข้ได้ **สี่** จะได้ไม่ต้องเข้าใกล้คนเจ็บที่กำลังป่วยด้วยโรคระบาดอยู่ อาจจะทำให้เราติดเชื้อจากผู้ป่วยนั้นได้จากหนังสือสุนันของอบีดาวูด เป็นหะดีษมัรฟัวอ์ได้กล่าวไว้ว่า “แท้จริงการผสมปนเปกันนั้นจะทำให้เกิดความเสียหาย” (ระดับอ่อน อบีดาวูด, 3923) อิบนิกุตัยบะห์ได้กล่าวว่า “การผสมปนเปกันเป็นต้นเหตุทำให้เกิดโรคระบาด และเป็นต้นเหตุของความป่วยไข้” **ห้า** เป็นการป้องกันร่างกายและจิตใจ จากการไม่สำรวมหรือความเสียหายต่างๆ

กล่าวโดยรวมแล้วการห้ามไม่ให้เข้าไปยังเมืองที่มีการระบาดของโรค เป็นคำสั่งห้ามเพื่อป้องกันและให้ระวังไว้ไม่ให้ไปประสบกับโรคร้ายอันจะทำให้เจ็บป่วยเสียหายได้ และการห้ามไม่ให้อพยพหนีไปก็เพื่อให้รู้จักการมอบหมายต่ออัลลอฮ์ ซบ.และยอมรับในชะตากรรม นั่นคืออันแรก เพื่อจะได้รู้จักมารยาทและเรียนรู้วิธีการที่ดีในการต่อสู้กับโรค และอันที่สอง เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันในการแก้ไขสถานการณ์ และสามเพื่อให้รู้จักการยอมรับ

และในหนังสือซอเฮียะห์ได้กล่าวไว้ว่า “ท่านอุมัร อิบนิอัลคอตตอบได้ออกไปยังประเทศชาม และก่อนที่จะถึงนั้น ก็ได้พบกับอบูอุบัยดะห์ อิบนิญะรอห์และเพื่อนๆ ของเขา อบูอุบัยดะห์ได้บอกกับท่านอุมัรว่า ได้เกิดโรคระบาดขึ้นในประเทศชาม ทำให้เกิดข้อขัดแย้งขึ้นในกลุ่ม โดยท่านอิบนิอับบาสได้เรียกพวกมุฮาญิรีนมาหาและปรึกษากัน โดยท่านบอกให้พวกเขาทราบว่าเกิดโรคระบาดขึ้นในประเทศชามแล้ว คนเหล่านั้นก็มีความคิดเห็นแตกแยกกันอีก บางคนบอกว่า ในเมื่อเรามาด้วยธุระหนึ่งแล้วก็ไม่มีเหตุผลใดที่เราจะกลับไปโดยยังไม่ได้ทำธุระนั้นให้เสร็จสิ้น แต่คนอื่นๆ ก็บอกว่า นอกจากท่านยังมีคนอื่นๆ อีกมากมาย รวมทั้งที่เป็นสาวกของท่านนบี ซล.หลายท่าน การที่จะให้พวกเหล่านั้นต้องมาเผชิญกับโรคระบาดน่าจะเป็นการไม่สมควร สุดท้ายท่านอุมัรจึงได้กล่าวว่า “พวกท่านออกไปกันก่อน” ท่านจึงได้เรียกชาวอันศอรมาและได้ปรึกษากับพวกเขา แต่พวกเขาก็ยังขัดแย้งกันอีกเหมือนกลุ่มก่อนๆ ท่านจึงได้เรียกผู้อาวุโสของเผ่ากุเรชมาจากกลุ่มที่อยู่ในวันพิชิตมักกะห์และเล่าเหตุการณ์ให้ฟัง พวกเขาจึงได้กล่าวว่า “เราเห็นว่าท่านควรพาพวกเขากลับไปและอย่าเข้าไปในเมืองที่มีโรคระบาดนั้น” ท่านอุมัรจึงตกลงทำตาม เมื่อเห็นดังนั้นท่านอุบัยดะห์จึงได้กล่าวขึ้นว่า “โอ้ท่านอะมีริ้ลมุมินีน ท่านกำลังหนีจากการกำหนดสภาวะของอัลลอฮ์หรือ?” ท่านอุมัรได้กล่าวตอบว่า “ใช่แล้ว เรากำลังหนีจากการกำหนดสภาวะของอัลลอฮ์ ซบ.ท่านไม่เห็นหรือว่าเวลาที่อูฐตกอยู่ในระหว่างหุบเขาทั้งสองด้าน ด้านหนึ่งสมบูรณ์และอีกด้านหนึ่งแห้งแล้ง ท่านไม่เห็นหรอกหรือว่าไม่ว่าท่านจะเลี้ยงในด้านที่อุดมสมบูรณ์ท่านก็เลี้ยงตามการกำหนดของอัลลอฮ์ ซบ. หรือถ้าท่านเลี้ยงในด้านที่แห้งแล้งท่านก็ได้เลี้ยงตามการกำหนดของอัลลอฮ์ ซบ.เช่นกัน?” และอิบนุอับบาสก็ได้กล่าวว่า “หลังจากนั้นท่านอับดุลเราะห์มาน อิบนิเอาฟ์ ก็ได้กลับมา ซึ่งเขาได้หายไปเพื่อทำธุระ ขณะที่ทั้งหมดกำลังขัดแย้งกันอยู่และได้รับทราบเรื่องราวที่เกิดขึ้นจึงได้พูดขึ้นว่า “แท้จริงฉันมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้อยู่ ฉันได้ยินท่านรอซูลุลลอฮ์ ซล.ได้ทรงกล่าวว่า “ถ้าหากที่แผ่นดินใดที่ท่านอาศัยอยู่มีโรคระบาดเกิดขึ้นท่านก็อย่าหนีออกมา และถ้าท่านได้ข่าวแผ่นดินใดมีโรคระบาดเกิดขึ้นท่านก็อย่าได้เข้าไปในแผ่นดินนั้น” (ซอเฮียะห์ บุคอรี, 5729)

การรักษาโรคบวมน้ำ

มีชนกลุ่มหนึ่งจากเมืองอุรีนะห์ได้มาหาท่านนบี ซล. แต่อากาศในเมืองมะดีนะห์ไม่เหมาะกับเขา เขาจึงป่วยด้วยโรคบวมน้ำ เมื่อพวกเขาบอกท่านนบี ซล. ท่านนบีซล.จึงได้กล่าวว่า “จงไปหาอูฐที่ฉันเลี้ยงไว้ จงดื่มปัสสาวะของมันและน้ำนมของมัน” พวกเขาก็ได้ทำตามและเมื่อพวกเขาหายดีก็ได้ฆ่าคนเลี้ยงอูฐเสียและนำอูฐหนีไป เมื่อท่านรอซูล ซล.ทราบเรื่อง ท่านจึงสั่งให้ตามล่าพวกนั้นและจับพวกเขาได้ ท่านจึงได้สั่งให้ตัดมือตัดเท้าของพวกเขา และนาบตาของพวกเขาด้วยไฟและทิ้งเขาไว้ให้ตากแดดจนตาย (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5686) และหลักฐานเกี่ยวกับโรคนี้ว่านี่คือโรคท้องมาน ได้แก่หะดีษของมุสลิม ที่เล่าเกี่ยวกับเรื่องนี้เช่นกัน โดยพวกเขาบอกว่า “เรารู้สึกว่าอากาศเมืองมะดีนะห์ไม่เหมาะกับเรา แท้จริงเราป่วยด้วยโรคบวมน้ำ ท้องเราใหญ่ขึ้น อวัยวะอ่อนเปลี้ยลงไปหมด” และได้เล่าต่อไปจนหมดหะดีษ

และคำว่า ญะวา (اَلْجوى) เป็นโรคหนึ่งในโรคภายในท้อง คำว่า อิสติสกออ์ (اَلْإِستِسقَاء) เป็นโรคทางกายโรคหนึ่ง เกิดจากมีสารที่มีความเย็นแทรกซึมเข้าไปในร่างกาย รบกวนการทำงานของอวัยวะและอวัยวะต่างๆ ก็ได้หุ้มห่อมันไว้ทำให้เกิดอาการบวมขึ้นในท้องมันแบ่งเป็นสามอย่าง หนึ่ง เป็นก้อนเนื้อ ซึ่งถือว่าเป็นอันตรายมากที่สุด สอง เป็นถุงน้ำ สาม เป็นลมในท้อง

ยาที่จำเป็นต้องใช้สำหรับโรคนี้ ต้องเป็นยาถ่ายที่สามารถขับของเสียและปัสสาวะออกจากท้องได้อย่างดีพอและแรงพอ สิ่งเหล่านี้มีอยู่ในปัสสาวะและน้ำนมอูฐที่ท่านนบี ซล.ได้ใช้ให้พวกเขาดื่มมัน ในน้ำนมนั้นมีสารป้องกันโรคและมีความนุ่มนวลแต่ก็แรงพอสามารถที่จะเปิดส่วนที่อุดตันอยู่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอูฐที่กินสมุนไพรมากๆ เช่น ไม้ขม (اَلشِّيح) กอยซูม (اَلْقَيسوم) บาบุง (اَلْبابونج) อัคฮวาน (اَلأَقْحوان) อิซคิเราะห์ (اَلْإِذْخِرَة)

โรคนี้มักจะเกิดขึ้นเมื่อมีโรคในตับหรือมีตับบวมร่วมด้วย โดยมากจะเกิดจากการอุดตันในตับ และนมถือเป็นสิ่งที่สามารถละลายการอุดตันต่างๆ ได้ เพราะมันมีสารที่มีประโยชน์หลายอย่าง อัรรอซีได้กล่าวไว้ว่า น้ำนมอูฐเป็นยาสมานสำหรับตับ และช่วยฟื้นฟูส่วนที่เสียของตับได้ อัลอิสรออีลี่ได้กล่าวไว้ว่า น้ำนมอูฐเป็นน้ำนมที่อ่อนนุ่มเบาบางที่สุดเป็นยาถ่ายอ่อนๆ มันสามารถขับของเสียออกจากลำไส้ได้ และสามารถเปิดลำไส้ที่อุดตันให้หายอุดตันได้ หลักฐานในเรื่องนี้คือ ความเค็มเล็กน้อยของมัน ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษของสัตว์ในเขตร้อน ดังนั้นจึงช่วยตับให้อาการดีขึ้น ช่วยละลายสิ่งที่อุดตันในทางเดินของเลือดและลมออกได้ และจะยิ่งมีประโยชน์มากขึ้นเมื่อมันถูกใช้สดๆ ขณะออกจากเต้าใหม่และกำลังอุ่นๆ อยู่ โดยใช้ร่วมกับปัสสาวะซึ่งร้อนเช่นกันขณะออกมาจากสัตว์นั้น ทำให้เกิดผลขับของเสียออกมาได้มากขึ้น ท้องก็จะหายปวด

ผู้แต่งหนังสืออัลกอนูนได้กล่าวว่า “อย่าไปสับสนกับคำพูดที่ว่า ธรรมชาติของนมนั้นจะเป็นอันตรายต่อโรคบวมน้ำ” ขอพูดว่า “แท้จริงเรารู้ดีว่านมอูฐนั้นเป็นยาที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง มีสารที่มีประโยชน์มากมาย ถ้ามนุษย์ได้ดื่มมันแทนน้ำหรืออาหาร เขาก็จะหายป่วย ซึ่งได้มีการทดลองเช่นนี้ในกลุ่มชนหนึ่งในพวกอาหรับที่มีความจำเป็นต้องดื่มนมอูฐและเขาก็ได้หายจากโรค และปัสสาวะอูฐก็มีประโยชน์เช่นกัน ที่ดีที่สุดคืออูฐอาหรับ เพราะมันมีสายพันธ์ที่ดี”

เรื่องนี้ถือเป็นหลักฐานการรักษาและหลักฐานทางการแพทย์ที่ช่วยบอกเราว่า ปัสสาวะของสัตว์ที่กินได้นั้นสะอาด แต่ถ้าหากเอาสิ่งที่เป็นสิ่งต้องห้ามมาทำยาแล้วก็จะไม่เป็นที่อนุญาต และพวกเขาไม่ได้ถูกใช้ให้ล้างปาก และเมื่อปัสสาวะนั้นเปื้อนเครื่องนุ่งห่มของเขาก็ไม่ได้ถูกห้ามไม่ให้ละหมาด

ส่วนในการประหารชีวิตพวกเหล่านั้นดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ก็เนื่องจากโทษทัณฑ์อันแสนสาหัสของพวกเขาเองที่ไปฆ่าคนเลี้ยงอูฐ เมื่อกลุ่มคนได้ฆ่าคนๆ เดียว เขาก็จะต้องถูกลงโทษเช่นกัน และยิ่งเมื่อเป็นอาชญากรรมก็ต้องถูกลงโทษตามบัญญัติ นั่นคือ ตัดมือตัดเท้าและประหารชีวิตให้ตายตกไปตามกัน ถ้าหากยิ่งไปทำอาชญากรรมอยู่ประจำโทษก็จะหนักขึ้น ซึ่งถือว่าคนพวกนี้ตกจากศาสนา สิ้นสภาพจากการเป็นอิสลาม พวกนี้ฆ่าคนตาย แย่งชิงทรัพย์สินและ

หลบหนีไป ฮุก่มของผู้ฆ่าจึงตกแก่พวกเขาทั้งหมด ซึ่งเป็นที่รู้กันว่าไม่ใช่ทุกๆ คนในกลุ่มนั้นจะเป็นผู้ฆ่าด้วยมือของเขาเอง และท่านนบี ซล.ก็ไม่ได้ถามพวกเขาเกี่ยวกับเรื่องนั้นด้วย ส่วนในการฆ่าคนโดยการลอบสังหาร ก็จะต้องได้รับโทษทัณฑ์เช่นกัน โดยไม่มีการอภัยให้ และไม่มีการให้เงินทดแทนได้ นั่นคือแนวทางของชาวมะดีนะห์และกลุ่มหนึ่งของพวกอะห์หมัด

การรักษาแผลบาดเจ็บ

ในหนังสือซอเฮียะห์ทั้งสอง จากอบีฮาเซ็ม เขาได้ยินท่านซะห์ล อิบนิซะอ์ด ได้ถูกถามเกี่ยวกับการรักษาแผลของท่านนบี ซล.ในวันที่ได้รับบาดเจ็บที่สงครามอุฮุด ท่านได้กล่าวว่า มีแผลฉีกขาดที่ใบหน้าและฟันหน้าหัก ท่านหญิงฟาติมะห์ บุตรท่านนบี ซล.ได้ล้างเลือดออก และท่านอลี อิบนิอบีตอลิบได้ราดน้ำที่แผลด้วยเสื้อเกราะ แต่เลือดก็ยังออกไม่หยุด ท่านหญิงจึงไปเอาเสื่อมาและเผามันจนกลายเป็นขี้เถ้า ท่านก็ได้เอามันมาอุดที่แผลเลือดจึงหยุดไหลด้วยขี้เถ้าจากเสื่อนั่นเอง'' (ซอเฮียะห์บุคอรี, 2911)

ขี้เถ้าเสื่อมีคุณสมบัติที่ดีมากในการทำให้เลือดหยุดไหลได้ เพราะมันมีความแห้งจัดและไม่ทำให้ผิวหนังไหม้และสิ่งที่แห้งจัดๆ เมื่อถูกเผาไหม้แล้วจะทำปฏิกิริยากับเลือดทำให้เลือดจับตัวเป็นก้อนแข็ง ขี้เถ้านี้ถ้าหากเรานำมาสูดดมเปล่าๆ หรือใส่ร่วมกับน้ำส้มสายชูในจมูกที่มีเลือดกำเดาไหล เลือดนั้นก็จะหยุดได้เช่นกัน

ผู้เขียนหนังสืออัลกอนูนได้กล่าวว่า ต้นกกอียิปต์จะมีประโยชน์เมื่อเลือดไหล มันสามารถทำให้เลือดหยุดไหลได้ เมื่อใส่มันลงบนแผลสดจะทำให้แผลหายได้ และหนังสือของชาวอียิปต์สมัยก่อนก็ใช้ต้นกกนี้เช่นกัน ธาตุของมันเป็นความเย็นแห้ง เถ้าถ่านของมันมีประโยชน์ในแผลในปาก สามารถหยุดเลือดได้และทำให้สิ่งสกปรกไม่อาจเข้าไปทำอันตรายได้

การรักษาด้วยน้ำผึ้ง การกรอกเลือด และการนาบไฟ

หนังสือซอเฮียะห์บุคอรีได้กล่าวไว้ว่า จากท่านสอีด อิบนิญบีร จากอิบนิอับบาส จากท่านนบี ซล.ได้กล่าวไว้ว่า "สิ่งที่ทำให้หายจากโรคนั้นมีสามอย่างได้แก่ การดื่มน้ำผึ้ง การกรีดเพื่อกรอกเลือดและการจี้หรือนาบด้วยไฟ และฉันห้ามประชาชาติของฉันให้ห่างจากการนาบด้วยไฟ" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 2911)

อบูอุบัยดิ้ลลาฮ์ อัลมาซิรีได้กล่าวว่า "โรคที่มีสารธาตุเกิน อาจจะเป็นเลือด น้ำดีเหลือง ก้อนเมือกเสลดหรือน้ำดีดำก็ได้ การรักษาโรคสารธาตุเกินชนิดเป็นเลือดจะต้องใช้การเอาเลือดออก แต่ถ้าหากเป็นสามชนิดอื่นที่เหลือการรักษาก็จะต้องใช้วิธีถ่ายยาให้อุจจาระนิ่ม ให้ของเสียออกมาตามลักษณะของโรค"

ท่านนบี ซล.ได้ให้เราใช้น้ำผึ้งเป็นยาถ่ายและใช้การกรีดเพื่อเอาเลือดออก บางคนได้พูดว่าการเอาเลือดออกเข้าอยู่ในคำพูดท่านนบี ซล.ที่ว่า "การกรีดด้วยมีดเพื่อกรอกเลือด" ถ้าหากวิธีนี้ยังไม่ได้ผลวิธีสุดท้ายที่ต้องใช้คือ ใช้การนาบด้วยไฟ ท่านนบี ซล.ได้กล่าวเอาไว้ให้เป็นการรักษาอย่างสุดท้าย เพราะจะใช้เมื่อร่างกายต่อต้านยามากและใช้ยากินไม่ได้ผล คำพูดของท่านนบี ซล.ที่ว่า "และฉันห้ามพวกท่านจากการนาบด้วยไฟ" และในรายงานอื่นกล่าวว่า "ฉันไม่ชอบถูกนาบด้วยไฟ" เป็นเครื่องยืนยันให้ใช้วิธีนี้เป็นวิธีสุดท้ายเมื่อจำเป็นจริงๆ เท่านั้น ไม่ให้ใช้การรักษาชนิดนี้เป็นอย่างแรกๆ เนื่องจากมันมีความเจ็บปวดมาก ดังนั้นจะใช้เพื่อรักษาความเจ็บปวดที่มากกว่าเท่านั้น แพทย์บางท่านได้กล่าวว่า โรคที่เกี่ยวกับธาตุแปรปรวนอาจจะเกิดจากธาตุบางอย่างหรือไม่ได้เกิดจากธาตุใดๆ เลยก็ได้

โรคเกิดจากธาตุได้แก่ ธาตุร้อน ธาตุเย็น ธาตุชื้น ธาตุแห้ง หรือเป็นสิ่งที่ผสมกันระหว่างธาตุเหล่านั้นและปฏิกิริยาของธาตุสี่อย่างนี้ สองอย่างมีปฏิกิริยาเป็นตัวกระทำ นั่นคือ ธาตุร้อนและธาตุเย็น และอีกสองอย่างมีปฏิกิริยาเป็นตัวถูกกระทำ นั่นคือ ธาตุชื้นและธาตุแห้ง ธาตุตัวกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดก็ตามจะต้องมีธาตุตัวถูกกระทำอย่างหนึ่งเข้ามาร่วมด้วยเสมอ เช่นเดียวกันส่วนผสมที่เกิดขึ้นในร่างกายก็จะต้องเป็นเช่นนี้ คือมีตัวกระทำและตัวถูกกระทำและเป็นเช่นนี้ในทุกๆ ส่วนของร่างกาย ดังนั้นสาเหตุของโรคธาตุแปรปรวนมันก็จะเปลี่ยนแปรไปตามธาตุตัวกระทำที่อยู่ในส่วนผสมดังกล่าว ที่มีความแรงกว่าหรือมากกว่าในตอนนั้น ซึ่งได้แก่ ธาตุร้อนและธาตุเย็นนั่นเอง คำกล่าวของท่านนบี ซล.ในการรักษาธาตุร้อนและธาตุเย็นนั้นเป็นการเปรียบเทียบ ถ้าหากโรคนั้นเกิดจากธาตุร้อนมากเกิน การรักษามันก็ด้วยการเอาเลือดออกโดยการกรีดหรือกรอกเลือด เพื่อให้ธาตุนั้นลดลงมา ทำให้ธาตุโดยรวมเย็นลง ถ้าหากสาเหตุของโรคเป็นธาตุเย็นเกิน เราก็ต้องรักษาด้วยธาตุร้อน ซึ่งสิ่งนั้นมีในน้ำผึ้งและเพราะเราต้องการเอาธาตุเย็นออกจากตัว น้ำผึ้งก็เป็นยาขับระบายที่ดีทำให้ธาตุเย็นออกจากตัวได้ดีอีกเช่นกัน นอกจากนี้น้ำผึ้งยังสามารถทำให้สารพิษที่มีอยู่ในร่างกายสุก ก่อนถูกขับถ่ายออกไป ทำให้รักษาโรคได้

สำหรับการนาบด้วยความร้อนนั้น เป็นเพราะโรคทางกายนั้นอาจเป็นแบบเฉียบพลัน สามารถจะหายได้โดยการทำให้มันกลายเป็นกลาง แต่ถ้าเป็นแบบเรื้อรัง การนาบด้วยความร้อนในบริเวณที่เหมาะสมก็จะช่วยได้ ทั้งนี้ต้องหลังจากการเอาสารพิษออกไปจากร่างกายแล้ว การที่มันเป็นเรื้อรังเนื่องจากมีธาตุเย็นจับเป็นก้อนอยู่ในร่างกาย ทำให้อวัยวะทำงานได้ไม่ปกติและเกิดความเจ็บป่วยในอวัยวะที่เกี่ยวพันกับสารพิษนั้น ดังนั้นการนาบด้วยไฟจึงมีที่ใช้เพื่อจะเอาสารพิษนั้นๆ ออกมานั่นเอง

เราได้เรียนรู้จากหะดีษนี้ถึงวิธีการรักษาโรคทางกายทั้งหมด ซึ่งก็เป็นเช่นเดียวกับหะดีษที่เราได้เรียนมาแล้วเกี่ยวกับการรักษาไข้นั่นเองที่ว่า "ไข้นั้นเป็นลมหายใจจากนรก จงทำมันให้เย็นด้วยน้ำ"

การกรอกเลือด

การกรอกเลือด ในหนังสือสุนันอิบนิมาญะห์ จากหะดีษญะบาเราะห์ บินมุฆ้อลลิส แต่เป็นหะดีษที่อ่อนแอจากท่านกะษีร อิบนิสลีม กล่าวว่า ข้าพเจ้าได้ยินท่านอนัส บินมาลิกกล่าวว่า ท่านนบี ซล.ได้ทรงกล่าวว่า "ในคืนอิสรออ์

ข้าพเจ้าไม่ได้ผ่านบรรดาเทวดานอกจากเขาจะกล่าวว่า โอ้มุฮำหมัด จงใช้ประชาชาติของท่านให้กรอกเลือดเถิด'' (ระดับอ่อน อิบนิมาญะห์, 3479)

รายงานจากท่านติรมิซีย์ในหนังสืออัลญามิอะห์ของเขา จากหะดีษของอิบนิอับบาส ได้เล่าหะดีษนี้เช่นกัน แต่กล่าวว่า ''ท่านต้องใช้การกรอกเลือดนะ มุฮำหมัด'' (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5691) และในหนังสือซอเฮียะห์ทั้งสอง เป็นหะดีษจากตอวูซ จากอิบนิอับบาสว่า ท่านนบี ซล.ได้ทำการกรอกเลือดและให้เงินค่าจ้างแก่ผู้ที่มากรอกเลือดให้ท่าน (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5691) และในหนังสือซอเฮียะห์ทั้งสองอีกเช่นกัน จากท่านหุมีด อัตตอวีล จากอะนัสได้บอกว่า ท่านนบี ซล.ได้ให้อบูตอยยิบะห์กรอกเลือดให้ ท่านได้สั่งให้จ่ายค่าเจาะเลือดนั้นเป็นอินทผลัมสองซออ์ (เครื่องตวง) และได้บอกกับนายจ้างของเขาว่าให้ลดภาษีให้กับอบูตอยยิบะห์ด้วย (เนื่องจากเป็นทาสต้องเสียภาษีให้กับนาย) และพระองค์ได้กล่าวว่า ''ท่านเป็นผู้ที่กรอกเลือดได้ดีมากจริงๆ'' (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5696)

ในหนังสือญามิอุ้ลติรมิซีย์ จากท่านอิบาด อิบนิมันซูรได้กล่าวว่า ข้าพเจ้าได้ยิน ท่านอักรอมะห์กล่าวว่า ท่านอิบนิอับบาสมีทาสอยู่สามคน เป็นคนที่กรอกเลือด สองคนมีอาชีพเป็นคนกรอกเลือดเลี้ยงดูครอบครัวเขาและตัวเขา อีกคนหนึ่งกรอกเลือดให้กับเขาและครอบครัวเขา ท่านอักรอมะห์ได้กล่าวต่อว่า ท่านอิบนิอับบาสได้กล่าวว่า ท่านนบี ซล.ได้ทรงกล่าวไว้ว่า ''สิ่งที่ดีของทาสคือ การกรอกเลือดของเขาทำให้กระดูกสันหลังเบาและทำให้ตาสว่าง'' และได้กล่าวต่อว่า ท่านนบี ซล.ได้ขึ้นสวรรค์ในคืนเมียะรอจและไม่ได้ผ่านบรรดามะลาอิกะห์ไปนอกจากพวกเขาจะกล่าวว่า ''ท่านต้องทำการกรอกเลือด'' และท่านอิบนอับบาสได้กล่าวต่อว่า ''แท้จริงวันที่ดีสำหรับการกรอกเลือดคือวันที่สิบเจ็ด สิบเก้าและยี่สิบเอ็ดของเดือน'' และได้กล่าวอีกว่า สิ่งที่ดีที่ท่านควรใช้รักษาโรคคือ ยาหยอดจมูก ยาอม การกรอกเลือด และการเดิน

ท่านนบี ซล.เคยถูกใส่ยาในปากและได้ถามว่าใครใส่ยาในปากให้ฉัน ทุกคนก็เงียบกริบ ท่านนบี ซล.จึงกล่าวว่า ''ไม่มีใครนอกจาก ท่านอับบาส'' (ระดับอ่อน ติรมิซีย์, 2054) หะดีษนี้เป็นหะดีษที่แปลก เล่าโดยท่านอิบนิมาญะห์

ผลดีของการกรอกเลือดมันจะทำให้ร่างกายสดชื่นขึ้นมากกว่าการเอาเลือดออกโดยการตัดหรือเจาะเส้นเลือด การเจาะเส้นเลือดจะดีกว่าเมื่อใช้สำหรับเอาเลือดออกจากร่างกายส่วนลึกๆ ส่วนการกรอกเลือดจะเอาเลือดที่ผิวหนังออกเท่านั้น ข้าพเจ้าเห็นว่า ความจริงเกี่ยวกับการกรอกเลือดและการเจาะเส้นเลือดนั้น แท้จริงทั้งสองอย่างมีความแตกต่างกันทั้งในด้าน เวลา สถานที่ อายุและธาตุ ถ้าประเทศแถบร้อนในเวลาที่ร้อนๆ และมีธาตุร้อน ซึ่งเลือดของคนๆ นั้นเกือบจะสุกแล้ว การกรอกเลือดจะได้ประโยชน์กว่าการเจาะเอาเลือดออกเป็นอย่างมาก เพราะเลือดที่สุกแล้วจะขึ้นมาอยู่บนผิวหนังและการกรอกเลือดจะสามารถเอาเลือดนี้ออกมาได้ ซึ่งการเจาะเส้นเลือดจะทำไม่ได้ ดังนั้นการใช้การกรอกเลือดจึงเป็นสิ่งที่เหมาะสมกว่าในเด็กหรือคนที่ทนการเจาะเลือดไม่ได้

แพทย์ได้กล่าวว่าในเมืองที่อากาศร้อน การกรอกเลือดจะมีประโยชน์กว่า และควรใช้ในช่วงกลางเดือนหรือหลังจากนั้นเล็กน้อย โดยทั่วไป คือ ช่วงที่สามในสี่ส่วนของเดือน (สัปดาห์ที่สามของเดือน: ผู้แปล) เนื่องจากในช่วงต้นเดือนเลือดจะไม่ปั่นป่วน ช่วงปลายเดือนเลือดจะสงบนิ่ง ส่วนตอนกลางเดือนและหลังจากนั้น เลือดจะปั่นป่วนมากที่สุด

เจ้าของหนังสืออัลกอนูนกล่าวว่า ''การกรอกเลือดถูกห้ามใช้ในช่วงแรกๆ ของเดือน เพราะช่วงนั้นส่วนประกอบในร่างกายยังไม่ถูกกระตุ้นยังเงียบสงบอยู่ และในช่วงปลายเดือนส่วนประกอบนั้นก็พร่องไปมาก จึงไม่เหมาะกับการกรอกเลือดเช่นกัน แต่ในช่วงกลางเดือนเป็นช่วงที่สารประกอบเหล่านั้นเริ่มสุกและปั่นป่วนจนถึงที่สุด ซึ่งได้อิทธิพลจากแสงของดวงจันทร์ที่สว่างขึ้นนั่นเอง'' มีรายงานจากท่านนบี ซล.ท่านได้กล่าวว่า ''สิ่งที่ดีในการรักษาของพวกท่านก็คือ การกรอกเลือดและการเจาะเอาเลือดออก'' (ระดับอ่อน ติรมิซีย์, 2054) และในหะดีษที่ว่า ''ยาที่ดีคือการกรอกเลือดและการเจาะเอาเลือดออก'' ซอเฮียะห์บุคอรี, 5696) คำพูดของท่านนบี ซล.ที่ว่า ''สิ่งที่ดีที่ท่านควรใช้รักษาคือการกรอกเลือด'' นั้นมุ่งหมายไปถึงชาวหิญาซและเมืองที่ร้อนทั้งหลาย เนื่องจากเลือดของพวกเขาละเอียดอ่อนและ

ไหลเวียนอยู่ใกล้พื้นผิวหนังเพื่อรับความร้อน รูขุมขนของผิวหนังของพวกเขาก็กว้างและความแข็งแกร่งของพวกเขาก็น้อยลงในช่วงหน้าร้อน การเจาะเลือดด้วยเข็มจึงเป็นสิ่งอันตราย

แต่การกรอกเลือดนั้นมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันออกไป เป็นการทำให้ของเสียหรือสารพิษออกจากร่างกายไป โดยเฉพาะส่วนของร่างกายที่ไม่สามารถใช้การเจาะเลือดได้ และการเจาะเลือดนั้นในแต่ละที่ก็จะมีคุณประโยชน์แตกต่างกันไป เช่นการเจาะเส้นเลือดดำเบซิลิก ตรงข้อแขน มีประโยชน์ในการต่อต้านความร้อนของตับและม้ามและก้อนเนื้องอกที่เกิดจากอวัยวะทั้งสอง นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ในก้อนเนื้องอกที่ปอด เส้นเลือดแดงโป่ง โรคเจ็บหน้าอกหรือโรคที่เกี่ยวกับเลือดของเส้นเลือดดำที่ส่วนล่างระหว่างเข่ากับสะโพก ยิ่งกว่านั้นการเจาะบริเวณเส้นเลือดดำมีเดียนยังช่วยลดการบวมในส่วนต่างๆ ของร่างกายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าการบวมนั้นเกิดจากเลือดเป็นต้นเหตุและเกิดจากสารพิษที่อยู่ในเลือด การเจาะเลือดที่แขนจะช่วยบรรเทาโรคที่บริเวณศีรษะและลำคอ ซึ่งเกิดจากมีเลือดมากเกินหรือเกิดจากมีสารพิษในเลือด การเจาะเส้นเลือดที่ต้นคอช่วยรักษาโรคเจ็บม้าม โรคหอบหืด โรคที่ในทรวงอกและโรคปวดขมับ การกรอกเลือดที่หลังส่วนบน ช่วยบรรเทาการเจ็บปวดที่ไหล่และคอหอย ยิ่งกว่านั้น การกรอกเลือดที่เส้นเลือดดำที่คอทั้งสองเส้นช่วยบรรเทาโรคที่ศีรษะ หน้า ฟัน หู ตา จมูกและหลอดคอ ถ้าหากโรคเหล่านี้เกิดจากเลือดที่มากเกินเลือดเสีย หรือทั้งสองอย่างรวมกัน ท่านอนัสได้กล่าวว่า ท่านนบี ซล.ได้กรอกเลือดที่เส้นเลือดดำที่คอสองเส้นและที่หลังส่วนบน (ซอเฮียะห์อะห์หมัด, 119/3) และในหนังสือซอเฮียะห์ได้กล่าวว่า “ท่านนบี ซล.ได้กรอกเลือดสามครั้ง ครั้งแรกที่หลังส่วนบนและสองครั้งที่เหลือที่เส้นเลือดต้นคอทั้งสอง” (อะหมัด) และในหนังสือซอเฮียะห์รายงานว่าท่านนบี ซล. เคยได้กรอกเลือดในขณะทำเอียะห์รอมที่ศีรษะของท่านเนื่องจากปวดศีรษะ (ซอเฮียะห์บุคอรีย์, 5700) และในหนังสือสุนัน อิบนิมาญะห์ จากอลีว่า ญิบรีลได้มายังท่านนบี ซล.ให้ท่านกรอกเลือดที่คอและหลังด้านบน (ระดับอ่อน อิบนิมาญะห์, 3482) และในหนังสือสุนันอบีดาวูด เป็นหะดีษจากญาบิรว่า ท่านนบี ซล.ได้กรอกเลือดที่สะโพกเนื่องจากรู้สึกอ่อนเพลีย (ซอเฮียะห์อบูดาวูด, 3863)

การกรอกเลือดที่ท้ายทอย

แพทย์มีความเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับการกรอกเลือดที่ท้ายทอย อบูนอีม ได้กล่าวไว้ในหนังสือ การแพทย์ของท่านนบีว่า ท่านนบี ซล.ได้กล่าวไว้ในหะดีษมัรฟัวอ์ว่า “ท่านจงกรอกเลือดตรงท้ายทอย มันจะทำให้หายโรคห้าชนิดได้” (ระดับอ่อน ซุยุตีย์, 5520) และในอีกหะดีษที่ว่า “ท่านจงกรอกเลือดตรงท้ายทอยเถิด มันทำให้หายได้ถึงเจ็ดสิบสองโรค” (ซอเฮียะห์ฏอบรอนีย์, 7306)

แพทย์บางคนถือว่าการกรอกเลือดเป็นสิ่งที่ดีและมีประโยชน์ในโรคตาโปน ที่มีตาถลนยื่นออกมา โรคคิ้วและหนังตาตกจากโรคเรื้อนที่หนังตาและโรคอื่นๆ อีกหลายโรค และได้มีรายงานว่าท่านอะห์หมัด อิบนิฮัมบัลต้องการกรอกเลือด และได้กรอกเลือดที่ต้นคอโดยกรอกที่ด้านข้างทั้งสองแต่ไม่กรอกที่ช่องว่างตรงกลาง

เจ้าของหนังสืออัลกอนูนไม่เห็นด้วยกับการกรอกเลือดที่ต้นคอและกล่าวว่ามันจะทำให้กลายเป็นคนหลงลืมเช่น ที่ท่านศาสดา ซล.ของเราได้กล่าวเอาไว้ เพราะแท้จริงส่วนหลังของคอนั้น เป็นส่วนที่เก็บความจำเอาไว้ การกรอกเลือดจะทำให้พลังการจำลดลงและคนอื่นๆ ก็ได้กล่าวว่า หะดีษนั้นไม่ได้ยืนยันชัดเจน และถึงแม้จะยืนยันชัดเจนแล้วแต่การกรอกเลือดจะทำให้ต้นคอด้านหลังอ่อนแอลงไป ถ้าหากกระทำโดยไม่มีความจำเป็น แต่ถ้าทำเมื่อมีเลือดคั่งมากก็เป็นสิ่งที่มีประโยชน์แน่นอน และท่านนบี ซล.ได้ยืนยันเรื่องนี้โดยท่านได้กรอกเลือดที่ต้นคอด้านหลังหลายครั้ง เพราะมีความจำเป็นต้องทำในแต่ละครั้งนั้น และยังได้กรอกเลือดที่อื่นๆ นอกเหนือจากต้นคออีกตามความจำเป็น

การกรอกเลือดใต้คาง

การกรอกเลือดใต้คางมีประโยชน์ในการรักษาโรคปวดฟัน โรคของใบหน้าและลูกกระเดือก ถ้าทำในจังหวะที่เหมาะสม ทำให้ศีรษะและกรามทั้งสองข้างโล่งสบาย ยิ่งกว่านั้นการกรอกเลือดที่หลังเท้าจะช่วยทดแทนการเจาะเส้น

เลือดซาฟีนัสได้ ซึ่งเป็นเส้นเลือดดำใหญ่ที่ส้นเท้า การกรอกเลือดยังช่วยรักษาแผลที่น่องและขา ทำให้ประจำเดือนหยุดได้ รักษาโรคคันที่อัณฑะได้

การกรอกเลือดที่หน้าอกด้านล่างมีประโยชน์ในการรักษาจุดหรือแผลและโรคเรื้อนที่ต้นขา และยังมีประโยชน์ในโรคเก้าท์ โรคริดสีดวง โรคเท้าช้างและโรคคันที่หลัง

เวลาที่ควรกรอกเลือด

ท่านติรมิซีย์ได้รายงานในหนังสือญามิอะห์ จากหะดีษท่านอิบนิอับบาส เป็นหะดีษมัรฟัวอ์ว่า “การกรอกเลือดที่ดีนั้นต้องเป็นวันที่สิบเจ็ด สิบเก้าหรือยี่สิบเอ็ด” จากท่านอนัสได้รายงานว่า ท่านบี ซล.ได้กรอกเลือดที่เส้นเลือดที่คอและหลังด้านบน โดยท่านได้ทำในวันที่สิบเจ็ด สิบเก้าและยี่สิบเอ็ด

ในหนังสือสุนันอิบนิมาญะห์ จากท่านอนัส เป็นหะดีษมัรฟัวอ์ ได้กล่าวว่า “ผู้ใดต้องการที่จะกรอกเลือด ก็ให้ทำในวันที่สิบเจ็ด สิบเก้าและยี่สิบเอ็ด เพื่อเลือดจะได้ไม่ปั่นป่วนและทำให้เสียชีวิตได้”

ในหนังสือสุนันอบีดาวูด จากหะดีษมัรฟัวอ์ของอบีหุรอยเราะห์ได้กล่าวไว้ว่า “ผู้ใดกรอกเลือดในวันที่สิบเจ็ด สิบเก้าและยี่สิบเอ็ด จะหายจากโรคทุกชนิด” ซึ่งหมายความถึงทุกโรคที่เกิดจากมีเลือดมากเกินนั่นเอง

และจากหะดีษต่างๆ เหล่านี้สอดคล้องกับความเห็นของแพทย์ส่วนมากที่วันที่จะทำการกรอกเลือดควรทำในครึ่งหลังของเดือนและส่วนที่สามในสี่ส่วนของเดือน จะดีกว่าต้นเดือนหรือปลายเดือน แต่ถ้าหากทำเพราะมีเหตุจำเป็นต้องทำแล้ว การทำในช่วงไหนก็จะมีประโยชน์ทั้งสิ้นไม่ว่าต้นหรือปลายเดือน

คอล้าลได้กล่าวว่า ท่านอุศมะห์ บินอิศอมได้บอกฉันว่า ฮัมบัลได้บอกฉันว่า “อบูอับดุลเลาะห์ อะห์มัด อิบนิฮัมบัลได้กรอกเลือดในทุกๆ ช่วงของเดือนและทุกๆ เวลาที่จำเป็นต้องทำ”

เจ้าของหนังสือ “อัลกอนูน” ได้กล่าวว่า “เวลาสำหรับการกรอกเลือดคือเวลากลางวัน ชั่วโมงที่สองและที่สาม โดยจะต้องเป็นเวลาหลังจากอาบน้ำแล้ว นอกจากคนที่เลือดข้นจริงๆ เท่านั้นให้อาบน้ำให้เรียบร้อย รอหนึ่งชั่วโมง หลังจากนั้นจึงจะกรอกเลือด”

ไม่ควรกรอกเลือดในขณะท้องอิ่ม อาจจะเนื่องจากจะนำโรคต่างๆ มาให้โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ารับประทานอาหารหนักย่อยยากจำนวนมากๆ มีคำกล่าวว่า “การกรอกเลือดขณะท้องว่างเป็นการรักษา แต่การกรอกเลือดขณะท้องอิ่มจะทำให้เกิดโรค และการกรอกเลือดในช่วงวันที่สิบเจ็ดของเดือนจะทำให้หายจากโรคได้”

การเลือกเวลาเพื่อทำการกรอกเลือดนี้เป็นการป้องกันความเสียหายอันอาจจะเกิดขึ้นเพื่อรักษาสุขภาพที่ดีไว้ แต่ถ้าเป็นการรักษาโรคแล้วเมื่อใดก็ตามที่มีความจำเป็นขึ้นมาก็ควรทำเลย ไม่ต้องรอเวลาอีก และในคำพูดที่ว่า “เพื่อที่เลือดจะได้ไม่ปั่นป่วนและทำให้เขาเสียชีวิต” เป็นหลักฐานที่ดีในเรื่องนี้ และอิมามอะห์มัด ก็ได้เคยกรอกเลือดในช่วงเวลาที่จำเป็นโดยไม่เลือกว่าเป็นช่วงใดของเดือน

การเลือกวันในสัปดาห์ที่จะทำการกรอกเลือด

อัลคอลาลได้กล่าวไว้ในหนังสือ “ญามิอะห์” ว่าฮัรบน อิบนิอิสมาอีลได้บอกแก่เราว่า ฉันได้พูดกับอะห์มัดว่า มีวันไหนในสัปดาห์ที่ไม่ควรทำการกรอกเลือดบ้าง ท่านอิมามอะห์มัดตอบว่า วันพุธและวันเสาร์ จากหุเซนอิบนิหิชาม ท่านได้ถามอะบาอับดุลลอฮ์เกี่ยวกับการกรอกเลือด ว่าวันไหนไม่ควรทำ ท่านอบาอับดุลลอฮ์ก็ได้ตอบว่า “วันเสาร์ และวันพุธ” และบางคนบอกว่าวันศุกร์

ท่านคอลาลได้เล่าว่า จากอบีซัลมะห์และอบีสอี๊ด อัลมักริบี จากอบีหุรอยเราะห์ เป็นหะดีษมัรฟัวอ์ ได้กล่าวว่า "ผู้ใดกรอกเลือดวันพุธหรือวันเสาร์ และกลายเป็นโรคด่างขาวหรือโรคเรื้อน เขาก็ไม่สามารถจะตำหนิใครได้นอกจากตัวเอง" (ระดับอ่อน อัลฮากิม, 409/4)

ท่านคอล้าลได้กล่าวไว้อีกว่า ท่านมุฮำหมัด อิบนิอบีญะอ์ฟัรได้เล่าให้ฉันฟังว่า ท่านยะอ์กูบ บินบัดตาน ได้เล่าให้ฟังว่า ท่านอะห์หมัดได้ถูกถามเกี่ยวกับการกรอกเลือด วันเสาร์และวันพุธ ท่านไม่ชอบสองวันนั้นและได้กล่าวว่า "มีคนเล่าให้ฉันฟังเกี่ยวกับเรื่องชายคนหนึ่ง ได้กรอกเลือดในวันพุธและได้กลายเป็นโรคเรื้อนไป" ฉันจึงได้ถามเขาว่า "คนๆ นั้นเขามักง่ายกับหะดีษหรือ (ที่ห้ามกรอกเลือดวันพุธ)" ท่านอะห์หมัดตอบว่า "ใช่"

ในหนังสือ "อัลอัฟรอด" มีหะดีษของนาเฟียะอ์ได้กล่าวว่า ท่านอับดุลลอฮ์ อิบนิอุมัรได้กล่าวกับฉันว่า "เลือดฉันกำลังปั่นป่วนฉันต้องการคนกรอกเลือดที่ไม่เด็กเกินไปและไม่แก่เกินไป" และฉันได้ยินท่านรอซูลุ้ลลอฮ์ ซล.ทรงกล่าวไว้ว่า "การกรอกเลือดจะทำให้นักท่องจำสามารถจำได้ดีมากขึ้น และคนฉลาดมีสติปัญญามากขึ้น จงกรอกเลือดด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ซบ. และอย่ากรอกเลือดในวันพฤหัสบดี วันศุกร์ วันเสาร์ วันอาทิตย์แต่จงกรอกเลือดในวันจันทร์ และจะไม่เป็นโรคเรื้อนนอกจากไปทำในวันพุธ" และดารุนกุตนีได้กล่าวว่า ได้เล่าจากอัยยูบ จากนาเฟียะอ์กล่าวว่า "จงกรอกเลือดวันจันทร์และอังคาร แต่อย่ากรอกเลือดวันพุธ" (ระดับอ่อน อิบนิมาญะห์, 3487)

อบูดาวุดได้กล่าวไว้ในหนังสือ "สุนัน" ของเขา จากท่านอบูบักเราะห์ว่า เขาไม่ชอบการกรอกเลือดในวันอังคารและพูดว่าแท้จริงท่านร่อซูลุ้ลลอฮ์ ซล.ได้ทรงกล่าวว่า "วันอังคารเป็นวันของเลือด และในวันนั้นมีเวลาหนึ่งที่เลือดจะไม่หยุด" (ระดับอ่อน อบูดาวูด, 3862)

บทสรุป

จากที่รวบรวมหะดีษทั้งหมดดังที่กล่าวมาแล้วสามารถกล่าวได้ว่า เป็นสิ่งที่ดีที่เราควรรู้จักการรักษาโรค และการกรอกเลือดเป็นสิ่งที่ควรทำถ้ามันมีประโยชน์ในโรคนั้นๆ และอนุญาตให้กรอกเลือดให้กับคนที่แต่งงานกันไม่ได้ แม้ว่าจะต้องตัดผมออกบางส่วนก็สามารถทำได้ โดยไม่ต้องจ่ายค่าเสียหายใดๆ ทั้งสิ้น ยิ่งกว่านั้นการกรอกเลือดยังเป็นสิ่งอนุญาตของผู้ถือศีลอดด้วย ในหนังสือซอเฮียะห์บุคอรีได้กล่าวไว้ว่า แท้จริงท่านรอซูลุ้ลลอฮ์ ซล.ได้กรอกเลือดขณะที่ยังถือศีลอดอยู่แต่การกรอกเลือดจะทำให้เสียศีลอดหรือไม่? นั่นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง และคำตอบคือ เสียศีลอด เพราะมีหะดีษหลายบทบอกเอาไว้เช่นนั้น แต่หะดีษ ข้างต้นดูคล้ายกับว่าจะค้านกัน แต่ความจริงแล้วหะดีษนั้น ก็ไม่ได้บอกว่าไม่เสียศีลอด ถ้าจะกล่าวว่าหะดีษนี้เป็นบทยืนยันว่าการกรอกเลือดไม่เสียศีลอดจริง จะต้องเข้าหลักเกณฑ์สี่ข้อก่อน คือ หนึ่ง การถือศีลอดของนบีในครั้งนั้นเป็นการถือศีลอดภาคบังคับ (ฟัรดู) สอง นบีนั้นไม่ได้อยู่ในสภาพเดินทาง สาม นบีนั้นไม่ได้ป่วยจนต้องการการกรอกเลือด สี่ หะดีษนี้เกิดขึ้นมาหลังจากคำพูดที่ว่า "คนที่กรอกเลือดและคนที่ไปกรอกเลือดให้ถือว่าเสียศีลอด" ถ้ามีครบสี่ข้อจริงจึงจะถือว่าหะดีษนี้เป็นเครื่องยืนยันว่าการกรอกเลือดไม่เสียศีลอด แต่ถ้าไม่เป็นดังนั้น ก็ยังถือว่าการกรอกเลือดทำให้เสียศีลอดได้ และการถือศีลอดของท่านนบี ซล.นั้นอาจจะเป็นการถือศีลอดสุนัต ซึ่งสามารถละศีลอดได้ ถ้ามีความจำเป็นต้องกรอกเลือด หรือเป็นการถือศีลอดเดือนรอมฎอนจริงแต่ท่านนบี ซล. กำลังเดินทางอยู่ หรือท่านอาจจะป่วยจนต้องกรอกเลือด ซึ่งการป่วยเป็นสาเหตุให้ละศีลอดได้ หรืออาจจะเป็นการกระทำที่เกิดก่อนหะดีษที่ว่า "การกรอกเลือดนั้นทำให้ผู้กรอกและผู้ถูกกรอกเสียศีลอด" ก็ได้

ในหะดีษเหล่านี้เป็นหลักฐานที่แสดงถึงการอนุญาตให้จ่ายเงินค่าจ้างให้กรอกเลือด หรือค่าบริการให้แก่แพทย์ที่เราเรียกมาได้ แม้แพทย์นั้นจะเป็นทาสก็ตาม การกรอกเลือดก็เป็นเสมือนหัวหอมและกระเทียมที่แม้จะไม่ใช่สิ่งที่บริสุทธิ์แต่ก็อนุญาตให้ใช้มันได้ นอกจากนั้น จากหะดีษยังแสดงว่า การเก็บภาษีจากทาสนั้น เป็นสิ่งที่อนุญาตให้ทำได้ และทาสก็สามารถใช้เงินของเขาที่เหลือจากที่ถูกเก็บภาษีได้เช่นกัน เนื่องจากถ้าไม่อนุญาตให้ใช้ได้ก็เท่ากับเงินทั้งหมดกลายเป็นของนายทาส ซึ่งก็จะไม่สามารถเรียกว่าภาษีได้

การจี้ด้วยไฟ และการเจาะเส้นเลือดดำ

จากหนังสือซอเฮียะห์ จากท่านญาบิร อิบนิอับดุลลอฮ์กล่าวว่า ท่านนบี ซล.ได้ส่งแพทย์ไปหาท่านกะอ์บ และแพทย์ได้ทำการเจาะเส้นเลือดดำและจี้ด้วยไฟให้ (ซอเฮียะห์มุสลิม, 73/2207)

ท่านสะอัด บินมุอาซ ได้รับบาดเจ็บที่เส้นเลือดดำที่แขน ท่านนบี ซล.จึงได้จี้ด้วยไฟที่เส้นเลือดนั้น และจี้อีกครั้งเมื่อมันบวมขึ้น (ซอเฮียะห์มุสลิม, 75/2208)

ในรายงานอื่นได้กล่าวว่า “ท่านนบี ซล.ได้จี้ท่านซะอ์ด บินมุอาซที่เส้นเลือดดำที่แขนของเขา โดยใช้ปลายของลูกธนู หลังจากนั้นท่านซะอ์ดหรือเพื่อนของเขาก็ได้จี้ซ้ำอีกครั้งหนึ่ง”

รายงานหนึ่งได้กล่าวว่า “มีชายคนหนึ่งจากชาวอันศอรได้รับบาดเจ็บที่เส้นเลือดดำที่แขนของเขา และท่านนบี ซล.ได้สั่งให้เขาจี้เส้นเลือดนั้นด้วยไฟ”

อบูอุไบด ได้รายงานว่า “ได้มีชายคนหนึ่งมาหาท่านนบี ซล. และสภาพโรคของเขาต้องจี้ด้วยไฟ ท่านนบี ซล. ได้สั่งให้เขาจี้ด้วยไฟ โดยใช้ก้อนหินร้อนสองก้อนนาบที่แผลนั้นเพื่อให้แผลปิด” (ซอเฮียะห์ อับดุลรอซาก, 19517)

ท่านญาบิรได้รายงานเช่นกันว่า “ครั้งหนึ่งท่านนบี ซล.ได้จี้ให้เขาที่เส้นเลือดดำที่แขน”

ในหนังสือ ซอเฮียะห์บุคอรี จากหะดีษของท่านอนัส ได้กล่าวว่า ครั้งหนึ่งเขาถูกจี้ด้วยไฟเพื่อรักษาโรคปอดอักเสบ (เจ็บหน้าอก) ขณะที่ท่านนบี ซล.ยังมีชีวิตอยู่ (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5721)

ในหะดีษติรมิซีย์ จากท่านอนัสว่า “ท่านนบี ซล.ได้จี้ให้ท่านอัสอัด บินซุรอเราะห์เพื่อรักษาโรคอักเสบที่นิ้ว” (ระดับดี ติรมิซีย์, 2050)

ในหะดีษที่กล่าวไว้แต่แรกที่ว่า “และฉันไม่ชอบการจี้ด้วยไฟ” และหะดีษที่ว่า “และฉันขอให้ประชาชาติของฉันห่างไกลจากการจี้ด้วยไฟ” ในหนังสือ “ญาเมียะอ์อัลติรมิซีย์” และคนอื่นๆ จากท่านอัมรอน อิบนิหุซอยว่า ท่านนบี ซล.ได้ห้ามไม่ให้จี้ด้วยไฟโดยกล่าวว่า “และเราจะถูกทดสอบ (ด้วยโรคต่างๆ) และเราก็จะไปใช้การจี้ด้วยไฟ แต่เราจะไม่ประสบความสำเร็จหรือจะได้ประโยชน์จากการจี้ด้วยไฟนั้น” (ซอเฮียะห์ติรมิซีย์, 2049)

อัลคอตตอบีได้กล่าวว่า ที่ท่านนบี ซล.จี้ด้วยไฟให้ท่านซะอ์ดนั้นเพื่อต้องการให้เลือดหยุดไหลมิฉะนั้นอาจจะเสียเลือดมากถึงตายได้ ดังนั้นการจี้จึงควรใช้ในกรณีจำเป็นถึงแก่ชีวิตเช่นนี้ เช่นเดียวกับที่เวลาตัดมือหรือตัดเท้าเช่นกัน ส่วนการห้ามการจี้ด้วยไฟนั้น ในกรณีที่ทำเพื่อรักษาโรคให้หายในสมัยนั้นเชื่อมั่นกันว่า ถ้าหากไม่จี้ด้วยไฟแล้วจะต้องตายดังนั้นท่านนบี ซล.จึงห้ามการจี้ด้วยไฟเนื่องจากความคิดเหล่านี้

บางคนพูดว่า “แท้จริงเป็นการห้ามเฉพาะอัมรอน บินหุซอยเท่านั้น เพราะเขามีแผลในบริเวณที่อันตราย” ท่านนบี ซล.จึงห้ามเพื่อไม่ให้เขาใช้การจี้ด้วยไฟ นั่นแสดงว่าการจี้ด้วยไฟจะถูกห้ามใช้ในกรณีที่จะก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตเท่านั้น และอัลลอฮ์ ซบ.ทรงรู้ดียิ่ง

ท่านอิบนิกุตัยบะห์ได้กล่าวว่า การจี้ด้วยไฟมีสองแบบ แบบแรก เป็นคนสุขภาพดีที่ใช้การจี้เพื่อไม่ให้มีโรค ซึ่งแบบนี้เป็นสิ่งที่มีคำพูดบอกไว้ว่า “คนที่ใช้ไฟจี้คือคนที่ไม่ยอมมอบหมายต่ออัลลอฮ์ ซบ.” เพราะเขาพยายามที่จะผลักดันการกำหนดของอัลลอฮ์ ซบ.ออกไปจากตัวเอง แบบที่สอง การจี้ด้วยไฟในคนที่เป็นแผล คนที่ถูกตัดมือตัดเท้า และในกรณีนี้เป็นการรักษาที่ได้ผลดีและทำได้ ส่วนการจี้ด้วยไฟเพื่อรักษาโรคที่อาจจะหายหรือไม่หายก็ได้นั้น การจี้ในกรณีนี้ถือเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ

ได้มีการยืนยันเอาไว้ในหนังสือซอเฮียะห์ในหะดีษที่คนเจ็ดหมื่นคนที่เข้าสวรรค์โดยไม่ต้องดูบัญชี “คนพวกนั้นคือผู้ที่ไม่ใช้เวทย์มนต์คาถา ไม่จี้ด้วยไฟ ไม่เชื่อเรื่องไสยศาสตร์ แต่เขามอบหมายต่อพระเจ้าของเขาเพียงองค์เดียว” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5752)

หะดีษเกี่ยวกับการจี้ด้วยไฟนี้รวบรวมแล้วจะได้แนวคิดสี่อย่างคือ หนึ่ง ให้ทำ สอง ไม่สนับสนุนให้ทำ สาม ยกย่องผู้ที่ไม่ทำมัน สี่ ไม่ให้ทำมัน แต่ก็ไม่มีข้อขัดแย้งกันในระหว่างหะดีษเหล่านี้เพราะมันแสดงว่าการจี้ด้วยไฟนั้นเป็นสิ่งที่อนุญาตให้ทำได้ แต่ไม่ให้ชื่นชอบหรือสนับสนุนและการสรรเสริญผู้ที่ละทิ้งมันแสดงให้เห็นว่าการไม่ทำนั้นเป็นสิ่งที่ดีกว่า ส่วนการห้ามมันนั้นหมายถึงให้เป็นทางเลือกได้แต่ไม่ควรทำ หรือหมายถึงการห้ามผู้ที่ทำมันเพื่อป้องกันไม่ให้เป็นโรคในอนาคตและอัลลอฮ์ ซบ.ทรงรู้ยิ่ง

การรักษาโรคลมชัก

ในหนังสือซอเฮียะห์ทั้งสองได้เล่าว่า จากท่านอะตออ์ บินอะบีร่อบาห์ได้กล่าวว่า อิบนิอับบาสได้กล่าวว่า “ให้ฉันบอกไหมถึงสตรีคนหนึ่งซึ่งอยู่ท่ามกลางชาวสวรรค์” ฉันได้ตอบว่า “จงบอกมาซิ” ท่านก็กล่าวว่า “หล่อนคือผู้หญิงผิวดำได้มาหาท่านนบี ซล.และได้กล่าวว่า ฉันได้ป่วยเป็นโรคลมชักและเสื้อผ้าฉันเปิดออก โปรดขออัลลอฮ์ ซบ.ให้ฉันด้วย ท่านนบี ซล.จึงบอกว่า “ถ้าหากท่านต้องการ ท่านก็ควรอดทนและท่านจะได้สวรรค์เป็นการตอบแทน หรือถ้าหากท่านต้องการหาย ท่านก็ขออัลลอฮ์ ซบ.ให้หายท่านก็จะหาย” หญิงนั้นจึงได้กล่าวว่า ฉันจะอดทน แต่ว่าฉันไม่ต้องการให้เสื้อผ้าฉันเปิดออก จงขอดุอาอ์ให้ฉันด้วยเถิดไม่ให้เสื้อผ้านั้นเปิดออก ท่านนบี ซล.จึงขอให้แก่นางตามนั้น” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5652)

โรคลมชักนั้นแบ่งเป็นสองชนิด ชนิดแรก เกิดจากวิญญาณชั้นต่ำที่เข้าสิง ชนิดที่สอง เกิดจากส่วนผสมที่เป็นพิษอยู่ในร่างกาย และชนิดที่สองเป็นโรคที่ทางการแพทย์ได้พูดถึงและให้การรักษา

โรคลมชักจากวิญญาณเข้าสิง

โรคลมชักจากวิญญาณเข้าสิงเป็นสิ่งที่แพทย์ยอมรับเช่นกัน แต่การรักษานั้นด้วยการให้พบกับวิญญาณที่ดีและสูงส่ง ซึ่งจะขับไล่วิญญาณที่ชั่วร้ายให้ออกไปได้ ทำให้มันไม่สามารถทำอันตรายต่อผู้ป่วยได้อีก ฮิปโปเครติสได้กล่าวถึงโรคลมชักชนิดนี้ในหนังสือของเขาด้วย โดยกล่าวถึงการรักษาบางอย่างว่า “การรักษานี้จะให้ประโยชน์กับโรคลมชักที่เกิดจากส่วนผสมที่เป็นพิษซึ่งรวมตัวกันในร่างกาย แต่ไม่มีประโยชน์ในโรคลมชักที่เกิดจากวิญญาณแต่อย่างใด”

มีแพทย์บางคนที่ไม่มีความรู้พอได้ปฏิเสธโรคลมชักจากวิญญาณเข้าสิงและถือว่าไม่มีจริง และไม่มีผลใดๆ ต่อร่างกายมนุษย์ ซึ่งเป็นเพราะเขาไม่รู้นั่นเองทั้งๆ ที่เขาไม่มีหลักฐานมายืนยันว่าสิ่งที่เขาได้ปฏิเสธนั้นไม่มีจริง แต่แท้ที่จริงแล้วจากความจริงที่เห็นๆ กันอยู่และประสบการณ์ได้บอกให้เราทราบว่า โรคลมชักชนิดนี้มีอยู่จริงๆ ซึ่งนั่นเป็นเหตุว่าทำไมทางการแพทย์จึงอธิบายสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคลมชักว่า เป็นธรรมชาติหรือเกิดจากโรคทางร่างกายเท่านั้น ซึ่งแน่นอนนั่นเป็นส่วนใหญ่ของมันแต่ก็ไม่ใช่ทั้งหมด

แพทย์ในสมัยก่อนๆ ได้เรียกโรคลมชักว่า “โรคของพระเจ้า” และได้อธิบายว่ามันเกิดจาก วิญญาณชั่วร้าย แต่กาเลนและแพทย์อื่นๆ ได้อธิบายคำนี้ผิดไปโดยบอกว่า “แพทย์เหล่านั้นบอกว่า เป็นโรคของพระเจ้าเพราะมันเกิดขึ้นที่ศีรษะ ซึ่งเป็นส่วนที่มีอวัยวะเกี่ยวกับความคิดและวิญญาณอยู่ในนั้น นั่นคือสมอง” ที่พวกเขาอธิบายเช่นนั้นเนื่องจากความไม่รู้ของเขาเองเกี่ยวกับวิญญาณและกฎเกณฑ์ของมันหรือผลของมัน ดังนั้นเขาจึงรู้จักแต่โรคลมชักที่เกิดจากสารพิษเพียงอย่างเดียวและถ้าผู้ใดที่มีสติปัญญาอยู่บ้างแล้วก็จะรู้ว่าสิ่งที่พวกเขาคิดนั้นผิดทีเดียว

การรักษาโรคลมชักชนิดนี้ (ที่เกิดจากวิญญาณชั่วร้าย) มีสองส่วน ส่วนแรก เกี่ยวกับผู้ที่เป็นลมชัก ส่วนที่สองเกี่ยวกับผู้ที่รักษา ส่วนของผู้ที่เป็นลมชักนั้นก็คือ ต้องทำใจให้เข้มแข็งและมีความจริงใจที่จะหันไปหาผู้ที่สร้างวิญญาณเหล่านี้ขึ้นมา และขออภัยโทษจากพระองค์ด้วยหัวใจและลิ้น และนี่เป็นส่วนหนึ่งจากสงครามการต่อสู้กับวิญญาณที่ชั่วร้ายนั้น การจะเอาชนะวิญญาณที่ชั่วร้ายได้ต้องอาศัยอาวุธที่เหมาะสมและมีแขนที่แข็งแรง ถ้าหากขาดอย่างหนึ่งอย่างใดไปการต่อสู้ย่อมไม่ประสบผลตามที่มุ่งหวังไว้ ดังนั้นถ้าขาดทั้งสองสิ่งยิ่งไม่สามารถจะสู้โรคร้ายได้เลย ดังนั้นหัวใจที่ขาดความเชื่อมั่นในอัลลอฮ์ ซบ.องค์เดียว ขาดการมอบหมายต่ออัลลอฮ์ ซบ. ขาดความเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์ ซบ. ขาดการมุ่งสู่อัลลอฮ์ ซบ. ก็เท่ากับเขาไม่มีอาวุธอะไรเลยที่จะไปสู้กับวิญญาณร้ายได้

ส่วนที่สอง เกี่ยวข้องกับผู้รักษา จะต้องมีสองสิ่งเช่นเดียวกับผู้เป็นโรคเหมือนกัน ถ้าเขามีสองสิ่งนี้อยู่เต็มเปี่ยมแล้ว เพียงแค่การกล่าวว่า “จงออกไป” หรือ “ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ซบ.” หรือกล่าวว่า “ไม่มีพลังอำนาจใดๆ

นอกจากอัลลอฮ์ ซบ.เพียงองค์เดียว” ท่านนบี ซล.ได้เคยกล่าวว่า “จงออกไปเถิดเจ้าศัตรูของอัลลอฮ์ ซบ. ฉันเป็นศาสดาของอัลลอฮ์ ซบ.” (ซอเฮียะห์อะห์หมัด, 171/172/4)

ครั้งหนึ่งข้าพเจ้าเคยเห็นเชคของเราได้ส่งคนๆ หนึ่งไปพูดกับวิญญาณชั่วร้ายที่เข้าสิงคนๆ หนึ่งอยู่และได้พูดว่า ท่านเชคได้ให้บอกแก่ท่านว่า “จงออกไปเสีย นี่ไม่ใช่สิ่งที่ท่านจะทำได้” หลังจากนั้นคนที่เป็นลมชักอยู่ก็ฟื้นขึ้นได้ บางครั้งเชคก็ได้ไปพูดกับวิญญาณนั้นด้วยตัวเอง บางครั้งก็ใช้การตีบ้างเพื่อขับไล่ปีศาจร้ายไป ผู้ป่วยก็จะหายและไม่รู้สึกเจ็บปวด (จากการถูกตี) เลย ข้าพเจ้าและเพื่อนๆ ได้เห็นเป็นพยานกันหลายคนหลายๆ ครั้ง มีหลายครั้งที่ท่านเชคได้อ่านที่หูของคนป่วยด้วยอายะห์ที่ว่า

أَفَحسِبتم أنما خلَقْناكُم عبثًا وأَنكُم إلِينا لا ترجعونَ

ความว่า “อย่าคิดว่าเราได้สร้างพวกเจ้ามาเพียงเพื่อเล่นสนุก และอย่าคิดว่าพวกเจ้าจะไม่ต้องกลับไปหาเรา” (อัลมุอมินูน, 115)

ท่านเชคได้เล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่า ครั้งหนึ่งท่านได้อ่านอายะห์นี้ในหูของผู้ป่วยรายหนึ่ง และวิญญาณที่สิงอยู่ในผู้ป่วยนั้นได้ตอบกลับมาว่า “ใช่แล้ว” โดยส่งเสียงดังจนกลบเสียงกุรอ่าน ท่านเชคได้เล่าต่อว่า ฉันจึงเอาไม้เรียวออกมาฟาดไปที่คนๆ นั้นที่คอจนกระทั่งมือของฉันเมื่อยล้าและคนป่วยก็เกือบตายจากการถูกตี ขณะที่ฟาดนั้นวิญญาณชั่วร้ายซึ่งเป็นหญิงได้กล่าวว่า “ฉันรักคนๆ นี้” ฉันตอบว่า “เขาไม่ได้รักท่าน” วิญญาณพูดอีกว่า “ฉันต้องการจะไปบำเพ็ญฮัจย์กับคนๆ นี้” ฉันตอบอีกว่า “เขาไม่ได้ต้องการไปกับท่าน” วิญญาณพูดอีกว่า “ฉันจะออกจากร่างชายคนนี้เพื่อเห็นแก่ท่าน” ฉันตอบอีกว่า “อย่าเลย แต่จงออกเพราะท่านเชื่อฟังอัลลอฮ์ ซบ.และรอซูลของพระองค์ดีกว่า” วิญญาณพูดอีกว่า “อย่างนั้นฉันออกละนะ” แล้วคนป่วยก็ฟื้นขึ้น มองไปรอบๆ และกล่าวว่า “ใครพาฉันมาหาเชคที่นี่” คนที่ดูอยู่จึงถามว่า “ท่านถูกตีเจ็บมากไหม” คนป่วยตอบว่า “เชคจะมาตีฉันทำไมในเมื่อฉันไม่ได้ทำอะไรผิด” และเขาไม่ได้รู้สึกตัวเลยว่าเขาถูกตีอย่างหนักเพียงไร บางครั้งเชคก็ใช้อายะห์กุรซีย์และมักจะสั่งให้ผู้ที่ถูกวิญญาณเข้าสิงหรือคนที่หายจากการถูกเข้าสิงแล้ว ให้อ่านอายะห์นี้บ่อยๆ ร่วมกับกุรอ่านสองซูเราะห์สุดท้าย

สรุปแล้วนี่คือ โรคลมชักชนิดหนึ่งที่ไม่มีใครจะกล้าปฏิเสธนอกจากผู้ที่ไม่รู้หรือผู้มีความรู้น้อยนั่นเอง มีข้อสังเกตว่าส่วนใหญ่ของผู้ที่ถูกวิญญาณร้ายเข้าสิงมักเป็นผู้ที่มีศรัทธาอ่อนแออยู่แล้ว ใจและลิ้นของพวกเขามักจะลืมอัลลอฮ์ ซบ.เขาจึงไม่สามารถกำจัดวิญญาณเหล่านั้นด้วยตัวเองได้ และไม่สามาถใช้สูตรใดๆ ตามแบบอย่างของท่านนบี ซล.ได้เลย และวิญญาณมักจะรู้ว่าคนอ่อนแอเช่นนี้อยู่ที่ไหนและหาพบเสมอ ถ้าหากความจริงถูกเปิดเผยขึ้นมาเราก็จะได้พบว่า มนุษย์ส่วนมากมักจะถูกวิญญาณชั่วร้ายเข้ามามีอิทธิพลในจิตใจ ให้นึกไปในทางชั่วร้ายอยู่เสมอ คนทั่วไปมักไม่สามารถจะหนีจากการควบคุมของมันได้และบางครั้งถึงกับต่อต้านการหนีนั้นด้วย คนส่วนมากที่เป็นโรคลมชักมักเป็นชนิดนี้ โดยที่คนป่วยจะปลุกไม่ตื่นนอกจากสิ่งปกปิดที่ปิดกั้นจนตาเขามืดบอดถูกเปิดออก เขาจะไม่มีวันรู้ได้เลยว่าเขากำลังถูกครอบงำโดยวิญญาณชั่วร้ายได้อย่างง่ายดาย และการรักษาโรคลมชักดังกล่าวก็ด้วยการให้สติปัญญาที่ดีได้เชื่อมต่อกับความศรัทธาในสิ่งที่ท่านศาสนทูตนำมาอย่างแท้จริง ให้สวรรค์และนรกอยู่ในจิตใจและความคิดเขาอยู่ตลอดเวลา เขาก็จะรู้ถึงสภาพของคนในโลกดุนยานี้ที่จะต้องได้รับการทดสอบจากพระเจ้าและภัยต่างๆ อยู่เสมอๆ เสมือนกับอยู่ใต้ฟ้าก็ย่อมต้องโดนฝนอย่างแน่นอน ซึ่งตอนนั้นคือตอนที่เขาป่วยเป็นโรคลมชักอยู่นั่นเอง แม้การเป็นโรคลมชักจะรุนแรง หายารักษาได้ยาก แต่เมื่อมันเกิดกับบุคคลทั่วๆ ไปและบ่อยๆ แล้ว ในที่สุดมันก็จะกลายเป็นสิ่งธรรมดาไป ไม่น่ากลัวและไม่ทำอันตรายมากอย่างที่คิด เมื่ออัลลอฮ์ ซบ.ทรงประสงค์ให้เขาได้หายจากโรคลมชักเขาก็สามารถจะหายได้ และเมื่อเขาสังเกตดูผู้คนในโลกรอบๆ ตัวเขา เขาก็จะพบว่าแทบทุกคนเป็นโรคลมชักในระดับต่างๆ กัน บางคนถึงขั้นเป็นบ้าไป บางคนก็มีเวลาที่จะรู้สึกตัวบ้างเป็นบางครั้งแล้วก็กลับไปเป็นอย่างเดิมอีก บางคนรู้สึกตัวดีครึ่งหนึ่งและเป็นบ้าอีกครึ่งหนึ่งของเวลา เมื่อดีๆ เขาก็สามารถทำงานเหมือนคนปกติ แต่เมื่อโรคลมชักจับก็จะไม่รู้สึกตัวอีก

โรคลมชักที่เกิดจากมีส่วนผสมที่เป็นพิษอยู่ในร่างกาย

โรคลมชักที่เกิดจากส่วนผสมที่เป็นพิษก็คือ โรคที่ทำให้เกิดการอ่อนเปลี้ยหรือการแข็งเกร็งของอวัยวะบางส่วน ทำให้ขยับไม่ได้ทำงานไม่ได้แต่ไม่ทั้งหมด สาเหตุของมันเกิดจากส่วนผสมที่ข้นและเหนียวหนืด ที่ทำให้เกิดการอุดตันของช่องว่างในสมองแต่ไม่อุดตันทั้งหมด ทำให้สมองส่วนความรู้สึกและการเคลื่อนไหวหยุดทำงานไปบางส่วนเช่นเดียวกัน สาเหตุอื่นเช่นเกิดจากลมที่รวมตัวกันมากไปปิดทางเดินของลมหรือวิญญาณ หรือมีไอน้ำรวมตัวกันในบางส่วนของร่างกายและขึ้นไปยังสมอง ทำให้เกิดโรคขึ้นเฉียบพลัน สมองเกิดการเกร็งเพราะต้องต่อสู้กับสารพิษที่รวมตัวกันนั้นทำให้เกิดการกระตุกเกร็งของกล้ามเนื้อในร่างกายหลายๆ ส่วน คนๆ นั้นจะยืนอยู่ไม่ได้ต้องล้มลงและมีน้ำลายฟูมปาก

โรคนี้ถือเป็นโรคที่หนักมากชนิดหนึ่ง เนื่องจากมันก่อให้เกิดความเจ็บปวดอย่างสาหัสในขณะที่มีการชักกระตุกนั่นเองและยังเป็นโรคเรื้อรังด้วย เมื่อพิจารณาถึงการที่มันเป็นบ่อยๆ เป็นเวลาหลายๆ ปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าหากโรคนี้เกิดขึ้นในคนอายุมากกว่ายี่สิบห้าปีขึ้นไปแล้ว และเป็นลมชักติดต่อกันหลายครั้ง ทั้งนี้เนื่องจากมีความบกพร่องในเนื้อสมองของเขานั่นเอง ฮิปโปรเครติสได้กล่าวว่า “โรคลมชักชนิดนี้จะอยู่กับเขาไปจนวันตาย” เมื่อได้รู้ดังนี้แล้วเราจะเห็นได้ว่าผู้หญิงในหะดีษนี้ซึ่งเกิดลมชักและเสื้อผ้าเปิดออก น่าจะเป็นลมชักชนิดที่เกิดจากส่วนผสมที่เป็นพิษนี่เอง ซึ่งน่าจะเป็นไปตลอดชีวิต รักษาไม่หาย ท่านนบี ซล.จึงได้สัญญากับหล่อนว่า หล่อนจะได้สวรรค์เป็นสิ่งตอบแทน ความอดทนต่อโรคภัยของหล่อน และขอดุอาอ์ต่ออัลลอฮ์ ซบ.เพียงให้เสื้อผ้าของเธอไม่เปิดออกเวลาเกิดลมชักเท่านั้น และให้เธอเป็นคนเลือกเอาระหว่างการอดทนต่อโรคและได้สวรรค์เป็นเครื่องตอบแทนกับการขอดุอาอ์ให้หายจากโรคซึ่งไม่ได้รับประกันว่าจะหายแน่นอน ในที่สุดเธอก็ได้เลือกเอาสวรรค์และการอดทนแทน

นี่ยังเป็นหลักฐานในการที่จะไม่รักษาไม่ให้ยาได้ในบางกรณีของบางโรค และให้ใช้การรักษาทางด้านจิตใจและการมุ่งเข้าหาอัลลอฮ์ ซบ.แทน เมื่อการรักษาทางแพทย์ไม่สามารถจะเยียวยาได้ และสุดท้ายผลของการรักษาทางด้านจิตใจและมุ่งเข้าหาอัลลอฮ์ ซบ.นี่เองจะมีผลที่ดีต่อร่างกายของคนป่วยมากเสียกว่ายาที่แพทย์ธรรมดาใช้รักษาอยู่ และเราได้ทดสอบในเรื่องนี้หลายๆ ครั้งด้วยตัวของเราเอง และแพทย์ที่มีสติปัญญาหลายๆ ท่านก็ได้ยอมรับถึงผลการรักษาทางด้านจิตใจนี้ ว่ามีผลมากมายต่อโรคและสามารถทำให้โรคหลายๆ โรคหายได้อย่างน่าอัศจรรย์ยิ่ง และวงการแพทย์ได้รับผลเสียหลายครั้งจากความดื้อรั้นและโง่เขลาของแพทย์บางกลุ่ม

เห็นได้ชัดว่าโรคลมชักในหญิงคนนี้น่าจะเกิดจากสารพิษสะสมในร่างกาย แต่ก็เป็นไปได้ที่อาจจะเกิดจากวิญญาณเช่นกัน โดยที่ท่านศาสดา ซล.ได้ทรงให้หญิงนั้นเลือกระหว่างการขอดุอาอ์ให้หายกับการอดทนและได้สวรรค์เป็นเครื่องตอบแทน และในที่สุดหญิงนั้นก็เลือกเอาการอดทนและขอให้ขอดุอาอ์เพียงไม่ให้เสื้อผ้าเปิดออกเท่านั้น และอัลลอฮ์ ซบ.ทรงรู้ยิ่งกว่า

การรักษาโรคปวดหลังจากหมอนรองกระดูกกดทับเส้นประสาทสันหลัง

ได้เล่ามาจากท่านอิบนิมาญะฮ์ในหนังสือสุนันของเขาว่า ท่านมุฮำหมัด อิบนิสีเรนได้เล่าจากท่านอนัส อิบนิมาลิกได้กล่าวว่า ฉันได้ยินท่านศาสดา ซล.กล่าวว่า “การรักษาโรคเส้นประสาทสันหลังอักเสบ (عِرق النّساء) ให้เอาไขมันที่หางแกะอาหรับตัวเมียมาละลายแล้วแบ่งเป็นสามส่วนและให้ดื่มวันละส่วน” (ซอเฮียะห์ อิบนิมาญะห์, 3463)

โรคหมอนรองกระดูกกดทับเส้นประสาทสันหลังเป็นอาการปวดหลังที่บริเวณข้อสะโพกด้านหลังร้าวไปที่หน้าขา บางครั้งลงไปถึงข้อเท้า ยิ่งทิ้งไว้นานยิ่งลงไปด้านล่างมากขึ้นเรื่อยๆ และทำให้คนนั้นผอมลง หน้าขาลีบเล็กลง ในหะดีษนี้มีทั้งความหมายทางด้านภาษาและทางด้านการรักษา ในด้านภาษาเป็นการอนุญาตให้ใช้คำว่าอิรกุน عِرق (เส้นประสาท) กับ นะซา النّساء (เส้นประสาทสันหลัง) กับโรคนี้ได้ ในขณะที่มีบางคนไม่อนุญาตให้ใช้และกล่าวว่า คำว่าอิรกุน กับ นะซามีความหมายเดียวกันเป็นสิ่งเดียวกัน การเอามาพิงกันจึงเป็นสิ่งต้องห้ามและคำตอบสำหรับผู้ที่พูดอย่างนี้มีสองข้อคือ

หนึ่ง คำว่าอิรกุนมีความหมายกว้างกว่านะซา ดังนั้นการพิงจึงเป็นสิ่งที่ทำได้ เพราะเอาสิ่งที่กว้างกว่าไปพิงกับสิ่งที่เจาะจงกว่า

สอง คำว่านะซาเป็น “โรค” ที่เกิดกับเส้นประสาทสันหลัง ฉะนั้นคำ “นะซา” จึงต้องถูกนำมาต่อไว้ด้วยกันเพื่อบอกถึงโรคที่เกิดกับเส้นประสาทเส้นหนึ่งในบริเวณหนึ่ง มีคำกล่าวว่า ที่เรียกว่าอิรกุนนะซาเพราะความเจ็บปวดที่ได้รับจากโรคนี้รุนแรงมากจนกระทั่งทำให้ลืม (อีกความหมายหนึ่งของนะซา) ความเจ็บปวดอื่นๆ ไปเลย ความปวดนี้เริ่มจากข้อสะโพกและไปสิ้นสุดที่ข้อเท้าด้านหลังตาตุ่มไปถึงใต้ฝ่าเท้า

ในส่วนความหมายทางด้านการแพทย์มีสองข้อคือ

หนึ่ง ความหมายทั่วไปไม่เฉพาะเจาะจงที่ใครคนใดหรือเวลาใดหรือในสถานการณ์อย่างใด

สอง เป็นการเฉพาะเจาะจงและในที่นี้น่าจะเป็นการเฉพาะเจาะจง โดยเจาะจงไปที่พวกอาหรับชาวหิญาซหรือบริเวณใกล้ๆ นั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกอาหรับเร่ร่อน (เบดูอิน) ซึ่งการรักษาด้วยวิธีนี้ถือเป็นวิธีที่ดีที่สุดสำหรับเขาเหล่านั้นแล้ว เนื่องจากโรคนี้เกิดจากความแห้งและการรวมตัวกันของสารเหนียวข้น ดังนั้นการรักษาคือต้องทำให้เขาได้ขับถ่ายสารนั้นออกมาด้วยยาระบายนั่นเอง ในหางแกะนั้นมีสองสิ่งพิเศษคือ “สามารถทำให้สารพิษเหล่านั้นสุกได้และเป็นยาระบาย” ซึ่งทั้งสองอย่างเป็นสิ่งที่จะรักษาให้โรคหมอนรองกระดูกทับเส้นประสาทหายได้

ส่วนการที่กำหนดเป็นแกะตัวเมียของเบดูอินนั้นเนื่องจากมีคุณสมบัติพิเศษคือ ตัวเล็ก ขับถ่ายของเสียน้อยกว่า มีผิวพรรณดีและมีการเลี้ยงดูที่พิเศษกว่า คือได้กินพืชสมุนไพรหลายๆ อย่าง เช่น ไม้ขม الشيح กอยซูม القَيسوم และอื่นๆ อีกมากมาย แร่ธาตุและคุณประโยชน์ของสมุนไพรเหล่านี้ก็จะสะสมอยู่ในเนื้อหนังมังสาของแกะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณหางของมัน และพบว่าผลของสมุนไพรดังกล่าวจะมีมากในนมมากกว่าในเนื้อ แต่ความพิเศษของหางที่สามารถทำให้สารพิษสุกและเป็นยาระบายนั้นไม่มีอยู่ในนม

ยาต่างๆ สำหรับประชาชาติใดหรือชนเผ่าใดก็ตามมักจะเป็นอาหารพื้นเมืองที่เขาคุ้นเคยกินกันอยู่แล้ว พวกอินเดียและเบดูอินจะชอบกินอาหารง่ายๆ ดังนั้นยาของพวกเขาจึงเป็นยาเดี่ยวง่ายๆ ไม่ซับซ้อน ในขณะที่พวกกรีกและโรมันจะชอบใช้ตัวยาหลายอย่างร่วมกัน อย่างไรก็ตามมีสิ่งที่เห็นตรงกันอันหนึ่งคือ ควรใช้อาหารรักษาโรคไปก่อนจะดีที่สุด ถ้าไม่หายจึงเริ่มใช้ยารักษาโดยเริ่มด้วยยาเดี่ยวก่อน ถ้าไม่ดีขึ้นจึงใช้ยาผสมกันหลายอย่างซับซ้อนขึ้น และดังที่ได้เคยกล่าวไว้แล้วว่า โรคของพวกเบดูอินหรือชนพื้นเมืองมักเป็นโรคเล็กๆ น้อยๆ ดังนั้นยาที่อ่อนๆ จึงเหมาะสมกับเขา และสิ่งนี้มักเกิดจากการขาดอาหารของเขาเป็นหลัก แต่ถ้าหากเป็นโรคที่รุนแรงขึ้นการรักษาก็จะต้องซับซ้อนขึ้นเช่นกัน และอัลลอฮ์ ซบ.นั้นทรงรู้ยิ่งกว่า

แนวทางการรักษาโรคท้องผูก

จากหนังสือญามิอะห์ของติรมิซีย์และหนังสือสุนันอิบนิมาญะห์ จากหะดีษของอัสมาอ์ บินติอะซีมได้เล่าว่า ท่านศาสนทูต ซล.ได้ถามว่า “ท่านทำอย่างไรเวลาท้องผูก” ท่านอัสมาอ์ตอบว่า โดยใช้ “ชุบรอม” ท่านรอซูล ซล.ก็ได้ตอบว่า “มันจะร้อนเกินไปและถ่ายมากไป” ท่านอัสมาอ์จึงบอกอีกว่า ฉันยังใช้ เซนนา (กลุ่มเดียวกับชุมเห็ดเทศ) ด้วย ท่านนบี ซล.ได้บอกว่า “ถ้าจะมีอะไรที่สามารถจะป้องกันไม่ให้ตายได้ มันก็คือเซนนานี่เอง” (ซอเฮียะห์ ติรมิซีย์, 2081)

ในหนังสือสุนันอิบนิมาญะห์ จากท่านอิบรอฮีม บินอะบีอับละห์ได้กล่าวว่า ฉันได้ยินที่อับดุลเลาะห์ อิบนิอุมมุหะรอมที่เคยละหมาดกับท่านรอซูล ซล.ในช่วงที่มีสองกิบละห์ได้กล่าวว่า ฉันได้ยินท่านรอซูล ซล.ได้กล่าวว่า “พวกท่านจงใช้เซนนาและซานูต (เทียนข้าวเปลือก) เถิด เพราะทั้งสองอย่างนั้นเป็นสิ่งที่รักษาทุกๆ โรคได้นอกจากซาม” มีผู้หนึ่งกล่าวว่า” โอ้ท่านรอซูล ซล.อะไรคือซามเล่า” ท่านรอซูล ซล.ได้กล่าวว่า “มันคือความตาย” (ระดับอ่อน อิบนิมาญะห์, 3457)

คำพูดของท่านนบีซล.ที่ว่า “ท่านใช้อะไรในการรักษาโรคท้องผูก” หมายความว่า ใช้อะไรที่ทำให้อุจจาระนุ่มจนขับถ่ายออกมาได้นั่นเอง และในหะดีษอีกอันหนึ่งท่านศาสดา ซล.ได้ถามท่านอัสมาอ์ว่า ใช้อะไรรักษาท้องผูกและท่านอัสมาอ์ได้ตอบว่า ใช้ชุบรอม ซึ่งเป็นเปลือกไม้ชนิดหนึ่งมีธาตุร้อนและแห้งอยู่ในระดับสี่ ชุบรอมชนิดที่ดีที่สุดจะเป็นสีแดงอ่อนนุ่มคล้ายผิวหนัง

ชุบรอมเป็นยาที่แพทย์จะไม่ค่อยใช้เพราะมันเป็นยาถ่ายที่แรงเกินไป ดังเช่นที่ท่านศาสดา ซล.ได้บอกว่า มันร้อนและแรงไปนั่นเอง ส่วนเซนนาเป็นพืชชนิดหนึ่งในหิญาซ และชนิดที่ดีที่สุดจะอยู่ในมักกะห์ มันร้อนและแห้งในระดับที่หนึ่ง เป็นยาถ่ายที่อ่อนไม่ทำให้เกิดโรคแทรกซ้อนแต่อย่างใด เซนนาช่วยขับทั้งน้ำดีเหลืองและน้ำดีดำ ช่วยให้หัวใจทำงานดีขึ้นซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ดีอีกอย่างหนึ่งของมัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีประโยชน์ในการรักษารอยแตกตามผิวหนัง ทำให้กล้ามเนื้อผ่อนคลายลง ช่วยให้ผมดกเป็นเงางาม ช่วยรักษาโรคเห็บเหา โรคปวดศีรษะ โรคหิด ฝีหนอง ผื่นคันและโรคชักกระตุก การดื่มน้ำที่ได้จากการปรุงและเคี่ยวจะดีกว่าดื่มน้ำของมันที่ได้จากการป่นเป็นผงในปริมาณสามดิรฮัม (หนึ่งดิรฮัมเท่ากับ 3.12 กรัม) โดยใส่น้ำไปเคี่ยวทั้งหมดห้าดิรฮัม ถ้าหากนำไปปรุงเคี่ยวรวมกับดอกไวโอเลตและลูกองุ่นแห้งชนิดสีแดงที่เอาเม็ดออกแล้วจะดียิ่งขึ้น

อัรรอซีย์ได้กล่าวว่า “เซนนาและ شاهترج (ต้น Funmitory) เป็นยาถ่ายอ่อนๆ ช่วยระบายของเสียที่ร้อนและสุกแล้วที่อยู่ในร่างกายออกไป มีประโยชน์ในโรคหิดและโรคคันต่างๆ และจำนวนดื่มแต่ละครั้ง ตั้งแต่สี่ถึงเจ็ดดิรฮัม ส่วนซานูตนั้น มีความเห็นแตกต่างกันไป ท่านอัมร อิบนิบักร อัซซักซากีกล่าวว่าความหมายที่หนึ่ง หมายถึง น้ำผึ้ง ความหมายที่สอง เป็นหัวเนยเหลวเข้มข้น ความหมายที่สาม บอกเป็นสมุนไพรอย่างหนึ่ง รูปร่างคล้ายๆ ยี่หร่าแต่ไม่ใช่มัน นี่คือความเห็นของอิบนิอัลอรอบี ส่วนความเห็นที่สี่บอกเป็น ยี่หร่าเปอร์เซีย ความเห็นที่ห้าบอกเป็น الرازيان ทั้งสองความเห็นเป็นความเห็นของอบูหะนีฟะห์ อัดดัยนูรีความเห็นที่หกบอกเป็น ชิบบิต (شِبت) ความเห็นที่เจ็ดบอกเป็นอินทผลัม ทั้งสองนี้เป็นความเห็นของอบูบักร บินซินนี อัลฮาฟิซ ความเห็นที่แปดบอกเป็นน้ำผึ้งที่อยู่ในเนย เป็นความเห็นของอับดุลลาติฟ อัลบักดาดี

แพทย์บางท่านกล่าวว่า ความเห็นสุดท้ายนี้น่าจะเป็นมากที่สุด มีความถูกต้องกว่าอันอื่น นั่นคือ เป็นส่วนผสมระหว่างเซนนาบดละเอียดกับน้ำผึ้งและเนยเหลว แล้วใช้การจิบหรือเลียเอาทีละน้อยๆ ซึ่งจะทำให้ใช้ได้ง่ายกว่าการรับประทานเซนนาอย่างเดียว และมันก็จะช่วยในการถ่ายท้อง และพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.นั้นทรงรู้กว่า

ท่านติรมิซีย์และคนอื่นๆ ได้รายงานจากท่านอิบนิอับบาสเป็นหะดีษมัรฟัวอ์ว่า “สิ่งที่ดีที่สุดในการรักษาคือการหยอดจมูก ยาอม การกรอกเลือด และมะชา” และมะชานั้นคือสิ่งที่ช่วยขับอุจจาระ ทำให้มันนุ่มและออกมาได้ง่าย

แนวทางการรักษาโรคคัน ตามร่างกายและหิดเหา

ในหนังสือซอเฮียะห์ จากก่อตาดะห์ จากท่านอนัส บินมาลิกได้กล่าวว่า "ท่านนบี ซล.ได้อนุญาตสำหรับท่านอับดุลเราะห์มาน บินเอาฟ์ และท่านซุเบร บินอะวาม ให้ใส่เสื้อผ้าไหมได้เพื่อรักษาโรคคันที่เขาทั้งสองเป็นอยู่" (ซอเฮียะห์ ติรมิซีย์, 2048)

ในรายงานอื่นกล่าวว่า "ท่านอับดุลเราะห์มาน บินเอาฟ์และท่านซุเบร บินอะวามร้องเรียนท่านนบี ซล.ในสงครามครั้งหนึ่งว่าท่านมีเหา ท่านนบี ซล.จึงได้ให้ทั้งสองใส่ผ้าไหม และฉันได้เห็นเขาทั้งสองใส่มัน" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 2919)

หะดีษนี้มีความสำคัญสองประการ หนึ่ง ด้านกฎหมายอิสลาม สอง ด้านการแพทย์

ในด้านกฎหมายอิสลาม เป็นที่รู้กันทั่วไปแล้วว่าท่านนบี ซล.อนุญาตเฉพาะผู้หญิงเท่านั้นที่จะสวมใส่ผ้าไหมได้ และห้ามไม่ให้ผู้ชายใช้นอกจากมีเหตุจำเป็นที่จะต้องใส่มัน เช่นหนาวจัดและไม่มีเสื้อผ้าอื่นอีก หรือไม่มีอะไรปกปิดร่างกายนอกจากผ้าไหม และในข้ออนุญาตนี้ยังมีการใส่เพื่อรักษาโรคหิดเหา โรคคันและโรคอื่นๆ ด้วย

ความเห็นว่าอนุญาต ถือว่ารายงานทั้งสองที่กล่าวมาแล้วนั้นใช้ได้ตามความเห็นของอิมามอะห์หมัด อิมามชาฟิอี เนื่องจากการอนุญาตให้สวมใส่มันนั้นไม่ได้เฉพาะเจาะจงตัวบุคคลทั้งสอง แต่เกิดเพราะมีเหตุจำเป็นหนึ่งเกิดขึ้น ดังนั้นเมื่อมีเหตุจำเป็นดังกล่าวเกิดขึ้นอีกกับผู้ใดก็อนุญาตให้ใช้ได้เช่นกัน

ความเห็นว่าห้ามใช้ โดยเห็นว่ามีหลายหะดีษที่ห้ามไว้อย่างทั่วไปแล้วแต่หะดีษที่อนุญาตมีเฉพาะต่อท่านอับดุลเราะห์มาน บินเอาฟ์และท่านซุเบรเท่านั้น แต่แม้อาจจะใช้ในคนอื่นได้ การไม่ใช้ก็ยังถือว่าดีกว่า ด้วยเหตุนี้จึงมีบางรายงานกล่าวต่อว่า "และฉันไม่ทราบว่าข้ออนุญาตนี้จะไปถึงผู้อื่นนอกจากทั้งสองหรือเปล่า"

และความเห็นที่ถูกต้องคือ เป็นการอนุญาตโดยทั่วไป เพราะตามหลักกฎหมายถ้าหากไม่มีข้อบ่งชี้ ให้เห็นชัดเจนว่าเป็นเฉพาะคนๆ นั้น ก็แสดงว่าเป็นหลักสำหรับคนทั่วไปด้วย เช่นคำพูดของท่านนบี ซล.ที่กล่าวกับอบีบุรดะห์เกี่ยวกับเรื่องการเชือดสัตว์เป็นทาน ด้วยเพราะว่า "การอนุญาตนี้สำหรับท่านโดยเฉพาะและไม่ให้สำหรับคนอื่นหลังจากท่าน" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5545) และคำตรัสของอัลลอฮ์ ซบ.เกี่ยวกับภรรยาของท่านนบี ซล.ที่ว่า

خَالِصَةً لَكَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِ

ความว่า "สำหรับท่านเท่านั้น ไม่ใช่สำหรับผู้ศรัทธาคนอื่นๆ" (อัลอะห์ซาบ, 50)

การห้ามการใส่ผ้าไหมนั้นเป็นการห้ามเพื่อป้องกันเท่านั้นเอง ดังนั้นมันจึงเป็นที่อนุญาตของผู้หญิง และในผู้ชายจะอนุญาตเมื่อมีความจำเป็นและมีประโยชน์เมื่อทำมันเท่านั้น และนี่เป็นกฎเกณฑ์ในการห้ามเพื่อป้องกัน ซึ่งจะอนุญาตเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าจำเป็นต้องทำจริง เช่นการห้ามมองหญิงสาวก็เพื่อเป็นการป้องกัน ดังนั้นจะอนุญาตให้มองได้เมื่อมีความจำเป็นต้องมอง เช่นเดียวกันกับการห้ามละหมาดในเวลาตะวันกำลังขึ้นและกำลังตก เพื่อป้องกันการสับสนกันหรือเข้าใจผิดว่าเป็นพวกบูชาตะวัน แต่ก็อนุญาตให้ทำได้ถ้ามีความจำเป็นต้องทำในตอนนั้นและเราได้อธิบายเกี่ยวกับการสวมใส่ผ้าไหมอย่างละเอียดไว้แล้วในหนังสือ "อัตตะห์บีร"

ความหมายทางด้านการแพทย์ ไหมนั้นเป็นตัวยาอย่างหนึ่งที่ทำมาจากสัตว์มีประโยชน์หลายอย่างช่วยสมานแผลและทำให้หัวใจแข็งแรง ช่วยลดโรคหลายๆ อย่างที่เกิดกับหัวใจ ช่วยต้านพิษของน้ำดีสีดำและโรคต่างๆ ที่เกิดจากมัน ช่วยให้ตามองเห็นดีขึ้นเมื่อนำมาทาตา ไหมดิบถูกใช้ในทางการแพทย์เพื่อเตรียมยาหลายอย่าง มีความร้อนและแห้งอยู่ในระดับที่หนึ่ง บางท่านบอกว่ามันร้อนและชื้น บางท่านบอกปานกลาง แต่เมื่อถูกนำมาเป็นเสื้อผ้ามันจะนุ่มและให้ความร้อนแก่ร่างกายแต่บางครั้งมันก็ทำให้ร่างกายเย็นและหนาวสั่นได้

อัรรอซีย์ได้กล่าวว่า “ไหมจะร้อนกว่าลินิน เย็นกว่าผ้าฝ้าย และช่วยรักษากล้ามเนื้อ ผ้าหนาๆ ทุกชนิด จะทำให้ร่างกายอ่อนแอลงและผิวหนังหยาบกระด้าง”

เสื้อผ้านั้นมีสามจำพวก พวกแรกจะทำให้อบอุ่นเพิ่มความร้อนแก่ร่างกาย พวกต่อมาให้ความอบอุ่นแต่ไม่ทำให้ร่างกายร้อนขึ้น พวกที่สามไม่ให้ทั้งความอบอุ่นและความร้อน แต่ไม่มีชนิดที่ให้เฉพาะความร้อน แต่ไม่ให้ความอบอุ่น เพราะสิ่งที่ให้ความร้อนย่อมจะต้องให้ความอบอุ่นอยู่แล้ว เสื้อผ้าขนสัตว์ให้ทั้งความอบอุ่นและความร้อน ส่วนผ้าลินิน ผ้าไหมและผ้าฝ้ายให้ความอบอุ่นแต่ไม่ให้ความร้อน ผ้าลินินให้ความเย็นและแห้ง ผ้าขนสัตว์ให้ความร้อนและแห้ง ผ้าฝ้ายให้ความร้อนปานกลาง ผ้าไหมอ่อนนุ่มกว่าผ้าฝ้ายและให้ความร้อนน้อยกว่า

เจ้าของหนังสือ “อัลมินฮาจ” ได้กล่าวว่า การสวมใส่ผ้าไหมจะไม่อบอุ่นเท่ากับผ้าฝ้ายแต่จะให้ความอบอุ่นปานกลาง และเสื้อผ้าที่เป็นมันวาวจะทำให้ร่างกายร้อนน้อยกว่า และไม่ค่อยช่วยในขบวนการแยกสลายของร่างกายเท่าไร ดังนั้นมันจึงเหมาะที่จะสวมใส่ในหน้าร้อนหรือในประเทศที่มีอากาศร้อน

ผ้าไหมก็เป็นเช่นนี้เหมือนกัน มันไม่แห้งหรือหนาเท่าๆ กับผ้าอย่างอื่น มันจึงมีประโยชน์ในโรคคัน เพราะโรคคันนั้นจะเกิดขึ้นจากความร้อน ความแห้งและความหนาของเสื้อผ้านั่นเอง ด้วยเหตุนี้ท่านนบี ซล.จึงได้อนุญาตให้เซดและอับดุลเราะห์มานสวมใส่ผ้าไหมได้เพื่อรักษาอาการคัน และเสื้อผ้าไหมป้องกันไม่ให้เห็บเหาเกิดขึ้นในผ้าได้เนื่องจากสภาพธรรมชาติของผ้าไหมจะไม่เหมาะสมที่เห็บเหาจะเกิดได้นั่นเอง ส่วนเสื้อผ้าชนิดที่ไม่ให้ความร้อนและความอบอุ่นนั้น ทำมาจากเหล็กและตะกั่ว ไม้และทราย เป็นต้น มีคำพูดว่า ในเมื่อเสื้อผ้าที่ทำจากไหมเป็นเสื้อผ้าที่ดีและเหมาะสมกับร่างกายแล้ว เพราะเหตุใดกฎหมายอิสลามจึงห้ามไม่ให้ใส่มันทั้งๆ ที่กฎหมายควรอนุญาตในสิ่งที่ดีและห้ามในสิ่งที่ไม่ดี คำตอบสำหรับคำถามนี้มีหลายอย่างแตกต่างกันไป แต่สำหรับบรรดาผู้ปฏิเสธแล้วก็คงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องตอบคำถามดังกล่าว สำหรับผู้ที่เชื่อมั่นในวิทยปัญญาที่แฝงอยู่ในบทบัญญัติของอิสลามแล้ว (ซึ่งเป็นส่วนมากของมุสลิม) จะกล่าวว่าอิสลามไม่อนุญาตให้ผู้ชายได้ใช้ผ้าไหมเพื่อให้รู้จักอดทน และละทิ้งมันเพื่ออัลลอฮ์ ซบ.และแน่นอนอัลลอฮ์ ซบ.จะทรงตอบแทนสิ่งที่ดีกว่าให้เอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเขาสามารถใส่เสื้อผ้าอื่นๆ ได้อยู่แล้ว

บางคนตอบว่า ผ้าไหมนั้นถูกสร้างขึ้นมาเพื่อให้เหมาะกับสตรีเช่นเดียวกับทอง ดังนั้นไหมจึงถูกห้ามใช้ในผู้ชายเพื่อไม่ให้เป็นการทำตัวคล้ายสตรี และบางคนกล่าวว่า ผ้าไหมถูกห้ามเพราะมันทำให้เกิดความรู้สึกหยิ่งยโสและลืมตัว บางคนกล่าวว่า ผ้าไหมนั้นนุ่มสำหรับผิวหนังทำให้คล้ายผู้หญิงและลดความแข็งแกร่งของชายชาตรีลงไป ดังนั้นเราจะไม่เห็น (หรือเห็นน้อยมาก) ชายที่สวมผ้าไหม โดยที่ไม่มีอาการอ่อนไหวตุ้งติ้งคล้ายกับสตรี แม้ว่าเขาจะอยู่ท่ามกลางชายอกสามศอกก็ตาม ผู้ที่สวมใส่ผ้าไหมจึงมีความโน้มเอียงที่จะลดความเป็นชายลงทั้งร่างกายและจิตใจ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องลดการใช้ผ้าไหมลงในผู้ชาย ส่วนใครก็ตามที่ไม่เชื่อความจริงดังกล่าวก็ต้องมอบหมายต่อพระผู้เป็นเจ้าให้พระองค์ทรงเป็นผู้ตัดสินเอง

มีรายงานจากนะซาอี จากหะดีษอบีมูซา อัลอัชอะรีย์จากท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า “แท้จริงอัลลอฮ์ ซบ.ทรงอนุญาตให้ประชาชาติของฉันที่เป็นหญิงสามารถสวมใส่ทองและผ้าไหมได้ แต่ไม่อนุญาตในผู้ชาย” และในอีกรายงานหนึ่งบอกว่า “ห้ามสวมใส่ผ้าไหมและทองในผู้ชาย แต่อนุญาตให้ผู้หญิงสวมใส่ได้” (ซอเฮียะห์น่ะซาอีย์, 5163-5180)

ในซอเฮียะห์บุคอรีได้รายงานว่า ท่านนบี ซล.ได้ห้ามการสวมใส่ผ้าไหมและนั่งบนมันโดยกล่าวว่า “สำหรับพวกเขา (ผู้ใส่ผ้าไหม) นั้นคือโลกนี้ สำหรับพวกท่านคือโลกหน้า” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5831)

แนวทางการรักษาโรคเยื่อหุ้มปอดอักเสบ

เล่าจากท่านติรมิซีย์ในหนังสือ “อัลญามิอะห์” จากหะดีษของท่านเซด บินอัรกอมกล่าวว่า ท่านนบี ซล.กล่าวว่า “จงรักษาโรคเยื่อหุ้มปอดอักเสบ (ذَات الْجمبِ) ด้วยคอสตัสและน้ำมัน” (ระดับดี ติรมิซีย์, 2079)

โรคเยื่อหุ้มปอดอักเสบในด้านการแพทย์มีสองชนิดคือ ชนิดจริงและชนิดไม่จริง

ชนิดจริงคือ ก้อนบวมร้อนที่เกิดขึ้นที่สีข้างในเยื่อที่บุซี่โครงด้านใน (เยื่อหุ้มปอด: ผู้แปล)

ชนิดไม่จริงคือ ความเจ็บปวดแบบเดียวกันที่เกิดขึ้นที่สีข้างจากลมที่ก่อตัวขึ้นจำนวนมากที่บริเวณเยื่อบุช่องท้อง ทำให้เกิดอาการเจ็บปวดแบบเดียวกับเยื่อหุ้มปอดอักเสบชนิดจริง แต่อาการปวดในชนิดหลังนี้จะปวดแบบกว้างๆ แต่การปวดแบบชนิดจริงจะปวดแบบเข็มแทง

เจ้าของหนังสือ “อัลกอนูน” ได้กล่าวว่า บางครั้งชายโครงหรือสีข้างเยื่อบุช่องท้อง กล้ามเนื้อหน้าอก ซี่โครงและบริเวณรอบๆ มันจะมีก้อนโตเกิดขึ้นและปวดมากเรียกว่าเยื่อหุ้มปอดอักเสบเช่นกัน ความเจ็บปวดที่อวัยวะเหล่านี้อาจจะไม่มีก้อนก็ได้ แต่อาจเกิดจากลมที่ก่อตัวขึ้นจำนวนมาก ทำให้คนที่เป็นคิดว่าเกิดจากก้อนแบบแรกทั้งๆ ที่ความจริงแล้วไม่ใช่ เขายังพูดว่า ความเจ็บปวดที่สีข้างทุกๆ ชนิดถูกเรียกว่า “โรคเยื่อหุ้มปอดอักเสบ” หมด เนื่องจากไปติดกับอวัยวะที่เจ็บปวดนั่นคือชายโครงนั่นเอง (جمبِ เป็นภาษาอาหรับ แปลว่าชายโครง ذَات الْجمبِ แปลว่า โรคเยื่อหุ้มปอดอักเสบ) ด้วยเหตุนี้ ความเจ็บปวดทุกๆ ชนิดที่เกิดขึ้นที่สีข้างหรือชายโครงจึงถูกเรียกว่า “ذَات الْجمبِ” หมด โดยไม่ได้สนใจว่าสาเหตุจริงๆ เกิดจากเยื่อหุ้มปอดหรือเปล่า ดังนั้นฮิปโปเครติสจึงได้กล่าวว่า ผู้เป็นโรค ذَات الْجمبِ จะได้ประโยชน์จากการอาบน้ำ ซึ่งหมายความถึง โรคของเยื่อหุ้มปอดอักเสบและโรคปอดทั่วๆ ไปที่ทำให้เจ็บปวดอันเกิดจากส่วนผสมที่ไม่เหมาะสม เกิดจากการคั่งของสารพิษโดยไม่ได้มีก้อนหรือไข้เลย

แพทย์บางคนได้กล่าวว่า โรคเยื่อหุ้มปอดอักเสบในภาษากรีก คือก้อนร้อนที่ชายโครงและหมายถึงก้อนในอวัยวะภายในด้วยเช่นกัน มันถูกเรียกว่าเยื่อหุ้มปอดอักเสบ เมื่อก้อนนั้นร้อนเท่านั้น และโรคเยื่อหุ้มปอดอักเสบที่แท้จริงจะต้องมีอาการแสดงห้าอย่างคือ ไข้ ไอ ปวดแบบเข็มแทง หายใจลำบากและปอดบวม และการรักษาที่มีอยู่ในหะดีษนี้ไม่ใช่เพื่อรักษาอาการชนิดนี้ แต่เป็นการรักษาชนิดที่สองที่เกิดจากลมที่เป็นพิษในร่างกาย และคอสตัสทะเลหรือไม้หอมอินเดีย ดังที่มีกล่าวในหะดีษอื่นสามารถใช้รักษาอาการเหล่านี้ได้ เมื่อมันถูกป่นเป็นผงบดกับน้ำมันร้อนและใช้เป็นยาทาบริเวณที่ปวด หรือถ้าคนป่วยได้จิบมันก็จะทำให้หายจากโรคได้เช่นกัน เพราะไม้หอมจะแยกสลายสารพิษต่างๆ ที่เป็นต้นเหตุและทำให้อวัยวะภายในแข็งแรงขึ้น เปิดทวารที่ปิดอยู่ได้

อัลมุซับบิฮีกล่าวว่า ไม้หอมมีธาตุร้อนและแห้ง ทำให้ท้องผูก ทำให้อวัยวะภายในแข็งแรงขึ้น ไล่ลม เปิดทวารที่ปิดอยู่ จะช่วยรักษาโรคเยื่อหุ้มปอดอักเสบได้และทำให้ความชื้นส่วนเกินหายไป นอกจากนั้นยังดีต่อสมองและยังสามารถช่วยในโรคเยื่อหุ้มปอดอักเสบชนิดแท้จริงได้ด้วย ถ้าหากมันเกิดจากก้อนพิษในร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อป่วยหนัก และอัลลอฮ์ ซบ.นั้นทรงรู้ยิ่งกว่า

โรคเยื่อหุ้มปอดอักเสบเป็นโรคร้ายแรงโรคหนึ่ง ในหะดีษซอเฮียะห์ จากอุมมุซัลมะห์ ได้กล่าวว่า “ท่านศาสดาเริ่มป่วยขณะอยู่ที่บ้านท่านหญิงมัยมุนะห์และเมื่อท่านค่อยยังชั่ว ท่านก็ออกไปร่วมละหมาดกับประชาชนอื่นๆ และทุกๆ ครั้งที่ท่านรู้สึกไม่สบายก็จะกล่าวว่า “ไปเถิดท่านอบูบักร ไปละหมาดกับประชาชน” และท่านก็ปวดมากขึ้นจนกระทั่งสิ้นสติไป บรรดาเหล่าภรรยาและลุงของท่าน ท่านอับบาส ก็ได้มาล้อมรอบตัวท่าน และอุมมุฟัดลุน บินติฮาริษ และอัสมะห์ บินติอะมีส พวกเขาได้ปรึกษากันที่จะรักษาท่านด้วยยาในขณะที่ท่านสิ้นสติอยู่ เมื่อท่านนบี ซล.ฟื้นขึ้นมา ท่านได้กล่าวว่า “ใครทำอะไรให้ฉันเล่า นี่ต้องเป็นสิ่งที่ผู้หญิงคนหนึ่งทำขึ้น ที่มาจากทางนั้น” แล้วท่านก็ได้ชี้ไปที่เอธิโอเปียด้วยมือของท่าน ท่านอุมมุซัลมะห์ และอัสมะห์ ซึ่งเป็นผู้ที่ช่วยกันให้ยาท่าน (ซึ่งครั้งหนึ่งได้ไปที่เอธิโอเปีย

มา) ทั้งสองได้กล่าวว่า “โอ้รอซูลุ้ลลอฮ์ เรากลัวว่าท่านจะเป็นโรคเยื่อหุ้มปอดอักเสบ” ท่านนบี ซล.จึงถามว่า “แล้วท่านรักษาเราด้วยอะไรเล่า” ทั้งสองจึงได้ตอบว่า “โดยใช้ไม้หอมอินเดีย ต้นวัรสและน้ำมันเล็กน้อย” ท่านนบี ซล.จึงได้ตอบว่า “อัลลอฮ์ ซบ.ต้องไม่ทรงให้เราเป็นโรคนี้หรอก” หลังจากนั้นท่านก็กล่าวว่า “ฉันขอสั่งให้ทุกคนที่อยู่ในที่นี้กินยาแบบเดียวกันให้หมด นอกจากอับบาสลุงของฉัน” (ซอเฮียะห์ มุซอนนิฟ, 9754)

และในหนังสือซอเฮียะห์ทั้งสองเล่มได้รายงานว่า ท่านหญิงอาอิชะห์ได้กล่าวว่า “เราได้ให้ยาท่านรอซูลุ้ลลอฮ์ และท่านได้ทำกิริยาห้ามเราไม่ให้ให้ยา แต่พวกเราก็ได้ให้ไปจนได้และเมื่อท่านนบี ซล.ได้ฟื้นขึ้น ท่านจึงได้ถามว่า “เราไม่ได้ห้ามท่านไม่ให้ให้ยาเราหรือ พวกท่านทั้งหมดจงรับประทานยานั้น นอกจากลุงของเราอับบาส เพราะเขาไม่ได้ร่วมมือกับพวกท่าน” (ซอเฮียะห์ บุคอรี, 5712)

หะดีษนี้แสดงว่า อนุญาตให้รักษาผู้ที่บังคับรักษาผู้อื่นด้วยวิธีเดียวกันกับที่เขาไปรักษาไว้ ถ้าหากว่าสิ่งที่เขาทำยังไม่ถูกห้ามจากอัลลอฮ์ ซบ. และมีหลักฐานมากกว่าสิบชิ้นที่ยืนยันถึงเรื่องนี้ และวิธีแบบนี้ก็ได้ใช้เรื่อยมาในช่วงคอลีฟะห์ทั้งสี่และอิมามอะห์หมัด

แนวทางการรักษาโรคปวดศีรษะและไมเกรน

อาการปวดศีรษะ

รายงานจากท่านอิบนิมาญะห์ในหนังสือ "สุนัน" ว่า ครั้งหนึ่งท่านนบี ซล.มีอาการปวดศีรษะ ท่านก็ได้พันศีรษะของท่านด้วยต้นเทียนและกล่าวว่า "มันมีประโยชน์ แก้อาการปวดศีรษะได้ด้วยการอนุมัติของอัลลอฮ์ ซบ." (ระดับอ่อน อิบนิมาญะห์, 3502)

อาการปวดศีรษะ คือ การปวดที่บริเวณใดบริเวณหนึ่งของศีรษะ หรือจะทั้งหมดศีรษะก็ได้ ถ้าปวดเพียงข้างใดข้างหนึ่งของศีรษะก็เรียกว่า ปวดหัวไมเกรน ถ้าปวดศีรษะทั้งหมดก็เรียกว่า ปวดหัวแบบหมวกเหล็ก เพราะมันเหมือนกับหมวกเกราะของทหารเวลาไปรบ ที่จะคลุมทั้งศีรษะ บางครั้งอาจปวดเฉพาะข้างหน้าหรือข้างหลังก็ได้

การปวดหัวมีหลายชนิดและมีสาเหตุจากหลายๆ อย่าง การปวดหัวแท้จริงแล้วเกิดจากการที่ศีรษะร้อนขึ้นและเดือดจากไอสารพิษที่วิ่งอยู่ภายในและต้องการจะหาทางออกแต่หาไม่พบ จึงทำให้เกิดอาการปวดศีรษะขึ้นเช่นเดียวกับอาการปวดเวลามีไข้ สารทุกๆ อย่างที่ชื้นเมื่อเวลาร้อนขึ้นจะต้องการพื้นที่มากขึ้นกว่าเดิม เมื่อไอพิษนี้อยู่ท่วมเต็มศีรษะและหาทางออกไม่ได้ก็จะทำให้ปวดมากขึ้นและเกิดอาการวิงเวียนหน้ามืดตาลายได้

อาการปวดศีรษะเกิดได้จากสาเหตุหลายประการ

หนึ่งถึงสี่ เกิดจากคุณสมบัติธาตุ ใดธาตุหนึ่งจากสี่ธาตุ (ความร้อน เย็น แห้ง ชื้น) มีมากเกินไปกว่าธาตุอื่นๆ ที่เหลือ

ห้า แผลในกระเพาะจะทำให้เกิดปวดศีรษะได้ และก้อนในกระเพาะก็เช่นเดียวกันเนื่องจากมีเส้นประสาทเชื่อมถึงกันระหว่างศีรษะและกระเพาะอาหาร

หก เกิดจากลมในกระเพาะที่มีมากเกินไปและแผ่ขึ้นไปที่ศีรษะทำให้ปวดศีรษะ

เจ็ด เกิดก้อนในเส้นเลือดที่มาเลี้ยงกระเพาะ ทำให้เกิดปวดศีรษะจากการปวดกระเพาะซึ่งเชื่อมต่อถึงกัน

แปด ปวดศีรษะจากการรับประทานอาหารจนแน่นท้องเกินไป ย่อยได้เพียงบางส่วนและบางส่วนไม่ถูกย่อยทำให้ปวดศีรษะและมึนศีรษะได้

เก้า ปวดศีรษะจากการมีเพศสัมพันธ์ เนื่องจากร่างกายจะอ่อนเพลียทำให้ไม่สามารถต้านทานความร้อนจากอากาศภายนอกได้ทำให้ปวดศีรษะ

สิบ ปวดศีรษะจากการอาเจียน เนื่องจากมีความแห้งมากเกินและอาจเกิดจากการมีธาตุลมสะสมในกระเพาะมากและดันขึ้นเบื้องสูงสู่ศีรษะทำให้ปวดหัว

สิบเอ็ด ปวดศีรษะจากอากาศที่ร้อนเกินไป

สิบสอง ปวดศีรษะจากอากาศที่หนาวเกินไปหรือเกิดจากไอน้ำที่สะสมอยู่ในศีรษะและแยกสลายตัวไม่ได้

สิบสาม ปวดศีรษะจากการอดนอน

สิบสี่ ปวดศีรษะจากสิ่งที่มากดบนศีรษะ หรือใช้ศีรษะทูนของหนักๆ มากไป

สิบห้า ปวดศีรษะจากพูดมากเกินไป ทำให้พลังของสมองลดลง

สิบหก ปวดศีรษะจากการเคลื่อนไหวมากเกิน หรือเล่นกีฬาหนักเกิน

สิบเจ็ด ปวดศีรษะจากปัญหาทางจิตใจ เช่น ความเศร้า ความวิตกกังวล ความคิดชั่วร้าย ฯลฯ

สิบแปด ปวดศีรษะจากการหิวมากทำให้เกิดลมพิษมากเกินในกระเพาะและตีขึ้นเบื้องสูงสู่ศีรษะ

สิบเก้า ปวดศีรษะจากก้อนในสมองเองจะรู้สึกเหมือนมีค้อนมาตอกที่ศีรษะของเขาตลอดเวลา

ยี่สิบ ปวดศีรษะจากไข้เนื่องจากมีไฟหรือความร้อนก่อตัวขึ้นในร่างกายและอัลลอฮ์ ซบ.ทรงรู้ยิ่งกว่า

ปวดศีรษะข้างเดียว

สาเหตุของการปวดศีรษะแบบไมเกรนหรือปวดซีกเดียวนั้น เกิดจากสารพิษในเส้นเลือดแดงที่เลี้ยงสมอง เมื่อไหลเข้าไปสารพิษจะเข้าไปยังด้านสมองที่อ่อนแอกว่า สารพิษนั้นอาจเป็นไอระเหยหรือสารผสมที่ร้อนหรือเย็นก็ได้ และเครื่องหมายของมันอันหนึ่งคือการเห็นการเต้นของเส้นเลือดแดงนั้น และเมื่อกดที่เส้นเลือดนั้นไม่ให้มันเต้นอาการปวดหัวก็จะบรรเทาลง

อบูนาอีมได้กล่าวไว้ในหนังสือ "การแพทย์ของศาสดา" ไว้ว่า การปวดศีรษะชนิดนี้เกิดกับท่านนบี ซล. ทำให้ท่านนบีปวดมากและออกจากบ้านไม่ไหวหนึ่งวันถึงสองวัน

จากท่านอิบนิ อับบาส กล่าวว่า "ท่านนบี ซล.ได้กล่าวคุตบะห์ให้พวกเราฟังในขณะที่ท่านรัดศีรษะของท่านด้วยผ้า"

ในหนังสือซอเฮียะห์ได้กล่าวว่า ขณะที่ท่านนบีป่วยหนักและใกล้จะเสียชีวิตนั้น ท่านได้กล่าวว่า "โอ้ศีรษะของฉัน" และท่านเคยรัดศีรษะของท่านด้วยผ้า (ซอเฮียะห์บุคอรี 5666)

การรัดศีรษะด้วยผ้า เป็นการบรรเทาอาการปวดศีรษะชนิดไมเกรนได้ และในการปวดศีรษะอื่นๆ ด้วยเช่นกัน

การรักษาโรคปวดศีรษะ

การรักษาโรคปวดศีรษะมีหลายอย่างแตกต่างกันไปตามแต่สาเหตุของโรค บางครั้งรักษาด้วยการให้อาเจียน บางครั้งโดยการกิน บางครั้งก็โดยการพักผ่อนอยู่เฉยๆ และบางครั้งด้วยการพันผ้าเย็น บางครั้งก็ทำให้ร่างกายเย็นลง หรือด้วยการทำให้ร่างกายอุ่นขึ้น บางครั้งโดยการหลีกให้ห่างจากเสียงดังหรือการเคลื่อนไหวใดๆ เป็นต้น

ดังนั้นการรักษาโรคปวดศีรษะ ในหะดีษนี้ด้วยต้นเทียนหรือเฮนนา เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการรักษาในบางชนิดของการปวดศีรษะเท่านั้น ถ้าหากว่าอาการปวดศีรษะเกิดจากความร้อนที่ขึ้นสูงและไม่มีสารพิษใดต้องทำให้อาเจียนออกมา การใช้ต้นเทียนก็จะมีประโยชน์เมื่อบดมันให้ป่นผสมกับน้ำส้มและแปะไว้ที่หน้าผาก จะทำให้อาการปวดศีรษะบรรเทาลงได้ และเมื่อนำมาพันที่ศีรษะไว้จะทำให้เส้นประสาทสงบขึ้น อาการปวดจึงน้อยลง ต้นเทียนนี้ไม่เพียงใช้รักษาการปวดศีรษะเท่านั้น แต่ยังช่วยบรรเทาปวดในส่วนอื่นๆ ของร่างกายด้วยเช่นกัน และยังมีประโยชน์ในการรักษาก้อนอักเสบบวมร้อน โดยใช้พันรอบก้อนนั้นจะทำให้บรรเทาการอักเสบลงได้

รายงานจากท่านบุคอรีในหนังสือ "ตารีค" และอบูดาวูดในหนังสือ "สุนัน" ว่า ท่านรอซูล ซล.เมื่อมีคนมาหาท่านด้วยเรื่องปวดศีรษะ ท่านจะบอกว่า "จงกรอกเลือดเถิด" และเมื่อมีคนมาหาท่านด้วยเรื่องปวดที่เท้า ท่านจะบอกว่า "จงย้อมด้วยต้นเทียนเถิด"

รายงานจากท่านติรมิซีย์ จากซัลมา อุมมุรอเฟียะอ์ คนรับใช้ของท่านนบี ซล.กล่าวว่า "เมื่อมีแผลหรือถูกหนามตำท่านนบี ซล.จะประคบด้วยต้นเทียนเสมอ" (ระดับอ่อน ติรมิซีย์ 2054)

ประโยชน์ของต้นเทียนหรือเฮนนา

ต้นเทียนมีคุณสมบัติธาตุเย็นระดับหนึ่งและแห้งระดับสอง สามารถช่วยในการแยกสลายสารต่างๆ เนื่องจากสารธาตุน้ำในตัวมัน มีธาตุร้อนปานกลางของมัน และทำให้ท้องผูกจากสารธาตุดินที่เย็นในตัวของมัน ต้นเทียนมี

ประโยชน์ในการสมานแผลไฟไหม้ทำให้เส้นประสาทสมานตัวดีขึ้นอย่างที่เคยกล่าวมาแล้ว และเมื่อนำมาเคี้ยวจะรักษาแผลและผื่นในปากได้ รักษาโรคปากเปื่อยในเด็กได้ เมื่อเอามาพันก้อนร้อน จะลดการอักเสบลงได้ มีผลต่อแผลสดเหมือนกับต้นเลือดมังกร เมื่อเอาดอกของต้นเทียนมาป่นกับไขมันบริสุทธิ์และน้ำมันดอกกุหลาบจะรักษาโรคเจ็บชายโครงได้ เมื่อมีโรคไข้ทรพิษเกิดขึ้นในเด็กให้เอาต้นเทียนมาทาที่ฝ่าเท้า จะป้องกันนัยน์ตาของเด็กไม่ให้เป็นแผลจากไข้ทรพิษได้ เมื่อเอาดอกของต้นเทียนมาวางที่ผ้าขนสัตว์มันจะทำให้ผ้าหอมและป้องกันมอดกินผ้าได้ ยิ่งกว่านั้นเมื่อเอาใบของต้นเทียนมาใส่ลงในน้ำสะอาดคั้นมันและนำมาดื่มเป็นเวลาสี่สิบวัน วันละยี่สิบดิรฮัม ร่วมกับน้ำตาลสิบดิรฮัมร่วมกับการกินเนื้อแกะสาว จะป้องกันโรคเรื้อนได้อย่างชะงัด

มีเรื่องเล่าว่า ชายคนหนึ่งเป็นแผลแตกที่มือของเขาและประกาศจะให้รางวัลแก่คนที่รักษาเขาให้หาย แต่ก็ไม่มีใครทำได้ จนกระทั่งมีหญิงสาวคนหนึ่งแนะนำให้เขาดื่มน้ำต้มต้นเทียนเป็นเวลาสิบวัน แต่เขาก็ไม่ทำตามแต่หลังจากนั้นเขาก็เอาใบต้นเทียนมาใส่ในน้ำและดื่มน้ำนั้นแผลที่มือเขาก็หายไป

ต้นเทียนยังสามารถใช้ทำเป็นน้ำมันทาที่มือเพื่อให้เงางามและแข็งแรงขึ้น เมื่อนำมาบดกับเนยเหลวและนำมาพันรอบก้อนร้อนที่มีสีเหลืองออกมาจะทำให้อาการดีขึ้นเมื่อนำมาทาจะช่วยรักษาโรคเรื้อน ทำให้ผมเงางาม แข็งแรงและช่วยรักษาหนองที่ขาและเท้าและส่วนอื่นๆ ของร่างกายด้วย

การไม่ให้คนป่วยดื่มกินสิ่งที่เขาไม่อยากกิน และไม่บังคับให้เขากินหรือดื่ม

รายงานจากติรมิซีย์ในหนังสือ ‘‘ญามิอะห์’’ และอิบนิมาญะห์ จากท่านอุกบะห์ บินอามิร อัลญุหนีย์กล่าวว่า ท่านรอซูล ซล.ได้กล่าวว่า ‘‘อย่าบังคับให้ผู้ป่วยกินหรือดื่ม ถ้าเขาไม่ต้องการ แท้จริงอัลลอฮ์นั้นจะทรงเป็นผู้ให้อาหารและเครื่องดื่มแก่เขาเอง’’ (ระดับดี ติรมิซีย์, 2040)

แพทย์บางคนกล่าวว่า เป็นสิ่งที่น่ามหัศจรรย์และมีประโยชน์มากและเป็นจริงอย่างที่สุดในสิ่งที่หะดีษนี้กล่าวมา โดยเฉพาะแพทย์ที่รักษาคนไข้อยู่เป็นประจำ เนื่องจากผู้ป่วยนั้นเมื่อเขาไม่ต้องการกินหรือดื่มนั่นหมายถึงร่างกายของเขากำลังยุ่งอยู่กับการต่อสู้โรคร้าย หรือธาตุไฟของเขากำลังอ่อนแอซึ่งในกรณีอย่างนี้ไม่ควรให้รับประทานอาหารหรือดื่มอย่างเด็ดขาด

ความหิวเกิดจากความอยากของอวัยวะภายในร่างกายที่ต้องการอาหาร เพื่อที่จะได้นำพลังงานที่ได้ไปใช้ทดแทนสิ่งที่สึกหรอไป อวัยวะหลายๆ แห่งในร่างกายจะใช้พลังงานที่มีอยู่จนเกือบหมด หลังจากนั้นกระเพาะก็จะกระตุ้นคนๆ นั้น ทำให้เกิดความหิวเพื่อให้เกิดการรับประทานอาหาร หลังจากนั้นอาหารก็จะผ่านจากกระเพาะไปยังส่วนต่างๆ ของร่างกายไปยังส่วนที่ใกล้ที่สุดก่อน

เมื่อคนๆ หนึ่งป่วย ร่างกายจะยุ่งอยู่กับการทำสารพิษหรือสิ่งแปลกปลอมให้สุกงอม (เพื่อจะได้กำจัดออกไป) ทำให้เขาไม่ต้องการอาหารหรือเครื่องดื่ม ดังนั้นหากผู้ป่วยถูกบังคับให้กินอาหาร พลังงานของร่างกายจึงถูกแบ่งเป็นสองส่วน ส่วนหนึ่งไว้ย่อยอาหารอีกส่วนหนึ่งใช้ในการต่อสู้กับโรค (ซึ่งจะเหลือพลังงานน้อยลงไป) ผู้ป่วยก็จะได้รับอันตรายจากการให้กินอาหารนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่เขากำลังป่วยหนักหรือมีความร้อนน้อยเกินไปในร่างกาย การให้กินอาหารจะทำให้โรคแข็งแรงขึ้นและนำอันตรายมาสู่ตัวคนไข้ในที่สุด

คนป่วยควรจะกินอาหารเมื่อเขาต้องการ เพื่อจะทำให้ความแข็งแรงของเขายังคงอยู่ และต้องพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งที่จะทำให้โรคของเขาเลวร้ายลง คนป่วยควรจะรับประทานอาหารอ่อนย่อยง่ายมีธาตุระดับกลางและน้ำผลไม้ เช่น น้ำแอปเปิล น้ำกุหลาบ เป็นต้น ประเภทของอาหารควรเป็นซุปไก่ซึ่งมีธาตุระดับกลาง ผู้ป่วยควรทำให้ร่างกายสดชื่น ด้วยการดูทิวทัศน์ที่สวยงามและฟังแต่สิ่งดีๆ แพทย์นั้นเป็นเพียงผู้รับใช้ของธรรมชาติและทำสิ่งที่สอดคล้องกับมัน ไม่สามารถจะขัดขวางธรรมชาติได้

เลือดที่ดีนั้นจะให้สารอาหารที่ไปเลี้ยงร่างกายได้ เมือกเสมหะคือเลือดที่ยังไม่สุกสมบูรณ์ดี ถ้าในคนป่วยคนใดมีเมือกเสมหะอยู่ในร่างกายของเขามาก และไม่มีการให้อาหารกิน ร่างกายก็จะปรับตัวโดยการทำเมือกเสมหะนั้นให้สุกสมบูรณ์กลายเป็นเลือดซึ่งจะนำพลังงานนั้นไปให้กับอวัยวะอื่นๆ ในร่างกายต่อไป

ธรรมชาติภายในร่างกายมนุษย์เป็นเครื่องจักรหรือพลังอำนาจที่อัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงสร้างขึ้นเพื่อรักษาตัวร่างกายให้ดำรงอยู่อย่างมีสุขภาพดีตลอดอายุขัยของมัน แต่มีโรคบางโรคที่ควรบังคับให้ผู้ป่วยรับประทานอาหาร เช่น โรคสมองพิการ เป็นต้น ดังนั้นหะดีษนี้จึงเป็นหะดีษที่กล่าวไว้โดยกว้างๆ สำหรับคนทั่วๆ ไปเท่านั้น และหะดีษนี้แสดงว่า ผู้ป่วยนั้นสามารถทนการอดอาหารได้นานกว่าคนธรรมดาทั่วไป

จากคำกล่าวของท่านนบี ซล.ที่ว่า ‘‘แท้จริงพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.นั้นทรงให้อาหารและน้ำดื่มแก่เขาเอง’’ นั้นมีความหมายที่นุ่มนวลและมากเกินกว่าที่แพทย์ทั่วๆ ไปจะสามารถรู้ได้ ซึ่งผู้ที่จะรู้ได้มีแต่ผู้ที่สนใจในด้านกฎเกณฑ์เกี่ยวกับหัวใจและวิญญาณเท่านั้นและผลของมันที่มีต่อธรรมชาติของร่างกายและธรรมชาติได้ทำอะไรต่อมัน และมันมีประโยชน์อะไรต่อธรรมชาติซึ่งเราจะได้อธิบายเท่าที่จะทำได้ จิตใจนั้นเมื่อมีสิ่งมากระทบมัน เช่น ความรัก ความเกลียด ความกลัว มันจะทำงานกับความรู้สึกนั้น ทำให้ความต้องการอาหารและเครื่องดื่มหายไป ในสภาพนี้เขาไม่รู้ถึง ความหิวหรือความกระหาย ความร้อน ความเย็น ขณะเดียวกันร่างกายกลับยุ่งอยู่กับสิ่งที่กระตุ้นมันได้ เช่น ความรู้สึก

เจ็บปวด ทุกๆ คนที่เคยมีประสบการณ์ในเรื่องนี้คงจะเห็นด้วยว่า เมื่อจิตใจเรายุ่งอยู่กับสิ่งใดมันก็จะไม่ต้องการกินอาหารใดๆ ทั้งสิ้น

เมื่อความรู้สึกที่มากระตุ้นเป็นความรู้สึกยินดี ความรู้สึกนั้นก็จะมาทดแทนอาหารได้ ความปิติยินดีจะทำให้ร่างกายอิ่มและให้พลังงานแก่ร่างกาย เลือดจะถูกสูบฉีดไปยังส่วนต่างๆ ของร่างกายจนถึงผิวหนัง ในกรณีนี้ใบหน้าจะแสดงให้เห็นความดีใจและสดใส ความสุขทำให้หัวใจผ่อนคลายและเพิ่มเลือดไปสู่เส้นเลือดดำ อวัยวะของร่างกายจะไม่ต้องการอาหารเนื่องจากธรรมชาติของเขาได้ถูกเติมให้เต็มอิ่มด้วยสิ่งที่ดีกว่าอาหารแล้ว เมื่อร่างกายของคนๆ หนึ่งได้ในสิ่งที่เขาต้องการแล้ว เขาก็จะไม่สนใจในสิ่งที่เขาต้องการน้อยกว่าหรือมีความสำคัญน้อยกว่าเลย

ถ้าความรู้สึกนั้นเป็นความรู้สึกเศร้า เจ็บปวดหรือกลัว ร่างกายก็จะต้องยุ่งอยู่กับความรู้สึกเหล่านี้ จนละเลยไม่สนใจที่จะกินหรือดื่มอีก และถ้าหากร่างกายสามารถต่อสู้ชนะความรู้สึกที่ไม่ดีเหล่านี้ได้ร่างกายก็จะรู้สึกมีความสุขมากจนกระทั่งอวัยวะต่างๆ เต็มอิ่มพอเพียงด้วยความสุขและไม่ต้องการอาหารอีกเช่นกัน แต่ถ้าหากร่างกายต่อสู้แพ้ความรู้สึกเหล่านี้เขาก็จะเกิดความเศร้าสลดหดหู่ตกต่ำและหมดแรงตามขนาดของสิ่งที่ทำให้เขาผิดหวังนั้น ถ้าหากบางครั้งแพ้บางครั้งชนะความรู้สึกก็จะสลับกันไปมาเช่นกัน

ในผู้ป่วยนั้นพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงเป็นผู้ให้อาหารและน้ำดื่มแก่เขาเองนอกเหนือไปจากเลือดตามที่แพทย์ได้กล่าวไว้ และความช่วยเหลือเหล่านี้จะแตกต่างกันไปในแต่ละคนแต่ละสถานการณ์ขึ้นอยู่กับการมอบหมายต่ออัลลอฮ์ ซบ.และการเชื่อฟังต่อพระองค์ว่ามีมากเท่าไรในเวลานั้น ซึ่งจะทำให้เขาเข้าใกล้พระเจ้าของเขามากขึ้น หัวใจที่มอบหมายต่อพระเจ้ามากเท่าไรจะทำให้เขาเข้าใกล้พระเจ้ามากขึ้นเท่านั้น และในขณะเดียวกันความเมตตาของพระเจ้าที่มีต่อเขาก็จะเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน เมื่อบ่าวของพระเจ้าได้รับการช่วยเหลือจากพระองค์เขาก็จะไม่หิว ร่างกายของเขาจะได้รับอาหารหล่อเลี้ยงและให้พลังงานมากกว่าที่จะได้รับจากอาหารที่เป็นวัตถุธาตุเสียอีก ยิ่งบ่าวของพระองค์มีความรักความสุขและความเพียงพอในพระผู้เป็นเจ้ามากเท่าไร เขาก็จะยิ่งได้รับพลังและอาหารทิพย์นี้มากขึ้นและแข็งแรงมากขึ้นเท่านั้น สิ่งเหล่านี้ไม่สามารถบรรยายให้เป็นคำพูดได้และแพทย์ก็ไม่สามารถตรวจพบได้ถึงความมีอยู่ของมัน

ผู้ที่ไม่มีจิตใจที่ละเอียดอ่อนพอก็จะไม่เข้าใจถึงความจริงที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เขาก็จะเห็นแต่สภาพความทุกข์เวทนาที่จะเกิดขึ้นในคนที่ละโมบ มีชีวิตเพียงเพื่อเงินทอง ทรัพย์สมบัติหรือวัตถุธาตุต่างๆ เท่านั้น แต่ก็มีหลายคนที่รู้สึกถึงและสังเกตเห็นเช่นกัน ในซอเฮียะห์ได้ยืนยันถึงเรื่องนี้ โดยมีรายงานถึงการที่ท่านนบี ซล.เคยถือศีลอดติดต่อกันหลายวันแต่ก็ทรงห้ามศอฮาบะห์ไม่ให้ทำตาม ดังคำกล่าวของท่านนบีที่ว่า “ฉันไม่เหมือนพวกท่าน พระเจ้าของฉันเป็นผู้ให้อาหารและน้ำดื่มแก่ฉันเอง” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 1965)

อาหารและน้ำดื่มในที่นี้ไม่ใช่อาหารและน้ำดื่มที่คนทั่วๆ ไปรับประทานกันทางปาก มิฉะนั้นท่านนบี ซล.ก็คงไม่ได้ถือศีลอดและไม่กล่าวว่า “พระเจ้าให้อาหารและน้ำดื่มแก่ฉัน” เพื่อแสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างพระองค์และบรรดาศอฮาบะห์ในสิ่งที่พระองค์สามารถทนได้แต่บรรดาศอฮาบะห์จะทนไม่ได้ และถ้าหากพระองค์รับประทานทางปากพระองค์ก็จะไม่กล่าวว่า “ฉันไม่เหมือนกับพวกท่าน” สำหรับคนที่รู้จักแต่อาหารธรรมดาทั่วไปจะไม่เข้าใจถึงอาหารแท้จริงที่หัวใจและวิญญาณต้องการ และจะยังไม่เข้าใจถึงอาหารศักดิ์สิทธิ์ที่ให้ความแข็งแรงแก่ร่างกาย ซึ่งมีพลังอำนาจมากกว่าอาหารธรรมดาทั่วๆ ไปหลายเท่า และอัลลอฮ์ ซบ.ทรงรู้ยิ่งกว่า

การรักษาโรคคออักเสบและการให้ยาทางจมูก

จากหนังสือซอฮีเฮนท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า “การรักษาที่ดีที่สุดอย่างหนึ่งของพวกท่านคือ การกรอกเลือดและคอสตัสทะเล และอย่าทำให้เด็กๆ ของพวกท่านได้รับอันตรายด้วยการกดลิ้นไก่เพื่อรักษาทอนซิลอักเสบ” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5696)

ในหนังสือ“สุนัน” และ “มุสนัด” จากหะดีษของท่านญาบิร บินอับดุลลอฮ์ได้กล่าวว่า “ท่านนบี ซล.ได้ไปหาพระนางอาอิชะห์ขณะที่พระนางนั้นกำลังอยู่กับเด็กและเด็กนั้นกำลังมีเลือดกำเดาไหลอยู่ ท่านนบี ซล.จึงกล่าวว่า “มีอะไรหรือ” พวกเขาก็กล่าวว่า “เขาเป็นคออักเสบและปวดศีรษะ” ท่านนบี ซล.จึงกล่าวว่า “อย่าฆ่าลูกของพวกท่าน (ด้วยการทำอย่างนี้) หญิงใดที่ลูกของเขาป่วยด้วยคออักเสบหรือปวดศีรษะ ก็ให้ไปเอาคอสตัสอินเดียมาฝนรวมกับน้ำและหยอดเข้าในจมูกเด็กคนนั้น” เมื่อพระนางอาอิชะห์ได้สั่งให้แม่ของเด็กทำตามนั้น เด็กนั้นก็หายดี (ซอเฮียะห์อะห์หมัด, 315/3)

ท่านอบูอุบัยดะห์ได้กล่าวว่า “โรคคออักเสบคือความรู้สึกปั่นป่วนในคอที่เกิดจากเลือด” และมีบางท่านบอกว่าคออักเสบคือแผลที่เกิดขึ้นระหว่างหูและลำคอซึ่งมักเกิดขึ้นกับเด็ก

ประโยชน์ของคอสตัสที่นำมาฝนและหยอดจมูกนั้น เนื่องจากคออักเสบเกิดจากก้อนเมือกเสลดที่เกิดจากเลือดรวมตัวกันอยู่ในเด็ก แต่จะอยู่ในท้องของเด็กมากกว่า คอสตัสจะช่วยให้ลิ้นไก่ได้ผ่อนคลายและกลับไปอยู่ในที่เดิมของมัน คุณสมบัติในการรักษาโรคนี้ถือเป็นพิเศษ คอสตัสยังช่วยรักษาโรคอื่นๆ ที่เกิดจากความร้อนได้ด้วย ผู้เขียนหนังสือ “อัลกอนูน” ได้กล่าวว่า คอสตัสช่วยรักษาทอนซิลอักเสบได้

คอสตัสในหะดีษนี้หมายถึง ไม้หอมของอินเดียหรือต้นกฤษณานั่นเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งอันที่เป็นสีขาวมันมีรสหวานและมีประโยชน์หลายอย่าง ในสมัยก่อนผู้คนทั่วไปนิยมที่จะรักษาโรคคออักเสบในลูกหลานของเขาด้วยการกดลิ้นไก่ บางครั้งก็ใช้วัสดุบางอย่างไปติดที่ลิ้นไก่ ท่านนบี ซล.ห้ามทำวิธีการอย่างนี้ และได้แนะนำในสิ่งที่ดีกว่าได้ผลกว่าและง่ายดายกว่าด้วยการให้ยาทางจมูก จะรวมถึงยาง่ายๆ และยาที่ผสมหลายๆ อย่างเข้าด้วยกันนำมาบดและทำให้แห้ง หลังจากนั้นจึงนำมาหยอดทางจมูกโดยให้ผู้ป่วยนอนหงาย หนุนไหล่เพื่อหน้าจะได้หงายขึ้นยาก็จะไปถึงศีรษะและดูดโรคออกโดยการจาม

ท่านนบี ซล.ได้ใช้ให้เรา ใช้วิธีนี้เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้ ยิ่งกว่านั้นอบูดาวูดได้รายงานในหนังสือ “สุนัน” ของเขาว่า ท่านนบี ซล.ได้ใช้วิธีนี้กับตัวท่านเองด้วย (ระดับดี อบูดาวูด 3867)

แนวทางการรักษาโรคที่หัวใจ (المفؤود)

ท่านอบูดาวูดได้รายงานใน "สุนัน" ของท่าน จากท่านซะด์กล่าวว่า ฉันป่วยและท่านนบี ซล.ได้มาหาฉันและได้ช่วยฉันโดยท่านได้วางมือของท่านที่กลางอกของฉันจนมันเย็นเข้าไปถึงหัวใจของฉัน และได้กล่าวกับฉันว่า "ท่านมีโรคที่หัวใจ (اَمْفؤود) จงไปหาท่านฮาริษ บินกะละดะห์จากเผ่าษะกีฟ เขาเป็นคนที่รู้วิชาแพทย์ ให้เขานำอินทผลัมอัจวะห์จากมะดีนะห์เจ็ดเม็ด นำมาบดร่วมกับเมล็ดของมัน และให้เขาทำมันให้ท่านดื่ม" (ระดับดี อบูดาวูด 3875)

คำว่า "اَمْفؤود" คือสิ่งที่เกิดกับหัวใจ ทำให้เขาต้องร้องให้คนช่วย เช่นเดียวกับคำว่า "اَمْبطُون" คือผู้ที่เป็นโรคที่ท้อง คำว่า "اللّدود" คือสิ่งที่มนุษย์ให้ดื่มโดยผ่านทางปากด้านใดข้างหนึ่ง

อินทผลัม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอินทผลัมอัจวะห์ของมะดีนะห์ มีประโยชน์ในโรคนี้เป็นอย่างยิ่งและยังมีความพิเศษอย่างอื่นอีกถึงเจ็ดอย่าง ซึ่งท่านนบี ซล.รู้ด้วยการดลใจจากพระเจ้านั่นเอง ในหนังสือ "ซอฮีเฮน" จากหะดีษของท่านอามิร บินซะด์ บินอบีวะกอส จากพ่อของเขาได้กล่าวว่าท่านนบี ซล.ได้ทรงกล่าวว่า "ผู้ใดกินอินทผลัมเจ็ดเม็ดเป็นอาหารเช้าจะไม่มีสารพิษหรือเวทย์มนต์อะไรทำอันตรายแก่เขาได้" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 154/2047)

อินทผลัมมีคุณสมบัติธาตุร้อนอยู่ในระดับสอง มีธาตุแห้งระดับหนึ่ง บางคนก็ว่ามันชื้น บางคนบอกปานกลาง มันเป็นอาหารที่มีประโยชน์ช่วยรักษาสุขภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่รับประทานมันอยู่เป็นประจำ เช่นชาวมะดีนะห์เป็นต้น ถือเป็นอาหารที่ดีที่สุดในประเทศร้อนที่มีความร้อนระดับสองและมีประโยชน์กว่าคนในประเทศหนาว ที่มีอุณหภูมิภายในสูง ในขณะที่ประเทศร้อนมีอุณหภูมิภายในต่ำ ด้วยเหตุนี้ประชากรในหิญาซ เยเมนและตออีฟ และที่อื่นๆ ที่คล้ายกันจะรับประทานอาหารที่เผ็ดร้อน เช่นอินทผลัมและน้ำผึ้ง และพวกเขายังใช้พริกไทย ขิง ใส่ในอาหารมากกว่าที่อื่นๆ บางครั้งถึงสิบเท่า บางคนก็รับประทานขิงเหมือนกับคนอื่นรับประทานอาหารหวาน และจะพยายามนำอาหารเหล่านี้ไปด้วยเวลาเดินทาง อาหารชนิดนี้เหมาะสมสำหรับคนในประเทศร้อนและจะไม่ทำอันตรายเขา เนื่องจากอุณหภูมิภายในของเขาต่ำกว่าปกติ ในทำนองเดียวกันน้ำในบ่อน้ำในช่วงหน้าร้อนจะเย็นกว่าปกติ พอช่วงหน้าหนาวจะอุ่นกว่าปกติ ยิ่งกว่านั้นกระเพาะอาหารจะสามารถย่อยอาหารในหน้าหนาวมากกว่าหน้าร้อนเช่นกัน

สำหรับเมืองมะดีนะห์นั้น อินทผลัมเป็นอาหารหลักเช่นเดียวกับข้าวสาลีในที่อื่นๆ เป็นอาหารที่ให้พลังงานและแร่ธาตุต่างๆ แก่เขา อินทผลัมแห้งจากเขต "อัลอาลิยะห์" ในมะดีนะห์เป็นอินทผลัมชนิดที่ดีที่สุดชนิดหนึ่งเพราะเนื้อแน่นมีรสหวานอร่อย

อินทผลัมเป็นทั้งอาหาร ยา และผลไม้ของพวกเขาเหล่านี้ เหมาะสำหรับร่างกายของคนโดยทั่วๆ ไปเพื่อสร้างความร้อนในร่างกาย อินทผลัมยังไม่สร้างของเสียหรือมีกากที่เป็นอันตรายเหมือนผลไม้อื่นๆ แต่อินทผลัมกลับช่วยรักษาสิ่งขับถ่ายหรือกากในร่างกายไม่ให้เน่าเสียไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งอินทผลัมแห้ง

หะดีษนี้เป็นคำตอบสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับมัน นั่นคือชาวมะดีนะห์และผู้ที่อยู่ใกล้เคียง และไม่เป็นสิ่งที่ต้องสงสัยเลยว่า ในพื้นที่แห่งหนึ่งย่อมมีความพิเศษของมันที่จะทำให้ประสิทธิภาพทางยาของสมุนไพรหรือพืชใดๆ ก็ตามที่เกิดในที่นั้นแตกต่างจากที่อื่นๆ และยาที่เกิดขึ้นในที่ๆ นั้นก็จะเหมาะกับโรคที่อยู่ในบริเวณนั้นเช่นกัน ในขณะที่ถ้านำไปปลูกที่อื่นประโยชน์ทางยาที่เคยได้อาจจะหายไป เนื่องจากอิทธิพลของดินฟ้าอากาศในที่นั้นๆ นั่นเอง ความแตกต่างของดินในแต่ละแห่งก็เหมือนกับความแตกต่างกันในธรรมชาติมนุษย์แต่ละคน พืชบางชนิดเป็นอาหารที่รับประทานได้ในที่แห่งหนึ่ง แต่อาจจะเป็นยาพิษทำให้ถึงตายได้ในที่อีกแห่งหนึ่งก็ได้ บางครั้งยาในดินแดนหนึ่งอาจจะเป็นเพียงอาหารธรรมดาในอีกดินแดนหนึ่งก็ได้ และยาในดินแดนหนึ่งที่ใช้รักษาโรคก็อาจจะนำมาใช้กับโรคนั้นได้ในคนอื่นๆ แต่บางครั้งยาในเผ่าพันธุ์หนึ่งก็อาจจะไม่เหมาะสมกับอีกเผ่าพันธุ์หนึ่งก็ได้

ส่วนความพิเศษในจำนวนเจ็ดนั้น มีความสำคัญทางด้านจิตวิญญาณและทางกายภาพด้วย อัลลอฮ์ ซบ.ทรงสร้างชั้นฟ้าเจ็ดชั้น แผ่นดินเจ็ดชั้น วันเจ็ดวัน และสร้างคนโดยผ่านเจ็ดขั้นตอน ให้เวียนรอบกะอ์บะห์เจ็ดรอบ วิ่งระหว่างซอฟากับมัรวะ (สะแอ) เจ็ดเที่ยว ขว้างก้อนหินเจ็ดก้อน ตักบีรวันอีดเจ็ดครั้งในรอกาอัตแรก ท่านนบี ซล.ได้ทรงกล่าวว่า ''จงใช้พวกเขาให้ละหมาดเมื่ออายุได้เจ็ดขวบ'' (ซอเฮียะห์อบูดาวูด 494) ''เมื่อเด็กอายุได้เจ็ดปีจะสามารถเลือกได้ว่าจะอยู่กับพ่อหรือแม่'' หรืออีกรายงานที่ว่า ''พ่อของเขามีสิทธิมากกว่าแม่ของเขา'' หรือในอีกรายงานหนึ่งว่า ''แม่ของเขามีสิทธิมากกว่าพ่อ'' และท่านนบี ซล.ได้ใช้ให้ราดน้ำบนตัวท่านในขณะที่ท่านป่วยด้วยน้ำจากเจ็ดสิ่งและพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงให้ลมพัดไปที่เผ่าอาดเป็นเวลาเจ็ดคืน ท่านนบี ซล.ได้ขอดุอาอ์ต่ออัลลอฮ์ ซบ.ให้ทดสอบประชาชาติของพระองค์ด้วยเวลาเจ็ดปี เท่ากับเวลาของชนชาติของนบียูซุฟและพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงเปรียบเทียบการให้ทานที่จะได้ผลบุญเพิ่มพูนเหมือนกับข้าวหนึ่งเมล็ดที่โตขึ้นมีเจ็ดรวงแต่ละรวงมีร้อยเมล็ด และรวงข้าวที่พระราชาในสมัยนบียูซุฟได้เห็นในความฝันก็มีเจ็ดรวง จำนวนปีที่ประชาชนของพระราชาจะปลูกข้าวได้ก็มีเจ็ดปีและผลบุญที่เพิ่มพูนขึ้นของการให้ทานคือเจ็ดร้อยเท่า และมีผู้ที่สามารถเข้าสวรรค์ได้โดยไม่ต้องสอบสวนอยู่เจ็ดแสนคน ไม่ต้องสงสัยเลยว่าจำนวนเจ็ดเหล่านี้เป็นจำนวนพิเศษไม่เหมือนจำนวนอื่นๆ และอัลลอฮ์ ซบ.เท่านั้นเป็นผู้ทรงรู้ความลับเบื้องหลังในการเลือกเลขเจ็ดแทนเลขอื่นๆ และประโยชน์ของจำนวนเหล่านี้ในอินทผลัม ในประเทศนี้ที่มาจากแหล่งนี้ จะสามารถป้องกันจากเวทย์มนต์และยาพิษได้ แสดงถึงคุณภาพที่พิเศษของอินทผลัมชนิดนี้ ถ้าหากผู้ที่พูดนี้เป็นฮิบโปเครติสหรือกาเลน ไม่ใช่ท่านนบี ซล. บรรดาแพทย์ทั้งหลายคงจะยอมรับและเชื่อถือในทันที แม้ว่าเขาจะพูดโดยนึกเอาเองโดยปราศจากความจริงรองรับก็ตาม แต่คำพูดของท่านนบี ซล.นั้น เป็นความจริงแท้อย่างแน่ชัดได้รับการเปิดเผยมาจากพระผู้สร้าง ดังนั้นจึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องเชื่อทันทีโดยไม่ต้องลังเลใดๆ อีก

อินทผลัมแห้งสามารถจะต้านพิษ

อินทผลัมแห้งสามารถจะต้านพิษบางอย่างได้แต่ในบางสถานที่เท่านั้น เนื่องจากดินในที่นั้นๆ มีความพิเศษมีสารทำลายพิษได้ แต่มีสิ่งหนึ่งที่ควรอธิบายให้ทราบไว้นั่นก็คือ คนไข้จะต้องยอมรับหรือเชื่อว่ายานั้นๆ รักษาโรคได้แน่นอนเพื่อร่างกายจะได้รับยานั้นและได้ประโยชน์จากมัน

มีหลายครั้งที่การรักษาด้วยความเชื่อมั่นจะให้ประโยชน์กับคนไข้อย่างมาก คนไข้สามารถหายจากโรคบางอย่างได้และคนที่เห็นก็จะนึกว่านั่นเป็นปาฏิหาริย์ ที่เป็นดังนี้เนื่องจากร่างกายรับได้และเข้ากันได้ดีกับยานั้น จิตใจก็มีความสุขที่จะใช้ยานั้น สิ่งนี้เป็นการเพิ่มพลังความแข็งแกร่งให้กับร่างกายเอง เกิดความร้อนจากภายในร่างกายช่วยขับให้โรคร้ายหายไปได้ ในทางกลับกันมีหลายครั้งที่ยาดีมีประโยชน์กับโรค แต่ผู้ป่วยไม่เชื่อถือยานั้น ยานั้นก็ไม่สามารถสร้างประโยชน์ได้เพราะธรรมชาติร่างกายของผู้ป่วยไม่รับยาดังกล่าว ดังนั้นยาที่สามารถทำให้ผู้ป่วยหายได้ดีก็คือยาที่มีประโยชน์ทั้งร่างกายและจิตใจทั้งโลกนี้และโลกหน้า นั่นก็คือ อัลกุรอ่าน ที่เป็นยารักษาทุกๆ โรคให้หายได้ แต่สำหรับหัวใจที่ไม่เชื่อถือยานี้ (อัลกุรอ่าน) ก็จะไม่มีประโยชน์ใดๆ กับเขา แต่กลับทำให้เขาป่วยมากกว่าเดิมด้วย ไม่มียารักษาหัวใจใดจะดีเท่าอัลกุรอ่านเพราะมันทำให้โรคหายอย่างเด็ดขาดได้ ทำให้มีสุขภาพแข็งแรงตลอดจนป้องกันจากสิ่งเลวร้ายและภยันตรายทั้งปวง แม้เป็นอย่างนี้แล้วแต่ก็ยังมีอีกหลายคนที่ไม่เชื่อถือเลยปฏิเสธการใช้มัน เขาหันไปใช้ยาอย่างอื่นๆ แทนซึ่งเป็นยาที่ทำขึ้นมาโดยมนุษย์ธรรมดา ดังนั้นทำให้เขาไม่ได้รับประโยชน์จากอัลกุรอ่านเลย ด้วยเหตุนี้อาการที่เกิดขึ้นกับหัวใจของเขาจึงไม่หายขาดและเป็นเรื้อรังต่อไปหรือเป็นมากขึ้นเรื่อยๆ เมื่อเวลายิ่งผ่านไปเรื่อยๆ ทั้งคนไข้และแพทย์ก็จะคุ้นเคยกับการใช้ยาที่สร้างขึ้นเองดังกล่าว ความหายนะก็จะค่อยๆ คืบคลานเข้ามา โรคจะแรงขึ้นและหายยากมากขึ้น ยิ่งใช้ยามากเท่าไรยิ่งทำให้โรคแข็งแรงมากขึ้นเท่านั้น

แนวทางการสลายพิษของอาหารและผลไม้บางชนิด

การแก้ไขพิษและการเพิ่มประโยชน์ของผลไม้และอาหาร

รายงานใน "ซอฮีเฮน" จากหะดีษของท่านอับดุลเลาะห์ บินญะอ์ฟัรได้กล่าวว่า "ฉันได้เห็นท่านรอซูล ซล. รับประทานอินทผลัมสุกกับแตงร้าน" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5440)

อินทผลัมสุก (الرطب) ให้ความร้อนชื้นในระดับที่สอง ทำให้กระเพาะอาหารที่เย็นชืดนั้นแข็งแรงขึ้นทำงานได้ราบรื่นกว่าเดิม เพิ่มสมรรถภาพทางเพศ แต่มันมักจะบูดเน่าเสียง่าย ทำให้กระหายน้ำ ทำให้เลือดขุ่นมัวสกปรก ทำให้ปวดศีรษะ ทำให้เกิดก้อนอุดตัน ทำให้ปวดกระเพาะปัสสาวะเป็นอันตรายต่อฟัน

แตงร้าน ให้ความเย็นชื้นในระดับที่สอง ดับกระหายได้ทำให้กระฉับกระเฉงมีชีวิตชีวา ด้วยกลิ่นหอมของมันช่วยดับความร้อนในกระเพาะที่อักเสบได้ เมื่อมันแห้ง นำเมล็ดที่แห้งมาบดและต้มให้เดือดด้วยน้ำจะเป็นเครื่องดื่มที่ดับกระหายได้ ช่วยขับปัสสาวะช่วยรักษาความเจ็บปวดที่กระเพาะปัสสาวะ เมื่อบดและกรองแล้วนำมาขัดฟัน ฟันจะขาวเป็นเงางามถ้าป่นใบของมันให้ละเอียดรวมกับเนื้อองุ่นแห้งนำมาแปะที่แผลจะช่วยแก้พิษถูกสุนัขบ้ากัดได้

สรุปแล้ว สิ่งหนึ่งร้อน สิ่งหนึ่งเย็น ทั้งสองสิ่งต่างก็ช่วยเสริมซึ่งกันและกัน หักล้างพิษซึ่งกันและกันโดยการต่อต้านปฏิกิริยาทางลบของสิ่งหนึ่งด้วยสิ่งที่ตรงข้ามกับมันก็จะแก้พิษกันได้ นี่แหละคือพื้นฐานของการรักษาทั้งหมดเป็นต้นแบบในการบำรุงรักษาสุขภาพ วิชาแพทย์ทั้งหมดสามารถได้ประโยชน์จากพื้นฐานอันนี้ ท่านหญิงอาอิชะห์ รด. ได้กล่าวว่า "พวกเขาพยายามจะทำให้ฉันอ้วนขึ้น แต่ฉันก็ไม่อ้วนในที่สุดเขาก็ให้ฉันรับประทานแตงร้านและอินทผลัมสุก แล้วฉันก็อ้วนขึ้น"

ในการรวมอาหารหรือยาด้วยสิ่งที่ตรงข้ามกับมันหรือสิ่งที่แก้พิษของมันจะทำให้สิ่งที่ได้มาใหม่มีพิษน้อยลง ตัวยาอ่อนลง ทำให้ผลข้างเคียงที่ไม่ดีหรือเป็นพิษต่อร่างกายถูกทำลายลงไปด้วยสิ่งที่ตรงข้ามกับมัน ด้วยเหตุนี้มันจึงช่วยให้สุขภาพร่างกายดีขึ้นทำให้แข็งแรงขึ้นและมีพลานามัยที่ดี การขับไล่พิษความเย็นด้วยความร้อนและขับพิษร้อนด้วยความเย็น ขับไล่ความชื้นด้วยความแห้งลดความแห้งด้วยความชื้น การทำให้ผลร้ายของอีกสิ่งหนึ่งลดลงโดยใช้สิ่งตรงกันข้ามถือเป็นการรักษาที่ดีที่สุดอันหนึ่ง เราได้กล่าวถึงมาก่อนหน้านี้แล้วเกี่ยวกับแนวทางที่ท่านศาสดา ซล.ได้ให้เราเกี่ยวกับการบดเซนนาและซานูต ซึ่งก็คือน้ำผึ้งที่มีน้ำมันเนยใส่ปนอยู่และใส่เซนนาลงไปเพื่อลดพิษของมัน มวลการสรรเสริญจากอัลลอฮ์และความสันติสุขจงประสบแด่ท่านผู้ถูกส่งมาเพื่อรักษาทั้งร่างกายและจิตใจเพื่อประโยชน์ทั้งโลกนี้และโลกหน้า

แนวทางของท่านนบี ซล.ในการรักษาด้วยการงดเว้นของแสลง

การรักษานั้นโดยรวมแล้วสามารถแบ่งได้เป็นสองอย่างก็คือ การงดเว้นหรือหลีกห่างจากของแสลงและการรักษาสุขภาพ เมื่อเกิดความเจ็บป่วยขึ้นจากการรวมตัวกันของสารพิษก็ต้องมีการขับถ่ายเพื่อให้สารพิษหรือของเสียเหล่านั้นออกจากร่างกายไป ดังนั้นหลักการแพทย์โดยรวมจึงขึ้นอยู่กับหลักสามประการนี้เอง (คือการงดเว้นของแสลง การรักษาสุขภาพและการขจัดของเสีย :ผู้แปล)

การงดเว้นของแสลงนั้นแบ่งได้เป็นสองชนิดคือ งดเว้นจากสิ่งที่ทำให้เกิดโรคและงดเว้นจากสิ่งที่ทำให้โรคนั้นๆ กำเริบขึ้น

การงดเว้นแบบแรกนั้นสำหรับคนสุขภาพแข็งแรง ส่วนการงดเว้นแบบที่สองนั้นสำหรับคนป่วย เมื่อคนป่วยนั้นงดเว้นจากบางสิ่งบางอย่างที่แสลงต่อโรคของเขา โรคของเขาก็จะไม่กำเริบมากขึ้น และในที่สุดความแข็งแรงภายในร่างกายเขาก็จะขจัดโรคนั้นๆ ออกมาเอง หลักฐานในการงดเว้นสิ่งที่แสลงนั้นก็คือ คำกล่าวของอัลลอฮ์ ซบ.ที่ว่า

وإن كُنتم مرضى أو على سفَرٍ أو جاء أحد منكُم من الْغَآئِطِ أو لامستم النساء فَلَم تجِدواْ ماء فَتيمموا صعِيدا طَيبا

ความว่า "เมื่อพวกท่านป่วย หรืออยู่ในระหว่างเดินทาง หรือได้ขับถ่ายออกมา หรือได้สัมผัสหญิงสาว และพวกท่านไม่พบน้ำเลยก็จงทำการตะยำมุมด้วยดินที่สะอาดเถิด" (อันนิซาอ์, 43)

การงดเว้นไม่ให้ผู้ป่วยใช้น้ำก็เนื่องจากน้ำนั้นจะทำให้เขาไม่สบายมากขึ้น

ในหนังสือ "สุนันอิบนิมาญะห์" และผู้อื่น จากอุมมุมันซิร บินติกอยซซึ่งเป็นชาวอันศอรได้กล่าวว่า "ท่านนบี ซล.ได้เข้ามาหาฉัน โดยมีท่านอาลีผู้ซึ่งเพิ่งจะฟื้นไข้ได้มากับเขาด้วย และที่บ้านฉันก็มีพวงอินทผลัมสุกแขวนอยู่ ท่านนบี ซล.ได้รับประทานมัน ท่านอาลีก็ได้เข้ามาร่วมรับประทานด้วย ท่านนบีก็ได้กล่าวกับท่านอาลีว่า "เธอเพิ่งจะฟื้นไข้มานะ" ท่านอาลีจึงหยุดรับประทานและฉันจึงได้ทำข้าวบาร์เลย์กับซิลิกให้ ท่านนบี ซล.ก็ได้กล่าวกับอาลี รด.ว่า "จงรับประทานอาหารนี้เถิดมันมีประโยชน์สำหรับท่าน" หรืออีกรายงานหนึ่งว่า "จงรับประทานอาหารนี้มันเหมาะสำหรับท่าน" (ระดับดี อิบนิมาญะห์, 3442)

และในหนังสือ "สุนัน อิบนิมาญะห์" จากท่านซุฮัยบ์ได้กล่าวว่า "ฉันได้ไปหาท่านนบี ซล. ท่านมีขนมปังและอินทผลัมอยู่เบื้องหน้าของท่าน ท่านได้กล่าวว่า "มาซิ มากินอาหาร" ฉันจึงได้หยิบอินทผลัมมารับประทาน ท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า "ท่านกินอินทผลัมทั้งๆ ที่ท่านเป็นโรคตาอักเสบหรือ" ฉันได้กล่าวว่า "โอ้ท่านรอซูลุ้ลลอฮ์ ฉันกินอีกข้างหนึ่ง (ข้างที่ไม่ได้เป็น)" ท่านนบี ซล.ยิ้มและไม่ได้ว่าอะไรอีก

อีกหะดีษหนึ่งบอกว่า "เมื่อพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงรักบ่าวคนใด พระองค์ก็จะหลีกเลี่ยงเขาให้พ้นจากโลกดุนยา เช่นที่พวกท่านหลีกเลี่ยงคนป่วยจากอาหารและน้ำดื่ม และในอีกคำพูดหนึ่งว่า "แท้จริงเมื่ออัลลอฮ์ ซบ.ทรงรักบ่าวของพระองค์ที่เป็นผู้ศรัทธามั่น พระองค์ก็จะทรงหลีกเลี่ยงเขาให้พ้นจากเรื่องของโลกนี้" (ซอเฮียะห์ ติรมิซีย์, 2036) มีคำกล่าวที่ได้ยินกันทั่วไปว่า "การหลีกเลี่ยงเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของการรักษา กระเพาะเป็นแหล่งรวมของโรคต่างๆ จงให้ในสิ่งที่ร่างกายเขาคุ้นเคย" คำกล่าวนี้ไม่ใช่หะดีษของท่านนบี ซล.แต่เป็นคำพูดของท่านฮาริษ บินกัลดะห์ แพทย์ใหญ่ชาวอาหรับ ไม่สมควรจะยกย่องเขามาเท่าเทียมกับคำพูดของท่านนบี ซล.

มีรายงานจากท่านนบี ซล.กล่าวว่า "แท้จริงกระเพาะนั้นเป็นที่เก็บน้ำของร่างกาย และเส้นเลือดที่มายังมันก็จะเป็นตัวรับเอาของเหล่านั้นไป เมื่อกระเพาะดีทำหน้าที่ได้ถูกต้อง มันก็จะออกไปทางเส้นเลือดกลายเป็นเลือดที่ดี เมื่อกระเพาะป่วยเป็นโรคและอ่อนแอ เส้นเลือดที่ออกจากมันก็จะเต็มไปด้วยโรคไปด้วย" (ระดับอ่อน ตอบรอนีย์, 86/5)

ท่านฮาริษได้กล่าวว่า "หัวใจของการรักษาทางการแพทย์ คือ การงดเว้นของแสลง" และการงดของแสลงในทรรศนะของพวกเขาก็เพื่อให้มีการขจัดของเสียในร่างกายคนไข้ออกไป คนไข้ก็จะฟื้นไข้ได้ นอกจากนี้การงดของแสลงยังมีประโยชน์สำหรับคนเพิ่งฟื้นไข้ด้วย เนื่องจากสภาพร่างกายของเขายังไม่แข็งแรงดังเดิม ระบบการย่อยอาหารยังทำงานไม่ได้เต็มที่ อวัยวะในร่างกายยังง่ายต่อการติดโรค อาหารที่ไม่ดีจะทำให้อาการของเขาทรุดลงใหม่และเมื่อทรุดลงแล้วการรักษาให้ฟื้นเหมือนเดิมจะยากกว่าการรักษาในครั้งแรก

การที่ท่านนบี ซล.ได้ห้ามท่านอาลี รด.ไม่ให้รับประทานจากพวงที่แขวนไว้เนื่องจากเพิ่งฟื้นไข้นั้นเป็นการกระทำที่เหมาะสมอย่างยิ่ง คำว่า "ดะวาลี" (الدوالي) หมายถึงตะขอที่ทำจากอินทผลัมสดแขวนไว้ในบ้านสำหรับรับประทาน เนื่องจากผลไม้นั้นสามารถทำให้เกิดอาการท้องเสียได้ จึงอาจเป็นอันตรายต่อผู้ที่เพิ่งฟื้นไข้ และสภาพธรรมชาติร่างกายของเขายังไม่มีกำลังมากพอ ยังยุ่งอยู่กับการขับไล่พิษและของเสียออกจากร่างกายอยู่ และในอินทผลัมสุกนี้มีสารที่ย่อยยากสำหรับกระเพาะอาหาร ซึ่งกำลังยุ่งอยู่กับการซ่อมแซมรักษาตัวเองจากผลของโรคที่ยังคงหลงเหลืออยู่ การกินพวงผลไม้นี้จึงทำให้การขจัดของโรคที่ยังเหลืออยู่ในร่างกายต้องหยุดลง หรือเพิ่มโรคให้กำเริบขึ้น เมื่อมีข้าวบาร์เลย์และซิลิกมาให้ ท่านนบี ซล.จึงสั่งให้ท่านอาลี รด.รับประทาน เนื่องจากมันเป็นสิ่งที่มี

ประโยชน์สำหรับผู้ที่เพิ่งฟื้นไข้ น้ำข้าวบาร์เลย์จะช่วยให้เย็นและให้สารอาหารที่ร่างกายต้องการ มันอ่อนนุ่มและย่อยง่าย ทำให้ธรรมชาติร่างกายของเขาแข็งแรงขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้มาปรุงร่วมกับซิลิก ดังนั้นอาหารชนิดนี้จึงเหมาะอย่างยิ่งสำหรับคนฟื้นไข้ที่กระเพาะยังไม่แข็งแรงดี และไม่ทำให้เกิดสารพิษขึ้นซึ่งเป็นสิ่งที่แพทย์ไม่อยากให้เกิด ท่านเชค บินอัสลัมได้กล่าวว่า "ท่านอุมัร รด.ได้ห้ามของแสลงแก่คนป่วยคนหนึ่งอย่างมากมายจนในที่สุดเขาต้องดูดแต่เมล็ดอินทผลัม"

กล่าวโดยสรุป การห้ามของแสลงเป็นวิธีที่มีประโยชน์ในช่วงก่อนที่จะป่วย การห้ามมันก็จะทำให้ไม่ป่วย และเมื่อป่วยแล้ว การห้ามมันก็จะเป็นการไม่ทำให้โรคกำเริบขึ้นหรือแพร่กระจายมากขึ้นนั่นเอง

ของแสลงสำหรับผู้ป่วย ผู้ฟื้นไข้และผู้ที่มีสุขภาพดี

ถ้าหากผู้นั้นมีความต้องการจะได้ของแสลงนั้นอย่างมาก และธรรมชาติร่างกายของเขาต้องการมัน ก็ให้รับประทานได้เล็กน้อยพอไม่ให้ร่างกายทรุดลงไปจากการย่อยของแสลงนั้น การรับประทานเช่นนี้จะไม่เป็นอันตรายต่อร่างกายและอาจจะเป็นประโยชน์ด้วย เนื่องจากธรรมชาติร่างกายเขากำลังต้องการและรับมันได้ ร่างกายก็จะสร้างพลังที่จะต้านผลร้ายที่อาจจะเกิดจากของแสลงนั้นได้ ดังนั้นจึงมีประโยชน์กว่าการรับประทานในสิ่งที่ธรรมชาติร่างกายของเขาไม่ต้องการหรือเกลียดมัน ร่างกายก็จะผลักดันประสิทธิภาพการรักษาของสิ่งนั้นๆ ออกไป ทำให้ไม่ได้ประโยชน์ ด้วยเหตุนี้ เมื่อท่านนบี ซล.ได้ยอมรับให้สุฮัยบ์รับประทานอินทผลัมสุกได้แม้เขาเป็นโรคตาอักเสบ เพราะท่านทราบดีว่ามันจะไม่เป็นอันตรายต่อเขา จากเรื่องนี้มีรายงานจากท่านอาลี รด.ว่า เขาได้เข้าไปหาท่านนบี ซล.ในขณะที่เขาเป็นโรคตาอักเสบและท่านนบี ซล.กำลังรับประทานอินทผลัมอยู่ ท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า "โอ้อาลี อยากกินหรือเปล่า" แล้วท่านก็โยนอินทผลัมมาให้และโยนมาอีกเรื่อยๆ จนได้เจ็ดครั้ง และท่านก็กล่าวว่า "พอแล้วนะ อาลี" (ระดับดี อบูนอีม, 28471)

มีรายงานจากท่านอิบนิมาญะห์ในหนังสือ "สุนัน" จากท่านอักรอมะห์ เล่ามาจากท่านอิบนิอับบาส เล่าว่า ท่านนบี ซล.ได้ไปเยี่ยมชายคนหนึ่งที่เจ็บป่วยและท่านได้ถามเขาว่า "ท่านอยากกินอะไรหรือเปล่า" ชายนั้นตอบว่า "ข้าพเจ้าอยากกินขนมปังที่ทำจากแป้งข้าวสาลี" หรือในรายงานอื่นบอกว่า "ข้าพเจ้าอยากจะกินขนมเค้ก" ท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า "ผู้ใดมีขนมปัง ก็จงนำมาให้เขาเถิด" หลังจากนั้นท่านจึงได้กล่าวอีกว่า "เมื่อคนป่วยเริ่มหิวสิ่งใดก็จงให้เขาได้รับประทานสิ่งนั้นเถิด" (ระดับดี อิบนิมาญะห์, 3440) ในหะดีษนี้มีเคล็ดลับในทางการแพทย์อยู่ ผู้ป่วยนั้นเมื่อเขาได้รับประทานสิ่งที่เขาอยากเนื่องจากความหิว การรับประทานนั้นก็จะสอดคล้องตรงกับสภาพธรรมชาติของเขาแม้ของนั้นจะเป็นของที่อาจมีอันตรายต่อเขาบ้าง แต่มันก็กลับจะมีประโยชน์ต่อเขามากกว่าจะมีอันตราย และอันตรายที่เกิดขึ้นก็จะน้อยกว่าการกินสิ่งที่เขาไม่ได้อยากกินมันแม้มันเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อเขาก็ตาม เพราะการทำให้ถูกกับความชอบและความต้องการของธรรมชาติร่างกายจะทำให้อันตรายต่างๆ หายไปได้ แต่ในขณะเดียวกันการรับประทานของที่ธรรมชาติร่างกายเกลียดแม้จะเป็นของที่ดีมีประโยชน์ ความเกลียดนั้นจะทำให้ประโยชน์ที่มีอยู่หมดไป และนำอันตรายมาสู่เขาแทน และอัลลอฮ์ ซบ.นั้นทรงรู้ยิ่งกว่า

การรักษาโรคตาอักเสบด้วย การพักผ่อน และงดของแสลง

ได้กล่าวมาแล้วในบทก่อนถึงการที่ท่านนบี ซล.ได้ห้ามสุฮัยบ์ไม่ให้กินอินทผลัมแห้งเนื่องจากเขาเป็นโรคตาอักเสบ และห้ามอาลี รด.ไม่ให้รับประทานอินทผลัมสุกเนื่องจากเป็นโรคตาอักเสบ ท่านอบูนอีมได้กล่าวไว้ในหนังสือ "การแพทย์สมัยท่านนบี ซล." ว่า ท่านนบี ซล.นั้นเมื่อภรรยาของท่านคนหนึ่งเป็นโรคตาอักเสบ ท่านจะไม่ไปหาเว้นแต่นางจะหายดีเสียก่อน" (ระดับอ่อน อบูนอีม, 6714)

และโรคตาอักเสบก็คือ อาการบวมร้อนที่เกิดขึ้นบริเวณ เยื่อบุตาขาว ซึ่งก็คือส่วนที่มีสีขาวของนัยน์ตา ต้นเหตุของมันเกิดจากการดูดซึมส่วนผสมที่ไม่ลงตัวของธาตุทั้งสี่เข้าไปในตัวมัน หรือเกิดจากธาตุลมร้อนสะสมที่อยู่บริเวณศีรษะและตามตัวแล้วแพร่ไปที่นัยน์ตาทำให้เกิดตาอักเสบ หรือเกิดจากมีของแข็งมากระแทกที่ตา ทำให้ธรรมชาติของตาต้องขับเลือดและลมไปที่ตาเป็นจำนวนมาก ตาส่วนที่โดนกระแทกจึงบวมปูดใหญ่ขึ้น เรารู้แล้วว่าเวลาที่มีไอหรือควันเกิดขึ้นนั้น มีสองแบบ แบบแรก เกิดจากความร้อนแห้ง แบบที่สองเกิดจาก ความร้อนชื้น ไอเหล่านี้จะกลายเป็นก้อนเมฆอยู่บนท้องฟ้าบดบังนัยน์ตาเราไม่ให้มองเห็นท้องฟ้านั้น เช่นเดียวกัน ลมและความชื้นจากในกระเพาะที่ขึ้นไปยังส่วนบนของร่างกายก็จะบดบังไม่ให้มองเห็นอะไรเช่นกัน นั่นคือทำให้เกิดโรคต่างๆ และตาอักเสบ ถ้าหากธรรมชาติร่างกายยังแข็งแรงอยู่ก็จะขับดันลมนั้นให้ออกไปทางโพรงจมูกทำให้กลายเป็นไข้หวัดคัดจมูก ถ้าลมนั้นถูกขับออกไปทางลิ้นไก่และรูจมูกทั้งสองข้างก็จะทำให้รู้สึกหายใจไม่ออก ถ้าหากมันถูกขับไปยังด้านข้างๆ ก็จะทำให้เกิดอาการเจ็บหน้าอกและท้อง ถ้าลมดันไปยังหน้าอกจะมีอาการหลอดลมอักเสบ ถ้าไปยังหัวใจจะทำให้เกิดหมดสติทันที ถ้าวิ่งไปยังนัยน์ตาก็ทำให้ตาอักเสบ ถ้าไปในช่องท้องก็จะทำให้ท้องเสีย ถ้าวิ่งไปยังสมองก็จะทำให้เกิดการหลงลืม ถ้าความร้อนชื้นเข้าไปในสมองมากๆ ก็จะทำให้หลับสนิทนาน ด้วยเหตุนี้การนอนจึงเป็นความชื้นและการตื่นจึงเป็นความแห้ง เมื่อลมพิษเหล่านี้พยายามจะออกทางศีรษะแต่ออกไม่ได้ก็จะทำให้เกิดอาการปวดศีรษะและนอนไม่หลับ ถ้าลมพิษไปยังข้างใดข้างหนึ่งของศีรษะก็จะทำให้เกิดอาการปวดหัวข้างเดียวหรือไมเกรน ถ้ามันขึ้นไปยังสมองด้านบนสุดและทำให้เกิดความเย็นขึ้นหรือความร้อนหรือความชื้นก็ดีจะทำให้เกิดอาการจามขึ้น ถ้าหากมันทำให้เกิดการรวมตัวของเมือกเสมหะเย็นชื้นเป็นก้อนในสมอง ทำให้ธาตุร้อนในสมองลดลงคนไข้จะหมดสติทันที ถ้าหากมันไปกระตุ้นน้ำดีดำก็จะทำให้มึนงง จิตใจว้าวุ่น ถ้าเข้าไปถึงเส้นประสาทก็จะทำให้เกิดอาการชักกระตุก เมื่อเส้นประสาทของศีรษะได้รับลมพิษดังกล่าวมันก็จะทำให้กลายเป็นอัมพาตปากเบี้ยว ถ้าลมพิษเหล่านี้เกิดจากน้ำดีเหลืองที่อักเสบและทำให้สมองร้อนก็จะทำให้เกิดก้อนเนื้องอกในสมอง เมื่อหน้าอกได้รับลมพิษนี้ไปก็จะมีอาการเยื่อหุ้มปอดอักเสบได้

จุดมุ่งหมายคือ สารพิษผสมที่อยู่ในท้องและศีรษะจะมีการเคลื่อนไหวปั่นป่วนในขณะที่เป็นตาอักเสบอยู่ การร่วมเพศจะทำให้ความปั่นป่วนนี้มากขึ้น เพราะมันก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวทั้งร่างกายและจิตวิญญาณและธรรมชาติร่างกายก็จะร้อนขึ้นจากการเคลื่อนไหวจิตใจก็จะสั่นไหวมากเนื่องจากรสชาติของความสุขที่ได้รับ วิญญาณก็จะเคลื่อนไหวตามร่างกายและหัวใจซึ่งเป็นส่วนที่ติดต่อกันระหว่างร่างกายกับวิญญาณ สำหรับร่างกายจะส่งน้ำอสุจิเข้าไปเพื่อให้ถึงจุดสุดยอด ดังนั้นการร่วมเพศจึงเป็นการเคลื่อนไหวของร่างกายทั้งหมดทุกส่วนและอย่างเต็มกำลัง และการเคลื่อนไหวทุกๆ อย่างนี้จะมีผลต่อสารพิษที่จะต้องถูกขับออกไปให้วิ่งไปยังส่วนที่อ่อนแอที่สุดของร่างกาย และนัยน์ตาที่กำลังอักเสบจะเป็นส่วนที่อ่อนแอที่สุด ดังนั้นการร่วมเพศจึงเป็นอันตรายต่อโรคนี้

เราสามารถบอกได้ว่าร่างกายได้รับประโยชน์จากตาอักเสบมากตรงที่ว่า มันช่วยในการขับสารพิษทำให้ท้องและศีรษะสะอาด ยิ่งกว่านั้นโรคตาอักเสบยังบังคับให้คนป่วยต้องงดของแสลง ลดละความเศร้า ความทุกข์ การเคลื่อนไหวอย่างรุนแรงและการทำงานหนักไปก่อน ดังคำพูดที่ว่า "อย่าไปเกลียดโรคตาอักเสบ เพราะมันป้องกันไม่ให้ตาบอด" การรักษาโรคตาอักเสบจึงต้องหยุดนิ่งและพักผ่อนไม่ให้เช็ดตาหรือใช้ตามอง การทำดังนั้นจะทำให้สารพิษค้างอยู่ในตามากขึ้น ชาวสลัฟบางคนกล่าวว่า "บรรดาสาวกของท่านศาสดาก็เหมือนกับลูกนัยน์ตา การจะทำให้หายดีต้องไม่พยายามแตะต้องมัน" และได้มีรายงานจากหะดีษมัรฟัวอ์ว่า "การรักษาโรคตาอักเสบ ให้ใช้น้ำเย็นล้างตา" ซึ่ง

จะมีประโยชน์ในการรักษาโรคตาอักเสบชนิดที่ร้อน เนื่องจากน้ำเย็นจะดับความร้อนทำให้ความร้อนลดลง ด้วยเหตุนี้ ท่านอับดุลลอฮ์ บินมันอูด รด.ได้กล่าวกับภรรยาของเขาคือนางไซหนับที่เป็นโรคเจ็บตาว่า ‘‘ถ้าหากเธอทำดั่งที่ท่านร่อซูลุ้ลลอฮ์ ซล.ได้ทำ เธอก็จะดีขึ้นและหายในที่สุด จงเอาน้ำล้างตาและกล่าวว่า ‘‘ขอพระผู้เป็นเจ้าของมวลมมนุษย์จงขับไล่โรคร้ายออกไป ขอให้พระผู้ทรงให้หายทำให้ข้าพเจ้าหายเถิด ไม่มีการหายป่วยใดๆ จะเกิดขึ้นได้นอกจากพระองค์จะให้หายเท่านั้น ขอให้หายโดยไม่เหลือโรคร้ายใดๆ อีก’’

แต่อย่างไรก็ตามสิ่งนี้ก็เป็นดังที่เราได้กล่าวแล้วหลายๆ ครั้งนั่นคือ มันเป็นสิ่งที่เหมาะสมสำหรับบางประเทศและโรคเจ็บตาบางชนิดเท่านั้น ดังนั้นจึงไม่ควรที่จะนำสิ่งที่ท่านนบี ซล.บอกสำหรับคนกลุ่มหนึ่งไปใช้กับคนทุกๆ กลุ่มโดยรวมทั้งหมด หรือสิ่งที่สำหรับบุคคลโดยรวมแล้วทำให้เป็นสิ่งสำหรับคนเพียงกลุ่มเดียวเพราะอาจจะเกิดความผิดพลาดได้และอัลลอฮ์ ซบ.นั้นทรงรู้ยิ่งกว่า

แนวทางการรักษาโรคหมดสติจากถูกกระทำเวทย์มนต์

อบูอุบัยด์ได้กล่าวไว้ในหนังสือ "หะดีษที่แปลก" จากหะดีษของท่านอบีอุษมาน อัลนะห์ดีย์ได้เล่าว่า "มีชาวเมืองหนึ่งได้เดินผ่านที่ต้นไม้ต้นหนึ่งและได้รับประทานผลไม้ของมัน หลังจากนั้นพวกเขารู้สึกคล้ายๆ มีลมพัดรอบๆ ตัวเขา ทำให้พวกเขาตัวแข็งขยับเขยื้อนไม่ได้ ท่านนบี ซล.จึงได้กล่าวว่า "จงทำให้น้ำในถุงหนังที่ใส่น้ำนั้นเย็นลงและเทรดพวกเขาขณะกล่าวอาซานสองครั้ง" (ระดับดี อิบนิอบีชัยบะห์, 454/7)

การใช้ถุงหนังที่ใส่น้ำไม่ได้ใช้คนโทเนื่องจากน้ำในถุงหนังนั้นจะเย็นกว่าและขณะกล่าวอาซานสองครั้ง หมายถึง การกล่าวคำอะซานเพื่อละหมาดซุบฮิ์และกล่าวอิกอมะห์ก่อนละหมาด

แพทย์บางคนได้กล่าวว่า "การรักษาแบบท่านนบี ซล.นี้ เป็นการรักษาที่ดีที่สุดสำหรับโรคนี้ เนื่องจากเรื่องนี้เกิดขึ้นที่เมืองหิญาซ ซึ่งเป็นเมืองที่ร้อนและแห้งแล้งทำให้ชาวเมืองนั้นมีพลังความร้อนในร่างกายอ่อนแอลง การใช้น้ำเย็นมาราดในเวลานั้นซึ่งเป็นเวลาที่เย็นที่สุดของวันจะทำให้พลังความร้อนในร่างกายที่แพร่กระจัดกระจายไปทั่วร่างกายนั้นกลับมารวมศูนย์กันภายในร่างกาย พลังความร้อนที่ใช้ต่อต้านโรคภายในก็จะเพิ่มขึ้น ต่อสู้กับตัวโรคที่หลบอยู่ภายในร่างกายได้ดีขึ้น พลังความร้อนที่ได้รวมตัวกันนี้เองจะขับไล่ให้โรคร้ายออกไปจากร่างกายตามพระประสงค์ของอัลลอฮ์ ซบ.

ถ้าหากผู้ที่คิดวิธีการรักษานี้เป็นฮิบโปเครติสหรือกาเลน แพทย์ที่ได้อ่านพบก็จะรู้สึกทึ่งต่อวิธีการรักษาที่สมบูรณ์และได้ผลดียิ่งอันนี้!!

การแก้ไขอาหารที่มีแมลงวันตกใส่และการดับพิษด้วยการใช้สิ่งตรงข้ามกัน

ในหะดีษ "ซอฮีเฮน" จากหะดีษของท่านอบีหุรอยเราะห์กล่าวว่า ท่านนบี ซล.ได้ทรงกล่าวว่า "เมื่อมีแมลงวันตกลงในภาชนะของท่านให้กดให้จม เพราะในปีกของมันข้างหนึ่งมีโรค แต่ปีกอีกข้างหนึ่งเป็นยา" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5782)

ในหนังสือ "สุนันอิบนิมาญะห์" จากอบีสะอี้ด อัลคุดรีย์ จากท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า "ปีกข้างหนึ่งของแมลงวันนั้นเป็นพิษ แต่ปีกอีกข้างหนึ่งเป็นยา ถ้าหากมีแมลงวันตกลงในอาหารก็จงกดให้จม มันจะให้พิษก่อนแล้วจึงทำให้หายในภายหลัง" (ซอเฮียะห์ อิบนิมาญะห์, 3504)

หะดีษบทนี้มีสิ่งที่น่าสนใจอยู่สองเรื่องคือ เรื่องทางด้านกฎหมายและเรื่องทางด้านการแพทย์ สำหรับเรื่องทางด้านกฎหมายนั้น มันเป็นหลักฐานที่ชัดเจนว่าแมลงวันที่ตายในน้ำหรือในของเหลวก็ตามจะไม่เป็นนะยีส (สิ่งสกปรก) นี่คือความเห็นของนักปราชญ์ทั้งหมดเป็นเอกฉันท์ และชนชั้นสะลัฟก็ไม่มีใครขัดแย้งกับหะดีษนี้ การให้จุ่มมันก็คือการทำให้มันจมและตายในที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าอาหารนั้นร้อน ถ้าหากมันเป็นนะยีสแล้วท่านนบี ซล.ก็คงบอกว่าอาหารนั้นเสียไปแล้ว แต่ตรงกันข้ามท่านกลับพยายามแก้ไขอาหารนั้นให้เป็นสิ่งที่กินได้ และหุก่มนี้ก็ได้ถูกนำไปใช้ในกรณีของผึ้ง แมลงมุมและแมลงอื่นๆ ด้วยเช่นกัน เพราะกฎเกณฑ์ที่มีอยู่ในหะดีษนี้เป็นการทั่วไปและเหตุผลที่ทำไมสัตว์ตายจึงเป็นนะยีสนั้น เนื่องจากสัตว์ที่ตายจะมีเลือดอยู่ในร่างกายของมันซึ่งถือเป็นนะยีส แต่แมลงต่างๆ ไม่มีเลือดในตัว ดังนั้นมันจึงไม่ใช่นะยีส มีคำกล่าวของอิบรอฮีม อันนัคอีย์ที่กล่าวถึงแมลงว่า "ผู้ที่ไม่มีวิญญาณ" ซึ่งหมายถึงไม่มีเลือดนั่นเอง

ส่วนในความหมายทางการแพทย์คือคำพูดของอบูอุบัยดะห์ที่ว่า ความหมายของคำว่า "จงจุ่มมัน" หมายถึงกดให้จมเพื่อให้ตัวยาที่ทำให้หายโรคออกมาจากมัน เช่นเดียวกับที่ตัวโรคได้ออกมาก่อนแล้วและทั้งสองจะหักล้างกันเองเมื่ออยู่ในน้ำ

ในแมลงวันนั้นมีพิษที่สามารถทำให้เกิดก้อนบวมได้และยังทำให้เกิดอาการแสบคันจากการต่อยของมัน ซึ่งนี่เป็นอาวุธของมันเพื่อเอาไว้ป้องกันตัวเอง เมื่อแมลงนี้ตกไปในที่ๆ สามารถทำอันตรายมันได้มันจะพยายามป้องกันตัวโดยปล่อยพิษมันออกมา ดังนั้นท่านนบี ซล.จึงได้สั่งใช้ให้เราทำให้พิษนั้นสลายไปด้วยยาที่พระเจ้าประทานให้มาซึ่งอยู่ที่ปีกอีกข้างหนึ่งของมันนั่นเอง โดยกดมันให้จมลงในน้ำหรืออาหารเพื่อสารพิษจะได้ปะทะกับสารสลายพิษทำให้พิษหมดไปเองและไม่เป็นอันตรายอีก และวิธีทางการแพทย์แบบนี้ไม่สามารถให้แพทย์ใหญ่ใดๆ คิดขึ้นมาได้นอกจากผู้ที่เป็นนบีของอัลลอฮ์เท่านั้น แพทย์ทั่วไปก็ยอมรับกับวิธีดังกล่าวและยอมรับว่าผู้ที่นำวิธีการรักษาดังกล่าวมานี้คือผู้ถูกสร้างที่สมบูรณ์ที่สุด โดยได้รับการสนับสนุนจากการดลใจของพระผู้เป็นเจ้าซึ่งมีพลังเหนือมนุษย์ใดๆ แพทย์หลายคนได้กล่าวว่าบริเวณที่ถูกแมลงป่องหรือตัวต่อต่อยนั้น ถ้าใช้น้ำมันจากแมลงวันก็จะทำให้อาการปวดลดลงได้ ซึ่งมันไม่ใช่เกิดจากสิ่งใดนอกจากตัวยาที่มีอยู่ในปีกข้างหนึ่งของมันนั่นเอง เมื่อหัวของแมลงวันถูกตัดออกและนำตัวมาถูที่ก้อนที่เปลือกตามันก็จะหายด้วยความประสงค์ของอัลลอฮ์ ซบ.

แนวทางการรักษาฝี

อิบนิอัสซุนนีย์ได้กล่าวไว้ในหนังสือของเขาว่า ภรรยาของท่านนบี ซล.คนหนึ่งได้กล่าวว่า "ท่านรอซูลุ้ลลอฮ์ ซล.ได้มาหาฉันและที่นิ้วเท้าของฉันนั้นมีฝีขึ้น ท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า "ท่านมีอัซซารีเราะห์ (الذريرة) หรือเปล่า" ภรรยาของท่านบอกว่า "ใช่ฉันมี" ท่านนบี ซล.จึงกล่าวว่า ให้เอาใส่ตรงฝีแล้วกล่าวว่า "โอ้พระผู้เป็นเจ้าผู้ทำของใหญ่ให้เล็กและทำของเล็กให้ใหญ่ได้ ขอจงทำให้ฝีที่ข้าพเจ้ามีนั้นเล็กลงด้วยเถิด" (ซอเฮียะห์ อิบนิซินนี, 640)

คำว่า "ซะรีเราะห์" (الذريرةُ) เป็นยาจากอินเดียทำจากน้ำหอมของอ้อย มีคุณสมบัติร้อนแห้ง มีประโยชน์ในก้อนบวมที่ท้อง ตับและในโรคท้องมาน ทำให้หัวใจแข็งแรงขึ้นด้วยกลิ่นหอมของมัน ในหะดีษ "ซอฮีเฮน" จากอาอิชะห์ รด.ได้กล่าวว่า "ฉันพรมน้ำหอมท่านรอซูลุ้ลลอฮ์ ซล.ด้วยมือของฉันด้วยเครื่องหอมซะรีเราะห์ในการทำฮัจย์ครั้งสุดท้ายในช่วงเอียะห์รอม" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5930)

คำว่า "บัสเราะห์" (البثْرة) คือตุ่มเล็กๆ ที่เกิดขึ้นจากสารร้อนที่โผล่ออกมาจากผิวหนังเพื่อออกจากร่างกาย มันต้องการบางสิ่งบางอย่างที่จะทำให้มันสุกสมบูรณ์เพื่อจะได้ออกมาจากร่างกาย และเครื่องหอมนั้นมีประโยชน์ตรงจุดนี้ โดยจะทำให้มันสุกและออกมาจากร่างกายพร้อมกับมีกลิ่นหอม นอกจากนั้นมันยังบรรเทาความร้อนที่เกิดจากฝีนั้นด้วย เช่นเดียวกับที่เจ้าของหนังสือ "อัลกอนูน" ได้กล่าวว่า "ไม่มีอะไรที่ดีไปกว่าซะรีเราะห์ในการรักษาไฟไหม้ โดยนำมันมาป่นรวมกับดอกกุหลาบและน้ำส้มสายชู"

การรักษาโรคก้อนบวมและหนองโดยการผ่าออก

ได้เล่าจากท่านอาลี รด.กล่าวว่า ฉันได้เข้าไปหาชายคนหนึ่งพร้อมกับท่านรอซูลุ้ลลอฮ์ ซล.และเขามีก้อนขึ้นที่หลังเป็นๆ หายๆ พวกเขากล่าวว่า "โอ้ท่านรอซูลุ้ลลอฮ์ มันเป็นฝีหนองน่ะ" ท่านนบี ซล.จึงได้กล่าวว่า "จงเจาะมันซิ" ท่านอาลี รด.ได้กล่าวว่า "และฉันก็ไม่ได้จากไปจนกระทั่งฉันได้เจาะมันแล้ว โดยท่านนบี ซล.ได้เห็นเป็นพยาน" (ระดับอ่อน อบูยะอ์ลา, 54)

เล่ามาจากท่านอบีหุรอยเราะห์ว่า ท่านนบี ซล.ได้สั่งให้แพทย์ผ่าหนองที่ท้องชายคนหนึ่งและมีคนผู้หนึ่งกล่าวว่า "โอ้ท่านรอซูลุ้ลลอฮ์ มันจะได้ประโยชน์หรือ" ท่านนบี ซล.ได้กล่าวตอบว่า "ผู้ที่ส่งโรคลงมาก็ได้ส่งวิธีรักษามาด้วย และมันจะทำให้หายตามประสงค์ของพระองค์"

الْورم "วะรอม" หรือก้อนบวมคือก้อนโตอย่างหนึ่งที่อยู่ในอวัยวะต่างๆ โดยมีสารที่ไม่ใช่ธรรมชาติปกติอยู่ภายในก้อนนั้น พบในโรคต่างๆ หลายโรค สารต่างๆ ที่มีอยู่ในก้อนนั้นประกอบด้วยส่วนผสมของธาตุทั้งสี่ (ร้อน เย็น แห้ง ชื้น) และน้ำกับลม เมื่อมันรวมกันได้เป็นก้อนเดี่ยวก็จะเรียกว่าฝีหนอง และก้อนที่ร้อนจะเปลี่ยนแปลงไปได้สามอย่างคือ กลายเป็นน้ำเหลว หรือกลายเป็นหนอง หรือกลายเป็นก้อนแข็งก็ได้ ถ้าร่างกายแข็งแรงพอมันจะละลายก้อนหายไป และนี่คือจุดจบที่ดีที่สุดของก้อนเหล่านี้ แต่ถ้าร่างกายไม่แข็งแรงก้อนนั้นก็จะสุกและกลายเป็นสารสีขาวหรือหนองและแตกเปิดออก ทำให้สารนั้นไหลออกมา ถ้าร่างกายอ่อนแอมากก้อนก็จะไม่สุก สารที่ผสมกันอยู่ภายในก็จะไม่สมบูรณ์ไม่สามารถแตกเปิดออกได้ ก้อนนั้นก็อาจจะทำลายอวัยวะที่มันตั้งอยู่ให้เสียหายไปได้ ดังนั้นจึงต้องการการผ่าตัดเปิดก้อนออกหรือวิธีอื่นใด เพื่อที่จะเอาสิ่งที่อยู่ภายในนั้นออกมา เพื่อไม่ให้ทำอันตรายต่ออวัยวะของร่างกาย และในการผ่านั้นมีประโยชน์สองอย่างคือ อันที่หนึ่ง เอาหนองที่เป็นของเสียออก อันที่สอง ทำให้สารพิษในที่อื่นๆ ไม่สามารถเข้ามารวมกับมันได้ ทำให้มันไม่เข้มแข็งขึ้นจนยากแก่การรักษา

สำหรับคำพูดของท่านนบี ซล.ที่ว่า "ท่านนบีได้ใช้ให้แพทย์ผ่าฝีที่ท้องนั้นมีความหมายหลายอย่าง อย่างหนึ่งก็คือ น้ำที่อยู่ในท้องของคนเป็นโรคท้องมาน มีแพทย์หลายคนขัดแย้งกันเกี่ยวกับการผ่าเพื่อให้หนองออก บางพวกห้ามไม่ให้ทำเพราะถือว่าเป็นอันตรายมาก แต่อีกพวกหนึ่งเห็นว่าควรทำได้ โดยกล่าวว่า ไม่มีการรักษาใดมาแทนมันได้ ในการรักษาโรคท้องมานชนิด "ซะกี" الزقي ซึ่งเราได้กล่าวถึงโรคท้องมานมาแล้วก่อนหน้านี้ว่า มันมีสามชนิด ท้องมานแบบกลอง ได้แก่ ท้องที่โตขึ้นจากลม ถ้าตบที่ท้องจะมีเสียงดังเหมือนกลอง ชนิดที่สอง ท้องมานแบบเนื้อ ซึ่งจะมีเป็นก้อนเนื้อขึ้นที่หน้าท้องมาจากเนื้อทั่วร่างกายร่วมกับก้อนเสมหะและจะแพร่ไปตามร่างกายทั่วไปโดยผ่านทางเลือดไปยังอวัยวะต่างๆ นับเป็นชนิดที่รักษายากอย่างยิ่ง แบบที่สาม "ซะกี" แบบนี้จะมีสารพิษหรือหนองที่ท้องด้านล่าง จะได้ยินเสียงน้ำเคลื่อนไหวดังคลอกแคลกอยู่ในท้องเวลาขยับตัว เหมือนเสียงน้ำในถุงใส่น้ำ แพทย์ส่วนมากถือว่าชนิดนี้เป็นอันตรายที่สุด แต่ก็มีแพทย์จำนวนมากเช่นกันเห็นว่าแบบก้อนเนื้ออันตรายมากที่สุด

กล่าวโดยสรุป การรักษาโรคท้องมานแบบ "ซะกี" จะต้องเอาน้ำออกโดยใช้การผ่าออกเช่นเดียวกับการเอาเลือดเสียออกจากร่างกายโดยการแทงเส้นเลือด แต่มันก็มีอันตรายมากอยู่ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่ในหะดีษนี้ยืนยันว่าสามารถทำได้และพระผู้เป็นเจ้านั้นทรงรู้ยิ่งกว่า

การรักษาด้วยการทำให้จิตใจมีความสุข และการให้กำลังใจ

รายงานจากอิบนิมาญะห์ในหนังสือ "สุนัน" จากอบีสะอี๊ด อัลคุดรีย์ได้กล่าวว่า ท่านรอซูลุลลอฮ์ ซล.ได้กล่าวว่า "เมื่อพวกท่านเข้าไปเยี่ยมผู้ป่วย จงให้กำลังใจเขาในสิ่งที่ดี นั่นไม่ต้องการอะไรเลย และมันเป็นสิ่งที่ดีสำหรับจิตใจของผู้ป่วย" (ระดับอ่อน อิบนิมาญะห์, 1438)

ในหะดีษนี้มีสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับการรักษาทั้งมวลนั่นก็คือ การบอกสิ่งที่ดีๆ ที่สามารถทำให้หัวใจผู้ป่วยแช่มชื่นขึ้น จะทำให้ธรรมชาติของเขาแข็งแรงขึ้น มีพลังมากขึ้น ทำให้เกิดพลังความร้อนเพิ่มในร่างกาย ช่วยขับไล่โรคร้ายหรือทำให้บรรเทาเบาบางลงได้ และนั่นคือจุดมุ่งหมายที่แพทย์ต้องการ

การทำให้จิตใจผู้ป่วยรู้สึกยินดี ทำให้หัวใจเขาดีขึ้น ผ่อนคลายความกังวลลงไป สิ่งนี้จะมีผลอย่างใหญ่หลวงในการทำให้โรคหายหรือบรรเทาลง แท้จริงวิญญาณและร่างกายที่แข็งแรงจะช่วยธรรมชาติร่างกายให้ขับไล่สิ่งที่ไม่ดีออกไปจากร่างกายได้ หลายๆ คนคงจะได้เคยเห็นคนป่วยที่สามารถกลับมามีกำลังได้ใหม่ด้วยความช่วยเหลือจากคนที่เขารัก คนที่เขานับถือ เมื่อพวกนั้นมาเยี่ยมเยียนเขาและทำดีกับเขา และพูดในสิ่งที่ดีๆ กับเขา นี่คือประโยชน์อย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นกับผู้ป่วยจากการเยี่ยมไข้ของคนเหล่านี้

การเยี่ยมไข้มีประโยชน์ถึงสี่อย่างคือ ประโยชน์ต่อผู้ป่วย ประโยชน์ต่อผู้เยี่ยม ประโยชน์ต่อครอบครัวผู้ป่วย และประโยชน์ต่อสาธารณะชนโดยรวม และเราได้กล่าวแล้วถึงจริยวัตรของท่านนบี ซล.ที่ได้ทรงถามผู้ป่วยเกี่ยวกับโรคของเขา ความรู้สึกของเขา อยากจะกินอะไรบ้างและพระองค์ยังทรงเอามือไปวางไว้ที่หน้าผากของเขา ที่หน้าอกของเขาและขอพรให้เขา และบอกเขาถึงวิธีที่จะทำให้โรคนั้นหายไป บางครั้งท่านนบีอาบน้ำละหมาดและเอาน้ำละหมาดนั้นมารดผู้ป่วย บางครั้งท่านก็จะกล่าวกับผู้ป่วยว่า "ไม่เป็นไรหรอก มันจะดีขึ้น อินชาอัลลอฮ์" และนี่คือความอ่อนโยนที่เพียบพร้อมและเหมาะสมที่สุดในการเยี่ยมผู้ป่วย

แนวทางในการรักษาโรคทางกายด้วยยาและอาหารที่เขาคุ้นเคย

นี่เป็นหลักการรักษาที่ยิ่งใหญ่และมีประโยชน์มาก ถ้าแพทย์เข้าใจผิดจะทำให้เขานำสิ่งที่เป็นโทษมาให้กับผู้ป่วย โดยที่เขาคิดว่าสิ่งนั้นๆ ดีสำหรับผู้ป่วย และมีแต่แพทย์ที่โง่เขลาเท่านั้นที่จะให้ยาผู้ป่วยโดยดูจากตำราเพียงอย่างเดียว แท้จริงความเหมาะสมของยาและอาหาร ต้องเหมาะสมกับร่างกายของผู้ป่วยที่จะยอมรับได้ ตัวอย่างเช่น พวกเบดูอินที่เร่ร่อนตามทะเลทรายจะไม่ได้ประโยชน์จากการดื่มน้ำเลนูเฟอร์ (ต้นไม้ชนิดหนึ่งขึ้นในน้ำทะเล) น้ำดอกกุหลาบสดและมันจะไม่มีผลต่อร่างกายเขาเลยในทางใดๆ ยิ่งกว่านั้น ยาทั่วๆ ไปที่ใช้กันอยู่ในเมืองหรือใช้กับพวกที่อยู่กันอย่างสุขสบายก็จะใช้ไม่ได้สำหรับเขาเช่นกัน ซึ่งก็ได้มีการทดลองมาแล้วในเรื่องเหล่านี้ จากที่เราได้สังเกตและพิจารณาดูการรักษาตามแนวทางของท่านนบี ซล.นี้เราก็ได้พบว่าทุกๆ เรื่องจะมีความเหมาะสมกับธรรมชาติของโรคกับแผ่นดินนั้นๆ และสิ่งที่ทำให้เกิดโรคเสมอ นี่เป็นหลักข้อใหญ่ของหลักการพื้นฐานในการรักษาพยาบาลโรคทั้งปวงที่เราควรต้องปฏิบัติตาม แพทย์ใหญ่ชาวอาหรับท่านหนึ่งชื่อฮาริษ บินกัลดะฮ์ได้กล่าวว่า “การอดอาหารนั้นเป็นหัวของยาทั้งหมด และกระเพาะนั้นเป็นบ้านของโรคต่างๆ และจงให้ในสิ่งที่ร่างกายของคนป่วยเคยชิน” และยังมีคำพูดอีกว่า “อัลอะซัม (การอดอาหาร) เป็นยาอย่างหนึ่ง” และอัลอะซัม الأزم หรือการอดอาหารก็คือ การหยุดรับประทานอาหารเพื่อให้เกิดความหิวนั้นสามารถทำให้หายโรคได้ ซึ่งเป็นวิธีที่ดีวิธีหนึ่งในการรักษาคนไข้ที่มีเลือดข้น ดีกว่าวิธีทำให้อาเจียนด้วย นอกจากที่มีการวิตกกังวลกันว่าสภาพคนไข้จะแย่ลงจากสารพิษสะสมในร่างกายมากขึ้น ซึ่งจะทำให้โรครุนแรงขึ้นกว่าเดิม

คำพูดที่ว่า “กระเพาะนั้นเป็นบ้านของโรคต่างๆ ” เนื่องจากกระเพาะเป็นอวัยวะรูปร่างกลวงเหมือนน้ำเต้า ประกอบด้วยชั้นต่างๆ สามชั้นที่ทำจากเส้นประสาทเล็ก เรียกว่าเส้นใย และปกคลุมด้วยเนื้ออีกชั้นหนึ่ง เส้นใยทั้งสามชั้นนั้นเรียงตัวตามยาวหนึ่งชั้น ตามขวางหนึ่งชั้นและเฉียงๆ อีกหนึ่งชั้น ที่ปากของมันจะมีเส้นประสาทมาเลี้ยงมาก ส่วนด้านล่างจะเป็นเนื้อมากกว่า ข้างในกระเพาะจะมีเป็นเส้นขนเล็กๆ กระเพาะตั้งอยู่กลางท้องเอียงไปทางด้านขวาเล็กน้อย มันถูกสร้างมาในสภาพนั้นเนื่องจากวิทยปัญญาของผู้สร้าง ผู้ทรงรู้ยิ่ง มันเป็นบ้านหรือแหล่งของเชื้อโรคต่างๆ เป็นสถานที่ๆ ขบวนการย่อยอาหารได้เริ่มขึ้น ทำให้อาหารที่อยู่ในนั้นสุก เมื่ออาหารออกจากกระเพาะก็จะต่อไปยังตับและลำไส้ต่อไป ส่วนที่เหลือจากการถูกย่อยในกระเพาะคือกากอาหารหรือเศษอาหารที่กระเพาะไม่สามารถจะย่อยได้ อาจจะเนื่องมาจากน้ำย่อยมีน้อยไป อาหารมากไป หรือมันเน่าเสียไป หรือการทำงานของกระเพาะไม่มีการเรียงลำดับที่ดีหรือสาเหตุหลายๆ อย่างร่วมกัน สาเหตุเหล่านี้หลายอย่างเราไม่สามารถจะไปเปลี่ยนแปลงมันได้ ดังนั้นมันจึงอยู่กับเราตลอดไป ทำให้กระเพาะนั้นกลายเป็นแหล่งรวมสารพัดโรคด้วยเหตุนี้ คล้ายกับว่าผู้กล่าวประโยคนี้หวังให้เราพยายามลดอาหารลงไป ตัดกิเลสลงไปไม่ให้ตามความอยากมากนักเพื่อป้องกันจากการเกิดเศษอาหารเหลือในกระเพาะ

ส่วนความคุ้นเคยนั้นคือธรรมชาติเดิมของมนุษย์ มันเป็นพลังที่แข็งแกร่งมากในร่างกายจนกระทั่งถ้าหากมีการทดลองเกี่ยวกับตัวคนขึ้นในคนจำนวนหนึ่ง เราจะพบว่าผลลัพท์ที่ได้จะแตกต่างกันไปตามแต่ความคุ้นเคยของร่างกายแต่ละคนนั่นเอง แม้จะดูภายนอกว่าร่างกายเหล่านั้นเหมือนกันก็ตาม ตัวอย่างเช่น จะพบความร้อนในร่างกายอยู่ถึงสามแบบในคนวัยหนุ่มสาว แบบแรกคือความคุ้นเคยที่จะกินอาหารร้อนๆ แบบที่สองคือความคุ้นเคยที่จะกินอาหารเย็นๆ และสามคือความคุ้นเคยที่จะกินอาหารระดับกลางๆ ไม่ร้อนหรือเย็นเกินไป ในคนแบบแรก ถ้าเขาดื่มน้ำผึ้งมันก็จะไม่มีอันตรายต่อเขา ในแบบที่สอง ถ้าดื่มเมื่อไรจะมีอันตรายทันที ส่วนในแบบที่สาม ก็จะมีอันตรายเล็กน้อย

ดังนั้นความคุ้นเคยหรือความเคยชินจึงเป็นกฎที่สำคัญกฎหนึ่งสำหรับการรักษาสุขภาพที่ดีและการรักษาอาการป่วยไข้ ด้วยเหตุนี้การรักษาตามแนวทางของท่านนบี ซล.จึงดำเนินตามความเคยชินในร่างกายของแต่ละคน ในเรื่องอาหาร เรื่องยาและเรื่องอื่นๆ

การให้อาหารผู้ป่วยด้วยอาหารอ่อนที่เขาคุ้นเคย

ในหนังสือ "ซอฮีเฮน" จากหะดีษของท่านอุรวะได้เล่าว่า ท่านหญิงอาอิชะห์ รด.นั้น เมื่อมีคนตายในหมู่ของท่าน ผู้หญิงก็จะมารวมกัน หลังจากนั้นก็จะแยกย้ายกันกลับบ้านไป ท่านหญิงได้สั่งใช้ให้ทำซุบนม (ตัลบีนะห์) ทำขนมปังและเอาซุบนมกับขนมปังนั้นผสมกัน หลังจากนั้นจึงกล่าวว่า จงกินเถิดแท้จริงฉันได้ยินท่านรอซูลุลลอฮ์ ซล.กล่าวว่า "ซุบนม (ตัลบีนะห์) จะมีประโยชน์ต่อหัวใจของผู้ป่วย จะขับไล่ความโศกเศร้าออกไป" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5689)

และในหนังสือ "สุนัน" จากหะดีษของพระนางอาอิชะห์ รด.ได้กล่าวว่า ท่านรอซูลุลลอฮ์ ซล.ได้ทรงกล่าวว่า "ท่านจงกินสิ่งที่มีประโยชน์แม้ท่านจะไม่ชอบมัน นั่นก็คือ ซุบนม (ตัลบีนะห์)" และยังมีรายงานจากท่านหญิงอาอิชะห์ รด.อีกเช่นกันว่า เมื่อท่านนบี ซล.ได้รับการบอกเล่าว่า มีชายคนหนึ่งปวดท้องจนกระทั่งกินไม่ได้ ท่านก็ได้บอกว่า "พวกท่านต้องทำซุบนม (ตัลบีนะห์) และให้เขาจิบทีละน้อยๆ" และท่านก็ได้กล่าวต่อว่า "ขอสาบานด้วยพระนามของผู้ซึ่งชีวิตของฉันอยู่ในอุ้งมือของเขาว่า มันจะล้างท้องของพวกท่านจนสะอาดเหมือนกับพวกเธอล้างหน้าเพื่อขจัดความสกปรกที่มีอยู่" (ซอเฮียะห์อิบนิมาญะห์ 3446)

คำว่า "ตัลบีน" التلبين เป็นอาหารสำหรับจิบทีละนิด มีรสชาตินุ่มนวลละเอียดอ่อนทำจากผลิตภัณฑ์นมดังนั้นจึงได้ชื่อว่าซุบนม หุรูวีย์กล่าวว่า "มันได้ชื่อว่าซุบนมเพราะมีความคล้ายคลึงกับนม เพราะมันขาวและละเอียด อาหารชนิดนี้มีประโยชน์มากสำหรับคนป่วย มันจะละเอียดอ่อนและสุกแล้ว ไม่ใช่ของดิบๆ หยาบๆ ถ้าหากท่านอยากจะรู้ถึงประโยชน์ของตัลบีนะห์ก็ให้นึกถึงประโยชน์ของน้ำข้าวบาร์เลย์ เพราะมันมีน้ำข้าวบาร์เลย์ผสมอยู่ โดยมันเป็นเครื่องจิบทำจากแป้งข้าวบาร์เลย์และรำข้าวบาร์เลย์ ความแตกต่างระหว่างน้ำข้าวบาร์เลย์และน้ำซุบนมก็คือน้ำข้าวบาร์เลย์จะต้องนำไปปรุงทั้งๆ ที่เป็นเม็ด แต่น้ำซุบนมจะปรุงจากข้าวบาร์เลย์ที่ป่นแล้ว ทำให้มีประโยชน์กว่าเนื่องจากสารที่ดีมีประโยชน์จากข้าวบาร์เลย์จะออกมาพร้อมกับการบดให้ป่นนั้นเอง

เราได้บอกมาก่อนแล้วว่า ความเคยชินมีผลต่อประโยชน์ที่จะได้รับต่อยาต่างๆ และต่ออาหารด้วย และความเคยชินของชนเผ่าหนึ่ง ที่จะนำน้ำของข้าวบาร์เลย์ป่นไม่ใช่ข้าวบาร์เลย์เม็ด ซึ่งมันก็จะให้สารอาหารมากกว่า มีประโยชน์กว่า แต่แพทย์ในเมืองมักจะชอบให้ใช้ข้าวแบบเม็ดมากกว่าโดยอ้างว่ามันละเอียดอ่อนนุ่มกว่า ผู้ป่วยจะย่อยมันได้ง่ายกว่า และที่เป็นดังนี้เนื่องจากธรรมชาติของคนในเมือง ซึ่งจะย่อยน้ำข้าวบาร์เลย์ที่ทำจากบาร์เลย์ป่นได้ยากกว่า จุดมุ่งหมายคือ น้ำข้าวบาร์เลย์ที่ปรุงแล้วแบบเม็ด มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ได้อย่างรวดเร็วและให้คุณค่าทางอาหารมาก ถ้ารับประทานร้อนๆ จะให้ประโยชน์มากกว่า ให้ความร้อนมากกว่าการดูดซึมโดยลำไส้ก็ทำได้ดีกว่า และคำพูดของท่านนบี ซล.ที่ว่า "มีประโยชน์สำหรับหัวใจของผู้ป่วย" นั่นก็คือมีกลิ่นหอมทำให้ผู้ป่วยสดชื่น และคำพูดท่านนบี ซล.ที่ว่า "จะทำให้ความโศกเศร้าหมดไป" เนื่องจากความเศร้าทำให้ความอยากอาหารลดลง ทำให้พลังความร้อนในร่างกายลดลงด้วย การจิบน้ำซุบนมทำให้พลังความร้อนเพิ่มขึ้น เนื่องจากมันมีความร้อนผสมอยู่ทำให้ความโศกเศร้าลดลงไป

บางท่านกล่าวว่า อาหารบางชนิดจะทำให้หัวใจผ่อนคลายเช่นน้ำซุบที่ได้กล่าวข้างต้น เพราะมันมีคุณสมบัติพิเศษที่มีผลต่ออารมณ์ ทำให้เขารู้สึกผ่อนคลายและสบายขึ้นและพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.นั้นทรงรู้ยิ่งกว่า

บางท่านกล่าวว่า พลังของคนป่วยจะลดลงด้วยความโศกเศร้าของเขาเองทำให้เกิดความแห้งแล้งขึ้นในร่างกายเขา น้ำซุบนมนี้เมื่อจิบแล้วจะทำให้ชุ่มชื่นขึ้น แข็งแรงขึ้น ให้ประโยชน์ทางด้านโภชนาการต่อร่างกายและหัวใจ อย่างไรก็ตามผู้ป่วยส่วนมากมักจะมีน้ำดีหรือเมือกเสมหะหรือหนองค้างอยู่ในลำไส้ของเขา การจิบน้ำนมซุบจะละลายสิ่งเหล่านี้ออกจากลำไส้ของเขา ทำให้ลำไส้ทำงานสะดวกขึ้นกว่าเดิม ทำงานประสานกันได้ดีมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าหากชนกลุ่มนั้นมีความคุ้นเคยกับอาหารชนิดนี้ด้วยแล้วยิ่งจะได้ประโยชน์มากขึ้นกว่าเดิม และพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.นั้นทรงรู้ยิ่งกว่า

แนวทางการรักษาพิษ

ท่านอับดุลร่อซากได้เล่าจากท่านมะอมัร จากท่านซะห์รีย์ จากท่านอับดุลเราะห์มาน บินกะอับ บินมาลิกว่า มีหญิงชาวยะฮูดีย์คนหนึ่งให้แกะย่างที่อาบยาพิษแก่ท่านนบี ซล.และท่านนบี ซล.ได้ถามว่า “นี่อะไร” นางได้ตอบว่า “ของขวัญ” ท่านนบี ซล.จึงได้รับประทานมัน พร้อมกับสาวกของท่านหลังจากนั้นท่านได้บอกว่า “หยุดกินก่อน” และได้ถามหญิงนั้นว่า “ท่านใส่ยาพิษในแกะตัวนี้ใช่ไหม” หญิงนั้นถามว่า “ใครบอกต่อท่านเล่า” ท่านนบีตอบว่า “กระดูกของมันบอกฉัน” กระดูกนั้นอยู่ในมือของท่าน หญิงนั้นกล่าวว่า “ใช่แล้วเราใส่ยาพิษไป” ท่านนบีถามต่อว่า “ทำไม” นางตอบว่า “ถ้าหากท่านเป็นคนโกหกประชาชนก็จะได้หลุดพ้นไปจากการหลอกลวงของท่าน (เพราะจะตายด้วยยาพิษ) แต่ถ้าท่านเป็นนบีที่แท้จริง ยาพิษย่อมไม่ทำอันตรายท่าน” ท่านนบีจึงได้ทำการกรอกเลือดสามครั้งที่หลังของท่านและสั่งให้บรรดาสาวกของท่านทำการกรอกเลือดด้วย พวกเขาก็ทำตามแต่อย่างไรก็ตามบางคนก็ได้เสียชีวิตไป (ซอเฮียะห์ อับดุลรอซาก 19814)

ในรายงานอื่นกล่าวว่า ท่านรอซูล ซล.ได้ทำการกรอกเลือดที่หลังของท่านเพื่อขจัดพิษที่อยู่ในแกะ โดยอบูฮินดซึ่งเป็นทาสของบะนีบะยาเดาะห์จากอันศอร ใช้มีดและถ้วยกรอกเลือดให้ท่าน และหลังจากนั้นสามปีท่านก็ปวดมากและเสียชีวิตด้วยความเจ็บปวดนั้นเอง โดยท่านได้กล่าวว่า “ฉันยังรู้สึกเจ็บปวดมาก จากผลของการกินแกะใส่ยาพิษก่อนหน้านี้ในวันคอยบัร จนมันแทบจะตัดเส้นเลือดแดงใหญ่ของฉัน” และในที่สุดท่านนบีก็ได้เสียชีวิตไปในสภาพตายชาฮีดจากการรับประทานแกะอาบยาพิษนั่นเอง (ซอเฮียะห์ อับดุลรอซาก 19815)

การขจัดพิษต่าง ๆ อาจจะใช้การทำให้อาเจียนหรือใช้ยาที่มีฤทธิ์ตรงข้ามกันเพื่อต้านพิษ หรือสลายพิษด้วยกลไกการทำงานของมันหรือด้วยคุณสมบัติของมันก็ได้ ยาพิษชนิดที่ไม่มียาแก้ก็ต้องใช้วิธีการทำให้พิษนั้นออกจากร่างกายไปให้ได้และวิธีการหนึ่งที่มีประโยชน์คือการกรอกเลือดออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่ร้อนในเวลาที่ร้อน พลังของยาพิษจะซึมเข้าไปในกระแสเลือด และแพร่กระจายไปยังเส้นเลือดดำและเส้นเลือดแดงจนไปถึงหัวใจก็จะเสียชีวิต ดังนั้นเลือดจึงเป็นทางที่ติดต่อของยาพิษนั้นไปสู่หัวใจและอวัยวะต่าง ๆ เมื่อมีการกรอกเอาเลือดออก พิษเหล่านั้นจึงไหลออกมาพร้อมกับเลือดด้วย ผลร้ายที่จะเกิดกับผู้ป่วยก็จะลดลงถ้าสามารถเอาพิษออกได้หมดก็จะไม่เหลือพิษมาทำร้ายผู้ป่วยนั้นอีก แต่บางครั้งก็เอาออกไม่หมดผลจึงได้แค่บรรเทาพิษลง ธรรมชาติร่างกายของคนๆ นั้นก็จะแข็งแรงขึ้นและจะสามารถทำลายพิษนั้นหรือทำให้มันอ่อนกำลังลงด้วยพลังของร่างกายตนเอง

เมื่อท่านนบี ซล.ได้ทำการกรอกเลือดที่หลัง ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ใกล้หัวใจมากที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ สารพิษต่าง ๆ จึงออกมาพร้อมกับเลือดแต่ก็ออกได้ไม่หมด พิษที่เหลืออยู่จึงก่อให้เกิดความอ่อนแอลงเรื่อย ๆ ตามพระประสงค์ของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.เพื่อจะให้สิ่งที่สมบูรณ์ที่สุดแก่ท่านนบีนั่นคือการตายชะฮีด พระองค์ก็ให้พิษของมันกำเริบขึ้นเพื่อจบชีวิตของท่านศาสดาไปในที่สุด สิ่งนี้คือความนัยที่มีอยู่ในอัลกุรอ่านซูเราะห์อัลบะก่อเราะห์ อายะห์ 87 ที่ว่า

أَفَكُلما جاءكُم رسولٌ بِما لا تهوى أَنفُسكُم استكْبرتم فَفَرِيقاً كذبتم وفَرِيقاً تقْتُلُونَ

ความว่า “มิใช่หรือที่เมื่อมีรอซูลมายังพวกท่านแต่ไม่เป็นไปตามที่พวกท่านต้องการ พวกท่านก็ทำใหญ่โตใส่เขา พวกท่านก็โกหกแก่เขา และบางคนของพวกท่านก็ฆ่าเขา” (อัลบะกอเราะห์, 87) และอัลลอฮ์ ซบ.นั้นทรงรู้ยิ่งกว่า

แนวทางการรักษาผู้ป่วยจากเวทมนต์ที่ชาวยะฮูดีได้ทำขึ้น

มีบางคนปฏิเสธสิ่งเหล่านี้และพูดว่า การทำเวทย์มนต์ไม่สามารถทำอันตรายท่านนบี ซล.ได้ และถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี เป็นสิ่งน่าเกลียด แต่จริงๆ แล้วเรื่องนี้ไม่ได้เป็นดังที่เขาคิด เพราะแท้จริงมันก็เป็นเพียงโรคๆ หนึ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้กับท่านนบี ซล.เช่นเดียวกับที่เกิดในเรื่องยาพิษที่ได้กล่าวถึงมาแล้ว ไม่มีอะไรแตกต่างกันเลยและสิ่งที่ยืนยันเรื่องนี้ได้คือ หะดีษจากท่านหญิงอาอิชะห์ รด.ที่กล่าวว่า "ท่านนบีได้ถูกเวทมนต์จนกระทั่งท่านนึกไปเองว่าท่านได้ไปหาภรรยาคนหนึ่งของท่านทั้งๆ ที่ท่านไม่ได้ไป และนี่นับเป็นเวทมนต์ที่ร้ายแรงที่สุดอันหนึ่ง" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5765)

ผู้พิพากษาอิยาดได้กล่าวว่า "เวทมนต์ก็เป็นโรคหนึ่งจากหลายๆ โรคนั่นเอง แสดงออกให้เห็นด้วยอาการป่วยไข้ เช่นเดียวกับที่เกิดกับท่านนบี ซล.เช่นเดียวกับโรคอื่นๆ ที่เคยเกิดมาแล้ว และนี่ไม่เกี่ยวกับสถานภาพความเป็นนบีของท่านเลย ส่วนที่ท่านคิดไปเองว่าได้ทำอะไรอย่างหนึ่งทั้งๆ ที่ไม่ได้ทำนั้น นี่ก็ไม่เกี่ยวกับคุณสมบัติความซื่อสัตย์ของท่านนบี ซล.เลยเช่นกัน สิ่งนี้เป็นสิ่งที่นักปราชญ์ทั้งหลายได้เห็นตรงกันเป็นเอกฉันท์แล้ว

ส่วนที่มันสามารถเกิดกับท่านนบี ซล.ได้นั้นก็เป็นเพราะว่ามันเป็นเรื่องของดุนยาทั่วๆ ไป ไม่ได้เกี่ยวกับการประกาศศาสนาแต่อย่างใด ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ท่านนบี ซล.แตกต่างจากคนธรรมดาคนอื่นๆ นั่นเอง

จุดมุ่งหมายเพื่อกล่าวถึงการรักษาในโรคนี้ และได้มีรายงานการรักษามาสองวิธีคือ

หนึ่ง การเอาพิษออกมาจากร่างกายและการทำลายให้พิษนั้นหมดไป ดังเช่นที่ท่านนบี ซล.ได้ขอจากอัลลอฮ์ ซบ.และอัลลอฮ์ ซบ.ก็ได้ทรงชี้แนะแนวทางให้ และในที่สุดก็ได้เอามันออกมาจากบ่อน้ำแห่งหนึ่ง มันประกอบด้วยหวีและสิ่งที่ได้จากการหวี (ผม) และจั่นอินทผลัมตัวผู้ที่แห้งแล้ว เมื่อท่านนบี ซล.เอามันออกมาแล้ว อาการป่วยไข้ที่ท่านมีก็หายไปเหมือนกับคนที่ถูกจับไว้แล้วถูกปล่อยออกมา วิธีการนี้เป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการรักษาโรคนี้ โดยการเอาสิ่งไม่ดีออกไปจากร่างกาย เหมือนการอาเจียนเอาสารพิษออกมานั่นเอง

สอง การเอาของพิษนั้นออกมา ในตำแหน่งของร่างกายที่ใกล้กับจุดที่สารพิษนั้นมีปฏิกิริยามากที่สุด และเวทย์มนต์นั้นจะมีผลที่ตัวธรรมชาติเดิมของเขา ทำให้ส่วนผสมในร่างกายปั่นป่วน อารมณ์แปรปรวนไป ถ้าพบว่ามีร่องรอยของเวทย์มนต์อยู่ในตำแหน่งใดของร่างกาย ก็สามารถจะเอาสารพิษนั้นออกจากอวัยวะนั้นได้ ซึ่งก็จะมีประโยชน์มากเช่นกัน

ท่านอบูอุบัยดได้กล่าวไว้ในหนังสือ "หะดีษที่แปลก" ว่า จากท่านอับดุลเราะห์มาน อิบนิอบีไลลาเล่าว่า ท่านรอซูลลุลลอฮ์ ซล.ได้ทำการกรอกเลือดที่ศีรษะของท่าน โดยใช้ปลายดาบเมื่อท่านถูกเวทย์มนต์กระทำ บางคนที่ไม่มีความรู้พอได้กล่าวว่า "การกรอกเลือดจะมีผลอะไรกับเวทย์มนต์ได้ และอะไรคือสิ่งเชื่อมโยงระหว่างยาและโรคดังกล่าว" แต่ถ้าหากผู้ที่พูดดังกล่าวได้พบว่าฮิบโปเครติสหรืออิบนิซีนาหรือคนอื่นๆ นอกจากสองคนนี้ ได้กล่าวถึงการรักษาเช่นนี้ขึ้นมาก็จะเชื่อและยอมรับโดยทันที แต่ความจริงผู้ที่พูดนี้คือ ผู้ที่เราไม่ต้องสงสัยอะไรอีกแล้วในความรู้ของเขาหรือความดีของเขา

ควรรู้ด้วยว่า สิ่งที่นำมาทำเวทย์มนต์ที่ทำต่อท่านนบี ซล.ได้กระทำที่ศีรษะของท่าน และพลังของมันกระทบต่อสมอง ทำให้เกิดการจินตนาการภาพขึ้นมาเองว่าได้ทำบางสิ่งทั้งๆ ที่ตัวเองไม่ได้ทำ และนี่คืออิทธิพลของเวทย์มนต์ที่มีต่อธรรมชาติของคนและต่อเลือด และได้ควบคุมเลือดในร่างกายเขาไว้ทำให้ความรู้สึกของเขาเปลี่ยนแปลงไป จากธรรมชาติเดิมของมันและ "เวทย์มนต์" คืออิทธิพลของวิญญาณชั่วร้ายหลายๆ รูปที่ผสมผสานกัน ที่กระทำต่อพลังธรรมชาติให้หันเหไปจากสภาพเดิมของเขา และเวทย์มนต์ต่อความรู้สึกหรือสมองเป็นสิ่งที่หนักที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตำแหน่งที่เป็นปลายทางของเวทย์มนต์นั้น การกรอกเลือดในบริเวณดังกล่าวที่กำลังได้รับอันตรายจากการกระทำของเวทย์มนต์อยู่จึงมีประโยชน์ในการรักษา ถ้าหากทำตามหลักการที่ถูกต้องสมควร ฮิปโปเครติสได้กล่าวว่า "การจะ

เอาสารพิษออกจากร่างกาย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเอาออกตรงตำแหน่งที่สารนั้นรวมตัวกันอยู่ โดยใช้วิธีที่เหมาะสมที่สุดสำหรับสารนั้นๆ ”

คนบางคนพูดว่า “ท่านรอซูลุ้ลลอฮ์ ซล.นั้น เมื่อท่านประสบโรคดังกล่าวและเกิดภวังค์ว่าทำอย่างใดอย่างหนึ่งลงไป ทั้งๆ ที่ความจริงไม่ได้ทำ ท่านคิดว่าสิ่งนั้นน่าจะเกิดจากสารพิษที่อยู่ในกระแสเลือดหรือในส่วนอื่นๆ ของร่างกายได้วิ่งไปยังสมองและควบคุมร่างกายไว้ แต่อารมณ์ ความรู้สึกของท่านยังเป็นปกติอยู่ ท่านจึงตัดสินใจใช้การกรอกเลือด เพราะคิดว่านั่นน่าจะเป็นวิธีที่ดีที่สุด และจะมีประโยชน์ในการรักษาโรค ดังนั้นท่านจึงทำการกรอกเลือด ซึ่งเหตุการณ์นี้เกิดก่อนที่จะมีการดลใจจากอัลลอฮ์ ซบ.ว่า สิ่งที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากเวทย์มนต์ เมื่อวาฮีมาถึงและบอกว่านั่นคือเวทย์มนต์ ท่านนบี ซล.จึงหันมาหาการรักษาที่แท้จริงสำหรับเวทย์มนต์นั่นก็คือการถอนเวทย์มนต์นั้นออกและทำลายมันเสีย ท่านได้ถามอัลลอฮ์ ซบ.และพระองค์ก็ได้ทรงบอกให้ทราบถึงที่ของมัน เมื่อถอนเวทย์มนต์นั้นออก ท่านก็รู้สึกผ่อนคลายและหายทันที เป้าหมายของเวทย์มนต์คราวนี้อยู่ที่ร่างกายของท่านนบี ซล.และอวัยวะที่มองเห็นภายนอก แต่ไม่มีผลต่อสติปัญญาและจิตใจของท่าน ด้วยเหตุนี้จึงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องที่บางคนคิดว่ามันเกิดจากภรรยาของท่าน แต่ควรรู้ว่ามันคือการจินตนาการไปเอง ไม่ใช่เรื่องจริงและเคยมีบางโรคที่เกิดขึ้นแบบนี้ และอัลลอฮ์ ซบ.ทรงรู้กว่า

การรักษาโรคจากเวทย์มนต์ที่ได้ผลที่สุด

การรักษาโรคทางเวทมนต์ให้ได้ผลที่สุดนั้นก็คือการใช้การรักษาของพระผู้เป็นเจ้า และมันเป็นการรักษาที่มีประโยชน์อย่างแท้จริง เพราะเวทย์มนต์นั้นเกิดจากอิทธิพลของวิญญาณชั่วร้ายชั้นต่ำและการทำลายฤทธิ์ของมันนั้นก็ด้วยการต่อต้านหรือทำลายมันโดยใช้การอ่านกุรอ่านหรือการกล่าวซิกรุลลอฮ์หรือการอ่านดุอาอ์ที่สามารถทำลายมันหรือทำให้มันเสื่อมลงไปได้ ยิ่งเป็นเวทย์มนต์ที่แรงก็ยิ่งแก้ไขยากขึ้น เปรียบเหมือนกับทหารสองคนและทั้งสองต่างมีโล่และดาบอยู่ ดังนั้นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก็สามารถชนะอีกฝ่ายหนึ่งและบังคับควบคุมเขาได้ หัวใจนั้นเมื่อเต็มไปด้วยซิกรุ้ลลอฮ์และกำลังมุ่งอยู่กับการขอดุอาอ์ การขออภัยโทษ หัวใจก็จะผูกอยู่กับลิ้นของเขา และสิ่งนี้เป็นเหตุผลสำคัญที่ป้องกันไม่ให้เวทย์มนต์มาทำอันตรายเขาได้ และยังเป็นสิ่งที่สามารถรักษาเขาให้หายได้เมื่อเขาต้องเวทย์มนต์เข้า

เกี่ยวกับเวทย์มนต์ แท้จริงเวทย์มนต์นั้นจะก่อให้เกิดอิทธิพลต่อหัวใจที่อ่อนแอ ที่ยุ่งอยู่กับการทำตามความต้องการของร่างกายที่มักนำไปสู่ความต่ำช้า ด้วยเหตุนี้มันจึงมักเกิดกับผู้หญิงสาว เด็กๆ คนโง่เขลาหรือคนที่มีศรัทธาอ่อนแอ ขาดการมอบหมายต่ออัลลอฮ์ ซบ. ขาดการเชื่อมั่นในพระเจ้าองค์เดียวและคนที่ไม่เคยขอดุอาอ์ต่ออัลลอฮ์ ซบ. เลย เป็นต้น

สรุปแล้วการเข้าครอบครองบังคับของเวทย์มนต์จึงทำได้ในจิตใจที่อ่อนแอ ที่มุ่งไปสู่ความต่ำช้าอยู่แล้ว ได้มีคำพูดว่า “คนที่ถูกเวทย์มนต์คือผู้ที่สนใจแต่ตนเอง หัวใจเขาจะสนใจแต่เรื่องที่เกี่ยวกับตัวเขา ดังนั้นหัวใจเขาจึงถูกครอบงำได้อย่างง่ายดาย โดยใช้สิ่งที่เขาสนใจนั่นเอง” และวิญญาณที่ชั่วร้ายมันจะเข้าครอบครองวิญญาณที่มีความโน้มเอียงไปในทางชอบสิ่งที่ชั่วร้ายอยู่แล้ว และไม่มีพลังของพระเจ้าอยู่คอยป้องกันจากวิญญาณอันชั่วร้ายนั้น และพระเจ้าทรงรู้ดียิ่งกว่า

แนวทางการรักษาด้วยการขับของเสียออกโดยใช้การอาเจียน

เล่ามาจากติรมิซีย์ในหนังสือ "ญามิอ์" จากมิอดาน บินอะบีตอลฮะห์ จากอบีดัรดาอ์เล่าว่า ท่านนบี ซล. อาเจียนและได้อาบน้ำละหมาด และฉันได้พบกับเซาบานที่มัสยิดกรุงดามัสกัสและได้เล่าเรื่องนี้ให้เขาฟังเขาจึงได้กล่าวว่า ที่จริงแล้วฉันเองที่เป็นคนเทน้ำให้กับท่านนบี ซล.เพื่ออาบน้ำละหมาด (ซอเฮียะห์ติรมิซีย์, 87) ท่านติรมิซีย์กล่าวว่า "หะดีษนี้น่าเชื่อถือมากที่สุดในบทที่เกี่ยวกับเรื่องนี้"

การอาเจียนเป็นหนึ่งในห้าวิธีของการเอาของเสียออกจากร่างกาย ซึ่งเป็นหลักสำคัญในการขจัดของเสียออก ได้แก่ การถ่ายท้อง การอาเจียน การเอาเลือดออก การระบายลม การทำให้เหงื่อออก ซึ่งทั้งหมดมีอยู่แล้วในซุนนะห์ของท่านนบี ซล. การถ่ายท้องนั้นมีอยู่ในหะดีษที่ว่า "สิ่งที่ดีสิ่งหนึ่งสำหรับพวกท่านในการรักษาคือการถ่ายท้อง" การเอาเลือดออกนั้น ได้เล่ามาแล้วในเรื่องของการกรอกเลือด การขับลม เราจะได้กล่าวในภายหลัง ถ้าหากอัลลอฮ์ ซบ. ทรงประสงค์ ส่วนการขับของเสียทางเหงื่อนั้นมักไม่ใช่เจตนาที่จะขับมันออกโดยตรง แต่ด้วยการให้ธรรมชาติร่างกายเป็นตัวผลักดันให้ออกมา ตามรูขุมขนที่เปิดอยู่บนผิวหนัง

การอาเจียนเป็นการเอาของเสียในส่วนบนของกระเพาะออก การสวนทวารเป็นการเอาของเสียจากกระเพาะส่วนล่างออก การให้ยาเป็นการเอาออกทั้งด้านล่างและด้านบน

การอาเจียนมีสองชนิดคือ ชนิดที่เกิดจาก ท้องไส้ที่ปั่นป่วนแล้วอาเจียนออกมาเอง และชนิดที่เกิดจากการตั้งใจทำให้มันออกมา ในชนิดแรกนั้น ห้ามไม่ให้ไปปิดกั้นหรือขัดขวางมันนอกจากมันจะออกมากเกินควรไปหรือกลัวจะทำให้เกิดอันตราย ซึ่งในกรณีนี้ให้ใช้ยาที่สกัดการอาเจียนได้ ส่วนชนิดที่สอง จะทำด้วยเหตุผลทางการแพทย์ซึ่งจะมีประโยชน์ในบางเวลาและบางกรณี

สาเหตุของการอาเจียนมีสิบประการคือ

หนึ่ง มีน้ำดีเหลือมากเกินอยู่ในกระเพาะ และต้องการถูกขับออกมา

สอง มีเมือกเสมหะมากเกินและเหนียวข้นในกระเพาะ ต้องการถูกขับออกมา

สาม กระเพาะอาหารเองอ่อนแอลงทำให้ไม่สามารถย่อยอาหารได้ จึงต้องขับไล่อาหารที่ไม่ย่อยนั้นออกมาทางด้านบน

สี่ มีส่วนผสมที่เป็นพิษอยู่ในกระเพาะอาหาร และขัดขวางการย่อยอาหารให้ทำได้ไม่สะดวก การย่อยอาหารจึงอ่อนแอลง

ห้า มีอาหารหรือเครื่องดื่มมากเกินไป เกินกว่าที่กำลังของกระเพาะจะย่อยได้ กระเพาะจึงขับส่วนเกินนั้นออกมา

หก อาหารหรือเครื่องดื่มที่กินเข้าไปไม่เหมาะสมกับกระเพาะ กระเพาะจึงขับอาหารเหล่านั้นออกมา

เจ็ด มีบางสิ่งที่ไปเปลี่ยนแปลงธรรมชาติของอาหารหรือปฏิกิริยาของมัน กระเพาะจึงขับมันออก

แปด ความเจ็บป่วย ทำให้คลื่นไส้และอาเจียนออก

เก้า เป็นสิ่งแสดงถึงความเจ็บป่วยทางด้านจิตใจบางอย่าง เช่นความรู้สึกเศร้าหมอง หดหู่ เสียใจ ความโกรธ ทำให้กดความต้องการทางด้านร่างกายตามธรรมชาติ กดความสนใจของร่างกายต่อการควบคุมระเบียบของร่างกายเอง ต่อการย่อยอาหาร ต่อการทำให้อาหารสุกสมบูรณ์ กระเพาะจึงผลักดันมันออกมาและเช่นเดียวกัน การอาเจียนอาจจะเกิดจากส่วนผสมที่ไม่สมบูรณ์ เมื่อจิตใจยังว้าวุ่นอยู่

แท้จริงทั้งร่างกายและจิตใจต่างก็ส่งผลต่อกัน ทำให้การทำงานของทั้งสองอย่างนั้นรวนเรด้วยกันได้ทั้งคู่

สิบ ธรรมชาติถูกกระตุ้นจากการเห็นคนอื่นอาเจียน ทำให้เกิดการอยากอาเจียนขึ้นมาบ้าง ทั้งๆ ที่ไม่มีสาเหตุในตัวเอง เนื่องจากธรรมชาติเกี่ยวเนื่องกันเคลื่อนย้ายมาหากันนั่นเอง

มีแพทย์คนหนึ่งบอกกับข้าพเจ้าว่า “ฉันมีหลานคนหนึ่งที่มีความชำนาญเรื่องการทาตาด้วยสี เมื่อเปิดตาผู้ชายขึ้นมาและคนที่ถูกทาตานั้นมีตาแดงอักเสบ ไม่นานเขาก็จะกลายเป็นตาแดงอักเสบตามไปด้วย และเหตุการณ์นี้ก็เกิดขึ้นหลายๆ ครั้งจนในที่สุดเขาจึงต้องเลิกทำอาชีพนี้ไป ฉันจึงได้ถามเขาว่า “เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น” เขาตอบว่า “ธรรมชาติเคลื่อนย้ายได้มันย้ายมาหาฉัน” และเขาก็ได้กล่าวต่อว่า “ฉันรู้จักคนๆ หนึ่ง เมื่อเขาเห็นฝีหนองที่อยู่ในร่างกายของชายคนหนึ่งเขาจะรู้สึกคันขึ้นมาทันทีและจะเกา ในที่สุดเขาก็จะเป็นหนองแบบเดียวกันนั่นเอง ฉันจึงได้กล่าวว่า สิ่งนี้น่าจะเป็นเพราะธรรมชาติของคนๆ นั้นมีแนวโน้มที่จะเป็นอยู่แล้ว แต่สารในร่างกายยังสงบเงียบอยู่ แต่มันจะเริ่มขยับตัวเมื่อมีสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งเกิดขึ้น และสาเหตุที่ทำให้สารนี้ขยับตัวก็มีหลายอย่างไม่เฉพาะการที่ได้เห็นการอาเจียนเพียงอย่างเดียว”

การขจัดสารพิษด้วยการอาเจียน

ส่วนผสมที่เป็นพิษที่อยู่ในประเทศร้อน และในช่วงที่มีอากาศร้อนจะเบาและลอยขึ้นสู่อากาศ การอาเจียนนับว่ามีประโยชน์อย่างหนึ่ง เพื่อขับสารพิษนี้ออกไป ในที่ที่อากาศหนาวและเป็นเมืองหนาว ส่วนผสมจะหนาตัวและเกาะแน่นไม่ลอยขึ้นด้านบน การเอามันออกจึงควรใช้การถ่ายท้องจะช่วยได้ดีกว่า

การทำให้ส่วนผสมที่เป็นพิษนี้ออกไปหรือหมดไปก็ด้วยการขับมันออกหรือดูดมันออกนั่นเอง การดูดออกต้องทำจากระยะไกลที่สุด ส่วนการขับออกต้องทำจากระยะใกล้ที่สุดและความแตกต่างระหว่างทั้งสองนี้ก็คือ เมื่อสารพิษที่เป็นต้นเหตุมีการขยับตัวไหลลงหรือลอยขึ้น ไม่สามารถอยู่นิ่งได้มันจะต้องถูกดูดออก ถ้ามันลอยขึ้นก็ดูดออกจากทางด้านล่าง ถ้าหากมันไหลลงก็ดูดจากด้านบน ถ้าหากมันอยู่คงที่แล้วก็ให้ใช้วิธีขับมันออกโดยใช้วิถีทางที่ใกล้ที่สุด เท่าที่จะทำได้ ด้วยเหตุนี้ท่านนบี ซล.จึงได้กรอกเลือดที่ท้ายทอยของท่านเป็นบางครั้ง และที่ศีรษะของท่านเป็นบางครั้ง และที่หลังของท่านเป็นบางครั้ง นั่นคือการเอาสารพิษที่อยู่ในเลือดเสียออกโดยใช้ที่ๆ ใกล้กับสารพิษนั้นที่สุดนั่นเอง และอัลลอฮ์ ซบ.ทรงรู้ยิ่งกว่า

ประโยชน์ของการอาเจียน

การอาเจียนจะทำให้กระเพาะสะอาดและแข็งแรงมากขึ้นกว่าเดิม ทำให้สายตาคมชัดขึ้น ศีรษะเบาลง มีประโยชน์ในแผลที่ไต ต่อมลูกหมาก และในโรคเรื้อรังเช่น โรคเรื้อน โรคท้องมาน อัมพฤกษ์และโรคสันนิบาติ ชักกระตุกต่างๆ โรคดีซ่าน ควรทำให้อาเจียนเดือนละสองครั้งโดยติดต่อกัน เพื่อที่จะให้การอาเจียนครั้งที่สอง ขจัดสิ่งที่เหลือจากครั้งแรกจนหมดไป ทำให้สารพิษที่จะทำให้เราเจ็บป่วยหมดสิ้นไป แต่การอาเจียนมากเกินไปจะเป็นอันตรายต่อกระเพาะเอง กลายเป็นแหล่งที่จะรับของเสียได้มากขึ้นกว่าเดิมและเป็นผลร้ายต่อฟัน ต่อการมองเห็นและต่อการได้ยิน และทำให้เกิดอาการปวดศีรษะด้วย

จะต้องหลีกเลี่ยงการอาเจียนในคนที่มีก้อนบวมที่คอ หรือคนที่มีหน้าอกอ่อนแอ หรือคนที่มีคอเล็ก หรือผู้ที่มีแนวโน้มเลือดออกง่าย หรือคนที่ไม่ชอบการอาเจียนหรืออาเจียนยาก ส่วนในคนที่อาเจียนมากเกิน เช่นคนที่ไม่รู้จักควบคุมตัวเอง คนที่กินมากจนอิ่มแน่นหลังจากนั้นจึงอาเจียนออกมา จะทำให้เกิดผลร้ายหลายอย่าง เช่น ทำให้แก่ก่อนวัยอันควร ทำให้เกิดโรคฝีหนอง ทำให้เคยชินกับการต้องอาเจียนอยู่ตลอด การทำให้อาเจียนในช่วงขาดน้ำหรืออวัยวะภายในอ่อนแอ หรือในผู้สูงอายุ หรือผู้มีร่างกายอ่อนแอการทำให้อาเจียนจะเป็นอันตรายมาก

เวลาที่ดีที่ควรจะทำให้อาเจียนคือ เวลาหน้าร้อนและฤดูใบไม้ผลิ ไม่ใช่หน้าหนาวหรือฤดูใบไม้ร่วง ก่อนจะอาเจียนต้องหลับตาสองข้าง รัดหน้าท้องให้แน่น เมื่ออาเจียนเสร็จแล้วให้ล้างหน้าด้วยน้ำเย็น และให้ดื่มน้ำแอปเปิล น้ำกุหลาบจะมีประโยชน์อย่างแน่นอน

การอาเจียนจะขับสารพิษในกระเพาะอาหารส่วนต้นออกและดึงดูดจากด้านล่าง ส่วนการถ่ายท้องจะกลับกัน ฮิปโปเครติสได้กล่าวไว้ว่า ในช่วงหน้าร้อนสมควรที่จะขับไล่ของเสียออกทางด้านบนมากกว่าจะใช้ยาถ่ายขับออก ส่วนในหน้าหนาวนั้นให้ขับถ่ายออกทางด้านล่าง

การรักษาด้วยการเลือกหาหมอที่ดีที่สุด

ท่านอิหม่ามมาลิกก็ได้กล่าวไว้ในหนังสือ "มุวัตเตาะห์" จากเซด บินอัสลัมว่า มีชายคนหนึ่งในสมัยของท่านรอซูลุ้ลลอฮ์ ซล.ได้รับบาดเจ็บเป็นแผลช้ำ มีเลือดคั่ง ชายคนนั้นได้ขอให้ชายอีกสองคนที่เป็นหมอที่มาจากเผ่าบนีอันมารให้ช่วย ชายคนนั้นเล่าว่า ท่านรอซูลุ้ลลอฮ์ได้กล่าวกับทั้งสองคนว่า "ท่านทั้งสองใครรู้วิชาแพทย์มากกว่ากัน" ชายคนนั้นได้ถามว่า "ในเรื่องการรักษานั้นมีใครดีกว่าใครด้วยหรือท่านรอซูลุ้ลลอฮ์" ท่านนบี ซล.จึงได้กล่าวตอบว่า "ผู้ที่ส่งโรคมาให้นั้นคือผู้ที่ได้ส่งยารักษามาให้ด้วยพร้อมกัน" (มุรซัล อิหม่ามมาลิก 719/2)

ในหะดีษนี้ได้กล่าวถึงว่า เป็นการสมควรที่จะขอความช่วยเหลือในเรื่องวิชาความรู้หรือความชำนาญอื่นใดจากผู้ที่เชี่ยวชาญทางด้านนั้นๆ โดยตรง เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญนั้นจะสามารถหาคำตอบที่ถูกต้องได้มากกว่า

ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นที่ผู้ชี้ขาดจะต้องพึ่งพาผู้ที่ถูกส่งมาที่มีความรู้มากที่สุด เพื่อเขาจะได้ให้คำตอบที่ใกล้เคียงกับคำตอบที่ถูกต้องได้มากที่สุด เช่น ในผู้ที่ไม่แน่ใจเกี่ยวกับกิบละห์ (ว่าหันไปทางใดแน่) เขาก็ต้องทำตามผู้ที่รู้มากที่สุดเท่าที่จะหาได้ นี่คือวิธีการที่อัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงสอนเรา ผู้เดินทางไปในทะเลหรือบนบกก็ตาม เขาจะรู้สึกปลอดภัยจิตใจสงบเมื่อมีผู้นำทางที่เชี่ยวชาญมากที่สุดเป็นผู้นำทาง สิ่งนี้เป็นสิ่งที่เห็นตรงกันทั้งหมด ทั้งในด้านกฎหมาย ด้านการสร้างสรรค์ของพระเจ้าและด้านสติปัญญา และคำพูดของท่านนบี ซล.ที่ว่า "พระเจ้าผู้ที่ทำให้เกิดโรค คือผู้ที่ทำให้เกิดยาด้วยเช่นกัน" และได้มีหะดีษเกี่ยวกับเรื่องนี้มามากมาย หนึ่งจากในนั้นก็คือ สิ่งที่ได้เล่ามาจากท่านอัมร บินดีนาร จากหิลาล บินยะซากได้พูดว่า ท่านนบี ซล.ได้เข้าไปหาคนป่วยคนหนึ่งและท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า "จงพาเขาไปหาหมอเถอะ" มีคนๆ หนึ่งได้พูดว่า "ที่ท่านบอกเช่นนี้พูดจริงๆ หรือ" ท่านนบีจึงกล่าวว่า "แน่นอนแท้จริงอัลลอฮ์ ซบ.นั้นยิ่งใหญ่ ท่านไม่ทรงให้มีโรคเกิดขึ้นเว้นไว้แต่ต้องมียารักษาไว้ด้วยแล้ว"

และใน "ซอฮีเฮน" จากหะดีษของอบีหุรอยเราะห์เป็นหะดีษมัรฟัวอ์ ได้กล่าวว่า "พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.จะไม่ทรงให้มีโรคอันใดนอกจากพระองค์จะให้มียารักษาโรคนั้นๆ แล้ว" ซึ่งหะดีษนี้ได้มีกล่าวถึงไว้แล้วก่อนหน้านี้ รวมทั้งหะดีษอื่นๆ ในทำนองเดียวกันนี้ด้วย

มีความเห็นที่แตกต่างกันในความหมายของประโยคที่ว่า "ทรงประทานโรคและยาลงมา" ความเห็นหนึ่งกล่าวว่า "การบอกว่าประทานโรคลงมานั้น เพื่อให้บ่าวของพระองค์ได้รู้ว่ามีโรคไม่ได้มีเจตนาอื่นอีก และแท้จริงท่านนบี ซล.ได้กล่าวไว้โดยรวมว่า มีการประทานโรคและประทานยารักษาโรคลงมาพร้อมๆ กัน แต่มนุษย์ทั้งหลายส่วนมากจะไม่รู้เรื่องนี้ ด้วยเหตุนี้ท่านนบี ซล.จึงกล่าวอีกว่า "พระองค์ได้สอนบางคนให้รู้และบางคนก็ไม่ได้สอนให้รู้"

ส่วนอีกพวกหนึ่งมีความคิดเห็นว่า พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงประทานสองสิ่งนั้นลงมา (โรคและยา: ผู้แปล) แปลว่าพระองค์สร้างทั้งสองอย่างและให้มันทั้งสองอย่างเกิดมีขึ้นในโลก ดังในหะดีษที่ว่า "แท้จริงอัลลอฮ์ ซบ.จะไม่ให้มีโรคเว้นเสียแต่พระองค์จะให้ยารักษาโรคนั้นมาด้วย" ความเห็นนี้แม้จะใกล้เคียงกับความจริงมากกว่าอันแรก แต่ก็ยังมีจุดที่ไม่ชัดเจนอยู่นั่นคือ คำว่าประทานลงมานั้น มีความหมายที่เฉพาะเจาะจงกว่าคำว่าการสร้างและให้มีขึ้น ดังนั้นจึงไม่สมควรที่จะทิ้งความเฉพาะของความหมายนี้ไปโดยไม่จำเป็น

อีกพวกหนึ่งกล่าวว่าการประทานทั้งสองสิ่งลงมานั้นโดยผ่านทางมะลาอิกะห์ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลเกี่ยวกับเรื่องโรคและยา และเรื่องอื่นๆ ซึ่งความจริงแล้วมะลาอิกะห์ก็ได้รับมอบหมายให้ดูแลเกี่ยวกับกิจการของมนุษย์ในโลกนี้อยู่แล้ว ตั้งแต่เขายังอยู่ในครรภ์มารดาตราบจนสิ้นชีวิต ดังนั้นการประทานลงมาโดยผ่านทางมะลาอิกะห์จึงถือเป็นความหมายที่ใกล้เคียงมากขึ้นกว่าความเห็นก่อนหน้านี้ทั้งสอง

อีกพวกหนึ่งเห็นว่า แท้จริงโรคและยารักษาโรคทั้งหลายนั้นถูกประทานมาโดยการลงมากับเมฆฝนจากฟากฟ้าซึ่งเป็นต้นกำเนิดของอาหารทั้งปวง ก่อให้เกิดพลังต่างๆ ขึ้น เป็นแหล่งเริ่มต้นของโรคและยาต่างๆ และสิ่งที่สามารถทำให้เกิดโรคและยาได้เป็นต้นเหตุของโรค และเป็นตัวช่วยให้โรคหรือยาที่มีอยู่สมบูรณ์ขึ้น มันชะล้างแร่ธาตุในดินภูเขาที่

อยู่สูงขึ้นไปลงมายังพื้นราบ ซึ่งมีทั้งยา น้ำและผลไม้ต่างๆ ดังนั้นความหมายนี้จึงครอบคลุมความหมายที่แท้จริงของมันไว้ทั้งหมด เนื่องจากส่วนมากของโรคและยาไม่ว่าชนิดใดๆ ต่างมีแหล่งกำเนิดหรือสาเหตุมาจากฝนที่ตกลงมาจากฟากฟ้าทั้งสิ้น และอัลลอฮ์ ซบ.คือผู้ทรงรู้ดีกว่า

และนี่คือสุดยอดวิทยปัญญาจากพระผู้เป็นเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ แสดงถึงความสมบูรณ์แห่งอำนาจของพระผู้เป็นเจ้าในทุกๆ สิ่ง ขณะเดียวกันกับที่พระองค์ทรงทดสอบบ่าวของพระองค์ด้วยโรคร้ายต่างๆ ขณะเดียวกันพระองค์ก็ได้ทรงมอบความช่วยเหลือไว้แล้วด้วยยาและแนวทางการรักษาโรคที่พระองค์ทรงประทานไว้ให้นั่นเอง เช่นเดียวกับที่ทดสอบบ่าวของพระองค์ด้วยความผิดบาปต่างๆ แต่ในขณะเดียวกันพระองค์ก็ทรงมอบความช่วยเหลือให้บ่าวของพระองค์เหล่านั้นด้วยการอภัยโทษ ขณะที่พระองค์ทดสอบบ่าวของพระองค์ด้วยวิญญาณที่ชั่วร้าย คือชัยตอน ขณะเดียวกันพระองค์ก็ทรงช่วยเหลือบ่าวของพระองค์ด้วยวิญญาณที่ดี ซึ่งก็คือเหล่ามาลาอิกะห์ พระองค์ทรงให้มนุษย์นั้นมีกิเลส ความใคร่ความอยาก แต่พระองค์ก็ทรงช่วยเหลือด้วยการเปิดหนทางให้ระบายกิเลสเหล่านั้นได้อย่างถูกต้องตามหลักการของศาสนาและกฎหมาย ก่อให้เกิดทั้งความสุขและคุณประโยชน์ในเวลาเดียวกัน ดังนั้นพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.จะไม่ทรงทดสอบบ่าวของพระองค์เว้นแต่จะมีทางออกที่ดีไว้ช่วยเหลือบ่าวของพระองค์แล้วเท่านั้น เพื่อจะขจัดความชั่วร้ายหรือการทดสอบนั้นให้หมดไป สิ่งที่จะแตกต่างกันในบ่าวแต่ละคนก็คือ ความสามารถที่จะรู้ซึ้งถึงมัน รู้ถึงหนทางที่จะแก้ไขเพื่อจะเปลี่ยนแปลงการทดสอบเหล่านั้นให้กลับมาเป็นสิ่งที่ดีกับตัวเองด้วยความช่วยเหลือจากพระผู้เป็นเจ้าผู้ยิ่งใหญ่นั่นเอง

การรับประกันคุณภาพของการรักษาจากผู้ที่ไม่ได้มีความรู้ในการรักษาที่แท้จริง

ได้เล่าจากท่านอบูดาวูด และนะซาอีย์ และอิบนิมาญะห์ จากหะดีษของท่านอัมร บินชุอัยบ จากพ่อของเขา จากปู่ของเขา ได้กล่าวว่า ท่านร่อซูลุลลอฮ์ ซล.ได้ทรงกล่าวว่า "ผู้ใดทำการรักษาผู้อื่นโดยที่พวกเขาไม่มีความรู้มาก่อน เขาจะต้องจ่ายค่าเสียหายจากการนั้น" (ระดับดี อบูดาวูด 4586)

หะดีษบทนี้มีความหมายเกี่ยวพันไปถึงสามด้านคือ ทางด้านภาษา ทางด้านกฎหมายและทางด้านการแพทย์

คำว่า "อัตติบบุ" الطِب มีความหมายหลายอย่าง อย่างแรกคือการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ทำให้ดีขึ้น ถ้าเขาทำอะไรให้ดีขึ้นจึงถือว่าเป็น "อัตติบบุ" อีกความหมายหนึ่งคือผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้นผู้ใดก็ตามเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากๆ ก็จะถือว่าเป็น "อัตติบบุ" แม้ว่าสิ่งนั้นจะไม่เกี่ยวกับการรักษาความป่วยไข้ก็ตาม (เช่นในภาษาไทยคือ หมอรองเท้า หมอความ ฯลฯ: ผู้แปล) อีกความหมายหนึ่งแปลว่า ความเคยชิน เช่น สิ่งนี้ไม่ใช่ "อัตติบ" ของฉัน นั่นก็คือ ไม่ใช่ความเคยชินของฉัน อีกความหมายหนึ่งคือ ผู้ทำเวทย์มนต์ (หมอผี: ผู้แปล) เช่นคนที่ "มัตบูบ" مَطبوب คือคนที่ถูกกระทำเวทย์มนต์ ดังในหะดีษจากท่านหญิงอาอิชะห์ รด.ที่กล่าวถึงตอนที่ท่านนบี ซล.ได้ถูกกระทำเวทย์มนต์ ได้มีมาลาอิกะห์สององค์ที่ศีรษะและเท้าของท่านนบี องค์หนึ่งกล่าวว่า "ชายคนนี้เป็นอะไรไป" อีกองค์หนึ่งตอบว่า "มัตบูบ" (ถูกเวทย์มนต์) อีกองค์ถามต่อว่า "ใครทำเขา" องค์นั้นก็ตอบว่า "คนหนึ่งจากพวกยะฮูดี" และ "อัตติบ" ยังแปลว่า หมอรักษาโรคด้วย ถ้าอ่านว่า "อัตต๊อบบุ" الطَب แปลว่าผู้มีความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ถ้าอ่านว่า "อัตติบบุ" ยังแปลว่าการรักษาโรคด้วย คำพูดของท่านนบีที่ว่า "มันตะต๊อบบะบะ" من تطَبب โดยไม่ใช้คำว่า "มันต๊อบบะ" من طَب เพราะว่ากริยา "ตะฟะอะละ" تفَعل บ่งถึงการบังคับทำอะไรบางอย่างโดยที่อีกฝ่ายไม่เต็มใจและเขาก็ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้น

ส่วนความหมายทางด้านกฎหมายก็คือ แพทย์ที่ไม่มีความรู้จะต้องจ่ายค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น ถ้าเขาได้เรียนวิชาแพทย์แต่ไม่มีความรู้พอเพียงและทำให้เกิดอันตรายแก่คนไข้หรือทำให้เสียชีวิตเขาจะต้องจ่ายค่าเสียหายในความไม่รู้ของเขานั้น ดังนั้นแพทย์ที่ไม่มีความรู้พอจึงต้องจ่ายค่าเสียหายเสมอ ถ้าเกิดความเสียหายขึ้นตามความเห็นของนักกฎหมายส่วนใหญ่

ท่านคอตตอบีย์ได้กล่าวว่า "ไม่มีความเห็นที่แตกต่างกันที่ว่าในการรักษาผู้ป่วยและก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ป่วยนั้น ผู้รักษาจะต้องจ่ายค่าเสียหายให้กับผู้ป่วยเนื่องจากเขาไม่มีความรู้พอที่จะทำ ดังนั้นเมื่อเกิดอันตรายเขาจึงสมควรที่จะต้องรับความเสียหายดังกล่าวที่เขาก่อขึ้น โดยที่คนไข้ไม่ได้อนุญาตให้แพทย์ที่ไม่รู้นั้นทำการรักษา (คนไข้เข้าใจผิดว่าแพทย์นั้นเป็นผู้รู้ในเรื่องนั้นๆ จึงอนุญาตให้ทำ: ผู้แปล)

แพทย์นั้นมีอยู่ห้าชนิดคือ

หนึ่ง แพทย์ผู้เชี่ยวชาญที่สามารถให้การรักษาผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง ตามความเหมาะสมของผู้ป่วยนั้น โดยที่ผู้ป่วยนั้นอนุญาตแล้วและมีความรู้ในเรื่องนั้นๆ ถูกต้องตามกฎหมาย แต่เกิดผลเสียหายกับคนไข้หรือเป็นอันตรายถึงชีวิตไปทั้งๆ ที่แพทย์นั้นไม่ได้ทำผิดพลาดแต่อย่างใด แพทย์ชนิดนี้ไม่ต้องรับโทษไม่ต้องจ่ายค่าเสียหายในสิ่งที่เขาทำลงไป เพราะเขาได้รับอนุญาตแล้ว เช่น การขริบปลายอวัยวะเพศของเด็ก ในเวลาที่สมควรและมีอายุถึงเกณฑ์ที่จะผ่าตัดได้ และผู้ผ่าตัดก็เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้อยู่แล้ว ถ้าหากมีอะไรเกิดขึ้นเป็นอันตรายต่ออวัยวะของเด็กหรือตัวเด็กเอง ก็ไม่ถือว่าต้องจ่ายค่าชดเชยแต่ประการใด เช่นเดียวกันการกรอกเลือดของผู้เชี่ยวชาญต่อคนไข้ที่สมควรได้รับการกรอกเลือดในเวลาที่เหมาะสม หากเกิดความเสียหายขึ้นก็ไม่ต้องจ่ายค่าเสียหายนั้นเช่นกัน

สอง แพทย์ที่ไม่มีความรู้ เมื่อทำการรักษาผู้ป่วยแล้วเกิดอันตรายขึ้นแก่ผู้ป่วยนั้น ถ้าหากผู้ถูกรักษารู้อยู่แล้วว่า ผู้ที่รักษานั้นไม่มีความรู้ทางการแพทย์และยังอนุญาตให้รักษา ก็ถือว่าไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหายแต่ประการใด ซึ่งในกรณีนี้ไม่ขัดกับตัวบทหะดีษ เนื่องจากในความหมายของหะดีษนั้นบ่งบอกว่าผู้รักษานั้นได้หลอกลวงผู้ป่วยโดยอ้างว่าเขามีความรู้ทางการแพทย์ดังกล่าว ทั้งๆ ที่เขาไม่มี ผู้ป่วยจึงเข้าใจว่าเขาคือแพทย์จริงๆ และอนุญาตให้เขาทำการรักษาด้วยความรู้ของเขา เช่นนี้เขาจะต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนความผิดที่เขาได้ก่อขึ้น เช่นเดียวกัน ถ้าหากเขาได้สั่งยาให้กับผู้ป่วยไปใช้โดยผู้ป่วยเข้าใจผิดว่าเขาสั่งยาด้วยความรู้จริงและมีความเชี่ยวชาญจริง หากเกิดผลเสียหายขึ้นก็จะต้องชดใช้เช่นกัน ซึ่งเรื่องนี้เป็นสิ่งที่แจ่มชัดอยู่ในหะดีษแล้ว

สาม แพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีความเชี่ยวชาญในโรคนั้นๆ และผู้ป่วยได้อนุญาตให้เขาทำได้ และเขาได้ทำตามที่สมควรแล้วแต่เกิดการทำผิดพลาดไปด้วยมือของเขาเอง ทำให้เกิดเป็นอันตรายต่อผู้ป่วย เช่นที่ได้กล่าวมาแล้วในเรื่องการขริบปลายอวัยวะเพศ เช่นนี้ต้องจ่ายค่าเสียหายด้วย อันเนื่องมาจากการทำผิดพลาดนั้น แต่การจ่ายนั้นผู้จ่ายจะเป็นกองทุนซะกาตหรือตัวแพทย์ที่ทำผิดเอง มีแนวทางอยู่สองอย่าง อย่างแรก ถ้าแพทย์นั้นเป็น “ซิมมีย” (คนต่างศาสนิกที่อาศัยอยู่ในประเทศมุสลิม) เขาก็ต้องจ่ายเงินเอง แต่ถ้าเป็นมุสลิมก็ให้ใช้เงินของกองทุนซะกาต แต่ถ้าหากไม่มีกองทุนซะกาตการชดใช้ก็ถือว่าตกไป ตามความเห็นของส่วนใหญ่

สี่ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ซึ่งจ่ายยาผิดพลาด ทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิต พวกนี้ความเห็นหนึ่งบอกว่า แพทย์จะต้องจ่ายค่าเสียหายให้กับผู้ป่วย แต่อีกความเห็นหนึ่งบอกกองทุนซะกาตต้องเป็นผู้จ่ายให้กับผู้ป่วย ทั้งสองอันนี้เป็นไปตามรายงานของท่านอิหม่ามอะห์หมัด

ห้า แพทย์ผู้เชี่ยวชาญที่ตัดปลายอวัยวะเพศของเด็กหรือผู้ใหญ่หรือคนบ้าโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเขาหรือผู้ปกครองของเขา หรือเด็กที่ไม่ได้รับอนุญาตจากตัวเขาหรือผู้ปกครองของเขา เช่นนี้ นักกฎหมายบอกว่า ต้องจ่ายค่าทดแทนเนื่องจากสิ่งที่เกิดขึ้นนั้น เกิดจากการกระทำที่ไม่ได้รับอนุญาต ถ้าหากเขาได้รับอนุญาตแล้วจากผู้บรรลุนิติภาวะ หรือผู้ปกครองของเด็กหรือคนบ้านั้นอนุญาต ก็ไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหายโดยถือว่าไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหายใดๆ เลย เนื่องจากเขาได้ทำสิ่งที่ดีและถูกต้องแล้ว เช่นเดียวกันถ้าหากเกิดจากการบังคับทำ การอนุญาตของผู้ปกครองก็ไม่มีความหมายและเขาต้องจ่ายค่าเสียหาย แต่ถ้าหากไม่บังคับทำก็ไม่จำเป็นต้องจ่าย

บทสรุป

แพทย์ในหะดีษนี้ คือผู้ที่บอกคนไข้ว่าตนเองมีความสามารถด้วยการกระทำและคำพูดของเขา เช่น เขาเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านธรรมชาติบำบัด ด้านการให้ยา ด้านการทำกะห์ล (การทาตา) ด้านการขริบปลายอวัยวะเพศ ด้านการกรอกเลือดและผ่าตัด ด้านการสมานหรือดามกระดูกที่หัก การจี้หรือนาบด้วยไฟ การฉีดยา ด้านการรักษาสัตว์ เป็นต้น ไม่ว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านใดๆ ก็ดี คำว่าแพทย์หรือหมอ ก็ถูกนำมาใช้เรียกพวกเขาเหมือนกันทั้งหมด และมันเป็นความนิยมของสมัยนี้ที่จะแบ่งแยกคำว่า หมอ ให้ใช้กับผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ กันเป็นการเฉพาะไปในแต่ละด้าน

คุณสมบัติของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ

แพทย์ผู้เชี่ยวชาญจะต้องมีคุณสมบัติ 20 อย่างต่อไปนี้คือ

หนึ่ง พิจารณาดูชนิดของโรคว่าเป็นโรคอะไรแน่

สอง พิจารณาดูต้นเหตุของโรคนั้นว่ามาจากสาเหตุใด และความป่วยไข้ที่เป็นตัวหลักทำให้เกิดอาการดังกล่าวกับผู้ป่วยนั้นคืออะไรแน่

สาม พิจารณาดูความแข็งแรงของผู้ป่วยว่ามีความต้านทานต่อโรคมากแค่ไหน หรืออ่อนแอกว่าตัวโรค ถ้าหากผู้ป่วยนั้นแข็งแรงกว่าโรคอย่างเห็นได้ชัดจากที่เขาแสดงออก ก็ให้ปล่อยเขาและโรคไว้เช่นนั้น ไม่ควรให้ยาอะไร

สี่ พิจารณาดูธาตุตามธรรมชาติร่างกายของเขาว่าเป็นเช่นไร

ห้า พิจารณาดูธาตุของเขาที่แปรปรวนไปจากธรรมชาตินั้น

หก พิจารณาดูอายุของผู้ป่วย

เจ็ด พิจารณาดูความเคยชินของผู้ป่วย

แปด พิจารณาดูเวลาที่เกิดโรคว่าอยู่ในช่วงฤดูไหน

เก้า พิจารณาดูประเทศหรือเมืองที่ผู้ป่วยอาศัยอยู่หรือเคยได้รับการเลี้ยงดูมา

สิบ พิจารณาดูสภาพอากาศขณะที่เกิดไข้ขึ้น

สิบเอ็ด พิจารณาดูยาที่สามารถจะต่อต้านโรคนั้นได้

สิบสอง พิจารณาดูกำลังของยาและระดับขั้นของมัน และการกะประมาณระหว่างยาและโรคให้พอดีกัน

สิบสาม ต้องไม่เพ่งความสนใจไปที่การขจัดโรคเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องระวังว่าต้องไม่เกิดโรคอื่นที่รักษายากยิ่งกว่ามาแทนโรคเดิม ถ้าเมื่อใดก็ตามไม่แน่ใจว่าการขจัดโรคหนึ่งจะก่อให้เกิดโรคที่ยากยิ่งกว่ามาแทนแล้ว ก็ควรจะปล่อยโรคไว้เช่นนั้นก่อนและค่อยๆ ทำให้โรคนั้นอ่อนกำลังลง ตัวอย่างเช่น โรคของรูเปิดของเส้นเลือดดำ ถ้าหากรักษาด้วยการผ่าหรือตัดมันก็จะเกิดโรคอื่นที่รุนแรงกว่ายากแก่การรักษามากกว่า

สิบสี่ ถ้ารักษาด้วยวิธีที่ง่ายได้ให้รักษาแบบง่ายๆ ก่อน ดังนั้นถ้าหากรักษาด้วยอาหารได้ ก็ไม่สมควรจะไปให้ยานอกจากจำเป็นต้องทำเท่านั้น และถ้ารักษาด้วยยาตัวเดียวได้ก็อย่าไปรักษาด้วยยาผสมหลายๆ อย่างนอกจากมีเหตุจำเป็นหรือผสมเพียงเล็กน้อย และเป็นความเก่งกาจของแพทย์อย่างแท้จริงที่สามารถรักษาด้วยอาหารแทนการให้ยาได้ หรือรักษาโดยการใช้ยาเพียงเล็กน้อยแทนการใช้ยาที่ซับซ้อนมากมายได้

สิบห้า จะต้องพิจารณาดูอาการป่วยไข้ด้วยว่าสามารถรักษาได้หรือเปล่า ถ้ารักษาไม่ได้ก็ให้รักษาแบบประคับประคองให้ร่างกายแข็งแรงไว้ก่อน อย่าพยายามเสี่ยงรักษาด้วยยาที่ไม่ได้มีประโยชน์อะไรกับคนป่วย ถ้าหากว่ารักษาได้ต้องพิจารณาต่อว่าสามารถรักษาให้หายขาดได้หรือไม่ ถ้ารักษาให้หายขาดไม่ได้ก็ต้องพิจารณาต่อว่า สามารถทำให้โรคเบาลง ค่อยยังชั่วขึ้นกว่าเดิมหรือไม่ ถ้าหากไม่สามารถทำให้โรคเบาลงได้ ก็พิจารณาว่าสามารถจะทำให้โรคไม่กำเริบมากขึ้นกว่าเดิมหรือไม่ และตั้งเป้าหมายไว้ตามที่ได้พิจารณานั้นโดยทำให้ผู้ป่วยแข็งแรงขึ้นและลดสารพิษให้บรรเทาลง

สิบหก ต้องไม่พยายามนำสารพิษในร่างกายออกก่อนที่มันจะสุกสมบูรณ์เสียก่อน โดยต้องพยายามทำให้มันสุกงอมหลังจากนั้นจึงค่อยๆ เอาออกได้

สิบเจ็ด ต้องมีประสบการณ์ในการชั่งน้ำหนักให้พอดีระหว่างหัวใจผู้ป่วยกับวิญญาณของเขาและตัวยาที่ให้ไป และนี่คือหลักที่สำคัญที่สุดในการรักษาโรคทางร่างกายเพราะเป็นที่รู้กันทั่วไปอยู่แล้วว่า ระบบ

การทำงานของร่างกายและธรรมชาติของมันมาจากจิตใจและหัวใจ แพทย์ที่รู้จักโรคของหัวใจและวิญญาณและรู้วิธีการรักษามัน นั่นคือแพทย์ที่สมบูรณ์พร้อม และแพทย์ที่ไม่มีประสบการณ์ดังนี้ แม้จะมีความเชี่ยวชาญในการรักษา ธรรมชาติและการทำงานของร่างกายอย่างดี ก็นับเป็นเพียงครึ่งหนึ่งของแพทย์เท่านั้นเอง แพทย์ทุกๆ คนไม่สามารถรักษาโรคได้โดยละทิ้งหัวใจและผลประโยชน์ของคนไข้ ความแข็งแรงของจิตใจเขาและแนะนำผู้ป่วยให้รู้จักการบริจาคทาน ทำความดี ทำสิ่งที่มีประโยชน์ ยอมรับในการกำหนดชะตากรรมของพระผู้เป็นเจ้า และวันสิ้นโลก ถ้าเขาไม่ทำดังนี้ เขาก็เป็นเพียงแพทย์จอมปลอมเท่านั้นหาใช่แพทย์ที่แท้จริงไม่ และส่วนหนึ่งของการรักษาโรคก็คือ การทำความดีต่างๆ การกล่าวซิกรุลลอฮ์ การขอพรจากพระเจ้า การนอบน้อมต่ออัลลอฮ์ ซบ. ขออภัยโทษต่อพระองค์ สิ่งดีๆ เหล่านี้จะมีผลผลักดันให้โรคต่างๆ หายได้ดีเสียยิ่งกว่ายาธรรมชาติใดๆ แต่ทั้งนี้และทั้งนั้นก็ต้องด้วยการเตรียมจิตใจของเขาให้รู้จักยอมรับยึดมั่นในพระเจ้าก่อน ทั้งหมดที่กล่าวมาแล้วจึงจะมีประโยชน์จริง

สิบแปด ต้องอ่อนโยนต่อผู้ป่วย เมตตาต่อเขาเหมือนกับผู้ใหญ่ที่อ่อนโยนเมตตาต่อเด็กเล็ก

สิบเก้า ต้องใช้การรักษาทั้งทางด้านธรรมชาติและด้านศาสนาไปพร้อมๆ กัน พร้อมๆ กันนั้นก็ต้องมีพลังจินตนาการสูง แพทย์ที่ชำนาญมากๆ ทั้งหลายมักจะมีจินตนาการที่สูงส่ง สามารถให้การรักษาที่มหัศจรรย์ในจุดที่ยาเข้าไปรักษาไม่ได้ แพทย์ที่เชี่ยวชาญเหล่านี้มักใช้หลายๆ วิธีร่วมกันในการรักษา

ยี่สิบ แพทย์จะต้องทำการรักษาอยู่บนหลักหกประการ คือ

1. รักษาสภาพร่างกายที่ดีที่มีอยู่แล้ว
2. ทำให้สภาพร่างกายส่วนที่บกพร่องไปกลับคืนดีเหมือนเดิมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
3. ทำให้โรคร้ายหายไป
4. ทำให้โรคร้ายบรรเทาเบาบางลงเท่าที่สามารถจะทำได้
5. ถ้ามีโรคร้ายสองโรคด้วยกัน จงพยายามทำให้โรคใหญ่หายก่อน
6. ถ้ามีสิ่งที่จะทำให้คนไข้ดีได้สองอย่าง ให้ทำสิ่งที่ทำให้ดีได้มากกว่าก่อน

ด้วยหลักการทั้งหกประการนี้ จะครอบคลุมแนวทางการรักษาทั้งหมดเอาไว้และแพทย์ที่ไม่รักษาตามหกหลักดังกล่าวถือว่าไม่ใช่แพทย์ที่แท้จริง และอัลลอฮ์ ซบ.นั้นทรงรู้ยิ่งกว่า

สภาพของโรค

สภาพของโรคมีสี่สภาพคือ สภาพเริ่มต้น สภาพกำเริบ สภาพบรรเทาและสภาพสิ้นสุด แพทย์จะต้องพยายามแยกแยะให้ออกและระวังในทุกๆ สภาพดังกล่าวและรักษาให้เหมาะสมกับสภาพของมัน ถ้าหากเห็นว่าอยู่ในสภาพเริ่มต้นของโรคและธรรมชาติของมันต้องการสิ่งที่จะขยับเขยื้อนของเสียและขับของเสียนั้นออกไปเพื่อให้มันสุกสมบูรณ์ก็ให้ทำตามนั้น ถ้าหากผ่านเลยเวลาที่จะขยับเขยื้อนของเสียในตอนเริ่มต้นของโรคด้วยมีข้อห้ามบางประการก็ตามหรือเพราะร่างกายอ่อนแอเกินไปไม่สามารถทนการขับไล่ของเสียออกได้ หรือสภาพอากาศเย็นเกินไป หรือเลยช่วงเวลาสมควรไปแล้ว ก็สมควรระวังอย่างมากที่จะไปทำมันในช่วงที่สภาพโรคกำลังกำเริบ เนื่องจากหากไปทำมันเข้าจะทำให้ธรรมชาติของคนป่วยนั้นสับสนทำให้มันต้องไปยุ่งอยู่กับยาที่ให้ไปทำให้ไม่มีเวลามาสนใจดูแลตัวโรคและต่อต้านมันอย่างสุดกำลังเหมือนที่ควรจะเป็น เหมือนกับว่าไปใช้ให้ทหารที่กำลังทำหน้าที่ต่อสู้ศัตรูอยู่ให้ไปทำหน้าที่อย่างอื่นแทน

และจริงๆ แล้วเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ในเวลาโรคกำลังกำเริบนั้นจะต้องให้ธรรมชาติได้รักษากำลังไว้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เมื่อโรคเริ่มบรรเทาลงและหยุดเงียบไป ก็ให้ขับมันออกมาและรักษาที่สาเหตุของมัน และเมื่อโรคหายการกระทำเช่นนี้ยิ่งเป็นสิ่งที่สมควรกระทำมากขึ้น เหมือนกับศัตรูที่หมดกำลังและอาวุธได้หลุดจากมือไปแล้ว การเข้าจับกุมเขาย่อมจะง่ายขึ้น ยิ่งศัตรูกำลังวิ่งหนียิ่งเป็นการง่ายที่จะจับเขาได้และความแข็งแกร่งความน่าอันตรายของศัตรูก็จะอยู่ในช่วงแรกๆ ที่เริ่มต้น และช่วงที่ขับเขาออกมานั่นเอง ซึ่งจะมีสภาพน่าอันตรายอย่างที่สุด โรคและยาก็เป็นเช่นเดียวกัน

วิธีการรักษา

แพทย์ที่เชี่ยวชาญจะใช้วิธีการรักษาที่ง่ายที่สุดก่อนและจะไม่ใช้วิธีที่ยากถ้าไม่จำเป็น เช่นเดียวกัน เขาจะใช้ยาหรือการรักษาที่อ่อนกว่าก่อนแล้วจึงจะใช้การรักษาหรือยาที่แรงกว่า ถ้าหากจำเป็น นอกจากเขากลัวว่ากำลังของคนไข้จะหมดไปก่อน ถ้าเริ่มยาที่แรงกว่าช้าเกินไป ถ้าเป็นดังนั้นเขาจึงจะเริ่มด้วยยาแรงตั้งแต่ครั้งแรกที่รักษาและจะไม่รักษาอยู่ในสภาพใดสภาพหนึ่งตลอดไป ซึ่งจะทำให้ธรรมชาติร่างกายของคนไข้เคยชินกับยานั้นและไม่ตอบสนองต่อยาเท่าที่ควร เขาจะไม่กล้าใช้ยาแรงในขณะที่โรคยังแรงอยู่ และได้กล่าวมาแล้วว่าถ้าหากสามารถใช้อาหารแทนยาได้ก็ไม่ให้ใช้ยาแต่ให้ใช้อาหารแทน ถ้าหากยังสงสัยว่าสภาพผู้ป่วยขณะนั้นร้อนหรือเย็นกันแน่ ก็ไม่ให้รักษาจนกว่าจะแน่ใจเสียก่อน และไม่ควรทดลองใช้ยาหรือวิธีที่อาจจะเกิดอันตรายแก่ผู้ป่วยได้ แต่ก็ไม่เป็นการเสียหายหากจะทดลองใช้ยาหรือวิธีที่ไม่เป็นอันตรายต่อผู้ป่วย

เมื่อมีหลายๆ โรครวมกันในผู้ป่วยคนหนึ่งก็ให้เริ่มรักษาด้วยยา ซึ่งเหมาะสำหรับสภาพหนึ่งในสามต่อไปนี้

หนึ่ง ต้องเริ่มรักษาโรคที่ถ้าทำให้หายได้จะทำให้อีกโรคหนึ่งหายไปด้วย เช่น ก้อนบวมและแผล ก็ให้เริ่มด้วยการรักษาก้อนบวมก่อน

สอง ต้องเริ่มรักษาโรคที่เป็นสาเหตุให้เกิดอีกโรคหนึ่งก่อน เช่นถ้ามีก้อนอุดตันในเส้นเลือดแดงและมีไข้จากการติดเชื้อก็ให้เริ่มด้วยการรักษาสาเหตุก่อน

สาม ต้องรักษาโรคที่สำคัญมากก่อนโรคที่มีความสำคัญน้อยกว่า เช่น โรคเฉียบพลันและโรคเรื้อรัง ก็ให้รักษาโรคเฉียบพลันก่อน แต่พร้อมกันนั้นก็ไม่ละเลยอีกโรคหนึ่งไป ถ้ามีโรคและอาการแสดงหลายๆ อย่างปนกัน ให้เริ่มด้วยการรักษาโรคก่อนแล้วจึงรักษาอาการแสดงภายหลัง นอกจากอาการแสดงนั้นจะมีอันตรายกว่าหรือหนักกว่า เช่นโรคลำไส้ใหญ่อักเสบที่มีอาการปวดรุนแรงจากท้องผูกก็ให้ยาเพื่อระงับปวดก่อน แล้วหลังจากนั้นจึงมาแก้สิ่งที่อุดตันลำไส้ใหญ่นั้น ถ้าหากสามารถที่จะแทนการขับของเสียออกด้วยการทำให้หิวหรืออดอาหารหรือนอน ก็ไม่ต้องใช้การขับของเสียออกแต่ใช้วิธีอื่นดังกล่าวแล้วแทน ส่วนที่มีสุขภาพดีอยู่แล้วของร่างกายต้องพยายามรักษาไว้ ให้รักษาสภาพนั้นไว้ด้วยการให้สิ่งเหมือนกันหรือคล้ายกัน ถ้าต้องการเปลี่ยนสภาพไปสู่สิ่งที่คิดว่าดีกว่าก็ให้เปลี่ยนสภาพด้วยสิ่งที่ตรงกันข้าม

การป้องกันโรคที่ติดต่อโดยการสัมผัสและส่งเสริมให้ผู้มีสุขภาพดีออกห่างจากผู้ที่เป็นโรคติดต่อ

ในหนังสือหะดีษ “ซอเฮียะห์มุสลิม” จากท่านญาบิร บินอับดุลลอฮ์ ครั้งหนึ่งในกลุ่มของผู้แทนจากเผ่าสะกีฟมีชายคนหนึ่งที่เป็นโรคเรื้อนอยู่ด้วย ท่านนบี ซล.ได้ส่งข่าวไปหาเขาว่า “จงกลับไปเสีย และเราได้รับประกันความซื่อสัตย์ของพวกท่านแล้ว” (ซอเฮียะห์มุสลิม 126/2231)

รายงานจาก “ซอเฮียะห์บุคอรี” จากอบีหุรอยเราะห์ จากท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า “จงหลีกห่างคนที่เป็นโรคเรื้อนเหมือนท่านหลีกห่างจากสิงโต” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5707)

จากหนังสือ “สุนันอิบนิมาญะห์” จากหะดีษของท่านอิบนิอับบาสรายงานว่า ท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า “อย่าจ้องมองคนเป็นโรคเรื้อนเป็นเวลานานๆ ” (ซอเฮียะห์อิบนิมาญะห์ 3543)

ใน “ซอฮีเฮน” จากหะดีษของท่านอบีหุรอยเราะห์กล่าวว่า ท่านนบี ซล.ได้พูดว่า “อย่าเอาคนป่วยไปอยู่ใกล้ๆ คนที่มีสุขภาพดี” (ซอเฮียะห์มุสลิม 5771)

ได้เล่าจากท่านนบี ซล.ว่า “ให้พูดคุยกับคนเป็นโรคเรื้อนโดยมีระยะห่างระหว่างหนึ่งถึงสองความยาวหอก” (ระดับดี อะหมัด, 78/1)

โรคเรื้อน

เป็นโรคร้ายแรงโรคหนึ่ง เกิดจากการแพร่กระจายของน้ำดีดำไปทั่วร่างกาย ทำให้ระบบการทำงานของร่างกายแปรปรวนไปทั้งด้านกายภาพและประสิทธิภาพ บางครั้งเมื่อเป็นมากๆ จะทำให้ปลายอวัยวะบางส่วนขาดหลุดไป มันถูกเรียกว่า โรคของสิงโตเนื่องจากสามสาเหตุคือ

หนึ่ง โรคนี้มักจะเกิดกับสิงโตเป็นส่วนมาก

สอง โรคนี้จะทำอันตรายต่อใบหน้าของผู้ป่วย ทำให้มีลักษณะภายนอกเปลี่ยนไปคล้ายสิงโต

สาม มันสามารถติดต่อไปยังผู้ที่อยู่ใกล้ เหมือนกับสิงโตที่จับเหยื่อที่อยู่ใกล้ๆ มัน

ในทางการแพทย์โรคนี้เป็นโรคร้ายแรงที่ติดต่อได้ทางการสัมผัสหรืออยู่ใกล้ผู้ป่วย และเหมือนโรควัณโรคที่มีกลิ่นเหม็นพิเศษเฉพาะตัวซึ่งผู้ได้กลิ่นจะทราบทันที ท่านนบี ซล.เป็นผู้ที่มีความเมตตาต่อประชาชาติของท่านอย่างยิ่งจึงได้เตือนพวกเขาให้หลีกห่างจากผู้เป็นโรคดังกล่าวอันเป็นการป้องกันไม่ให้พลอยเป็นโรคเรื้อนไปด้วย ซึ่งจะก่อให้เกิดความน่าเกลียดและความเสียหายต่อตัวของเขาและจิตใจของเขาได้ ไม่ต้องสงสัยเลยว่าในคนบางคนร่างกายของเขาอาจมีความโน้มเอียงที่จะติดต่อโรคได้ง่ายอยู่แล้วถ้าธรรมชาติของเขาเป็นชนิดที่เกิดปฏิกิริยาได้ง่ายต่อโรคดังกล่าวโดยการเข้าใกล้หรือได้สัมผัสคลุกคลีกับคนเป็นโรคนั้นก็ตาม โรคนั้นก็จะติดต่อเข้ามาสู่เขาทันที และบางครั้งความกลัวว่าโรคจะมาติดเขานั่นเองที่เป็นสาเหตุให้โรคนี้ติดต่อมายังเขาได้ เนื่องจากความขลาดกลัวจะทำให้ธรรมชาติและความแข็งแรงของเขาลดลง ทำให้ติดต่อโรคได้ง่ายขึ้น กลิ่นของโรคก็เช่นกัน ที่เกิดจากคนเป็นโรคไปสู่คนปกติมันก็จะจับเขาและทำให้เป็นโรคได้ ดังเช่นที่ได้พบเห็นกันอยู่แล้วในบางโรคที่กลิ่นเป็นต้นเหตุของการติดต่อโรคได้

ด้วยเหตุทั้งหมดนี้เองจึงจำเป็นที่จะต้องมีการเตรียมร่างกายให้พร้อมก่อนที่จะเผชิญกับโรคนี้ ท่านนบี ซล.ได้สมรสกับหญิงคนหนึ่ง เมื่อท่านได้เข้าหานางก็พบว่าใบหน้าของนางนั้นขาวผิดปกติท่านจึงกล่าวว่า “ท่านจงกลับไปยังพวกของท่านเถิด” (ระดับอ่อน อบูดาวูด 3925)

มีคนบางกลุ่มเข้าใจผิดว่าหะดีษบทนี้ได้ถูกยกเลิกไปแล้วโดยหะดีษอื่นๆ เช่นที่รายงานจากท่านติรมิซีย์จากท่านญาบิรว่า ท่านร่อซูลุลลอฮ์ได้จับมือของคนที่เป็นโรคเรื้อนคนหนึ่งและรับประทานอาหารที่ถาดเดียวกับเขาและท่านได้กล่าวว่า “จงรับประทานเถิด ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ซบ.ด้วยความเชื่อมั่นต่อพระองค์และมอบหมายต่อพระองค์”

เล่าโดยอิบนิมาญะห์ และจากหนังสือ “ซอเฮียะห์” จากอบีหุรอยเราะห์ จากท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า “ไม่มีโรคติดต่อและไม่มีลางร้าย” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5707)

ข้าพเจ้าขอกล่าวว่า จริงๆ แล้วไม่ได้มีการขัดแย้งกันในบรรดาหะดีษดังกล่าวเลย และถ้าหากมีการขัดแย้งกันนั่นอาจจะเกิดจากบางหะดีษนั้นไม่ใช่คำพูดของท่านนบี ซล.โดยตรง แต่มีการปะปนเอาความเห็นของคนที่ยึดมั่นในบางสิ่งบางอย่างมากเกินไปหรือเกิดจากการที่หะดีษหนึ่งไปยกเลิกอีกหะดีษหนึ่งได้ หรือเกิดจากความเข้าใจคลาดเคลื่อนของผู้ฟังเองแต่ไม่ได้เกิดจากคำพูดที่ออกมาจากปากของท่านนบี ซล.โดยตรงอย่างแน่นอน ดังนั้นจึงต้องพิจารณาเรื่องเหล่านี้เป็นสามอย่างคือ

ถ้าหากมีหะดีษสองหะดีษเป็นหะดีษที่ขัดแย้งกันโดยสิ้นเชิงและต่างก็เป็นหะดีษจริงทั้งหมดและไม่มีอันไหนยกเลิกอีกอันหนึ่ง สิ่งนี้ไม่สามารถเป็นไปได้ เนื่องจากพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.จะไม่ทรงทำให้คำพูดที่เป็นสัจจะ ซึ่งออกจากปากคนที่มีสัจจะที่ได้รับการรับรองแล้วจะมีการขัดแย้งกันเช่นนั้นได้ แต่ผู้ที่เล่าสืบต่อมานั้นอาจจะผิดพลาดจากการย่นย่อหรือตัดตอนคำพูดของท่านนบี ซล.บางคำตามความรู้ความเข้าใจของเขา หรือเกิดความผิดพลาดในการแยกแยะหะดีษที่ถูกต้องกับหะดีษที่ไม่ถูกต้อง หรือเกิดจากความไม่รู้จุดมุ่งหมายของท่านนบี ซล.เอง หลังจากนั้นจึงเกิดการเล่าสืบต่อกันมาหรือเกิดจากหลายๆ สาเหตุรวมกันทำให้เกิดความขัดแย้งและเสียหายขึ้น และพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.เท่านั้นคือผู้ประทานความสำเร็จทั้งมวล

ท่านอิบนิกุตัยบะห์ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “หะดีษที่ขัดแย้ง” (اِخْتِلَاف الْحدِيثِ) ว่า เมื่อเขากล่าวถึงหะดีษต่างๆ พวกเหล่านั้นกล่าวว่า “นี่เป็นหะดีษที่ขัดแย้งกันเองจากสิ่งที่ท่านนบี ซล.กล่าวว่า “ไม่มีโรคติดต่อและไม่มีลางร้าย” บางคนพูดว่า ท่านศาสดากล่าวว่า “โรคเรื้อนสัตว์จะจับที่ริมฝีปากของอูฐ และอูฐนั้นก็จะกลายเป็นโรคเรื้อนไป” (ซอเฮียะห์บุคอรี 5717) ก็มีคนตั้งคำถามอีกว่า “แล้วอูฐตัวแรกที่เป็นโรคเรื้อนเล่าเกิดจากอะไร” หลังจากนั้นก็มีรายงานอีกว่า “อย่าเอาคนที่เป็นโรคไปใกล้ๆ กับคนที่ไม่เป็นโรค และให้หนีจากคนเป็นโรคเรื้อนเหมือนกับเราหนีจากสิงโต” ได้มีคนเป็นโรคเรื้อนได้มาขอทำสัญญาเข้ารับอิสลาม ท่านนบี ซล.ก็ได้ทำสัญญาให้ แต่ก็ไม่ได้ให้เข้าพบและยังมีรายงานจากท่านนบี ซล.อีกว่า “ลางร้ายจะพบในผู้หญิงในบ้านเรือนและสัตว์ต่างๆ” ซึ่งหะดีษต่างๆ เหล่านี้ก็ขัดแย้งกันเองอยู่ในตัวแล้ว ไม่มีหะดีษใดเหมือนกันเลย

ท่านอิบนิกุตัยบะห์ได้กล่าวอีกว่า และเราก็ได้กล่าวว่า ไม่มีความขัดแย้งใดๆ ในเรื่องนี้ในทุกๆ หะดีษนั้นต่างก็มีความหมายของตัวมันเองอยู่ในเวลาหนึ่งๆ และสถานที่หนึ่งๆ ถ้าเรานำสิ่งเหล่านี้มาคิดรวมด้วยแล้วก็จะหมดความขัดแย้งเหล่านั้นไป

โรคติดต่อนั้นมีสองชนิด อย่างหนึ่งคือโรคติดต่อจากโรคเรื้อน ผู้ที่เป็นโรคเรื้อนนั้นจะมีกลิ่นที่รุนแรงมาก และกลิ่นนั้นจะไปติดกับคนที่นั่งใกล้เขาและพูดคุยกับเขาทำให้เขาเป็นโรคเรื้อนได้ด้วยเหตุนี้ภรรยาของผู้ที่เป็นโรคเรื้อนและอยู่ร่วมชายคาเดียวกับเขาหลับนอนกับเขาก็ย่อมติดโรคจากเขาได้อย่างแน่นอน เช่นเดียวกันกับลูกของเขาที่อยู่ด้วยกันก็จะสามารถเป็นโรคนี้ได้เช่นกันเมื่อเขาเติบใหญ่ขึ้น เช่นเดียวกันกับคนที่เป็นวัณโรคหรือโรคเรื้อนสัตว์บรรดาแพทย์ จะแนะนำไม่ให้นั่งร่วมกับคนเป็นวัณโรคและโรคเรื้อน ไม่ใช่หมายความเพียงว่ามันอาจจะติดต่อกันได้ แต่สิ่งที่สำคัญคือกลิ่นที่รุนแรงของคนเป็นโรคดังกล่าว ถ้าหากสูดดมเป็นเวลานานๆ ก็จะทำให้ติดโรคได้เช่นกัน บรรดาแพทย์นั้นเป็นผู้ที่ไม่มีความเชื่อในเรื่องลางร้ายหรือปีศาจต่างๆ มากที่สุดอยู่แล้ว

กรณีนี้จะเป็นเช่นเดียวกับโรคเรื้อนสัตว์ที่เกิดกับอูฐ ซึ่งเป็นโรคเรื้อนชนิดหนึ่งเช่นกัน แต่เป็นแผลเปียกชื้น ถ้าหากอูฐที่เป็นโรคนั้นอยู่ปะปนกับอูฐปกติ มันก็จะทำให้ติดโรคได้เช่นกันโดยผ่านทางน้ำหรือสารคัดหลั่งต่างๆ ที่ออกมาจากอูฐที่เป็นโรคนั่นเอง และนี่คือความหมายของท่านนบี ซล.ที่ว่า “อย่าให้ผู้ป่วยอยู่ใกล้ๆ กับผู้ที่สุขภาพดี” เพราะไม่

ต้องการให้มีการปนกันกับคนปกติเพื่อป้องกันไม่ให้สารคัดหลั่งต่างๆ ที่ออกมาจากผู้ป่วยหรือจากการเกาของเขาไปสัมผัสกับคนดีๆ นั่นเอง

ส่วนโรคติดต่อชนิดที่สองก็คือ โรคกาฬโรคที่เกิดขึ้นในเมืองหนึ่งๆ และการออกจากเมืองนั้นก็อาจจะเป็นการทำให้เกิดการติดต่อมากขึ้น ดังนั้นท่านนบี ซล.จึงได้กล่าวว่า “เมื่อมีโรคกาฬโรคเกิดขึ้นที่เมืองใด ถ้าหากท่านอยู่ในเมืองนั้นก็ห้ามออกจากมัน และถ้าท่านไม่ได้อยู่ในเมืองนั้นก็อย่าเข้าไป” เพื่อต้องการไม่ให้มีใครที่อาศัยอยู่ในเมืองนั้นหนีออกไปจากเมืองทั้งๆ ที่หลายๆ ท่านอาจจะคิดว่าการหนีออกไปเป็นลิขิตของอัลลอฮ์ ซบ.ที่จะช่วยพวกเขาได้ และในขณะเดียวกันผู้ที่ไม่ได้อยู่ในเมืองนั้นก็ห้ามเข้าไป นั่นคือให้คงอยู่ในที่ๆ เขาอยู่ ซึ่งยังปลอดจากโรคระบาดไปก่อน เพื่อเขาจะได้สบายใจ และดำรงชีวิตได้อย่างสุขสงบเช่นเดียวกัน วิธีนี้ยังใช้ได้ในกรณีของภรรยาที่ถูกกล่าวหาว่ามีลางร้าย (คงคล้ายคำว่าตัวซวยในบ้านเรา: ผู้แปล) หรือบ้านที่มีโชคร้าย เมื่อสามีประสบเคราะห์กรรมใดสามีก็จะพูดว่า “ฉันถูกลางร้ายที่ติดต่อมาจากความโชคร้ายของภรรยาฉัน” และนี่คือโรคติดต่อที่ท่านนบี ซล.ได้กล่าวไว้ว่า “ไม่มีโรคติดต่อ”

บางพวกกล่าวว่า การสั่งห้ามไม่ให้เข้าใกล้คนเป็นโรคเรื้อนและให้หนีไกลๆ เขานั้นเป็นเพียงสิ่งที่ควรทำหรือเป็นคำแนะนำเท่านั้น แต่การรับประทานอาหารร่วมกับเขาถือเป็นสิ่งที่ให้ทำได้ดังที่ท่านนบี ซล.เคยทำ และไม่ถือว่าเป็นสิ่งหะรอม (ทำแล้วเป็นบาป)

บางกลุ่มก็กล่าวว่า คำตอบของทั้งสองหะดีษนี้เป็นเรื่องเฉพาะตัวเท่านั้น ไม่ใช่เป็นบทบัญญัติสำหรับเรื่องทั่วๆ ไปและในแต่ละเรื่องนั้นก็เป็นเรื่องที่ท่านนบี ซล.ได้ทำตอบสนองต่อสิ่งที่เกิดขึ้นในขณะนั้นตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ ในคนบางคนเป็นผู้มีความศรัทธาแข็งแรงมาก มีการมอบหมายต่อพระผู้เป็นเจ้าอย่างสูง ความเชื่อมั่นและมอบหมายนี้เองที่เป็นพลังต้านต่อพลังของโรคติดต่อนั้น เช่นเดียวกับพลังธรรมชาติที่ต่อต้านโรคร้ายและทำลายมันจนหมดพิษสง แต่ในขณะเดียวกันคนบางคนไม่ได้มีความแข็งแรงถึงขั้นนั้น ดังนั้นคำตอบสำหรับพวกนี้ก็คือการป้องกันและเฝ้าระวัง ด้วยเหตุนี้ท่านนบี ซล.จึงต้องทำทั้งสองอย่างไปด้วยกันเพื่อเป็นแนวทางให้ประชาชาติของพระองค์ได้ทำตามสืบไป โดยแนะนำให้ประชาชาติของพระองค์ผู้ที่แข็งแรงใช้วิธีมอบหมายและเชื่อมั่นในพระผู้เป็นเจ้า และประชาชาติของพระองค์ที่อ่อนแอให้ใช้วิธีหลีกเลี่ยงและป้องกัน และวิธีทั้งสองนั้นต่างถูกทั้งคู่ วิธีหนึ่งสำหรับผู้ศรัทธาที่แข็งแรง ส่วนอีกวิธีหนึ่งสำหรับผู้ศรัทธาที่อ่อนแอ ดังนั้นทุกๆ ฝ่ายก็จะมีหลักฐานในการกระทำของตัวเองไว้ยึดเป็นแบบฉบับตามแต่กำลังและความเหมาะสมของแต่ละฝ่ายไป เช่นกับการที่ท่านนบี ซล.ได้ใช้วิธีการรักษาโรคด้วยการนาบไฟ แต่ขณะเดียวกันก็สรรเสริญการไม่ใช้วิธีนาบไฟในการรักษา และทดแทนการไม่รักษานั้นด้วยการมอบหมายต่ออัลลอฮ์ ซบ. ไม่ให้สนใจลางร้าย และนี่คือทฤษฎีที่ยิ่งใหญ่มาก เป็นวิธีที่นุ่มนวล และดีสำหรับทุกฝ่าย มีทางออกให้กับทุกๆ ฝ่าย ทำให้ข้อโต้แย้งทั้งหลายตกไป ด้วยหลักการและแนวทางของศาสดาที่ถูกต้องนั่นเอง

บางกลุ่มมีความเห็นว่า แท้จริงคำสั่งใช้นั้นเพื่อให้หนีออกจากมันไปและหลีกเลี่ยงห่างไกลจากผู้ป่วย ซึ่งสิ่งนี้เป็นธรรมชาติอยู่แล้ว เพราะการกระทบหรือแตะเนื้อต้องตัวกัน หรืออยู่ร่วมกัน หรือได้กลิ่นผู้ป่วย ทำให้เกิดการติดต่อของเชื้อจากผู้ป่วยสู่ผู้ที่แข็งแรงได้ แต่ก็มักจะต้องมีการอยู่ร่วมกันหรือกระทบกันบ่อยๆ หลายๆ ครั้ง ส่วนการรับประทานอาหารร่วมกันนั้นเป็นเวลาสั้นๆ ที่คนปกติต้องได้รับกลิ่นจากผู้ป่วยบ้าง ดังนั้นจึงไม่เป็นการเสียหาย เนื่องจากการติดต่อของโรคจะไม่เกิดจากการกระทบหรือสัมผัสเพียงหนเดียวกัน คราวเดียวกัน ดังนั้นการห้ามจึงเป็นเพื่อการป้องกันการติดเชื้อมากกว่า เพื่อรักษาร่างกายของคนปกติให้แข็งแรงไว้ และการกระทบหรือสัมผัสคนเป็นโรคก็เป็นการสัมผัสตามความจำเป็นและเพื่อผลประโยชน์อื่น ดังนั้นทั้งสองแนวทางนี้จึงไม่ขัดกัน

บางกลุ่มมีความเห็นว่าเป็นไปได้ว่าผู้ป่วยโรคเรื้อนที่ท่านนบี ซล.ได้รับประทานอาหารด้วยนั้น เป็นโรคเรื้อนชนิดที่ไม่รุนแรงและไม่ติดต่อไปถึงผู้อื่น และโรคเรื้อนนั้นแต่ละอย่างก็มีความรุนแรงแตกต่างกันไป บางชนิดการคลุกคลีกับเขาก็ไม่ก่อให้เกิดโรคติดต่อหรือไม่เกิดผลร้ายแต่ประการใด เนื่องจากเป็นชนิดที่ไม่ร้ายแรงและอาการโรคของเขาก็

หยุดอยู่แค่นั้น ไม่ได้มีอาการเป็นมากขึ้นแต่อย่างใด ส่วนอื่นๆ ของร่างกายเขาที่ไม่ได้เป็นโรค ที่ยังดีๆ อยู่ก็ยังคงไม่เป็นโรคอยู่เช่นนั้น โรคเรื้อนชนิดนี้จึงไม่ติดต่อไปถึงผู้อื่นที่เขาเข้ามาคลุกคลีด้วย

บางกลุ่มก็ว่าในสมัยนั้นผู้ที่ไม่มีความรู้จะมีความเชื่ออยู่ว่า โรคติดต่อนั้นมันติดต่อได้ด้วยธรรมชาติของโรคเอง ไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับอัลลอฮ์ ซบ.ดังนั้นท่านนบี ซล.จึงได้มายกเลิกความเชื่อถือดังกล่าวเสียและร่วมรับประทานอาหารกับผู้ที่เป็นโรคเรื้อนเพื่อแสดงให้พวกเขาได้เห็นว่าแท้ที่จริงแล้วอัลลอฮ์ ซบ.ต่างหากคือผู้ที่ทรงให้ป่วยและทรงให้หายจากโรค และการห้ามไม่ให้เข้าใกล้พวกเขานั้นก็เพื่ออธิบายให้เห็นถึงสาเหตุของโรคที่อัลลอฮ์ ซบ.ได้กำหนดขึ้น ซึ่งจะนำไปยังการเป็นโรคนั้นๆ ได้ การห้ามนั้นจึงเป็นการยืนยันสาเหตุของโรคนั่นเองว่าเกิดจากการติดต่อสัมผัสจริง และในการกระทำของท่านที่ร่วมรับประทานอาหารด้วยนั้นก็เป็นเครื่องอธิบายว่าการติดต่อนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับสิ่งเดียว แต่พระผู้เป็นเจ้ายังสามารถที่จะไม่ให้เกิดการติดต่อได้ถ้าพระองค์ทรงประสงค์ โดยผู้ที่คลุกคลีนั้นจะไม่เป็นอะไรเลย และในบางกรณีการคลุกคลีก็ทำให้เกิดโรคติดต่อได้ เมื่อพระองค์ทรงประสงค์เช่นกัน

บางกลุ่มก็กล่าวว่าในหะดีษนี้มีหะดีษหนึ่งที่มาเพื่อยกเลิกอีกหะดีษหนึ่ง ดังนั้นจึงต้องดูวันเวลาที่เกิดหะดีษเหล่านี้ขึ้นถ้าเราสามารถรู้ได้ว่าอันไหนก่อนหลัง แต่ถ้าเราไม่สามารถจะรู้ได้ก็ทิ้งไว้เช่นนั้นก่อน

บางกลุ่มก็กล่าวว่าบางหะดีษนั้นถูกท่องจำมา แต่บางหะดีษนั้นไม่ได้ถูกท่องจำไว้ และคำพูดที่ว่า “ไม่มีโรคติดต่อ” นั้น ท่านอบีหุรอยเราะห์ได้รายงานมาก่อน หลังจากนั้นท่านเกิดไม่แน่ใจท่านจึงทิ้งมันไป แต่หลังจากนั้นท่านก็ได้เอามันกลับมาใหม่ ท่านอบูซัลมะห์ได้กล่าวว่า ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าท่านอบีหุรอยเราะห์ลืมหรือไม่ว่า หะดีษหนึ่งจะยกเลิกอีกหะดีษหนึ่ง

ส่วนหะดีษของญาบิรที่อ้างว่าท่านนบี ซล.ได้จับมือของคนเป็นโรคเรื้อนและได้เข้าไปในที่พักด้วยกันนั้น เป็นหะดีษที่ไม่ถูกต้องไม่มีหลักฐานยืนยันชัดเจน ท่านติรมิซีย์ได้กล่าวว่า เป็นหะดีษที่แปลกประหลาดและมันไม่ได้อยู่ในระดับหะดีษซอเฮียะห์หรือหะซัน และท่านชัวอ์บะห์รวมทั้งท่านอื่นๆ ก็ได้กล่าวว่า จงระวังหะดีษที่ประหลาดเหล่านี้ ท่านติรมิซีย์ยังได้กล่าวอีกว่า สิ่งที่รายงานนั้นจริงๆ แล้วเป็นการกระทำของท่านอุมัรหาใช่ท่านนบี ซล.ไม่

และนี่คือเรื่องราวรายละเอียดของหะดีษทั้งสองซึ่งค้านกับหะดีษอื่นๆ ที่บอกว่าห้ามเข้าใกล้คนโรคเรื้อน หะดีษหนึ่งเป็นของท่านอบีหุรอยเราะห์ซึ่งอยู่ในภาวะไม่มั่นใจ และหะดีษหนึ่งไม่ใช่หะดีษซอเฮียะห์ที่มาจากท่านร่อซูลุลลอฮ์ ซล. และอัลลอฮ์ ซบ.เท่านั้นที่ทรงรู้ยิ่งกว่า

ห้ามการรักษาด้วยสิ่งต้องห้าม

ได้รายงานจากท่านอบูดาวูดในหนังสือ "สุนัน" จากหะดีษของท่านอบีดัรดาอ์ รด.ได้กล่าวว่า ท่านร่อซูลุลลอฮ์ ซล.ได้ทรงกล่าวไว้ว่า "แท้จริงพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงประทานโรคและยารักษาโรคลงมา ทำให้ทุกๆ โรคนั้นมียารักษา ดังนั้นจงรักษาด้วยยาดังกล่าวแต่อย่ารักษาด้วยสิ่งที่ต้องห้าม" (ระดับดี อบูดาวูด, 3874)

ท่านบุคอรีได้กล่าวไว้ในหนังสือ "ซอเฮียะห์" จากท่านอิบนิมัสอูดได้กล่าวว่า "แท้จริงอัลลอฮ์ ซบ.นั้นไม่ได้ให้ท่านหายด้วยสิ่งที่เป็นสิ่งต้องห้ามสำหรับท่าน" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 68/10)

ในหนังสือ "สุนัน" จากอะบีหุรอยเราะห์ได้กล่าวว่า ท่านร่อซูลุลลอฮ์ ซล.ได้ห้ามไม่ให้ใช้สิ่งที่สกปรกทำยา" (ซอเฮียะห์อบูดาวูด, 3870)

ในหนังสือ "ซอเฮียะห์มุสลิม" จากท่านตอริก บินสวีด อัลญุวอ์ฟีย์เล่าว่า เขาได้ถามท่านนบี ซล.เกี่ยวกับเรื่องสุราและท่านนบี ซล.ได้ห้ามไว้หรือถือว่าเป็นสิ่งน่าเกลียดถ้าจะใช้สุรามาทำยา แต่ท่านตอริกก็ได้บอกว่า สุรานี้กลั่นขึ้นมาเพื่อทำเป็นยาโดยเฉพาะ ท่านนบี ซล.จึงได้กล่าวว่า "ไม่ใช่ยาหรอกแต่เป็นโรคต่างหาก" (ซอเฮียะห์มุสลิม, 12/1984)

และในหนังสือ "สุนัน" ได้รายงานว่า ท่านนบี ซล.ได้ถูกถามเกี่ยวกับการใช้สุราเป็นยา ท่านก็ได้ตอบว่า "แท้จริงมันเป็นโรคไม่ใช่ยา" รายงานโดยท่านอบูดาวูดและท่านติรมิซีย์ (ระดับดี อบูดาวูด, 3873)

ในหนังสือ "ซอเฮียะห์มุสลิม" จากท่านตอริก บินสวีด อัลคุดรอมีย์ได้กล่าวว่า ข้าพเจ้าได้พูดว่า โอ้ท่านศาสนทูตของอัลลอฮ์ ซบ. แท้จริงแผ่นดินเรามีองุ่นที่เรากลั่นน้ำของมันออกมาและเราได้ดื่มมัน ท่านนบีก็ได้กล่าวว่า "ไม่" และท่านก็ผินหลังให้ ข้าพเจ้าได้กล่าวอีกว่า "ฉันใช้มันรักษาผู้ป่วย" ท่านนบีได้ตอบอีกว่า "แท้จริงมันไม่ใช่สิ่งที่ทำให้หายจากโรคแต่มันนั้นเป็นโรค" (ซอเฮียะห์ อะห์หมัด, 311/4)

ในหนังสือ "สุนันอัลนะซาอีย์" ได้กล่าวว่า มีแพทย์ได้กล่าวถึงกบว่ามันสามารถใช้ทำยาได้ แต่ท่านร่อซูลุ้ลลอฮ์ก็ได้ห้ามฆ่ามัน (ซอเฮียะห์ นะซาอีย์, 4366)

ได้เล่าว่า ท่านร่อซูลุลลอฮ์ ซล.ได้กล่าวว่า "ผู้ใดรักษาด้วยสุรา พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.จะไม่ทรงให้เขาหายจากโรค" (ระดับอ่อน สุยูฏีย์, 8581)

การรักษาด้วยของที่ต้องห้ามนั้นเป็นสิ่งน่าเกลียด ไม่สมควรทำทั้งในด้านสติปัญญาและทางด้านกฎหมายก็ตาม ในทางด้านกฎหมายเราก็ได้กล่าวถึงแล้วในหะดีษที่ข้างต้นรวมทั้งจากหะดีษอื่นๆ แบบเดียวกันด้วย ส่วนทางด้านสติปัญญานั้น แท้จริงพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงห้ามเราจากบางสิ่งบางอย่างก็เนื่องจากสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่สกปรกนั่นเอง และพระองค์จะไม่ทรงห้ามประชาชาติของพระองค์ในสิ่งที่ดีเพื่อเป็นการลงโทษบ่าวของพระองค์ ดังเช่นที่พระองค์ได้ทรงห้ามพวกบนีอิสรออีลดังในที่อัลกุรอ่านกล่าวว่า

فَبِظُلْمٍ من الذِين هادوا حرمنا عليهم طيباتٍ أُحِلت لهم

ความว่า "และด้วยความทุจริตของพวกเขาที่ได้กระทำขึ้น เราจึงได้ห้ามพวกเขาจากสิ่งที่ดีที่เคยอนุมัติแก่พวกเขา" (อัลนิซาอ์: 160)

แต่ในประชาชาติอิสลามนี้ พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงห้ามในสิ่งที่เป็นสิ่งสกปรกสำหรับพวกเขา การห้ามของพระองค์ก็เพื่อปกป้องพวกเขาให้พ้นจากสิ่งที่ไม่ดีและป้องกันจากการรับประทานมันนั่นเอง ดังนั้นจึงเป็นการไม่สมควรอย่างยิ่งที่จะพยายามรักษาด้วยสิ่งที่สามารถทำให้เป็นโรคได้ดังกล่าว และแม้มันจะมีผลรักษาโรคได้จริงแต่มันก็จะทำ

ให้เกิดโทษขึ้นภายหลังจากโรคในหัวใจอันเกิดจากความสกปรกชั่วร้ายของสิ่งต้องห้ามนั้น ดังนั้นแม้หายจากโรคทางกายแต่ก็กลับเป็นโรคทางใจแทน

การห้ามใช้ของต้องห้ามเหล่านี้เพื่อจะให้เราอยู่ห่างไกลจากมันในทุกๆ หนทาง ดังนั้นในการที่จะไปใช้มันเป็นยารักษาโรคหรือมีส่วนร่วมในการรักษาหรือใช้เป็นกระสายยาก็ตาม เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายและมันเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดโรคดังที่ท่านนบี ซล.ได้กล่าวไว้แล้ว ดังนั้นจึงไม่อนุญาตให้นำมันมาทำยาเช่นกัน สิ่งต้องห้ามเหล่านี้ถ้าใช้มันไปจะทำให้ธรรมชาติร่างกายและวิญญาณได้รับคุณภาพที่ไม่ดีเหล่านั้นไปด้วย เนื่องจากธรรมชาตินั้นจะมีปฏิกิริยากับตัวยาและคุณภาพของมัน ดังนั้นถ้าตัวยามีสิ่งปนเปื้อนอยู่ธรรมชาติร่างกายก็จะรับสิ่งปนเปื้อนนั้นเข้าไปด้วย ดังนั้นจะเกิดอะไรขึ้นถ้าหากตัวยาเองเป็นสิ่งที่สกปรกหรือสิ่งปนเปื้อนเสียเอง ด้วยเหตุนี้อัลลอฮ์ ซบ.จึงได้ทรงห้ามบ่าวของพระองค์ที่จะกินหรือดื่มหรือสวมใส่ของที่สกปรกดังกล่าว เนื่องจากไม่ต้องการให้สิ่งเหล่านี้มาปนเปื้อนอยู่ในจิตใจ ทั้งด้วยตัวมันและคุณภาพของมัน เช่นกันถ้าหากมีการอนุญาตให้นำมันมาใช้เป็นยาได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อจิตใจเริ่มมีความโน้มเอียงไปในทางใช้มันอยู่แล้ว เนื่องจากติดใจรสชาติของมันหรือความต้องการจะดื่มกินมันก็ตาม เมื่อจิตใจรับรู้ว่ามันมีประโยชน์ ใช้รักษาโรคได้เขาก็จะยิ่งชอบมันและใช้มันมากขึ้นจนติดมันในที่สุด กฎหมายจึงได้ปิดช่องโหว่นี้เสียเพื่อไม่ให้มีการกินเกิดขึ้น ไม่ต้องสงสัยเลยว่าจะเป็นการขัดแย้งกันอย่างยิ่งระหว่างการปิดกั้นไม่ให้ใช้มันในเวลาปกติกับการเปิดให้ใช้ได้เพื่อการรักษา เช่นกันยาที่ทำจากสิ่งต้องห้ามเหล่านี้มีคุณสมบัติที่ทำให้เกิดโรคมากกว่าประโยชน์จากการหายของมัน ยกตัวอย่างเช่น สิ่งที่เป็นแม่ของสิ่งเลวร้ายทั้งหลาย (สุรา: ผู้แปล) ที่พระผู้เป็นเจ้าสร้างให้เรามาซึ่งมีประโยชน์ในการรักษาอยู่บ้างบางอย่าง แต่กลับมีโทษต่อสมองอย่างมาก ซึ่งสมองนั้นเป็นศูนย์กลางของสติปัญญาทั้งมวล ดังที่แพทย์และนักปราชญ์ทั้งหลายได้บอกไว้แล้ว ดังที่ฮิปโปเครติสได้กล่าวไว้ว่า “พิษภัยของสุราต่อสมองนั้นรุนแรงยิ่ง เนื่องจากมันขึ้นสู่สมองได้ไวมากและมันช่วยนำสารประกอบเป็นพิษต่างๆ ที่อยู่ในท้องขึ้นไปสู่สมองด้วย ดังนั้นจึงถือว่ามันเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อความฉลาดและไหวพริบทั้งมวล” เจ้าของหนังสือ “อัลกามิล” ได้กล่าวว่า “มันเป็นเครื่องดื่มที่มีคุณสมบัติเป็นอันตรายต่อสมองและประสาท” ส่วนของต้องห้ามอย่างอื่นนั้นแบ่งเป็นสองชนิด คือ

หนึ่ง สิ่งที่จิตใจและธรรมชาติของคนนั้นไม่ยอมรับจึงไม่ช่วยในการรักษาโรค เช่นยาพิษ หรือเนื้องูพิษ (งูแมวเซา) หรือสิ่งสกปรกอื่นๆ เนื่องจากธรรมชาติรับมันไม่ลง มันจึงกลายเป็นโรคไม่ใช่ยา

สอง สิ่งที่จิตใจยอมรับได้ เช่นการดื่มสุรา ซึ่งนิยมปฏิบัติในหญิงมีครรภ์บางคน (ดื่มยาดอง: ผู้แปล) สิ่งนี้เป็นโทษมากกว่าประโยชน์ สติปัญญาจึงตัดสินด้วยการห้ามมัน สติปัญญาและธรรมชาติจึงสอดคล้องกับกฎหมายด้วยเหตุดังนี้เอง

มีเคล็ดลับอีกข้อหนึ่งในสิ่งที่ต้องห้ามทั้งหลายที่ห้ามใช้เป็นยา เนื่องจากกฏของการหายด้วยยานั้นจะเกี่ยวข้องกับการยอมรับมันด้วย รวมทั้งเชื่อในคุณประโยชน์ของมันและเชื่อในการทำให้หายของอัลลอฮ์ ซบ.แบบมีศิริมงคล เนื่องจากประโยชน์ของมันคือศิริมงคล สิ่งที่มีประโยชน์มากยิ่งมีศิริมงคลมากขึ้น ศิริมงคลสำหรับมนุษย์คือสิ่งที่ทำให้เขาหายจากโรคนั่นเอง สำหรับความคิดของมุสลิมนั้นมีความเชื่อมั่นว่าสิ่งที่อัลลอฮ์ ซบ.ทรงห้ามนั้นย่อมไม่มีประโยชน์หรือไม่มีศิริมงคล เมื่อเขามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งที่อัลลอฮ์ ซบ.ห้ามแล้ว ระบบร่างกายเขาจึงเกิดการไม่ยอมรับสิ่งนั้นไปด้วย ยิ่งศรัทธามากก็จะยิ่งไม่ยอมรับมากขึ้น ดังนั้นถ้าบ่าวของพระองค์ผู้นั้นไปใช้สิ่งต้องห้ามเหล่านั้นขึ้น แน่นอนมันย่อมไม่ทำให้เขาหายป่วยแต่กลับจะกลายเป็นโรคหรือความป่วยไข้สำหรับเขาแทน นอกจากเขาจะล้มเลิกความเชื่อถือของเขาลงว่านั่นไม่ใช่ของสกปรกและเปลี่ยนความเกลียดสิ่งนั้นเป็นความรัก ซึ่งนั่นหมายถึงการเปลี่ยนความเชื่อถือศรัทธาไป ดังนั้นมุอมินผู้มีศรัทธาจึงไม่ได้ประโยชน์จากมันเลยนอกจากโรคเท่านั้น และอัลลอฮ์ ซบ.คือผู้ทรงรู้ยิ่งกว่า

แนวทางการรักษาโรคหิดเหา

ในหนังสือ “ซอฮีเฮน” จากท่านกะอ์บ บินอุจญ์เราะห์กล่าวว่า ฉันมีเหาขึ้นที่ศีรษะจึงได้ไปหาท่านนบี ซล.และเหาก็ตกลงที่หน้าของฉัน ท่านนบี ซล.จึงได้พูดว่า “ฉันไม่รู้เลยว่าอาการของท่านจะลำบากถึงเพียงนี้” และในรายงานหนึ่งกล่าวว่า ท่านนบี ซล.จึงได้ใช้ให้เขาโกนศีรษะเสียและให้ทานแก่คนจนหกคน หรือเชือดแกะเป็นพลีทาน หรือถือศีลอดเป็นเวลาสามวัน (ซอเฮียะห์บุคอรี, 1816)

โรคหิดเหาเกิดขึ้นที่ศีรษะและตามร่างกาย มีสองชนิดคือ ชนิดนอกร่างกายและชนิดภายในร่างกาย ชนิดภายนอกร่างกายคือ สิ่งสกปรกเน่าเสียที่เกาะกันเป็นแผ่นๆ ที่ผิวหนัง อย่างที่สองหรือชนิดภายในร่างกายคือส่วนผสมที่บูดเน่าที่ธรรมชาติร่างกายขับออกมาจากส่วนระหว่างเนื้อและผิวหนัง มันเน่าเปื่อยเนื่องจากความชื้นของเลือดในคนๆ นั้นหลังจากออกมาจากรูขุมขนแล้ว และตัวเหาก็เกิดมาจากมัน จะเป็นมากขึ้นในช่วงหลังฟื้นไข้หรือร่างกายกำลังอ่อนแอด้วยสาเหตุจากความสกปรกนี้เองทำให้พบในเด็กมากกว่าผู้ใหญ่ อีกสาเหตุหนึ่งคือเนื่องจากในเด็กมีความชื้นมากกว่าเป็นสาเหตุให้ตัวเหาเกิดขึ้นได้ ด้วยเหตุนี้ท่านนบี ซล.จึงได้สั่งให้บนีย์อะอ์ฟัรโกนศีรษะ

การรักษาหิดเหาที่ดีอันหนึ่งคือการโกนศีรษะเพื่อเปิดรูขุมขนของเหงื่อไคล ให้สิ่งหมักหมมภายในรูขุมขนนั้นได้ออกมา ทำให้ส่วนผสมที่เสียต่างๆ เหลือน้อยลง สมควรที่จะหุ้มห่อศีรษะด้วยยาซึ่งฆ่าเหาได้ด้วยเพื่อไม่ให้มันเกิดขึ้นมาอีก การโกนศีรษะนั้นมีสามชนิดคือ หนึ่ง โกนเพื่อประกอบศาสนกิจเพื่อใกล้ชิดพระเจ้า สอง โกนแบบอุตริและตั้งภาคี และสาม โกนเพื่อรักษาหรือเพราะความจำเป็น

สำหรับแบบที่หนึ่ง นั้นคือการโกนเพื่อทำศาสนกิจสองอย่างคือ การทำฮัจย์และการทำอุมเราะห์

แบบที่สอง การโกนเพื่อสิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮ์ ซบ. เช่น การโกนเพื่อคนใดคนหนึ่ง โดยพวกนี้จะกล่าวว่า ฉันโกนศีรษะของฉันเพื่อคนนั้นๆ ส่วนท่านโกนศีรษะของท่านเพื่อคนนั้นๆ เป็นต้น ซึ่งการกระทำแบบนี้เท่ากับคำกล่าวว่า “ฉันได้ให้ความเคารพกราบไหว้แก่บุคคลนั้นๆ ” นั่นเอง เพราะการโกนศีรษะคือการยอมจำนน การยอมเป็นทาส ดังนั้นการโกนในพิธีฮัจย์จึงเป็นสิ่งที่ทำให้การทำฮัจย์นั้นสมบูรณ์แบบ จนมีทัศนะของท่านอิหม่ามซาฟิอีที่ถือว่าการโกนศีรษะเป็นรู่ก่นหรือกฏเกณฑ์หนึ่งในการทำฮัจย์ ถ้าไม่ทำก็ถือว่าการทำฮัจย์นั้นไม่สมบูรณ์ เพราะมันคือ การนำเอาส่วนที่สูงที่สุดมาวางอยู่ในพระหัตถ์ของพระผู้เป็นเจ้า เป็นการแสดงความแสดงความจำนนอย่างสูงสุดต่อความยิ่งใหญ่ของพระองค์ ถือเป็นการปฏิบัติบูชาที่ยิ่งใหญ่ที่สุดอย่างหนึ่ง ด้วยเหตุนี้ในชาวอาหรับเมื่อเขาต้องการจะแสดงให้เห็นว่าเชลยของเขาได้ยอมจำนนและจะปล่อยเขาไปเป็นอิสระ เขาก็จะโกนหัวเชลยนั้นก่อนที่จะปล่อยไป ในกลุ่มคนอาวุโสหรือหัวหน้าของเหล่าทรชนมักนิยมชมชอบให้ลูกสมุนของตัวเองเคารพตัวเองเป็นเช่นเทพเจ้า ซึ่งนั่นก็คือการตั้งภาคีต่อพระเจ้านั่นเอง พวกนี้จะให้ลูกสมุนโกนหัวพวกเขาเพื่อแสดงความเคารพบูชา สั่งให้พวกเขาก้มกราบ เรียกชื่อเขาด้วยสมญานามที่สูงส่ง เช่นให้พวกลูกสมุนกล่าวว่า พวกเขาได้ก้มหัวอยู่ในเงื้อมมือของผู้อาวุโสคนนั้นคนนี้ ทั้งๆ ที่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ให้พวกเขาก้มกราบต่ออัลลอฮ์ ซบ.เพียงองค์เดียว ดังนั้นการกระทำดังกล่าวคือ การเลียนแบบพระเจ้าโดยที่ตัวเองไม่ได้เป็นนั่นเอง ดังคำดำรัสของอัลลอฮ์ ซบ.ที่ว่า

ما كَانَ لِبشرٍ أَن يؤتِيه اللّه الْكِتاب والْحكْم والنبوةَ ثُم يقُولَ لِلناسِ كُونواْ عِبادا لي مِن دونِ اللّهِ

ولَـكِن كُونواْ ربانِيين بِما كُنتم تعلمونَ الْكِتاب وبِما كُنتم تدرسونَ

ولاَ يأْمركُم أَن تتخِذُواْ الْملاَئِكَةَ والنِبيين أَربابا أَيأْمركُم بِالْكُفْرِ بعد إِذْ أَنتم مسلِمونَ

ความว่า “ไม่มีในหมู่พวกเจ้าที่อัลลอฮ์จะส่งเขามา ให้คัมภีร์แก่เขา ให้เขาได้สอนกฎเกณฑ์ต่างๆ ให้เขาได้เป็นนบีและต่อมาภายหลังจะมากล่าวว่า จงมาเคารพบูชาฉันแทนอัลลอฮ์ ซบ.เถิด แต่ที่จริงเขาจะพูดว่า จงเป็นผู้ที่เคารพบูชาพระผู้เป็นเจ้าเถิดและทำในสิ่งที่พวกท่านได้เรียนรู้และศึกษากันมาจากคัมภีร์นั้นๆ และเขาจะไม่ใช้ให้พวก

ท่านยึดเอามะลาอิกะห์หรือนบีมาเป็นพระเจ้าอย่างเด็ดขาด เขาจะใช้ให้พวกท่านเป็นผู้ปฏิเสธหลังจากที่ได้ทำให้ท่านกลายเป็นมุสลิมแล้วเช่นนั้นหรือ'' (อาละอิมรอน, 79-80)

การทำสักการะที่มีเกียรติยิ่งคือการสักการะด้วยการทำละหมาด แต่ก็มีพวกผู้อาวุโสบางคนที่แบ่งเอาส่วนหนึ่งจากการกระทำในละหมาดไปเพื่อตัวของเขาเอง นั่นคือการก้มกราบ (ซุหยูด) หรือการก้มคำนับ (รู่กัวอ์) เมื่อพวกเขาพบกันเขาก็จะเคารพกันด้วยการก้มคำนับกันและกันแบบที่ผู้ละหมาดก้มในเวลาละหมาดเพื่ออัลลอฮ์ ซบ.นั่นเอง ทรราชบางคนก็ชอบให้ลูกน้องตนเองยืนตรงเป็นการแสดงความเคารพโดยตัวเขาจะนั่งอยู่บนบัลลังก์ ซึ่งท่านนบี ซล. ได้ห้ามการกระทำทั้งสามนี้อย่างละเอียดชัดเจน โดยห้ามการก้มกราบต่อผู้อื่นนอกเหนือจากอัลลอฮ์ ซบ.โดยกล่าวว่า ''ไม่สมควรที่คนๆ หนึ่งจะมาก้มกราบคนอีกคนหนึ่ง'' (ซอเฮียะห์ อะห์หมัด, 381/4) และได้ปฏิเสธการก้มกราบของมุอาซต่อท่านโดยกล่าวว่า ''อย่าทำ'' และการห้ามสิ่งนี้ในทางศาสนาเป็นเรื่องที่จำเป็น ดังนั้นการอนุญาตให้ทำความเคารพนี้แก่บุคคลอื่นนอกจากอัลลอฮ์ ซบ.จึงเป็นการลดเกียรติของอัลลอฮ์ ซบ.และศาสนทูตของพระองค์ เนื่องจากการเคารพแบบนี้ถือเป็นการแสดงการสักการะอย่างหนึ่ง ถ้าหากอนุญาตให้นำวิธีการแสดงความภักดีแบบนี้มาใช้กับคนทั่วไปก็เท่ากับนำความภักดีต่ออัลลอฮ์ ซบ.มามอบให้กับคนนั่นเอง ครั้งหนึ่งมีผู้ถามท่านศาสดา ซล.ว่า เมื่อชายคนหนึ่งพบกับพี่น้องของเขา เขาควรโค้งคำนับหรือไม่ ท่านนบี ตอบว่า ''ไม่'' เขาก็ถามต่อว่า แล้วควรกอดหรือจูบหรือไม่ ท่านนบี ซล.ตอบว่า ''ไม่'' เขาถามอีกว่า แล้วควรจับมือหรือไม่ ท่านนบีตอบ ''ใช่'' (ระดับดี ติรมิซีย์, 2728) เช่นกัน การโค้งคำนับก็คือการกราบไหว้ดังอัลกุรอ่านที่ว่า

وادخلُواْ الْباب سجداً

ความว่า ''จงเข้ามาข้างในด้วยการก้มกราบ'' (อัลบะกอเราะห์, 58)

นั่นคือการโค้งคำนับมิฉะนั้นก็จะไม่สามารถเข้ามาได้ และท่านนบี ซล.ยังได้ห้ามการยืนแสดงความเคารพโดยที่ท่านนั่งอยู่ ดังเช่นพวกผู้ที่ไม่ใช่มุสลิมชอบทำแก่พวกของเขา แม้แต่ในเวลาละหมาดเมื่อท่านนบี ซล.ไม่สามารถยืนได้และต้องนั่งละหมาด ท่านก็ได้สั่งให้ผู้อื่นทำตามโดยการนั่งละหมาดด้วยเพื่อไม่ให้เกิดการยืนขึ้นโดยที่ท่านกำลังนั่งอยู่ แม้ว่าการยืนของพวกเขาจะเป็นเพื่ออัลลอฮ์ ซบ.ก็ตาม ฉะนั้นจะเป็นไปได้อย่างไรที่จะยืนเพื่อแสดงความเคารพหรือแสดงความยิ่งใหญ่แก่คนอื่นนอกจากอัลลอฮ์ ซบ.

จุดมุ่งหมายในที่นี้ก็คือ จิตใจของเหล่าผู้ไม่รู้และหลงผิดนั้นชอบจะละทิ้งการเคารพกราบไหว้ต่ออัลลอฮ์ ซบ.อยู่เสมอและมักจะนำการกราบไหว้นี้ไปมอบให้กับบุคคลอื่นที่เขาเห็นว่ายิ่งใหญ่ทั้งที่เป็นเพียงสิ่งที่ถูกสร้างขึ้น ดังนั้นจึงมีการกราบไหว้ผู้อื่นนอกจากอัลลอฮ์ ซบ. มีการโค้งคำนับผู้อื่น มีการยืนเพื่อเคารพแบบยืนละหมาดต่อหน้าผู้อื่นที่ไม่ใช่พระเจ้า มีการสาบานโดยใช้นามของผู้อื่นนอกจากพระเจ้า มีการบนบานต่อสิ่งอื่น การโกนผมเพื่อผู้อื่น การเชือดสัตว์เพื่อผู้อื่นและการทำให้เขายิ่งใหญ่ขึ้นด้วยความรัก ความกลัว ความหวังหรือการเชื่อฟัง เช่นกับที่ทำกับพระผู้สร้างหรือมากกว่านั้นอีก เป็นการนำเอาผู้ที่เป็นเพียงสิ่งถูกสร้างอย่างหนึ่งมาเทียบเทียมพระผู้สร้าง พวกเหล่านี้คือพวกที่หลงผิดและทำสิ่งที่ตรงข้ามกับคำสั่งสอนของท่านร่อซูลุลลอฮ์ ซล. พวกเขาคือผู้ที่ตั้งภาคีต่อพระองค์และพวกเขาก็จะต้องเข้านรกพร้อมกับผู้ที่เขาเคารพบูชา

تاللهِ إن كُنا لَفي ضلالٍ مبينٍ إذْ نسويكُم برب الْعالَمِ

ความว่า ''ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ซบ. แท้จริงพวกเราต่างหลงผิดอย่างชัดแจ้ง เนื่องจากพวกท่านได้หลงลืมพระเจ้าแห่งสากลโลกเสียแล้วนั่นเอง'' (อัชชุอะเราะอ์, 97-98)

และเขาคือพวกที่ถูกกล่าวถึงในอายะห์ที่ว่า

وَمِن النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ أَنداداً يُحِبُّونَهُم كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُواْ أَشَدُّ حُبّاً لِّلَّهِ

ความว่า “มีมนุษย์บางคนที่นับถือสิ่งอื่นนอกจากพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.และรักเขาเหมือนกับรักอัลลอฮ์ ซบ.แต่ผู้ที่ศรัทธานั้นจะรักอัลลอฮ์ ซบ.มากกว่าสิ่งใด” (อัลบะก่อเราะห์, 165)

พวกเหล่านี้คือผู้ที่ตั้งภาคีและพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.จะไม่ทรงยกโทษให้กับผู้ที่ตั้งภาคีต่อพระองค์ และนี่คือสิ่งที่เราได้มาเกี่ยวกับการโกนศีรษะและพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.นั้นทรงรู้ยิ่ง

ตอนที่สอง

การรักษาด้วยการเยียวยาทางด้านจิตใจ
และธรรมชาติบำบัด

แนวทางการรักษาผู้ที่ประสบกับมนต์ดำและไสยศาสตร์

ท่านอิบนิอับบาสได้รายงานในหนังสือ “ซอเฮียะห์มุสลิม” ว่า ท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า “ดวงตาแห่งความชั่วร้ายนั้นเป็นของจริงถ้าหากจะมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่อยู่เหนือกฏแห่งสภาวะของอัลลอฮ์ ซบ.ได้มันก็คือดวงตาที่ชั่วร้ายนั่นเอง” (ซอเฮียะห์มุสลิม, 42/2188)

ในหนังสือ “ซอเฮียะห์มุสลิม” จากท่านอนัสกล่าวว่า ท่านนบีมุฮำหมัด ซล.ได้อนุญาตให้ใช้ “อัรรุกยะห์” เพื่อรักษาอาการไข้ ดวงตาชั่วร้ายและอาการชาได้ (ซอเฮียะห์มุสลิม, 57/2196)

ในหนังสือ “ซอฮีเฮน” จากหะดีษของอบูหุรอยเราะห์ รด.กล่าวว่า ท่านศาสดา ซล.ได้กล่าวว่า “ดวงตาที่ชั่วร้ายนั้นมีจริง” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5740)

ในหนังสือ “สุนันอบีดาวูด” จากท่านหญิงอาอิชะห์ รด.กล่าวว่า “ผู้ที่ทำเวทย์มนต์ใส่คนอื่นจะถูกใช้ให้อาบน้ำละหมาดและล้างผู้ที่ถูกทำเวทย์มนต์ด้วยน้ำที่เขาใช้อาบน้ำละหมาดนั้น” (ซอเฮียะห์ อบูดาวูด, 3880)

ในหนังสือ “ซอฮีเฮน” จากท่านหญิงอาอิชะห์ รด.กล่าวว่า “ท่านนบี ซล.ได้สั่งให้ฉันใช้ดุอาอ์ของอิสลามเพื่อต่อต้านการทำเวทย์มนต์” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5738)

จากท่านติรมิซีย์ จากหะดีษท่านอบีซุฟยาน บินอุยัยนะห์ จากท่านอัมร บินดีนาร จากท่านอุรวะห์ อิบนอามิร จากอุบัยด บินรุฟาอะห์ อัซซุรกีย์ได้กล่าวว่า ท่านอัสมาอ์ บินฺฉุมีสได้กล่าวว่า “โอ้ท่านศาสนทูตของอัลลอฮ์ ซบ. พวกบนีญะอ์ฟัรได้รับอันตรายจากการถูกดวงตาที่ชั่วร้าย ฉันจะทำ “รุกยะห์” ให้เขาได้หรือไม่” ท่านนบี ซล.ตอบว่า “ได้ซิถ้าหากจะมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่อยู่นอกเหนือกฏแห่งสภาวะได้ สิ่งนั้นก็น่าจะเป็นดวงตาที่ชั่วร้ายนี่เอง” (ซอเฮียะห์ติรมิซีย์, 2059) ท่านติรมิซีย์ได้กล่าวว่า หะดีษนี้เป็นหะดีษระดับหะซันซอเฮียะห์

ท่านมาลิกได้รายงานจากท่านอิบนิชิฮาบ จากอบีอุมามะห์ บินซะห์ล บินหุนัยฟได้กล่าวว่า ท่านอามิร บินร่อบีอะห์ได้เห็นท่านซะห์ล บินหุนัยฟกำลังอาบน้ำชำระล้างร่างกายอยู่จึงได้กล่าวว่า “ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ซบ.เถิด ฉันไม่เคยเห็นผิวหนังใครที่นุ่มนวลเหมือนดั่งวันนี้เลย” และท่านซะห์ลก็ได้ล้มลง หลังจากนั้นท่านนบี ซล.ได้มาหาท่านอามิร ท่านนบี ซล.โกรธมากและได้กล่าวว่า “รู้ไว้เถิดพี่น้องของท่านคนหนึ่งจะฆ่าอีกคนหนึ่ง ทำไมท่านถึงไม่กล่าวว่าบาร่อกั้ลลอฮ์เล่า จงอาบน้ำให้เขาเถิด” หลังจากนั้นท่านอามิรได้ล้างหน้าของเขา มือและข้อศอก เข่าและบางส่วนของเท้าเขาและเสื้อผ้าเขาแล้ว จึงได้ใช้น้ำที่อาบแล้วนั้นมาราดบนตัวท่านซะห์ล ท่านซะห์ลก็รู้สึกตัวขึ้นและเดินไปร่วมกับฝูงชนได้ (ซอเฮียะห์ อิหม่ามมาลิก, 716/2)

ได้เล่าจากท่านมาลิกเช่นกัน จากท่านมุฮำหมัด บินอะบีอุมามะห์ บินซะห์ล จากพ่อของเขาเกี่ยวกับหะดีษนี้และเขาได้กล่าวว่า “ดวงตาชั่วร้ายนั้นมีจริง จงอาบน้ำละหมาดเพื่อล้างมัน” ดังนั้นเขาจึงอาบน้ำละหมาด (ซอเฮียะห์ อิหม่ามมาลิก, 715/2)

อับดุลรอซากได้เล่าว่า จากท่านมะอ์มัร อิบนิตอวูส จากพ่อของเขา เป็นหะดีษมัรฟัวอ์ว่า “ดวงตาชั่วร้ายนั้นมีจริง ถ้าหากจะมีสิ่งใดอยู่เหนือกฏแห่งสภาวะแล้วสิ่งนั้นก็คือดวงตาชั่วร้ายนี่เอง และถ้าหากพวกท่านชำระล้างมัน มันก็จะถูกชำระล้างออกไปได้” (ซอเฮียะห์ อับดุลรอซาก, 19770)

ท่านซะห์รีย (ติรมิซีย์) ได้กล่าวว่า เมื่อคนหนึ่งทำอีกคนหนึ่งด้วยดวงตาที่ชั่วร้าย เขาจะถูกใช้ให้เอามือของเขาจุ่มลงในน้ำมนต์ที่เขาทำขึ้นให้บ้วนปากของเขาและพ่นน้ำนั้นลงในหม้อน้ำอีกครั้ง และให้ล้างหน้าในหม้อน้ำนั้นหลังจากนั้นให้เอามือซ้ายจุ่มเข้าไปและเทน้ำลงที่เข่าขวาของเขาแล้วเอามือขวาเข้าไปและเทน้ำไปที่เข่าซ้ายของเขา และล้างเสื้อผ้าของเขาในที่ใส่น้ำนั้นและต้องไม่ให้น้ำนั้นตกลงพื้น หลังจากนั้นให้เทน้ำนั้นราดบนศีรษะของชายที่ถูกดวงตาชั่วร้ายทางด้านหลังหนึ่งครั้ง

และดวงตานั้นมีสองชนิด คือ หนึ่งดวงตามนุษย์ สองคือดวงตาของญิน ได้เล่าจากท่านอุมมุซัลมะห์ว่า ท่านนบี ซล.ได้เห็นหญิงคนหนึ่งในบ้านของหล่อนที่ใบหน้าของเธอเป็นสีดำคล้ำ ท่านจึงกล่าวว่า "จงหาคนที่ใช้ดุอาอ์แก้ความชั่วร้ายให้เธอเพราะเธอกำลังถูกดวงตาที่ชั่วร้ายอยู่" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5739)

ท่านหุซัยน์ บินมัสอูด อัลฟะรออ์ได้กล่าวว่า คำพูดที่ว่า "ซุฟอะห์" (سَفْعَة) นั้นก็คือ "การถูกดวงตาชั่วร้ายจ้องมองนั่นเอง หมายถึงถูกดวงตาของญิน" และได้เล่าจากญาบิรเป็นหะดีษมัรฟัวอ์ว่า "แท้จริงดวงตาชั่วร้ายสามารถทำให้คนเข้าไปอยู่ในหลุมฝังศพได้และเปลี่ยนแปลงกฎสภาวะได้" (ระดับดี อบูนอีม, 90/7)

จากท่านอบีสอี้ดเล่าว่า ท่านนบี ซล.ได้เคยถูกกระทำจากดวงตาที่ชั่วร้ายของญินและของมนุษย์ (ระดับดี ติรมิซีย์, 2058)

กลุ่มชนบางพวกที่ไม่เคยพบเห็นและได้ยินได้ฟังมาน้อยจะปฏิเสธการมีอยู่ของดวงตาชั่วร้ายและกล่าวว่ามันคือสิ่งที่เพ้อฝันหรือคิดกันไปเองเท่านั้นไม่มีความจริงแต่อย่างใด พวกนี้คือผู้ที่โง่เขลาและไม่ได้ใช้สติปัญญามีม่านที่บังตาอยู่หนามาก ทำให้พวกเขาห่างไกลจากความรู้เรื่องวิญญาณและจิตใจ ไม่รู้ถึงคุณลักษณะของมัน การกระทำของมันและผลของมันแต่ประการใด ส่วนผู้ที่มีสติปัญญานั้นจะแตกต่างจากพวกนี้เพราะพวกเขาจะไม่ปฏิเสธดวงตาชั่วร้ายนี้ แต่เขาจะมีความเห็นแตกต่างในสาเหตุของมันและผลกระทบของมันเท่านั้น คนบางกลุ่มกล่าวว่า แท้จริงผู้ที่กระทำคนอื่นด้วยคุณไสยดวงตาที่ชั่วร้ายนั้น วิธีการของมันจะคล้ายๆ กับโรคติดต่อ คือจะมีการส่งพลังอำนาจชั่วร้ายที่มองไม่เห็นไปยังคนที่ถูกกระทำ โดยผ่านทางดวงตาของเขา ผู้ถูกกระทำนั้นก็จะได้รับอันตรายทันที หลายคนก็ไม่ปฏิเสธวิธีการนี้ว่าเป็นไปไม่ได้ เช่นเดียวกับที่ไม่ปฏิเสธพลังอำนาจของพิษงูที่ติดต่อไปยังมนุษย์และทำให้เขาเสียชีวิตได้ วิธีการนี้เป็นที่รู้กันทั่วไปว่างูพิษชนิดหนึ่งสามารถจะติดต่อพิษไปถึงคนได้ด้วยการมอง ผู้ที่กระทำคุณไสยด้วยดวงตาชั่วร้ายก็เป็นเช่นกัน บางกลุ่มกล่าวว่าอาจจะมีการส่งกระแสที่ดีจากคนๆ หนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งได้ทางสายตา แต่เนื่องจากอีกคนหนึ่งนั้นมีสารพิษอยู่ในตัวเอง เมื่อผสมกันแล้วกลับกลายเป็นอันตรายต่อตัวเขา อีกกลุ่มหนึ่งกล่าวว่า พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงสร้างให้เกิดสิ่งที่ทำอันตรายต่อมนุษย์ตามที่พระองค์ท รงประสงค์ เมื่อคนๆ นั้นประสบกับสายตาของผู้ที่ทำคุณไสยโดยที่ไม่จำเป็นต้องมีพลังลึกลับอะไรหรือสาเหตุอะไรมาทำให้มันเกิด (คล้ายกับว่าอัลลอฮ์ ซบ.จะให้เกิดมันก็เกิด ไม่ต้องมีเหตุผลอะไรมาก: ผู้แปล) กลุ่มนี้คือพวกที่ปฏิเสธสาเหตุของพลังอำนาจลึกลับและผลกระทบของมันที่มีต่อโลก พวกนี้จะปิดหูปิดตาของเขาเองจากจากสาเหตุของความป่วยไข้หรือผลกระทบทั้งหลายของมันซึ่งจะขัดกับผู้มีสติปัญญาทั้งหมด

ไม่ต้องสงสัยเลยว่าพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงสร้างพลังธรรมชาติขึ้นในร่างกายและวิญญาณของมนุษย์ พลังธรรมชาติอันนี้จะแตกต่างกันไปในแต่ละคนทั้งในด้านคุณสมบัติ ลักษณะของพลังและผลต่างๆ ของมัน ผู้ที่มีสติปัญญาจะไม่ปฏิเสธผลของวิญญาณที่มีต่อร่างกาย ซึ่งเป็นสิ่งที่เห็นได้และสัมผัสได้จริง ท่านคงจะเคยเห็นแล้วว่าใบหน้าของคนบางคนจะกลายเป็นสีแดงจัดทันทีเมื่อเห็นสิ่งที่ทำให้เขาอายและใบหน้าจะเป็นสีเหลืองซีดทันทีเมื่อเห็นสิ่งทีทำให้เขากลัว และคนทั่วไปจะรู้ได้ทันทีจากการมองนั้นว่าคนไหนมีจิตใจแข็งแกร่งกว่ากัน ทุกๆ สิ่งที่เกิดขึ้นนี้เกิดจากผลของจิตวิญญาณที่มีความเกี่ยวพันกันอย่างแนบแน่นกับดวงตา ทำให้เกิดผลกระทบของตาไปยังจิตวิญญาณได้ แต่ตัวจิตวิญญาณเองไม่ใช่ตัวทำให้เกิดสิ่งเหล่านี้ขึ้น แต่เป็นผลกระทบที่เกิดจากจิตวิญญาณเป็นตัวกระทำและจิตวิญญาณหรือพลังจิตนี้มีความแตกต่างกันในทางธรรมชาติของมัน พลังความแข็งแกร่งคุณสมบัติและลักษณะเฉพาะของมันในแต่ละคนไปไม่เหมือนกัน พลังจิตของคนขี้อิจฉาจะส่งผลที่ไม่ดีต่อผู้ที่ถูกอิจฉานั้นอย่างชัดแจ้ง ด้วยเหตุนี้อัลลอฮ์ ซบ.จึงทรงใช้ให้เราขอให้พ้นภัยจากความชั่วร้ายของมัน จากผลกระทบของผู้อิจฉาที่มีต่อผู้ถูกอิจฉา นั่นคือความจริงอันจะปฏิเสธมิได้ นอกจากผู้ที่ไม่รู้จักความเป็นมนุษย์ที่แท้จริงเท่านั้นและมันเป็นต้นกำเนิดของการถูกทำคุณไสยด้วยดวงตา ถ้าหากจิตใจที่ชั่วร้ายเต็มไปด้วยความอิจฉา ใช้วิธีการที่ชั่วร้ายมากระทำและผู้ถูกอิจฉานั้นรับพลังจิตนั้นได้พอดีมันก็จะทำให้เกิดสิ่งชั่วร้ายขึ้นมาทันทีเปรียบเหมือนกับงูแมวเซาซึ่งมีพิษมากเมื่อมันเจอะศัตรูของมันมันก็จะส่งพิษเข้าไปยังศัตรู

ด้วยพลังความโกรธ ด้วยวิธีการที่ชั่วร้าย ทำให้เกิดผลร้ายต่อศัตรูจนถึงขั้นแท้งบุตรหรือตาบอดได้ ดังที่ท่านนบี ซล.ได้กล่าวถึงงูพิษสองชนิดว่ามันทั้งสองสามารถทำให้ตาบอดและแท้งได้

นอกจากนั้นผลของมันที่เกิดกับมนุษย์สามารถเกิดได้โดยใช้เพียงการมองโดยไม่ต้องติดต่อกันจริงๆ เนื่องจากสิ่งชั่วร้ายในจิตใจนั้นๆ มีความรุนแรงมากนั่นเอง วิธีการของมันเป็นวิธีที่ชั่วร้ายและมีผลจริงโดยผลที่กระทบนั้นไม่จำเป็นต้องมีการกระทบตัวกัน ดังเช่นผู้ที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องธรรมชาติคิดเอาเองแต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นบางครั้งต้องมีการถูกต้องตัวกัน บางครั้งก็เพียงแค่พบกัน บางครั้งเพียงแค่การฝันถึงหรือนึกถึง บางครั้งแค่มุ่งจิตที่ชั่วร้ายไปยังผู้ที่ต้องการให้เกิดผลร้ายนั้น บางครั้งก็โดยการกล่าวคาถาหรืออื่นๆ อีกหลายอย่าง จิตของผู้ที่ต้องการทำคุณไสยนั้นสามารถก่อให้เกิดผลได้โดยไม่จำเป็นต้องมีการมองเห็นหรือแม้แต่ผู้ที่ทำเป็นคนตาบอด แต่เมื่อบอกคุณลักษณะบางอย่างของผู้ที่ถูกทำให้เขารู้พลังจิตของผู้ทำนั้นก็สามารถจะมีผลไปถึงผู้ถูกทำได้ แม้จะไม่ได้เคยเห็นเลยก็ตาม และผู้กระทำคุณไสยส่วนมากมักจะกระทำด้วยคุณสมบัติบางอย่างของผู้ถูกกระทำโดยที่ไม่เคยพบเห็นกันมาก่อน และอัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงกล่าวไว้ในอัลกุรอ่านแก่ท่านนบี ซล.ว่า

وإن يكاد الذين كفَروا ليزلقُونك بأبصارِهم لما سمِعوا الذكْر

ความว่า "ไม่ต้องสงสัยเลยว่าบรรดาผู้ปฏิเสธเกือบจะทำให้ท่านลื่นล้มไปได้ด้วยตาของเขาเมื่อพวกเขาได้สดับฟังอัลกุรอ่าน" (อัลกอลัม, 51)

และทรงกล่าวอีกว่า

قُلْ أعوذُ برب الْفَلَقِ من شر ما خلَق ومِن شر غَاسِقٍ إذَا وقَب ومِن شر النفاثَاتِ فِي الْعقَدِ ومِن شر حاسِدٍ إذَا حسد

ความว่า "จงกล่าวเถิดขอพระองค์ผู้เป็นเจ้าแห่งแสงอรุณทรงปกป้องคุ้มครองข้าพเจ้าจากสิ่งชั่วร้ายที่ได้ถูกบังเกิด จากความชั่วร้ายแห่งรัตติกาลที่แฝงตัวอยู่ในความมืด จากความชั่วของพวกกระทำคุณไสยเมื่อเขาได้ผูกเงื่อนปม และจากความชั่วร้ายของผู้อิจฉาเมื่อเขาได้ทำการอิจฉา" (อัลฟะลัก)

ผู้ที่กระทำคุณไสยทุกคนจะมีความคิดอิจฉาอยู่ในใจ แต่คนขี้อิจฉาไม่ใช่ทุกคนจะเป็นผู้ทำคุณไสยได้ ดังนั้นความอิจฉาจึงครอบคลุมกว้างกว่าการทำคุณไสย การขอให้พ้นภัยจากความอิจฉาจึงเป็นการขอที่ครอบคลุมถึงคุณไสยต่างๆ ซึ่งก็คืออาวุธที่ออกมาจากจิตใจที่อิจฉาริษยาจากผู้ทำคุณไสยมุ่งไปสู่ผู้ที่ถูกอิจฉาและถูกทำคุณไสยอาจจะโดยบังเอิญ เมื่อเกิดความผิดพลาดบางประการขึ้นหรือโดยจงใจก็ตาม ในขณะที่คุณไสยมาต้องตัวเขานั้นจิตของเขาเปิดอยู่โดยไม่มีเครื่องป้องกันผลของคุณไสยนั้นก็จะเกิดขึ้นกับตัวเขาทันที แต่ถ้าหากเมื่อเวลาที่คุณไสยมาถูกต้องตัวเขานั้นเขามีเครื่องป้องกันอยู่คุณไสยนั้นก็ไม่อาจสามารถจะทะลุทะลวงเข้ามาทำอันตรายต่อตัวเขาได้ คุณไสยนั้นก็จะกลับไปหาเจ้าของและอาจจะทำอันตรายต่อเจ้าของเอง เช่นเดียวกับลูกธนูที่ถูกยิงไปในชีวิตจริงนั่นเอง แต่นี่เป็นด้านจิตวิญญาณ ส่วนลูกธนูเป็นสิ่งที่เห็นจริงด้วยร่างกาย สิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มต้นก็คือ ผู้ทำคุณไสยเกิดความรู้สึกประทับใจอะไรบางอย่างแล้วก็ตามสิ่งนั้นไปด้วยกลวิธีทางจิตวิญญาณที่ชั่วร้ายจนกระทั่งพบเจอเป้าหมายที่ต้องการ การมองเห็นเป้าหมายหลังจากนั้นคือเครื่องช่วยให้พิษร้ายนั้นสามารถทะลุทะลวงเข้าไปในตัวผู้ถูกกระทำได้ บางครั้งจิตวิญญาณที่ชั่วร้ายก็กลับมาย้อนเข้าทำตัวเองโดยที่ตัวเขาเองไม่ได้เจตนาแต่เป็นธรรมชาติภายในของเขาที่ทำขึ้นเองโดยธรรมชาติความขี้อิจฉาของตัวเขา นี่เป็นสิ่งที่โหดร้ายอย่างที่สุดของความอิจฉา เหล่านักปราชญ์หลายๆ ท่านได้ให้ความเห็นไว้ว่าผู้ใดที่เป็นเช่นนี้ผู้นำควรจะกักขังเขาไว้และให้อาหารและน้ำยังชีพแก่เขาจนกว่าจะสิ้นชีวิต (ขังตลอดชีวิต: ผู้แปล)

แนวทางการแก้คุณไสย (الرقْية) การรักษาการถูกสัตว์กัดต่อย และไข้

จุดมุ่งหมายในการรักษาของท่านนบี ซล.ในโรคนี้มีหลายอย่าง ได้เล่ามาจากท่านอบูดาวูดในหนังสือ "สุนัน" จากท่านซะห์ล บินฮุนัยฟได้กล่าวว่า ข้าพเจ้าได้เดินอยู่ข้างลำน้ำและได้ลงไปและอาบน้ำและหลังจากนั้นได้ขึ้นจากน้ำ แต่กลับมีไข้ขึ้น เมื่อเรื่องนี้รู้ไปถึงท่านร่อซูลุลลอฮ์ ซล.เพื่อให้เขาทำ التعويذات (แก้คุณไสย) ให้" ข้าพเจ้าจึงกล่าวว่า "โอ้นายท่าน الرقْية (การแก้คุณไสย) เป็นสิ่งที่ดีหรือ" ท่านนบี ซล.ได้ตอบว่า "ไม่มี الرقْية (การแก้คุณไสย) นอกจากจะทำเพื่อแก้คุณไสยเพื่อลดไข้ และเพื่อการแก้ถูกสัตว์พิษกัดต่อย" คำว่า "اللدغَة" หมายถึง การถูกแมงป่องต่อย หรือสัตว์อื่นๆ ที่เป็นแบบเดียวกัน การ "التعويذات" และ "الرقى" คือ การอ่านซูเราะห์เพื่อป้องกันทั้งสอง (اَعوذَتين หรือซูเราะตุ้ลนาสและซูเราะตุ้ลฟะลัก) อ่านฟาติหะห์ อายะห์กุรซีย์รวมกันเป็นการแก้คุณไสยและปัดเป่าความชั่วร้ายตามแบบอย่างของท่านนบี ซล.นอกจากนี้ยังมีคาถาที่ใช้อ่านอีกมาก เช่น

أعوذُ بكَلِماتِ ا لله التاماتِ مِن شر ما خلَق

ความว่า "ฉันขอป้องกันด้วยคำตรัสที่สมบูรณ์ของอัลลอฮ์ ซบ.จากสิ่งที่ชั่วร้ายซึ่งถูกสร้างขึ้น" หรือ

أعوذُ بكَلِماتِ ا لله التامةِ مِن كُل شيطَانٍ وهامةٍ ، ومِن كُل عينٍ لاَمةٍ

ความว่า "ฉันขอป้องกันด้วยคำตรัสที่สมบูรณ์ของอัลลอฮ์ ซบ.จากมารร้ายทุกชนิด และคุณไสยที่ชั่วร้าย" หรือ

أعوذُ بكَلِماتِ ا لله التاماتِ التِي لاَ يجاوِزهن بر ولاَ فَاجِر ، مِن شر ما خلَق وذَرأَ وبرأَ ،

ومِن شر ما ينزِلُ مِن السماءِ ، ومِن شر ما يعرج فِيها ، ومِن شر ما ذَرأَ فِي الأَرضِ ، ومِن شر ما يخرج مِنها

ومِن شرفِتنِ الليلِ ، والنهارِ ، ومِن شر طَوارِقِ الليلِ إلا طَارِقاً يطْرق بخيرٍ يا رحمن

ความว่า "ฉันขอป้องกันด้วยคำตรัสที่สมบูรณ์ของอัลลอฮ์ ซบ.ที่ไม่มีสิ่งใดจะมาละเมิดได้ ไม่ว่าความดีหรือความชั่วจากสิ่งชั่วร้ายที่ถูกบังเกิดขึ้น ที่ถูกทำขึ้น ที่ถูกเริ่มขึ้น ที่ลงมาจากฟากฟ้า ที่ขึ้นมาจากมัน จากสิ่งชั่วร้ายที่ถูกบังเกิดขึ้นมาจากดินและออกมาจากพื้นดิน จากความชั่วร้ายวุ่นวายแห่งกลางคืนและกลางวัน จากผู้ที่มาทั้งกลางคืนและกลางวัน นอกจากผู้ที่มาด้วยความดี โอ้ผู้ทรงเมตตายิ่ง" หรือ

أعوذُ بكَلِماتِ ا لله التامةِ مِن غَضبِهِ وعِقَابِهِ ، ومِن شر عِبادِهِ ،

ومِن همزاتِ الشياطِينِ وأَنْ يحضرونَ

ความว่า "ฉันขอป้องกันด้วยคำตรัสที่สมบูรณ์ของอัลลอฮ์ ซบ.จากความโกรธของพระองค์ และการลงโทษของพระองค์ จากความชั่วร้ายของบ่าวของพระองค์จากเสียงกระซิบของบรรดามารร้ายหรือความชั่วร้ายใดๆ ที่จะมีมา" หรือ

اللهم إني أعوذُ بوجهك الْكَرِيمِ ، وكَلِماتِك التاماتِ مِن شر ما أَنت آخِذٌ بناصِيتِهِ

اللهم أَنت تكْشِف الْمأْثَم والْمغرم ، اللهم إنه لاَ يهزم جندك ،

ولاَ يخلِف وعدك ، سبحانك وبحمدِك

ความว่า “โอ้อัลลอฮ์ ฉันขอป้องกันด้วยใบหน้าที่เปี่ยมเมตตาของพระองค์และด้วยคำตรัสที่เพียบพร้อมสมบูรณ์ของพระองค์จากสิ่งชั่วร้ายที่อยู่ในเงื้อมหัตถ์ของพระองค์ โอ้อัลลอฮ์ พระองค์คือผู้ที่ขับไล่สิ่งบาปและความสูญเสียทั้งหลาย โอ้อัลลอฮ์ ทหารของพระองค์ไม่เคยพ่ายแพ้สัญญาของพระองค์ไม่เคยผิดพลาดมหาบริสุทธิ์และการสรรเสริญทั้งมวลแด่พระองค์” หรือ

أعوذُ بوجهِ ا ِ الْعظِيمِ الذِي لاَ شئ أعظَم مِنه ، وبِكلِماتِهِ التاماتِ

الِتي لاَ يجاوِزهن بِر ولاَ فَاجِر ، وأسماءِ ا ِ ا ُسنى ، ما عِلِمت مِنها وما َ أعلَم ،

مِن شر ما خلَق وذَرأَ وبرأَ ، ومِن شر كُل ذِي شر لاَ أُطِيق شره ،

ومِن شر كُل ذِي شر أنت آخِذ بِناصِيتِه ، إِن ربي علَى صِراطٍ مستقِيمٍ

ความว่า “ขอป้องกันด้วยพระพักตร์ของอัลลอฮ์ผู้ยิ่งใหญ่ ซึ่งไม่มีผู้ใดยิ่งใหญ่เท่าและคำตรัสของพระองค์ที่สมบูรณ์ไม่มีสิ่งใดที่จะละเมิดได้ ไม่ว่าความดีหรือความชั่วและด้วยพระนามของอัลลอฮ์ที่สวยงาม จากสิ่งชั่วร้ายที่ข้าพเจ้ารู้และที่ข้าพเจ้าไม่รู้ ที่ได้ถูกสร้างขึ้น ที่ถูกทำขึ้น ที่ถูกเริ่มขึ้น จากความชั่วร้ายทุกชนิดที่ข้าพเจ้าไม่สามารถจะเอาชนะมันและความชั่วร้ายทุกชนิดที่ท่านควบคุมอยู่ แท้จริงพระเจ้าของฉันอยู่ในหนทางที่เที่ยงตรง” หรือ

اَللهم أنت ربي لاَ إِلَه إِلا أنت ، علَيك توكلْت ، وأنت رب الْعرشِ الْعظِيمِ ،

ما شاءَ ا ُ كَانَ ، وما ْ يشأْ ْ يكُن ، لاَ حولَ ولاَ قُوةَ إِلا بِا ِ ،

أعلَم أن ا َ علَى كُل شئٍ قَدِير ، وأن ا َ قَد أحاطَ بِكُل شئٍ عِلْماً ،

وأحصى كُل شئْ عدداً ، اَللهم إِني أعوذُ بِك مِن شر نفْسِي ، وشر الشيطَانِ وشِركِهِ

ومِن شركُل دابةٍ أنت آخِذ بِناصِيتِها ، إِن ربي علَى صِراطٍ مستقِيمٍ

ความว่า “โอ้อัลลอฮ์ ท่านคือพระเจ้าของฉัน ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากท่าน ฉันขอมอบหมายต่อท่าน ท่านเป็นพระเจ้าแห่งบัลลังก์ที่ยิ่งใหญ่ สิ่งที่อัลลอฮ์ทรงประสงค์จึงจะเกิดได้ สิ่งที่พระองค์ไม่ประสงค์ก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ไม่มีพลังอำนาจอื่นใดนอกจากด้วยพระองค์อัลลอฮ์ ซบ. ฉันรู้ว่าแท้จริงอัลลอฮ์นั้นมีพลังอำนาจเหนือทุกๆ สิ่งและแท้จริงอัลลอฮ์นั้น มีความรอบรู้ในทุกๆ สิ่ง ทรงรู้จำนวนในทุกๆ สิ่ง โอ้อัลลอฮ์ ฉันขอปกป้องด้วยท่านจากสิ่งชั่วร้ายในตัวฉัน จากมารร้ายและพรรคพวกของมันจากสิ่งชั่วร้ายทุกๆ อย่างในหน้าแผ่นดินที่พระองค์ท่านเพียงองค์เดียวที่ควบคุมได้ แท้จริงพระเจ้าของฉันอยู่ในหนทางที่เที่ยงตรง” ถ้าหากต้องการ อาจกล่าวว่า

تحصنت بِا ِ الذِي لاَ إِلَه إِلا هو ، إِلَهِي وإِلَه كُل شئٍ ، واعتصمت بِربي ورب كُل شئٍ ،

وتوكلْت علَى الْحي الذِي لاَ يموت ، واستدفَعت الشر بِلاَ حولَ ولاَ قُوةَ إِلا بِا ِ ، حسبِي ا ُ ونِعم الْوكِيل ،

حسبِي الرب مِن الْعِبادِ ، حسبِي ا ْ لِق مِن الْمخلُوقِ ، حسبِي الرازِق مِن الْمرزوقِ ، حسبِي الذِي هو حسبِي ،

حسبِي الذِي بِيدِهِ ملَكُوت كُل شئٍ ، وهو يجِير ولاَ يجار علَيهِ ، حسبِي ا ُ وكَفَى ، سمِع ا ُ لِمن دعا ،

لَيس وراءَ ا ِ مرمى ، حسبِي ا ُ لاَ إِلَه إِلا هو ، علَيهِ توكلْت ، وهو رب الْعرشِ الْعظِيمِ

ความว่า “ฉันขอปกป้องด้วยอัลลอฮ์ ซบ.ผู้ที่ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ พระเจ้าของฉันและพระเจ้าของทุกๆ สิ่ง ฉันขอยึดถือพระเจ้าของฉันและพระเจ้าของทุกๆ สิ่ง ฉันขอมอบหมายต่อผู้ที่ทรงเป็นและไม่มีวันตาย ขอให้ผลักดันสิ่งชั่วร้ายที่ไม่มีพลังอำนาจใดๆ นอกจากด้วยอนุมัติของอัลลอฮ์ ซบ. พระองค์คือผู้ที่ฉันพอเพียงที่จะพึ่งพิงด้วย ฉันขอ

พึ่งพิงพระเจ้าจากปวงบ่าวของพระองค์ ขอพึ่งพิงผู้สร้างจากสิ่งที่ถูกสร้าง ขอพึ่งพิงผู้ให้ลาภยศ จากผู้ที่หวังลาภยศขอพึ่งพิงผู้ที่เป็นเจ้าของทุกๆ สิ่ง ขอพึ่งพิงต่อพระองค์และเพียงพอไม่พึ่งใครอีก อัลลอฮ์ ซบ.นั้นทรงได้ยินผู้ที่ขอพรเสมอ ไม่มีเครื่องยิงใดๆ อยู่หลังพระองค์ได้ ขอพึ่งพิงอัลลอฮ์ ซบ.ซึ่งไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ พระองค์เท่านั้นที่ฉันมอบหมายและพระองค์คือ เจ้าแห่งบัลลังก์ที่ยิ่งใหญ่''

ถ้าผู้ใดได้ทดลองใช้ดุอาอ์และการขอความคุ้มครองเหล่านี้แล้ว จะได้ทราบถึงผลประโยชน์ของมันและจะต้องการมันอย่างมาก มันสามารถห้ามไม่ให้คุณไสยต่างๆ มากระทบเราได้และยังสามารถผลักดันมันออกไป เมื่อมันเข้ามาในตัวเราแล้ว ทั้งนี้ก็ด้วยพลังความศรัทธาของผู้ที่อ่านมันนั่นเองและพลังอำนาจจิตของตัวเขา การเตรียมพร้อมของตัวเขา และพลังจากการมอบหมายและความเชื่อมั่นของเขา มันคืออาวุธ และอาวุธนั้นจะมีผลแค่ไหนก็ขึ้นอยู่กับความชำนาญของผู้ที่ใช้มันด้วย

การปัดเป่าของญิบรีลให้กับท่านนบี ซล.

เมื่อผู้ที่ทำคุณไสยกลัวว่า เขาอาจจะไปทำอันตรายผู้ที่ถูกทำคุณไสยโดยไม่ได้ตั้งใจ ก็ให้กล่าวขับไล่ความชั่วร้ายว่า ''اَللهم بارِك علَيهِ'' ''ขอพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงโปรดประทานความจำเริญแก่เขาด้วย'' ดังเช่นที่ท่านนบี ซล.ได้บอกให้ท่านอามิร บินร่อบีอะห์กล่าวเมื่อเขาทำให้ท่านซะห์ล บินหุนัยฟต้องถูกคุณไสยว่า ''ทำไมท่านไม่กล่าว اَللهم بارِك علَيهِ เล่า''

และสิ่งหนึ่งที่สามารถขับไล่คุณไสยหรือความชั่วร้ายที่จะมาประสบได้ก็คือ การกล่าว

''ما شاءَ ا ُ لاَ قُوةَ إِلا بِا ِ''

ความว่า ''ไม่มีสิ่งใดนอกจากที่อัลลอฮ์ ซบ.ทรงประสงค์ และไม่มีพลังอำนาจใดยกเว้นจะมาจากพระองค์''

ได้มีรายงานจากท่านหิชาม บินอุรวะห์ จากพ่อของเขาว่า เมื่อเขาเห็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ทำให้เขาประหลาดใจหรือเมื่อเขาเข้าไปในสวนหนึ่งจากหลายๆ แห่งของเขา เขาจะกล่าวว่า ''ما شاءَ ا ُ لاَ قُوةَ إِلا بِا ِ''

ยังมีการแก้คุณไสยของท่านญิบรีลที่ทำให้กับท่านนบี ซล.ซึ่งท่านมุสลิมเล่าไว้ในหนังสือซอเฮียะห์ของเขาว่า

بِاسمِ ا ِ أَرقِيك ، مِن كُل شئٍ يؤذِيك ،

مِن شر كُل نفْسٍ أَو عينٍ حاسِدٍ ا ُ يشفِيك ، بِاسمِ ا ِ أَرقِيك

ความว่า ''ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ข้าพเจ้าขอแก้คุณไสยให้ท่านจากทุกๆ สิ่งที่มาทำอันตรายท่าน จากทุกๆ คุณไสยแห่งความอิจฉาริษยา ขออัลลอฮ์ทรงทำให้ท่านหาย ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ข้าพเจ้าของแก้คุณไสยให้ท่าน'' (ซอเฮียะห์มุสลิม, 40/2186)

ข้าพเจ้าได้เห็นกลุ่มชนจากพวกสลัฟเขียนอายะห์กุรอ่านหลังจากนั้นก็ดื่มน้ำของมันเข้าไป มีผู้รู้ทางศาสนากล่าวว่า มันเป็นสิ่งที่ทำได้ ไม่เสียหายที่จะเขียนอายะห์กุรอ่านแล้วนำมันไปใส่น้ำและนำไปชำระล้างร่างกาย นำไปรดบนผู้ป่วย และตัวอย่างของมันก็ดังที่ท่านอบีกิลาบะห์เล่าจากท่านอิบนิอับบาสว่า เขาได้ใช้ให้คนๆ หนึ่งเขียนอายะห์กุรอ่านแก่หญิงผู้หนึ่งที่คลอดลูกยากหลังจากนั้นก็ให้ชำระล้างร่างกายและรดด้วยน้ำนั้น อบูอัยยูบได้กล่าวว่า ฉันได้เห็นอบีกิลาบะห์เขียนหนังสือจากกุรอ่าน หลังจากนั้นก็นำน้ำนั้นมาชำระล้างและรดราดชายคนหนึ่งที่ป่วยอยู่

การชำระล้างของผู้ทำคุณไสย

การชำระล้างผู้ทำคุณไสยคือการสั่งให้ผู้ทำคุณไสยนั้นล้างอวัยวะส่วนที่ทำร้ายผู้อื่น ตามแขนขาทั้งสองข้างและภายในร่มผ้าซึ่งคือการล้างอวัยวะเพศหรือความเห็นหนึ่งบอกว่าคือส่วนชายผ้าด้านในซึ่งปกคลุมร่างกายของเขาอยู่ทางด้านขวา หลังจากนั้นก็ให้เอาน้ำนั้นรดศีรษะผู้ที่ถูกคุณไสยทางด้านหลังโดยทันที วิธีการรักษาแบบนี้การแพทย์ธรรมดาไม่อาจจะรักษาได้ และผู้ที่ปฏิเสธไม่เชื่อถือหรือผู้ที่สงสัยไม่แน่ใจหรือทำเพียงเพื่อจะทดลองดูก็จะไม่ได้ประโยชน์จากมัน เนื่องจากไม่ได้มีความเชื่อมั่นในประโยชน์ของมันอย่างจริงจังนั่นเอง

ในเมื่อธรรมชาติมีสิ่งพิเศษหลายอย่างที่บรรดาแพทย์ยังไม่สามารถรู้เกี่ยวกับความป่วยไข้ของมันว่ามาจากสาเหตุอะไร และยิ่งกว่านั้นแพทย์บางคนยังเห็นว่า มีบางสิ่งยังอยู่นอกเหนือกฎเกณฑ์ทางธรรมชาติและทำงานด้วยวิธีพิเศษ ดังนั้นอะไรคือเหตุผลของผู้ที่ปฏิเสธทั้งๆ ที่เขาไม่ได้มีความรู้พิเศษเกี่ยวกับเรื่องกฎหมายของศาสนาเลย พร้อมทั้งการรักษาอย่างนี้ที่ใช้การชำระล้างด้วยน้ำเป็นสิ่งที่ผู้มีสติปัญญาได้เห็นมันอย่างชัดแจ้งและยอมรับในความเหมาะสมของมัน และควรรู้ไว้ด้วยว่าความกลัวปีศาจก็เป็นพิษร้ายอย่างหนึ่งในตัวของมันเอง การรักษาแบบนี้จะมีผลให้จิตใจที่โกรธเกรี้ยวสงบลง ทำให้ไฟนรกในร่างกายของเขาดับลงโดยเอามือไปแตะตัวเขา ลูบตัวเขาแบบปลอบประโลม จะทำให้ความโกรธที่มีอยู่หายไปได้เหมือนกับชายคนหนึ่งที่มีคบไฟอยู่ในมือ และต้องการจะขว้างคบไฟนั้นใส่ท่าน และท่านก็ได้เอาน้ำไปรดคบไฟนั้นทำให้มันดับลง ด้วยเหตุนี้ผู้ทำคุณไสยจึงถูกใช้จากท่านนบี ซล.ให้กล่าวว่า اَللهم بارِكْ عليه "โอ้อัลลอฮ์ ขอทรงประทานความจำเริญแก่เขาเถิด" เพื่อเป็นการป้องกันวิธีการชั่วร้ายด้วยการขอพรสิ่งที่ดีให้กับผู้ถูกทำคุณไสย เป็นการทำตรงข้ามกับมันจึงถือเป็นการรักษาหรือยาชนิดหนึ่งเช่นกัน เนื่องจากวิธีการชั่วร้ายนี้ออกมาจากส่วนที่ละเอียดอ่อนของร่างกายและมันต้องการการขับดันออกมา ท่านจะไม่พบสิ่งใดที่จะละเอียดอ่อนไปกว่าสิ่งที่อยู่ในร่มผ้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมันมีความหมายถึงอวัยวะเพศ ดังนั้นเมื่อท่านได้ล้างมันด้วยน้ำก็จะทำลายผลของมันและการทำงานของมันทันที ยิ่งกว่านั้นบริเวณนี้เป็นที่ๆ วิญญาณของมารร้ายสิงสถิตเป็นปกติอยู่แล้ว และจุดมุ่งหมายคือการล้างด้วยน้ำนั้นจะดับไฟแห่งความอิจฉาและขับไล่พิษร้ายของมันไป นอกจากนี้ยังมีประโยชน์อื่นอีกคือ ผลของการล้างนั้นจะไปถึงหัวใจโดยทางอวัยวะของร่างกายที่ละเอียดอ่อนที่สุด และไปถึงได้อย่างเร็วที่สุด ทำให้ไฟริษยาในใจดับมอดลงพิษภัยของมันก็หายไปด้วย ผู้ถูกคุณไสยจึงหายป่วยทันที ดังนี้เช่นเดียวกับสัตว์ที่มีพิษที่ถูกฆ่าตาย หลังจากมันกัดต่อยเราผู้ถูกกัดต่อยจะรู้สึกว่าผลของการกัดต่อยนั้นบรรเทาเบาบางลง รู้สึกดีขึ้นเนื่องจากพลังจิตวิญญาณของสัตว์ที่กัดต่อยเขานั้นจะปล่อยความชั่วร้ายตามมาหลังจากกัดต่อยเขาแล้วและเข้ามาสู่ร่างกายผู้ถูกกัดต่อยทำให้เจ็บมากขึ้น แต่เมื่อมันตายลงพลังนั้นก็ขาดหายไปความเจ็บปวดจึงบรรเทาลงและสิ่งนี้เป็นสิ่งที่เห็นจริงแล้ว หรืออีกสาเหตุหนึ่งอาจจะเป็นจากความรู้สึกยินดีของผู้ที่ถูกกัดต่อยทำให้จิตใจกำลังใจของเขาดีขึ้น เมื่อศัตรูของเขาถูกฆ่าตาย ธรรมชาติร่างกายเขาจึงแข็งแกร่งขึ้นและควบคุมความเจ็บปวดได้ ทำให้มันหายไปในที่สุด

กล่าวโดยสรุปคือ การชำระล้างผู้กระทำคุณไสยจะขับไล่วิธีการที่วิญญาณชั่วร้ายจะออกมาจากตัวเขาและไปทำคนอื่นได้ด้วยการไปเปลี่ยนวิธีการทำงานในจิตใจของเขานั่นเอง มีคำกล่าวว่า เมื่อเห็นได้ชัดว่าการชำระล้างผู้กระทำคุณไสยเป็นสิ่งที่ดีเหมาะสมแล้วทำไมต้องชำระล้างผู้ถูกกระทำคุณไสยด้วยเล่า ก็ขอตอบว่าผู้ถูกทำคุณไสยนั้นน่าจะเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะถูกชำระล้างมากที่สุด เพราะน้ำนั้นเป็นน้ำเพื่อที่จะดับไฟที่ลุกท่วมตัวเขาอยู่ จะช่วยทำลายวิธีการชั่วร้ายที่มาจากผู้กระทำได้ หลังจากที่เราได้ดับไฟที่ตัวต้นเพลิงคือผู้ทำคุณไสยแล้วเราก็มาดับต่อในสถานที่ที่เกิดเป็นผลไหม้ขึ้นจากต้นเหตุนั้นอีกที น้ำที่ทำให้เหล็กร้อนดับลงได้ก็เป็นยาธรรมชาติชนิดหนึ่งที่แพทย์กล่าวขวัญถึง น้ำที่ดับไฟในร่างกายของผู้กระทำคุณไสยจึงเป็นยาชนิดหนึ่งเช่นกันที่เหมาะสมสำหรับโรคนี้มากที่สุด

สรุปแล้วการแพทย์และการรักษาแบบธรรมชาติเมื่อเทียบกับการแพทย์แบบที่ท่านนบี ซล.ทำนี้ ก็เช่นเดียวกับหมอชาวบ้านเมื่อเทียบกับแพทย์จริงๆ นั่นเอง แต่แตกต่างยิ่งกว่านั้น เนื่องจากความห่างไกลกันระหว่างแพทย์เหล่านี้กับท่านนบี ซล.นั้น เป็นความห่างชั้นกันอย่างที่สุด มากกว่าความห่างชั้นกันของแพทย์ธรรมดากับหมอชาวบ้านที่ไม่ได้

ร่ำเรียนแพทย์มาเสียอีก และท่านก็ได้เห็นแจ่มแจ้งแล้วถึงความเกี่ยวพันกันระหว่างวิทยปัญญาและกฎหมายอิสลาม โดยไม่มีสิ่งใดขัดแย้งกันเลย และอัลลอฮ์ ซบ.นั้นทรงนำทางที่ถูกต้องให้กับผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์และเปิดประตูแห่งความสำเร็จให้กับบุคคลที่ค้นหามัน พระองค์คือแหล่งแห่งความเมตตาทั้งมวล

การรักษาและป้องกันคุณไสย

วิธีหนึ่งในการรักษาและป้องกันคุณไสย คือ การปิดด้วยสิ่งมงคลซึ่งสามารถปัดป้องคุณไสยได้ ดังที่ท่านบาฆอวีย์ ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “ชะเราะห์อัสซุนนะห์” ของเขาว่า ท่านอุษมาน รด.ได้เห็นเด็กคนหนึ่งหน้าตาสวยงาม ท่านจึงได้กล่าวว่า “จงทำคางของเขาให้ดำเพื่อที่จะได้ไม่ถูกคุณไสย” ท่านคอตอบีย์ได้กล่าวในหนังสือ “หะดีษที่แปลกประหลาด” ว่า จากท่านอุษมาน ครั้งหนึ่งท่านได้เห็นเด็กคนหนึ่งที่โดนคุณไสยเข้าตัว ท่านจึงได้บอกว่าทำให้คางของเขาเป็นสีดำเพื่อที่จะได้ไม่โดนคุณไสย

จากการป้องกันคุณไสยด้วยการอ่านอายะห์กุรอ่านนั้น ท่านอบูอับดุลลอฮ์ อัซซาญญีย์กล่าวว่า ครั้งหนึ่งท่านได้เดินทางไปทำฮัจย์หรือไปรบโดยไปกับอูฐที่สวยงามตัวหนึ่ง และในกองคาราวานนั้นมีผู้ทำคุณไสยอยู่คนหนึ่ง ซึ่งถ้าเขาจ้องมองอะไรสิ่งนั้นจะเสียหายไป ท่านอบีอับดุลลอฮ์ได้รับการบอกเล่าว่า ท่านจงระวังอูฐของท่านจากชายผู้ทำคุณไสยคนนี้เถิด ท่านอบีอับดุลลอฮ์ก็ได้ตอบว่า เขาไม่มีทางทำอะไรอูฐฉันได้หรอกและผู้ทำคุณไสยคนนั้นก็ได้ข่าวในสิ่งที่เขาพูด และอาศัยเวลาที่เขาไม่อยู่มองไปที่อูฐของเขา อูฐนั้นก็ล้มลง เมื่อท่านอบีอับดุลลอฮ์มาถึงท่านก็ได้ทราบข่าวที่ผู้ทำคุณไสยนั้นทำขึ้น ท่านก็ได้บอกว่านำฉันไปหาเขาหน่อย เมื่อท่านไปถึงต่อหน้าเขา ท่านอับดุลลอฮ์ก็ได้กล่าวว่า

ِبسمِ ا ِـ ، حبس حاِبس ، وحجر ياِبس ، وشِهاب قَاِبس

رددت عين الَعائن علَيِه ، وعلَى أحب الناس ِإلَيِه

แปลว่า “ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ผู้ทรงควบคุมก้อนหินที่แข็งแกร่ง ควบคุมดวงดาวที่สุกสกาว ข้าพเจ้าขอให้การกระทำคุณไสยนี้กลับคืนไปหาผู้ที่ทำมันและผู้ที่เขารักมากที่สุด”

فَارِجعِ الْبصر هلْ ترى ِمن فُطُوٍر , ثُم ارِجعِ الْبصر كَرتيِن ينقَِلب ِإلَيك الْبصر خاِسأً وهو حِسي

ความว่า “ดังนั้นจงหันกลับไปมองดู เจ้าเห็นช่องโหว่บ้างหรือไม่ หลังจากนั้นให้หันกลับไปมองอีกสายตานั้นจะกลับมายังเจ้าด้วยความยอมจำนนและละเหี่ยใจ” (ซูเราะห์ อัลมุลก์, 3,4)

ทันใดนั้นผู้ที่ทำคุณไสยนั้นก็ตาบอดไปและอูฐตัวนั้นก็ฟื้นขึ้นมาเป็นปกติ

การรักษาเรื่องทั่ว ๆ ไปด้วยการปัดเป่า

อบูดาวูดได้รายงานในหนังสือ “สุนัน” ของเขาว่า ท่านอบีดัรดาอ์ได้กล่าวว่า ข้าพเจ้าได้ยินท่านร่อซูลุลลอฮ์ ซล.กล่าวว่า “ผู้ใดในหมู่พวกท่านที่มีปัญหาสิ่งหนึ่งสิ่งใดเกิดขึ้น หรือมีพี่น้องของท่านมีปัญหาร้องเรียนมายังท่านขอให้ท่านกล่าวว่า

ربنا ا ُّلَّذِي ِفي السماِء ، تقَدس ِاسمك ، أمرك ِفي السماِء والَأرِض كَما رحمتك ِفي السماِء ، فَاجعلْ رحمتك ِفي الَأرِض ، واغْفِر لَنا حوبنا وخطَايانا أنت رب الطيِبين ، أنِزلْ رحمةً ِمن رحمِتك ، وشِفَاًء من شِفَاِئك على هذَا الْوجعِ

ความว่า “โอ้อัลลอฮ์ พระเจ้าของเราผู้สถิตอยู่ในสรวงสวรรค์ นามของพระองค์นั้นศักดิ์สิทธิ์นัก การงานของพระองค์ครอบคลุมทั้งชั้นฟ้าและแผ่นดิน ความเมตตาของพระองค์เปี่ยมล้นทั่วแผ่นฟ้า ขอพระองค์ทรงให้ความเมตตานั้นสู่แผ่นดินด้วย ข้าพเจ้าขออภัยโทษต่อความผิดบาปที่ได้กระทำไป โอ้พระผู้เป็นเจ้าของคนดีทั้งหลาย ขอจงให้ความ

เมตตาแก่ข้าพเจ้า ขอให้ข้าพเจ้าหายป่วยไข้จากความเจ็บปวดที่มีอยู่นี้” แล้วเขาก็จะดีขึ้นด้วยอนุมัติของอัลลอฮ์ ซบ. (ระดับอ่อน, 3892)

ในหนังสือซอเฮียะห์มุสลิมจากอบีสอี้ด อัลคุดรีย์รายงานว่า ท่านญิบรีลได้ลงมาหาท่านนบี ซล.และกล่าวว่า “โอ้มูฮำหมัด ท่านร้องเรียนด้วยเรื่องอันใดหรือเปล่า” ท่านนบี ซล.ตอบว่า “ใช่แล้ว” ญิบรีลกล่าวอีกว่า

ِباسمِ ا ِ أرقِيك ، مِن كُل شئ ٍيؤذِيك ،

مِن شر كُل نفْسٍ أو عينٍ حاسِدٍ ا ُ يشفِيك ، ِباسمِ ا ِ أرقِيك

“ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ข้าพเจ้าขอปัดเป่าให้ท่าน ขอให้ท่านหายจากทุกสิ่งที่ทำให้ท่านไม่สบายจากความชั่วร้ายของวิญญาณต่างๆ หรือจากการทำคุณไสยใดๆ จากผู้ที่อิจฉาท่าน ขออัลลอฮ์ทรงโปรดให้ท่านหาย ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ข้าพเจ้าขอปัดเป่าให้ท่าน” (ซอเฮียะห์มุสลิม, 40/2186)

บางคนได้กล่าวว่าจากหะดีษของอบีดาวูดที่ว่า “ไม่มีการปัดเป่านอกเสียจากเพื่อแก้การทำคุณไสยและ “อัลฮุมมะห์ (الْحمة)” และอัลฮุมมะห์หมายถึงสิ่งมีพิษทุกๆ ชนิด เพราะมันทำให้เกิดไข้” คำตอบสำหรับเรื่องนี้ก็คือ ท่านนบี ซล. ไม่ได้ห้ามไม่ให้ใช้การปัดเป่าในเรื่องอื่นๆ ทั้งหมดแต่จุดมุ่งหมายก็คือ ไม่มีสิ่งใดในโลกที่จะแก้ไขการทำคุณไสยและลดไข้จากสิ่งมีพิษได้ดีเท่าการปัดเป่านั่นเอง ดังในหะดีษท่านนบี ซล.ที่ว่าท่านซะห์ล บินหุนัยฟได้ถามท่านนบี ซล.ว่า “การปัดเป่าเป็นสิ่งที่ดีหรือ” และท่านนบี ซล.ตอบว่า “ไม่มีการปัดเป่านอกจากเพื่อใช้แก้คุณไสยและเพื่อลดไข้ต่างๆ ” และใน “ซอเฮียะห์มุสลิม” ได้กล่าวว่า ท่านนบี ซล.อนุญาตให้ใช้การปัดเป่าในการรักษาการถูกคุณไสยและไข้ต่างๆ และการถูกมดกัดต่อย

แนวทางการรักษาการถูกแมลงสัตว์กัดต่อยด้วยการอ่านฟาติฮะห์

รายงานจากหนังสือ “ซอฮีเฮน” จากหะดีษของท่านอบีสอี้ด อัลคุดรีย์ได้กล่าวว่า มีคนกลุ่มหนึ่งจากศอหาบะห์ของท่านนบี ซล.ได้เดินทางไกลจนกระทั่งไปถึงชนเผ่าอาหรับเผ่าหนึ่งและได้ทำประโยชน์ให้กับชนเผ่านั้นโดยที่หัวหน้าของชนเผ่านั้นถูกกัดต่อยด้วยสัตว์มีพิษแต่ลูกน้องทั้งหมดไม่มีความสามารถจะช่วยได้ และบางคนในกลุ่มของเขาได้กล่าวว่า “พวกท่านลองไปหาผู้ที่มาพักอยู่ใหม่เผื่อว่าพวกเขาจะมีวิธีช่วยอันใดบ้าง” แล้วพวกนั้นก็มาหาและได้กล่าวว่า “โอ้ท่านผู้มาพักใหม่ นายของเราถูกสัตว์มีพิษกัดต่อยและเราก็ได้รักษาเขาในทุกๆ วิธีที่เรามีอยู่แต่ก็ไม่ได้ผล พวกท่านสามารถมีอันใดช่วยเหลือได้หรือเปล่า” บางคนในหมู่ศอหาบะห์ได้กล่าวว่า “ได้ซิฉันจะทำการปัดเป่าให้ แต่ในเมื่อฉันมาเป็นแขกพวกท่านแต่พวกท่านไม่ยอมเชิญฉันให้เป็นแขก ดังนั้นฉันจะยังไม่ปัดเป่าให้จนกว่าพวกท่านจะทำอะไรบางอย่างให้ฉันก่อน” พวกนั้นก็ยอมขอโทษและสัญญาจะให้แพะแกะฝูงหนึ่งเป็นรางวัล เขาจึงได้เข้าไปหาหัวหน้าและกล่าว “อัลฮัมดุลิ้ลลาฮิร๊อบบิ้ลอาละมีน” และแล้วหัวหน้าเผ่านั้นก็รู้สึกดีขึ้นและหายทันทีเดินได้ดีเหมือนไม่ได้เป็นอะไรมาก่อน พวกชนเผ่านั้นจึงมอบแพะแกะฝูงหนึ่งเป็นกำนัล หนึ่งในบรรดาศอหาบะห์ก็ได้กล่าวว่า “เราเอามาแบ่งกันเถอะ” แต่ผู้ที่ทำปัดเป่านั้นกล่าวว่า “อย่าเพิ่งเลยไว้รอให้ถึงท่านนบี ซล.ก่อนแล้วเล่าเรื่องให้ท่านฟัง” พวกเขาก็รอจนมาพบท่านนบี ซล.และเล่าให้ท่านฟัง ท่านนบี ซล.จึงได้กล่าวว่า “ท่านรู้ได้อย่างไรว่าฟาติฮะห์นั้นเป็นคาถาปัดเป่าได้” หลังจากนั้นท่านก็ได้กล่าวว่า “พวกท่านทำถูกต้องแล้วจงแบ่งทรัพย์สินเถิดและนับฉันรวมไปด้วย” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5749)

มีรายงานจากท่านอิบนิมาญะห์ในหนังสือ “สุนัน” ของเขาว่า ท่านนบี ซล.ได้ทรงกล่าวว่า “ยาที่ดีที่สุดคืออัลกุรอ่าน” (ระดับอ่อน อิบนิมาญะห์, 3501) เป็นที่รู้กันอยู่แล้วว่าทุกๆ คำในอัลกุรอ่านนั้นมีความหมายและมีคุณประโยชน์ที่ทดสอบได้ ไม่มีสิ่งที่น่าสงสัยหรือข้องใจในดำรัสของพระผู้เป็นเจ้าเลย เป็นสิ่งประเสริฐเหมือนดังที่พระองค์ประเสริฐกว่าผู้ที่พระองค์ทรงสร้างขึ้น เป็นสิ่งที่ทำให้โรคหายสนิทได้ เป็นเครื่องรางป้องกันที่มีประโยชน์ เป็น

แสงสว่างที่อบอุ่นมั่นคง เป็นความเมตตาโดยถ้วนหน้า สามารถทำให้ภูเขาแตกทลายลงได้ด้วยความยิ่งใหญ่และความศักดิ์สิทธิ์ของมันดังอัลกุรอ่านที่ว่า

ونُنزلُ مِن القُرآنِ ما هو شِفَاء ورحمةٌ للمؤمِنِ

ความว่า "และเราได้ให้กุรอ่านลงมาเป็นสิ่งที่ทำให้หายป่วยไข้ และเป็นความเมตตาสำหรับเหล่าบรรดาผู้ศรัทธา" (อิสรออ์, 82) และคำกล่าวของอัลลอฮ์ ซบ.ที่ว่า

وعد الله الذِين آمنوا وعمِلُوا الصالِحاتِ مِنهم مغفِرةً وأجرا عظِيما

ความว่า "พระองค์อัลลอฮ์ได้สัญญากับผู้ที่ศรัทธาและปฏิบัติความดีว่า พวกเขาจะได้รับการอภัยโทษและผลตอบแทนที่ยิ่งใหญ่" (ซูเราะห์ อัลฟัตฮุ์, 29)

ศอฮาบะห์ทุกๆ ท่านนั้นคือผู้ที่มีความศรัทธาและปฏิบัติความดีอยู่แล้ว และเมื่อคิดถึงอัลฟาติฮะห์ซึ่งไม่มีส่วนใดส่วนหนึ่งจากอัลกุรอ่านหรือจากเตารอตหรืออินญีลหรือซะบูรก็ตามที่จะมาเทียบเทียมได้ มันเป็นที่รวมแห่งความหมายทั้งหมดในอัลกุรอ่าน รวมการกล่าวรำลึกถึงพระนามดั้งเดิมของพระผู้เป็นเจ้านั่นคือคำว่าอัลลอฮ์ ซบ.และพระเจ้าและผู้ที่เปี่ยมไปด้วยเมตตา และย้ำถึงพันธะสัญญาและกล่าวถึงหลักความเชื่อในการมีของพระเจ้า การมีพระเจ้าเพียงองค์เดียว กล่าวถึงการขอจากพระผู้เป็นเจ้าผู้ทรงประเสริฐ ขอความช่วยเหลือและขอทางนำ และเน้นเฉพาะพระองค์เท่านั้นที่จะขอด้วย กล่าวถึงดุอาอ์ที่ประเสริฐสุดกว่าดุอาอ์ทั้งมวล กล่าวถึงทางนำที่เที่ยงตรงที่มั่นคงที่เกิดจากความสมบูรณ์ของการรู้จักพระองค์ การยอมรับความเป็นหนึ่งเดียวของพระองค์และการสักการะพระองค์ด้วยการทำในสิ่งที่พระองค์ทรงใช้ละเว้นสิ่งที่พระองค์ทรงห้ามและการดำรงอยู่ในสิ่งเหล่านั้นตราบสิ้นชีวิต ในนั้นยังมีการกล่าวถึงระดับชั้นของสิ่งที่ถูกสร้างทั้งหลายและการแบ่งเป็นสองชนิด ได้แก่ผู้ที่พระองค์ทรงให้ความเมตตา ได้แก่ผู้ที่รู้จักพระองค์ กระทำการงานเพื่อพระองค์ รักพระองค์และผู้ที่พระองค์ทรงโกรธกริ้ว ได้แก่ผู้ที่หันเหออกจากความจริงแท้หลังจากได้รู้จักแล้วและหลงทางไป นี่คือการแบ่งสิ่งที่ถูกสร้างทั้งหลายรวมถึงการยืนยันในความเป็นผู้กำหนดลิขิตและยืนยันถึงหลักกฏหมาย พระนามต่างๆ คุณลักษณะต่างๆ คำสัญญา ความเป็นศาสนทูตทำให้จิตใจฉลาดขึ้นดีขึ้นกว่าเดิม และกล่าวถึงความเที่ยงธรรมและคุณธรรมของอัลลอฮ์ ซบ.เป็นการตอบโต้ต่อเหล่าผู้ที่ทำอุตริ หรือทำสิ่งเสียหายต่างๆ ดังที่เราได้เคยกล่าวไว้แล้วในหนังสือ "มะดาริจอัซซาลิกีน" ในการอธิบายความหมายของมัน

กล่าวโดยสรุป สิ่งที่มีอยู่ในอัลฟาติหะห์ คือ การสักการะอย่างบริสุทธิ์ใจและการสรรเสริญต่ออัลลอฮ์ ซบ. การมอบหมายต่อพระองค์ การขอความช่วยเหลือจากพระองค์ การขอความเมตตาทั้งหมดจากพระองค์ และมันคือสิ่งนำทางไปสู่ความเมตตานั้น ปกป้องให้พ้นจากการลงโทษ ถือเป็นเสมือนยาที่รักษาโรคให้หายได้อย่างเฉียบขาดและสิ้นเชิง บางท่านกล่าวว่า การปัดเป่าที่เกิดขึ้นเกิดจากอายะห์ที่ว่า

إِياك نعبد وإِياك نستعِ

ความว่า "ท่านเท่านั้นที่เรากราบไหว้ และท่านเท่านั้นที่เราขอความคุ้มครอง" (ฟาติฮะห์, 5)

และไม่ต้องสงสัยเลยว่าคำสองคำนี้ถือเป็นส่วนสำคัญที่สุดส่วนหนึ่งของการขอดุอาอ์ทั้งหมด เพราะมันรวมถึงการมอบหมาย การลี้ภัยและการขอความช่วยเหลือ การขอร้องไปพร้อมๆ กัน เป็นการรวมจุดมุ่งหมายที่สูงสุดคือการกราบไหว้ต่อพระผู้เป็นเจ้าองค์เดียวและการขอความช่วยเหลือจากพระองค์ แสดงออกด้วยการสักการะพระองค์เพียงผู้เดียวเท่านั้น

ครั้งหนึ่งข้าพเจ้าเคยเจ็บป่วยด้วยไข้ที่มักกะห์และไม่สามารถไปหาหมอได้ ข้าพเจ้าจึงได้เอาน้ำซัมซัมมาอ่านฟาติฮะห์ทำเป็นดุอาอ์ปัดเป่าไว้แล้วนำมาดื่มและข้าพเจ้าพบว่าข้าพเจ้าได้หายสนิทจากโรคนั้นด้วยวิธีนี้นี่เอง หลังจากนั้นเมื่อใดที่ข้าพเจ้าป่วยไข้ก็ได้ยึดถือเอาวิธีนี้เป็นหลักในการรักษา ซึ่งมันก็จะมีประโยชน์อย่างยิ่งทุกครั้ง

เหตุใดการปัดเป่าด้วยฟาติฮะห์ถึงมีผลทำให้พิษต่าง ๆ หายได้

ผลของการปัดเป่าด้วยการอ่านฟาติฮะห์หรือดุอาอ์อื่นๆ ก็ตามที่ทำให้พิษต่างๆ หายไปได้นั้นเป็นสิ่งเร้นลับมหัศจรรย์ยิ่ง สัตว์ที่มีพิษต่างๆ นั้นมีวิธีการทำให้เกิดพิษด้วยจิตที่สกปรกของมัน เช่นที่ได้กล่าวไปแล้ว อาวุธของมันก็คือ ไข้ที่เกิดขึ้นหลังจากที่ได้ถูกมันกัดต่อยแล้ว มันจะไม่กัดต่อยนอกจากมันจะรู้สึกโกรธเสียก่อนและเมื่อมันโกรธผลของความโกรธนั้นก็ทำให้เกิดเป็นพิษขึ้น และมันก็ได้ปล่อยพิษออกมาจากอวัยวะสำหรับพ่นพิษ อัลลอฮ์ ซบ.นั้นได้ทรงให้ทุกๆ โรคนั้นมียารักษาและทุกๆ สิ่งนั้นมีสิ่งที่แก้กันอยู่ จิตใจของผู้ที่ทำการปัดเป่าได้ทำให้เกิดปฏิกิริยาบางอย่างขึ้นในจิตใจของผู้ถูกทำ เช่นเดียวกับที่สัตว์พิษนั้นทำ ดังนั้นในตัวผู้ถูกสารพิษจึงมีพลังจิตวิญญาณของทั้งสัตว์พิษและจิตวิญญาณของผู้ทำปัดเป่าต่อสู้กันอยู่ภายในและทำปฏิกิริยาต่อกันเช่นเดียวกับยาที่ทำกับโรค ถ้าหากพลังจิตของผู้ทำปัดเป่าแข็งแกร่งกว่าโรคที่มีอยู่มันก็จะขับโรคนั้นออกมาได้ด้วยอนุมัติของอัลลอฮ์ ซบ. ผลของโรคและยานี้ก็จะขึ้นอยู่กับพลังการทำปฏิกิริยาของทั้งสองต่อกันนั่นเอง เช่นเดียวกับยาและโรคทางธรรมชาติ แต่ในเรื่องนี้เป็นยาและโรคทางจิตวิญญาณ สิ่งที่มีส่วนช่วยอีกอย่างหนึ่งคือ ลมหายใจที่เขาเสกเป่า และน้ำลายที่พ่นออกเวลาเป่ามนต์มีส่วนช่วยเช่นกันด้วยการเพิ่มความชื้น เพิ่มลมและพลังจิตที่เกิดจากการทำรุกยะห์ การกล่าวซิกรุลลอฮ์ การกล่าวดุอาอ์ รุกยะห์นั้นออกมาจากหัวใจของผู้ที่ทำรุกยะห์และจากปากของเขา เนื่องจากอวัยวะเหล่านี้ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของร่างกายของเขาต่างร่วมกันกระทำขึ้นมา ทั้งด้านจิตใจ ทางด้านวาจาและด้านการกระทำพร้อมๆ กัน ดังนั้นจึงมีผลสำเร็จอย่างดียิ่งเช่นเดียวกับวิธีการของผู้ที่ผสมยาด้วยเครื่องปรุงต่างๆ นั่นเอง

กล่าวโดยสรุป พลังจิตของผู้ทำปัดเป่าได้ประทะกับพลังจิตที่ชั่วร้ายและเพิ่มพลังด้วยพลังจิตของตัวเจ้าของเองโดยมีส่วนช่วยจากการทำปัดเป่าด้วย การเป่า การพ่น รวมกันแล้วเกิดเป็นผลสำเร็จดังกล่าวมา ถ้าหากเมื่อใดก็ตามพลังจิตของผู้ทำปัดเป่าแข็งแกร่งกว่า การทำปัดเป่านั้นก็จะสำเร็จด้วยดี การที่น้ำลายและลมจากการเป่ามนต์มีส่วนช่วยผู้ทำปัดเป่าก็เช่นเดียวกันกับที่การกัดต่อยมีส่วนช่วยในการทำคุณไสยของวิญญาณที่ชั่วร้ายนั่นเอง

เกี่ยวกับลมหายใจที่พ่นออกเวลาทำการปัดเป่า ยังมีความหมายอีกอันหนึ่งก็คือ มันเป็นสิ่งที่ถูกใช้ทั้งในจิตที่ดีงามและในวิญญาณที่ชั่วร้าย ด้วยเหตุนี้เมื่อผู้ทำเวทย์มนต์ต้องการทำเวทย์มนต์เขาก็จะต้องเป่าลมออกมาเช่นเดียวกับที่ผู้มีศรัทธาทำกับการปัดเป่าของเขาเช่นกัน ดังที่กล่าวไว้ในอัลกุรอ่านว่า

ومِن شر النفاثَاتِ فِي الْعقَدِ

ความว่า ‘‘และ (ขอคุ้มครอง) จากความชั่วร้ายของการเสกเป่า และการผูกเงื่อนปม’’ (อัลฟะลัก, 4)

ทั้งนี้เนื่องจากพลังจิตที่ชั่วร้ายใช้วิธีดึงพลังความโกรธและพลังการต่อสู้เอาชนะออกมาและส่งพลังนั้นออกไปเป็นอาวุธ การที่จะให้ถึงจุดนั้นได้ก็ต้องอาศัยการเป่าลม การพ่นน้ำลายออกมา ซึ่งในนั้นจะมีพลังคุณไสยออกมาพร้อมๆ กันด้วย เป็นวิธีการที่จะทำให้เกิดผลดังต้องการ

นักทำเวทย์มนต์อาศัยการเสกเป่าเป็นหลักอย่างชัดเจน แม้ลมที่เป่านั้นจะไปไม่ถึงยังผู้ถูกทำเวทย์มนต์ แต่การเป่าบนปมที่ผูกไว้นั้นก็จะทำให้เกิดผล การกล่าวถ้อยคำเวทย์มนต์ต่างๆ รวมกันทั้งหมดจะสามารถกระทำอย่างได้ผลต่อผู้ถูกเวทย์มนต์ได้โดยผ่านทางวิญญาณชั้นต่ำที่ชั่วร้าย พลังจิตที่ชั่วร้ายจะต่อสู้กับพลังจิตของเจ้าของร่างที่ถูกเวทย์มนต์เหมือนดังเราต่อสู้กันด้วยร่างกายหยาบ ดังนั้นพลังจิตอันไหนที่แข็งแกร่งกว่าก็จะสามารถครอบงำพลังจิตที่อ่อนแอกว่าได้ แต่การต่อสู้กันทั้งในกายหยาบและในทางจิตวิญญาณต่างก็ต้องมีเครื่องมือและทหารของมัน ผู้ที่สนใจอยู่แต่เฉพาะด้านวัตถุจะไม่รู้สึกถึงการต่อสู้เหล่านี้ เนื่องจากเขายึดติดอยู่กับสภาพแวดล้อมที่เขามองเห็นและเชื่อถือเท่านั้น ซึ่งนั่นเป็นลักษณะของวัตถุนิยมและอยู่ห่างไกลจากโลกของจิตวิญญาณ จึงไม่รู้ซึ้งถึงผลกระทบของมันหรือหลักเกณฑ์ของมัน กล่าวสั้นๆ คือ วิญญาณนั้นถ้าหากมีจิตที่แข็งแกร่งและเข้าใจถึงความหมายของ ‘‘อัลฟาติฮะห์’’

ร่วมกับการเสกเป่าและการพ่นก็สามารถก่อให้เกิดผลกระทบไปถึงวิญญาณที่ชั่วร้ายและสะกดมันได้ และอัลลอฮ์ ซบ. นั้นทรงรู้ยิ่งกว่า

แนวทางการรักษาโรคถูกแมลงป่องต่อยด้วยการอ่านดุอาอ์ปัดเป่า

มีรายงานจากท่านอิบนิอบีชัยบะห์ในหนังสือ "มุสนัด" จากหะดีษของท่านอับดุลลอฮ์ บินมัสอูดได้กล่าวว่า "ขณะที่ท่านร่อซูลุลลอฮ์ ซล.กำลังละหมาดและกำลังซุหยูดอยู่นั้น มีแมลงป่องมาต่อยท่านที่นิ้ว ท่านร่อซูลุลลอฮ์ได้หันมากล่าวว่า "ขอให้อัลลอฮ์สาปแช่งเจ้าแมลงป่องนี้ที่มากัดนบีหรือใครก็ตาม" หลังจากนั้นท่านได้เรียกเอาภาชนะมีน้ำและเกลือ และจุ่มส่วนที่ถูกต่อยในน้ำเกลือนั้นและอ่าน "قُلْ هو اُ اَحد" และอ่าน "اَعوذَتِين" (ซูเราะตุ้ลนาสและซูเราะตุ้ลฟะลัก: ผู้แปล) จนกระทั่งท่านรู้สึกหายดี

ในหะดีษนี้ได้บอกเราถึงการรักษาด้วยวิธีผสมสองอย่างคือ ทั้งด้วยธรรมชาติบำบัดและด้วยการรักษาทางจิต ในซูเราะห์อัลอิคลาส الإِخلاص (กุ้ลหุวัลลอฮุอะหัด: ผู้แปล) มีสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงหลักการศรัทธาในอัลลอฮ์องค์เดียว การยืนยันว่าอัลลอฮ์นั้นมีองค์เดียวปฏิเสธในทุกๆ สิ่งที่จะมาเทียบเคียงกับพระองค์ ยืนยันถึงความอมตะของพระองค์ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่จะยืนยันถึงความสมบูรณ์ของพระองค์ พร้อมทั้งบรรยายสภาพสิ่งถูกสร้างทั้งหลายที่จะต้องพึ่งพิงพระองค์ ทุกๆ สิ่งต้องพึ่งพาพระองค์ไม่ว่าจะเป็นผู้ยิ่งใหญ่แค่ไหนหรือผู้ต่ำต้อยเพียงใดก็ตาม ในซูเราะห์นี้ยังปฏิเสธการมีบุตรและการถูกบังเกิดของพระองค์ด้วย หรือผู้ที่จะมาเท่าเทียมพระองค์ ด้วยเหตุนี้ซูเราะห์นี้จึงมีคุณค่าเท่ากับหนึ่งในสามของอัลกุรอ่านทั้งหมด ยิ่งกว่านั้นนามของพระองค์ "الصمد" ยืนยันถึงความสมบูรณ์พร้อมและปฏิเสธผู้ที่มาเทียบเทียมพระองค์อย่างเด็ดขาด คำว่า อัลลอฮ์ทรงเอกะ ก็เป็นการปฏิเสธการตั้งภาคีทั้งมวลเช่นกัน และหลักทั้งสามนี่เองเป็นรากฐานของการศรัทธาทั้งหมด

ส่วนใน "อัลมะอูซะเตน" اَعوذَتِين เป็นการขอป้องกันจากสิ่งไม่ดีทั้งปวง การขอป้องกันจากสิ่งที่ชั่วร้ายเหล่านี้รวมถึงสิ่งชั่วร้ายทุกๆ อย่างที่ต้องขอการป้องกันจากอัลลอฮ์ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกายหรือด้านจิตใจก็ตาม รวมทั้งการขอป้องกันจากกลางคืนอันมืดมิด ในเวลาที่ท้องฟ้าปราศจากดวงจันทร์ รวมถึงอันตรายอันเกิดจากการเพ่นพ่านของเหล่าวิญญาณชั่วร้ายซึ่งต้องหลบแสงสว่างในเวลากลางวัน และออกมาในตอนกลางคืน ในเวลาที่ดวงจันทร์ตกแล้วหรือในคืนเดือนมืด การขอป้องกันจากความชั่วร้ายอันเกิดจากการเสกเป่าเวทย์มนต์ลงบนเงื่อนปมที่ได้ผูกไว้เพื่อให้เกิดอำนาจมนตราชั่วร้ายนั้น รวมถึงความชั่วร้ายจากบรรดามนต์คาถาทั้งมวล การขอป้องกันจากผู้อิจฉานั้นรวมถึงการขอป้องกันจากจิตใจอันสกปรกที่สามารถให้ร้ายผู้อื่นได้ด้วยความอิจฉาของเขา และด้วยการจ้องมองดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

ซูเราะห์ที่สอง รวมการขอป้องกันจากความชั่วของมารร้าย ของญินและของมนุษย์ ซูเราะห์ทั้งสองจึงเป็นการขอป้องกันจากความชั่วร้ายทุกๆ สิ่ง ทั้งสองซูเราะห์จึงมีส่วนอย่างมากในการป้องกันจากความชั่วร้ายต่างๆ ก่อนที่มันจะเกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้ท่านนบี ซล.จึงได้สั่งเสียให้ท่านอุกบะห์บินอามิร ให้อ่านซูเราะห์ทั้งสองนี้หลังละหมาดทุกๆ ครั้ง ท่านติรมิซีย์ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ในหนังสือ "อัลญามิอะห์" ของท่าน และนี่คือเคล็ดลับที่ยิ่งใหญ่ในการป้องกันสิ่งชั่วร้ายต่างๆ จากละหมาดเวลาหนึ่งไปจนถึงละหมาดอีกเวลาหนึ่ง และท่านได้กล่าวว่า "ไม่มีสิ่งใดที่จะป้องกันสิ่งชั่วร้ายต่างๆ ได้ดีเท่าซูเราะห์ทั้งสองดังกล่าวนั้น" และท่านได้กล่าวอีกว่า ท่านนบี ซล.ได้ถูกกระทำด้วยเวทย์มนต์ด้วยการผูกปมถึงสิบเอ็ดปม ท่านญิบรีลจึงได้ลงมาหาท่านนบี ซล.นำสองซูเราะห์นี้มาให้ และทุกๆ ครั้งที่อ่านอายะห์ในซูเราะห์นี้ปมก็ค่อยๆ คลายออกทีละปมๆ จนหมด และท่านนบีก็หายป่วยเหมือนกับหลุดออกจากปมเชือกที่พันธนาการท่านอยู่ (ซอเฮียะห์ติรมิซีย์, 2903)

ส่วนการรักษาด้วยธรรมชาติบำบัดนั้น เนื่องจากในเกลือนั้นมีประโยชน์มากมายหลายอย่างในการทำลายพิษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพิษจากแมลงป่องต่อย เจ้าของหนังสือ "อัลกอนูน" ได้กล่าวว่า ใช้เกลือร่วมกับเมล็ดฝ้ายนำมาพันนาบไว้บริเวณที่ถูกแมลงป่องต่อย เช่นเดียวกับแพทย์คนอื่นๆ ก็ได้กล่าวไว้เหมือนกัน ในเกลือยังมีพลังดูดสลายพิษที่

สามารถดูดพิษออกและทำลายพิษนั้นลงไป เนื่องจากการที่แมลงป่องต่อยนั้นเป็นพลังความร้อนต้องการความเย็นมาดับและดูดส่วนผสมที่ได้ คือน้ำเย็นที่ผสมกับพิษร้อนนั้นออกไป เกลือมีพลังดูดซับและขับไล่พิษได้ ดังนั้นวิธีนี้จึงเป็นวิธีที่สมบูรณ์อย่างยิ่งในการรักษา มีความง่ายดายและเป็นการบอกเป็นนัยว่าการรักษาโรคนี้ให้ใช้ความเย็น การดูดซับและการขับออกเป็นหลัก และอัลลอฮ์ ซบ.นั้นทรงรู้ยิ่งกว่า

มีรายงานจากท่านมุสลิมใน "ซอเฮียะห์" ของเขา จากท่านอบีหุรอยเราะห์ได้กล่าวว่า มีชายคนหนึ่งมาหาท่านร่อซูลุ้ลลอฮ์ ซล.และได้กล่าวว่า "โอ้ท่านร่อซูลุ้ลลอฮ์ ฉันถูกตะขาบกัดเมื่อคืนนี้" ท่านร่อซูลุ้ลลอฮ์ได้ทรงกล่าวว่า ถ้าท่านกล่าวก่อนนอนว่า

أعوذُ بكلِماتِ ا ـ التامات مِن شر ما خلَق

ความว่า "ฉันขอป้องกันด้วยคำตรัสของอัลลอฮ์ที่สมบูรณ์จากสิ่งชั่วร้ายที่ท่านบังเกิดมันมา" ท่านก็จะไม่ถูกตะขาบกัด (ซอเฮียะห์มุสลิม, 2709)

ควรรู้ไว้ด้วยว่า ยาธรรมชาติและยาทางจิตวิทยามีประโยชน์กับโรคเมื่อมันเริ่มเป็น และยังมีประโยชน์ในด้านการป้องกันไม่ให้เป็นด้วย และเมื่อเป็นแล้วก็จะไม่เป็นหนัก ยาธรรมชาติบำบัดมีประโยชน์หลังจากเกิดโรคขึ้นแล้ว แต่การอ่าน "ตะอ์วีซาต **التعويذات**" และการกล่าว "ซิกรุ้ลลอฮ์" จะเป็นเครื่องป้องกันไม่ให้เกิดโรคเหล่านี้ขึ้นได้ การปัดเป่าและ "ตะอ์วีซาต" จึงเป็นการทำเพื่อป้องกันโรคและเพื่อทำให้โรคหาย สำหรับการป้องกันโรคก็เช่นที่ได้กล่าวไว้ในหนังสือ "ซอฮีเฮน" รายงานโดยท่านหญิงอาอิชะห์ว่า เมื่อท่านร่อซูล ซล.จะเข้านอนท่านจะเป่าไปที่มือทั้งสองของท่านและอ่าน "กุ้ลฮุวัลลอฮุอะหัด" "มะอูซะเตน" หลังจากนั้นจึงเอามือทั้งสองนั้นมาลูบหน้าและตามตัวที่มือเอื้อมถึง (ซอเฮียะห์บุคอรี, 6319) เช่นเดียวกัน ในหะดีษของท่านอบีดัรดาอ์ให้กล่าวปัดเป่าด้วยดุอาอ์ว่า

اللهم أنت ربي لاَ إلَهَ إلا أنت عليك توكلت وأنت رب العرش العظِيم

ความว่า "โอ้อัลลอฮ์ท่านเป็นพระเจ้าของฉัน ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ท่าน ฉันขอมอบหมายต่อท่านและท่านนั้นคือพระผู้เป็นเจ้าแห่งบัลลังก์ที่ยิ่งใหญ่" ท่านได้กล่าวว่า "ผู้ใดอ่านมันในตอนเช้าตรู่ เขาก็จะไม่พบอันตรายใดๆ จนกว่าจะถึงเวลาเย็นและเมื่อใครอ่านมันในตอนเย็นๆ เขาก็จะไม่พบกับอันตรายใดๆ จนกระทั่งเช้า"

ในหนังสือ "ซอฮีเฮน" กล่าวว่า "ผู้ใดอ่านสองอายะห์ท้ายสุดจากซูเราะห์อัลบะก่อเราะห์ในตอนกลางคืน มันก็เป็นการพอเพียงสำหรับเขาแล้ว" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5009)

ได้รายงานไว้ใน "ซอเฮียะห์มุสลิม" จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า "ผู้ใดพักในบ้านหนึ่งและกล่าวว่า

أعوذُ بكلِماتِ ا ـ التاماتِ مِن شر ما خلَق

ความว่า "ฉันขอป้องกันด้วยคำตรัสของอัลลอฮ์ที่สมบูรณ์จากสิ่งชั่วร้ายที่ท่านบังเกิดมันมา" มันก็จะไม่มีสิ่งอันตรายใดๆ เกิดขึ้นกับเขาเลยจนกว่าเขาจะออกจากบ้านนั้น" (ซอเฮียะห์มุสลิม, 54/2708)

ในหนังสือสุนันอบีดาวูดกล่าวว่า "เมื่อท่านนบี ซล.อยู่ในระหว่างเดินทาง ในตอนกลางคืนท่านจะกล่าวว่า

يا أرض ، ربي وربك ا ـ ، أعوذُ بِا ـ مِن شرك وشر ما فِيك ، وشر ما يدب عليك ، أعوذُ بِا ـ مِن أسدٍ وأسودٍ ،

ومِن ا ْيةِ والعقْربِ ، ومِن ساكِنِ البلَدِ ، ومِن والِدٍ وماولَد

ความว่า "โอ้แผ่นดินเอ๋ย พระเจ้าของเราและของท่านนั้นคืออัลลอฮ์องค์เดียวกัน ขอป้องกันด้วยอัลลอฮ์จากสิ่งชั่วร้ายต่างๆ ที่อยู่ในตัวท่าน (แผ่นดิน) และสัตว์เลื้อยคลานที่อยู่บนท่าน ขอป้องกันจากสิงโต ญิน งูและแมลงป่อง จากสิ่งที่อาศัยอยู่ในแผ่นดินนี้ ผู้ให้บังเกิด (บิดามารดา)และผู้ที่ถูกบังเกิด" (ระดับดี อบูดาวูด, 2603)

แนวทางการรักษาด้วยการปัดเป่าในแผลอักเสบ

จากหะดีษของท่านอนัสในหนังสือ “ซอเฮียะห์มุสลิม” รายงานว่า ท่านนบี ซล.ได้อนุญาตให้ใช้การปัดเป่าด้วยดุอาอ์ในกรณีเรื่องไข้ โรคตาและแผลอักเสบได้

ในหนังสือ “สุนันอบีดาวูด” จากชิฟา บินติอับดุลลอฮ์ได้กล่าวว่า “ท่านนบีได้เข้ามาหาฉันและฉันกำลังอยู่กับท่านหญิงฮัฟเซาะห์ท่านได้กล่าวว่า “ทำไมท่านไม่สอนเขาเกี่ยวกับเรื่องการใช้ดุอาอ์ปัดเป่าเมื่อเป็นแผล เช่นเดียวกับที่สอนเขาให้รู้จักการเขียนเล่า” (ซอเฮียะห์ อบูดาวูด, 3887) “النملة” คือแผลชนิดหนึ่งที่เกิดบริเวณเอวทั้งสองข้าง เป็นโรคที่รู้จักกันดีในสมัยนั้น มันถูกเรียกว่า “นัมละห์” ซึ่งตามศัพท์เดิมหมายถึงมด เนื่องเพราะผู้ที่เป็นโรคนี้จะรู้สึกแสบคันบริเวณแผลเหมือนกับถูกมดกัดหรือมดมาไต่อยู่ โรคนี้แบ่งเป็นสามระดับ

ท่านคอล้าลได้รายงานว่า ท่านหญิงชิฟาอ์ บินติอับดุลลอฮ์เป็นผู้ที่รักษาผู้ป่วยด้วยโรคแผลอักเสบโดยการเป่าดุอาอ์มาตั้งแต่สมัยก่อนอิสลามแล้ว และเมื่อท่านได้อพยพมายังท่านนบี ซล.ที่มะดีนะห์หลังจากที่ได้รับอิสลามที่มักกะห์แล้ว ท่านได้กล่าวว่า “โอ้ท่านศาสดาของอัลลอฮ์แท้จริงฉันได้ทำการรักษาผู้ป่วยเป็นแผลด้วยการเป่าดุอาอ์ตั้งแต่สมัยก่อนอิสลามและฉันต้องการแสดงให้ท่านดู” และนางก็กล่าวว่า

ا ُضلت حتى تعود مِن أَفْواهِها ، ولاَ تضر أحداً ، اَللّهم اكْشِفِ الْبأْسِ رب الناسِ

ความว่า “ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ขอให้ภยันตรายนี้ถูกดูดกลับไปยังที่ๆ มันมาเกิด และขอไม่ให้มันทำอันตรายผู้ใดอีก โอ้อัลลอฮ์ขอจงปัดเป่าภยันตรายจากมันด้วยเถิด โอ้พระเจ้าแห่งปวงมนุษย์” และนางก็ได้กล่าวเช่นนั้นซ้ำ ไปมาเจ็ดครั้งบนไม้หอมและหินที่สะอาด แล้วเอาไม้หอมนั้นมาฝนกับหินที่สะอาดโดยใส่น้ำส้มสายชูและทาเข้าที่แผลอักเสบนั้น หะดีษนี้ยังเป็นหลักฐานด้วยว่าการสอนหนังสือให้แก่หญิงสาวนั้นเป็นสิ่งที่อนุญาตให้กระทำได้

แนวทางการรักษางูกัดด้วยการปัดเป่า

ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นถึงคำพูดของท่านนบี ซล.ที่ว่า “ไม่ให้ทำการปัดเป่าดุอาอ์นอกจากโรคตาหรือไข้” ในหะดีษของ “สุนันอิบนิมาญะห์” เล่าถึงท่านหญิงอาอิชะห์ รด.ได้รายงานว่า “ท่านนบี ซล.อนุญาตให้ใช้ดุอาอ์ปัดเป่าในกรณีงูกัดและแมลงป่องต่อยได้” (ซอเฮียะห์อิบนิมาญะห์, 3517)

มีเรื่องเล่าจากอิบนิชิฮาบ อัชซุหรีย์กล่าวว่า “สหายของท่านนบี ซล.ท่านหนึ่งถูกงูกัด ท่านนบี ซล.จึงได้ถามว่า “มีใครรู้จักการปัดเป่าบ้าง” พวกเขาจึงได้ตอบว่า “โอ้ท่านศาสดาของอัลลอฮ์แท้จริงชนเผ่าหะซัมเคยใช้การปัดเป่าในการรักษางูกัดได้ แต่เมื่อท่านห้ามการปัดเป่าเขาก็ทิ้งมันไป ท่านนบี ซล.จึงกล่าวว่า “ท่านจงไปตามอะมาเราะห์บินหะซัมมา” พวกเขาก็ไปตามมาตามที่ท่านนบี ซล.สั่ง เขาก็ได้แสดงให้ท่านนบี ซล.เห็นวิธีการปัดเป่า เมื่อท่านได้เห็นแล้วจึงกล่าวว่า “ไม่น่าจะเสียหายอะไร” ท่านจึงอนุญาตให้เขาทำการปัดเป่าเพื่อรักษาผู้ที่ถูกงูกัดได้ (ซอเฮียะห์มุสลิม, 63/2199)

แนวทางการรักษาแผลเน่าเปื่อย และบาดแผลฉีกขาดด้วยการปัดเป่า

รายงานในหนังสือ “ซอฮีเฮน” จากท่านหญิงอาอิชะห์กล่าวว่า “เมื่อมีคนๆ หนึ่งมาร้องทุกข์กับท่านนบี ซล.เกี่ยวกับแผลเน่าเปื่อยหรือบาดแผลจากการบาดเจ็บ ท่านนบี ซล.จะเอานิ้วของท่านจิ้มลงในดินทรายหลังจากที่เอาไปจุ่มในปาก หลังจากนั้นก็ยกขึ้นและกล่าวว่า “ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ซบ.ดินของแผ่นดินเรากับน้ำลายของพวกเราจะทำให้เขาหายจากโรคที่ป่วยด้วยอนุมัติของอัลลอฮ์ ซบ.” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5746)

การรักษาแบบนี้เป็นการรักษาแบบง่ายๆ แต่มีประโยชน์มากมาย มันเป็นการรักษาที่นุ่มนวลใช้สำหรับรักษาแผลเน่าเปื่อยต่างๆ และแผลสดจากการบาดเจ็บโดยเฉพาะอย่างยิ่งในที่ๆ ไม่มียาใดๆ รักษาได้ เนื่องจากดินฝุ่นนั้นมี

อยู่ในทุกๆ ที่ในแผ่นดินและเป็นที่รู้กันอยู่แล้วว่าธรรมชาติของดินที่บริสุทธิ์จะเย็นและแห้ง จะลดความชื้นแฉะของแผลลงไป ความชื้นแฉะของแผลนี้เป็นตัวที่ขัดขวางการหายของแผลโดยวิธีธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่ร้อน แผลเน่าเปื่อยและแผลสดนั้นมักจะมีไข้ตามมาด้วยเสมอร่วมกับความร้อนในประเทศนั้นจะทำให้เกิดการระคายเคืองต่อแผลมากขึ้น ทำให้เจ็บปวดจากแผลมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่แพ้ต่อความร้อนอยู่แล้ว เนื่องจากดินทรายที่บริสุทธิ์จะเย็นและแห้ง เย็นยิ่งกว่ายาใดๆ เมื่อความเย็นของดินทรายมาเจอกับความร้อนของไข้มันจะบรรเทาความร้อนนั้นลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อดินทรายนั้นถูกล้างให้สะอาดและทำให้แห้งแล้ว นอกจากนี้ดินทรายยังช่วยทำให้ความเปียกชื้นของแผลนั้นแห้งลงเนื่องจากมันเป็นสารทำแห้งที่แรงที่สุดตัวหนึ่ง มันจึงสามารถทำให้ความเปียกชื้นของแผลและน้ำเหลืองน้ำหนองของมันลดลงไป นอกจากนี้ยังทำให้เกิดความเย็นในอวัยวะที่ร้อนอยู่ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ภูมิต้านทานของร่างกายเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งจะมาเป็นตัวทำให้ความเจ็บปวดและโรคนั้นบรรเทาลงไปด้วยอนุมัติของอัลลอฮ์

ความหมายของหะดีษนี้ ท่านนบี ซล.ได้ใช้นิ้วจุ่มน้ำลายจากปากของท่านแล้วเอาไปจุ่มในดินทราย จะทำให้ดินทรายส่วนหนึ่งติดนิ้วมือมาและได้เอาสิ่งที่ติดนิ้วนี้มาทาที่แผล พร้อมทั้งกล่าวดุอาอ์ปัดเป่าดังกล่าวแล้ว เนื่องจากในดุอาอ์นั้นมีความเป็นศิริมงคลอยู่ข้างใน ด้วยการกล่าวพระนามของอัลลอฮ์ การปล่อยทิ้งการงานต่างๆ ให้เป็นสิทธิของพระองค์ การมอบหมายต่อพระองค์ มันจึงเป็นการรักษาโรคเดียวด้วยวิธีทั้งสองอย่างพร้อมๆ กันไป ทั้งสองอย่างนี้จะเสริมกันทำให้เกิดผลที่ดีมากขึ้นกว่าเดิม

คำของท่านนบี ซล.ที่ว่า ดินทรายในแผ่นดินของเรานั้นหมายถึงดินโดยทั่วไปหรือดินเมืองมะดีนะห์ เรื่องนี้มีสองความเห็น ไม่ต้องสงสัยเลยว่าในดินบางแห่งนั้นมีสิ่งที่เป็นแร่ธาตุพิเศษมากกว่าที่อื่นๆ ซึ่งแร่ธาตุนั้นมีคุณสมบัติเป็นยารักษาโรคได้ กาเลนได้กล่าวว่า "ข้าพเจ้าได้เห็นคนในเมืองอเล็กซานเดรียที่เป็นโรคท้องมานหรือม้ามโตใช้ดินทรายของอียิปต์มาทาตัว ตามขา ต้นขา มือ หลังและซี่โครง และเขาก็มีอาการดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด" เขายังกล่าวอีกว่า "ด้วยวิธีเช่นนี้เองที่ดินทรายนี้สามารถรักษาก้อนเน่าเปื่อยและก้อนบวมได้" และกล่าวต่อว่า "ฉันได้รู้จักกับชนเผ่าหนึ่งที่ท้องของเขาโตจากการเสียเลือดมากจากการถ่าย พวกนี้จะได้รับผลดีจากการใช้ดินทรายเหล่านี้มากอย่างเห็นได้ชัด และชนอีกกลุ่มหนึ่งที่สามารถใช้ยานี้รักษาโรคปวดเรื้อรังในอวัยวะบางแห่งอย่างได้ผล เขาจะหายจากโรคนั้นและกลับมาแข็งแรงได้ดังเดิมด้วยการใช้ดินทรายนี้เช่นกัน ผู้เป็นเจ้าของหนังสือ "อัลมะซีฮีย์" กล่าวว่า "ดินทรายที่มาจากเมืองกานูส เกาะแห่งมาสติก มีพลังชำระล้างสูงยิ่ง ทำให้เนื้องอกขึ้นได้ในแผลที่เน่าเปื่อย ทำให้แผลต่างๆ หายได้ ถ้าหากดินในสถานที่ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นมีความวิเศษดังกล่าว เมื่อนำมาเทียบกับดินในดินแดนแห่งศิริมงคลร่วมกับน้ำลายของท่านศาสดา ซล.ผสมกับการปัดเป่าโดยใช้พระนามของอัลลอฮ์ โดยมอบหมายความสำเร็จต่อพระองค์ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าพลังการปัดเป่าจะได้ผลหรือไม่ จะขึ้นอยู่กับผู้ที่ทำการปัดเป่านั้นเอง การรักษาแบบนี้ย่อมจะให้ประโยชน์กว่าอย่างไม่ต้องสงสัย

แนวทางการรักษาความเจ็บปวดด้วยการปัดเป่า

มีรายงานจาก "ซอเฮียะห์มุสลิม" จากท่านอุษมาน บินอะบีลอาสเขาได้ร้องเรียนต่อท่านนบี ซล.ว่า รู้สึกปวดเมื่อยตามตัวตั้งแต่เริ่มเข้าอิสลาม ท่านนบี ซล.จึงกล่าวว่า "เอามือของท่านวางบนบริเวณที่ปวดและจงกล่าวว่า บิสมิ้ลลาฮ์ สามครั้งและให้กล่าวว่า

"أعوذُ بِعِزةِ ا ـ وقُدرتِهِ مِن شر ما أَجِد وأُحاذِر"

ความว่า "ขอป้องกันด้วยความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮ์และเดชานุภาพของพระองค์จากสิ่งชั่วร้ายที่ข้าพเจ้าได้รับและความชั่วร้ายที่ข้าพเจ้าเฝ้าระวังอยู่" เจ็ดครั้ง (ซอเฮียะห์มุสลิม, 67/2202)

การรักษาด้วยวิธีนี้มีการกล่าวระลึกถึงพระผู้เป็นเจ้า การมอบหมายต่อพระองค์ การขอปกป้องด้วยความยิ่งใหญ่และเดชานุภาพของพระองค์จากสิ่งชั่วร้ายที่ทำให้เขาเจ็บปวด มีการกล่าวซ้ำๆ หลายๆ ครั้งเพื่อให้เกิด

ความสำเร็จขึ้นดังหมาย เช่นเดียวกับการให้ยาซ้ำๆ กันเพื่อขับสารพิษบางอย่างออกมาจากร่างกายและเลขเจ็ดก็เป็นเลขที่มีความสำคัญพิเศษกว่าเลขอื่นๆ ด้วย

ในหนังสือ “ซอฮีเฮน” ท่านนบี ซล.เคยไปเยี่ยมคนในครอบครัวของท่านและใช้มือขวาของท่านแตะที่ตัวของเขาและกล่าวว่า

اَللّهم ربَ الناسِ ،ِإذْهبِ الْبأسِ ، واشفِ أنت الشافِي ،

لاَ شِفَاءٌ ِإلا شِفَاؤك ، شِفَاءٌ لاَ يغادِر سقَماً

ความว่า “โอ้อัลลอฮ์เจ้าแห่งมนุษยชาติ ขอจงขับไล่สิ่งไม่ดีออกไป และขอจงโปรดทำให้หายป่วยด้วยเถิด ท่านผู้ทรงทำให้หาย ไม่มีการหายป่วยนอกจากท่านเป็นผู้ทำให้หาย ขอให้หายโดยไม่มีโรคใดหลงเหลืออยู่อีก” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5750) ในรุกยะห์อันนี้จะมีการส่งมอบไปยังพระผู้เป็นเจ้า เนื่องจากความสมบูรณ์เต็มเปี่ยมในความเป็นพระผู้เป็นเจ้าของพระองค์ ความเมตตาที่เต็มเปี่ยมของพระองค์ พระองค์เป็นผู้เดียวที่สามารถจะทำให้หายได้ ไม่มีการหายใดๆ นอกจากการหายจากพระองค์

แนวทางการรักษาอาการช้อคจากอุบัติภัยและความสูญเสีย

อัลกุรอ่าน ซูเราะห์ อัลบะก่อเราะห์ อายะห์ 155-157 กล่าวไว้ว่า

وبشر الصابرين

الذين إذا أصابتهم مصيبةٌ قالوا إنا لله وإنـا إليه راجعونَ

أولـئك عليهم صلوات من ربهم ورحمةٌ وأولـئك هم المهتدونَ

ความว่า ''บรรดาผู้ที่อดทนนั้นคือ ผู้ที่เมื่อเขาประสบกับภัยพิบัติใดๆ เขาก็จะกล่าวว่า แท้จริงเรานั้นเป็นสิทธิของอัลลอฮ์และเราจะต้องกลับไปหาพระองค์ พวกเขาเหล่านั้นจะได้รับการสรรเสริญจากพระผู้เป็นเจ้าและความเมตตาจากพระองค์ พวกเขาคือเหล่าผู้ที่ได้รับทางนำ''

และในหนังสือ ''มุสนัด'' ท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า ''ผู้ใดที่เมื่อเขาประสบเภทภัยใดๆ เขาจะกล่าวว่า แท้จริงเรานั้นเป็นสิทธิของอัลลอฮ์และเราจะต้องกลับไปหาพระองค์ โอ้อัลลอฮ์ขอจงทรงตอบแทนสิ่งที่ดีแก่ข้าพเจ้าจากภัยพิบัติครั้งนี้และทดแทนมันด้วยสิ่งที่ดีกว่าเดิม ไม่มีผู้ใดที่ทำเช่นนี้ได้นอกจากพระองค์อัลลอฮ์จะทรงตอบแทนสิ่งที่ดีแก่เขาต่อภัยพิบัติที่เขาได้รับและทดแทนเขาด้วยสิ่งที่ดีกว่า'' (ซอเฮียะห์อะห์หมัด, 27/4)

คำพูดเหล่านี้เป็นสิ่งที่มีผลดีอย่างยิ่งในเวลาที่ผู้หนึ่งประสบเคราะห์กรรม มีประโยชน์กับตัวเขาเองในการรักษาทั้งในขั้นเฉียบพลันและในขั้นภายหลังจากนั้น มันประกอบด้วยรากฐานที่ยิ่งใหญ่สองอย่าง ถ้าหากบ่าวของพระองค์ได้รู้ถึงสองสิ่งนี้ เขาก็จะรู้สึกผ่อนคลายขึ้นจากภัยพิบัติที่ประสบกับเขา

อย่างแรก ตัวของบ่าวนั้นและครอบครัวของเขา ทรัพย์สมบัติของเขาเป็นสิทธิของอัลลอฮ์โดยทั้งสิ้นอย่างแท้จริง ตัวบ่าวนั้นจริงๆ แล้วไม่มีอะไรเลยนอกจากตัวเปล่าๆ ดังนั้นเมื่อพระองค์เอาสิ่งเหล่านั้นคืนจากเขาไป ก็เหมือนกับผู้ที่ให้ยืมมาเอาสิ่งของๆ เขา ที่เคยยืมไปมาจากผู้ที่ยืมนั่นเอง ตัวบ่าวเองนั้นอยู่ในระหว่างความไม่มีสองครั้ง นั่นคือ ไม่มีเลยในครั้งแรกและไม่มีหลังจากถูกเอาคืนไป เขาได้ครอบครองสิทธินั้นเพียงชั่วคราวเสมือนการยืมไปในช่วงเวลาสั้นๆ เท่านั้นเอง และเขาเองก็ไม่ใช่เจ้าของอยู่แล้วในตอนแรกและก็ไม่ใช่ผู้ที่จะครอบครองได้ตลอดไปในตอนหลัง ดังนั้นทรัพย์สมบัติอันใดก็ตามย่อมไม่มีผลต่อตัวเขา เนื่องจากเขามิใช่ผู้ทรงสิทธิอย่างแท้จริงเลย การที่เขาใช้จ่ายทรัพย์สินเหล่านั้นก็เป็นเพียงการใช้จ่ายตามคำสั่งของผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงเท่านั้นเอง ไม่ใช่ใช้จ่ายในลักษณะของเจ้าของทรัพย์ตัวจริง ด้วยเหตุนี้ จึงไม่เป็นที่อนุญาตที่จะใช้จ่ายสิ่งเหล่านั้น นอกจากจะต้องใช้จ่ายตามความประสงค์ของผู้ที่เป็นเจ้าของแท้จริงเป็นหลัก

ข้อสอง เส้นทางเดินชีวิตของบ่าวและทางกลับของเขาก็คือ การกลับไปหาอัลลอฮ์ ซบ.พระผู้เป็นเจ้าที่แท้จริงของเขานั่นเอง เขาจะต้องอำลาโลกนี้ไปและกลับไปหาพระผู้เป็นเจ้าของเขาในสภาพดั้งเดิมที่เขาได้ถูกสร้างมาครั้งแรก ไม่มีครอบครัว ไม่มีทรัพย์สิน ไม่มีพวกพ้องใดๆ มีแต่ความดีและความชั่วที่เขาได้สร้างสมไว้เพียงเท่านั้น ดังนั้นเมื่อการเริ่มต้นของบ่าวและการสิ้นสุดของเขาเป็นสิ่งว่างเปล่าเพียงเท่านี้ เหตุใดเขาจึงจะต้องดีใจในการมีของทรัพย์สมบัติต่างๆ และเหตุใดเขาจึงจะต้องเสียใจเมื่อขาดมันไป ความคิดของเขาเกี่ยวกับสภาวะเริ่มต้นของเขาและการสิ้นสุดของเขา จึงเป็นยารักษาที่ดีที่สุดสำหรับโรคนี้ การรักษาด้วยวิธีนี้ยังเพิ่มความยึดมั่นมากขึ้นว่า สิ่งที่ประสบกับเขานั้นไม่ใช่เพราะความผิดของเขาแต่เป็นเพราะลิขิต ได้ถูกกำหนดไว้แล้ว ดังคำกล่าวของอัลลอฮ์ ซบ.ที่ว่า

ما أصاب مِن مصيبةٍ فِي الأرضِ ولاَ فِي أنفُسِكُم إلاَ فِي كِتابٍ من قَبل أن نبرأها إن ذَلِك علَى اللهِ يسِير

لِكَيلاَ تأسوا علَى ما فَاتكُم ولاَ تفْرحوا بِما آتاكُم والله لاَ يحِب كُل مختالٍ فَخورٍ

ความว่า “ไม่มีภัยพิบัติใดๆ ที่ประสบกับพวกเจ้าในโลกนี้หรือในร่างกายของเจ้าเอง นอกจากมันเป็นสิ่งที่ได้ถูกบันทึกไว้แล้วก่อนหน้านี้ ก่อนที่มันจะเกิดขึ้นจริง สิ่งเหล่านี้สำหรับอัลลอฮ์แล้วมันเป็นสิ่งที่ง่ายดายยิ่ง เพื่อที่พวกเจ้าจะได้ไม่หมดหวังในสิ่งที่พวกเจ้าสูญเสียไป และไม่ยินดีจนเกินเลยในสิ่งที่พวกเจ้าได้รับ และพระผู้เป็นเจ้านั้นไม่ทรงรักผู้ที่เย่อหยิ่งทะนงตน และผู้ที่โอ้อวด” (ซูเราะห์อัลหะดีด อายะห์, 22-23)

สิ่งที่ช่วยในการรักษาอีกอย่างหนึ่งก็คือ การพิจารณาสิ่งที่ประสบกับเขา เขาก็จะพบว่าพระเจ้าของเขาเหลือสิ่งดีๆ ไว้ให้กับเขามากมายกว่าภัยพิบัตินั้นๆ เสมอหรือมากกว่าด้วยซ้ำไป และสามารถให้ทดแทนได้มากมายกว่าสิ่งที่เขาเสียไปถ้าหากพระองค์ทรงประสงค์ สิ่งอื่นที่ช่วยรักษาอีกคือ การดับความเจ็บปวดที่เกิดจากภัยพิบัติด้วยการมองผู้อื่นที่ประสบภัยพิบัติเช่นกัน และให้เขาได้ตระหนักว่าเมื่อเขามองไปทางขวาหรือทางซ้ายเขาก็จะพบผู้ประสบภัยพิบัติอยู่ทั่วๆ ไป รอบตัวเขา ถ้าเขามองโลกทั้งโลกเขาก็จะพบว่ามนุษยชาติทั้งมวลล้วนประสบเคราะห์กรรมต่างๆ กันไป ความสนุกในโลกนี้เป็นเพียงความฝันหรือเงาที่มีแต่จะผ่านไป มีหัวเราะหนึ่งครั้งมีร้องไห้หลายครั้ง ไม่มีที่ใดที่มีแต่ความสุขแต่จะต้องมีทั้งสุขและทุกข์ปะปนกันไป อิบนิมัสอูดกล่าวว่า “ทุกๆ ความสุขจะต้องตามมาด้วยความทุกข์ ไม่มีบ้านใดจะเต็มไปด้วยความหรรษานอกจากจะตามมาด้วยความเสียใจภายหลัง” อิบนิซะรีเรนกล่าวว่า “ไม่มีเสียงหัวเราะใดนอกจากจะตามมาด้วยเสียงร้องไห้”ฮินดน บินตินัวอ์มานกล่าวว่า “ครั้งหนึ่งพวกเราเคยเป็นพวกที่ยิ่งใหญ่มากที่สุดในบรรดาคนทั้งหลาย มีทรัพย์สมบัติมากมาย แต่เมื่อเวลาผ่านไปพระอาทิตย์เริ่มตกลงเรากลับกลายเป็นผู้ที่ยากจนที่สุดในบรรดามนุษย์ เป็นสิ่งที่อัลลอฮ์ได้สัญญาเอาไว้แล้วที่จะไม่มีบ้านใดจะเต็มไปด้วยความดีความสุขนอกจากจะต้องได้รับบทเรียนหรือความทุกข์ด้วยเช่นกัน ได้มีชายคนหนึ่งถามนางเกี่ยวกับเรื่องที่ผ่านมา นางกล่าวว่า เราตื่นมาในตอนเช้าและไม่มีคนอาหรับคนใดจะไม่ต้องการขอสิ่งของต่างๆ จากเรา แต่ครั้นถึงเวลาเย็นไม่มีอาหรับคนใดจะไม่สงสารและเวทนาเรา วันหนึ่งน้องของนางคือฮุรเกาะห์ร้องไห้ในช่วงที่นางยังเป็นผู้ยิ่งใหญ่อยู่ ก็มีคนปลอบว่าเธอร้องไห้ทำไม มีใครทำอะไรเธอหรือ น้องสาวนางตอบว่า เปล่าหรอก แต่ฉันเห็นว่าครอบครัวของฉันนั้นมีความสุขสบายมากและฉันก็นึกได้ว่า ไม่มีครอบครัวใดจะเต็มไปด้วยความสุขนอกจากจะต้องมีความทุกข์ตามมา อิสหาก อิบนิตอลฮะห์กล่าวว่า ฉันได้เข้าไปหานางในวันหนึ่งและกล่าวกับนางว่า ท่านได้รับบทเรียนอะไรบ้างจากเรื่องราวของกษัตริย์ทั้งหลาย นางตอบว่า สิ่งที่เราได้รับในวันนี้ดีกว่าสิ่งที่เราได้รับเมื่อวานนี้ ฉันได้พบในหนังสือว่า ไม่มีครอบครัวใดที่มีชีวิตอยู่อย่างมีความสุขนอกจากเขาจะต้องได้รับบทเรียนหลังจากนั้น ไม่มีวันเวลาใดที่ผ่านพ้นไปแล้วแสดงให้เราเห็นถึงแต่สิ่งที่ชอบ นอกจากมันจะซ่อนสิ่งที่ไม่ชอบไว้ในภายหลัง

สิ่งช่วยรักษาอีกอย่างหนึ่งคือ ความรู้สึกที่ว่า ความโศกเศร้าใดๆ ไม่ทำให้ภัยพิบัตินั้นหายไป มีแต่จะทำให้เรื่องเลวร้ายลงกว่าเดิม และทำให้ความเจ็บป่วยเพิ่มมากขึ้น สิ่งที่ช่วยรักษาอีกอย่างหนึ่งคือ ความรู้ว่า การไม่ได้รับผลตอบแทนของความอดทนและยอมรับชตากรรม อันได้แก่ ความเมตตาและทางนำที่ถูกต้องจากพระองค์อัลลอฮ์ ซบ. นั้นเป็นสิ่งสูญเสียที่ยิ่งใหญ่กว่าภัยพิบัติที่เขาได้รับ และรางวัลที่เขาได้รับจะยิ่งใหญ่กว่าภัยพิบัติของเขาเสมอ

สิ่งช่วยรักษาอีกอย่างหนึ่งคือ ความรู้สึกที่ว่า ความโศกเศร้าที่เขามีจะทำให้ศัตรูดีใจ ทำให้เพื่อนๆ พลอยเสียใจไปด้วย ทำให้พระเจ้าพิโรธ ทำให้มารร้ายมีความสุข จะทำลายรางวัลของเขาที่ควรได้รับและทำให้จิตใจอ่อนแอลง แต่ถ้าเขาอดทนเข้มแข็งจะทำให้มารร้ายต้องหนีหาย ทำลายแผนการร้ายของมันได้ ทำให้พระเจ้าพอใจ ทำให้เพื่อนๆ ดีใจ ทำให้ศัตรูเสียใจ กลายเป็นผู้ที่ปลอบโยนคนอื่นก่อนที่คนอื่นๆ จะมาปลอบโยนเขา และนี่คือความมั่นคง ความสมบูรณ์พร้อมของสภาพจิตใจที่ดี ไม่ใช่การหน้าบึ้ง กล่าวคำหยาบคาย คำด่าต่างๆ หรือแสดงความไม่พอใจต่อสิ่งที่อัลลอฮ์ ซบ. ได้ลิขิตให้

สิ่งช่วยรักษาอีกอย่างหนึ่งคือ การได้รู้ว่า เขาจะได้รับผลดีตอบแทน จากการอดทนและพอใจและนั่นก็คือ ความสุข ความสงบที่มากมายกว่า สิ่งที่ได้สูญเสียไป เขาจะรู้สึกพอเพียงเมื่อได้นึกถึงที่พำนักในสรวงสวรรค์ที่เป็นผลตอบแทนกับผู้ที่กล่าวสรรเสริญพระผู้เป็นเจ้าและขอพึ่งพิงพระองค์ ดังนั้นเมื่อเขาได้พิจารณาดูว่า อะไรจะยิ่งใหญ่

กว่ากันระหว่างภัยพิบัติที่เกิดกับเขาเวลานี้และภัยพิบัติที่จะเกิด หากเขาพลาดไม่ได้รับบ้านแห่งการสรรเสริญในสรวงสวรรค์อันสถาพรในหะดีษมัรฟัวอ์ของท่านอิหม่ามติรมิซีย์กล่าวว่า “ในวันกิยามะห์นั้น คนบางคนจะอยากให้เขาถูกกรีดผิวหนังด้วยมีดในโลกนี้ เมื่อเขาได้เห็นผลตอบแทนที่พระผู้เป็นเจ้าได้มอบให้แก่คนที่ถูกภัยพิบัติ” (ระดับอ่อน ติรมิซีย์, 2402) ชาวสะลัฟบางท่านได้กล่าวว่า “ถ้าไม่มีการประสบภัยพิบัติในโลกนี้แล้วเราก็จะไปสู่วันกิยามะห์ในสภาพล้มละลาย”

สิ่งที่ช่วยในการรักษาอีกอย่างหนึ่งคือ การทำให้จิตใจของเขาให้สงบสบายด้วยความหวังสิ่งตอบแทนจากพระเจ้า ซึ่งไม่มีสิ่งใดจะเสมอเหมือนได้

สิ่งที่ช่วยรักษาอีกอย่างหนึ่งคือ การได้รู้ว่า สิ่งที่เขาจะได้รับจากภัยพิบัติครั้งนี้ขึ้นอยู่กับตัวเขาเอง ถ้าเขาพอใจยอมรับ จิตใจของเขาก็จะได้รับความพอใจและสงบ ถ้าเขาไม่พอใจหรือโกรธภัยพิบัตินั้น เขาก็จะได้รับความโกรธและไม่พอใจนั้นไปเอง ดังนั้นจึงควรเลือกในสิ่งที่ดีกว่า ถ้าเขาเกิดความโกรธและปฏิเสธแล้ว เขาก็จะได้รับการบันทึกว่าเป็นผู้ที่เสียหาย แต่ถ้าเขาเสียใจมากต่อภัยพิบัติจนทำให้ไม่ยอมทำในสิ่งที่พระเจ้าสั่งใช้เขา กลับไปทำในสิ่งที่อัลลอฮ์ ซบ. ทรงห้าม เขาก็จะถูกบันทึกไว้ว่าเป็นผู้ที่ละทิ้งหน้าที่ ถ้าหากเขาคร่ำครวญบ่นว่าไม่ยอมอดทน เขาก็จะถูกบันทึกไว้ว่าเป็นผู้ที่กระทำทุจริตต่อตัวเอง ถ้าหากเขาต่อต้านลิขิตของอัลลอฮ์ ซบ.และตั้งคำถามหรือมีความสงสัยเกี่ยวกับความปรีชาของพระองค์ เขาก็กำลังเข้าไปในประตูแห่งความจอมปลอมและหลอกลวง ถ้าเขาพอใจ เขาก็จะได้รับการบันทึกไว้ในหมู่บ่าวที่รู้จักพอ ถ้าหากเขาขอบคุณและสรรเสริญต่อพระองค์ เขาก็จะได้รับการบันทึกให้เป็นบ่าวในกลุ่มผู้ที่ขอบคุณ ถ้าภัยพิบัติทำให้เขา อยากจะเจอพระผู้เป็นเจ้าของเขา เขาก็จะถูกบันทึกให้เป็นบ่าวผู้จริงใจและรักในอัลลอฮ์ ซบ.

ท่านติรมิซีย์และท่านอะห์หมัดได้เล่าว่า ท่านนบี ซล.ได้ทรงกล่าวว่า “ถ้าพระองค์อัลลอฮ์ทรงรักประชาชาติใด พระองค์ก็จะให้เกิดมีภัยพิบัติขึ้นกับพวกเขา และผู้ใดในหมู่พวกเขานั้นพอใจและยอมรับ เขาก็จะได้รับความพอใจนั้นจากอัลลอฮ์ และผู้ใดโกรธไม่พอใจ เขาก็จะได้รับความโกรธและไม่พอใจจากอัลลอฮ์เช่นกัน” ในรายงานของท่านอะห์หมัดนั้นเพิ่มว่า “ผู้ใดเศร้าเสียใจ เขาก็จะได้รับความเศร้าเสียใจเช่นกัน” (ซอเฮียะห์ อะห์หมัด, 427/5)

สิ่งช่วยรักษาอีกอย่างหนึ่งคือ การที่ได้รับรู้ว่า แม้เขาจะเศร้าเสียใจเพียงไร แต่สิ่งสุดท้ายที่เขาจะต้องทำก็คือการอดทนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และเมื่อนั้นเขาก็จะต้องอดทนโดยไม่ได้รับความดีตอบแทน มีนักปราชญ์บางท่านกล่าวว่า “ผู้ที่ฉลาดนั้น ในวันแรกที่เกิดภัยพิบัติ เขาจะทำในสิ่งที่ผู้โง่เขลาจะต้องทำ ในวันหลังจากนั้น และผู้ใดที่ไม่อดทนอย่างดียิ่งในตอนแรก เขาจะต้องถูกบังคับให้ลืมเหตุการณ์นั้น ดังเช่นที่สัตว์เดียรฉานลืม” และในหะดีษซอเฮียะห์เป็นหะดีษมัรฟัวอ์ กล่าวว่า “การอดทนในตอนแรกที่โดนสิ่งไม่ดีนั้น เป็นการอดทนที่ดีที่สุด” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 1302) ท่านอัชอะห์ บินกอยซ์ได้กล่าวว่า “ท่านจงอดทนด้วยความศรัทธาและหวังในความดีเถิด มิฉะนั้นท่านก็จะต้องถูกบังคับให้ลืมเหมือนกับสัตว์ที่ลืม”

และส่วนหนึ่งที่ช่วยในการรักษาคือ การรู้ว่ายาที่มีประโยชน์ที่สุดสำหรับเขาก็คือการเห็นด้วยกับพระเจ้าของเขาว่าสิ่งที่พระองค์ให้เกิดกับเขานั้นเป็นด้วยความรักและความพอใจในตัวเขานั่นเอง และสิ่งสำคัญหรือเคล็ดลับสำหรับความรักก็คือ การเห็นด้วยกับผู้ที่เขารักและรักเขา ผู้ใดอ้างว่าตนเองรักคนๆ หนึ่งแต่กลับโกรธในสิ่งที่คนรักของเขาได้กระทำไปหรือสิ่งที่คนรักของเขาชอบเท่ากับเขานั้นเป็นผู้ที่โกหกไม่ได้มีความรักจริง ท่านอบูดัรดาอ์ได้กล่าวว่า “แท้จริงอัลลอฮ์นั้น เมื่อพระองค์ได้ลิขิตแล้ว ทุกอย่างก็จะเป็นไปตามนั้น และพระองค์ต้องการให้ยอมรับและพอใจกับลิขิตนั้น” เหล่านี้คือ ยาและการรักษาที่จะไม่ได้ผล ถ้าทั้งสองฝ่ายไม่ได้รักกัน และฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผู้เดียวจะรักษาให้หายไม่ได้

และส่วนที่ช่วยรักษาอีกอย่างหนึ่งคือ การชั่งน้ำหนักระหว่างสองสิ่งที่ให้ความสุขแก่เขาและอันไหนที่จะยั่งยืนกว่ากัน สองสิ่งนั้นได้แก่ รสชาติของความสุขจากสิ่งที่เขาได้รับและรสชาติของความสุขจากภาคผลที่อัลลอฮ์ ซบ.จะ

ให้แก่เขา ถ้าหากชั่งน้ำหนักแล้ว เห็นจริงว่าสิ่งที่มีน้ำหนักมากกว่าคืออะไร เขาก็จะมีความรู้สึกโน้มเอียงไปทางนั้น เขาก็จะสรรเสริญพระองค์และเห็นด้วยกับพระองค์ แต่ถ้าหากเขาชอบอันที่ได้รับความสุขน้อยกว่า เขาก็จะต้องรู้ว่าภัยพิบัติที่เกิดขึ้นแก่เขานั้นเกิดที่หัวใจของเขา ศาสนาของเขาและมันยิ่งใหญ่กว่าภัยพิบัติที่กำลังเกิดกับเขาอยู่ในโลกดุนยาปัจจุบัน

ส่วนหนึ่งที่ช่วยรักษาก็คือ การรับรู้ว่าผู้ที่ทำให้เกิดภัยพิบัติใดๆ ขึ้นนั้น คือเจ้าแห่งการปกครองของผู้ปกครองทั้งมวล และเป็นผู้เมตตาสูงสุดในบรรดาผู้เมตตาทั้งมวล และพระองค์คือพระผู้เป็นเจ้า ซึ่งจะไม่ส่งอะไรมาเพื่อทำลายตัวเขาหรือเพื่อลงโทษเขา แต่พระองค์ต้องการให้เขาแสดงความอดทน ความพอใจและความศรัทธาของเขาออกมา และเพื่อพระองค์จะได้ฟังการขอความช่วยเหลือจากเขาและการขอร้องการร้องเรียนจากเขา ท่านเช็คอับดุลกอเดรกล่าวว่า "โอ้ลูกของฉัน แท้จริงภัยพิบัติต่างๆ มิได้มาเพื่อทำลายเจ้า แต่มันมาเพื่อทดสอบความอดทนของเจ้าและศรัทธาของเจ้า โอ้ลูกเอ๋ย ลิขิตนั้นเหมือนสิงโตและสิงโตนั้นจะไม่กินสัตว์ที่ตายแล้ว" จุดมุ่งหมายคือ "ภัยพิบัติต่างๆ นั้นเหมือนกับเครื่องสูบลมของช่างทองที่จะขจัดความไม่บริสุทธิ์ของทองออกไปให้หมด หลังจากนั้นสิ่งที่เหลืออยู่อาจจะเป็นทองแท้หรืออาจจะเป็นเพียงเศษขยะทั้งหมดก็ได้ ถ้าไม่มีทองที่บริสุทธิ์อยู่เลย" ถ้าหากเครื่องสูบลมนี้ไม่มีประโยชน์ในโลกดุนยานี้แล้ว เขาก็จะต้องเผชิญเครื่องสูบลมอันใหม่ที่ยิ่งใหญ่กว่าในวันอาคิเราะห์ ดังนั้นถ้าหากบ่าวของพระองค์รู้ว่าสิ่งที่เขาเผชิญอยู่คือเครื่องสูบลมของดุนยา เพื่อทำให้เขาบริสุทธิ์ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีสำหรับเขา และไม่ว่าอย่างไรก็ตามเขาก็จะต้องเผชิญกับเครื่องสูบลมเครื่องใดเครื่องหนึ่งอยู่ดี เขาก็จะรู้ว่าลิขิตนั้นเป็นความเมตตาจากอัลลอฮ์ ซบ.เพื่อให้โดนเครื่องสูบลมนั้นแต่เนิ่นๆ

และสิ่งที่ช่วยรักษาอีกสิ่งหนึ่งคือ ความรู้ว่า ถ้าหากไม่มีการทดสอบและไม่มีภัยพิบัติเกิดขึ้นในโลกดุนยานี้แล้ว บ่าวของอัลลอฮ์ ซบ.ก็จะต้องประสบกับโรคที่ร้ายแรงกว่านั้น นั่นคือโรคของความโอ้อวดตัวเอง ความหยิ่งผยอง ความมีจิตใจแข็งกระด้าง ซึ่งโรคทั้งหมดนี้ คือสาเหตุใหญ่ที่จะทำลายตัวเขาทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ดังนั้นจึงถือได้ว่า เป็นเมตตาของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ที่จะให้เขา ได้รับความขาดแคลนชั่วขณะหนึ่งโดยการให้มีภัยพิบัติที่เป็นเสมือนยารักษาโรคมาประสบกับเขา ยาเหล่านี้จะเป็นเกราะป้องกันจากโรคที่ได้กล่าวมาแล้ว เป็นการระวังรักษาสุขภาพทางจิตของผู้เป็นบ่าวของพระองค์ เป็นการขจัดของเสียซึ่งจะทำอันตรายแก่ผู้ป่วยออกจากร่างกายเขา ดังนั้นการให้เกิดภัยพิบัติแก่บ่าวจึงถือเป็นความกรุณาของพระองค์ ถ้าหากพระองค์ไม่รักษาอาการป่วยไข้ของบ่าวด้วยการทดสอบและให้เกิดภัยพิบัติแล้ว เขาก็จะกลายเป็นผู้ยะโส ผู้กดขี่ จองหองทะนงตน และอัลลอฮ์ ซบ.นั้นเมื่อพระองค์ทรงประสงค์จะให้สิ่งที่ดีแก่บ่าวของพระองค์ พระองค์ก็จะประทานยาแก่เขา นั่นคือการทดสอบและภัยพิบัติต่างๆ ตามสภาพของเขา เพื่อเป็นการขจัดสิ่งไม่ดีต่างๆ ที่จะทำลายตัวเขาออกไปจนกว่าร่างกายของเขาจะบริสุทธิ์สะอาดปราศจากของเสียใดๆ อีก และทำให้เขาได้มีตำแหน่งที่ดีในโลกนี้ นั่นคือบ่าวที่แท้จริงของอัลลอฮ์ ซบ.และจะเพิ่มพูนผลบุญในโลกหน้าแก่เขา

ส่วนหนึ่งที่ช่วยรักษาคือ การที่ได้รู้ว่า ความขมขื่นในโลกดุนยานี้คือของหวานหอมในวันอาคิเราะห์ พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.จะเปลี่ยนแปลงให้เป็นเช่นนั้น และความหอมหวานของโลกนี้ก็คือความขมในโลกหน้าเช่นกัน และแน่นอนการเปลี่ยนแปลงจากความขมเพียงชั่วขณะไปเป็นความหวานอันสถาพรในโลกหน้าย่อมเป็นสิ่งที่ดีกว่า หวานชั่วขณะแต่ขมตลอดกาล ถ้ายังไม่เชื่อในจุดนี้ก็คงต้องหันไปพิจารณาดูคำพูดแห่งความจริงที่ว่า "สวรรค์นั้นจะห้อมล้อมไปด้วยสิ่งที่ไม่น่าพอใจ และนรกนั้นจะห้อมล้อมไปด้วยสิ่งยั่วยวนอารมณ์" เมื่อผู้มีสติปัญญาพิจารณาคำพูดนี้จะเห็นได้ชัดเจนถึงความจริง โดยเฉพาะพวกผู้ชายที่มักจะชอบความหอมหวานเพียงชั่วคราวมากกว่าความหวานอันสถาพรที่ไม่มีวันเหือดหาย และมักจะไม่สามารถทนทานความขมขื่นเพียงชั่วโมงหนึ่งได้เพื่อแลกกับความสุขชั่วนิรันดร์ ไม่สามารถทนต่อการทดสอบได้แม้เพียงหนึ่งชั่วโมงเพื่อแลกกับการอภัยตลอดไป ปัจจุบันนั้นเป็นสิ่งที่เขาได้เห็น ส่วนอนาคตเป็นสิ่งที่มองไม่เห็น ศรัทธาที่อ่อนแอทำให้ใช้อารมณ์ความใคร่เป็นตัวตัดสินสิ่งเหล่านี้รวมกัน ทำให้เกิดการเลือกเอาของที่ได้มาอย่างรวดเร็วและปฏิเสธวันแห่งการตัดสิน สภาพนี้คือความจริงที่เห็นกันโดยทั่วไปทั้งคนชั้นสูงและคนชั้นต่ำ

ดังนั้นจงผลักดันจิตใจของท่านให้เข้าไปหาสิ่งที่อัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงสัญญาแก่บรรดาผู้แทนของพระองค์ และผู้ที่เชื่อฟังพระองค์ว่าจะได้ความเมตตาอันยืนนานตลอดไป ความสุขชั่วนิรันดร์ ชัยชนะที่ยิ่งใหญ่ และได้ทรงสัญญาแก่ผู้ที่ทำชั่วและหลงผิดว่า พวกเขาจะได้รับการลงโทษตลอดชั่วกาลนาน ดังนั้นก็จงเลือกเอา จะระหว่างสองทางนี้ อันไหนเหมาะสมกับท่านและมนุษย์ทุกๆ คน ก็จะทำตามสภาพจิตใจของเขา ทุกๆ คนจะทำสิ่งที่เหมาะสมกับตัวเขา และอัลลอฮ์ ซบ.นั้นคือ ผู้ที่ประทานความสำเร็จทั้งมวล

แนวทางการรักษาโรคซึมเศร้า วิตกกังวล ความสูญเสีย

รายงานจาก “ซอฮีเฮน” จากท่านอิบนิอับบาสว่า แท้จริงท่านร่อซูลุ้ลลอฮ์ ซล.เมื่อท่านประสบความสูญเสีย ท่านจะกล่าวว่า

لاَ إِلَهَ إِلا ا ُ الْعظِيم ا ِلْيم ، لاَ إِلَهَ إِلا ا ُ رب الْعرشِ الْعظِيمِ ،

لاَ إِلَهَ إِلا ا ُ رب السماواتِ السبعِ ، ورب الأَرضِ رب الْعرشِ الْكَرِيمِ

ความว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ ซบ.ผู้ยิ่งใหญ่ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ ซบ.พระผู้เป็นเจ้าแห่งบัลลังก์อันยิ่งใหญ่ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ พระผู้เป็นเจ้าแห่งฟากฟ้าทั้งเจ็ดและผืนดิน พระเจ้าแห่งบัลลังก์ที่เมตตา” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 6346)

ในหนังสือ “ญามิอ์ติรมิซีย์” จากท่านอนัสรายงานว่า ท่านนบี ซล.นั้น เมื่อท่านรู้สึกเศร้าใจท่านจะกล่าวว่า

يا حي يا قَيوم بِرحمتِك أَستغِيثُ

ความว่า “โอ้ผู้ทรงเป็น ผู้ทรงดำรงอยู่ตลอดไปด้วยเมตตาของท่าน โปรดช่วยเหลือข้าพเจ้าด้วยเถิด” (ระดับอ่อน ติรมิซีย์, 3524)

จากอบีหุรอยเราะห์ รด.รายงานว่า ท่านนบี ซล.นั้นเมื่อมีสิ่งใดมาทำให้ท่านวิตกกังวล พระองค์จะยกมือขึ้นสู่ฟากฟ้าและกล่าวว่า

سبحانَ ا ُ الْعظِيم

ความว่า “มหาบริสุทธิ์คืออัลลอฮ์ผู้ยิ่งใหญ่” และเมื่อท่านได้ขอดุอาอ์ไปมากแล้วท่านก็จะกล่าวว่า

يا حي يا قَيوم

ความว่า “โอ้ผู้ทรงเป็น ผู้ทรงดำรงอยู่”

ในหนังสือ “สุนันอบีดาวูด” จากท่านอบีบักร รด.เล่าว่า ท่านร่อซูลุ้ลลอฮ์ ซล.ได้กล่าวว่า “ดุอาอ์สำหรับผู้ที่ซึมเศร้า” คือ

اَللهم رحمتك أَرجو ، فَلاَ تكِلْنِي إِلَى نفْسِي طَرفَةَ عينٍ ،

وأَصلِح لِي شأْنِي كُلَه ، لاَ إِلَه إِلا أَنت

ความว่า “โอ้อัลลอฮ์ โปรดประทานความเมตตาแก่ข้าพระองค์ด้วยเถิด โปรดอย่าให้ข้าพระองค์ต้องพึ่งพิงเพียงตัวเองตามลำพังเลย ขอจงแก้ไขการงานของข้าพระองค์ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีทุกๆ สิ่งไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากท่านเท่านั้น”

ในหนังสือสุนันเช่นกันจากท่านอัสมาอ์ บินติอุมีสกล่าวว่า ท่านนบี ซล.ได้กล่าวกับฉันว่า “ฉันยังไม่ได้บอกท่านหรือถึงดุอาอ์ที่พวกท่านควรกล่าวเวลาสูญเสีย” ที่ว่า

ا ُ ربى لاَ أُشرِك بِهِ شيئًا

ความว่า “โอ้อัลลอฮ์ พระเจ้าของฉัน ฉันจะไม่ตั้งภาคีต่อพระองค์แม้แต่อย่างเดียว” ในบางรายงานบอกให้กล่าวเจ็ดครั้ง

ในมุสนัดของอิหม่ามอะห์หมัด จากท่านอิบนิมัสอูด จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า "เมื่อเกิดความกังวล ความเศร้าโศกเสียใจกับบ่าวของอัลลอฮ์ ซบ." และเขาได้กล่าวว่า

اَللهم إني عبدك ، ابن عبدك ، ابن أمتك ناصيتي بيدك ، ماض في حكمك ،

عدل في قضاؤك ، أسألك بكل اسم هو لك سميت به نفسك ، أو أنزلته في كتابك ،

أو علمته أحداً من خلقك ، أو استأثرت به في علم الغيب عندك

أنْ تجعلَ القُرآنَ العظيم ربيع قلبي ، ونور صدري وجلاء حزني ، وذهاب همي

ความว่า "โอ้อัลลอฮ์ ซบ.แท้จริงข้าพระองค์เป็นบ่าวของท่าน เป็นบุตรของบ่าวชายของท่าน เป็นบุตรของบ่าวหญิงของท่าน โชคชะตาของข้าพระองค์อยู่ในมือของท่าน สิ่งที่ท่านตัดสินเกี่ยวกับข้าพระองค์จะต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอน คำพิพากษาของท่านต่อข้าพระองค์นั้นเป็นสิ่งที่เที่ยงธรรมแล้ว ข้าพระองค์ขอวิงวอนต่อท่านด้วยทุกๆ พระนามของท่านและทุกพระนามที่ท่านได้เรียกตัวท่าน หรือที่ได้มีเขียนไว้ในคัมภีร์ของท่าน หรือที่ท่านได้สอนเหล่าผู้ถูกสร้างให้รู้ หรือที่ท่านเก็บไว้ไม่ให้ใครรู้ ขอจงโปรดให้อัลกุรอ่านเป็นสิ่งที่ทำให้หัวใจของข้าพระองค์ชุ่มชื่นสว่างไสว ขจัดความเศร้าหมองภายในใจของข้าพระองค์ขับไล่ความวิตกกังวลของข้าพระองค์ไป" ไม่มีผู้ใดที่เมื่อเขากล่าวเช่นนี้แล้วนอกเสียจากพระองค์จะให้ความกังวลและความเสียใจทั้งหมดนั้นหลุดพ้นไปจากเขา และแทนที่ด้วยความสุขความสบายใจ (ซอเฮียะห์อะห์หมัด, 394/1)

ในหนังสือของติรมิซีย์ จากท่านซะอ์ด บินวะกอซได้กล่าวว่า ท่านนบี ซล.ได้ทรงกล่าวว่า "คำร้องขอของพวกนูน (นบียูนุส) ที่ได้กล่าวขอจากพระเจ้าของเขาเมื่อเขาอยู่ในท้องปลาวาฬว่า

لاَ إله إلا أنت سبحانك إني كُنت من الظالمين

ความว่า "ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากท่าน พระผู้มหาบริสุทธิ์ แท้จริงฉันนั้นเคยเป็นหนึ่งในผู้ที่ผิดพลั้งไป" ไม่มีมุสลิมคนใดที่เมื่อได้ร้องขอเช่นนี้แล้วนอกจากพระองค์จะตอบรับการร้องขอของเขา" (ซอเฮียะห์ติรมิซีย์, 3505) และในรายงานหนึ่งกล่าวว่า "ฉันรู้จักคำๆ หนึ่งที่ไม่มีผู้ที่สูญเสียคนใดได้กล่าวนอกจากอัลลอฮ์จะให้ความสุขแก่เขา คำกล่าวนั้นคือคำกล่าวของพี่น้องของฉัน นบียูนุส"

ในหนังสือสุนันอบีดาวูด จากอบีสอี๊ด อัลคุดรีย์ได้กล่าวว่า "วันหนึ่งท่านนบี ซล.ได้เข้าไปในมัสยิดและได้พบกับชายคนหนึ่งจากชาวอันศอร ชื่ออบูอุมามะห์ท่านจึงได้กล่าวขึ้นว่า "โอ้อบูอุมามะห์ เหตุใดฉันจึงได้พบท่านในมัสยิดนี้ทั้งๆ ที่ไม่ใช่เวลาละหมาด" ท่านอบูอุมามะห์ได้กล่าวตอบว่า "ความโศกเศร้าและหนี้สินทำให้ข้าพเจ้าต้องมา โอ้ท่านร่อซูลุลลอฮ์" ท่านนบี ซล.จึงได้กล่าวว่า "ฉันไม่ได้สอนท่านหรือถึงคำๆ หนึ่งที่เมื่อท่านกล่าวมันแล้วพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.จะทรงขับไล่ความทุกข์ระทมความกังวลของท่านให้หมดไป และทำให้ท่านหลุดพ้นหนี้สิน" ท่านอุมามะห์กล่าวว่า "ยังเลยท่านร่อซูลุลลอฮ์" ท่านนบี ซล.จึงได้บอกว่า "จงกล่าวในเวลาเช้าและเวลาเย็นว่า

اَللهم إني أعوذُ بك من الهم والحزن ، وأعوذُ بك من العجز والكسل ،

وأعوذُ بك من الجبن والبخل ، وأعوذُ بك من غلبة الدين وقهر الرجال

ความว่า "โอ้อัลลอฮ์ ข้าพเจ้าขอความคุ้มครองต่อท่านจากความวิตกกังวลและความเศร้าเสียใจต่างๆ และขอความคุ้มครองจากความอ่อนแอและความขี้เกียจ ขอความคุ้มครองจากความขี้ขลาดและความตระหนี่ ขอความคุ้มครองจากหนี้สินล้นพ้นตัว และจากการถูกบังคับโดยผู้อื่น"

ท่านอบูอุมามะห์ได้กล่าวว่า หลังจากนั้นฉันก็ได้ทำตามที่ท่านนบี ซล.สั่ง ความวิตกเศร้าหมองก็ได้พ้นไปจากฉัน และหนี้สินของฉันก็สามารถใช้ได้จนหมด (ระดับอ่อน อบูดาวูด, 1555)

ในหนังสือสุนันอบีดาวูดจากท่านอับบาสกล่าวว่า ท่านร่อซูลุ้ลลอฮ์ ซล.ได้ทรงกล่าวไว้ว่า "ผู้ใดที่กล่าวคำขออภัยโทษต่ออัลลอฮ์ ซบ.บ่อยๆ พระองค์จะให้ความวิตกเศร้าหมองของเขาเปลี่ยนเป็นความยินดีและความลำบากของเขากลายเป็นมีหนทางออกได้ และโชคลาภของเขาจะได้รับอย่างที่เขาไม่อาจคาดคำนวณได้เลย" (ระดับอ่อน อบูดาวูด, 1518)

ในหนังสือ "อัลมุสนัด" ท่านนบี ซล.นั้น เมื่อท่านมีความเศร้าเสียใจในเรื่องใดๆ ท่านก็จะไปละหมาด (ระดับดี อะห์หมัด, 388/5) และอัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงตรัสไว้ในอัลกุรอ่านซูเราะห์อัลบะกอเราะห์ อายะห์ 45 ว่า

واستعينوا بالصبر والصلاة

ความว่า "จงขอความช่วยเหลือ ด้วยความอดทนและการละหมาด" (อัลบะกอเราะห์, 45)

ในหนังสือ "สุนัน" กล่าวว่า "พวกท่านทั้งหลายต้องพลีชีพในหนทางของอัลลอฮ์ ซบ.เพราะมันเป็นประตูหนึ่งที่นำไปสู่สวรรค์ และอัลลอฮ์ ซบ.จะทรงขับไล่ความทุกข์กังวลความเสียใจให้พ้นไปจากเขา" (ซอเฮียะห์ อะห์หมัด, 319/5)

รายงานจากท่านอิบนิอับบาส จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า "ผู้ใดมีความทุกข์กังวลหรือเสียใจมากก็จงกล่าวคำว่า

لا حولَ ولا قُوةَ إلا بِا ـ

ความว่า "ไม่มีพลังอำนาจใดๆ และสภาพใดๆ นอกจากด้วยอัลลอฮ์" ยืนยันจากหนังสือ "ซอฮีเฮน" ว่า คำกล่าวนี้ถือเป็นคลังหนึ่งของสวรรค์ (ซอเฮียะห์บุคอรี, 6409) ในหนังสือของติรมิซีย์กล่าวว่า "มันเป็นประตูหนึ่งของประตูแห่งสรวงสวรรค์" (ระดับดี ติรมิซีย์, 3581)

วิธีรักษาแบบนี้ประกอบด้วยตัวยาสิบห้าชนิด ถ้าหากมันยังไม่แรงพอที่จะขจัดความเศร้าเสียใจวิตกกังวลและความทุกข์ต่างๆ ให้หายไปได้แล้ว แสดงว่าโรคนั้นได้เข้าเกาะกุมคนๆ นั้นจนแก้ไขได้ยาก จะต้องพยายามขจัดที่ต้นตอคือสาเหตุของความเศร้าทั้งหมดจึงจะหายได้ ตัวยาเหล่านั้นคือ

1. มีการศรัทธาในพระผู้เป็นเจ้าผู้ทรงสร้าง ผู้ทรงปกครองและทรงเป็นเจ้าของทุกๆ สิ่งที่ถูกบังเกิดขึ้นเพียงองค์เดียว
2. การมีศรัทธาในความเป็นพระผู้เป็นเจ้าที่ต้องเคารพบูชาเพียงองค์เดียว
3. การศรัทธายึดมั่นในความเป็นหนึ่งเดียวไม่มีผู้เสมอเหมือน ในพระนาม และคุณลักษณะต่างๆ
4. เชื่อมั่นในความบริสุทธิ์ของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ที่จะไม่ทรงทุจริตต่อบ่าวของพระองค์ และจะไม่ทรงลงโทษเขาโดยไม่มีสาเหตุอันสมควร
5. การยอมรับของบ่าวต่อพระองค์ว่า ตัวเขานั้นคือผู้ที่ทุจริต
6. การขอความอนุเคราะห์จากพระผู้เป็นเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ด้วยวิธีที่พระผู้เป็นเจ้ารักที่สุด คือโดยผ่านทางพระนามและคุณลักษณะของพระองค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนามและคุณลักษณะที่มีความหมายครอบคลุมที่สุดคือ ผู้ทรงเป็น ผู้ทรงดำรงอยู่ตลอดไป (الْحي والْقَيومُ)
7. การขอความช่วยเหลือจากพระองค์เพียงผู้เดียว

8. การยอมรับต่อพระองค์โดยการฝากความหวังไว้ที่พระองค์
9. ยืนยันการมอบหมายต่อพระองค์ ทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นอยู่กับพระองค์ การยอมรับว่าโชคชะตาของเขาอยู่ในอุ้งหัตถ์ของพระองค์ พระองค์ทรงทำสิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์ ลิขิตของพระองค์เป็นสิ่งที่จะต้องเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้และพระองค์ทรงยุติธรรมเสมอในการตัดสินความ
10. การทำใจให้สงบสบายด้วยการอ่านอัลกุรอ่านและทำให้กุรอ่านนั้นเป็นเสมือนฤดูใบไม้ผลิที่ให้ความสุขสดชื่นแก่สรรพสัตว์ทั้งหลาย เป็นแสงสว่างส่องทางให้พ้นจากความมืดมัว ความสงสัยและกิเลสความใคร่ทั้งปวง เป็นผู้ทำให้เพลิดเพลินในสิ่งต่างๆ ที่ผ่านมาในชีวิต เป็นเพื่อนปลอบใจในสิ่งที่เกิดขึ้นกับเขา เป็นสิ่งเยียวยาความเจ็บป่วยในจิตใจทำให้ความเศร้าคลายลง ความทุกข์โศกต่างๆ มลายไป
11. การขออภัยโทษต่อพระองค์
12. การสำนึกผิดและการกลับตัว
13. การพลีชีพเพื่ออัลลอฮ์ ซบ.
14. การละหมาด
15. การไม่มีกำลังและความสามารถของบ่าว และการส่งมอบสองสิ่งนี้ให้อยู่ในเงื้อมมือของผู้ที่มีความสามารถแท้จริง

อธิบายผลที่เกิดจากการใช้ยานี้ในการรักษาโรคต่าง ๆ เหล่านี้ได้อย่างไร

อัลลอฮ์ ซบ.ทรงสร้างมนุษย์และอวัยวะต่างๆ ขึ้นมา ทรงให้อวัยวะต่างๆ มีความสมบูรณ์ในตัวของมันเอง ถ้าหากส่วนใดส่วนหนึ่งเกิดบกพร่องไม่ปกติขึ้นมา ร่างกายจะรับรู้ด้วยความเจ็บปวด เช่นเดียวกับหัวใจซึ่งเป็นอวัยวะหนึ่งที่สมบูรณ์ เมื่อมีความบกพร่องก็จะเจ็บปวดขึ้นเช่นกัน ซึ่งแสดงออกให้เห็นเป็นความวิตกกังวล ซึมเศร้า ความทุกข์ระทม เมื่อสายตาเกิดการบกพร่องเขาก็ย่อมจะมองไม่เห็น เมื่อหูบกพร่องเขาก็จะไม่ได้ยิน เมื่อลิ้นบกพร่องไปการพูดก็จะไม่สามารถทำได้ ความสมบูรณ์ของทุกๆ สิ่งที่กล่าวมานั้นก็จะขาดไป สำหรับหัวใจถูกสร้างมาเพื่อให้รู้จักพระผู้สร้าง ยึดมั่นในพระองค์เพียงผู้เดียว ต้องการความรักจากพระองค์ ต้องการความยินยอมจากพระองค์ ต้องการมอบหมายต่อพระองค์ ต้องการความรักจากพระองค์ รู้สึกยินดีพอเพียงด้วยพระองค์ หัวใจถูกสร้างขึ้นมาเพื่อให้พึ่งพิงอัลลอฮ์ ซบ. เพื่อจะรักเพื่อจะเกลียดตามความต้องการของพระองค์ เพื่อภักดีตามความประสงค์ของพระองค์ เพื่อที่จะเป็นศัตรูต่อบรรดาศัตรูของพระองค์ เพื่อที่จะระลึกถึงพระองค์อยู่ตลอดเวลา หัวใจถูกสร้างมาเพื่อให้รักอัลลอฮ์ ซบ.มากกว่าผู้ใดหรือสิ่งใด ถูกสร้างให้หวังในพระองค์มากกว่าผู้ใดหรือสิ่งใด เพื่อให้เคารพบูชาพระองค์มากกว่าใครหรือสิ่งใดๆ จะไม่มีความสุข ความสนุกสนาน ความยินดีใดๆ นอกจากจะด้วยคุณสมบัติที่กล่าวมาแล้วเท่านั้น ซึ่งเปรียบเสมือนอาหาร สุขภาวะที่ดีและเป็นชีวิตของหัวใจ ดังนั้นถ้าหากหัวใจขาดอาหาร ขาดสุขภาวะที่ดีและขาดชีวิตแล้ว หัวใจนั้นก็จะเต็มไปด้วยความวิตก เศร้าหมอง ความเดือดร้อนและจะยังคงอยู่ในหัวใจนั้นตลอดไป

โรคที่ร้ายแรงที่สุดของหัวใจก็คือการตั้งภาคี การทำบาป การหลงลืม การไม่ใส่ใจในสิ่งที่อัลลอฮ์ ซบ.รักใคร่ การไม่มอบหมายต่อพระองค์ การยึดมั่นในพระองค์น้อยเกินไป การสงสัยในอำนาจของพระองค์ สงสัยในคำสัญญาของพระองค์ เมื่อเราได้พิจารณาดูโรคของจิตใจก็จะพบว่าสาเหตุที่แท้จริงของโรคคือสิ่งที่ได้กล่าวมาแล้วนั่นเอง เป็นประเด็นที่สำคัญที่สุดกว่าประเด็นอื่นๆ ดังนั้นการรักษาเยียวยาที่ดีก็คือการรักษาโดยการให้สิ่งตรงข้ามกับสิ่งเหล่านี้ ซึ่งนั่นคือสิ่งที่แนวทางการรักษาที่ท่านนบี ซล.ได้วางเอาไว้ โรคต่างๆ จะสามารถหายได้ก็โดยการแก้ด้วยสิ่งที่ตรงข้ามกัน สุขภาพก็จะได้รับการดูแลให้ดีขึ้นด้วยวิธีนี้ ดังนั้นการรักษาสุขภาพของจิตใจไม่ให้เป็นโรคอีกก็ด้วยการทำเช่นที่ท่านนบี ซล.ได้วางแนวทางเอาไว้และการรักษาก็ด้วยการให้สิ่งตรงข้ามกับโรคนั่นเอง

อัตเตาฮีดหรือหลักการศรัทธาเป็นประตูสำหรับบ่าวของอัลลอฮ์ ซบ.เพื่อที่จะเปิดสู่ความดี ความสุข ความสบายใจทั้งมวล การขออภัยโทษเป็นการขับไล่หรือขจัดของเสียที่เป็นต้นเหตุของอาการป่วยไข้ทั้งหลายและเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการรวมตัวของของเสียขึ้นมาอีก นั่นคือการปิดประตูแห่งการทำชั่วใหม่นั่นเอง ดังนั้นประตูแห่งความสุขจึงจะเปิดขึ้นด้วยหลักการศรัทธา ส่วนประตูแห่งความทุกข์ความผิดบาปต่างๆ ก็จะปิดด้วยการยอมรับผิดและขออภัยโทษ

แพทย์สมัยก่อนๆ ได้กล่าวว่า ผู้ใดต้องการให้ร่างกายได้พักผ่อนก็ให้รับประทานและดื่มให้น้อยลง ส่วนผู้ใดต้องการให้จิตใจได้พักผ่อนก็จงทำบาปให้น้อยลง กิเลสตัณหาคือโรคที่ใหญ่ที่สุดของจิตใจเรา และการทำตรงข้ามกันคือการรักษาเยียวยาที่ดีที่สุดเช่นกัน จิตใจแต่เดิมนั้นถูกสร้างขึ้นมาเต็มไปด้วยความโง่เขลาและทุจริต และด้วยความเขลาของมันทำให้มันเข้าใจว่าการทำตามอารมณ์ของตัวเองคือการรักษาโรคที่ดีที่สุด แท้ที่จริงมันคือการทำลายตัวเองต่างหาก และด้วยความทุจริตของมันทำให้มันไม่ยอมฟังคำเตือนของแพทย์แต่กลับไปเอาตัวโรคนั้นมาเป็นยารักษาและทำมันมากขึ้น ขณะเดียวกันกลับถือเอายานั้นเป็นตัวโรคและพยายามห่างไกลมัน ดังนั้นจึงเกิดโรคขึ้นในจิตใจจากการเอาโรคนั้นมาเป็นยา ขณะเดียวกันกลับถือเอายานั้นเป็นโรคทำให้โรคที่เป็นอยู่ไม่ยอมหายไป ทำให้แพทย์ไม่สามารถรักษาโรคนั้นให้หายได้ ทำให้ร่างกายส่วนใหญ่ต้องพลอยเจ็บป่วยไปด้วยในที่สุด สิ่งที่เกิดขึ้นเหล่านั้นคือส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดเป็นลิขิตของอัลลอฮ์ ซบ.แต่เขาก็พยายามที่จะอ้างตัวเองเป็นผู้บริสุทธิ์และกล่าวหาว่าความทุกข์ที่เกิดขึ้นกับเขาเป็นภาวะที่พระผู้เป็นเจ้าให้เป็นขึ้นมาเอง เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วจิตใจของเขาก็จะไม่สงบลง จะไม่มีวันหายจากโรคได้ เว้นเสียแต่พระผู้เป็นเจ้าจะได้ทรงดลบันดาลให้เขาสำนึกได้ขึ้นมาเองถึงสาเหตุที่แท้จริงและเริ่มต้นชีวิตใหม่ที่พระองค์จะได้ประทานสิ่งที่ดีแก่เขา ด้วยเหตุนี้ในหะดีษของท่านอิบนิอับบาสในบทดุอาอ์ที่ขอพรต่อพระผู้เป็นเจ้าจึงต้องรวมความเชื่อมั่นในพระผู้เป็นเจ้าและความเป็นพระเจ้าองค์เดียวของอัลลอฮ์ ซบ.ไว้ด้วย และกล่าวถึงคุณสมบัติของพระผู้เป็นเจ้าผู้ทรงยิ่งใหญ่และผู้ทรงให้อภัย ซึ่งคุณสมบัติสองอย่างนี้เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดความสมบูรณ์ของการลิขิตใหม่ ให้ความเมตตา คุณธรรมและการให้อภัย และยังได้กล่าวถึงคุณสมบัติของพระองค์เกี่ยวกับความเป็นพระผู้เป็นเจ้าที่ครอบคลุมสรวงสวรรค์ที่สูงสุดถึงขุมนรกชั้นต่ำสุด กล่าวถึงบัลลังก์ของพระองค์ซึ่งเป็นเสมือนเพดานและเป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในบรรดาสิ่งที่ถูกสร้างทั้งปวง ความเป็นพระผู้เป็นเจ้าที่สมบูรณ์แบบทำให้จำเป็นจะต้องมีเพียงหนึ่งเดียวและต้องเป็นพระองค์เพียงองค์เดียวผู้ซึ่งทรงสมควรได้รับการสักการะ ความรัก ความกลัว ความหวัง ความสูงส่งและการเชื่อฟังต่างๆ จากบ่าวของพระองค์ เพื่อแสดงความยิ่งใหญ่ที่สุดของพระองค์ จึงต้องมีการยืนยันถึงความสมบูรณ์ในทุกๆ ด้านของพระองค์และปฏิเสธความบกพร่องทุกชนิดออกไปจากพระองค์ ความเป็นผู้ทรงอภัยของพระองค์ก็เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อเสริมให้เกิดความสมบูรณ์ในความเมตตาของพระองค์ต่อบรรดาสิ่งที่ถูกสร้างทั้งปวง

เมื่อหัวใจได้รู้ซึ้งถึงความจริงนี้แล้วมันก็จะเกิดความรัก ความยำเกรงต่อพระองค์ เกิดเป็นความสุข ความยินดีขึ้นในจิตใจและลบล้างความเจ็บปวด ความทุกข์ระทมและความเศร้าเสียใจต่างๆ ไปได้ พวกท่านก็คงจะเคยพบเห็นผู้ป่วยที่เมื่อได้รับสิ่งที่สร้างความยินดีแก่เขาก็จะเกิดความดีใจ ทำให้จิตใจแข็งแกร่งขึ้น ร่างกายที่แข็งแกร่งเพียงอย่างเดียวไม่สามารถบำบัดโรคทางด้านจิตใจได้ ดังนั้นการทำให้จิตใจเกิดความแข็งแกร่งขึ้นจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นมากกว่าและเป็นสิ่งที่ควรทำก่อน เมื่อความเศร้าโศกที่ทำให้จิตใจถูกบีบคั้นมาเจอกับความผ่อนคลายด้วยคุณสมบัติต่างๆ ของอัลลอฮ์ ซบ.ที่รวมอยู่ในดุอาอ์นี้ นับเป็นสิ่งที่เหมาะสมอย่างยิ่ง ทำให้ความบีบคั้นนั้นคลายไปและนำพาหัวใจกลับไปสู่ความสุข ความยินดี ทำให้ผ่อนคลายลง สิ่งนี้จะเกิดเป็นจริงขึ้นได้ในผู้ที่เชื่อมั่นในดุอาอ์นี้และรู้ซึ้งถึงความจริงของมันเท่านั้น

คำพูดของท่านนบี ซล.ที่กล่าวว่า "يا حي يا قيوم ، برحمتك أستغيث" (โอ้ผู้ทรงมีชีวิตนิรันดร์ ผู้ทรงดำรงอยู่ตลอดไป ด้วยเมตตาของท่าน โปรดช่วยเหลือข้าพเจ้าด้วยเถิด) เวลารักษาโรคเศร้าเสียใจวิตกกังวลนี้ เป็นสิ่งที่เหมาะสมกันอย่างยิ่ง เพราะลักษณะของชีวิตนิรันดร์นั้นจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะที่สมบูรณ์หลายๆ อย่างรวมกันที่จำเป็น

ต่อการมีชีวิตนิรันดร์ และคุณลักษณะของผู้ทรงดำรงด้วยพระองค์เองนั้นก็รวมเอาคุณลักษณะแห่งการกระทำทั้งมวลมาไว้ด้วยกัน ด้วยเหตุนี้พระนามของอัลลอฮ์ ซบ.ผู้ยิ่งใหญ่ที่เมื่อได้รับการขอดุอาอ์ก็จะสามารถตอบรับดุอาอ์นั้นได้ เมื่อได้รับการร้องขอความช่วยเหลือก็สามารถจะให้ความช่วยเหลือได้ พระนามนั้นก็คือ พระผู้ทรงเป็นอยู่ชั่วนิรันดร์ ผู้ทรงดำรงด้วยพระองค์เอง ชีวิตที่นิรันดร์จะตรงข้ามกับความป่วยไข้ต่างๆ (อันเป็นสาเหตุแห่งการตาย) ด้วยเหตุนี้เมื่อชีวิตของชาวสวรรค์เป็นชีวิตแห่งนิรันดร์แล้ว ความโศกเศร้า เสียใจ วิตกกังวล รวมทั้งสิ่งไม่ดีอื่นๆ ที่จะทำให้เขาตายได้ก็จะไม่มาเยือนเขา ถ้าชีวิตไม่สามารถดำรงอยู่เป็นนิรันดร์แล้วการกระทำต่างๆ ก็จะบกพร่องลงไป การดำรงอยู่ได้ด้วยตนเองก็จะบกพร่องไปเช่นกัน ดังนั้นความสมบูรณ์ของการดำรงอยู่ได้ด้วยตนเองจึงเป็นสิ่งเหมาะสมกับชีวิตนิรันดร์ ชีวิตที่เป็นนิรันดร์ย่อมไม่มีสิ่งบกพร่องในร่างกายของเขา การดำรงอยู่ได้ด้วยตนเองทำให้เขาสามารถทำทุกอย่างได้ดังประสงค์โดยไม่ต้องพึ่งสิ่งใดเพิ่มเติมอีก ดังนั้นการขอพรไปยังผู้มีคุณลักษณะชีวิตนิรันดร์และดำรงด้วยตนเองจึงมีผลอย่างดียิ่งในการปลดเปลื้องสิ่งที่จะทำอันตรายต่อชีวิตและการกระทำที่เป็นอันตรายต่างๆ

ท่านนบี ซล.เคยขอกับพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.โดยอ้างถึงความเป็นพระผู้เป็นเจ้าของญิบรีล มีกาอีลและอิสรอฟีล เพื่อแนะนำแนวทางที่เที่ยงแท้ในสิ่งที่พวกเขาขัดแย้งกันอยู่ เนื่องจากชีวิตของหัวใจขึ้นอยู่กับการได้รับทางนำและพระผู้เป็นเจ้าได้มอบหมายการดูแลชีวิตแก่มาลาอิกะห์ทั้งสาม ญิบรีลได้รับมอบหมายในการส่งวะฮีย์ซึ่งเป็นชีวิตของหัวใจ มีกาอีลได้รับมอบหมายให้ดูแลเรื่องฝนซึ่งเป็นชีวิตของร่างกายและสัตว์ต่างๆ อิสรอฟีลได้รับมอบหมายให้ดูแลเรื่องการเป่าแตรวันสิ้นโลก ซึ่งเป็นต้นเหตุแห่งชีวิตของโลกและนำวิญญาณกลับสู่ร่างกายเจ้าของอีกครั้งหนึ่ง การขอผ่านทางพระผู้เป็นเจ้าของมาลาอิกะห์เหล่านี้ ซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่ดูแลชีวิตต่างๆ จึงเป็นสิ่งที่เหมาะสมอย่างยิ่ง

จุดมุ่งหมายคือชื่อผู้ทรงชีวิตนิรันดร์และผู้ทรงดำรงอยู่ตลอดไปนั้นมีผลให้การขอพรต่างๆ ได้รับการตอบสนองดีขึ้น มีหะดีษกล่าวไว้ในหนังสือ “สุนัน” และ “ซอเฮียะอบีฮาติม” เป็นหะดีษมัรฟัวอ์ว่า พระนามทั้งสองของอัลลอฮ์ ซบ.ในซูเราะห์อัลบะกอเราะห์ อายะห์ที่ 163 ที่ว่า وإلهكم إله واحد لاَ إله إلا هو الرحمن الرحِيم และตอนเริ่มต้นของซูเราะห์อาละอิมรอน อายะห์ที่ 1-2 ที่ว่า ا * الله لا إلـه إلا هو الحي القَيوم เป็นพระนามที่ยิ่งใหญ่ และติรมิซีย์ได้กล่าวว่า เป็นหะดีษที่ซอเฮียะห์

ในหนังสือ “สุนัน” และ “ซอเฮียะห์อิบนิฮับบาน” จากหะดีษของท่านอะนัสรายงานว่า มีชายคนหนึ่งได้ขอดุอาอ์ต่ออัลลอฮ์ ซบ. เขาได้กล่าวว่า

اَللهم إني أسألُك بِأن لك الْحمد ، لاَ إله إلا أنت الْمنانُ ،

بدِيع السماواتِ والأرضِ ، يا ذَا الْجلاَلِ والإِكْرامِ ، يا حي يا قَيوم

ความว่า “โอ้อัลลอฮ์ ข้าพระองค์ขอต่อท่านผู้ซึ่งควรค่าแห่งการสรรเสริญ ไม่มีพระผู้เป็นเจ้าอื่นใดอีกแล้วนอกจากพระองค์ท่าน ผู้อมตะ ผู้ทรงสร้างฟ้าและแผ่นดิน ผู้ที่ยิ่งด้วยเกียรติยศ ผู้ทรงความเมตตา ผู้ทรงชีวิตนิรันดร์ ผู้ทรงดำรงอยู่ตลอดไป” และท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า “เขา (ชายคนนั้น) ได้ขอต่ออัลลอฮ์ ซบ.ด้วยพระนามที่ยิ่งใหญ่ของพระองค์ เป็นพระนามที่เมื่อขอแล้วจะได้รับการตอบรับ” ด้วยเหตุนี้เมื่อท่านนบี ซล.ขอดุอาอ์ท่านจะกล่าวว่า يا حي يا قَيوم และในคำพูดของท่านนบี ซล.ที่ว่า

اَللهم رحمتك أرجو ، فَلاَ تكِلْني إلى نفْسِي طَرفَةَ عينٍ

وأصلِح لي شأني كُله لاَ إله إلا أنت

ความว่า “โอ้อัลลอฮ์ ข้าฯ ขอความเมตตาจากท่าน อย่าทรงปล่อยให้ข้าพเจ้าต้องอยู่โดยลำพังเดียวดาย ขอจงโปรดเปลี่ยนแปลงการงานทุกอย่างของข้าพระองค์ให้ดีขึ้นด้วยเถิด ไม่มีพระเจ้าอื่นใดแล้วนอกจากพระองค์ท่าน” เป็น

การยืนยันการขอจากผู้ที่มีสิ่งที่ดีที่สุดอยู่ในมือ เป็นการพึ่งพิงพระองค์เพียงผู้เดียว มอบหมายการงานทั้งหมดแก่พระองค์เพียงองค์เดียว นอบน้อมต่อพระองค์ มอบให้พระองค์ทรงช่วยแก้ไขการงานของเขาให้ดียิ่งขึ้น ไม่มอบหมายต่อตัวของเขาเอง โดยการขอด้วยพระนามที่แสดงถึงความเป็นหนึ่งของพระองค์ซึ่งเป็นสิ่งที่มีผลอย่างยิ่งต่อการรักษาโรคนี้ เช่นเดียวกับคำกล่าวของท่านบี ซล.ที่ว่า اُ رِبي لاَ أُشرِكُ بِهِ شيئًا "อัลลอฮ์นั้นคือพระเจ้าของฉันและฉันจะไม่นำสิ่งหนึ่งสิ่งใดมาเทียบเคียงกับพระองค์"

ส่วนหะดีษของอิบนิมัสอูดที่ว่า

اَللهم إِني عبدك ، اِبنِ عبدِك ، اِبنِ أُمِتك ناصِيتي بِيدِك ، ماض فِي حكْمك ،

عدلٌ فِي قَضائُك ، أسألُك بِكُل اِسمٍ هو لَك سميت بِهِ نفْسك ، أَو أَنزلْته فِي كِتابِك ،

أَو علمته أحداً مِن خلْقِك ، أَو استأْثَرت بِهِ فِي عِلْمِ الْغيبِ عِندك

أَنْ تجعلَ الْقُرآنَ الْعظِيم رِبيع قَلْبِي ، ونور صدرِي وجلاَءَ حِزنِي ، وذِهاب همي

ความว่า "โอ้อัลลอฮ์ แท้จริงข้าพระองค์เป็นบ่าวของท่าน เป็นบุตรของบ่าวชายของท่าน เป็นบุตรของบ่าวหญิงของท่าน โชคชะตาของข้าพระองค์อยู่ในมือของท่าน สิ่งที่ท่านตัดสินเกี่ยวกับข้าพระองค์จะต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอน คำพิพากษาของท่านต่อข้าพระองค์นั้นเป็นสิ่งที่เที่ยงธรรมแล้ว ข้าพระองค์ขอวิงวอนต่อท่านด้วยทุกๆ พระนามของท่านและทุกพระนามที่ท่านได้เรียกตัวท่านหรือที่ได้มีเขียนไว้ในคัมภีร์ของท่าน หรือที่ท่านได้สอนเหล่าผู้ถูกสร้างให้รู้หรือที่ท่านเก็บไว้ไม่ให้ใครรู้ ขอจงโปรดให้อัลกุรอ่านเป็นสิ่งที่ทำให้หัวใจของข้าพระองค์ชุ่มชื่น สว่างไสว ขจัดความเศร้าหมองภายในใจของข้าพระองค์ ขับไล่ความเศร้าของข้าพระองค์ไป"

ในดุอาอ์บทนี้คือการยอมรับต่อความเป็นพระผู้เป็นเจ้าของพระองค์ มีเคล็ดลับแห่งการเป็นบ่าวที่ดีซึ่งไม่สามารถมีหนังสือใดๆ มาบรรยายได้ มันรวมการยอมรับในความเป็นบ่าวของเขาและบ่าวของบรรพบุรุษของเขาทั้งทางพ่อและทางแม่ และยอมรับความเป็นผู้ควบคุมที่เหนือกว่าของพระผู้เป็นเจ้า ไม่มีสิ่งใดๆ ที่บ่าวจะสามารถทำได้ด้วยตัวเอง ทั้งทางดีและทางร้ายต่อตัวเขา ความตายหรือความเป็น ไม่ว่าในเรื่องใดๆ ก็ตาม แต่เขาต้องขอความช่วยเหลือจากผู้ที่ทรงสิทธิ์มากกว่า ผู้ที่เป็นผู้ปกครองที่เด็ดขาดเพียงพระองค์เดียว

และคำพูดของท่านนบี ซล.ที่ว่า "ماض فِي حكْمك" ซึ่งมีความหมายว่า "การตัดสินของพระองค์บนตัวข้าพเจ้าเป็นสิ่งที่จะต้องเกิดขึ้นตามพระประสงค์อย่างแน่นอน และลิขิตของพระองค์นั้นเที่ยงธรรมเสมอ" คำนี้รวมหลักสำคัญของความเป็นหนึ่งของพระเจ้าไว้ได้อย่างดี

หนึ่ง เป็นการยืนยันถึงลิขิตของพระเจ้า แท้จริงกฎเกณฑ์ของพระผู้เป็นเจ้าเป็นสิ่งที่จะต้องเกิดขึ้น และบ่าวของพระองค์จะต้องได้รับมันอย่างแน่นอน ไม่มีทางใดๆ ที่จะหลีกเลี่ยงได้

สอง แท้จริงพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.นั้นทรงความยุติธรรมในกฎเกณฑ์ของพระองค์เสมอ ไม่ทรงอธรรมต่อบ่าวของพระองค์ ยิ่งไปกว่านั้นพระองค์จะไม่ทรงออกไปนอกเหนือจากความยุติธรรมและคุณธรรมเลย แท้จริงการอธรรมนั้นต้นเหตุก็คือความต้องการ (กิเลส) ของผู้อธรรม หรือเกิดจากความเขลาของเขา หรือความหลงลืมของเขา ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้เป็นสิ่งต้องห้ามในอัลลอฮ์ ซบ.ซึ่งเป็นผู้ทรงรอบรู้ในทุกสิ่ง ผู้ทรงร่ำรวยพอเพียงในทุกๆ สิ่ง ผู้ที่ทุกๆ คนต้องขอจากพระองค์ เป็นผู้ตัดสินที่เหนือผู้ตัดสินใดๆ ไม่มีสิ่งใดแม้แต่เพียงธุลีเดียวจะรอดพ้นไปจากความรอบรู้ของพระองค์และอำนาจของพระองค์ได้ ด้วยเหตุนี้ท่านนบีฮูด อลัยฮิสลามจึงได้กล่าวเมื่อคราวที่ชนเผ่าของเขาเอาพระเจ้าของพวกเขามาขู่ให้กลัวว่า

إني أشهد اللهِ واشهدوا أني بريءٌ مما تشركُونَ

مِن دونِهِ فَكِيدونِي جمِيعا ثُم لاَ تنظِرون

إني توكلت على اللهِ ربي وربكُم ما مِن دآبةٍ إلا هو آخِذٌ بناصِيتِها إن ربي على صِراطٍ مستقِيمٍ

ความว่า "แท้จริงฉันขอให้พระองค์อัลลอฮ์ทรงเป็นพยานและขอให้พวกท่านจงเป็นพยาน เช่นเดียวกันว่า ฉันนั้นบริสุทธิ์จากสิ่งที่พวกท่านตั้งภาคีเทียบเคียงอัลลอฮ์ ดังนั้นพวกท่านทั้งหมดจงคิดแผนการร้ายต่อฉันเถิด ไม่ต้องรอช้า ส่วนตัวฉันนั้นขอมอบหมายต่ออัลลอฮ์พระผู้เป็นเจ้าของฉันและของพวกท่านด้วย ไม่มีสัตว์ชนิดใดในหล้าโลกเว้นแต่พระผู้เป็นเจ้าจะทรงมีอำนาจควบคุมมันอย่างสิ้นเชิง แท้จริงพระเจ้าของฉันอยู่ในหนทางที่เที่ยงตรง" (ฮูด อายะห์, 54-56)

นั่นก็คือ ด้วยคุณสมบัติของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ที่ควบคุมทุกสิ่งทุกอย่างที่พระองค์สร้างขึ้นมา ครอบคลุมทุกๆ พฤติกรรมของพวกเขาให้เป็นไปดังที่พระองค์ทรงปรารถนา ซึ่งได้แก่หนทางที่เที่ยงตรง พระองค์จะไม่ทรงทำสิ่งใดกับพวกเขานอกจากจะด้วยความยุติธรรม วิทยปัญญา คุณธรรมและความเมตตาของพระองค์ ดังในคำพูดของท่านนบี ซล.ที่ว่า ماض فِي حكْمك "สิ่งที่พระองค์ท่านตัดสินใจเกี่ยวกับข้าพระองค์จะต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอน" สอดคล้องกับดำรัสในอัลกุรอ่านที่กล่าวว่า ما مِن دآبةٍ إلا هو آخِذٌ بناصِيتِها "ไม่มีสัตว์ชนิดใดๆ ในหล้าโลก นอกจากพระองค์จะมีอำนาจควบคุมมันได้อย่างสิ้นเชิง" และหะดีษที่ว่า عدلٌ فِي قضاؤك "คำพิพากษาของท่านต่อข้าพระองค์นั้น เป็นสิ่งที่เที่ยงธรรมแล้ว" จะสอดคล้องกับอัลกุรอ่านที่ว่า إن ربي على صِراطٍ مستقِيمٍ "แท้จริงพระผู้เป็นเจ้าของฉันอยู่ในหนทางที่เที่ยงตรง"

หลังจากนั้นก็มอบหมายต่อพระนามของพระองค์ที่พระองค์ได้ขนานนามพระองค์เอง ด้วยพระนามที่มนุษย์ได้รับรู้และที่พวกเขาไม่รู้ หนึ่งในพระนามนั้นเป็นความลับที่พระองค์ไม่ได้บอกให้ผู้ใดรู้ทั้งมาลาอิกะห์และนบี การขอโดยผ่านทางพระนามของอัลลอฮ์ ซบ.จึงเป็นการขอที่ใหญ่ยิ่ง เป็นสิ่งที่อัลลอฮ์ ซบ.ทรงรักยิ่งและมีโอกาสได้รับการตอบสนองอย่างมาก หลังจากนั้นท่านนบี ซล.ได้ขอให้อัลลอฮ์ ซบ.ทรงดลบันดาลให้อัลกุรอ่านมาอยู่ในหัวใจของท่านเหมือนดั่งฤดูใบไม้ผลิที่ทำความชื่นบานให้แก่เหล่าสรรพสัตว์ทั้งหลาย อัลกุรอ่านก็เป็นเหมือนฤดูใบไม้ผลิของหัวใจทำให้จิตใจเบ่งบาน รักษาความเศร้าโศก เสียใจที่มีอยู่ได้ อัลกุรอ่านจึงเปรียบเสมือนยารักษาโรคที่ขจัดสิ่งก่อโรคทั้งหลายที่มีอยู่ในจิตใจออกไป ร่างกายก็กลับคืนดีสู่สมดุลเดิมเหมือนเมื่อครั้งยังแข็งแรงอยู่ และท่านนบี ซล.ยังขอให้อัลกุรอ่านเป็นเครื่องขจัดความไม่ดีอื่นๆ ในจิตใจออกไปด้วย จิตใจก็จะเป็นอิสระจากสิ่งไม่ดีทั้งมวลด้วยวิธีการรักษานี้เอง ถ้าหากผู้เข้ารับการรักษานั้นมีความเชื่อมั่นในการใช้มันว่าจะได้ผลทำให้หายอย่างสมบูรณ์ ทำให้สุขภาพคืนดีและอัลลอฮ์ ซบ. นั้นคือผู้ที่ทำให้สำเร็จทั้งปวง

สำหรับดุอาอ์ของ "พวกนูน" (ذِى النون) จะแสดงความเป็นที่หนึ่งของอัลลอฮ์ ซบ.อย่างสมบูรณ์ปราศจากข้อสงสัยใดๆ อีก มีการยอมรับของบ่าวในความอธรรมของเขา และในความผิดบาปของเขาเอง สิ่งเหล่านี้เป็นยารักษาโรคซึมเศร้าวิตกกังวลได้ดีที่สุดเช่นกัน และเป็นการขอที่น่าจะได้รับสิ่งที่ต้องการ การกล่าวถึงเอกภาพของอัลลอฮ์ ซบ.และความบริสุทธิ์ของพระองค์ทั้งสองอย่างนี้ยืนยันถึงความสมบูรณ์แบบของพระผู้เป็นเจ้าและปฏิเสธความบกพร่องความน่ารังเกียจทั้งมวลที่จะมีมาที่พระองค์ การยอมรับว่าตนเองทำผิดไปทำให้บ่าวนั้นเกิดความมั่นใจและศรัทธาต่อกฎหมาย และยอมรับผลดีผลเสียที่จะได้รับจากกฎหมายนั้น ทำให้เกิดความเสียใจที่พ่ายแพ้และหันกลับไปหาอัลลอฮ์ ซบ.และยอมที่จะแบกรับผลของมัน ยอมรับถึงการเป็นบ่าวต่อพระองค์ ยอมรับถึงความยากแค้นของเขาต่อพระองค์ สี่อย่างเหล่านี้คือสิ่งที่จะสื่อไปถึงการรับการขอได้นั่นคือ ความเป็นหนึ่งเดียวของอัลลอฮ์ ซบ. ความบริสุทธิ์ของพระองค์จากสิ่งไม่เหมาะสมต่างๆ ความเป็นบ่าวของผู้ขอและการยอมรับของผู้ขอนั้น

ส่วนในหะดีษของท่านอบีอุมามะห์ที่ว่า

اَللهم إني أعوذُ بِك مِن الْهم والْحزن ، وأعوذُ بِك مِن الْعجزِ والْكسل ،

وأعوذُ بِك مِن الْجبنِ والْبخل ، وأعوذُ بِك مِن غَلَبةِ الدينِ وقَهرِ الرجال

นั้นได้รวมการขออภัยจากพระองค์ในแปดเรื่อง และทั้งหมดจะจับเป็นคู่ๆ สี่คู่ที่เกี่ยวพันซึ่งกันและกัน ความวิตกกังวลกับความเศร้าใจจะเป็นคู่กัน ความอ่อนแอเป็นคู่กับความเกียจคร้าน ความขี้ขลาดคู่กับความตระหนี่ การมีหนี้สินล้นพ้นตัวและความมีอำนาจเหนือกว่าก็เป็นสิ่งคู่กัน สิ่งน่าเกลียดและทำให้เจ็บปวดที่มันเข้ามาในใจอาจจะมีสาเหตุมาจากเรื่องในอดีตแล้วทำให้เกิดความเศร้าโศกขึ้นมา (ا َزن) หรืออาจจะมีสาเหตุมาจากเรื่องที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตแล้วทำให้เกิดความวิตกกังวลใจ (ا َم) ก็ได้ และบ่าวคนนั้นเมื่อไม่สามารถสมหวังในสิ่งที่เขาต้องการอาจจะเกิดจากการไม่มีความสามารถพอ นั่นก็คือ ความอ่อนแอ (العجز) หรืออาจจะเกิดจากความไม่ตั้งใจที่จะทำจริงๆ นั่นคือมีความขี้เกียจ (الكسل)ก็ได้ และเมื่อคนๆ หนึ่งไม่สามารถจะทำประโยชน์ให้กับตัวเองหรือผู้อื่นได้อาจจะเนื่องจากไม่กล้าทำ นั่นคือความขี้ขลาด (ا ـبن) หรือไม่ต้องการจ่ายทรัพย์สมบัติเขาออกไป นั่นคือความตระหนี่ (البخل) ถ้าหากคนๆ หนึ่งต้องตกอยู่ใต้อำนาจของคนอื่นก็แสดงว่าอาจจะเกิดจากที่ติดหนี้อยู่ (الدين) หรือถูกบังคับเอาโดยใช้กำลังแห่งความเป็นชาย (قهر الرجال) ก็ได้ ดังนั้นหะดีษนี้จึงขอคุ้มครองจากความไม่ดีในทุกๆ อย่าง การขออภัยมีผลในการขับไล่ความวิตกกังวล โศกเศร้า เสียใจและความคับแค้นต่างๆ สิ่งนี้เป็นความจริงที่ทุกๆ ฝ่ายยอมรับ เนื่องจากความผิดบาปและความผิดพลาดจะนำไปสู่ความวิตก เศร้าเสียใจ ความกลัว ความรู้สึกไม่สบายใจและสิ่งชั่วร้ายต่างๆ ในจิตใจ หลังจากนั้นคนที่เคยทำความผิดบาปต่างๆ ก็จะเริ่มเบื่อมัน หลังจากนั้นเขาก็จะทำความผิดขึ้นมาใหม่เพื่อขับไล่ความเหงาความไม่สบายใจต่างๆ นี่คือผลของความผิดบาปที่มีต่อหัวใจ สิ่งเดียวที่จะรักษาให้หายได้คือ การขออภัยและการให้อภัยจากอัลลอฮ์ ซบ.

ส่วนในการละหมาดนั้นจะช่วยในการทำให้จิตใจผ่อนคลายและเพิ่มความแข็งแรงแก่จิตใจ ทำให้เกิดความสบายใจ ความสุขใจ เนื่องจากมีการติดต่อกันระหว่างหัวใจและวิญญาณกับพระผู้เป็นเจ้า การได้เข้าใกล้พระผู้เป็นเจ้าด้วยการกล่าวถึงพระองค์ การได้ยืนอยู่ต่อหน้าพระองค์ การได้ใช้ร่างกายของเขาทั้งหมดในการสักการะพระผู้เป็นเจ้า ให้อวัยวะต่างๆ ได้แสดงถึงความเป็นบ่าวต่อพระองค์ ดึงดูดใจให้หันเหไปหาพระผู้เป็นเจ้า ผู้ที่ทรงสร้างเขาขึ้นมา ทำให้จิตใจผ่อนคลายลงจากสิ่งรุมเร้าต่างๆ ขณะกำลังละหมาด สิ่งเหล่านี้เป็นยาที่วิเศษ เป็นความยินดีและเป็นอาหารแห่งจิตใจอย่างดียิ่ง ซึ่งจะเกิดอยู่ในจิตใจของคนดี แต่ในจิตใจที่เป็นโรค จิตใจที่ชั่วร้าย ก็เป็นเช่นกับร่างกายที่ไม่ดี ไม่สามารถเข้ากับอาหารที่ดีมีประโยชน์ได้

การละหมาดเป็นการช่วยเหลือที่ยิ่งใหญ่ต่อมนุษย์ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ช่วยขับไล่ของเสียต่างๆ ออกไป ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า มันจะห้ามจากการกระทำชั่วต่างๆ เป็นยาป้องกันหัวใจ เป็นตัวขับไล่โรคต่างๆ ที่จะเข้ามาในร่างกาย ทำให้จิตใจสว่างไสว ทำให้ใบหน้าสดใสมีน้ำมีนวล ทำให้ร่างกายและจิตใจกระฉับกระเฉงคล่องตัวขึ้น เพิ่มพูนริสกี ขับไล่ความอธรรมต่างๆ ช่วยในเวลาที่ถูกอธรรม ลดกิเลสลง ทำให้ความเมตตาของอัลลอฮ์ ซบ.คงอยู่ ป้องกันการลงโทษต่างๆ ทำให้เกิดความเมตตา ช่วยโรคปวดท้องได้ มีรายงานจากท่านอิบนิมาญะห์ในหนังสือ “สุนัน” จากอบีหุรอยเราะห์ว่า “ท่านนบีได้เห็นฉันนอนปวดท้องอยู่ ท่านได้กล่าวกับฉันว่า “โอ้อบูหุรอยเราะห์เอ๋ยท่านปวดท้องหรือ” ท่านอบูหุรอยเราะห์ตอบว่า “ใช่แล้วท่านรอซูลุ้ลลอฮ์” ท่านนบี ซล.จึงกล่าวต่อว่า “ลุกขึ้น ไปละหมาด แท้จริงการละหมาดนั้นจะทำให้หายได้” (ระดับอ่อน อิบนิมาญะห์, 3458) ถ้าหากการกล่าวเช่นนี้ไม่สามารถทำให้แพทย์แนวทางของฮิปโปเครติสเชื่อได้ ก็จะกล่าวโดยใช้หลักทางการแพทย์ดังนี้คือ การละหมาดนั้นเป็นการออกกำลังกายชนิดหนึ่งทั้งทางร่างกายและจิตใจรวมกัน เนื่องจากมันรวมท่าทางการเคลื่อนไหวต่างๆ ของร่างกายตามที่ได้กำหนดไว้ ทั้งการ

ยืนตรง การก้ม การก้มกราบ การนั่งกับพื้น ฯลฯ ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวของข้อต่างๆ มากมาย อวัยวะภายในช่องท้องก็เกิดการขยับออกกำลังกายเช่นกัน เช่นลำไส้ กระเพาะและระบบหายใจ ระบบย่อยอาหารทั้งหมด ปฏิเสธไม่ได้เลยว่าการขยับเขยื้อนเช่นนี้ทำให้สารต่างๆ ได้รับการย่อยสลายที่ดีขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเพิ่มความแข็งแรงทางด้านจิตใจจากการละหมาด ทำให้ธรรมชาติร่างกายแข็งแรงขึ้น บรรเทาความเจ็บปวดลง แต่โรคของแพทย์ฮิปโปเครติสที่ชอบต่อต้านสิ่งที่มาจากศาสดานั้นไม่มียาใดๆ จะรักษาได้นอกจากไฟนรกที่ลุกท่วมเท่านั้นเอง

ผลของการญิฮาดในการรักษาโรคซึมเศร้ากังวล เรื่องนี้เป็นสิ่งที่รู้กันโดยทั่วไปอยู่แล้ว เมื่อจิตใจต้องเผชิญกับขยะแห่งความชั่วร้ายและความชั่วร้ายเข้าครอบงำตัวเขาได้จนหมด เขาก็จะเกิดความโศกเศร้า เมื่อเขาได้มาพลีชีพเพื่อพระเจ้า พระผู้เป็นเจ้าจะทรงเปลี่ยนความกังวลและความเศร้านั้นให้กลายเป็นความยินดีและความกระตือรือล้น ดังดำรัสของพระองค์ที่ว่า

قَاتِلُوهم يعذبهم اللّه بِأَيدِيكُم ويخزِهم وينصركُم علَيهم ويشفِ صدور قَومٍ مؤمِنِ
ويذْهِب غَيظَ قُلُوبهم

ความว่า “จงฆ่าพวกเขาและพระองค์อัลลอฮ์จะลงโทษพวกเขาเองด้วยมือของพวกท่าน และจะทรงเหยียดหยามพวกเขา และจะทรงให้พวกท่านได้รับชัยชนะ และรักษาให้สิ่งเจ็บปวดในอกของพวกผู้ศรัทธาหายไป ขับไล่ความโกรธาขุ่นมัวในใจให้หมดไป” (อัตเตาบะห์, 14-15)

ดังนั้นจึงไม่มีสิ่งใดที่สามารถขับไล่ความวิตกกังวลความเศร้าเสียใจและความขุ่นมัวในจิตใจออกไปได้ดีเท่ากับการพลีชีพเพื่อพระเป็นเจ้า ผลของคำว่า لاَ حولَ ولاَ قُوةَ إِلاَ بِا ในการขับไล่โรคนี้ เนื่องจากมันเป็นการส่งมอบที่สมบูรณ์ที่สุดในการส่งมอบอานุภาพต่างๆ พลังต่างๆ สภาพต่างๆ ที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งใดๆ ให้เป็นสิทธิของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.แต่เพียงผู้เดียว และยอมรับในสิ่งที่พระองค์ทำขึ้นทุกๆ สิ่ง ไม่มีการต่อต้านหรือคัดค้านใดๆ อีกในทุกๆ สภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในโลกนี้และโลกอื่นๆ ยอมรับในพลังอำนาจของพระองค์ ซึ่งพลังอำนาจทั้งหมดนั้นเป็นของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.แต่เพียงผู้เดียว ไม่มีสิ่งใดจะลงจากฟากฟ้าหรือขึ้นมาจากหน้าแผ่นดินเว้นไว้แต่ด้วยสภาพการณ์และอำนาจของอัลลอฮ์ ซบ.เพียงองค์เดียวเท่านั้น มันจึงมีความสามารถที่จะขับไล่มารร้ายได้อย่างน่ามหัศจรรย์ยิ่งและพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.นั้นคือผู้ทรงช่วยเหลือเสมอ

แนวทางการรักษาโรคกระวนกระวาย นอนไม่หลับ

ได้เล่าจากท่านติรมิซีย์ในหนังสือ ‘‘ญามิย์’’ จากท่านบะรีดะห์ได้กล่าวว่า ท่านคอลิดได้ร้องเรียนต่อท่านนบี ซล.ว่า โอ้ท่านร่อซูลุ้ลลอฮ์เมื่อคืนนี้ฉันไม่ได้นอนเลยเนื่องจากนอนไม่หลับ ท่านนบี ซล.ตอบว่า เมื่อท่านไปนอน จงกล่าวว่า

اللهم رب السماواتِ السبع وما أظَلت ، ورب الأرضِين ، وما أقلت ،

ورب الشياطِين ، وما أضلت ، كُن لِي جاراً مِن شر خلقَك كُلهم جمِيعاً

أنْ يفْرطَ علي أحد مِنهم ، أو يبغي علي ، عز جارك ، وجل ثَناؤك، ولاَ إله غَيرك

ความว่า ‘‘โอ้อัลลอฮ์พระผู้เป็นเจ้าแห่งเจ็ดชั้นฟ้า และสิ่งที่อยู่ข้างใต้มัน พระผู้เป็นเจ้าแห่งแผ่นดินทั้งหลายและสิ่งที่มัน (แผ่นดิน) แบกอยู่ พระผู้เป็นเจ้าแห่งมารร้ายทั้งปวงและผู้ที่มันทำให้หลงผิด ขอจงทรงโปรดช่วยข้าพระองค์ในการต่อสู้กับความชั่วร้ายต่างๆ ของสิ่งที่ท่านสร้างขึ้น ขอจงปัดป้องข้าพระองค์จากอันตรายและการอธรรมต่างๆ พลังที่ยิ่งใหญ่จะมีแก่ผู้ที่ท่านช่วยเหลือ ความมีเกียรติจะมีแก่ผู้ที่พระองค์สรรเสริญ ไม่มีพระผู้เป็นเจ้าอื่นนอกจากท่าน’’ (ระดับอ่อน ติรมิซีย์, 3523)

จากท่านอัมรุ อิบนุลชัยบจากพ่อของเขา จากปู่ของเขาได้เล่าว่า ท่านร่อซูลุ้ลลอฮ์ ซล.เคยสอนพวกเขาให้กล่าวเวลารู้สึกหวาดกลัวว่า

أعوذُ بكلِماتِ ا _التامةِ مِن غَضبِهِ وعِقَابِهِ وشر عِبادِهِ

ومِن همزاتِ الشياطِينِ وأعوذُبك رب أنْ يحضرونَ

ความว่า ‘‘ขอปกป้องด้วยถ้อยคำของอัลลอฮ์ที่สมบูรณ์จากความโกรธของพระองค์ การลงโทษของพระองค์จากความชั่วร้ายของบ่าวของพระองค์ จากการกระซิบของเหล่ามารร้าย ขอปกป้องจากพระผู้เป็นเจ้าไม่ให้สิ่งชั่วร้ายดังกล่าวไม่ให้มาปรากฏ’’ (ระดับดี ติรมิซีย์, 3528) ได้เล่าว่า และท่านอับดุลลอฮ์ อิบนิอัมรก็ได้สั่งสอนบุตรหลานของตนให้ท่องจำดุอาอ์นี้ต่อๆ กันมา ผู้ใดไม่สามารถท่องจำได้ก็ให้จดไว้ ไม่ต้องสงสัยเลยว่าดุอาอ์นี้เหมาะสมอย่างยิ่งในการใช้ป้องกันจากสิ่งชั่วร้ายต่างๆ

แนวทางการรักษาแผลไฟไหม้ และการดับไฟ

รายงานจากท่านอัมรุ อิบนุชุอัยบจากบิดาของเขา จากปู่ของเขาได้กล่าวว่าท่านร่อซูลุ้ลลอฮ์ ซล.ได้กล่าวว่า ‘‘เมื่อพวกท่านเห็นไฟไหม้ ให้พวกท่านจงตักบีร แท้จริงการตักบีรนั้นจะดับไฟได้’’ (ระดับอ่อน)

ทั้งนี้เนื่องจากไฟไหม้นั้นมาจากเปลวไฟนรกซึ่งเป็นสารแห่งมาร เป็นสิ่งที่มารร้ายได้ถูกสร้างขึ้น มีสิ่งเสียหายมากมายในไฟนั้นเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับมารร้ายที่จะกระทำความเลวร้ายขึ้น มารร้ายมีส่วนช่วยให้ไฟที่ไหม้นั้นรุนแรงขึ้นอีก เปลวไฟนั้นตามธรรมชาติของมันจะต้องขึ้นไปที่สูงและต้องทำความเสียหายและทั้งสองสิ่งนี้อันได้แก่ ความหัวสูงและความเสื่อมเสีย เป็นสิ่งที่มารร้ายพยายามจะสร้างขึ้นในโลก ด้วยสองสิ่งนี้มารร้ายจึงสามารถทำลายมนุษย์ได้ ทั้งไฟและมารร้ายต้องการครอบงำโลกและสร้างความเสื่อมเสียให้แก่โลก การกล่าวตักบีรประกาศความยิ่งใหญ่พระผู้เป็นเจ้าจึงมีอำนาจยับยั้งมารร้ายและการกระทำของมันได้ ด้วยเหตุนี้การกล่าวตักบีรต่ออัลลอฮ์ ซบ.จึงมีผลช่วยดับไฟได้เพราะแท้จริงการตักบีรต่ออัลลอฮ์ ซบ.นั้นไม่มีอะไรที่จะสามารถต้านทานได้ เมื่อมุสลิมคนหนึ่งได้ตักบีรต่อพระผู้เป็นเจ้าของเขาผลของมันจะทำให้ไฟดับลงและการช่วยเหลือจากมารร้ายต้องมลายไป ดังนั้นไฟจึงดับได้และเราได้ทดลองหลายๆ ครั้งด้วยตนเองก็ได้ผลดังนี้เช่นกัน และพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.นั้นคือผู้ทรงรู้ยิ่งกว่า

แนวทางการรักษาสุขภาพ

การรักษาสมดุลของร่างกายและสุขภาพที่ดีก็ต้องด้วยการควบคุมความชื้นเพื่อต่อต้านกับความร้อน ความชื้นนั้นคือสารอย่างหนึ่งในร่างกาย ส่วนความร้อนนั้นจะมีหน้าที่ทำให้สารนั้นสุกสมบูรณ์ขับไล่ของเสีย ซ่อมแซมส่วนสึกหรอต่างๆ ถ้าไม่มีความเปียกชื้นแล้วความร้อนก็จะมีมากไปจนทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย ทำให้ร่างกายไม่สามารถอยู่ได้ เช่นเดียวกันความชื้นเป็นอาหารของความร้อนถ้าไม่มีความชื้นความร้อนก็จะเผาไหม้ร่างกายทำให้ร่างกายแห้งลงและสุดท้ายทำให้ร่างกายเสียหายไป ดังนั้นการมีทั้งความร้อนและความชื้นรวมอยู่ในร่างกายในสภาพที่เหมาะสมกันจะช่วยให้ร่างกายดำรงอยู่ได้ ทั้งสองต่างก็เป็นสารอาหารซึ่งกันและกัน ความร้อนเป็นสารอาหารของความชื้นคอยควบคุมมันป้องกันไม่ให้มันเสียไป ความชื้นเป็นสารอาหารของความร้อนคอยควบคุมและป้องกันมันเช่นกัน ถ้าทั้งสองสภาพนี้อันใดอันหนึ่งมากกว่าอีกอันหนึ่งส่วนประกอบต่างๆ ของร่างกายก็จะเปลี่ยนแปรไปจากสภาพปกติ ความร้อนจะคอยทำให้ความชื้นสลายไป ขบวนการเช่นนี้ทำให้ร่างกายต้องการสิ่งที่จะมาขจัดของที่เหลือจากการถูกย่อยสลายโดยความร้อนนั้นแล้วอีกครั้งหนึ่ง ความชื้นเช่น อาหารและเครื่องดื่ม เมื่อใดก็ตามที่มีปริมาณมากเกินไป ความร้อนนั้นก็ไม่สามารถที่จะย่อยสลายมันได้หมดทำให้สิ่งที่เหลือกลายเป็นของเน่าเสียทำให้ร่างกายได้รับความเสียหายจากของเสียเหล่านั้น ร่างกายจึงเสียสมดุลไปและเกิดเป็นโรคต่างๆ มากมายขึ้นอยู่กับสารที่เป็นของเสียเหล่านั้นว่าคืออะไรและขึ้นอยู่กับการรับมาของอวัยวะต่างๆ และการจัดการกับมัน ดังเช่นที่อัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงกล่าวว่า

كُلُواْ وَاشْرَبُواْ وَلاَ تُسْرِفُواْ

ความว่า “จงกินและจงดื่ม แต่จงอย่าสุรุ่ยสุร่าย” (อัลอะอ์รอฟ, 31)

เป็นการชี้ให้บ่าวของพระองค์เห็นความสำคัญในการนำเอาสิ่งหนึ่งสิ่งใดเข้าไปในร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นน้ำหรืออาหารก็ตาม อย่าให้เกินไปกว่าที่ร่างกายเขาจะย่อยสลายได้ แต่ให้นำเข้าไปในปริมาณที่พอดีก็จะเกิดประโยชน์ต่อร่างกาย เมื่อใดก็ตามปริมาณเกินกว่านั้น นั่นคือความสุรุ่ยสุร่ายแล้วและการสุดโต่งทั้งสองด้านนั้นจะไม่ทำให้สุขภาพดีขึ้นแต่จะทำให้เกิดโรคได้ อันได้แก่การอดอาหารจนเกินไปหรือการรับประทานอย่างสุรุ่ยสุร่ายจนเกินไป

การรักษาสุขภาพทั้งหมดนั้นจึงขึ้นอยู่กับคำสองคำที่ได้กล่าวมาแล้วนั่นเอง ร่างกายเรานั้นจะมีการย่อยสลายและการสร้างของเสียอยู่ตลอดเวลา เมื่อการย่อยสลายเกิดขึ้นมากเกินพลังความร้อนก็จะอ่อนแอลงทำให้ปริมาณความร้อนในร่างกายน้อยลง เนื่องจากเมื่อมีการย่อยสลายมากความชื้นก็จะถูกทำลายลงและความชื้นเป็นสารต้นตอของความร้อน เมื่อความร้อนอ่อนแรงลงระบบย่อยอาหารก็จะอ่อนแอลงด้วย เมื่อความชื้นหมดสิ้นไปความร้อนก็จะดับลงและร่างกายนั้นก็จะเสียชีวิตไป ดังนั้นจุดมุ่งหมายในการรักษามนุษย์คือ การระวังรักษาร่างกายจนกว่าจะถึงจุดสิ้นชีวิตดังกล่าวไม่ใช่เพื่อจะทำให้ความร้อนและความชื้นคงอยู่ตลอดไปแล้วจะสามารถรักษาความเป็นหนุ่มสาวและสุขภาพที่ดีพละกำลังที่แข็งแรงอยู่ได้ตลอดกาลสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ แต่แท้จริงจุดมุ่งหมายก็คือเพื่อรักษาระดับความชื้นไว้ไม่ให้เสียหายไปและรักษาความร้อนไว้ไม่ให้มีสิ่งใดมาทำให้มันอ่อนแรงลง และพยายามทำให้ธาตุทั้งสองเกิดความสมดุลกันในระดับที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายเช่นเดียวกับชั้นฟ้ากับผืนแผ่นดินและสรรพสิ่งที่ถูกสร้างในโลกนี้ ซึ่งทั้งหมดต่างอยู่กันอย่างมีระเบียบได้สมดุลกัน ถ้าหากผู้ใดสังเกตดูก็จะพบว่าแนวทางของท่านนบี ซล.ที่ได้ให้ไว้นั้นเป็นแนวทางที่ประเสริฐสุดสำหรับรักษาสุขภาพ แท้จริงการรักษาสุขภาพนั้นขึ้นอยู่กับการจัดระเบียบอาหารและเครื่องดื่มที่ดี การควบคุมอารมณ์ การนอนที่พอเพียง การตื่นนอน การเคลื่อนไหวร่างกาย การพักผ่อน การมีเพศสัมพันธ์ การขับไล่ของเสียออกจากร่างกายและการเก็บสิ่งที่มีประโยชน์เอาไว้ หากสามารถระวังรักษาสิ่งเหล่านี้ให้อยู่ในระเบียบสมดุลที่ดีเหมาะสมกับร่างกายภูมิประเทศอายุและวัฒนธรรม ก็จะทำให้สามารถดำรงสุขภาพที่ดีได้นานแสนนานตราบจนสิ้นอายุขัย เนื่องจากสุขภาพพลานามัยที่ดีเป็นความโปรดปรานที่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงมอบให้กับบ่าวของพระองค์ยิ่งกว่านั้นสุขภาพที่ดีสมบูรณ์ถือเป็นรางวัลที่ดีเยี่ยมที่สุดจากพระผู้เป็นเจ้า ดังนั้นผู้ใดก็ตามที่มีสุขภาพแข็งแรงอยู่แล้ว

ควรถือเป็นโชคดีที่จะต้องระวังรักษาไว้ไม่ทำสิ่งที่จะก่อเกิดเป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ดีได้ มีรายงานจากบุคอรีในหนังสือ "ซอเฮียะห์" ของเขาจากท่านอิบนิอับบาสว่า ท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า "มีความเมตตาสองอย่างที่มนุษย์ส่วนมากมักจะละเลยไปนั่นคือสุขภาพและเวลาว่าง" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 6412)

ในหนังสือติรมิซีย์มีหะดีษจากท่านอุบัยดิลลาฮ์ บินมัวฮ์ซิน อัลอันซอรีย์กล่าวว่า ท่านร่อซูลุ้ลลอฮ์ ซล.ได้กล่าวว่า "ผู้ใดที่ตื่นขึ้นมาในเวลาเช้าพร้อมกับสุขภาพที่ดี มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง มีอาหารกินสำหรับวันนั้น ก็เหมือนดั่งว่าโลกนี้เป็นของเขาแล้ว" (ระดับดี ติรมิซีย์, 2346)

ในติรมิซีย์จากท่านอบีหุรอยเราะห์ จากท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า "ในวันกิยามะห์สิ่งแรกที่บ่าวของพระเจ้าจะถูกถามเกี่ยวกับความเมตตาที่พระผู้เป็นเจ้าได้ให้เขาก็คือเราไม่ได้ทำให้สุขภาพของเจ้าแข็งแรงดีหรอกหรือ และเราไม่ได้ให้น้ำที่เย็นฉ่ำแก่เจ้าได้ดื่มเวลาหิวกระหายหรอกหรือ" (ระดับดี ติรมิซีย์, 3358)

ดังในอัลกุรอ่านได้กล่าวว่า

ثُم لَتسألُن يومئذٍ عن النعِيم

ความว่า "ภายหลังพวกเจ้าจะถูกถามในวันนั้น เกี่ยวกับความเมตตาที่พระผู้เป็นเจ้าได้ให้แก่เจ้า" (อัตตะกาซุร, 8)

ในหนังสือมุสนัดของอิหม่ามอะห์หมัด ท่านนบี ซล.ได้กล่าวกับท่านอับบาสว่า "โอ้ท่านอับบาส โอ้ลุงของศาสดาของอัลลอฮ์ จงขอต่ออัลลอฮ์ให้มีสุขภาพดีทั้งโลกนี้และโลกหน้า" (ซอเฮียะห์อะห์หมัด, 209/1)

จากท่านอบูบักร อัซซิดดีกกล่าวว่า ฉันได้ยินท่านร่อซูลุลลอฮ์ ซล.กล่าวว่า "จงขอต่ออัลลอฮ์ให้มีความมั่นคงในศาสนาและสุขภาพที่ดี ไม่มีสิ่งใดที่อัลลอฮ์ให้หลังจากมีความมั่นคงในศาสนาแล้วจะดีมากไปกว่าการมีสุขภาพที่ดี" (ซอเฮียะห์อะห์หมัด, 3/1)

ได้มีการรวมสุขภาพที่ดีทั้งโลกนี้และโลกหน้า ไม่มีสิ่งใดในโลกนี้จะดีสำหรับบ่าวของอัลลอฮ์ ซบ.มากกว่าการมีจิตใจที่มั่นคงในศาสนาและการมีสุขภาพที่ดี ความมั่นคงในศาสนาจะทำให้เรารอดพ้นการลงโทษต่างๆ ในโลกหน้าและการมีสุขภาพดีจะป้องกันโรคร้ายทั้งจิตใจและร่างกาย

ในหนังสือ "สุนันน่ะซาอี" จากท่านอบีหุรอยเราะห์ รด.กล่าวว่า "จงขออัลลอฮ์ให้ยกโทษให้ ให้มีสุขภาพที่ดี มีความเป็นอยู่ที่ดี ไม่มีอะไรที่ดีสำหรับคนๆ หนึ่งหลังจากที่เขาได้ศรัทธามั่นในศาสนาแล้วเท่ากับการมีสุขภาพที่ดี" (ซอเฮียะห์ อันนะซาอีย์, 10722) สามสิ่งที่ขอนี้ทำให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถปลดเปลื้องความผิดบาปต่างๆ ที่ผ่านมาในอดีตให้พ้นไปด้วยการให้อภัยและความมั่นคงในปัจจุบันด้วยสุขภาพที่แข็งแรง ความมั่นคงในอนาคตด้วยความเป็นอยู่ที่ดีรอดพ้นภัยพิบัติต่างๆ

ในหนังสือติรมิซีย์ กล่าวว่า "พระผู้เป็นเจ้าไม่รักการขอจากพระองค์ในสิ่งใดมากไปกว่าการขอให้มีสุขภาพที่ดี" (ระดับอ่อน ติรมิซีย์, 3515)

ท่านอับดุลเราะห์มาน บินอะบีไลลาได้กล่าวว่า จากท่านอบีดัรดาอ์ได้เล่าว่า ข้าพเจ้ากล่าวว่า โอ้ท่านร่อซูลุลลอฮ์ ซล.ฉันอยากมีสุขภาพที่ดี ฉันจะขอบคุณพระเจ้าอย่างยิ่งที่ทำให้ฉันมีสุขภาพที่ดีมากกว่าที่จะถูกทดสอบและให้ฉันอดทน ท่านนบี ซล.จึงกล่าวว่า "และศาสดาของอัลลอฮ์ก็ชอบที่จะมีสุขภาพดีเช่นเดียวกับท่านเหมือนกัน" (ตอบรอนีย์, 3206)

มีเรื่องเล่าจากท่านอิบนิอับบาสว่า มีชาวบ้านนอกคนหนึ่งมาหาท่านศาสดา ซล.และได้ถามท่านว่า ฉันจะขออะไรจากอัลลอฮ์ดีหลังจากที่ได้ละหมาดห้าเวลาแล้ว ท่านร่อซูลุลลอฮ์ ซล.ตอบว่า “ขอให้มีสุขภาพดีซิ” ชายคนนั้นก็ยังถามอีก จนครั้งที่สามท่านจึงตอบว่า “ขอให้มีสุขภาพดีทั้งโลกนี้และโลกหน้าเถิด” (ระดับดี)

เมื่อพิจารณาทั้งหมดจะเห็นได้ว่าทุกๆ บทจะเกี่ยวกับสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชาติ เราสามารถพบได้จากแนวทางของท่านนบี ซล.เกี่ยวกับการระวังรักษาสุขภาพมากมาย อธิบายถึงวิธีการต่างๆ ที่จะทำให้มีสุขภาพดีทั้งในโลกนี้และโลกหน้าได้อย่างสมบูรณ์แบบที่สุด และอัลลอฮ์ ซบ.นั้นคือผู้ทรงช่วยเหลือ ผู้ที่เราขอมอบหมายไม่มีพลังอำนาจใดๆ เว้นเสียแต่ด้วยพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.เท่านั้น

แนวทางการกินและดื่ม

การกินและดื่มของท่านนบี ซล.นั้น ท่านนบี ซล.จะไม่กินหรือดื่มอาหารชนิดใดชนิดหนึ่งเพียงอย่างเดียวแต่จะรับประทานอาหารหลายๆ อย่างหมุนเวียนกันไป เนื่องจากการรับประทานอาหารอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียวนั้นจะทำให้เกิดโทษได้ ถ้าหากไม่รับประทานอาหารอื่นๆ เลยเป็นเวลานานๆ จะทำให้อ่อนแอลง ร่างกายจะเคยชินอยู่กับอาหารเพียงชนิดเดียว พอเมื่อรับประทานอาหารอื่นๆ บ้างร่างกายก็จะไม่รับ กลับกลายเป็นอันตรายมากขึ้น ดังนั้นการรับประทานอาหารอยู่เพียงชนิดเดียวแม้จะเป็นอาหารที่ดีที่สุดก็ตามย่อมเป็นอันตรายเสมอ ยิ่งกว่านั้น ท่านนบี ซล.จะรับประทานอาหารที่ชาวเมืองของท่านคุ้นเคยและรับประทานกันอยู่เป็นประจำวัน เช่นเนื้อสัตว์ ผลไม้ ขนมปัง อินทผลัม ฯลฯ ซึ่งจะได้กล่าวในภายหลังต่อไป

ถ้าหากการรับประทานอาหารนั้นต้องการการปรุงหรือบดให้ละเอียด ท่านนบี ซล.มักจะใช้ของที่ตรงข้ามกันถ้าทำได้เพื่อให้เกิดสมดุล เช่นการทำให้ความร้อนจากอินทผลัมสมดุลด้วยแตงโม ซึ่งเป็นของเย็น ถ้าหากหาสิ่งตรงข้ามไม่ได้ท่านก็จะรับประทานอาหารนั้นเพียงให้พอกับที่ร่างกายต้องการ ไม่รับประทานมากจนเกินไปเพื่อที่จะไม่ทำอันตรายต่อธรรมชาติร่างกาย

เมื่อท่านนบี ซล.ไม่ชอบรับประทานอาหารใดท่านก็จะไม่รับประทานมัน ท่านจะไม่ฝืนตัวเองทั้งๆ ที่ไม่ชอบ และสิ่งนี้เป็นหลักการอันยิ่งใหญ่ในการรักษาสุขภาพอย่างหนึ่งทีเดียว เมื่อใดก็ตามที่มนุษย์ต้องทนรับประทานสิ่งที่จิตใจตนเองไม่รับหรือไม่อยากรับแล้ว มันจะเป็นโทษต่อเขามากกว่าที่จะเป็นประโยชน์ ท่านอบูหุรอยเราะห์ได้รายงานว่า “ท่านศาสดาของอัลลอฮ์จะไม่ตำหนิอาหารใด แต่ถ้าท่านชอบท่านก็จะรับประทานมัน ถ้าท่านไม่ชอบท่านก็จะปล่อยไว้ไม่รับประทานมัน” (ซอเฮียะห์ บุคอรี, 5409)

ครั้งหนึ่งมีผู้นำแย้มาให้ท่านรับประทานแต่ท่านไม่รับประทานมัน มีคนถามว่า “มันเป็นสิ่งที่ต้องห้ามหรือ” ท่านกล่าวตอบว่า “ไม่หรอก แต่สิ่งนี้เป็นสิ่งที่ไม่มีในบ้านเมืองของฉัน ฉันจึงไม่อยากรับประทานมัน” (ซอเฮียะห์ บุคอรี , 5537) ท่านระวังตนเองด้วยการใช้ความเคยชินทางวัฒนธรรมและความอยากตามธรรมชาติเป็นตัวควบคุม เมื่อพบว่ามันเป็นสิ่งที่บ้านเมืองของท่านไม่คุ้นเคยกับมันและท่านก็ไม่อยากรับประทานมัน ท่านก็จะไม่รับประทานสิ่งนั้นแต่ท่านก็ไม่ห้ามหากมีผู้ใดอยากจะรับประทานหรือผู้ใดเคยชินที่จะรับประทานมันได้ ท่านนบี ซล.ชอบรับประทานเนื้อสัตว์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณขาหน้าและส่วนบนของแกะ ซึ่งส่วนนี้เองที่เคยถูกวางยาพิษให้ท่านรับประทาน ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “ซอฮีเฮน” ว่า มีผู้นำเนื้อมาให้ท่านนบี ซล.เป็นช่วงขาหน้าและท่านก็ชอบมันมาก (ซอเฮียะห์ บุคอรี, 3340)

ท่านอบูอุบัยดะห์และคนอื่นๆ ได้เล่าว่า จากนางดิบาอะห์ บินตซุเบร นางได้เชือดแกะที่บ้านของนาง และท่านร่อซูลลุ้ลลอฮ์ ซล.ได้ส่งคนไปบอกกับนางว่า ให้นางแบ่งบางส่วนให้ท่านรับประทาน นางได้กล่าวกับผู้ที่มาส่งข่าวว่า ฉันไม่เหลือส่วนใดไว้เลยนอกจากคอของแกะและฉันรู้สึกอายที่จะส่งส่วนนี้ไปให้กับท่านร่อซูลุลลอฮ์ ซล.ผู้บอกข่าวจึงไปเล่าให้ท่านร่อซูลุลลอฮ์ ซล.ฟัง ท่านก็ได้ให้เขากลับมาอีกครั้งโดยบอกว่า “จงกลับไปหานางและบอกนางว่า จงส่งส่วนนั้นมาเถิดเพราะส่วนนั้นคือส่วนที่นำทางแกะ นับเป็นส่วนที่เกือบดีส่วนหนึ่งและไม่มีพิษมีภัย” (ระดับดี อะห์หมัด, 360-361)

ไม่ต้องสงสัยเลยว่าส่วนที่นุ่มที่สุดของแกะคือส่วนคอ ส่วนขาหน้าและต้นขา เป็นส่วนที่เบาสำหรับกระเพาะ กระเพาะย่อยได้ง่ายที่สุด ในจุดนี้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงการพิจารณาอาหารในสามด้านคือ หนึ่ง อาหารที่มีประโยชน์มากและให้พละกำลัง สอง เบาสำหรับกระเพาะไม่หนัก และสาม ย่อยง่าย สามสิ่งนี้คือลักษณะของอาหารที่ดีที่สุด การรับประทานอาหารแบบนี้แม้เพียงเล็กน้อยก็ยังมีประโยชน์กว่าการรับประทานอาหารแบบอื่นๆ จำนวนมากๆ

ท่านนบี ซล.ยังชอบรับประทานของหวานและน้ำผึ้ง และทั้งสามอย่างนี้ คือเนื้อ น้ำผึ้งและของหวาน เป็นอาหารที่ประเสริฐที่สุด มีประโยชน์ต่อร่างกาย ตับและอวัยวะต่างๆ การรับประทานของเหล่านี้เป็นอาหารจึงมีประโยชน์

มากในการรักษาสุขภาพและความแข็งแรง ทำให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ท่านนบี ซล.ยังรับประทานขนมปังร่วมกับอาหารอื่นๆ ที่ท่านได้รับด้วย บางครั้งท่านก็รับประทานร่วมกับเนื้อและกล่าวว่า "มันเป็นยอดของอาหารทั้งโลกนี้และโลกหน้า" (ระดับอ่อนมาก อิบนิมาญะห์, 3305) เล่าโดยท่านอิบนิมาญะห์และคนอื่นๆ บางครั้งรับประทานร่วมกับแตงโม บางครั้งร่วมกับอินทผลัม ท่านเคยวางอินทผลัมบนขนมปัง ข้าวบาร์เลย์และกล่าวว่า "อันนี้ (อินทผลัม) เป็นของผสมของอันนี้ (ขนมปัง)" (ระดับอ่อน อบูดาวูด, 3259) นี่เป็นวิธีการจัดการกับอาหารโดยที่ขนมปังข้าวบาร์เลย์นั้นเป็นอาหารที่ให้ความเย็นและแห้ง ส่วนอินทผลัมเป็นอาหารที่ให้ความร้อนและชื้น ดังนั้นการรับประทานร่วมกับขนมปังจึงเป็นการจัดการที่ดีอันหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่คุ้นเคยรับประทานอาหารดังกล่าว เช่น ชาวมะดีนะห์ บางครั้งก็ด้วยน้ำส้มสายชู ท่านกล่าวว่า "น้ำส้มสายชูเป็นส่วนผสมอาหารที่ดีจริงๆ " (ซอเฮียะห์มุสลิม, 167/2052)

จุดมุ่งหมายคือ ขนมปังทุกชนิดจะต้องมีของผสมร่วมด้วยจึงจะเป็นการรักษาสุขภาพที่ดี โดยไม่ใช่การรับประทานอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว ของผสมถูกเรียกดังกล่าว เนื่องจากมันถูกนำมารับประทานร่วม ทำให้ขนมปังมีประโยชน์มากขึ้นเหมาะสมกับสุขภาพ ท่านนบี ซล.ยังรับประทานผลไม้ที่มีในเมืองของท่านตามฤดูกาลด้วยโดยไม่มีการห้ามรับประทานมัน สิ่งนี้เป็นสาเหตุสำคัญอีกอันหนึ่งในการรักษาสุขภาพ แท้จริงนั้นพระองค์อัลลอฮ์ ซบ. ได้ทำให้ทุกๆ เมืองมีผลไม้ที่เหมาะสมและมีประโยชน์กับคนในเมืองนั้นๆ อันเป็นพระปรีชาญาณของพระองค์ ดังนั้นการรับประทานผลไม้ดังกล่าวจึงเป็นวิธีที่ดีในการรักษาสุขภาพและทำให้หายป่วยได้ เป็นสิ่งที่ดีกว่ายาธรรมดาทั้งหลายทั่วๆ ไป ส่วนผู้ที่ไม่ยอมรับประทานผลไม้ดังกล่าวเพราะกลัวจะทำให้เจ็บไข้ได้ป่วยไปนั้น แท้จริงแล้วการไม่รับประทานกลับทำให้ป่วยได้ง่ายขึ้นและบ่อยขึ้น ทำให้สุขภาพอ่อนแอขี้โรค ผลไม้เหล่านี้มีความชื้นอันเกิดจากความร้อนและผืนดินของเมืองนั้นๆ ความร้อนในกระเพาะจะทำให้ผลไม้นั้นสุกขับไล่ความไม่ดีของมันออกไป ถ้าหากเขาไม่รับประทานมันมากจนเกินควรไป เพราะอย่างไรก็ตามกระเพาะก็ไม่สามารถจะรับของต่างๆ เกินธรรมชาติของมันได้ ไม่ควรจะทำให้อาหารเสียไปโดยรับประทานผลไม้ก่อนที่อาหารจะถูกย่อยจนหมดเสียก่อน และไม่ควรรับประทานน้ำเพราะจะทำให้อาหารนั้นบูดเน่าเช่นกัน ควรรับประทานผลไม้หลังจากกระเพาะย่อยอาหารเรียบร้อยแล้ว ถ้ารับประทานพร้อมๆ กันอาจจะทำให้ท้องผูกได้ ผู้ใดรับประทานอาหารที่เหมาะสมในเวลาที่เหมาะสมและด้วยวิธีที่เหมาะสมก็จะได้ประโยชน์จากมัน เป็นเสมือนยารักษาโรคอย่างดี

แนวทางการนั่งขณะรับประทานอาหาร

ท่านศาสดา ซล.ได้กล่าวว่า "จงอย่ารับประทานขณะที่ท่านกำลังนอนตะแคงอยู่" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5398) อีกหะดีษหนึ่งบอกว่า "แท้จริงฉันนั้นนั่งรับประทานอาหารเช่นกับที่บ่าวทาสทำ และฉันก็รับประทานอาหารชนิดเดียวกับที่บ่าวทาสรับประทาน" (ซอเฮียะห์อะห์หมัด)

รายงานจากท่านอิบนิมาญะห์ในหนังสือ "สุนัน" ของเขาว่า ท่านนบี ซล.ห้ามรับประทานอาหารในลักษณะนอนคว่ำหน้า (ระดับอ่อน อิบนิมาญะห์, 3370) คำว่า "الأتكاء" มีความหมายหลายอย่าง อย่างหนึ่งคือการนอนตะแคงรับประทานอาหาร วิธีนี้ถือเป็นสิ่งที่อันตรายในการรับประทานอาหาร มันจะกั้นไม่ให้อาหารเดินทางไปได้โดยสะดวกเนื่องจากขัดกับลักษณะธรรมชาติของร่างกาย ทำให้อาหารวิ่งไปตามทางของมันสู่กระเพาะได้ช้าลง มันจะกดที่กระเพาะทำให้ทำงานไม่สะดวก อีกความหมายหนึ่งคือการนั่งแบบผู้ยิ่งใหญ่ ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกปฏิเสธเช่นกันเนื่องจากไม่มีลักษณะของความเป็นบ่าวของพระผู้เป็นเจ้าอยู่ ด้วยเหตุนี้ท่านนบี ซล.จึงได้กล่าวว่า "ฉันรับประทานอาหารเช่นเดียวกับบ่าวทาส" โดยที่ท่านนบี ซล.นั่งชันเข่าขณะรับประทานอาหาร (ซอเฮียะห์มุสลิม, 148/2044) มีรายงานว่าท่านนั่งรับประทานโดยงอเข่าสองข้างและให้ฝ่าเท้าซ้ายอยู่บนหลังเท้าขวา เป็นการแสดงความนอบน้อมต่อพระผู้เป็นเจ้าที่ยิ่งใหญ่ แสดงมารยาทที่ดีต่อหน้าพระองค์ ให้เกียรติต่ออาหารและผู้ที่ร่วมรับประทาน ท่านี้ถือเป็นท่าที่มีประโยชน์มากที่สุดท่าหนึ่งในการรับประทานอาหาร เนื่องจากอวัยวะต่างๆ ในการย่อยอาหารได้เรียงตัวกันอย่างเป็นธรรมชาติที่อัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงกำหนดไว้แล้ว และยังเป็นท่าที่แสดงออกถึงความมีมารยาทด้วย เป็นการดีที่สุดสำหรับมนุษย์ที่จะ

รับประทานอาหารโดยให้อวัยวะต่างๆ อยู่ในตำแหน่งของมันอย่างถูกต้องและมันจะไม่เป็นเช่นนั้นได้นอกจากท่าทางของเขาต้องเป็นธรรมชาติตั้งแต่แรก ท่าทางที่แย่ที่สุดคือ ท่านอนตะแคงรับประทานอาหาร เนื่องจากดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าระบบร่างกายต่างๆ จะเบียดเสียดกัน ทำงานไม่สะดวก กระเพาะไม่ได้อยู่ในลักษณะธรรมชาติของมันโดยถูกเบียดอยู่ระหว่างท้องกับพื้นดิน และอวัยวะย่อยอาหารอื่นๆ รวมทั้งอวัยวะที่ใช้ในการหายใจด้วย อีกความหมายหนึ่งคือการรับประทานอาหารโดยมีหมอนหรือเบาะนุ่มๆ มารองนั่ง ถ้าเป็นความหมายนี้แสดงว่าท่านนบี ซล.ต้องการบอกว่าฉันรับประทานอาหารโดยที่ฉันจะไม่นั่งบนหมอนหรือเบาะนุ่มๆ เช่นที่ผู้มีอำนาจวาสนาชอบทำ หรือพวกที่กินจุชอบทำ แต่ฉันรับประทานอาหารเป็นคำๆ เช่นเดียวกับบ่าวทาส

การรับประทานอาหาร

ท่านนบี ซล.รับประทานอาหารโดยใช้นิ้วสามนิ้ว นับเป็นสิ่งที่มีประโยชน์เช่นกัน เนื่องจากการรับประทานอาหารโดยใช้นิ้วเพียงหนึ่งหรือสองนิ้ว ย่อมไม่ได้รับความอร่อยของอาหาร ไม่มีความสุขในการรับประทานและกว่าจะอิ่มต้องใช้เวลานานมาก ระบบย่อยอาหารก็ไม่มีความสุขสบายเช่นกัน ทำให้ระบบย่อยอาหารต้องรอนานเพื่อย่อยอาหาร ระบบย่อยจะเมื่อยล้าไปเหมือนรับประทานข้าวทีละเมล็ดสองเมล็ดย่อมไม่อร่อย ไม่มีความสุข ส่วนการรับประทานอาหารด้วยนิ้วมือทั้งห้านิ้วนั้นก็จะเป็นปริมาณที่มากเกินไปในแต่ละคำ ทำให้เกิดการแน่นอึดอัดในระบบย่อยอาหาร แน่นกระเพาะ อาจจะทำให้ระบบย่อยอาหาร ถูกอุดตันและหยุดทำงานลง ลำไส้ต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการผลักดันอาหารที่อุดตันเหล่านี้ กระเพาะต้องรับอาหารในปริมาณมากไปในคราวเดียวกัน ไม่มีเวลาที่จะได้รับรู้รสอร่อยของอาหารและดูดซึมได้ตามปกติ ดังนั้นการรับประทานอาหารที่ดีที่สุดคือการรับประทานอาหารตามแบบอย่างของท่านนบี ซล.และการรับประทานด้วยสามนิ้วมือนั่นเอง

แนวทางในการเลือกอาหารเพื่อรับประทาน

ผู้ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรับประทานอาหารของท่านนบี ซล.จะพบว่า ท่านจะไม่รับประทานนมร่วมกับปลาหรือนมร่วมกับของเปรี้ยว และไม่รับประทานอาหารที่มีลักษณะเหมือนกันสองอย่างร่วมกันหรือพร้อมๆ กัน เช่น อาหารร้อนสองอย่าง อาหารเย็นสองอย่าง อาหารที่เหนียวสองอย่าง อาหารที่ทำให้ท้องผูกสองอย่าง อาหารที่ทำให้ท้องเสียสองอย่าง อาหารหนักสองอย่าง อาหารเหลวสองอย่าง และอาหารชนิดใดก็ตามที่ให้ผลเหมือนกัน เช่นเดียวกัน ท่านก็จะไม่รับประทานอาหารที่มีผลตรงข้ามกันพร้อมๆ กัน เช่น อาหารที่ทำให้ถ่ายท้องกับอาหารที่ทำให้ท้องผูก อาหารย่อยยากกับอาหารย่อยง่าย อาหารปิ้งย่างกับอาหารต้ม อาหารสดกับอาหารแห้ง ไข่กับนมหรือไข่กับเนื้อ ท่านจะไม่รับประทานอาหารขณะกำลังร้อนจัดหรืออาหารที่หุงต้มไว้จนเก่าข้ามวันแล้วนำมาอุ่นใหม่ ไม่รับประทานอาหารที่เน่าเสีย อาหารเค็มจัดเกินไปหรือใส่น้ำส้มมากเกินไปหรือรสจัดเกินไป อาหารเหล่านี้ถือว่าเป็นอันตรายต่อสุขภาพทำให้ร่างกายเสียสมดุลไป ถ้าอาหารหนึ่งมีพิษท่านศาสดา ซล.จะทำให้พิษของอาหารนั้นสลายไปโดยการใช้อาหารอีกอย่างหนึ่งมาแก้กันถ้าสามารถทำได้ เช่น การทำลายธาตุความร้อนของอาหารหนึ่งด้วยธาตุความเย็นของอีกอาหารหนึ่ง อาหารที่ให้ความแห้งอย่างหนึ่ง แก้ด้วยอาหารที่ให้ความชุ่มชื้นอย่างหนึ่ง เช่น ในกรณีของแตงกวากับอินทผลัมสดและอินทผลัมแห้งกับเนยเหลว บางครั้งท่านดื่มน้ำต้มอินทผลัมเพื่อช่วยในการย่อยอาหารที่ย่อยยาก

ท่านสั่งให้เรารับประทานอาหารค่ำแม้เพียงเล็กน้อยก็ตาม ดังมีหะดีษกล่าวว่า "การละทิ้งอาหารมื้อค่ำนั้นเป็นสิ่งที่ต้องห้าม" รายงานโดยติรมิซีย์ในหนังสือ "อัลญามิอ์" และในหนังสือ "สุนัน" ของอิบนิมาญะห์และได้เล่าจากท่านอบูน่าอีมว่า ท่านนบี ซล.ได้ห้ามไม่ให้นอนทันทีหลังรับประทานอาหาร โดยบอกว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นอันตรายต่อหัวใจ ทำให้หัวใจทำงานหนักขึ้น ด้วยเหตุนี้แพทย์จึงมักสั่งให้ผู้ที่ต้องการมีสุขภาพดีนั้น "ต้องเดินเล็กน้อยหลังรับประทานอาหารค่ำแม้จะเพียงร้อยเก้าก็ตาม แต่ไม่ให้นอนทันทีหลังกินอิ่มใหม่ๆ เนื่องจากจะเป็นอันตรายอย่างยิ่ง" ส่วนแพทย์มุสลิมก็จะแนะนำว่า "ให้ละหมาดหลังจากทานอาหารค่ำแล้ว เพื่อให้อาหารได้เข้าไปในส่วนลึกสุดของกระเพาะและย่อยได้ง่ายขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีต่อสุขภาพ"

ท่านนบี ซล.จะไม่ดื่มน้ำขณะรับประทานอาหารเพราะสิ่งนั้นจะทำให้อาหารเสียหายไปได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งน้ำที่ร้อนหรือเย็นเกินไป ท่านนบี ซล.ยังเห็นว่า ไม่เป็นการสมควรที่จะดื่มน้ำทันทีหลังออกกำลังกายใหม่ๆ หรือเวลาที่เหนื่อยจัดๆ หรือหลังมีเพศสัมพันธ์ทันที หรือก่อนและหลังรับประทานอาหารทันที หลังจากการรับประทานผลไม้ทันที หลังอาบน้ำทันทีหรือหลังเข้านอนแล้ว ทุกๆ อย่างในที่นี้เป็นสิ่งไม่ควรทำเพราะไม่เป็นการรักษาสุขภาพที่ดี แม้อาจมีประโยชน์บ้างแต่ก็มีโทษมากกว่า

แนวทางการดื่มเครื่องดื่ม

แนวทางการดื่มน้ำหรือเครื่องดื่มใดๆ ท่านนบี ซล.เคยดื่มน้ำผึ้งผสมกับน้ำเย็น วิธีนี้เป็นการรักษาสุขภาพที่แพทย์ทั่วๆ ไปยังไม่ทราบนอกจากแพทย์ที่มีความรู้ลึกซึ้งเท่านั้น การดื่มน้ำผึ้งหรือการจิบมันเพียงเล็กน้อยจะช่วยให้เสมหะชุ่มชื่นขึ้น ช่วยล้างกระเพาะที่หมักหมมทำให้มันสะอาดขึ้น ขับไล่ของเสียต่างๆ จากกระเพาะ ช่วยให้กระเพาะอุ่นขึ้น ทำให้มันสมดุลขึ้นกว่าเดิม ช่วยเปิดทางเดินของกระเพาะจากสิ่งอุดตันต่างๆ และทำสิ่งเดียวกันนี้ให้กับตับ ไต และลำไส้ เป็นของหวานที่มีประโยชน์ต่อกระเพาะมากกว่าของหวานชนิดใดๆ แต่ก็เป็นอันตรายต่อผู้ที่เป็นดีซ่าน มีตัวเหลืองหรือโรคเกี่ยวกับน้ำดี เนื่องจากมันจะทำให้โรคกำเริบมากขึ้น แต่สามารถลดอันตรายนี้ได้โดยการดื่มร่วมกับน้ำส้มจะทำให้มันกลับมามีประโยชน์ได้อีกครั้ง การดื่มน้ำผึ้งมีประโยชน์กว่าเครื่องดื่มประเภทอื่นๆ ที่ใส่น้ำหวานหรือสารให้ความหวานใดๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับเครื่องดื่มดังกล่าวและธรรมชาติของเขารับไม่ได้ คนพวกนี้ถ้าไปดื่มเข้าก็จะไม่ได้ประโยชน์จากความหวานของเครื่องดื่มเหล่านั้นเท่ากับจากน้ำผึ้ง แต่อย่างไรก็ตามสิ่งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความคุ้นเคยและการยอมรับของร่างกายของตัวเขาเป็นสำคัญ

เครื่องดื่มที่เป็นของหวานและให้ความเย็นด้วยนั้นเป็นสิ่งที่มีประโยชน์กับร่างกาย เป็นการรักษาสุขภาพที่ดีที่สุด ทำความชุ่มชื่นให้กับจิตใจ ตับ และหัวใจ เป็นสิ่งที่หัวใจและตับชอบมาก ทำให้มันเข้าสู่สมดุลได้ ยิ่งที่หากมีสองลักษณะร่วมกันคือทั้งความหวานและความเย็นแล้วจะเพิ่มคุณค่าทางอาหารมากขึ้น ทำให้อาหารถูกนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นและให้ประโยชน์อย่างสมบูรณ์ น้ำเย็นฉ่ำจะดับอันตรายของความร้อนได้ ทำให้ร่างกายโดยรวมชุ่มชื่น ช่วยทดแทนน้ำที่ถูกใช้ออกไปจากร่างกาย ทำให้อาหารอ่อนนุ่มลงมากขึ้น ช่วยขับเหงื่อให้ออกได้มากขึ้น

มีความเห็นแตกต่างกันในระหว่างแพทย์ว่า “น้ำนั้นนับเป็นอาหารของร่างกายหรือไม่” มีความเห็นแบ่งเป็นสองอย่าง ผู้ที่เห็นว่าเป็นอาหารก็ยืนยันจากการที่น้ำช่วยให้ร่างกายเจริญเติบโตขึ้นได้ ช่วยเพิ่มพลังให้กับร่างกายโดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาที่กระหายมากๆ มีคำพูดว่า “ในระหว่างพืชกับสัตว์มีพลังความสามารถที่คล้ายกันอยู่หลายอย่าง อย่างหนึ่งก็คือการเจริญเติบโต การกินอาหารและการสร้างความสมดุล ในพืชนั้นมีพลังสัมผัสที่ลึกซึ้งกว้างขวางโดยที่พืชนั้นถูกเลี้ยงด้วยน้ำ น้ำเป็นอาหารของมัน ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ปฏิเสธไม่ได้เลยว่าสัตว์ก็ต้องการสารอาหารชนิดนี้ด้วยเช่นเดียวกัน แม้ว่าจะเป็นเพียงส่วนหนึ่งของอาหารทั้งหมดก็ตาม” บางคนก็บอกว่า น้ำนั้นเป็นสารแห่งชีวิตของทั้งสัตว์และพืช ไม่ต้องสงสัยเลยว่าสิ่งที่เป็นสารแห่งชีวิตนั้นควรจะต้องถือเป็นอาหารอย่างแน่นอนยิ่ง มิฉะนั้นก็จะเป็นสารหลักได้อย่างไร ดังคำตรัสของอัลลอฮ์ ซบ.ที่ว่า

وجعلنا مِن الْماء كُل شيء حي

ความว่า “และเราได้ให้ทุกๆ ชีวิตนั้นมาจากน้ำ” (อัลอัมบิยาอ์ อายะห์, 30)

ดังนั้นด้วยเหตุใดจึงจะปฏิเสธได้ว่าสารที่ให้ชีวิตแก่ทุกๆ สรรพสิ่งนั้นไม่ใช่สารอาหาร บางคนกล่าวว่า เราได้พบคนที่กระหายน้ำ เมื่อได้เห็นน้ำที่เย็นฉ่ำก็จะทำให้เขากลับมีกำลังวังชาและความกระตือรือร้นกระฉับกระเฉงขึ้นมาทันที เขาสามารถอดอาหารโดยใช้น้ำแทนได้เลยทีเดียว เราพบว่าผู้กระหายน้ำนั้นจะได้ประโยชน์จากอาหารทั่วไปน้อยมาก อาหารเหล่านั้นที่ปราศจากน้ำไม่ช่วยให้เขามีกำลังดีขึ้น ไม่ได้ให้สารอาหารที่ต้องการแก่เขาเลย เราปฏิเสธไม่ได้ว่า น้ำเป็นสิ่งที่ทำให้อาหารแตกตัวเป็นส่วนเล็กๆ ในร่างกายและอวัยวะต่างๆ ให้ร่างกายได้ใช้ประโยชน์ อาหารจะไม่มี

ประโยชน์อันใดเลยถ้าปราศจากน้ำ ดังนั้นเราจึงขอปฏิเสธไม่ยอมรับผู้ที่กล่าวว่า น้ำนั้นไม่มีสารอาหารใดๆ เลยเพราะการปฏิเสธนั้นเป็นเสมือนการปฏิเสธสิ่งที่มีอยู่แล้ว ซึ่งเป็นไปไม่ได้ คนบางกลุ่มปฏิเสธว่า น้ำไม่มีคุณค่าทางอาหารแต่ประการใด โดยอ้างหลักฐานว่า เราไม่สามารถมีชีวิตอยู่ได้อย่างพอเพียงโดยใช้น้ำเพียงอย่างเดียว น้ำไม่สามารถมาแทนที่สารอาหารต่างๆ ได้ น้ำไม่ได้ทำให้อวัยวะของร่างกายเจริญเติบโตขึ้น อย่างไรก็ตามเขาไม่สามารถคัดค้านได้ว่าน้ำสามารถดับความร้อนในร่างกายได้และไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าน้ำมีส่วนช่วยให้สารอาหารที่เข้าไปในร่างกายถูกนำไปใช้ประโยชน์ได้ เช่นเดียวกับสารอาหารอื่นๆ ที่สามารถให้ธาตุอาหารที่ร่างกายต้องการตามลักษณะของสารอาหารนั้นๆ ดังนั้นสารอาหารทุกอย่างจึงมีส่วนในการเสริมสร้างร่างกายตามคุณลักษณะเฉพาะของมันเอง เช่นกลิ่นหอมของน้ำอินทผลัมที่เย็นฉ่ำก็ให้สารอาหารบางอย่างแก่ร่างกายได้ ดังนั้นความเป็นสารอาหารของน้ำจึงเป็นสิ่งที่เห็นได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น จุดมุ่งหมายก็คือ ถ้าหากน้ำนั้นเย็นและผสมกับสิ่งที่ละลายได้ เช่นน้ำผึ้งหรือน้ำองุ่น หรือน้ำอินทผลัมหรือน้ำตาล จะยิ่งเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อร่างกายมากขึ้น ช่วยรักษาสุขภาพที่ดีแก่ร่างกาย ด้วยเหตุนี้เครื่องดื่มที่ท่านนบี ซล.ชอบก็คือ เครื่องดื่มที่ให้ความหวานและเย็นไปด้วยพร้อมๆ กันนั่นเอง การดื่มน้ำร้อนจะทำให้ท้องอืดและเป็นอันตรายต่อสุขภาพได้

น้ำที่ทิ้งไว้ข้ามคืนจะมีประโยชน์มากกว่าน้ำที่เพิ่งกรอกใส่ภาชนะใหม่ๆ ดังที่ท่านนบี ซล.ได้กล่าวเมื่อท่านได้ไปที่บ้านของอะบีฮัยซัม อัตตัยฮานว่า “ท่านมีน้ำที่เก็บไว้ค้างคืนในถุงหนังหรือเปล่า” ท่านอบีฮัยซัมจึงนำมาให้ท่านนบี ซล.ได้ดื่มและท่านก็ดื่มมัน นี่เป็นรายงานจากท่านบุคอรี แต่มีรายงานหนึ่งบอกว่า ท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า “ท่านมีน้ำที่เก็บค้างคืนไว้ในภาชนะหรือไม่ ถ้าไม่มีเราจะได้ดื่มน้ำจากบ่อแทน” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5621)

น้ำที่ทิ้งไว้ค้างคืนก็เปรียบได้เช่นเดียวกับแป้งขนมปังที่มีเชื้อขนมปังที่ปล่อยไว้ค้างคืน ส่วนน้ำที่ดื่มสดๆ ก็เช่นกับแป้งที่ไม่ได้ใส่เชื้อขนมปังนั้น เช่นเดียวกันถ้าหากมีเศษดินหรือหินปนอยู่ในน้ำมันก็จะตกตะกอนเมื่อทิ้งไว้ค้างคืน มีเรื่องเล่าว่าท่านนบี ซล.เมื่อมีผู้นำน้ำสดใหม่มาให้ท่าน ท่านจะเลือกน้ำที่ทิ้งไว้ค้างคืน น้ำที่เก็บไว้ในถุงหนังสำหรับใส่น้ำจะมีรสชาติดีกว่าน้ำที่เก็บไว้ในภาชนะดินเผาหรือภาชนะที่ทำด้วยหินหรือสิ่งอื่นๆ ด้วยเหตุนี้ท่านนบี ซล.จึงได้กล่าวชื่อน้ำที่อยู่ในถุงหนังโดยไม่กล่าวถึงน้ำในภาชนะอื่นเลย น้ำที่เก็บไว้ในถุงหนังจะมีรูเล็กๆ ให้น้ำซึมออกได้มากกว่าที่เก็บน้ำชนิดอื่นๆ ทำให้น้ำในถุงหนังเย็นกว่าและมีรสชาติกลมกล่อมกว่าน้ำในภาชนะทั่วๆ ไป เช่นเดียวกันน้ำในภาชนะดินซึ่งมีรูซึมผ่านได้ก็จะมีรสชาติดีกว่าและเย็นกว่าภาชนะที่น้ำซึมผ่านไม่ได้ ท่านนบี ซล.นั้นรักสิ่งที่ดีท่านจึงแนะนำให้ประชาชาติของท่านในสิ่งที่ดีกว่าทั้งโลกนี้และโลกหน้า

พระนางอาอิชะห์ รด.ได้รายงานว่า “เครื่องดื่มที่ท่านนบี ซล.ชอบคือเครื่องดื่มที่หวานและเย็น” (ซอเฮียะห์อะห์หมัด, 38/6) ซึ่งอาจจะหมายถึงน้ำที่เก็บในถุงหนังโดยนำมาจากน้ำตาน้ำหรือน้ำบ่อที่มีรสหวานและบริสุทธิ์ และอาจจะหมายถึงน้ำที่ผสมน้ำผึ้งก็เป็นได้หรือน้ำอินทผลัมน้ำองุ่นก็ได้ บางรายงานก็ว่าหมายถึงน้ำทั้งหมดที่กล่าวมาแล้วและคำพูดของท่านนบี ซล.ที่ว่า “ท่านมีน้ำที่เก็บค้างคืนไว้ในภาชนะหรือไม่ ถ้าไม่มี เราจะได้ดื่มน้ำจากบ่อแทน” นั้นเป็นหลักฐานว่า อนุญาตให้ใช้ปากดื่มน้ำจากบ่อหรือภาชนะได้ทันทีโดยตรง สิ่งนี้อัลลอฮ์ ซบ.เท่านั้นคือผู้ทรงรู้ยิ่งกว่าว่าอาจจะมีเหตุบางอย่างที่ท่านจำเป็นต้องทำเช่นนั้น หรืออาจจะเพื่อแสดงให้เห็นว่าการใช้ปากดื่มจากภาชนะโดยตรงนั้นเป็นสิ่งที่อนุญาตให้ทำได้แม้ว่าจะมีคนบางกลุ่มไม่ชอบวิธีนี้ก็ตาม บรรดาแพทย์ส่วนมากจะถึงกับห้ามการใช้ปากดื่มโดยตรงเลยทีเดียว พวกเขากล่าวว่ามันเป็นสิ่งที่อันตรายต่อกระเพาะ มีรายงานจากท่านอิบนิอุมัร รด.ได้กล่าวว่า เราไม่ทราบว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นอย่างไร (ท่านนบี ซล.จึงพูดดังกล่าว: ผู้แปล) แต่ท่านนบี ซล.เคยห้ามเราไม่ให้ดื่มน้ำโดยใช้ปากดื่มโดยตรงเข้าในกระเพาะและยังห้ามเราไม่ให้ดื่มน้ำที่เราใช้มือเดียววักขึ้นมาโดยกล่าวว่า “อย่าดื่มน้ำเช่นเดียวกับที่สุนัขดื่มและอย่าดื่มน้ำตอนกลางคืนจากภาชนะโดยตรงจนกว่าจะมีคนบอกว่ามันไม่มีส่วนผสมของสุราอยู่” หะดีษของบุคอรีน่าจะมีความถูกต้องกว่าและแม้ว่าคำกล่าวต่อมาจะถูกต้องเช่นกันก็ไม่เป็นการขัดแย้งกันแต่ประการใด เพราะการดื่มน้ำด้วยมือในขณะที่พูดนั้นคงยังทำไม่ได้ ดังนั้นท่านจึงกล่าวว่า “ถ้าไม่มีเราก็จะดื่มด้วยปาก

โดยตรง'' การดื่มด้วยปากโดยตรงจะเป็นอันตรายเมื่อต้องนอนราบลงกับพื้นโดยที่ใบหน้าและท้องแนบพื้นเพื่อให้ปากจุ่มลงในน้ำแม่น้ำหรือลำธาร แต่ถ้าหากดื่มน้ำที่พุ่งขึ้นมาจากพื้นดินเช่นน้ำพุซึ่งพุ่งสูงขึ้นจากพื้นดินก็ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างการดื่มโดยใช้ปากโดยตรงหรือใช้มือวัก

การดื่มโดยนั่งดื่ม

แนวทางการดื่มน้ำโดยให้นั่งดื่มเป็นแนวทางที่ถูกต้องแล้ว เป็นแนวทางที่ต้องปฏิบัติอยู่เป็นประจำ เป็นความจริงที่การยืนดื่มเป็นสิ่งที่ท่านนบี ซล.สั่งห้าม (ซอเฮียะห์มุสลิม, 113/2024) และเป็นความจริงที่ท่านนบี ซล.บอกให้ผู้ที่ยืนดื่มนั้นไปอาเจียนเอาน้ำที่ดื่มออก (ซอเฮียะห์มุสลิม, 113/2026) และก็เป็นความจริงเช่นกันที่ท่านนบี ซล.เคยดื่มโดยยืนดื่ม (ซอเฮียะห์มุสลิม, 5617)

คนกลุ่มหนึ่งกล่าวว่านี่เป็นการยกเลิกการห้ามยืนดื่ม อีกบางกลุ่มกล่าวว่านี่เป็นการแสดงให้เห็นว่าการห้ามนั้นเป็นการห้ามธรรมดาไม่ได้หมายถึงขั้นเป็นบาป แต่การแนะนำให้ทราบว่าไม่ยืนดื่มถือเป็นสิ่งที่ดีกว่าและควรกระทำเป็นอันดับแรก บางพวกกล่าวว่าหะดีษทั้งสองนั้นไม่ขัดกันเลยเนื่องจากการยืนดื่มในหะดีษนั้นเป็นความจำเป็นที่ต้องทำเนื่องจากท่านนบี ซล.ได้ไปที่บ่อน้ำซัมซัมขณะที่บรรดาพวกที่อยู่ก่อนได้ตักน้ำไว้แล้วและพวกเขาได้ให้ท่านนบี ซล.ดื่มจากถังนั้น และท่านก็ดื่มมันโดยที่ยังยืนอยู่จึงเป็นความจำเป็นที่จะต้องยืน การยืนดื่มน้ำนั้นเป็นสิ่งที่มีผลเสียหลายอย่าง ผู้ที่กระหายก็จะไม่หายกระหายและมันจะไม่คงอยู่ในกระเพาะนานพอที่จะให้ตับนำไปแจกจ่ายกับอวัยวะส่วนอื่นๆ ได้ เนื่องจากมันผ่านอย่างรวดเร็วจากปากไปยังกระเพาะทันที อาจจะทำให้กระเพาะที่ยังร้อนอยู่ได้รับความเย็นเร็วเกินไป กระเพาะอาหารจะเกิดอาการปั่นป่วนทำงานไม่สะดวก น้ำจะไปต่อยังส่วนล่างของร่างกายโดยยังไม่ได้มีการจัดระเบียบที่ดี ทุกๆ อย่างที่กล่าวมานี้เป็นอันตรายต่อร่างกายทั้งสิ้น แต่ถ้าหากกระทำเช่นนี้นานๆ ครั้งหรือเมื่อมีความจำเป็นก็ไม่ถือเป็นอันตรายแต่ประการใด และต้องไม่ทำเป็นประจำจนเป็นนิสัยที่ไม่ดีติดตัว ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นก็จะเป็นสิ่งต้องห้ามไป

วิธีการดื่มน้ำ

ในหนังสือ ''ซอเฮียะห์มุสลิม'' จากท่านอนัส อิบนิมาลิกกล่าวว่า ''ท่านนบี ซล.ดื่มเครื่องดื่มโดยหายใจสามครั้ง'' และกล่าวว่า ''มันเป็นวิธีที่ดับกระหายได้ดีกว่า ให้รสชาติที่ดีกว่าและรักษาโรคได้มากกว่า'' (ซอเฮียะห์ มุสลิม, 123/2028)

เครื่องดื่มมีความหมายตามตัวบทกฎหมายคือน้ำ และความหมายที่ว่าหายใจสามครั้งนั้นก็คือการเอาภาชนะที่ดื่มออกจากปากและหายใจนอกภาชนะนั้นแล้วจึงเข้าไปดื่มใหม่ ซึ่งสิ่งนี้ได้มีอธิบายไว้ในหะดีษอื่นว่า ''เมื่อพวกท่านดื่มน้ำท่านอย่าหายใจรดภาชนะที่ดื่มแต่จงเอาภาชนะนั้นออกห่างจากปากเสียก่อน'' (ซอเฮียะห์อิบนิมาญะห์, 3427)

คำว่าดับกระหายได้ดีกว่า รสชาติดีกว่าและดับโรคได้มากกว่านั้น การดับโรคก็คือการดับความกระหายนั่นเอง โดยที่น้ำอึกแรกจะนำความชุ่มชื้นสู่กระเพาะ อึกที่สองจะช่วยเติมสิ่งที่ยังบกพร่องไม่สมบูรณ์จากอึกแรก ส่วนอึกที่สามจะทำให้สิ่งบกพร่องที่ยังเหลืออยู่อีก หลังจากอึกที่สองนั้นให้หายไปจนหมดและจะทำให้ความร้อนในกระเพาะลดลงอย่างช้าๆ พอดีๆ จนกระทั่งเกิดความเย็นสบายในกระเพาะ ดีกว่าที่จะบรรจุน้ำเย็นจำนวนมากเข้าไปในกระเพาะทีเดียวกัน เช่นเดียวกันการดับกระหายนั้นไม่สามารถจะเกิดขึ้นได้เมื่อน้ำเจอกับความร้อนเพียงครั้งเดียว แต่จะดับกระหายได้ดีกว่าด้วยการดื่มหลายๆ ครั้งโดยหยุดเป็นช่วงๆ ไป เช่นเดียวกันการดื่มด้วยวิธีนี้ ยังไม่ทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกายอย่างเช่นการดื่มในทีเดียวทั้งหมดด้วย เพราะการดื่มทีเดียวทั้งหมดอาจจะทำให้ความร้อนในร่างกายดับสนิทลงจากความเย็นจัดที่เข้ามาในคราวเดียวและเป็นจำนวนมาก หรืออาจจะทำให้ธาตุความร้อนในร่างกายอ่อนแอลงเป็นผลให้เกิดความเสียหายต่อระบบการทำงานของกระเพาะและตับได้ ทำให้เกิดโรคที่เลวร้ายต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่อยู่ในแถบร้อนมากๆ เช่น ในฮิญาซ เยเมนหรือประเทศอื่นๆ ในแถบเดียวกัน หรือในช่วงเวลาที่ร้อนมากๆ

เช่น ช่วงหน้าร้อนที่ร้อนจัดๆ การดื่มน้ำเย็นทั้งหมดในคราวเดียวกันเป็นสิ่งที่น่ากลัวมากในประเทศเหล่านี้ เนื่องจากคนเหล่านี้มีความร้อนในร่างกายอ่อนแออยู่แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาดังกล่าว

และคำพูดที่ว่ารสชาติดีกว่านั้น หมายถึง รสชาติดีกว่าอาหารหรือเครื่องดื่มใดๆ ในท้องของเขา เมื่อมันเข้าไปผสมรวมกับอาหารเหล่านั้นทำให้ย่อยง่ายและได้ประโยชน์ ดังคำกล่าวของอัลลอฮ์ ซบ.ที่ว่า

فَكُلُوه هِنِيئًا مرِيئًا

ความว่า "จงบริโภคอย่างมีความสุข อย่างมีรสชาติ" (อัลนิซาอ์, 4) คือ อย่างมีความสงบสุขในผลของการดื่มนั้นและอย่างมีรสชาติอร่อยตามที่เขาต้องการ

ยิ่งกว่านั้นการดื่มจำนวนมากในทีเดียวนั้นยังอาจจะเกิดอันตรายจากการสำลักได้ เนื่องจากจำนวนน้ำที่มากเกินไปทำให้เกิดการปิดกั้นทางเดินของน้ำเสียเอง น้ำจึงวิ่งย้อนกลับกลายเป็นการสำลักไป แต่ถ้าหากดื่มที่ละน้อยๆ สลับกับการหายใจเป็นช่วงๆ เป็นลำดับขั้นไปจะมีความปลอดภัยมากกว่า ประโยชน์อีกอย่างหนึ่งของการดื่มเป็นช่วงๆ ก็คือ ผู้ดื่มที่ดื่มในครั้งแรก กลุ่มแก็สหรือลมร้อนที่อยู่ภายในตับและหัวใจจะถูกขับออกมา เนื่องจากปะทะกับน้ำเย็นที่เข้าไปจำนวนมาก น้ำเย็นจะต้องวิ่งลงพร้อมๆ กับแก็สร้อนจะวิ่งสวนขึ้นมาทำให้เกิดท้องอืดเฟ้อหรือเกิดสำลักได้ ผู้ดื่มจึงไม่สามารถดื่มน้ำจนเสร็จตามที่ต้องการได้ ไม่มีความอร่อยในรสชาติ ไม่สามารถดับกระหายได้ มีรายงานจากท่านอับดุลลอฮ์ อิบนิมุบารอกและท่านบัยหะกี และท่านอื่นๆ ว่า ท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า "เมื่อคนใดคนหนึ่งของพวกท่านดื่มน้ำท่านก็จงอย่าดื่มทีเดียวหมด มิฉะนั้นจะไม่สบายและรู้สึกปวดที่ตับได้" (ระดับอ่อน อบูนอีม, 709)

มีการทดลองให้ใส่น้ำจำนวนมากทีเดียวเข้าไปในตับและพบว่ามันทำให้ตับเจ็บปวดและทำให้ธาตุไฟในตับลดต่ำลงด้วย สาเหตุเนื่องจากการต่อต้านกันระหว่างความเย็นภายนอกของน้ำกับความร้อนภายในของตับ แต่ถ้าหากเอาน้ำเข้าไปทีละน้อยๆ แล้ว น้ำนั้นจะไม่ทำอันตรายต่อความร้อนของตับเลย จะไม่ทำให้ตับอ่อนแอเหมือนคนๆ หนึ่งเทน้ำเย็นจัดๆ ลงไปบนหม้อที่ร้อนจัดๆ ช้าๆ มันก็ไม่ทำให้หม้อนั้นเป็นอันตรายไปได้ ท่านติรมิซีย์ได้รายงานในหนังสือ "อัลญามิฮ์" ของท่านว่าท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า "พวกท่านจงอย่าดื่มทีเดียวจนหมดเหมือนกับการดื่มของอูฐ แต่จงดื่มครั้งที่สองและสาม และจงกล่าวพระนามของอัลลอฮ์เมื่อท่านดื่ม และกล่าวอัลฮัมดุลิลลาฮ์เมื่อท่านดื่มเสร็จแล้ว" (ระดับอ่อน ติรมิซีย์, 1885)

การกล่าวพระนามของพระเจ้าก่อนการกินหรือดื่มและการกล่าวสรรเสริญพระเจ้า (อัลฮัมดุลิลลาฮ์) มีผลดีอย่างยิ่งต่อผู้ดื่มหรือกินนั้น ทำให้อาหารหรือน้ำที่ดื่มกินเข้าไปมีประโยชน์และขับไล่ความไม่ดีต่างๆ ออกไปจากอาหารนั้นๆ ท่านอิหม่ามอะห์หมัดได้กล่าวว่า "เมื่ออาหารนั้นประกอบไปด้วยสี่ส่วน ก็ถือว่าอาหารนั้นสมบูรณ์แบบแล้ว สิ่งนั้นได้แก่ การกล่าวพระนามของพระเจ้าในตอนแรก กล่าวขอบคุณพระเจ้าในตอนสุดท้าย การมีมือมากมายมาร่วมกันรับประทานและอาหารนั้นเป็นอาหารที่อนุญาตแล้ว"

การปิดฝาภาชนะหรือถุงหนังที่ใส่น้ำดื่ม

รายงานจากท่านมุสลิมในหนังสือ "ซอเฮียะห์" จากท่านญาบิร บินอับดุลลอฮ์เล่าว่า ฉันได้ยินท่านร่อซูลุลลอฮ์ ซล.กล่าวว่า "จงปิดฝาภาชนะและผูกปากถุงหนังที่ใส่น้ำเถิด ในช่วงปีหนึ่งนั้นจะมีคืนหนึ่งที่มีโรคระบาดและมันจะลงในภาชนะที่ไม่ได้มีฝาปกปิด ในถุงหนังใส่น้ำที่ไม่ได้ผูกปากไว้ทำให้เกิดเป็นโรคได้" (ซอเฮียะห์มุสลิม, 99/2014) สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่แพทย์ทั่วไปจะไม่รู้เลยเนื่องจากความรู้ของแพทย์นั้นเป็นความรู้ที่ได้จากการสอนของคนที่รู้ ซึ่งได้มาจากการทดลอง ท่านลัยซ์ บินซะอัดซึ่งเป็นผู้หนึ่งที่รายงานหะดีษได้กล่าวว่า พวกที่ไม่ใช่มุสลิมไม่ได้อยู่ในกลุ่มพวกเราจะกลัวคืนหนึ่งในปีหนึ่ง นั่นคือคืนในช่วงต้นปี เป็นสิ่งที่ถูกต้องอย่างแท้จริงที่ท่านได้สั่งให้ปกปิดภาชนะด้วยฝาปิด แม้ว่าจะใช้ไม้หอมปิดก็ยังดี ในการใช้ไม้หอมปิดยังเป็นวิทยปัญญาอันหนึ่ง ท่านนบี ซล.ไม่ได้ลืมนึกถึงกลิ่นหอมของมัน

แต่ท่านอยากจะให้เราปกปิดภาชนะนั้นจนเป็นนิสัยแม้ว่าจะต้องใช้ไม้หอมปิดก็ตาม บางท่านกล่าวว่า ท่านนบี ซล.คงจะคิดถึงลูกองุ่นที่อาจจะตกใส่ในน้ำนั้นก็ได้ ท่านจึงให้ใช้ไม้หอมเนื่องจากไม้หอมจะกันไม่ให้ลูกองุ่นตกใส่ไปได้

เป็นสิ่งที่ถูกต้องเช่นกันที่ท่านใช้ให้ผูกปากภาชนะพร้อมกล่าวพระนามอัลลอฮ์ ซบ. แท้จริงการกล่าวพระนามอัลลอฮ์ ซบ.ขณะกำลังปิดภาชนะเป็นการขับไล่มารร้าย การผูกปากปิดภาชนะก็เป็นการขับไล่ไม่ให้มีซากสัตว์หรือแมลงเข้าไปข้างใน ด้วยเหตุนี้จึงมีการสั่งให้ทำพร้อมกับการกล่าวพระนามพระเจ้าด้วย ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวแล้วนั่นเอง

ท่านบุคอรีได้รายงานในหนังสือ "ซอเฮียะห์" ของท่าน จากท่านอิบนิอับบาสได้เล่าว่า แท้จริงท่านนบี ซล.ได้ห้ามการดื่มจากถุงหนังที่ใส่น้ำโดยตรง (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5629) การกระทำนี้มีประโยชน์อยู่มากมายกล่าวคือ การดื่มโดยตรงจากปากถุงหนังจะต้องหายใจเข้าไปในนั้นทำให้มีลมหายใจของผู้ดื่มหลายๆ คนปะปนกัน ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นจากปากผู้ดื่มเหล่านั้นปะปนกัน เป็นที่น่ารังเกียจ อีกอย่างหนึ่งคือ น้ำนั้นอาจจะเข้าไปในกระเพาะเป็นจำนวนมากทีเดียวทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกายได้ อีกอย่างหนึ่งคือ อาจจะมีสัตว์หรือแมลงบางชนิดปะปนอยู่ในน้ำนั้น แต่เขาไม่ทราบและดื่มเข้าไปก็จะเป็นอันตรายต่อเขา อีกอย่างหนึ่งคือ อาจจะมีสิ่งมีพิษปะปนอยู่ในน้ำนั้นและเขาไม่เห็นขณะดื่มมัน ทำให้เกิดอันตรายต่อลำไส้ได้ อีกอย่างหนึ่งคือ การดื่มเช่นนั้นจะทำให้มีลมอยู่ในกระเพาะมากขึ้น ทำให้น้ำเข้าไปได้น้อยลงหรือทำให้แน่นท้องท้องอืดเป็นอันตรายได้

ถ้ามีการกล่าวว่าในหนังสือ "ญามิอ์อัรติรมิซีย์" กล่าวว่า ท่านร่อซูลุลลอฮ์ ซล.ได้ให้คนเอาภาชนะมาให้ท่านในวันอาทิตย์และกล่าวว่า "จงเอียงปากภาชนะนั้น" และท่านก็ได้ดื่มน้ำที่อยู่ในภาชนะนั้น (ระดับอ่อน ติรมิซีย์, 1891) เราขอกล่าวว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษที่ไม่ควรนำมาพิจารณาเนื่องจากไม่ได้มีสายสืบที่ถูกต้องไปถึงท่านนบี ซล.และท่านอับดุลลอฮ์ อิบนอุมัน อัลอัมรีย์ถือว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษที่อ่อน

ห้ามดื่มจากภาชนะแตก

ในหนังสือ "สุนันอาบีดาวูด" จากหะดีษของอบีสะอี้ด อัลคุดรีย์กล่าวว่า "ท่านนบี ซล.ห้ามไม่ให้ดื่มจากบริเวณรอยแตกของแก้วน้ำ ห้ามเป่าลมเข้าไปในน้ำดื่ม" (ระดับอ่อน อบูดาวูด, 3722)

วิธีนี้เป็นมารยาทที่ดีมีประโยชน์ต่อผู้ดื่มเป็นอย่างยิ่ง การดื่มจากรอยแตกของแก้วน้ำนั้นมีผลเสียหลายประการคือ

1. บรรดาสิ่งสกปรกต่างๆ บนผิวน้ำจะรวมตัวกันในบริเวณที่แตกต่างกับส่วนที่ดีๆ ซึ่งสิ่งสกปรกจะกระจายออกไป
2. ทำให้ผู้ดื่มรู้สึกไม่ค่อยสบายใจที่จะดื่มจากรอยแตกนั้น ทำให้ไม่สามารถดื่มได้อย่างมีความสุข
3. สิ่งสกปรกต่างๆ จะติดอยู่ที่รอยแตกของภาชนะนั้น การล้างโดยทั่วๆ ไปก็ไม่สามารถจะทำให้บริเวณนั้นสะอาดดีขึ้นได้เนื่องจากเป็นบริเวณขรุขระทำความสะอาดได้ยากไม่เหมือนกับบริเวณที่ไม่แตกร้าว
4. รอยแตกคือส่วนที่เป็นตำหนิของแก้วน้ำนั้น ถือเป็นส่วนที่เลวที่สุดของแก้วน้ำ สมควรที่จะห่างไกลมันและหันไปหาส่วนที่ดีกว่าที่ยังไม่แตกร้าว ส่วนที่เป็นตำหนิของสิ่งใดๆ ก็ตามคือส่วนที่ไม่ดีที่สุดของมัน มีเรื่องเล่าว่าชนชาวสลัฟคนหนึ่งได้กล่าวกับชายคนหนึ่งที่ซื้อของมีตำหนิว่า "อย่าทำเช่นนั้นเพราะท่านอาจจะไม่รู้ว่าอัลลอฮ์จะทรงเอาความเป็นศิริมงคลออกไปจากทุกสิ่งที่มีตำหนิ"
5. รอยแตกเป็นส่วนที่อาจจะทำให้เกิดอันตราย เป็นบาดแผลที่ปากของผู้ดื่มได้

ส่วนการหายใจเข้าไปในน้ำที่ดื่มนั้นจะทำให้น้ำที่ดื่มมีกลิ่นที่น่ารังเกียจจากปากผู้ดื่มเข้าไปผสมอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ามีผู้อื่นร่วมดื่มด้วย กล่าวโดยรวมแล้วคือ จะมีกลิ่นของลมหายใจของผู้ที่ดื่มนั่นเองติดอยู่กับน้ำนั้น น้ำจึงมีกลิ่นน่ารังเกียจ ด้วยเหตุนี้ท่านศาสดา ซล.จึงรวมการห้ามพ่นลมหายใจเข้าไปในน้ำดื่ม และการสูดลมหายใจเข้าไปด้วย ในหะดีษที่เล่าโดยท่านติรมิซีย์ จากท่านอิบนิอับบาส รด.ได้กล่าวว่า “ท่านศาสดา ซล.ได้ห้ามเราจากการสูดลมหายใจในภาชนะน้ำดื่มและห้ามเราไม่ให้เป่าลมเข้าไปในมันด้วย” (ซอเฮียะห์ติรมิซีย์, 1888)

ถ้าหากมีผู้กล่าวว่า แล้วเราจะว่าอย่างไรกับสิ่งที่รายงานไว้ในหะดีษ ของท่านอนัส ในหนังสือ “ซอเฮียะห์ทั้งสอง” ว่าท่านศาสดา ซล.เคยหายใจในภาชนะที่ดื่มน้ำนั้นสามครั้ง (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5631) บางท่านกล่าวว่าไม่มีการขัดแย้งกันกับที่กล่าวไว้ในตอนแรก เนื่องจากความหมายของมันคือ ท่านศาสดาหายใจสามครั้ง (นอกภาชนะ) ในการดื่มน้ำแต่ละหนของท่าน และกล่าวถึงภาชนะเนื่องจากมันเป็นสิ่งที่ต้องใช้ในการดื่มน้ำ แต่ไม่ได้หมายความว่าท่านจะต้องหายใจลงในภาชนะนั้น เช่นเดียวกับหะดีษที่ว่า “ท่านอิบรอฮีมบุตรของท่านนบี ซล.เสียชีวิตในเต้านม” (ซอเฮียะห์มุสลิม, 63/2316) ซึ่งหมายถึงเสียชีวิตในขณะที่ยังเป็นทารกที่รับประทานนมเป็นอาหารหลักนั่นเอง

การดื่มนม

ท่านนบี ซล.ได้เคยดื่มนมสดเป็นบางครั้งและดื่มผสมน้ำเป็นบางครั้งเช่นกัน การดื่มนมที่มีรสหวานในประเทศที่ร้อนทั้งแบบนมสดและแบบผสมกับน้ำมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการรักษาสุขภาพ ทำให้ร่างกายและตับชุ่มชื่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งนมที่มาจากสัตว์ที่ถูกเลี้ยงด้วยหญ้ากอยซูม ลาเวนเดอร์หรือสมุนไพรต่างๆ เนื่องจากน้ำนมของมันถือเป็นทั้งอาหารและยาด้วยในตัว ในหนังสือ “อัลญามิอ์” ของท่านติรมิซีย์ได้รายงานจากท่านนบี ซล.ว่า ถ้าหากคนหนึ่งคนใดจากพวกท่านได้รับประทานอาหารจงกล่าวว่า “โอ้อัลลอฮ์ ซบ.จงโปรดให้ความเป็นสิริมงคลแก่เราในการรับประทานมันและขอให้เราได้รับประทานสิ่งที่ดีกว่านี้อีก” และเมื่อเขาจะดื่มนมจงกล่าวว่า “โอ้อัลลอฮ์ ซบ.จงโปรดให้มีความเป็นสิริมงคลแก่เราในการดื่มมัน และจงเพิ่มพูนมันแก่เรา แท้จริงไม่มีสิ่งใดจากอาหารและเครื่องดื่มจะมีประโยชน์ไปกว่านม” (ระดับดี ติรมิซีย์, 3455) ท่านติรมิซีย์ได้กล่าวว่าหะดีษนี้อยู่ในระดับดี

การดื่มน้ำผลไม้หมัก

รายงานในหนังสือ “ซอเฮียะห์มุสลิม” ว่า ในคืนหนึ่งได้มีผู้ทำน้ำน่ะบีซ (ผลไม้หมัก) มาให้ท่านศาสดา ซล.และท่านได้รับประทานน้ำนั้นในตอนเช้าจนถึงค่ำวันนั้นและวันรุ่งขึ้นและอีกคืนหนึ่งและเช้าของอีกวันหนึ่งจนถึงเวลาเย็น หลังจากนั้นท่านได้ให้ส่วนที่เหลือแก่คนรับใช้ของท่านหรือท่านได้สั่งให้เขานำไปเททิ้ง น้ำน่ะบีซ คือ การนำอินทผลัมมาใส่ในน้ำให้มีรสของอินทผลัมออกมา มันนับเป็นอาหารและเครื่องดื่มอย่างหนึ่งมีประโยชน์ในการเพิ่มกำลังวังชารักษาสุขภาพ แต่ท่านนบี ซล.ก็ไม่รับประทานเกินสามวันเนื่องจากกลัวว่ามันจะกลายเป็นสุราหมักและเกิดพิษได้

การจัดระเบียบในเรื่องเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม

ถือเป็นแนวทางที่สมบูรณ์ที่สุดอย่างหนึ่ง มีประโยชน์กับร่างกาย เบาสบายตัว ใส่ง่ายและถอดง่าย ท่านนบี ซล.มักจะสวมเสื้อคลุมและผ้านุ่งธรรมดาซึ่งเป็นสิ่งที่เบาสบายสำหรับร่างกายกว่าเครื่องนุ่งห่มชนิดอื่นๆ ท่านนบี ซล.ยังเคยสวมเสื้อซึ่งเป็นสิ่งที่ท่านชอบเช่นกัน แนวทางที่ท่านให้กับเราในการนุ่งห่มก็คือวิธีการนุ่งห่มของท่านที่ถือเอาสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายมากที่สุดก่อนอย่างอื่น มันจะไม่ยาวหรือกว้างจนเกินไป แขนเสื้อของท่านจะไม่เกินข้อมือ ไม่ให้คลุมหลังมือซึ่งทำให้ผู้สวมใส่รู้สึกเกะกะทำให้กีดขวางการเคลื่อนไหวและการทำงานได้ และไม่สั้นเกินไปกว่านั้น เพื่อไม่ให้โดนความร้อนหรือความเย็นต่ออากาศภายนอกมากเกินไป ปลายผ้านุ่งของท่านจะไปถึงครึ่งหน้าแข้งไม่เลยไปกว่าข้อเท้าของท่าน ซึ่งถ้ายาวเกินไปจะทำให้ไม่คล่องตัวเวลาเดินเหมือนถูกล่ามไว้ด้วยโซ่ตรวน แต่ก็ไม่สั้นเกินไปกว่านั้นเพราะจะทำให้ถูกอากาศร้อนและอากาศเย็นได้ง่าย ผ้าโพกหัวของท่านก็ไม่ใหญ่จนเกินไปจนทำให้หนักศีรษะ ทำให้ศีรษะอ่อนแอไม่มั่นคงเกิดอันตรายได้ และไม่เล็กสั้นจนเกินไปจนปิดศีรษะไม่พ้นจากความร้อนหรือความหนาวเย็นภายนอกและจะอยู่ระดับกลางๆ และท่านจะนำปลายหนึ่งมาพันใต้คางของท่านซึ่งการกระทำเช่นนั้นมีประโยชน์หลายประการคือ เป็นการปิดกั้นไม่ให้ความร้อนหรือความเย็นมากระทบกับบริเวณต้นคอ ทำให้ผ้าโพกศีรษะแน่นหนามากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาขี่อูฐขี่ม้าหรือลา มีคนมากมายที่ใช้ขอเกี่ยวหรือเข็มขัดรัดแทนการพันผ้าโพกศีรษะไว้ใต้คางซึ่งให้ทั้งประโยชน์และความสวยงามได้น้อยกว่าการพันผ้ามากมายนัก และเมื่อท่านได้ใช้วิธีการเหล่านี้แต่งกายและนุ่งห่มให้กับตัวท่านเองท่านจะพบว่ามันมีประโยชน์มากมาย ให้ประโยชน์ในด้านรักษาสุขภาพและพละกำลัง ห่างไกลจากความเกะกะและความไม่คล่องตัวต่างๆ ไป

ท่านนบี ซล.จะสวมใส่ถุงเท้ายาวเสมอเมื่อท่านเดินทางไกลหรือเวลาที่ต้องการปกป้องเท้าทั้งสองของท่านจากความร้อนจัดหรือความเย็นจัด บางครั้งท่านก็สวมถุงเท้ายาวโดยไม่ได้เดินทางไกลเหมือนกัน สีที่ท่านชอบสวมก็คือสีขาวและมีการตบแต่งเป็นลวดลายเล็กน้อย เช่นเสื้อคลุมลายเป็นต้น ท่านจะไม่สวมเสื้อสีแดงหรือดำ หรือเสื้อผ้าย้อมสีหรือเป็นมันเงา ส่วนเสื้อคลุมสีแดงที่ท่านสวมใส่อยู่นั้นเป็นเสื้อคลุมจากประเทศเยเมนที่มีลายดำสลับแดงและขาวเช่นเดียวกันกับเสื้อคลุมสีเขียวที่ใส่สลับกันดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ทำให้มีบางคนเข้าใจผิดว่าท่านใส่เสื้อผ้าสีแดง

การจัดระเบียบที่อยู่

ท่านศาสดา ซล.ได้รู้ว่า โลกดุนยานี้เป็นเพียงทางผ่านสำหรับผู้เดินทางเท่านั้น เขาจะได้อยู่ที่โลกนี้จนตราบสิ้นอายุขัยหลังจากนั้นก็จะเคลื่อนย้ายเข้าสู่โลกอาคิเราะห์ ดังนั้นจึงไม่มีแนวทางของท่านและของบรรดาสาวกของท่านหรือชนรุ่นหลังจากสาวกนั้นเกี่ยวกับการสร้างจัดตั้งที่อยู่ ตบแต่งที่อยู่ การขยับขยายมัน แต่ที่อยู่ของท่านและบรรดาสาวกกลับเป็นที่อยู่ชนิดดีที่สุดสำหรับผู้เดินทางที่ต้องการพอหลบร้อนหลบหนาวได้ ปกปิดจากสายตาของผู้อื่นได้ ป้องกันสัตว์ร้ายและภยันตรายต่างๆ ได้ และไม่ต้องกลัวว่ามันจะพังลงมาเพราะหนักเกินไป ไม่ใหญ่โตมากจนมีสัตว์ป่ามาอาศัยอยู่ ไม่สูงมากจนกระทั่งลมพัดผ่านจนทำอันตรายผู้อยู่ข้างในได้ ไม่อยู่ใต้พื้นดินจนเป็นอันตรายต่อผู้ที่อยู่อาศัยและไม่อยู่สูงมากเกินไปแต่เป็นระดับปานกลางซึ่งเป็นตำแหน่งที่อยู่ที่สมดุลและมีประโยชน์ที่สุด ไม่ร้อนหรือหนาวมากเกินไป ไม่คับแคบจนเกินไปจนอยู่ลำบาก ไม่กว้างใหญ่จนเกินไปจนส่วนเกินเหล่านั้นไม่ได้ใช้ประโยชน์หรือไม่มีประโยชน์ทำให้มีสัตว์ป่าต่างๆ มาอาศัยตามที่ว่างนั้น ไม่มีคอกอูฐอยู่ในบ้านอันจะส่งกลิ่นเหม็นแก่ผู้อยู่อาศัย แต่บ้านควรมีกลิ่นที่หอมละมุน เพราะท่านนบี ซล.ชอบกลิ่นที่หอม ตัวท่านเองนั้นมีกลิ่นหอมอยู่ในตัวเป็นความหอมมากกว่าความหอมใดๆ เหงื่อของท่านมีกลิ่นหอมมากกว่าสิ่งอื่นในบ้าน ไม่ควรมีคอกสัตว์อยู่ซึ่งจะส่งกลิ่นเหม็นของมันออกมา ไม่ต้องสงสัยเลยว่าบ้านลักษณะนี้คือบ้านแห่งความสมดุล มีประโยชน์และเหมาะสมกับร่างกายของเรา ช่วยรักษาสุขภาพของเรา

วิธีการนอนและตื่น

จากการศึกษาวิธีการนอนและตื่นนอนของท่านนบี ซล.พบว่า ท่านเป็นผู้ที่นอนอย่างพอเพียงซึ่งจะมีประโยชน์ต่อร่างกายและอวัยวะต่างๆ ทำให้ร่างกายแข็งแรง ท่านจะนอนในช่วงหัวค่ำและตื่นในช่วงดึกๆ ครึ่งที่สองของกลางคืน (คือเลยเที่ยงคืนไปแล้ว: ผู้แปล) ท่านจะลุกขึ้นมาถูฟันด้วยไม้ถูฟันและละหมาดสุนัตตอนกลางคืนเท่าที่อัลลอฮ์ ซบ. กำหนดไว้ การกระทำเช่นนี้ทำให้ร่างกายและอวัยวะต่างๆ ได้พักผ่อน สะสมกำลังจนพอเพียงและแข็งแรงขึ้นจากการนอน หลังจากนั้นจึงเป็นการออกกำลังกายที่ให้ผลบุญด้วยคือการละหมาดนั่นเอง เหล่านี้คือจุดมุ่งหมายที่จะให้ประโยชน์ต่อทั้งร่างกายและจิตใจทั้งโลกนี้และโลกหน้า

ท่านนบี ซล.จะไม่นอนนานเกินกว่าที่ร่างกายต้องการและท่านจะไม่ฝืนความต้องการของร่างกายเมื่อต้องการจะนอน ท่านจะทำตามที่ร่างกายต้องการอย่างเต็มที่โดยนอนเมื่อร่างกายต้องการ ทับด้านขวาของท่านเอง กล่าวระลึกถึงอัลลอฮ์ ซบ.จนกว่านัยน์ตาสองข้างจะหลับลง ไม่ทำให้กระเพาะมีอาหารหรือเครื่องดื่มแน่นเกินไปเวลานอน ไม่นอนลงไปบนพื้นดินโดยไม่มีอะไรรองรับและไม่นอนบนที่นอนที่สูงเกินไปแต่จะนอนบนที่นอนที่ยัดไส้ด้วยใบไม้ ท่านจะนอนหนุนหมอนและเอามือเข้าไปซุกในหมอนเป็นบางครั้ง

เราจะกล่าวถึงความประเสริฐของการนอนและประโยชน์ที่ร่างกายจะได้รับและโทษของมันดังนี้

การนอนเป็นภาวะหนึ่งที่เกิดขึ้นกับร่างกายของเรา เกิดจากการหยุดทำงานของพลังความร้อนภายในร่างกายเราเพื่อพักผ่อนมีอยู่สองชนิดคือ ตามปกติธรรมชาติและไม่เป็นตามธรรมชาติ

การนอนตามปกติธรรมชาติคือ การหยุดทำงานของพลังจิตในตัวเราอันได้แก่ พลังความรู้สึกสัมผัส พลังการเคลื่อนไหวตามที่ร่างกายสั่ง เมื่อพลังเหล่านี้หยุดลงร่างกายก็จะหยุดทำงานลงไปทันที ความชื้นกับไอน้ำก็จะรวมตัวกันขึ้นหลังจากที่ต้องแยกจากกันเพราะการเคลื่อนไหวร่างกายและความตื่น และจะไปรวมกันอยู่ในสมองซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของพลังงานเหล่านี้ สมองจึงมึนชาลงอ่อนแอลงซึมลงและไม่รับรู้หรือหลับไปในที่สุด นี่คือการนอนที่เกิดขึ้นตามปกติธรรมชาติทั่วไป

ส่วนการนอนที่ไม่เป็นไปตามธรรมชาติ คือการนอนเนื่องจากป่วยไข้ หรือเกิดจากอุบัติเหตุ การนอนแบบนี้พลังความชื้นจะเข้าไปควบคุมสมองจนทำให้ไม่สามารถตื่นขึ้นมารับรู้หรือแยกแยะอะไรได้อีกเหมือนเดิม หรือไอน้ำและความชื้นเกิดขึ้นอย่างมากมาย เช่นที่เกิดขึ้นหลังจากการดื่มกินอาหารจนแน่นท้องใหม่ๆ สมองจะหนักและอ่อนแอลง พลังจิตก็จะถูกจำกัดไม่ให้ทำงานได้ตามปกติ คนๆ นั้นจึงหลับไป

การนอนมีประโยชน์อยู่สองอย่างที่ดีมากคือ หนึ่ง ทำให้ส่วนต่างๆ ของร่างกายได้หยุดพักการทำงานลงไป ทำให้เกิดการพักผ่อนจากการตรากตรำงานจนเหนื่อยล้า ประสาทความรู้สึกก็ได้พักผ่อนจากการตรากตรำงานเวลาที่ตื่นอยู่ ทำให้ความเหนื่อยล้าและความอ่อนเพลียต่างๆ หายไป

สอง การช่วยย่อยอาหาร ทำให้ส่วนผสมที่อยู่ข้างในนั้นสุกสมบูรณ์เนื่องจากธาตุความร้อนของร่างกายในขณะนอนหลับ จะหลบเข้าไปอยู่ในช่องท้องทำให้ลักษณะภายนอกดูเย็นลง ด้วยเหตุนี้คนนอนหลับจึงควรที่จะห่มผ้าไว้ด้วยเพื่อป้องกันความเย็นเกินไปจากภายนอกนั่นเอง

การนอนมีประโยชน์มากมายแต่การนอนที่ถูกต้องจะให้ประโยชน์มากกว่านั้น การนอนตะแคงขวาทำให้อาหารเคลื่อนไปอยู่ตำแหน่งที่เหมาะสมขึ้นในกระเพาะอาหาร กระเพาะอาหารนั้นจะเอียงไปทางด้านซ้ายเล็กน้อย ดังนั้นการตะแคงไปทางด้านซ้ายเล็กน้อยจะช่วยให้การย่อยอาหารทำได้เร็วยิ่งขึ้น เนื่องจากกระเพาะจะพิงอยู่กับตับนั่นเอง หลังจากนั้นจึงเอนไปทางด้านขวาเพื่อให้อาหารที่ย่อยแล้วถูกดันออกจากกระเพาะได้สะดวกยิ่งขึ้น ดังนั้นการนอน

ด้านขวาจึงเป็นสิ่งเหมาะสมกว่าตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดการนอน การนอนด้านซ้ายบ่อยเกินไปจะเป็นอันตรายต่อหัวใจเพราะจะทำให้อวัยวะอื่นไปกดที่หัวใจมากขึ้น

การนอนที่แย่ที่สุดคือการนอนหงาย แต่การนอนหงายเพื่อพักผ่อนโดยไม่ได้หลับก็ไม่เป็นอันตรายแต่อย่างใด การนอนที่แย่ไปกว่านั้นคือการนอนคว่ำหน้า ดังที่มีรายงานในหนังสือ ‘‘มุสนัด’’ และ ‘‘สุนันอิบนิมาญะห์’’ จากท่านอบีอุมามะห์กล่าวว่า ท่านนบี ซล.ได้เดินผ่านชายคนหนึ่งซึ่งนอนคว่ำหน้าอยู่ในมัสยิด ท่านได้เตะเขาด้วยเท้าของท่านและกล่าวว่า ‘‘จงลุกขึ้นยืนหรือนั่งเถิดเพราะการนอนท่านี้เป็นการนอนของพวกที่อยู่ในนรก’’ (ระดับดี อิบนิมาญะห์, 3725)

ฮิปโปเครติสกล่าวไว้ในหนังสือ ‘‘อัตตะก๊อตดุมะห์’’ ว่า ‘‘การนอนคว่ำของผู้ป่วยโดยที่ไม่ใช่ลักษณะปกติของเขาเวลาเขามีสุขภาพดีแสดงว่าเขากำลังมีปัญหาสับสนทางด้านจิตใจอยู่หรือมีความเจ็บปวดที่ด้านท้องอยู่’’ มีผู้อธิบายหนังสือนี้กล่าวว่า เนื่องจากวิธีการนอนแบบนี้เป็นการนอนที่ขัดกับหลักการนอนที่ดี ถ้าไม่มีเหตุผลที่ชัดเจนก็ไม่ควรจะนอนในท่านี้

การนอนที่พอดีจะทำให้ร่างกายฟื้นคืนพลังการทำงานกลับมาดังเดิม ให้พลังจิตได้พักผ่อนจากภาระที่ต้องแบกไว้ ผ่อนคลายจากความเหนื่อยยากต่างๆ การนอนในตอนกลางวันเป็นสิ่งที่ไม่ดีทำให้เกิดโรคต่างๆ จากความชื้นและความเย็นที่ศีรษะ ทำให้ผิวพรรณเสียไป ทำให้ม้ามเป็นโรค เกิดเส้นประสาทอ่อนแอ ทำให้ขี้เกียจ ลดความอยากลงนอกจากในฤดูร้อนเวลาเที่ยงเท่านั้น การนอนที่เลวร้ายมากคือการนอนในตอนเช้าตรู่ การนอนที่เลวร้ายกว่านั้นคือการนอนในเวลาใกล้ค่ำ ครั้งหนึ่งท่านอับดุลลอฮ์ อิบนิอับบาสได้เห็นบุตรชายนอนในตอนเช้าตรู่ ท่านจึงได้บอกกับเขาว่า จงลุกขึ้นเถิดเจ้าจะนอนในเวลาที่ความมั่งคั่งกำลังถูกแจกจ่ายอยู่หรือ มีเรื่องเล่าว่าการนอนในเวลากลางวันนั้นมีสามแบบคือการนอนเพื่อสร้าง การนอนเพื่อทำลายและการนอนที่โง่เขลา การนอนเพื่อสร้างคือการนอนในช่วงเที่ยงวัน การนอนเพื่อทำลายคือการนอนในช่วงสายๆ ซึ่งเป็นเวลาที่คนส่วนมากยุ่งอยู่กับการทำงานทั้งงานของโลกนี้และโลกหน้า การนอนที่โง่เขลาคือการนอนในเวลาเย็นใกล้ค่ำ พวกชาวสะลัฟบางคนกล่าวว่า ผู้ใดนอนในเวลาใกล้ค่ำจะทำให้สติปัญญาของเขาด้อยลง ดังนั้นก็ไม่ต้องโทษใครนอกจากตัวของเขาเอง

การนอนในตอนเช้าตรู่เป็นการห้ามความมั่งคั่งของตัวเองในปัจจัยยังชีพต่างๆ ที่อัลลอฮ์ ซบ.จะประทานให้เนื่องจากช่วงเช้าเป็นช่วงที่อัลลอฮ์ ซบ.กำลังแจกจ่ายริซกีหรือปัจจัยยังชีพของพระองค์แก่สิ่งที่ถูกสร้างทั้งหลาย ดังนั้นการไปนอนในช่วงนั้นจึงเป็นการปิดกั้นริซกีของตนเอง นอกจากด้วยเหตุจำเป็นหรือเจ็บป่วย การนอนตอนนี้ยังเป็นอันตรายมากต่อร่างกายทำให้ร่างกายอ่อนแอ ทำให้อาหารที่อยู่ในกระเพาะต้องเน่าเสียไปทั้งๆ ที่ควรจะถูกย่อยและนำไปใช้ประโยชน์ด้วยการออกกำลังกายและการเคลื่อนไหวต่างๆ และเกิดเป็นอันตรายต่อร่างกาย เกิดเป็นโรคและความอ่อนแอ และจะนำไปสู่โรคต่างๆ อื่นๆ เพิ่มขึ้น

การนอนภายใต้แสงอาทิตย์สามารถทำให้เกิดโรคได้ การนอนที่ให้ร่างกายส่วนหนึ่งโดนแดดและร่างกายส่วนหนึ่งอยู่ในร่มเป็นการนอนที่ไม่ดี มีรายงานจากท่านอบูดาวูดในหนังสือ ‘‘สุนัน’’ จากหะดีษของท่านอบีหุรอยเราะห์กล่าวว่า ท่านศาสดา ซล.ได้ทรงกล่าวว่า ถ้าหากคนหนึ่งคนใดจากพวกท่านนอนกลางแดดและเกิดมีร่มเงาขึ้น ทำให้ตัวของเขาส่วนหนึ่งถูกแดดเผาและส่วนหนึ่งอยู่ในร่มก็จงตื่นขึ้นจากที่นั้นเถิด’’ (ระดับดี อบูดาวูด, 4821)

ในหนังสือ ‘‘สุนันอิบนิมาญะห์’’ และคนอื่นๆ ได้รายงานหะดีษจากท่านบะรีดะห์ บินหะซีบว่า ท่านศาสดา ซล.ได้ห้ามไม่ให้ชายคนหนึ่งนั่งอยู่ในระหว่างกลางของร่มเงาและแดดเผาและนี่คือการเตือนไม่ให้นอนในระหว่างมันเช่นกัน

ใน ‘‘ซอฮีเฮน’’ จากท่านบะรออ์ บินอาซิบรายงานว่า ท่านศาสดา ซล.ได้ทรงกล่าวว่า ‘‘เมื่อท่านจะไปนอนก็ให้ท่านอาบน้ำละหมาดก่อน เหมือนกับที่ท่านอาบน้ำละหมาดก่อนละหมาด หลังจากนั้นก็ให้นอนตะแคงขวาและกล่าวว่า ‘‘โอ้อัลลอฮ์ แท้จริงฉันขอมอบร่างกายของฉันให้กับพระองค์ ขอผินหน้าไปหาพระองค์ ขอมอบหมายการงานของฉันไว้ที่พระองค์ ขอหลบภัยทั้งปวงไปหาพระองค์ ด้วยความหวังและความกลัวในพระองค์ ไม่มีที่หลบภัยใดๆ ที่จะพ้นไปจาก

ท่าน นอกจากท่านจะเป็นผู้ให้ที่หลบภัยนั้น ฉันขอศรัทธาต่อคัมภีร์ของพระองค์ ที่ได้ประทานลงมา ขอศรัทธาต่อนบีของพระองค์ที่ได้ส่งลงมา” ให้คำกล่าวเหล่านี้เป็นคำกล่าวสุดท้ายของท่านเพื่อถ้าหากท่านได้เสียชีวิตไปในคืนนั้นก็เท่ากับท่านได้เสียชีวิตในสภาพของมุสลิม (ซอเฮียะห์บุคอรี, 6311)

ในหนังสือ “ซอเฮียะห์บุคอรี” จากท่านหญิงอาอิชะห์ได้กล่าวว่า ท่านศาสดา ซล.นั้น เมื่อท่านได้ละหมาดสองร่อกาอัตตอนรุ่งอรุณแล้ว (หมายถึงละหมาดสุนัต) ท่านก็จะนอนตะแคงขวา (ซอเฮียะห์บุคอรี, 626)

มีคำกล่าวว่า มีวิทยปัญญาอยู่ในการนอนตะแคงขวานั้นเพื่อผู้นอนจะได้ไม่นอนมากเกินไปเนื่องจากหัวใจนั้นอยู่ทางด้านซ้ายเมื่อนอนตะแคงขวาแล้วจะทำให้หัวใจไม่อยู่ในสภาพธรรมชาติของมัน ทำให้ผู้นอนไม่สามารถนอนได้นานไม่เหมือนกับการนอนตะแคงซ้ายที่หัวใจจะอยู่ในที่ของมันทำให้ผู้นอนจะนอนจนเพลินไปและมากเกินไป สิ่งดีๆ ที่จะได้รับจากการตื่นมาทำงานทั้งในทางศาสนาและทางโลกก็จะผ่านเลยไปด้วย

การนอนนั้นคือการตายอย่างหนึ่ง สิ่งนี้เป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้สำหรับผู้ที่มีชีวิตสถาพร ผู้ไม่ตายและชาวสวรรค์นั้นจะไม่นอน ผู้นอนหลับนั้นต้องการผู้ปกป้องคุ้มครองเขาจากสิ่งที่จะทำให้เกิดอันตรายหรือเสียชีวิต รักษาร่างกายจากหนทางที่จะทำให้เสียหายและพระผู้เป็นเจ้า พระผู้สร้างฟ้าและแผ่นดินคือผู้ที่ปกครองและอยู่เหนือสิ่งต่างๆ เหล่านี้ทั้งมวล ท่านศาสดา ซล.จึงได้สอนผู้นอนให้กล่าวคำขอมอบหมายและขอลี้ภัยต่างๆ ต่อพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ด้วยความหวังและความหวาดกลัวเพื่อจะได้รับการปกป้องอย่างสมบูรณ์จากอัลลอฮ์ ซบ.เพื่อช่วยคุ้มครองร่างกายและจิตใจของเขาและเขาอาจจะเสียชีวิตในขณะที่นอนก็ได้ ดังนั้นถ้าหากคำสุดท้ายที่เขากล่าวเป็นการแสดงความศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ซบ.แล้วเขาก็จะได้เข้าสวรรค์อย่างแน่นอน และแนวทางในการนอนนี้เป็นสิ่งที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อหัวใจและร่างกายและวิญญาณ ทั้งในการนอนและการตื่นจากนอนทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ขอคำสรรเสริญของอัลลอฮ์ ซบ.และความสันติจงมีแด่ท่านผู้มอบสิ่งดีๆ ให้แก่ประชาชาติของท่านด้วยเถิด

แนวทางการตื่นนอน

แนวทางในการตื่นนอนของท่านนบี ซล.ท่านจะตื่นเมื่อได้ยินเสียงไก่ขัน จะกล่าวสรรเสริญอัลลอฮ์ ซบ.และกล่าวตักบีร กล่าว ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮ์ และขอดุอาอ์ ถูฟันด้วยไม้ถูฟัน แล้วจึงลุกขึ้นไปอาบน้ำละหมาด หลังจากนั้นก็ไปละหมาด กล่าวสรรเสริญพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ตั้งความหวังไว้กับพระองค์ ขอต่อพระองค์ด้วยความหวังและความกลัว วิธีนี้เป็นการรักษาสุขภาพของจิตใจและร่างกายไปพร้อมๆ กัน ฟื้นฟูวิญญาณและพละกำลังเพื่อให้ได้รับความสุขทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

แนวทางการออกกำลังกาย

แนวทางการเคลื่อนไหวและหยุดนิ่งเฉย ซึ่งคือกีฬาหรือการออกกำลังกาย เราจะได้กล่าวบางส่วนของมันเพื่อแสดงให้เห็นว่าวิธีการที่ท่านนบี ซล.ทรงปฏิบัตินั้นเป็นสิ่งที่เหมาะสมและสมบูรณ์อย่างยิ่ง เป็นที่รู้กันดีอยู่แล้วว่าร่างกายของเราจะอยู่ได้ด้วยอาหารและเครื่องดื่มที่เราได้รับประทานเข้าไป อาหารเหล่านั้นไม่ทั้งหมดที่จะกลายไปเป็นส่วนหนึ่งของร่างกายหลังจากได้รับประทานไปแล้ว แต่จะต้องมีบางส่วนที่เหลืออยู่หลังจากร่างกายได้ย่อยอาหารแล้ว เมื่อส่วนที่เหลือนั้นมีมากขึ้นเรื่อยๆ มันก็จะรวมตัวกันทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย เกิดการอุดตัน ทำให้ร่างกายหนักขึ้น เกิดเป็นโรคขึ้น การพยายามเอาของเหลือเหล่านี้ออกไปจากร่างกายโดยการใช้ยากลับทำให้เกิดผลร้ายกับร่างกายเอง เนื่องจากยานั้นมีพิษของมันอยู่จึงไม่สามารถขจัดของเหลือเหล่านั้นได้โดยให้เกิดประโยชน์เพียงอย่างเดียว แต่มักจะเกิดโทษจากขบวนการที่ยานั้นได้กระทำต่อร่างกายโดยมันจะทำให้ร่างกายร้อนขึ้น หรือทำต่อร่างกายอย่างรุนแรง หรือทำให้เกิดความเย็นจนเกินขนาด หรือทำให้พลังธาตุร้อนในร่างกายอ่อนแอลงไป

กล่าวโดยสรุป ของเหลือเหล่านี้จะไปอุดตันอยู่ตามส่วนต่างๆ ของร่างกายทำให้เกิดเป็นผลร้ายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ถ้าทิ้งเอาไว้หรือแม้จะเอาของเหลือเหล่านั้นออกโดยใช้ยาก็ตาม การเคลื่อนไหวร่างกายเป็นสาเหตุสำคัญที่จะป้องกันไม่ให้เกิดผลร้ายเหล่านี้ได้ การเคลื่อนไหวทำให้อวัยวะต่างๆ ในร่างกายอุ่นขึ้น ทำให้ของเหลือต่างๆ ถูกขจัดออกไป มันจึงไม่สามารถจะรวมตัวอยู่ในร่างกายได้นาน ร่างกายก็จะเบาลงมีความกระฉับกระเฉงขึ้นดังเดิม ทำให้สามารถรับอาหารได้มากขึ้นกว่าเดิม ทำให้ข้อต่างๆ แข็งแรงขึ้น ทำให้กล้ามเนื้อและเส้นเอ็นต่างๆ มีกำลังมากขึ้น ป้องกันโรคภัยต่างๆ ทั้งด้านร่างกายและอารมณ์ ถ้าหากได้มีการเคลื่อนไหวอย่างสมดุลไม่มากหรือน้อยเกินไปในเวลาและสถานที่ที่เหมาะสม

เวลาที่เหมาะสมกับการออกกำลังกายคือ หลังจากรับประทานอาหารแล้ว ย่อยอาหารเรียบร้อยแล้ว การออกกำลังกายปานกลางคือระดับที่ทำให้แก้มแดง ทำให้เลือดไปเลี้ยงทั่วร่างกาย ส่วนการออกกำลังกายจนเหงื่อไหลเป็นสายน้ำ ถือเป็นการออกกำลังกายที่มากเกินไป ร่างกายส่วนใดที่ออกกำลังกายบ่อยๆ ก็จะมีความแข็งแรงกว่าส่วนอื่น โดยขึ้นอยู่กับชนิดของการออกกำลังกายด้วยว่าใช้กำลังจากส่วนใด ร่างกายส่วนที่ออกกำลังกายมากก็ย่อมแข็งแรงมาก ร่างกายส่วนที่ใช้ความคิดมากก็จะมีพลังความคิดเพิ่มมากขึ้น อวัยวะทุกๆ ชนิดมีการออกกำลังกายของมันพิเศษแตกต่างกันไป การออกกำลังกายปอดหรือหน้าอกก็ด้วยการอ่านก็ให้เริ่มด้วยเสียงที่ค่อยๆ ก่อน แล้วค่อยดังขึ้นๆ อย่างมีลำดับขั้น การออกกำลังกายส่วนรับการได้ยินก็ด้วยการฟังและได้ยินเสียงต่างๆ หรือคำพูดต่างๆ อย่างมีลำดับขั้นเริ่มจากเสียงที่ค่อยๆ ก่อนแล้วค่อยๆ ดังขึ้นๆ เช่นเดียวกันกับการออกกำลังกายของลิ้นในการพูดต่างๆ การออกกำลังกายของอวัยวะที่ใช้ในการมองเห็น และเช่นเดียวกันการออกกำลังกายอวัยวะที่ใช้เดิน โดยเพิ่มตามลำดับขึ้นทีละน้อยๆ

การขี่ม้า การยิงธนู การเล่นมวยปล้ำ การวิ่งแข่ง เป็นการออกกำลังกายทางร่างกาย ทำให้โรคเรื้อรังต่างๆ หายไป เช่น โรคเรื้อน โรคท้องผูกหรือลำไส้อักเสบ

การออกกำลังกายทางด้านจิตใจด้วยการเรียนรู้วิชาการและมารยาทต่างๆ การดีใจ การมีความสุข การอดทน แน่วแน่ ความเอื้ออารี ความกล้าหาญ การกระทำความดีต่างๆ และอื่นๆ นอกจากนี้ที่เป็นการอบรมและออกกำลังด้านจิตใจและการออกกำลังกายที่ยิ่งใหญ่ของจิตใจ ก็คือ การอดทนและความรัก ความกล้าหาญ การมีคุณธรรม ให้ฝึกออกกำลังกายเหล่านี้วันละเล็กละน้อย จนกระทั่งสิ่งเหล่านี้กลายเป็นส่วนหนึ่งของนิสัยถาวรในจิตใจ

เมื่อท่านได้กระทำตามแนวทางที่ท่านนบี ซล.แนะนำไว้แล้ว ท่านจะพบว่ามันเป็นแนวทางที่สมบูรณ์แบบที่สุดในการรักษาสุขภาพทั้งมวล ทำให้ร่างกายแข็งแรง มีประโยชน์ในการดำเนินชีวิตและในโลกหน้า ไม่ต้องสงสัยเลยว่าการละหมาดเป็นการรักษาสุขภาพที่ดีที่สุด ทำให้อาหารส่วนเกินในร่างกายถูกย่อยสลายลง ของเสียต่างๆ ที่มีอยู่ถูกขจัดออกไป นั่นคือคุณประโยชน์ที่ให้แก่ร่างกายในการรักษาสุขภาพนอกเหนือไปจากการรักษาสุขภาพแห่งศรัทธา ทำ

ให้เกิดความสุขในโลกปัจจุบันนี้และโลกหน้า เช่นเดียวกันการละหมาดในตอนกลางดึกเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการรักษาสุขภาพและยังป้องกันจากโรคเรื้อรังต่างๆ ด้วย เป็นการเพิ่มความกระฉับกระเฉงให้กับร่างกายจิตใจและหัวใจไปพร้อมๆ กัน เช่นดังในหะดีษ “ซอฮีเฮน” จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า “มารร้ายจะนั่งอยู่บนศีรษะของพวกท่านเมื่อพวกเขาหลับและผูกเขาไว้ด้วยปมสามปมโดยกล่าวในแต่ละปมว่า ท่านมีกลางคืนที่ยาวนานนักจงนอนพักสักงีบหนึ่งเถิด ถ้าหากเขาตื่นขึ้นมาและกล่าวระลึกถึงอัลลอฮ์ ซบ.ปมที่หนึ่งจะหลุดออก เมื่อเขาอาบน้ำละหมาดปมที่สองก็จะคลายออก เมื่อเขาละหมาดปมที่สามก็จะหลุดออกจนหมด เขาก็จะรู้สึกมีพลังกระฉับกระเฉงขึ้นทั้งร่างกายและจิตใจ ถ้าเขาไม่ทำเช่นนั้นเขาก็จะรู้สึกจิตใจอ่อนล้าและเกียจคร้านตลอดวัน” (ซอเฮียะห์บุคอรี 1142)

ในการถือศีลอดเดือนรอมฎอน เป็นการรักษาสุขภาพอีกวิธีหนึ่ง เป็นการออกกำลังกายของร่างกายและจิตใจที่ไม่มีใครสามารถปฏิเสธได้ การญิฮาด (พลีชีพเพื่อศาสนา) หรืออื่นๆ ที่มีการเคลื่อนไหวร่างกายทั้งหมดเป็นสิ่งที่ช่วยในการสร้างพละกำลังและรักษาสุขภาพที่ยิ่งใหญ่อย่างหนึ่ง ทำให้จิตใจและร่างกายแข็งแกร่ง ขจัดของเสียออกจากร่างกายและจิตใจ มลายความขมขื่นและความเศร้าหมองความเสียใจความกังวลต่างๆ สิ่งนี้เป็นสิ่งที่ผู้กระทำเท่านั้นจะรู้ซึ้งกว่าใครๆ เช่นเดียวกันการบำเพ็ญฮัจย์ การประกอบศาสนกิจเกี่ยวกับฮัจย์ การขี่ม้าแข่ง การยิงธนู การไปเยี่ยมผู้ป่วยหรือญาติพี่น้อง การชำระหนี้สิน การรักษาผู้ป่วย การไปเยี่ยมญาติคนตาย การเดินไปมัสยิดเพื่อละหมาดรวมหรือเพื่อการประชุมก็ตาม การเคลื่อนไหวร่างกายเพื่ออาบน้ำละหมาดและชำระล้างร่างกายหรืออื่นๆ จากนี้ นี่คือสิ่งเล็กน้อยที่ได้รับจากการออกกำลังกายแบบอิสลาม คือทำให้เกิดการรักษาสุขภาพที่ดี ขจัดของเสียภายในร่างกาย นั่นคือสิ่งที่เห็นจากภายนอก แต่สิ่งที่เป็นข้อกำหนดตามหลักการอิสลามนั้นเป็นไปเพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ขจัดความเลวร้ายที่จะมีในโลกทั้งสอง นั่นคือสิ่งที่อยู่เบื้องหลังคำสั่งใช้ทั้งมวล

แนวทางของท่านนบี ซล.นั้น อยู่เหนือแนวทางใดๆ ของแพทย์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ช่วยในการรักษาสุขภาพ ขับไล่ความเจ็บป่วยทั้งสองด้านไป ไม่มีผู้ใดที่จะให้ได้มากกว่าผู้ที่ได้รับทางนำจากอัลลอฮ์ ซบ.และพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.คือผู้ที่ให้ความสำเร็จทั้งมวล

แนวทางการมีเพศสัมพันธ์

แนวทางการมีเพศสัมพันธ์เป็นแนวทางที่สมบูรณ์ที่สุดอันหนึ่งที่ท่านศาสดา ซล.ได้แนะนำแก่เรา มีส่วนช่วยในการรักษาสุขภาพ ทำให้ได้รับความอภิรมย์และความสุขทางด้านจิตใจ ทำให้ได้ถึงตามเจตนารมณ์ของผู้ที่วางกฎเกณฑ์มาเพื่อให้มีสิ่งนี้ขึ้น การมีเพศสัมพันธ์ถือเป็นหลักที่สำคัญอันหนึ่งเนื่องจากเหตุผลสามประการคือ

หนึ่ง เพื่อสืบเชื้อสายเผ่าพันธ์ของมนุษย์ให้ดำรงอยู่จนกว่าจุดประสงค์ของพระผู้เป็นเจ้าจะเสร็จสมบูรณ์

สอง เพื่อเอาน้ำหรือของเหลวที่ถ้าคั่งค้างอยู่ จะเป็นอันตรายต่อร่างกายออกไปจากร่างกาย

สาม เพื่อสนองความต้องการทางเพศ เพื่อความสุขทางเพศรส เกิดความรู้สึกยินดีในเมตตาของอัลลอฮ์ ซบ.ที่ทรงประทานให้และนี่คือจุดมุ่งหมายเดียวในการมีเพศสัมพันธ์ที่เหลืออยู่ในสวรรค์ เนื่องจากในสวรรค์ไม่ต้องการการสืบสกุลและไม่มีน้ำที่เป็นอันตรายต่อร่างกายที่จะต้องเอาออก

คุณประโยชน์ในด้านการแพทย์

ทางด้านการแพทย์มีความเห็นว่า การมีเพศสัมพันธ์เป็นการรักษาสุขภาพที่ดีวิธีหนึ่ง กาเลนได้กล่าวว่า น้ำอสุจินั้นมีความพิเศษอย่างหนึ่งคือ มีธาตุความร้อนผสมกับธาตุลม ตัวมันจะมีความร้อนชื้นเนื่องจากมันมีต้นกำเนิดมาจากเลือดบริสุทธิ์ที่ไปหล่อเลี้ยงอวัยวะที่สำคัญของร่างกาย เมื่อยอมรับถึงความพิเศษของน้ำอสุจิแล้วดังนั้นก็ไม่ควรให้มันออกมาจากร่างกายง่ายๆ นอกจากเพื่อการสืบเชื้อสายหรือเพื่อขับไล่ส่วนที่คั่งค้างอยู่ภายในร่างกาย เพราะเมื่อมันตกตะกอนจะทำให้เกิดโรคต่างๆ ที่มีอาการได้ เช่นโรคฟุ้งซ่าน โรคบ้า โรคลมบ้าหมูหรือโรคอื่นๆ เช่นเดียวกันนี้ การเอาอสุจิที่คั่งค้างออกทำให้โรคเหล่านี้หายได้เป็นส่วนมากทีเดียว เนื่องจากเมื่ออสุจิคั่งอยู่ในร่างกายนานเกินไปจะทำให้เกิดการอุดตันและรวมตัวกันกลายเป็นสารพิษก่อให้เกิดโรคดังที่กล่าวมาแล้ว ด้วยเหตุนี้ธรรมชาติจึงขับมันออกมาเมื่อมันคั่งค้างเกินไปด้วยการฝันเปียกโดยไม่ได้มีการร่วมเพศ

พวกสลัฟบางท่านกล่าวว่า ชายหนุ่มควรระวังสามอย่างคือ หนึ่งอย่าทิ้งการเดินเพราะเมื่อวันหนึ่งจำเป็นต้องเดินเขาก็จะได้มีกำลังที่จะเดินได้ สองอย่าทิ้งการกินมิฉะนั้นลำไส้ของเขาจะตีบตันไป สามอย่าทิ้งการมีเพศสัมพันธ์ เพราะบ่อน้ำนั้นถ้าหากยังไม่เหือดแห้งย่อมมีน้ำออกมาเสมอ ท่านมุฮำหมัด อิบนิซะกะรียากล่าวว่า ผู้ใดละทิ้งการมีเพศสัมพันธ์เป็นเวลานานๆ จะทำให้เส้นประสาทอ่อนแอ ทำให้การเคลื่อนที่ของกระแสประสาทจะถูกปิดกั้นหรืออุดตันไปจึงทำงานไม่สะดวก กระแสความคิดจึงไม่ค่อยแล่นเหมือนปกติ และได้กล่าวอีกว่า ข้าพเจ้าได้เห็นคนกลุ่มหนึ่งซึ่งละทิ้งการมีเพศสัมพันธ์ไปเพราะความยากจนแร้นแค้นของพวกเขา ร่างกายของพวกเขาจะเย็นลง เคลื่อนไหวด้วยความยากลำบาก รู้สึกเสียใจโดยไม่มีสาเหตุ ความอยากต่างๆ ลดลง ระบบย่อยอาหารช้าลงและเสียชีวิตลงในที่สุด

ประโยชน์ที่ได้รับจากการมีเพศสัมพันธ์ทำให้ลดสายตาต่ำลง ทำให้จิตใจไม่ฟุ้งซ่าน มีพลังความสามารถที่จะต่อต้านการผิดประเวณีต่างๆ มีประโยชน์ต่อตัวผู้นั้นทั้งโลกนี้และโลกหน้า เป็นประโยชน์ต่อสตรีของเขา ด้วยสิ่งนี้จะทำให้สตรีมีความรักและซื่อสัตย์ต่อตัวเขา ท่านนบี ซล.กล่าวว่า “ในโลกนี้ฉันได้ถูกทำให้รักในผู้หญิงและน้ำหอม” (อะห์หมัด, 128/3) ในหนังสือ “الزهد” ของอิมามอะห์หมัดกล่าวไว้ว่า “จงอดทนต่ออาหารและเครื่องดื่ม แต่อย่าอดทนที่จะมีเพศสัมพันธ์ที่ถูกต้องต่อพวกเธอ”

ท่านนบี ซล.กระตุ้นให้แต่งงานกันในหมู่ประชาชาติของท่าน โดยกล่าวว่า “จงแต่งงานกันเถิด เพราะฉันต้องการให้ประชาชาติของฉันมีจำนวนมากๆ” (อบูดาวูด, 2050)

ท่านอิบนิอับบาสได้กล่าวว่า “ผู้ที่ดีที่สุดในบรรดาประชาชาติมุสลิม คือผู้ที่มีภรรยามากที่สุด” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5069)

ท่านนบี ซล.กล่าวว่า ‘‘แท้จริงฉันได้แต่งงานกับผู้หญิงสาว ฉันนอนและฉันก็ตื่นนอน ฉันถือศีลอดและฉันก็ละศีลอด ผู้ใดที่ไม่ชอบแนวทางของฉันก็ไม่ใช่พวกฉัน’’ (ซอเฮียะห์ บุคอรี, 5063)

ท่านนบี ซล.ยังได้กล่าวอีกว่า ‘‘โอ้บรรดาหนุ่มๆ ทั้งหลายเอ๋ย ผู้ใดในหมู่พวกท่านที่มีความสามารถจะแต่งงานได้ก็จงแต่งงานเถิด เพราะมันจะทำให้สายตาของท่านลดต่ำลง ช่วยรักษาอวัยวะเพศของท่าน ผู้ใดไม่สามารถที่จะแต่งงานก็จงถือศีลอดเถิด เพราะมันจะเป็นเครื่องช่วยป้องกันได้’’ (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5066)

เมื่อท่านญาบิรได้แต่งงาน ท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า ‘‘เหตุไรท่านไม่แต่งงานกับสาวบริสุทธิ์เล่า เพื่อท่านจะได้ชื่นชมนางและนางจะได้ชื่นชมท่าน’’ (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5079)

รายงานจากท่านอิบนิมาญะห์ในหนังสือ ‘‘สุนัน’’ของเขาจากท่านอนัส อิบนิมาลิกกล่าวว่า ท่านศาสดา ซล.ได้กล่าวว่า ‘‘ผู้ใดต้องการให้พระผู้เป็นเจ้าประทานความสะอาดให้กับเขา ก็จงแต่งงานกับหญิงสาวที่เป็นอิสระเถิด’’ (ระดับอ่อน สุนัน, 1862)

ในหนังสือ ‘‘สุนัน’’ อีกเช่นกัน มีหะดีษมัรฟัวอ์จากท่านอิบนิอับบาสรายงานว่า ท่านนบี ซล.กล่าวว่า ‘‘เราไม่เคยเห็นคนที่รักกันคู่ไหนจะรักกันมากไปกว่าผู้ที่แต่งงานกันแล้ว’’ (ระดับซอเฮียะห์ อิบนิมาญะห์, 1847)

ในหนังสือ ‘‘ซอเฮียะห์มุสลิม’’ จากหะดีษของท่านอับดุลลอฮ์ บินอุมัรกล่าวว่า ท่านศาสดา ซล.ได้กล่าวว่า ‘‘โลกนี้มีความรื่นรมย์ และความรื่นรมย์ที่ดีที่สุดคือหญิงที่มีศรัทธา’’ (ซอเฮียะห์มุสลิม, 64/1467)

ท่านนบี ซล.ได้สนับสนุนให้แต่งงานกับหญิงสาวที่ดีมีศรัทธาในศาสนา ในหนังสือ ‘‘สุนันนะซาอีย์’’ จากอบีหุรอยเราะห์ได้กล่าวว่า ท่านศาสดา ซล.ได้ถูกถามว่า ผู้หญิงประเภทไหนที่ดีที่สุด ท่านได้ตอบว่า ‘‘ผู้ที่เมื่อเขาได้มองหล่อนแล้วรู้สึกยินดี ทำตามที่เขาสั่ง ไม่ขัดแย้งกับเขาในสิ่งที่เขาไม่ชอบในเรื่องเกี่ยวกับตัวของนางและทรัพย์สินของนาง’’ (ระดับดี นะซาอีย์, 3231)

ในซอฮีเฮนจากท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า ‘‘หญิงสาวถูกเลือกแต่งงาน ด้วยทรัพย์สมบัติของนาง ด้วยเกียรติยศของนาง ด้วยความงามของนาง และศาสนาของนาง จงเลือกแต่งงานกับผู้ที่มีศาสนาเถิด ท่านจะได้รับสิ่งที่ดี’’ (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5090)

ท่านนบี ซล.ยังได้สนับสนุนให้แต่งงานเพื่อให้มีลูกหลานมากๆ ด้วย ท่านไม่ชอบหญิงที่ไม่มีบุตร ดังเช่นในรายงาน ‘‘สุนันอบีดาวูด’’ จากมะอกอล บินยะซารว่า มีชายผู้หนึ่งมาหาท่านนบี ซล.และกล่าวว่า ‘‘ฉันพบหญิงสาวคนหนึ่งมีความสวยงามมีชื่อเสียงที่ดีแต่ไม่สามารถมีบุตรได้ ฉันควรจะแต่งงานกับนางหรือไม่’’ ท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า ‘‘ไม่ควร’’ ชายคนนั้นก็ได้ถามซ้ำอีกเป็นครั้งที่สองท่านก็ยังห้ามไม่ให้แต่งอยู่ ชายคนนั้นถามอีกเป็นครั้งที่สามท่านจึงกล่าวว่า ‘‘พวกท่านจงแต่งงานกับหญิงที่ดีที่สามารถมีบุตรได้หลายคน เพราะฉันต้องการให้พวกท่านมีจำนวนมากๆ’’

ในหนังสือติรมีซีย์มีหะดีษมัรฟัวอ์ว่า ‘‘สี่อย่างที่เป็นแนวทางของศาสดา คือการแต่งงาน การแปรงฟัน การใส่น้ำหอม การทาตาด้วยสมุนไพรเฮนนา (ا ناء)’’ (ติรมิซีย์, 1080) มีรายงาน ในหนังสือ ‘‘อัลญามิอ์’’ ว่า คำว่า حِناء นั้นฉันได้ยินอบาฮุจญาจ อัลฮาฟิซกล่าวว่า ที่ถูกต้องแล้วคือ اَلْخِتان แต่ตัวหนังสือนั้นผิดเพี้ยนไป เช่นเดียวกับที่มีรายงานจากท่านอบีอีซา อัลติรมิซีย์

ก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์กัน ชายควรจะทำให้หญิงนั้นมีอารมณ์ก่อนโดยการจูบหล่อนหรือการดูดลิ้น ท่านศาสดาก็เคยกระทำดังกล่าวกับครอบครัวของท่านและเคยจูบภรรยาของท่าน มีรายงานใน ‘‘สุนันอบีดาวูด’’ ว่า ท่านศาสดา ซล.ได้จูบพระนางอาอิชะห์ รด.และได้ดูดลิ้นนาง (ระดับดี อบูดาวูด, 2386)

รายงานจากท่านญาบิร บินอับดุลลอฮ์กล่าวว่า ท่านศาสดา ซล.ได้ห้ามการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีการปลุกเร้าอารมณ์ก่อน บางครั้งท่านศาสดา ซล.มีเพศสัมพันธ์กับภรรยาหลายคนของท่านโดยอาบน้ำเพียงครั้งเดียว บางครั้งก็อาบน้ำทุกครั้งหลังจากมีเพศสัมพันธ์ มีรายงานในหนังสือ ‘‘ซอเฮียะห์มุสลิม’’ จากท่านอนัสว่า ‘‘ท่านนบี ซล.เคยมีเพศสัมพันธ์กับภรรยาของท่านหลายคน โดยอาบน้ำเพียงครั้งเดียว’’ (ซอเฮียะห์มุสลิม, 28/309)

รายงานจากท่านอบูดาวูดในหนังสือ ‘‘สุนัน’’ จากท่านอบีรอเฟียะอ์ผู้รับใช้ของท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า ท่านนบี ซล.ได้มีเพศสัมพันธ์กับภรรยาของท่านหลายคนในคืนเดียว และท่านได้อาบน้ำชำระล้างร่างกายหลังมีเพศสัมพันธ์ทุกครั้ง ฉันจึงได้ถามว่าโอ้ท่านศาสดาของอัลลอฮ์ถ้าฉันจะอาบน้ำเพียงครั้งเดียวจะได้หรือไม่ ท่านนบี ซล.ได้ตอบว่า ‘‘นี่เป็นวิธีที่ฉลาดกว่า สะอาดกว่าและดีกว่า’’ (ระดับดี อบีดาวูด, 219)

อนุญาตให้สำหรับผู้ที่มีเพศสัมพันธ์ที่จะไปมีเพศสัมพันธ์อีกครั้งก่อนที่จะอาบน้ำชำระล้างร่างกาย โดยที่จะต้องไปอาบน้ำละหมาดก่อนแล้วจึงมามีเพศสัมพันธ์ครั้งที่สอง ดังเช่นที่ได้มีรายงานในหนังสือ ‘‘ซอเฮียะห์มุสลิม’’ จากหะดีษของท่านอบีสอี๊ด อัลคุดรีย์กล่าวว่า ท่านศาสดา ซล.ได้กล่าวว่า ‘‘เมื่อคนใดคนหนึ่งในหมู่พวกท่านหลับนอนกับภรรยาของเขา หลังจากนั้นต้องการที่จะทำซ้ำอีกก็จงอาบน้ำละหมาดก่อน’’ (ซอเฮียะห์มุสลิม, 27/308)

ในการอาบน้ำชำระล้างร่างกายและการอาบน้ำละหมาดหลังจากการหลับนอนนั้นจะทำให้กระชุ่มกระชวยมีชีวิตชีวามากขึ้น ทำให้จิตใจปลอดโปร่ง เป็นการทำให้ร่างกายสะอาดขึ้นด้วยจากสิ่งที่เกิดขึ้นในการมีเพศสัมพันธ์และยังเป็นการชำระล้างให้เกิดความสะอาด เป็นการรวบรวมธาตุความร้อนดั้งเดิมภายในร่างกายให้เข้าไปในร่างกายใหม่หลังจากที่มันกระจัดกระจายออกจากร่างกายไปด้วยการมีเพศสัมพันธ์ เป็นการทำให้เกิดความสะอาดซึ่งเป็นสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงโปรด ขจัดสิ่งโสมมที่อัลลอฮ์ ซบ.รังเกียจ ทั้งหมดนี้เป็นวิธีการที่ดียิ่งในการมีเพศสัมพันธ์ ทั้งยังช่วยในการรักษาสุขภาพและพละกำลังด้วย

เวลาที่เหมาะสมสำหรับการมีเพศสัมพันธ์

การมีเพศสัมพันธ์ที่มีประโยชน์นั้นควรเกิดขึ้นหลังจากการย่อยอาหารเรียบร้อยแล้ว หลังจากที่เกิดการปรับตัวเข้าสู่สมดุลของความร้อนและความเย็นในร่างกาย ความชื้นความแห้ง ความว่างเปล่าและความเต็มเปี่ยม และการมีเพศสัมพันธ์ในขณะที่ร่างกายเต็มเปี่ยมนั้นมีโทษน้อยกว่าเมื่อร่างกายว่างเปล่า เช่นเดียวกันอันตรายจากการมีเพศสัมพันธ์ในขณะที่มีความชื้นมากนั้นก็น้อยกว่าเมื่อร่างกายแห้ง และขณะที่มีความร้อนก็จะเป็นอันตรายน้อยกว่าขณะที่มีความเย็น สมควรที่จะมีเพศสัมพันธ์เมื่อมีความต้องการซึ่งจะทำให้เกิดความตื่นตัวทั่วร่างกาย โดยไม่ต้องบังคับหรือคิดถึงรูปใดๆ หรือมองสิ่งใดๆ และไม่สมควรที่จะพยายามทำให้มีความต้องการหรือบังคับให้มีความต้องการโดยที่เขาเองไม่ได้มีความต้องการทางธรรมชาติจริงๆ ซึ่งเวลานั้นก็คือเวลาที่มีน้ำอสุจิอยู่เต็มเปี่ยมในร่างกายหรือมีความต้องการทางเพศอย่างแรงกล้า และต้องระวังการร่วมเพศในผู้สูงอายุและผู้เยาว์ที่ไม่เหมาะสมจะมีเพศสัมพันธ์ ผู้ที่ไม่มีความต้องการทางเพศ ผู้ป่วย ผู้ที่ร่างกายน่าเกลียด การมีเพศสัมพันธ์กับพวกนี้จะทำให้ร่างกายอ่อนกำลังลงไปทำให้พลังทางเพศอ่อนแอลง เป็นสิ่งที่ผิดพลาดที่แพทย์บางคนกล่าวว่า การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงม่ายนั้นมีประโยชน์กว่าการหลับนอนกับหญิงสาวและเป็นการรักษาสุขภาพ การเปรียบเทียบเช่นนี้เป็นการเปรียบเทียบที่ผิดพลาด เป็นสิ่งที่ขัดกับสิ่งที่คนทั่วไปรับรู้ ขัดกับหลักธรรมชาติและหลักทางศาสนา ในการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงสาวบริสุทธิ์นั้นจะทำให้เกิดความสุขความพอใจที่เต็มเปี่ยมระหว่างเขากับหญิงสาวนั้น ทำให้หัวใจของหล่อนเต็มไปด้วยความรักในตัวเขาและจะไม่แบ่งปันความรักนั้นให้กับชายใดอีก ไม่เหมือนกับหญิงม่ายดังที่ท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า ‘‘ทำไมไม่แต่งกับหญิงสาวบริสุทธิ์เล่า’’ พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ให้หญิงสาวที่สมบูรณ์แบบที่สุดคือหญิงสาวในสวรรค์หรือนางฟ้านั้นเป็นผู้ที่ไม่เคยต้องมือชายใดก่อนที่จะมอบเธอให้กับบรรดาชาวสวรรค์

ท่านหญิงอาอิชะห์ รด.ได้กล่าวว่า “ท่านเห็นหรือไม่ ถ้าหากท่านผ่านต้นไม้ที่ถูกแทะเล็มใบไม้ไปแล้ว กับต้นไม้ที่ยังไม่ได้ถูกแทะเล็มใบไป ท่านจะให้อูฐของท่านไปกินใบไม้จากต้นไม้ต้นไหนเล่า” ท่านนบีก็กล่าวว่า “ต้นที่ยังไม่ถูกกัดกินนั่นแหละ” พระนางต้องการไม่ให้ท่านนบีไปหาหญิงสาวบริสุทธิ์อื่นอีกนอกจากนาง (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5077)

การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงที่จิตใจรักมากจะทำให้ร่างกายมีกำลังมากขึ้น เพิ่มน้ำอสุจิให้มากขึ้นด้วย แต่กับหญิงที่เกลียดชังย่อมทำให้ร่างกายอ่อนแอลง เกิดการหลั่งได้น้อยลง การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงที่มีประจำเดือนเป็นสิ่งต้องห้ามตามหลักการศาสนา เป็นอันตรายอย่างยิ่ง วงการแพทย์ก็เห็นเช่นเดียวกัน รูปแบบที่ดีในการมีเพศสัมพันธ์คือการที่ฝ่ายชายอยู่ด้านบนหญิงสาวและมีเพศสัมพันธ์หลังจากที่ได้มีการปลุกเร้าอารมณ์ก่อนแล้วด้วยการจูบ ด้วยเหตุนี้บางครั้งจึงมีคำเรียกฝ่ายหญิงว่า “เสื่อหรือที่นอน” ดังเช่นที่ท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า “ลูกนั้นเป็นของที่นอน (ฝ่ายหญิง)” และนี่คือสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าชายนั้นคือผู้ที่ปกป้องและคุ้มครองฝ่ายหญิง เช่นกับที่ได้กล่าวในอัลกุรอ่านว่า

الرجالُ قَوامونَ علَى النساء

ความว่า “ชายนั้นคือผู้คุ้มครองดูแลหญิงสาว” (อันนิซาอ์, 34)

อัลลอฮ์ ซบ ได้ทรงกล่าวไว้อีกว่า

هن ِلباس لكُم وأنتم ِلباس لهن

ความว่า “พวกหล่อนคืออาภรณ์ห่อตัวของพวกเจ้า และพวกเจ้าคืออาภรณ์ห่อตัวของพวกหล่อน” (อัลบะก่อเราะห์, 187)

ลักษณะการมีเพศสัมพันธ์ที่ได้กล่าวข้างต้นเป็นการแสดงให้เห็นเป็นอย่างดีถึงความเป็นสิ่งหุ้มห่อของทั้งสองฝ่าย ที่นอนหรือเสื่อของฝ่ายชายคือสิ่งที่ห่อหุ้มเขาไว้ เช่นเดียวกัน ผ้าห่มของฝ่ายหญิงก็คือสิ่งที่หุ้มห่อหล่อนไว้เช่นกัน นี่คือลักษณะที่ดีที่สุดในการมีเพศสัมพันธ์ที่ได้จากอัลกุรอ่านอายะห์ดังกล่าวนี้ เป็นท่าที่ดีที่สุดที่ทั้งสองฝ่ายจะเป็นผ้าห่มหุ้มห่อซึ่งกันและกัน ท่าที่ไม่สมควรทำอย่างยิ่งคือท่าที่หญิงสาวขึ้นอยู่เหนือฝ่ายชายและมีเพศสัมพันธ์โดยที่หลังของฝ่ายชายอยู่บนที่นอน ซึ่งถือว่าขัดกับลักษณะธรรมชาติที่พระผู้เป็นเจ้าทรงสร้างชายและหญิงขึ้นมา ผลร้ายที่เกิดขึ้นอย่างหนึ่งก็คือ น้ำอสุจิของเขาไม่สามารถออกจนหมดได้ทำให้คั่งค้างอยู่ภายในร่างกายเกิดเป็นของเสียและเป็นอันตรายต่อร่างกายในภายหลังได้ อีกอย่างหนึ่งอาจทำให้ความชื้นจากอวัยวะเพศของฝ่ายหญิงไหลลงมาสู่ตัวฝ่ายชาย นอกจากนี้มดลูกจะไม่สามารถเก็บกักอสุจิไว้ได้หมดอย่างที่ควรจะเป็นทำให้มีปริมาณไม่พอที่จะกำเนิดบุตรได้ อีกอย่างหนึ่งคือฝ่ายหญิงนั้นตกเป็นผู้ถูกกระทำโดยปกติธรรมชาติและตามหลักการศาสนา ดังนั้นการที่หล่อนกลายมาเป็นผู้กระทำจึงเป็นการขัดต่อธรรมชาติและขัดต่อหลักศาสนา พวกถือคัมภีร์มักจะให้ฝ่ายหญิงนอนอยู่ทางด้านข้างโดยกล่าวว่า วิธีนี้จะเป็นการง่ายดายสำหรับฝ่ายหญิงที่จะมีเพศสัมพันธ์ พวกชนเผ่ากุรอยช์และอันซอรมักชอบมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงของเขาทางด้านหลังและพวกชาวยะฮุดีได้กล่าววิจารณ์เรื่องนี้ พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.จึงได้ทรงลงกุรอ่านมาว่า

ِنسآؤكُم حرثٌ لكُم فَأْتواْ حرثَكُم أَنى شِئْتم

ความว่า “หญิงสาวของพวกท่านคือที่นาของพวกท่าน ท่านจงไถคราดที่นาของท่านตามที่ท่านประสงค์เถิด” (อัลบะก่อเราะห์, 223)

ในหนังสือ “ซอฮีเฮน” จากญาบิรกล่าวว่า พวกยะฮูดีได้กล่าวว่า ถ้าหากชายคนหนึ่งมีเพศสัมพันธ์กับหญิงของเขาทางด้านหลังจะมีลูกเกิดมาตาเหล่ ดังนั้นพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.จึงได้ทรงประทานอัลกุรอ่านลงมาว่า “หญิงสาวของพวกท่านคือที่นาของพวกท่าน ท่านจงไถคราดที่นาของท่านตามที่ท่านประสงค์เถิด” (อัลบะก่อเราะห์, 223) ในของ

มุสลิมมีคำพูดกล่าวต่ออีกว่า "ถ้าหากท่านต้องการ ก็จงมีเพศสัมพันธ์ทางด้านหน้าและถ้าต้องการก็มีทางด้านอื่นที่ไม่ใช่ด้านหน้า แต่ต้องไม่เข้าทางอื่นนอกจากช่องคลอดช่องทางเดียว" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 4528)

ส่วนทางช่องทางทวารหนักนั้นถือเป็นสิ่งต้องห้าม ตามหลักฐานของศาสนทูตหลายๆ ท่าน มีรายงานจากชาวสลัฟบางท่านว่า อนุญาตให้มีเพศสัมพันธ์กันทางทวารหนักได้ สิ่งนี้ถือเป็นความเห็นที่ผิดพลาด มีรายงานในหนังสือ "สุนันอบีดาวูด" จากท่านอบีหุรอยเราะห์กล่าวว่า ท่านศาสดา ซล.กล่าวว่า "ผู้ที่มีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนักนั้นถูกสาปแช่ง" (ซอเฮียะห์อบีดาวุด, 2162)

ในรายงานของท่านอะห์หมัดและอิบนิมาญะห์กล่าวว่า "พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.จะไม่ทรงมองชายที่ร่วมเพศกับภรรยาของเขาทางทวารหนัก" (ซอเฮียะห์อะห์หมัด, 272/2)

ในรายงานของท่านติรมิซีย์และอะห์หมัดกล่าวว่า "ผู้ใดมีเพศสัมพันธ์กับหญิงที่มีประจำเดือนหรือทางทวารหนัก และผู้ใดที่ไปหาหมอดูแล้วเชื่อสิ่งที่หมอดูทำนาย ผู้นั้นคือผู้ที่ปฏิเสธต่อสิ่งที่ถูกประทานลงมายังศาสดามูฮำหมัด" (ซอเฮียะห์ติรมิซีย์, 135)

ในรายงานของท่านบัยหะกีย์กล่าวว่า "ผู้ใดมีเพศสัมพันธ์กับหญิงหรือชายก็ตามทางทวารหนัก ผู้นั้นคือผู้ปฏิเสธ" (ระดับอ่อน)

ในหนังสือ "مصنف وكِيع" ท่านวะกีอ์ได้กล่าวว่า ท่านซัมอะห์ บินซอและห์ได้เล่าให้ฉันฟัง จากท่านอิบนิตอวุส จากพ่อของเขาจากท่านอัมรุ อิบนุดีนาร จากท่านอับดุลลอฮ์ ยะซีดกล่าวว่า ท่านอุมัร บินคอตตอบได้กล่าวว่า ท่านศาสดา ซล.ได้กล่าวว่า "แท้จริงพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.นั้น ไม่ให้ละอายต่อการพูดความจริงและไม่ให้มีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงทางทวารหนัก" (ระดับอ่อน 4/298 مع ا)

ในหนังสือของติรมิซีย์จากท่านอลี บินตอลักกล่าวว่า ท่านศาสดา ซล.กล่าวว่า "อย่ามีเพศสัมพันธ์กับหญิงสาวทางทวารหนัก แท้จริงพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.นั้นไม่ทรงละอายที่จะพูดความจริง" (ระดับดี ติรมิซีย์, 1164)

ในหนังสือ "อัลกามิล" เป็นหะดีษมัรฟัวอ์ จากอับดุลลอฮ์ อิบนิมัสอูดกล่าวว่า "จงอย่ามีเพศสัมพันธ์กับหญิงสาวทางทวารหนัก" (ระดับอ่อน)

ได้เล่าจากท่านหะซัน อิบนิอลี อัลเญาฮะรีย์จากท่านอบีซัรเรนเป็นหะดีษมัรฟัวอ์กล่าวว่า "ผู้ใดมีเพศสัมพันธ์กับหญิงหรือชายทางทวารหนักถือเป็นผู้ปฏิเสธ" (ซอเฮียะห์ นะซาอี, 9021)

เล่าจากท่านญาบิรเป็นหะดีษมัรฟัวอ์กล่าวว่า "จงละอายต่ออัลลอฮ์ ซบ.แท้จริงอัลลอฮ์ ซบ.นั้นไม่ละอายที่จะพูดความจริงและไม่ให้มีเพศสัมพันธ์กับหญิงทางทวารหนัก" และจากดารุนกุตนีย์มีใจความว่า "แท้จริงอัลลอฮ์ ซบ.ไม่ละอายที่จะพูดความจริงและไม่อนุญาตให้ท่านมีเพศสัมพันธ์กับหญิงทางทวารหนัก" (ซอเฮียะห์ดารุนกุตนีย์, 288/3)

ท่านบักวีย์ได้กล่าวว่า ท่านฮุดบะห์ได้เล่าว่า ท่านหะมามได้เล่าให้เราฟังว่า ท่านก่อตาดะห์ได้ถูกถามเกี่ยวกับเรื่องการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงสาวทางทวารหนักท่านได้กล่าวว่า เล่าจากท่านอัมร บินชุอัยบจากพ่อของเขา จากปู่ของเขาว่า ท่านศาสดา ซล.ได้กล่าวว่า "นั่นคือทำแบบพวกเผ่านบีลูตแบบเล็กๆ อย่างหนึ่ง" ท่านอะห์หมัดได้กล่าวในหนังสือ "มุสนัด" ของเขาว่า ท่านอับดุลเราะห์มานได้เล่าให้ฉันฟังว่า ท่านหะมามได้เล่าให้ฉันฟัง จากท่านก่อตาดะห์ จากอัมรุ อิบนุชุอัยบจากพ่อของเขา จากปู่ของเขาแล้วจึงได้เล่าหะดีษดังกล่าวแล้ว

ใน "มุสนัด" เช่นกัน จากท่านอิบนอับบาสกล่าวว่า ท่านอุมัร บินคอตตอบได้ไปหาท่านนบี ซล.และกล่าวว่า "โอ้ท่านศาสนาทูตของอัลลอฮ์ ฉันพังหมดแล้ว" ท่านร่อซูลุลลอฮ์ ซล.ถามว่า "อะไรเป็นสาเหตุทำให้ท่านพังเล่า" ท่าน

อุมัรกล่าวตอบว่า “ฉันได้มีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงของฉันทางด้านหลัง” ท่านนบีเงียบไปไม่ตอบอะไรจนกระทั่งพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ลงวะฮีมาแก่ท่านว่า

نِسَآؤُكُم حَرثٌ لَّكُم فَأتُواْ حَرثَكُم أَنَّى شِئْتُم

ความว่า “หญิงสาวของพวกท่านคือที่นาของพวกท่าน ท่านจงไถคราดที่นา ของท่าน ตามที่ท่านประสงค์เถิด” (อัลบะก่อเราะห์, 223) ท่านนบี ซล.จึงได้กล่าวต่อว่า “ท่านจงทำสิ่งที่ท่านต้องการทางด้านหน้าและทางด้านหลัง แต่จงระวังอย่าทำในเวลามีรอบเดือนหรือทางทวารหนัก” (ระดับดี อะห์หมัด, 182/2)

ในติรมิซีย์จากท่านอิบนิอับบาสเป็นหะดีษมัรฟัวอ์กล่าวว่า “พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.จะไม่ทรงมองชายใดที่มีเพศสัมพันธ์กับชายด้วยกันหรือหญิงโดยทางทวารหนัก” (ระดับดี ติรมิซีย์, 1165)

และเราได้เล่าให้ฟังถึงหะดีษของท่านอบีอาลี หะซัน บินหุซัยน์ บินดูมา จากท่านบะรออ์ บินอาซิบเป็นหะดีษมัรฟัวอ์กล่าวว่า “ถือเป็นผู้ที่ปฏิเสธต่ออัลลอฮ์ ซบ.ผู้ยิ่งใหญ่ ได้แก่ประชาชาติสิบจำพวกคือ ฆาตกร ผู้ใช้เวทมนต์ ผู้มีชู้ ผู้ที่ร่วมเพศกับผู้หญิงทางทวารหนัก ผู้ไม่จ่ายซะกาต ผู้ที่มีทรัพย์สินแต่จนตายก็ไม่ยอมไปทำฮัจย์ ผู้ดื่มสุรา ผู้ชอบทำให้เกิดความวุ่นวาย ผู้ขายอาวุธให้กับทหารอื่น ผู้แต่งงานกับหญิงที่แต่งงานด้วยไม่ได้ตามหลักการศาสนา” (ระดับอ่อน ซุยูตีย์, 6263)

ท่านอับดุลลอฮ์ บินวะฮับได้กล่าวว่า ท่านอับดุลลอฮ์ บินลุฮัยอะห์ จากท่านมัชเราะห์ บินฮาอาน จากท่านอุกบะห์ บินอามิรได้เล่าว่า ท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า “ถือว่าถูกสาปแช่งคือผู้ที่มีเพศสัมพันธ์กับหญิงของเขาทางทวารหนัก” ในหนังสือ “มุสนัดของฮาริส บินอะบีอุซามะห์” จากหะดีษของท่านอบีหุรอยเราะห์และอิบนิอับบาสได้กล่าวว่า “ท่านศาสดา ซล.ได้ขึ้นคุตบะห์สั่งสอนเราก่อนที่ท่านจะเสียชีวิตเป็นคุตบะห์ครั้งสุดท้ายที่ท่านกล่าวที่เมืองมะดีนะห์ก่อนที่ท่านจะกลับไปพบอัลลอฮ์ ซบ.ว่า ผู้ที่หลับนอนกับหญิงสาวทางทวารหนักหรือกับผู้ชายหรือกับเด็กๆ จะมาชุมนุมกันในวันสิ้นโลกโดยมีกลิ่นเหม็นเน่าเหมือนดังซากศพรบกวนคนอื่นๆ จนกว่าเขาจะเข้าไปในนรก พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.จะทำลายผลบุญที่เขาทำมา จะไม่รับการละหมาดหรือการถือบวชของเขา เขาจะต้องไปเข้าในโลงศพในนรกและถูกขังอยู่ในโลงนั้นที่ปิดแน่นด้วยตะปูจากนรก” ท่านอบูหุรอยเราะห์กล่าวว่า นี่สำหรับผู้ที่ไม่ยอมขอลุกะโทษต่ออัลลอฮ์ ซบ.

ท่านอบูนะอีม อัลอัซบะฮานีย์ได้เล่ามาจากท่านคุซีมะห์ บินซาบิตเป็นหะดีษมัรฟัวอ์กล่าวว่า “แท้จริงพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.นั้นไม่ละอายที่จะพูดความจริง และไม่ให้มีเพศสัมพันธ์กับหญิงสาวโดยทางทวารหนัก” (ระดับอ่อน อบูนะอีม, 376/8)

ท่านอิหม่ามชาฟิอีย์ได้กล่าวว่า ลุงของฉันคือมูฮำหมัด บินอลี บินชาฟิอ์ได้เล่าให้ฉันฟังว่า ท่านอับดุลลอฮ์ อิบนิอลี อิบนิซาอิบ ได้เล่าให้ฟังจากท่านอัมรุ อิบนุอบีอะฮีฮะห์ บินญะลาล จากท่านค่อซีมะห์ บินซาบิทว่า ได้มีชายผู้หนึ่งมาถามท่านศาสดา ซล.เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงสาวทางด้านหลัง ท่านนบีได้ตอบว่า “เป็นที่อนุญาต” เมื่อชายนั้นจะกลับไป ท่านก็ได้เรียกเขากลับมาอีกครั้งแล้วถามว่า “เหตุใดท่านจึงถามเช่นนั้น ท่านเข้าทางไหนจากสองหนทางนั้น ถ้าหากทางที่เข้าข้างหลังนั้นเป็นช่องคลอดก็เป็นที่อนุญาต แต่ถ้าหากเข้าข้างหลังเป็นทางทวารหนักก็ไม่เป็นที่อนุญาต แท้จริงอัลลอฮ์ ซบ.ไม่อายที่จะพูดความจริง และไม่ให้มีเพศสัมพันธ์กับหญิงสาวทางทวารหนัก” (ซอเฮียะห์ มุสนัดชาฟิอีย์, 29/2) ท่านรอบีย์อ์กล่าวว่า มีเรื่องเล่าจากอิหม่ามชาฟิอีย์ว่า มีผู้ถามท่านว่า ท่านพูดว่าอย่างไรเกี่ยวกับหะดีษนี้มันถูกต้องหรือไม่ ท่านอิหม่ามชาฟิอีย์ตอบว่า “ลุงของฉันเชื่อถือมัน อับดุลลอฮ์ บินอลีเชื่อถือมัน ชาวอันศอรบอกว่ามันเป็นหะดีษที่ดี (หมายถึง ท่านอัมรุ อิบนุลญะลาล) ท่านค่อซีมะห์ก็ไม่สงสัยในความน่าเชื่อถือของมัน ฉันไม่ได้ดีไปกว่าท่านเหล่านั้นหรอกดังนั้นฉันจึงห้ามการร่วมเพศทางทวารหนักเช่นกัน”

ข้าพเจ้ากล่าวว่า จากสิ่งเหล่านี้มีผู้สร้างความเข้าใจผิดว่า ได้มีการอนุญาตในชนชั้นสลัฟรุ่นก่อนๆ ให้ร่วมเพศทางทวารหนักได้ แต่ความจริงแล้วพวกเขานั้นอนุญาตให้มีการร่วมเพศทางด้านหลังโดยผ่านทางช่องคลอดเท่านั้น ดังนั้นการร่วมเพศทางด้านหลังอันเป็นที่อนุญาตจึงไม่ใช่การร่วมเพศทางทวารหนักอย่างแน่นอน พระผู้เป็นเจ้าได้ตรัสไว้ว่า

فَأْتوهن مِن حيثُ أمركُم الله

ความว่า "จงมีเพศสัมพันธ์กับพวกหล่อน ตามที่พระองค์อัลลอฮ์ ทรงใช้ท่านเถิด" (อัลบะก่อเราะห์, 222)

ท่านมุญาฮิดกล่าวว่า ข้าพเจ้าได้ถามท่านอิบนิอับบาสให้อธิบายจากคำพูดของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ที่ว่า "จงมีเพศสัมพันธ์กับพวกหล่อนตามที่พระองค์อัลลอฮ์ทรงใช้ท่านเถิด" ท่านกล่าวว่า ท่านจงมีเพศสัมพันธ์กับพวกหล่อนในช่องทางที่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้เคยทรงห้ามไม่ให้ท่านมีเพศสัมพันธ์ในช่วงที่มีประจำเดือน ท่านอลี บินอบีตอลฮะห์ได้กล่าวว่า หมายถึงทางช่องคลอดนั่นเอง อายะห์นี้ได้ชี้ให้เห็นถึงการห้ามมีเพศสัมพันธ์ทางด้านหลัง จากสองจุดด้วยกันที่ต้องพิจารณาคือ การอนุญาตให้มีเพศสัมพันธ์กับนางเหมือนดังเช่นที่นาหรือไร่ นั่นคือแหล่งที่จะเป็นที่ให้กำเนิดมิใช่แหล่งที่เป็นบาปหรือสกปรก การไถคราดเพื่อให้เกิดพืชผลคือจุดมุ่งหมายที่ต้องการในอายะห์นี้ ส่วนอายะห์ที่ว่า "ท่านจงไถคราดตามที่ท่านต้องการเถิด" (อัลบะก่อเราะห์, 223) นั้นคือการอนุญาตให้มีเพศสัมพันธ์ทางด้านหน้าหรือด้านหลังได้ตามที่ต้องการ แต่จะต้องเป็นที่ๆ ให้พืชผลเท่านั้นนั่นก็คือทางช่องคลอดนั่นเอง

เมื่อพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงห้ามไม่ให้มีการร่วมเพศทางช่องคลอดในบางเวลาเนื่องจากมีอันตรายที่ชัดเจนมองเห็นอยู่แล้ว (เช่นช่วงมีประจำเดือน: ผู้แปล) ดังนั้นในส่วนที่เป็นอันตรายมากกว่าอย่างชัดเจน ทั้งทำให้สูญสิ้นเผ่าพันธุ์และลูกหลานจึงเป็นสิ่งที่ต้องห้ามอย่างแน่นอน เช่นเดียวกัน ภรรยาก็มีสิทธิในการได้รับเพศสัมพันธ์จากสามีของเธอ การมีเพศสัมพันธ์กับเธอทางด้านทวารหนักเท่ากับเป็นการไม่ให้สิทธิที่สมบูรณ์นั้นแก่เธอ ไม่สมเจตนาของเธอที่จะต้องมีเพศสัมพันธ์ทางช่องคลอดเช่นกัน ทวารหนักมิใช่อวัยวะที่ถูกเตรียมขึ้นมาเพื่อทำงานดังกล่าว มันมิได้ถูกสร้างขึ้นมาเพื่องานเหล่านี้ ส่วนที่ถูกสร้างเพื่องานนี้โดยเฉพาะก็คือช่องคลอดเท่านั้นเอง ดังนั้นการเปลี่ยนไปใช้ทวารหนักแทนในการมีเพศสัมพันธ์จึงเป็นสิ่งที่ออกไปนอกเหนือจากวิทยปัญญาและหลักการทั้งหมดที่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงประทานมาให้เรา เช่นกันการมีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนักยังเป็นสิ่งที่เป็นอันตรายต่อฝ่ายชายอีกด้วย ดังนั้นผู้มีสติปัญญาทั้งหลาย เช่นแพทย์หรือนักปรัชญาจึงได้กล่าวห้ามไว้ ช่องคลอดนั้นมีคุณสมบัติพิเศษในการดูดซับน้ำที่ถูกขับออกมาจากฝ่ายชาย ทำให้ฝ่ายชายรู้สึกสบายขึ้นเมื่อมีการหลั่งในช่องคลอด แต่การร่วมเพศทางทวารหนักไม่มีอวัยวะพิเศษในการดูดซึมน้ำดังกล่าวให้หมดไปได้ ดังนั้นน้ำที่ถูกปล่อยออกมาจึงออกมาได้ไม่หมดจนเหลือคงค้างอยู่ในร่างกายของฝ่ายชาย ซึ่งตรงข้ามกับช่องทางธรรมชาติคือช่องคลอด เช่นเดียวกันยังมีอันตรายอื่นอีกนั่นคือมันต้องการการเคลื่อนไหวและลักษณะท่าทางที่ยากลำบากในการกระทำดังกล่าว เนื่องจากมันเป็นการผิดธรรมชาตินั่นเอง อีกอย่างหนึ่งคือทวารหนักเป็นที่สกปรกเต็มไปด้วยอุจจาระ ยิ่งไปกว่านั้นฝ่ายชายที่มีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนัก ยังมักจะไปจูบมันด้วยใบหน้าของเขา เช่นเดียวกันมันก็เป็นสิ่งอันตรายเช่นกันสำหรับฝ่ายหญิงเนื่องจากมันเป็นที่ๆ ไม่เป็นธรรมชาติและเพศหญิงไม่ได้ถูกสร้างมาเพื่อการร่วมเพศทางทวารหนัก

มันทำให้เกิดความเศร้า ความเครียด ทั้งผู้ทำและผู้ถูกกระทำ มันทำให้ใบหน้าหมองคล้ำ แน่นหน้าอก ทำให้หัวใจหมดรัศมี หน้าตาที่หมองคล้ำนี้เป็นลักษณะอย่างหนึ่งที่สังเกตเห็นได้ของคนที่มีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนัก ทำให้เกิดความเกลียดชังกันระหว่างผู้ทำและผู้ถูกกระทำและเป็นต้นเหตุให้เกิดการแยกทางกันในที่สุด ทำให้สภาพการเป็นผู้ทำและผู้ถูกกระทำของทั้งสองฝ่ายต้องสูญเสียไปแบบไม่สามารถทำให้กลับคืนมาได้อีก นอกจากการขออภัยโทษต่ออัลลอฮ์ ซบ.อย่างจริงใจเท่านั้น

เป็นการขับไล่ความดีที่ควรเกิดขึ้นจากการมีเพศสัมพันธ์ให้หายไป ความรักระหว่างกันหายไป เกิดเป็นความเกลียดชังระหว่างกันแทน เป็นสาเหตุใหญ่ที่ทำให้ความโปรดปรานจากอัลลอฮ์ ซบ.ต้องสูญสิ้นไป ทำให้พระผู้เป็นเจ้าโกรธ เป็นสิ่งที่สมควรถูกประนามจากพระผู้เป็นเจ้าและจะทรงผินหน้าไปจากผู้ที่กระทำดังกล่าว ดังนั้นจะมีความดีใดเล่าหลังจากนี้ที่เขาหวังจะได้รับอีก จะมีความชั่วใดเล่าหลังจากนี้ที่เขาจะได้รับการปกป้อง ชีวิตหลังจากนี้จะดำเนินไปเช่นไร ถ้าหากคำสาปแช่งของพระผู้เป็นเจ้าติดอยู่กับตัวของเขาและพระองค์ทรงผินหน้าไปจากเขาแล้วโดยไม่กลับมามองดูอีก

มันยังเป็นการทำให้ชีวิตโดยรวมต้องสูญเสียไป ชีวิตนั้นได้แก่ความมีชีวิตของหัวใจ ถ้าหากไม่มีหัวใจเขาก็จะไปชอบในสิ่งที่น่าเกลียดและไปเกลียดชังสิ่งที่ดี เมื่อเป็นดังนี้ความเสื่อมเสียก็จะเกิดขึ้นกับเขาอย่างถาวรตลอดไป มันจะทำให้ธรรมชาติของมนุษย์ที่อัลลอฮ์ ซบ.สร้างมาต้องเปลี่ยนแปลงไป มนุษย์จะออกห่างไปจากธรรมชาติที่ควรจะเป็นของเขา กลับกลายไปสู่ธรรมชาติที่อัลลอฮ์ ซบ.ไม่ได้ต้องการให้เขาเป็นคือ ธรรมชาติของสัตว์เดียรฉานแต่จะเป็นความเลวร้ายต่ำช้ายิ่งกว่าสัตว์เดียรฉาน เมื่อลักษณะของเขากลายเป็นสิ่งที่ต่ำช้ากว่าสัตว์เดียรฉานแล้ว หัวใจของเขาก็จะพลอยตกต่ำไปด้วย รวมทั้งการกระทำของเขา แนวทางของเขาด้วยเช่นกัน จะมีการยกย่องสิ่งสกปรกหรือความสกปรกรูปแบบต่าง ๆ ให้กลายเป็นความดี ทำให้สภาพของเขา การกระทำของเขา คำพูดของเขาต้องเสื่อมเสียไปด้วยกัน มันยังทำให้เขากลายเป็นคนหน้าด้านหน้าทนอย่างที่สิ่งอื่นทำไม่ได้ ทำให้เกิดความตกต่ำ ต่ำต้อยได้รับการดูถูกอย่างที่อย่างอื่นทำไม่ได้เช่นนั้น ทำให้บ่าวได้รับความโกรธและเกลียดชังจากพระผู้เป็นเจ้าและผู้คนทั่วไป ซึ่งผู้ที่ช่างสังเกตก็จะรู้สึกถึงความจริงในข้อนี้ ขอพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.โปรดประทานการสรรเสริญและความจำเริญ ความสันติจงประสบแด่ผู้ที่ทำให้โลกนี้และโลกหน้ามีความสุขในแนวทางที่เที่ยงแท้ ในผู้ที่เจริญรอยตามเขาและขอให้ความหายนะทั้งโลกนี้และโลกหน้าจงประสบแด่ผู้ที่ดำเนินชีวิตขัดแย้งกับแนวทางที่เขาได้แนะนำเถิด

เพศสัมพันธ์ที่อันตราย

เพศสัมพันธ์ที่เป็นอันตรายนั้น แบ่งเป็นสองชนิดคือ อันตรายตามหลักศาสนาและอันตรายตามหลักธรรมชาติ อันตรายทางด้านศาสนานั้นคือข้อห้ามการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งมีลำดับขั้นตามความรุนแรงแตกต่างกันไป ข้อห้ามที่เป็นการชั่วคราวย่อมจะบาปน้อยกว่าข้อห้ามถาวร เช่นการห้ามมีเพศสัมพันธ์ในขณะครองเอียะห์รอม ในขณะถือศีลอดในขณะเอียะติกาฟ ขณะมีประจำเดือน หรืออย่างอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกัน ด้วยเหตุนี้จึงไม่มีบทกำหนดโทษในการมีเพศสัมพันธ์ในช่วงดังกล่าว

การห้ามถาวรมีสองกรณีด้วยกัน คือ กรณีที่หนึ่ง การห้ามถาวรที่ไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากตัวมันเป็นสิ่งต้องห้าม เช่นการแต่งงานกับผู้ที่ต้องห้ามแต่งงานกัน การมีเพศสัมพันธ์ชนิดนี้ ย่อมเป็นอันตรายกว่าชนิดอื่น ๆ จำเป็นต้องได้รับโทษด้วยการประหารชีวิต ในทรรศนะของนักวิชาการบางกลุ่มเช่นท่านอะห์หมัด อิบนิฮัมบัลและท่านอื่น ๆ ซึ่งในแนวทางนี้มีหะดีษมัรฟัวอ์เป็นหลักฐานยืนยัน กรณีที่สอง การห้ามที่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้กลายเป็นสิ่งอนุญาตได้ เช่นการมีชู้กับคนที่ไม่ใช่คู่ของตนเองแต่สามารถแต่งงานกันได้ตามหลักการศาสนา หากหญิงนั้นเป็นผู้ที่มีสามีแล้ว การมีเพศสัมพันธ์กับนางเป็นการผิดบาปต่ออัลลอฮ์ ซบ.และการผิดบาปต่อสามี แต่ถ้าหากนางไม่เต็มใจก็จะเป็นการผิดบาปประการที่สาม และถ้าหากนางมีเครือญาติหรือครอบครัวที่สามารถได้รับความอับอายจากการกระทำของนางก็จะกลายเป็นความผิดบาปประการที่สี่ และถ้าหากการมีเพศสัมพันธ์นั้นเป็นสิ่งที่ต้องห้ามอยู่แล้วในขณะนั้น (เช่นขณะมีประจำเดือน:ผู้แปล) ก็จะกลายเป็นความผิดบาปประการที่ห้า ดังนั้นอันตรายที่เกิดขึ้นก็จะขึ้นอยู่กับระดับความผิดบาปต่าง ๆ ที่ได้กระทำลงไปนั่นเอง

อันตรายตามหลักธรรมชาติก็แบ่งเป็นสองชนิดเช่นกัน ชนิดแรกเป็นลักษณะการกระทำที่ผิดธรรมชาติดังที่ได้อธิบายมาแล้วในเรื่องการร่วมเพศทางทวารหนัก อีกชนิดหนึ่งจะขึ้นอยู่กับปริมาณที่ได้กระทำและความบ่อยครั้งที่กระทำลงไป มันจะทำให้พละกำลังถดถอยลง เป็นอันตรายต่อระบบประสาท เกิดการชัก เป็นอัมพาต โรคชักกระตุก

สายตาอ่อนแอลง รวมทั้งพละกำลังโดยรวม ความร้อนพื้นฐานในร่างกายจะดับลง เส้นเลือดลมในร่างกายจะขยายใหญ่ขึ้น ทำให้มันเปิดออกรับสิ่งสกปรกหรือสารที่เป็นอันตรายต่อร่างกายได้มากขึ้น

เวลาที่มีประโยชน์ที่สุดในการมีเพศสัมพันธ์คือ เวลาหลังจากที่ย่อยอาหารเรียบร้อยแล้ว เป็นเวลาที่อยู่ตรงกลาง ไม่ใช่เวลาที่หิวเพราะมันจะทำให้ความร้อนพื้นฐานในร่างกายอ่อนแอลง ไม่ใช่ในช่วงอิ่มแน่นเพราะจะทำให้เกิดโรคร้ายแรง ไม่ทำในช่วงเหนื่อยอ่อน หลังจากอาบน้ำหรือหลังจากอาเจียนหรือมีสภาพจิตใจที่ไม่ปกติ เช่นมีความเศร้า ความทุกข์หรือดีใจอย่างมากๆ ช่วงเวลาที่ดีที่สุด คือเวลากลางคืนหลังจากอาหารย่อยเสร็จแล้ว หลังจากนั้นจึงชำระล้างร่างกายหรืออาบน้ำละหมาดและนอนจะทำให้ฟื้นพลังกลับมาดังเดิม ไม่ควรเคลื่อนไหวหรือออกกำลังมากหลังจากมีเพศสัมพันธ์ นั่นเป็นสิ่งที่อันตรายมาก

แนวทางการรักษาโรคหลงใหลงมงาย

โรคหลงใหลงมงายเป็นโรคของหัวใจประเภทหนึ่ง แตกต่างจากโรคอื่นๆ ทั่วๆ ไปทั้งในตัวของโรคเอง สาเหตุของโรคและวิธีการรักษามัน ถ้าหากมันเกิดขึ้นและควบคุมคนป่วยแล้วแพทย์จะหนักใจมากในการรักษา และตัวผู้ป่วยเองก็ไม่สามารถจะทนกับความรุนแรงของโรคที่เกิดขึ้นได้ พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้เล่าเกี่ยวกับโรคนี้ไว้ในคัมภีร์ของพระองค์ ในบุคคลสองจำพวกคือ หญิงสาวและเด็กที่ไม่มีหนวด พระองค์ได้เล่าถึงหญิงสาวที่สูงศักดิ์ผู้หนึ่งในเรื่องราวของท่านนบียูซุฟและได้เล่าถึงเกี่ยวกับเผ่าลูตโดยเล่าให้ฟังถึงสิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อมาลาอิกะห์ไปหาท่านนบีลูตว่า

وجاء أهلُ الْمدِينةِ يستبشِرونَ قَالَ إِن هؤلاء ضيفِي فَلا تفْضحون

واتقُوا اللّه ولاَ تخزون قَالُوا أَولَم ننهك عنِ الْعالَمِ

قَالَ هؤلاء بناتِي إِن كُنتم فَاعِلِ لَعمرك إِنهم لَفِي سكْرتهم يعمهونَ

ความว่า “และพวกที่อยู่ในเมืองนั้น ก็ได้มาหาท่านนบีลูต อย่างยินดี (จากที่มีเด็กหนุ่มเข้ามาในเมือง) ท่านนบีลูตได้กล่าวกับเขาว่า พวกเหล่านี้เป็นแขกของฉันจงอย่าทำให้ฉันอับอายเลย จงเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์เถิด จงอย่าทำให้ฉันอัปยศ พวกเขากล่าวว่า เราไม่ได้ห้ามท่านไม่ให้ต้อนรับหรือปกป้องแขกหรอกหรือ ท่านนบีลูตกล่าวว่า เหล่านี้คือบรรดาลูกสาวของฉันถ้าหากท่านต้องการแต่งงานด้วยก็จงทำไปเถิด ขอสาบานด้วยชีวิตของท่าน (นบีมุฮำหมัด) แท้จริงพวกเขากำลังตกอยู่ในความมึนเมาและหลงทาง” (อัลฮิจร์, 67-72)

มีผู้ที่อ้างอย่างผิดๆ เกี่ยวกับท่านนบี ซล.อย่างไม่เคารพและให้เกียรติเกี่ยวกับเรื่องนางซัยหนับ บินติญะหช์ว่าเมื่อท่านนบี ซล.ได้เห็นนาง ท่านก็กล่าวว่า “ขอสรรเสริญต่อผู้ที่เปลี่ยนแปลงจิตใจได้” ทำให้ท่านเกิดเป็นโรคหลงใหลงมงายขึ้นในจิตใจและได้บอกให้เซด บินฮาริษะห์ให้เก็บนางไว้จนกระทั่งได้มีโองการลงมาว่า

وإِذْ تقُولُ لِلذِي أَنعم الله علَيهِ وأَنعمت علَيهِ أَمسِك علَيك زوجك

واتقِ الله وتخفِي فِي نفْسِك ما الله مبدِيهِ وتخشى الناس والله أَحق أَن تخشاه

ความว่า “และเมื่อเจ้าได้กล่าวกับผู้ที่พระองค์อัลลอฮ์ทรงให้ความโปรดปรานแก่เขาและเจ้าก็โปรดปรานเขาว่าจงรักษาภรรยาของท่านไว้ และจงเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์ และในขณะเดียวกันเจ้าได้ซ่อนสิ่งที่อยู่ในจิตใจของเจ้าซึ่งอัลลอฮ์จะทรงเปิดเผยมันออกมา และพระองค์อัลลอฮ์นั้นคือผู้ที่เจ้าสมควรจะเกรงกลัวยิ่งกว่า” (อัลอะห์ซาบ, 37)

มีผู้ที่หลงผิดเข้าใจว่าการที่ท่านศาสดา ซล.ได้แต่งงานกับนางนั้นเนื่องจากเกิดความหลงใหลในตัวนางนั่นเองพวกเขาได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับเรื่องโรคหลงใหลงมงายขึ้น และได้กล่าวถึงโรคหลงใหล งมงายในบรรดานบีของอัลลอฮ์และกล่าวอ้างเหตุการณ์นี้ สิ่งนี้เป็นความเขลาของผู้เขียนโดยแท้ที่ไม่รู้จักศาสดาของอัลลอฮ์และอัลกุรอ่านดีพอ และใส่ไคล้ต่อดำรัสของอัลลอฮ์ ซบ.ในสิ่งที่ไม่เป็นจริงและกล่าวพาดพิงไปถึงท่านศาสดาในทางเสื่อมเสียทั้งๆ ที่ท่านเป็นผู้บริสุทธิ์ เดิมท่านหญิงซัยหนับ บินติญะหช์นั้นเป็นภรรยาของท่านเซด บินฮาริษะห์ที่ท่านนบี ซล.ได้ยกย่องให้เป็นบุตรบุญธรรมของท่าน มีชื่อเรียกว่าเซด บินมุฮำหมัด ท่านหญิงซัยหนับไม่มีความยินดีกับท่านเซดและท่านเซดต้องการที่จะหย่าร้างเธอจึงไปปรึกษาท่านศาสดา ซล.ท่านจึงกล่าวว่า “จงเก็บรักษาภรรยาของท่านไว้และจงเกรงกลัวอัลลอฮ์เถิด” และได้ปิดบังความรู้สึกในใจที่ท่านต้องการจะแต่งงานกับนางหลังจากที่เซดหย่าร้างแล้วเนื่องจากกลัวผู้อื่นตำหนิติเตียนเรื่องแต่งงานกับอดีตภรรยาของลูกชายตัวเองเพราะเซดถูกถือเป็นลูกของท่าน สิ่งนี้คือสิ่งที่ถูกปกปิดอยู่ในใจของท่านนบี ซล.นั่นคือความกลัวผู้อื่นจะตำหนิติเตียน ด้วยเหตุนี้พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.จึงได้ลงอายะห์นี้มา เป็นการเพิ่มความโปรดปรานต่อท่านนบีไม่ได้เพื่อตำหนิหรือลงโทษท่าน และได้ชี้ให้ท่านนบี ซล.เห็นว่าไม่สมควรที่จะกลัวผู้คนเหล่านั้นในสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงอนุญาต และพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ต่างหากคือผู้ที่ท่านนบี ซล.ควรกลัว

มากกว่า ไม่ควรกลัวมนุษย์ติเตียนในสิ่งที่อัลลอฮ์ ซบ.อนุญาต หลังจากนั้นพระองค์ก็ได้บอกข่าวกับท่านนบี ซล.ว่าพระองค์ได้แต่งนางให้กับท่านหลังจากสิ้นสุดระยะการหย่าร้างแล้วเพื่อเป็นแนวทางให้กับบรรดาสาวกและประชาชาติของท่านได้ทำตาม นั่นคือการแต่งงานของชายคนหนึ่งกับหญิงที่เป็นอดีตภรรยาของบุตรบุญธรรม ไม่ใช่บุตรในสายเลือดตนเอง ด้วยเหตุนี้พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.จึงได้กล่าวไว้ในอัลกุรอ่านที่ห้ามแต่งงานไว้ว่า

وحلاَئِلُ أَبنائِكُم الذِين مِن أَصلاَبِكُم

ความว่า “บรรดาหญิงของลูกชายของท่าน ที่เกิดจากสายเลือดของท่าน” (อันนิซาอ์, 23) และอัลกุรอ่านที่ว่า

ما كانَ محمد أَبا أَحدٍ من رجالِكُم

ความว่า “มุฮำหมัดนั้นมิใช่บิดาของชายคนใดในหมู่พวกเจ้า” (อัลอะห์ซาบ, 40) และอัลกุรอ่านที่ว่า

وما جعلَ أَدعِياءكُم أَبناءكُم ذَلِكُم قَولُكُم بِأَفْواهِكُم

ความว่า “และจงอย่าแต่งตั้งบุตรบุญธรรมของท่านให้มาเป็นบุตรที่แท้จริงของท่าน นั่นเป็นเพียงคำพูดของท่านที่ออกจากปากเท่านั้น” (อัลอะห์ซาบ, 4)

เหล่านี้เป็นการขจัดสิ่งที่เป็นมลทินต่อท่านนบี ซล.ที่พวกผู้ไม่หวังดีได้ก่อขึ้นมา และพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.คือผู้ที่ทำให้สำเร็จผลเสมอ แน่นอนท่านนบี ซล.รักภรรยาของท่านและผู้ที่ท่านรักมากที่สุดคือท่านหญิงอาอิชะห์ รด. แต่ความรักเหล่านั้นมิได้เทียบเท่าความรักที่ท่านมีต่อพระผู้เป็นเจ้าของท่าน สมจริงดังที่ท่านได้กล่าวไว้ว่า “ถ้าหากฉันต้องแต่งตั้งผู้แทนของฉันในโลกนี้แล้ว ฉันก็จะแต่งตั้งอบูบักรให้เป็นผู้แทนของฉัน” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 3656) และในคำพูดที่ว่า “แท้จริงเพื่อนของท่าน (หมายถึงตัวท่านนบี ซล.เอง) คือตัวแทนของพระผู้เป็นเจ้าผู้ที่มีเมตตา” (ซอเฮียะห์มุสลิม, 6/2383)

ความหลงใหลงมงายในรูปนั้นจะเกิดผลร้ายกับผู้ที่หัวใจของเขาไม่มีความรักในพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.เท่านั้น ผู้ที่ผินหลังให้กับพระองค์ ผู้ที่นับถือสิ่งอื่นนอกเหนือจากพระองค์ เมื่อใดก็ตามที่หัวใจเต็มเปี่ยมไปด้วยความรักในอัลลอฮ์ ซบ.และจดจ่ออยู่กับการกลับไปหาพระองค์แล้ว ความรักนั้นจะผลักดันให้โรคหลงใหลงมงายในรูปต่างๆ หลุดพ้นไปจากเขา ด้วยเหตุนี้พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.จึงได้กล่าวไว้เกี่ยวกับท่านนบียูซุฟว่า

كَذَلِك لِنصرِف عنه السوءَ والْفَحشاء إِنه مِن عِبادِنا الْمخلَصِ

ความว่า “เช่นนี้แหละที่เราได้ทำให้สิ่งชั่วร้ายต่างๆ และความเสื่อมเสียจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ผิดๆ นั้นหลุดพ้นไปจากเขา แท้จริงเขานั้นเป็นหนึ่งจากบรรดาบ่าวที่มีจิตใจบริสุทธิ์ของเรา” (ยูซุฟ, 24)

และได้ชี้ให้เห็นว่าความบริสุทธิ์ใจนั้นเป็นสาเหตุสำคัญที่ช่วยขจัดความหลงใหลและสิ่งชั่วร้ายที่ตามมาหลังจากนั้น รวมทั้งความเสื่อมเสียต่างๆ ให้หมดไป เมื่อสาเหตุถูกขจัดออกตัวโรคก็จะหายไป ด้วยเหตุนี้พวกสลัฟรุ่นก่อนๆ บางท่านจึงกล่าวว่า “ความหลงใหลนั้นคืออาการแสดงของหัวใจที่ว่างเปล่าจากความรัก” พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงตรัสไว้ว่า

وأَصبح فُؤاد أُم موسى فَارِغًا إِن كَادت لَتبدِي بِهِ

ความว่า “และจิตใจของมารดาของมูซาก็ว่างเปล่า และเกือบจะเปิดเผยเกี่ยวกับตัวมูซาออกมา” (อัลกอซอซ, 10) นั่นคือว่างเปล่าจากทุกๆ สิ่งนอกจากเรื่องของมูซาอย่างเดียว เนื่องจากความรักอย่างสุดซึ้งที่มีต่อท่านนบีมูซาและความต้องการที่จะพบหน้าเขา

ความหลงใหลงมงายประกอบด้วยสองอย่างคือ ความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งที่หลงใหลอยู่และความอยากที่จะพบหน้าเขา เมื่ออย่างหนึ่งอย่างใดหายไปความหลงใหลงมงายนั้นก็จะหายไปด้วย โรคหลงใหลงมงายได้เกิดกับผู้มีสติปัญญาหลายท่านและเมื่อเกิดขึ้นแล้วก็ทำให้เขาพูดเกี่ยวกับมันได้อย่างแปลกประหลาด เราขอกล่าวว่า วิทยปัญญาของพระผู้เป็นเจ้านั้นได้กำหนดมาแล้วในสิ่งที่พระองค์ทรงสร้าง และในงานที่พระองค์ทรงทำขึ้น ให้มีความคล้ายคลึงกันระหว่างคนกับสิ่งถูกสร้างต่างๆ คนหรือสิ่งที่เหมาะสมกันที่เข้ากันได้กับตัวเขาหรือสิ่งนั้นมันก็จะดึงดูดกัน ส่วนคนหรือสิ่งที่เข้ากันไม่ได้ก็จะผลักดันเขาหรือสิ่งนั้นให้หนีมันไป ความลับของความกลมกลืนความเกี่ยวพันกันในสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโลกนี้ ทั้งสิ่งที่อยู่เบื้องบนหรือสิ่งที่อยู่เบื้องล่างก็ตามนั้น ก็เกิดจากความคล้ายคลึงกัน ความเหมาะสมกัน ของสิ่งต่างๆ ที่ถูกสร้างขึ้นมานั่นเอง ความลับที่อธิบายถึงสิ่งที่ต้องแยกกันไปก็เกิดจากความไม่เข้ากันไม่เหมาะสมกันนั่นเอง ด้วยสิ่งเหล่านี้เองที่ก่อเกิดเป็นสิ่งที่ถูกสร้างและการงานต่างๆ ขึ้นมา สิ่งที่เหมือนกันจะวิ่งเข้าไปหากันส่วนสิ่งที่ตรงข้ามกันก็จะหลีกหนีจากกัน พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงกล่าวไว้ว่า

هو الذِي خلَقَكُم من نفْسٍ واحِدةٍ وجعلَ مِنها زوجها لِيسكُن إلَيها

ความว่า "พระองค์คือผู้ทรงสร้างพวกท่านขึ้นมาจากชีวิตเดียว และด้วยชีวิตเดียวนั้นพระองค์ได้สร้างคู่ของมันขึ้นมา เพื่อที่จะได้อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข" (อัลอะอ์รอฟ, 189)

พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงให้เราทราบถึงสาเหตุที่ชายถูกดึงดูดให้เขาไปหาหญิงของเขาก็เนื่องจากตัวของนางเกิดมาจากตัวเขาและพลังของเขา ความดึงดูดนั้นเกิดจากความรักในตัวนางซึ่งกำเนิดมาจากตัวเขานั่นเองเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าสาเหตุของการดึงดูดนั้นไม่จำเป็นต้องมีรูปร่างสวยงามเพียงอย่างเดียว แต่อยู่ที่ความเข้ากันได้มีความเห็นที่ตรงกัน ทรรศนะที่ตรงกัน จุดมุ่งหมายที่เหมือนกัน ท่าทางแนวทางที่คล้ายกัน ทั้งหมดนี้รวมเข้าด้วยกันจึงจะเกิดความรักและความดึงดูดระหว่างกันได้

ได้ยืนยันในหนังสือ "ซอเฮียะห์" จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า "จิตวิญญานนั้นเหมือนกับทหารเกณฑ์ เมื่อพบกับผู้ที่คล้ายคลึงกันหรือคนรู้จักกันก็จะหันหน้าเข้าหากัน เมื่อพบกับผู้ที่แตกต่างกันก็จะอยู่ห่างๆ กันไป" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 3336) ในหนังสือมุสนัดของอิหม่ามอะห์หมัดได้กล่าวถึงสาเหตุของหะดีษนี้ว่า หญิงสาวชาวเมืองมักกะห์นั้นมักจะทำให้คนทั่วๆ ไปรู้สึกอารมณ์ดีเสมอ เมื่อพวกนางมายังเมืองมะดีนะห์ พวกนางก็มักจะพักอยู่กับหญิงมะดีนะห์ที่ชอบทำให้ผู้อื่นอารมณ์ดีเหมือนพวกนาง ด้วยเหตุนี้ท่านนบี ซล.จึงได้กล่าวว่า "จิตวิญญาณนั้นเหมือนทหารที่ฝึกใหม่" (ซอเฮียะห์ อะห์หมัด, 295/2)

หลักกฎหมายของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.นั้นเป็นสิ่งที่ถูกกำหนดไว้แน่นอนแล้ว แนวทางการตัดสินสิ่งใดสิ่งหนึ่งย่อมเป็นแนวทางเดียวกับการตัดสินสิ่งอื่นๆ ที่คล้ายกัน ไม่มีการแบ่งแยกหรือแตกต่างกันในหลักกฎหมายของพระองค์ถ้าเป็นสิ่งที่เหมือนกันและไม่มีการรวมกันในสิ่งที่ตรงข้ามกัน ผู้ใดคิดผิดไปจากนี้อาจเนื่องจากความรู้ในหลักกฎหมายอิสลามนั้นมีน้อยเกินไปหรืออาจจะเกิดจากการขาดความรอบรู้ของเขาในเรื่องความเหมือนและความแตกต่างของสรรพสิ่งก็ได้ หรืออาจจะเกิดจากการพาดพิงไปยังกฎหมายเหล่านั้นในสิ่งที่มันไม่ได้เกี่ยวข้องด้วย หรือเป็นเพียงความเห็นของคนเพียงคนเดียวที่ไม่ได้มีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใดๆ ด้วยวิทยปัญญาของพระองค์ ความเที่ยงธรรมของพระองค์ก่อให้เกิดสรรพสิ่งที่ถูกสร้างและหลักกฎหมายศาสนาขึ้น และด้วยความเที่ยงธรรมและตาชั่งนี้สรรพสิ่งและกฎหมายต่างๆ จึงดำรงอยู่ นั่นก็คือความเท่าเทียมกันระหว่างสองสิ่งที่เหมือนกันและความแตกต่างกันในสิ่งที่ไม่เหมือนกัน เช่นเดียวกับสิ่งที่ได้เกิดขึ้นในโลกดุนยานี้แม้แต่ในโลกอาคิเราะห์ก็เป็นเช่นเดียวกัน ดังดำรัสของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ว่า

احشروا الذِين ظَلَموا وأَزواجهم وما كَانوا يعبدونَ مِن دون اللهِ فَاهدوهم إلَى صِراطِ الْجحِيمِ

ความว่า ‘‘จงไปอยู่รวมเป็นกลุ่มเดียวกันสำหรับผู้ที่ทุจริตและคู่ครองของเขาและสิ่งที่เขาได้เคารพบูชานอกเหนือไปจากอัลลอฮ์ และจงนำเขาไปสู่หนทางเปลวไฟที่ลุกโชน (นรก)’’ (อัซซอฟาต, 22-23)

ท่านอุมัร บินคอตตอบ รด.และท่านอิหม่ามอะห์หมัดได้กล่าวว่า คำว่าคู่ครองของเขาคือสิ่งที่เหมือนกับตัวเขาหรือสิ่งที่เขาดูแลนั่นเอง และดำรัสของอัลลอฮ์ ซบ.ที่ว่า

وإِذَا النفُوس زوجت

ความว่า ‘‘และเมื่อชีวิตทั้งหลายถูกทำให้มีคู่’’ (อัตตักวีร 7)

นั่นคือการนำเจ้าของการงานต่างๆ มาผูกพันกันกับคู่ของเขา ผู้ที่ผูกพันกันด้วยความรักในอัลลอฮ์ ซบ.ก็จะได้เข้าสรวงสวรรค์ ส่วนผู้ที่ผูกพันกันด้วยความรักต่อมารร้ายก็จะตกไปยังนรก ดังนั้นคนๆ หนึ่งจะต้องไปกับคู่ของเขาไม่ว่าเขาจะอยากไปหรือไม่ก็ตาม ในหนังสือ "มุสตัดริดอัลฮากิม’’ ได้เล่าหะดีษจากท่านนบี ซล.ว่า "ชายคนหนึ่งจะไม่รักคนกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดนอกจากจะต้องไปรวมกลุ่มอยู่กับพวกนั้น’’ (ระดับดี อะห์หมัด, 145/6)

ความรักนั้นมีหลายอย่างหลายระดับ ความรักที่ประเสริฐที่สุดและน่าสรรเสริญที่สุดคือ ความรักในอัลลอฮ์ ซบ. และเพื่ออัลลอฮ์ ซบ. หมายความว่าเขาจะต้องรักในสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงรัก และรักในอัลลอฮ์ ซบ.และศาสดาของพระองค์

ความรักอีกชนิดหนึ่งคือความรักเนื่องจากมีหนทางร่วมกันหรือมีศาสนาเดียวกัน หรือมีมัซฮับมีนิกายเดียวกัน หรือเป็นญาติใกล้ชิดกัน หรือทำงานแบบเดียวกัน หรือมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน

ความรักอีกชนิดหนึ่งคือ ความรักในสิ่งที่อีกฝ่ายนั้นมีอยู่ เช่นตำแหน่งหน้าที่ ทรัพย์สิน ความรู้หรือคำแนะนำหรือสิ่งใดๆ ที่เขาปรารถนา ความรักแบบนี้คือความรักต่อวัตถุต่อสิ่งที่เห็น และจะหมดรักได้เมื่อสิ่งที่รักนั้นหมดไป จากคู่ที่ตนกำลังรักอยู่หรือเมื่อได้ดังจุดประสงค์แล้ว แท้จริงผู้ใดก็ตามที่รักในวัตถุย่อมหมดรักทันทีที่สมประสงค์แล้วส่วนความรักต่อรูปร่างหรือความเข้ากันได้ระหว่างคนรักทั้งสอง ความรักนั้นยังคงอยู่ตราบเท่าที่ผู้ถูกรักยังมีคุณสมบัตินั้นๆ อยู่ ความรักแบบหลงใหลงมงายจัดเป็นความรักในแบบนี้ มันคือความรู้สึกดีๆ ของจิตวิญญาณที่มีต่อกัน มันคือการผสมผสานกันทางจิตใจ ไม่มีโรคใดๆ จะทำให้เกิดความฟุ้งซ่าน วุ่นวายใจ ความรู้สึกเป็นเจ้าของอยากครอบครองหรือแม้แต่ความวิบัติเสียหายได้มากเท่ากับความรักแบบหลงใหลงมงายแล้วมีบางคนพูดว่า ถ้าหากต้นเหตุของความหลงใหลงมงายเกิดจากการติดต่อสัมพันธ์กันของวิญญาณและความมีทรรศนะที่เหมือนๆ กันดังที่ได้กล่าวมาแล้วเพราะเหตุใดเล่าความรู้สึกนี้จึงไม่ได้เกิดขึ้นทั้งสองฝ่ายอย่างเท่ากันเสมอไป แต่กลับมากมายกว่าในผู้ที่เป็นโรคหลงใหลงมงาย ถ้าหากสาเหตุมันเป็นจากการติดต่อสัมพันธ์ทางจิตวิญญาณ ความมีทรรศนะที่เหมือนกัน รสนิยมที่คล้ายกันของทั้งสองฝ่ายแล้ว ความรักก็ควรจะเกิดร่วมกันทั้งสองฝ่ายเท่าๆกันไม่ควรมีความรักข้างเดียวเกิดขึ้นได้ คำตอบในเรื่องนี้คือ สาเหตุที่เกิดขึ้นย่อมแตกต่างกันไปตามตัวต้นเหตุ เมื่อกฎเกณฑ์บางอย่างเปลี่ยนไปหรือมีอุปสรรคบางอย่างมาขวางกั้นไว้ ความแตกต่างกันในคู่รักฝ่ายหนึ่งกับอีกฝ่ายหนึ่งหรือความรักเพียงข้างเดียวน่าจะมีสาเหตุมาจากสามประการคือ

หนึ่ง เกิดจุดบอดขึ้นในคนรักคนหนึ่ง เช่นเขาอาจจะเป็นแค่เกิดความรักทางวัตถุของอีกฝ่ายหนึ่งไม่ใช่รักในตัวของคู่รัก และความรักทางวัตถุนั้นไม่จำเป็นต้องมีความรักร่วมกันทางวิญญาณ แต่ต้องมีสิ่งที่เขารักร่วมอยู่ด้วยเท่านั้น

สอง มีสิ่งขวางกั้นในตัวของผู้รักกั้นไม่ให้เขารักคู่รักของเขาได้อย่างเต็มที่ จากรูปร่างของเขา จากนิสัยใจคอของเขา หรือการกระทำบางอย่างของเขา หรือด้วยตำแหน่งบางอย่างของเขา

สาม มีสิ่งขวางกั้นเกิดขึ้นในผู้ที่ถูกรักทำให้เขาไม่สามารถร่วมความรักกับคู่รักของเขาได้อย่างเต็มที่ตามต้องการ ถ้าหากไม่มีสิ่งขวางกั้นดังกล่าวแล้วเขาก็จะมีความรักกันได้อย่างเต็มที่ กลายเป็นความรักในตัวของทั้งสองฝ่ายอย่างเต็มที่

ความหยิ่งยโส อวดใหญ่อวดโต ความอิจฉาริษยา ความเสียดายในความเป็นหัวหน้าในพวกผู้ปฏิเสธเป็นสิ่งขวางกั้นไม่ให้เขาเกิดความรักในตัวท่านศาสดา ซล.ถ้าไม่มีสิ่งเหล่านี้ท่านศาสดาก็จะกลับกลายเป็นที่รักยิ่งของพวกเขาเสียยิ่งกว่าตัวของเขาเอง ครอบครัวของเขา ทรัพย์สมบัติของเขา เนื่องจากสิ่งขวางกั้นเหล่านั้นได้หลุดไปแล้วนั่นเอง

การรักษาโรคหลงใหลงมงาย

จุดมุ่งหมายโรคหลงใหลงมงายเป็นโรคๆ หนึ่ง ดังนั้นย่อมต้องมีวิธีการรักษาได้ มีวิธีการหลายอย่างที่จะรักษามันถ้าหากผู้ที่เป็นโรคหลงใหลงมงายนั้นได้พบหนทางที่จะแต่งงานอยู่กินกับผู้ที่เขารักได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายแล้ว เขาก็จะหายจากโรคนั้นไป เช่นดังที่กล่าวไว้ในหะดีษ "ซอฮีเฮน'' จากท่านอิบนิมัสอูด รด.กล่าวว่า ท่านศาสดา ซล.ได้กล่าวว่า ''โอ้บรรดาชายหนุ่มทั้งหลายผู้ใดในหมู่พวกเจ้ามีความสามารถที่จะแต่งงานก็จงแต่งเสียเถิด ถ้าหากยังไม่มีความสามารถนั้นก็จงถือศีลอดเสีย นั่นจะเป็นเครื่องป้องกันได้'' ท่านนบี ซล.ได้ชี้ให้เห็นแนวทางการรักษาโรคหลงใหลถึงสองแนวทางด้วยกัน คือ รักษาต้นเหตุและรักษาด้วยการทดแทน พระองค์ทรงใช้ให้รักษาที่ต้นเหตุก่อนนั่นจะเป็นการรักษาโรคที่ได้ผลที่สุดถ้าหากสามารถหรือมีหนทางที่จะทำได้ มีรายงานจากท่านอิบนิมาญะห์ในหนังสือ ''สุนัน'' ของเขา จากท่านอิบนิอับบาส รด. จากท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า ''ฉันไม่เคยเห็นสิ่งใดที่จะดีแก่ผู้ที่รักกันมากกว่าการได้แต่งงานกัน'' นี่คือความหมายที่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ชี้ให้เราเห็นในการอนุญาตให้แต่งงานกับหญิงสาวไม่ว่าจะเป็นเสรีชนหรือเป็นทาสถ้าหากต้องการ ดังในอัลกุรอ่านที่ว่า

يريد الله أن يخفف عنكُم وخلِق الإنسانُ ضعِيفًا

ความว่า " พระองค์อัลลอฮ์ทรงประสงค์ที่จะผ่อนเบาให้กับพวกเขา และมนุษย์นั้นถูกสร้างมาในสภาพที่อ่อนแอ'' (อันนิซาอ์, 28)

นั่นคือพระองค์ทรงผ่อนผันให้กับมนุษย์ในเรื่องนี้ ได้ทรงบอกเล่าถึงความอ่อนแอของมนุษย์ เป็นการชี้ให้เห็นถึงความอ่อนแอของเขาที่จะต่อต้านกับความใคร่ได้ ด้วยเหตุนี้พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.จึงได้ผ่อนผันให้กับเขา ด้วยการอนุญาตให้เขามีหญิงที่ดีได้ หนึ่ง สอง หรือสาม หรือสี่ อนุญาตให้เขาตามความต้องการของเขาในผู้ที่อยู่ในปกครองของเขา (ทาส) และอนุญาตให้แต่งงานกับทาสได้ถ้าหากเขาต้องการเช่นนั้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการรักษากิเลสความใคร่อันนี้เองเป็นการผ่อนผันให้กับสิ่งถูกสร้างที่มีแต่ความอ่อนแอ เป็นความเมตตาของพระองค์โดยแท้

ถ้าหากเขาไม่มีทางแต่งงานกับผู้ที่เขารักได้ไม่ว่าเพราะด้อยความสามารถ หรือมีเหตุทางกฎหมายที่ไม่อาจแต่งงานได้ หรือเป็นทั้งสองอย่างรวมกัน โรคหลงใหลงมงายก็จะรุนแรงขึ้นรักษายากขึ้น การรักษาอีกประการหนึ่งก็คือการเกิดความรู้สึกสิ้นหวังในความรักนั้น จิตใจที่สิ้นหวังในสิ่งใดสิ่งหนึ่งแน่นอนแล้วก็จะค่อยๆ ผ่อนคลายลงไปเอง และจะไม่ผูกพันกับมันอีก แต่ถ้าหากโรคหลงใหลยังไม่หายไปด้วยวิธีทำให้สิ้นหวังแล้ว มันจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติของคนๆ นั้นอย่างมากมาย จำต้องใช้การรักษาชนิดอื่นๆ มาช่วย นั่นคือการรักษาด้วยสติปัญญาด้วยการรับรู้ว่าการที่นำหัวใจไปผูกพันกับสิ่งที่ไม่มีทางจะสมหวังได้นั้นเป็นความบ้าอย่างหนึ่ง ผู้ที่มีความรู้สึกนั้นก็เป็นเช่นเดียวกับผู้ที่รู้สึกหลงใหลในดวงอาทิตย์ จิตใจเขาผูกพันที่จะขึ้นไปหามันและโคจรร่วมกับมันในจักราศี แน่นอนผู้ที่เป็นเช่นนี้คือคนบ้า ถ้าหากการไม่มีโอกาสแต่งงานกันนั้นเป็นเพราะมีเหตุทางด้านกฎหมาย ศาสนาไม่อนุญาต ไม่ได้เกิดจากความไม่พร้อมของตัวผู้ที่รักแล้ว การรักษานั้นก็เช่นกับที่เกิดกับผู้ไม่มีความสามารถทางกายเช่นกัน นั่นคือต้องทำความเข้าใจกับตัวเองให้ได้ว่านั่นเป็นสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ไม่ทรงอนุญาต ดังนั้นในฐานะบ่าวของอัลลอฮ์ ซบ.จึงควรต้องห่างไกลมันไป และคิดว่ามันเป็นสิ่งต้องห้ามที่ไม่มีทางเกิดขึ้นได้ การละทิ้งมันไปนั้นเนื่องด้วยเหตุสองประการ

คือ ความกลัวจากโทษทัณฑ์ที่จะได้รับจากการกระทำที่ต้องห้ามและการขาดผู้ที่รัก การทำเช่นนี้จะดีและมีประโยชน์สำหรับเขามากกว่า ผู้มีสติปัญญาย่อมพิจารณาได้และชั่งน้ำหนักได้ระหว่างการสูญเสียความรักชั่วแล่นกับการสูญเสียความรักที่ยั่งยืนกว่ายิ่งใหญ่กว่ามีประโยชน์กว่า เมื่อเห็นได้ชัดแล้วเขาย่อมไม่ยอมแลกความรักและความสุขที่ยั่งยืนกว่า ไม่มีอันตรายใดๆ กับความสุขเพียงชั่วคืนหรือไม่กี่ชั่วโมงเหมือนการนอนหลับฝันที่ให้ความสุข และรสชาติที่ประทับใจเพียงชั่วคราวย่อมหายไปเมื่อยามตื่นและกลับกลายเป็นความเหนื่อยอ่อน ความใคร่ก็กลับกลายเป็นความทุกข์ไป

ผู้ป่วยต้องพยายามเข้าใจให้ได้ว่าถ้าหากเขาทำสิ่งที่ต้องห้ามดังกล่าวเขาก็จะได้รับความเกลียดชังจากพระผู้เป็นเจ้าแทน และสิ่งนี้เป็นสิ่งที่เลวร้ายกว่าการสูญเสียสิ่งที่เขารักไป ดังนั้นการสูญเสียของเขาจึงกลับทวีคูณขึ้นกว่าเดิม นั่นคือสูญเสียสิ่งที่เขาไขว่คว้าไว้และได้รับผลเป็นความเกลียดชังในภายหลัง เมื่อเขารู้เช่นนี้แล้วความเจ็บปวดจากการสูญเสียของรักก็จะลดลง จิตใจของคนไข้จะเริ่มสงบลง จิตใจที่ดี ศาสนาที่ถูกต้อง เกียรติยศและศักดิ์ศรีในตัวมนุษย์ จะช่วยให้ผู้ป่วยอดทนได้และสามารถเผชิญกับการสูญเสียสิ่งที่รักนั้นได้ดีขึ้น ไม่นานนักผู้ป่วยก็จะเริ่มหาความสุขได้ เริ่มมีความพอใจและสบายใจในที่สุด ในทางตรงกันข้าม ความดื้อรั้น ความอยุติธรรม ความไม่เป็นผู้ใหญ่พอ สิ่งเหล่านี้ก็จะผลักดันเขาให้ทำในสิ่งที่ได้ประโยชน์น้อยกว่าและเขาก็จะได้รับผลแห่งการกระทำนั้นเอง ผู้ที่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงสร้างภูมิคุ้มกันให้ย่อมปลอดภัยในบั้นปลายเสมอ

ถ้าหากเขาไม่ยอมรับการรักษาดังกล่าว ไม่เชื่อฟังวิธีการรักษานี้ก็ขอให้เขาพิจารณาดูผลที่จะเกิดขึ้นจากการทำตามความใคร่ของตัวเองว่าจะให้ความเสื่อมเสียเช่นไรกับตัวเขา ทำให้เขาไม่ได้พบกับสิ่งประเสริฐ มันจะทำให้เกิดผลเสียอย่างยิ่งในโลกนี้ และจะทำให้ผลดีที่เขาควรจะได้รับต้องล่าช้าลง ให้เขาคิดถึงทางนำที่พระผู้เป็นเจ้าใช้และความประเสริฐที่ยั่งยืนกว่าที่เขาจะได้รับ ถ้าเขายังไม่ยอมรับการรักษานี้ ก็ขอให้เขานึกถึงความน่าเกลียดของสิ่งที่เขารักดูบ้างว่าเขาจะได้รับสิ่งที่น่าเกลียด ความไม่ดีอะไรบ้างหากเขายังต้องการผู้ที่เขารักและหวังในตัวเธอ เขาจะพบว่าการคิดเช่นนี้จะช่วยลดความดีงามที่เขามองเห็นจากคนที่เขารักซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เขารักเธอให้ลดลงไป และให้เขาถามเพื่อนบ้านของเขาในสิ่งที่พวกเหล่านั้นอาจจะปกปิดไว้เกี่ยวกับสิ่งที่ไม่ดีของเธอ ความดีงามเป็นสิ่งดึงดูดให้เกิดความรักและความต้องการ ส่วนความชั่วร้ายเป็นสิ่งที่นำไปสู่ความโกรธเกลียดและหนีห่างไป ให้เขาได้ชั่งน้ำหนักดูระหว่างสองอย่างนี้เพื่อเขาจะได้เลือกหนทางที่ดีสำหรับเขามากกว่า เขาต้องไม่เป็นเหมือนดั่งผู้ที่ถูกหลอกลวงด้วยความสวยงามของสีผิวบนเรือนกายที่เป็นโรค หรือผู้ที่มีรูปร่างสวยงามแต่จิตใจภายในเต็มไปด้วยความชั่วร้าย

ถ้าหากวิธีการรักษาเหล่านี้ยังไม่สามารถจะช่วยเขาได้ก็ไม่เหลือสิ่งใดที่เขาจะหลีกลี้ไปหานอกจากพระผู้เป็นเจ้าผู้ที่จะช่วยเขาเสมอเมื่อเขาได้ร้องขอ และจะต้องนำตัวเขาเข้าไปสู่เบื้องหน้าของพระองค์ ขอความช่วยเหลือจากพระองค์ด้วยความสุภาพและถ่อมตัว เมื่อใดก็ตามที่เขาได้ทำดังนี้แล้วประตูแห่งความสำเร็จย่อมเปิดให้กับเขา เมื่อประสบความสำเร็จแล้วเขาก็จะต้องอภัยโทษให้กับสิ่งที่เกิดขึ้น และเก็บไว้เป็นความลับไม่มีการเปิดเผยความลับของคนที่เคยรักต่อคนอื่นๆ ไม่ทำให้เขาต้องอับอายหรือเป็นอันตราย มิฉะนั้นเขาก็คือผู้ทุจริตอยุติธรรมนั่นเอง

และอย่าไปนำเอาหะดีษปลอมมาเป็นหลักฐาน นั่นคือหะดีษที่เล่าโดยสวีด บินสะอี๊ด จากอลี บินมัสฮัร จากอบียะห์ยา อัลกอตาต จากมุญาฮิด จากอิบนิอับบาส จากท่านนบี ซล.และรายงานอื่นๆ ที่ว่า ท่านนบีกล่าวว่า "ผู้ใดเป็นโรคหลงใหลงมงายและระงับได้และสิ้นชีวิตลง เขาผู้นั้นคือผู้ที่พลีชีพเพื่อศาสนา" (ระดับอ่อนมาก อัลคอตีบ ในตารีคแบกแดด, 156/5) หะดีษบทนี้ไม่ถูกต้องที่จะมาจากท่านศาสดา ซล.เนื่องจากการตายชะฮีดหรือการพลีชีพเพื่ออัลลอฮ์ ซบ.นั้นเป็นสิ่งที่อยู่ในระดับสูงยิ่งตามหลักการพิจารณาของอัลลอฮ์ ซบ. การกำหนดว่าเป็นการพลีชีพเพื่ออัลลอฮ์ ซบ. จึงต้องมีหลักเกณฑ์สองประการคือ

หลักทั่วไปและหลักการเฉพาะ หลักการเฉพาะคือ การพลีชีพในหนทางของอัลลอฮ์ ซบ.และหลักทั่วไปคือ ห้าสิ่งที่ได้ถูกกล่าวไว้ในหนังสือ "ซอเฮียะห์บุคอรี" ซึ่งไม่มีการกล่าวถึงโรคหลงใหลงมงายไว้ในนั้นด้วย ความหลงใหลงม

งายถือเป็นการชิริกทางความรักอย่างหนึ่ง ทำให้หัวใจไม่มีอัลลอฮ์และมีความรักเข้าไปแทนที่จนเต็มหัวใจ มีการรักผู้อื่นนอกจากอัลลอฮ์ ซบ.ดังนั้นเหตุใดมันจึงจะกลายเป็นชะฮีดไปได้ ความเสื่อมเสียที่เกิดจากความหลงใหลงมงายที่เกิดต่อจิตใจนั้นเป็นสิ่งที่รุนแรงเหนือความเสียหายใดๆ มันเปรียบเสมือนสุราแห่งจิตวิญญาณ ทำให้จิตวิญญาณมึนเมาและหลงไป เป็นสิ่งขวางกั้นไม่ให้นึกถึงพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ไม่ให้รักพระองค์ ทำให้รู้สึกมีความสุขที่ได้ไกลพระองค์ ทำให้ลืมพระองค์ไป ทำให้หัวใจหันไปบูชาสิ่งอื่นนอกจากพระองค์ หัวใจของผู้ที่หลงใหลงมงายนั้นนบนอบบูชาต่อสิ่งที่เขารักและหลงใหลอยู่ ยิ่งกว่านั้นความหลงใหลงมงายเป็นสิ่งที่ตรงข้ามกับการเคารพพระเจ้าเลยทีเดียว แล้วเหตุใดเล่าหัวใจของผู้ที่บูชาสิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮ์ ซบ.จะมีความประเสริฐเทียบเท่ากับหัวใจของผู้ที่มีอัลลอฮ์ซบ.เพียงองค์เดียว หรือหัวใจของพวกวะลีต่างๆ ดังนั้นการเปรียบเทียบในหะดีษนี้จึงเป็นสิ่งที่ผิดพลาดไม่ชัดเจน และคำว่าหลงใหลงมงายก็ไม่เคยถูกท่องจำว่ามาจากท่านศาสดาเลยในหะดีษซอเฮียะห์ทั้งหลาย ยิ่งกว่านั้น ความหลงใหลงมงายมีทั้งเป็นที่อนุญาตและเป็นที่ต้องห้าม ดังนั้นเหตุใดท่านศาสดาจึงกล่าวถึงความหลงใหลโดยรวมว่ามันเป็นการพลีชีพเพื่ออัลลอฮ์ได้ เห็นได้ว่าความหลงใหลที่มีต่อหญิงคนหนึ่งไม่น่าจะมีระดับขึ้นเทียบได้เท่ากับการพลีชีพเพื่อศาสนา ยิ่งกว่านั้นความหลงใหลถือเป็นโรคอย่างหนึ่งที่ต้องรักษาและมีวิธีการรักษาที่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ให้ไว้แล้วตามที่ได้กล่าวมา การรักษาเหล่านั้นเป็นสิ่งจำเป็นถ้าหากเป็นการหลงใหลที่ผิดบาปและเป็นสิ่งที่สมควรทำถ้าหากเป็นการหลงใหลที่อนุญาต และถ้าหากท่านได้พิจารณาดูโรคต่างๆ หรือการเสียชีวิตต่างๆ ที่ท่านศาสดาจะกำหนดให้เป็นการพลีชีพเพื่อศาสนานั้น ท่านจะพบว่าทั้งหมดล้วนเป็นโรคที่ไม่มีทางรักษาทั้งสิ้น เช่นโรคระบาด โรคเจ็บในท้อง โรคบ้า โรคไฟไหม้ โรคจมน้ำ การเสียชีวิตของมารดาที่ถูกฆ่าโดยลูกของนางที่อยู่ในท้อง (ตายทั้งกลม) สิ่งนี้เป็นการทดสอบจากอัลลอฮ์ ซบ.เป็นโรคที่ไม่มีทางรักษา ไม่มีสาเหตุที่เป็นบาป ไม่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียขึ้นในจิตใจ ไม่ทำให้ห่างไกลจากการเคารพบูชาพระผู้เป็นเจ้าเหมือนดังกับโรคหลงใหลงมงาย

ถ้าหากทั้งหมดนี้ยังไม่พอเพียงที่จะบอกว่าหะดีษบทนี้ไม่น่าจะถูกต้องแล้ว เราก็ควรถือตามความเห็นของนักหะดีษระดับโลกที่เขาทำกันไว้แล้วก็จะพบว่าไม่มีผู้ใดในกลุ่มพวกนี้แม้แต่คนเดียวที่เชื่อถือว่ามันเป็นหะดีษที่ซอเฮียะห์ถูกต้อง หรือแม้แต่จะเรียกได้ว่าเป็นหะดีษที่ดี พวกเขาปฏิเสธมันเนื่องจากพบว่ามีผู้เล่าที่ไม่น่าเชื่อถือคือสวีดอยู่ด้วย ท่านอบูอะห์หมัด บินอะดาได้กล่าวไว้ในหนังสือ “กามิละห์” ว่า “หะดีษนี้เป็นหะดีษหนึ่งที่ข้าพเจ้าขอปฏิเสธเนื่องจากมันถูกเล่าโดยสวีด” เช่นเดียวกันท่านบัยหะกีย์ได้กล่าวว่า “เป็นหะดีษหนึ่งที่ข้าพเจ้าปฏิเสธ” เช่นเดียวกับที่ท่านอิบนิตอเฮรกล่าวปฏิเสธไว้ใน “อัซซะคีเราะห์” และท่านอัลฮากิมในหนังสือ “ประวัติเมืองไนซาบูร” ได้กล่าวว่า “ข้าพเจ้ารู้สึกแปลกใจกับหะดีษนี้เนื่องจากมันไม่ได้ถูกเล่าโดยผู้อื่นนอกจากสวีด”

ผู้คนทั่วไปกล่าวหาว่าสวีดนั้นไม่น่าเชื่อถือ ท่านยะห์ยา บินมุอัยน์ปฏิเสธเขาโดยกล่าวว่า เขาเป็นคนโกหก ถ้าฉันมีม้าและหอกฉันจะสู้กับเขา ท่านอิหม่ามอะห์หมัดกล่าวว่า เป็นหะดีษที่ถูกทิ้งไปแล้ว ท่านนะซาอีย์กล่าวว่า ไม่น่าเชื่อถือ ท่านบุคอรีกล่าวว่า เขาเป็นคนตาบอดและได้เล่าหะดีษที่ไม่ใช่ของเขา ท่านดารุกุตนีย์กล่าวว่า เดิมเขาเป็นคนที่เชื่อถือได้แต่เมื่อเขาเติบใหญ่ขึ้นเขากลับเล่าหะดีษมากมายและบางหะดีษถูกปฏิเสธ ท่านมุสลิมเคยถูกตำหนิเรื่องนำหะดีษที่เขาเล่าไว้มาเผยแพร่ แต่ที่จริงท่านมุสลิมไม่ได้รายงานหะดีษของเขาเดี่ยวๆ จะต้องรายงานหะดีษเดียวกันโดยร่วมกับสายรายงานอื่นๆ ที่น่าเชื่อถือไม่ใช่ในหะดีษนี้ และพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.นั้นคือผู้ทรงรู้ยิ่งกว่า

แนวทางการรักษาสุขภาพด้วยกลิ่นหอม

กลิ่นหอมเป็นอาหารของจิตใจ เมื่อได้กลิ่นหอมจิตใจก็จะแข็งแรงมีกำลังมากขึ้น กลิ่นหอมยังมีประโยชน์ต่อหัวใจและสมองด้วย รวมทั้งอวัยวะภายในต่างๆ ทำให้หัวใจรื่นรมย์ จิตใจมีความสุขผ่อนคลาย กลิ่นหอมเป็นยาที่ดีสำหรับวิญญาณ มีความเกี่ยวพันกันอย่างใกล้ชิดระหว่างจิตวิญญาณที่ดีกับกลิ่นหอมของน้ำหอม ด้วยเหตุนี้น้ำหอมจึงเป็นสิ่งที่คนทั่วโลกชอบรวมทั้งผู้ที่มีจิตใจบริสุทธิ์ที่สุดของโลกคือท่านศาสดา ซล. ในซอเฮียะห์บุคอรีรายงานว่า ท่านนบี ซล.ไม่เคยปฏิเสธน้ำหอมที่มีผู้ให้ท่าน (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5929)

ในซอเฮียะห์มุสลิม รายงานจากท่านนบี ซล.ว่า "ผู้ใดที่มีผู้นำรอยฮาน (ชื่อไม้มีกลิ่นหอม) มาให้ จงอย่าปฏิเสธ เพราะมันเป็นกลิ่นที่ดีและใช้ง่าย" (ซอเฮียะห์มุสิลิม, 20/2253)

ในหนังสือสุนันอบีดาวูดและนะซาอีย์ จากท่านอบีหุรอยเราะห์ รด.รายงานจากท่านนบี ซล.ว่า "ผู้ใดที่มีผู้เสนอน้ำหอมให้ก็จงอย่าปฏิเสธ เพราะมันนำติดตัวไปง่ายและมีกลิ่นที่ดี" (ซอเฮียะห์ อบูดาวูดม, 4172) ในหนังสือมุสนัดอัลบะซาร จากท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า "แท้จริงพระองค์อัลลอฮ์นั้นดีพระองค์ชอบสิ่งที่ดี พระองค์นั้นสะอาดและชอบสิ่งสะอาด พระองค์เป็นผู้ใจบุญชอบความใจบุญ พระองค์เป็นผู้ดีเลิศชอบความดีเลิศ จงทำความสะอาดพื้นที่สนามของท่านและท้องทุ่งของท่าน และจงอย่าทำแบบพวกยะฮูดีที่พยายามรวบรวมเก็บเงินไว้ในตะกร้าเพียงอย่างเดียว" (อ่อน ติรมิซีย์, 2799) ท่านอิบนิอบีชัยบะห์ได้เล่าว่า ท่านนบี ซล.มีน้ำหอมและท่านได้ใส่มันบ่อยๆ ท่านนบี ซล.ยังได้กล่าวว่า "แท้จริงพระองค์อัลลอฮ์ทรงให้มุสลิมนั้นทำความสะอาดร่างกายอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกๆ เจ็ดวัน และถ้ามีเครื่องหอมก็ให้ใช้ด้วย" (ซอเฮียะห์ บุคอรี, 880)

เครื่องหอมยังมีความพิเศษบางอย่างอีกด้วย นางฟ้าในสวรรค์นั้นชอบเครื่องหอม ส่วนมารร้ายนั้นเกลียดเครื่องหอม กลิ่นที่มารร้ายชอบมากคือกลิ่นเหม็นเน่า ทุกๆ ชีวิตจะมีความโน้มเอียงชอบในสิ่งที่เหมาะสมกับเขา ชายสกปรกก็เหมาะสำหรับหญิงสกปรก ชายที่ดีก็เหมาะกับหญิงที่ดี นั่นคือเรื่องของหญิงชาย ถ้าหากเป็นการกระทำหรือคำพูด ร้านอาหารหรือร้านเครื่องดื่ม เสื้อผ้าก็เป็นเช่นเดียวกันคือต้องอยู่กับสิ่งที่เหมาะสมกับมัน

การรักษาสุขภาพทางตา

ท่านอบูดาวูดได้รายงานในหนังสือสุนันของเขา จากท่านอับดุลเราะห์มาน บินนัวอ์มาน บินมะอ์บัด บินฮูซะห์ อัลอันซอรีย์ จากปู่ของเขา เล่าไว้ว่า ท่านนบี ซล.ได้ใช้ให้ทาแร่พลวงที่ตาก่อนนอน ในหนังสือ “สุนันอิบนิมาญะห์” และท่านอื่นๆ จากอิบนิอับบาส กล่าวว่า ท่านนบีเคยทาตาด้วยสีทาตาข้างละสามครั้ง (ระดับดี อิบนิมาญะห์, 3499)

ในรายงานของติรมิซีย์กล่าวว่า จากท่านอิบนิอับบาส รด.รายงานว่า ท่านศาสดา ซล.เมื่อท่านจะทาตาของท่าน ท่านจะทาตาขวาสามครั้ง โดยเริ่มและจบด้วยตาขวา และตาซ้ายสองครั้ง (ระดับดี ติรมิซีย์, 1757)

ท่านอบูดาวูดได้รายงานจากท่านศาสดา ซล.ว่า “ผู้ใดที่ทาตาก็ให้เขาทาติดต่อกันไป” (ระดับอ่อน อบูดาวูด, 35) ถ้าหากทาทั้งสองตา ก็ให้ทาตาข้างขวาก่อน แล้วตามด้วยข้างซ้าย แล้วมาข้างขวาใหม่ จนครบข้างขวาสามครั้งข้างซ้ายสองครั้ง แต่ถ้าทำทีละข้าง ก็ให้ทำข้างขวาสามครั้งและข้างซ้ายสามครั้ง วิธีนี้เป็นไปตามแนวทางของท่านอิหม่ามอะห์หมัด

การทาตาเป็นการรักษาสุขภาพของตาอีกแบบหนึ่ง ทำให้สายตาคมกล้าขึ้น ทำให้ตาสวยงามแวววาว ทำให้ของเสียที่ถูกขับออกจากตานุ่มลง ทำให้ของเสียออกจากตาได้ดีขึ้นและยังเป็นสิ่งที่ประดับดวงตาในยาทาตาบางชนิด ทั้งยังมีประโยชน์ในเวลานอนถ้าทาก่อนนอน การที่ดวงตาอยู่นิ่งจากการนอนจะทำให้ยาทาตานั้นรวมตัวกับตาได้ดีขึ้น เกิดประโยชน์มากขึ้น ยาทาตาที่ทำด้วยแร่พลวงเป็นยาที่มีผลมากที่สุดในเรื่องนี้

ในหนังสือ “สุนันอิบนิมาญะห์” จากท่านซาเลมจากพ่อของเขาเป็นหะดีษมัรฟัวอ์กล่าวว่า “ท่านทั้งหลายจงใช้พลวงทาตาเถิด มันจะทำให้ตาสดใส ทำให้ขนตางอกงาม” (ระดับดี อิบนิมาญะห์, 3495) ในหนังสืออบีนอีมกล่าวว่า “มันเป็นสิ่งที่ทำให้ขนตางอกงาม ขับไล่สิ่งสกปรกต่างๆ ในตา ช่วยให้ตามองเห็นดีขึ้น” (ระดับดี อบูนอีม, 178/3)

ในหนังสือ “สุนันอิบนิมาญะห์” เช่นกัน จากท่านอิบนิอับบาส รด.เป็นหะดีษมัรฟัวอ์กล่าวว่า “ยาทาตาที่ดีที่สุดสำหรับพวกท่านคือแร่พลวง ทำให้ตาสวยงาม ทำให้ขนตางอกงาม” (ซอเฮียะห์อิบนิมาญะห์, 3497)

ตอนที่สาม

ยาและอาหารที่ท่านศาสดา ซล. เคยใช้

ยาและอาหารที่ท่านศาสดา ซล. เคยใช้

เรียงตามลำดับอักษรภาษาอาหรับ

อักษรฮัมซะห์ حرفُ الهمزة

إثْمِد พลวง

เป็นแร่ธาตุชนิดหนึ่งใช้ทาตาให้มีสีดำ ถูกนำมาจากเมืองอิซฟาฮาน ประเทศอิหร่าน ถือเป็นแหล่งที่ดีที่สุด แหล่งที่นำเข้าอีกแหล่งหนึ่งคือแถบประเทศตะวันตก ชนิดที่ดีที่สุดคือชนิดที่กลายเป็นผงได้เร็วที่สุดและผงของมันจะมีความแวววาวภายในจะดูมันวาวไม่มีความไม่บริสุทธิ์เจือปนอยู่

มันเป็นธาตุเย็นและแห้ง มีประโยชน์สำหรับดวงตา ทำให้ตาแข็งแรง ทำให้เส้นประสาทแข็งแกร่งขึ้น รักษาสุขภาพของตา ขับไล่เนื้อส่วนเกินที่อยู่บริเวณขอบแผลและช่วยรักษาแผลได้ ทำความสะอาดสิ่งสกปรกต่างๆ ในแผลนั้น ขับไล่ความสกปรกออกไป สามารถขับไล่อาการปวดศีรษะถ้าหากทาผสมกับน้ำผึ้งใสๆ เมื่อนำมาบดผสมกับไขมันแล้วประคบแผลที่ถูกไฟไหม้จะป้องกันไม่ให้เกิดเป็นตุ่มน้ำใสขึ้นและช่วยซ่อมแซมผิวหนังส่วนที่ไหม้ไฟให้หายเป็นปกติ เป็นยาทาตาชนิดที่ดีที่สุดสำหรับคนสูงอายุผู้ที่สายตาอ่อนแอโดยต้องนำมาผสมกับมิสก์ (مِسك)

أترُج ต้นอุตรุจ (ผลไม้ตระกูลส้ม มะกรูด)

รายงานในหนังสือ “ซอเฮียะห์อิบนิมาญะห์” จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า “เปรียบผู้ศรัทธาที่อ่านอัลกุรอ่านเหมือนเช่นต้นอุตรุจ ผลของมันดีมีประโยชน์และกลิ่นของมันก็หอม” อุตรุจเป็นต้นไม้ที่มีประโยชน์มาก มันมีส่วนประกอบสี่อย่างคือ เปลือก เนื้อ ส่วนเปรี้ยวของมัน และเมล็ดของมัน ทุกๆ ส่วนประกอบจะมีความพิเศษแตกต่างกันไป เปลือกจะให้ความร้อนและแห้ง เนื้อจะให้ความร้อนชื้น ส่วนเปรี้ยวของมันให้ความเย็นแห้ง เมล็ดให้ความร้อนและแห้ง

ประโยชน์ของเปลือกถ้าใส่ในเสื้อผ้าจะทำให้ไม่โดนมอดแทะ กลิ่นของมันช่วยทำให้อากาศบริสุทธิ์ขึ้น ทำให้กลิ่นลมหายใจหอมสดชื่นเมื่ออมไว้ในปากทำลายกลิ่นที่ไม่ดี ถ้าหากนำมาผสมกับอาหารจะช่วยในการย่อยอาหาร เจ้าของหนังสือ “อัลกอนูน” กล่าวว่า น้ำที่คั้นจากเปลือกของมันมีประโยชน์ในการรักษาพิษงู เปลือกของมันใช้ปิดแผล ขี้เถ้าของมันใช้รักษาโรคเรื้อนที่ผิวหนังได้

ประโยชน์ของเนื้อช่วยลดความร้อนในกระเพาะอาหารลงไป มีประโยชน์กับผู้ป่วยเป็นโรคเกี่ยวกับน้ำดี บรรเทาพิษร้อนจากโดนไอน้ำร้อน ท่านฆอฟิกีย์กล่าวว่า “การรับประทานเนื้อของมันมีประโยชน์ในการรักษาริดสีดวงทวาร”

ประโยชน์ของส่วนเปรี้ยวช่วยทำให้น้ำดีที่แตกซ่านกลับมารวมกัน บรรเทาอาการชีพจรที่ร้อน มีประโยชน์ในโรคดีซ่าน โดยทำเป็นเครื่องดื่มและทาที่ตา ลดการอาเจียนเป็นน้ำดีลง ทำให้อยากอาหาร ช่วยบรรเทาอาการท้องเสียถ่ายเป็นสีเหลือง น้ำคั้นของมันจะช่วยลดความร้อนรุ่มของหญิงสาววัยรุ่นให้สงบลง ใช้ทาไฝฝ้าที่ผิวหนัง รักษาโรคกลากและเริมให้หายได้ ขจัดคราบหมึกที่เปื้อนเสื้อผ้าได้ มันเป็นยาฝาดสมาน เป็นตัวตัดโรคให้ความเย็นดับความร้อนจากตับ ทำให้กระเพาะแข็งแรงขึ้น ทำให้โรคดีซ่านหยุดลง ลดอาการเศร้าซึมที่เกิดจากโรคดีซ่าน ช่วยดับกระหาย

เมล็ดของมันมีผลด้านแยกสลายสารอื่นๆ และทำให้แห้ง ท่านอิบนิมาซูยะห์กล่าวว่า คุณสมบัติพิเศษของเมล็ดของมันคือมีประโยชน์ในการแก้พิษร้ายถึงตายได้ โดยการดื่มน้ำคั้นของเมล็ดที่ได้ปอกเปลือกออกแล้วหนึ่งมิษกอล นำมาปรุงและผสมกับน้ำอุ่นๆ ถ้าหากนำมาบดและวางลงบนบริเวณที่ถูกแมลงกัดต่อยก็มีประโยชน์เช่นกัน เป็นยาทำระบายแบบธรรมชาติ ทำให้กลิ่นปากหอมขึ้น แต่คุณสมบัติเหล่านี้จะพบได้ที่เปลือกของมันมากกว่า ท่านอื่นๆ กล่าวว่า

คุณสมบัติพิเศษของเมล็ดมันมีประโยชน์ในการแก้พิษกัดต่อยของแมลงป่อง โดยการดื่มน้ำของเมล็ดที่ปอกเปลือกแล้วสองมิษกอลร่วมกับน้ำอุ่นๆ เช่นเดียวกันเมื่อนำมาบดละเอียดแล้วแปะไปบริเวณที่ถูกสัตว์พิษกัดก็จะช่วยบรรเทาพิษได้ ท่านอื่นๆ อีกกล่าวว่า เมล็ดของมันมีประโยชน์ในการแก้พิษทุกชนิดและมีประโยชน์ในพิษงูทุกๆ ชนิดด้วย

มีเรื่องเล่ากันว่ามีผู้ครองเมืองคนหนึ่งรู้สึกโกรธบรรดาหมอมาก จึงได้สั่งขังพวกเขาไว้และให้เขาเลือกเอาสิ่งเดียวที่จะติดตัวไปกับเขาด้วย พวกเขาเลือกเอาอุตรุจ เจ้าเมืองก็ได้ถามว่าทำไมถึงไม่เลือกสิ่งอื่นนอกจากสิ่งนี้ บรรดาหมอเหล่านั้นตอบว่า เพราะมันให้กลิ่นหอมได้ไวมีรูปร่างที่ดูแล้วสบายตา เปลือกของมันมีกลิ่นหอม เนื้อมันเป็นผลไม้สิ่งเปรี้ยวของมันเป็นเครื่องปรุงรสได้ ส่วนเมล็ดของมันช่วยให้เจริญอาหาร และมีน้ำมันอยู่ คุณประโยชน์ที่มันมีนั้นคล้ายกับคุณสมบัติที่ควรมีของคนดีในการอยู่บนโลกนี้ นั่นคือเหมือนกับผู้ศรัทธาที่กำลังอ่านอัลกุรอ่านอยู่ ชาวสลัฟบางท่านชอบมองมันเพราะมันทำให้สบายตา

أُرز ข้าวจ้าว

มีหะดีษสองบทที่กล่าวถึงข้าวที่ถือว่าเป็นหะดีษอุปโลกน์ใช้ไม่ได้ อันหนึ่งก็คือ "ถ้าหากมัน (ข้าว) เป็นคนมันก็จะเป็นคนที่สุภาพอ่อนโยน" อีกอันหนึ่งคือ "ทุกๆ สิ่งที่งอกขึ้นมาจากผืนดินเป็นทั้งโรคและยารักษา เว้นเสียแต่ข้าว มันเป็นยาอย่างเดียวไม่เป็นโรค" และเราได้กล่าวเกี่ยวกับหะดีษสองบทนี้เพื่อเป็นการตักเตือนให้ระวังไม่ให้กล่าวพาดพิงหะดีษดังกล่าวไปยังท่านศาสดา ซล.อีก

ข้าวเป็นสิ่งร้อนและแห้ง เป็นอาหารหลักอันหนึ่งนอกจากแป้งสาลีและเป็นสิ่งผสมกับอาหารอื่นที่ดีที่สุด มันช่วยดึงให้ท้องตึงแน่นพอสมควร ทำให้กระเพาะแข็งแรงและจะช่วยเคลือบกระเพาะ บรรดาแพทย์ของอินเดียอ้างว่า มันเป็นอาหารที่ดีที่สุดมีประโยชน์ที่สุดเมื่อปรุงร่วมกับนมวัวมีผลช่วยทำให้ร่างกายอุดมสมบูรณ์ เพิ่มน้ำอสุจิ มีประโยชน์ด้านโภชนาการ ฟอกสีต่างๆ ให้จางลงได้

أرز ต้นสน

มันถูกเรียกอีกอย่างว่า صنوبر ท่านศาสดา ซล.ได้กล่าวไว้ว่า "เปรียบพวกมุอมินผู้ศรัทธาก็เปรียบเสมือนต้นไม้เขียวที่ถูกลมพัดล้มลงแล้วฟื้นขึ้นมาได้ใหม่ บางครั้งก็ทำให้เอนเอียงไปแล้วกลับมาตั้งตรงใหม่ ส่วนพวกหน้าไหว้หลังหลอกเปรียบเสมือนต้นสนที่คงอยู่แบบเดิมตลอดไป แต่ทันทีทันใดนั้นก็ล้มลงแบบถอนรากถอนโคนทีเดียว" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5643)

เมล็ดของมันร้อนชื้นมีคุณสมบัติช่วยระบายและทำให้สารต่างๆ สุกสมบูรณ์ มีหนามแหลมทิ่มแทงได้ที่สามารถป้องกันได้ด้วยการนำไปแช่ในน้ำ มันเป็นของย่อยยากแต่มีคุณค่าทางอาหารมากมาย ช่วยลดอาการไอ ทำให้ปอดที่ชื้นอยู่บริสุทธิ์ขึ้น เพิ่มน้ำหล่อลื่น ขับถ่ายออกยาก แต่บรรเทาได้ด้วยการกินเมล็ดทับทิมที่ขมๆ เข้าไปด้วย

إِذْخِر ต้นอิซคิร (ต้นกก, ตะไคร้หอม)

ยืนยันไว้ในหนังสือ "ซอเฮียะห์" จากท่านศาสดา ซล.ได้กล่าวเกี่ยวกับต้นไม้ว่า "อย่าได้ตัดต้นของมัน" ท่านอับบาสได้กล่าวว่า "ขอยกเว้นต้นอิซคิรเถิดโอ้ท่านศาสดา เพราะมันต้องถูกนำมาใช้สร้างบ้าน" ท่านศาสดาจึงกล่าวว่า "ยกเว้นต้นอิซคิร" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 1349)

อิซคิรเป็นพืชตระกูลหญ้าหรือกก มีความร้อนระดับสอง ความแห้งระดับหนึ่ง ทำให้เกิดความอ่อนนุ่มเป็นสารช่วยเปิดจุดอุดตันในเส้นเลือด ขับเหงื่อ ขับปัสสาวะ ขับประจำเดือน สลายนิ่วในกระเพาะปัสสาวะ ทำให้ก้อนแข็ง (มะเร็ง??) ในกระเพาะอ่อนนุ่มลง รวมทั้งก้อนในตับในไต โดยการดื่มน้ำคั้นของมันและโดยการทำเป็นลูกประคบ ลำต้นของมันทำให้รากฟันแข็งแรง กระเพาะแข็งแรง บรรเทาอาการคลื่นไส้

อักษรบาอ์ حرفُ الباء

بِطيخ แตงโม

มีรายงานจากท่านอบูดาวูดและติรมิซีย์ว่า ท่านนบี ซล.ได้เคยรับประทานแตงโมกับอินทผลัมสุกและกล่าวว่า "ฉันทำให้ความร้อนจากอันนี้สลายไปด้วยความเย็นอันนี้ และฉันทำให้ความเย็นของอันนี้สลายไปด้วยความร้อนอันนี้" (ซอเฮียะห์ อบีดาวูด, 3836)

มีหะดีษหลายหะดีษที่เล่าเกี่ยวกับแตงโมแต่ไม่มีอันใดที่ถูกต้องน่าเชื่อถือเลยนอกจากหะดีษนี้เท่านั้น จุดมุ่งหมายของหะดีษนี้หมายถึงแตงโมชนิดสีเขียวที่มีธาตุเย็นและชื้น ช่วยล้างกระเพาะและลำไส้ได้ดี มันจะออกจากกระเพาะและลำไส้ไวมาก ไวกว่าแตงกวา แตงร้าน มันจะช่วยขจัดสิ่งหมักหมมใดๆ ที่มันพบในกระเพาะหรือลำไส้ได้ ถ้าหากรับประทานแตงโมเมื่อมันร้อนจะมีประโยชน์มาก แต่ถ้ามันเย็นอยู่ก็สามารถขจัดอันตรายจากความเย็นของมันโดยใช้ขิงหรือสิ่งอื่นที่ใกล้เคียงกัน สมควรที่จะรับประทานมันก่อนอาหาร หลังจากนั้นจึงจะรับประทานอาหารตามไป ถ้ามิเช่นนั้นจะมีอาการคลื่นไส้อาเจียนได้ แพทย์บางท่านกล่าวว่า การรับประทานแตงโมก่อนอาหารจะช่วยล้างกระเพาะให้สะอาดและขจัดโรคได้

بلح อินทผลัมดิบ

รายงานจากท่านนะซาอีย์และอิบนิมาญะห์ในหนังสือ "สุนัน" ว่า เล่าจากท่านหิชาม บินอัรวะห์ จากพ่อของเขา จากท่านหญิงอาอิชะห์ รด.กล่าวว่า ท่านร่อซูลุลลอฮ์ ซล.ได้กล่าวว่า จงรับประทานอินทผลัมดิบร่วมกับอินทผลัมแห้ง แท้จริงมารร้ายนั้นเมื่อมันเห็นมนุษย์กินอินทผลัมดิบรวมกับอินทผลัมแห้งแล้วมันจะกล่าวว่า "มนุษย์จะอยู่ยั่งยืนต่อไปจนกว่าเขาจะกินอันเก่าและอันใหม่รวมกัน" และรายงานอื่นว่า "จงรับประทานอินทผลัมดิบร่วมกับอินทผลัมแห้ง เพราะแท้จริงมารร้ายจะเสียใจเมื่อมันเห็นมนุษย์กินเช่นนั้น" และจะพูดว่า "มนุษย์จะมีชีวิตอยู่ต่อไปจนกว่าเขาจะกินของใหม่และของเก่ารวมกัน" (ระดับอ่อน อิบนิมาญะห์, 3330)

ความหมายของหะดีษบทนี้หมายถึงให้กินอินทผลัมดิบร่วมกับอินทผลัมแห้ง มีแพทย์อิสลามบางท่านกล่าวว่า ท่านนบี ซล.ได้ใช้ให้เรากินอินทผลัมดิบร่วมกับอินทผลัมแห้งและไม่ได้ใช้ให้เรากินอินทผลัมอ่อนร่วมกับอินทผลัมแห้ง เพราะว่าอินทผลัมดิบนั้นจะเย็นและแห้ง ส่วนอินทผลัมแห้งนั้นจะร้อนและชื้น ดังนั้นคุณสมบัติของทั้งสองสิ่งจึงต่อต้านกันและแก้ไขซึ่งกันและกันเอง แต่ไม่ใช่อินทผลัมอ่อนร่วมกับอินทผลัมแห้ง เพราะทั้งสองอย่างนั้นมีคุณสมบัติร้อนทั้งคู่ แต่ความร้อนของอินทผลัมแห้งนั้นมากกว่า ดังนั้นจึงเป็นการไม่สมควรในสายตาแพทย์ที่จะรับประทานสิ่งที่ให้ความร้อนสองสิ่งร่วมกัน หรือสิ่งที่ให้ความเย็นสองสิ่งร่วมกัน เช่นที่ได้เคยกล่าวมาแล้ว และในหะดีษนี้เป็นการเตือนให้ระวังต่อสุขภาพอันเป็นรากฐานทางการแพทย์และเป็นการเอาใจใส่ดูแลกฎเกณฑ์ในการรับประทานอาหารให้ได้รับประโยชน์ในฐานะอาหารและในฐานะยาด้วยพร้อมๆ กัน และให้ยึดหลักการแพทย์ไว้เพื่อรักษาสุขภาพดังกล่าว

อินทผลัมดิบนั้นมีความเย็นและแห้ง มีประโยชน์กับปากเหงือกและกระเพาะอาหาร แต่เป็นสิ่งที่ไม่ดีต่อหน้าอกและปอดเนื่องจากความหยาบแข็งของมัน มันจะย่อยยากในกระเพาะอาหารและมีคุณค่าทางอาหารน้อย

بُسر อินทผลัมอ่อน

รายงานใน "ซอเฮียะห์" ว่า ท่านอบูฮัยซัม บินตัยฮานได้ต้อนรับแขกคือ ท่านนบี ท่านอบูบักร ท่านอุมัร ท่านได้นำพวงของผลอินทผลัมอ่อนมาต้อนรับ ท่านนบี จึงกล่าวว่า "ทำไมถึงไม่นำอินทผลัมดิบมาให้เล่า" ท่านอบูฮัยซัมจึงกล่าวตอบว่า "ข้าพเจ้าอยากจะให้ท่านเป็นผู้เลือกรับประทานจากที่ทั้งอ่อนและดิบ" (ซอเฮียะห์มุสลิม, 140/2038)

อินทผลัมอ่อนมีธาตุร้อนและแห้ง ความแห้งของมันมากกว่าความร้อนทำให้ความชื้นแห้งลงได้ ช่วยเคลือบกระเพาะ ทำให้หายปวดท้องจากลำไส้บีบตัว มีประโยชน์สำหรับเหงือกและปาก ชนิดที่ดีที่สุดของมันคือชนิดที่อ่อนนุ่มและหวาน ถ้าหากรับประทานมันร่วมกับอินทผลัมดิบมากเกินไปจะทำให้เกิดการอุดตันในลำไส้ได้

بيض ไข่

รายงานจากท่านบัยหะกีย์ในหนังสือ "شعب الإيمان" เป็นหะดีษมัรฟัวอ์ว่า มีนบีท่านหนึ่งจากบรรดานบีต่างๆ ได้ร้องเรียนต่ออัลลอฮ์ว่ารู้สึกอ่อนแอ พระองค์อัลลอฮ์จึงได้ใช้ให้เขารับประทานไข่ แต่การยืนยันถึงความถูกต้องของหะดีษนี้ยังไม่ชัดเจนนัก ไข่ที่ใหม่สดจะดีกว่าไข่ที่เก่าแล้ว และไข่ที่ดีที่สุดคือไข่ไก่ เพราะมันอยู่ระหว่างกลางๆ ค่อนข้างเย็นเล็กน้อย

เจ้าของหนังสือ "อัลกอนูน" ได้กล่าวว่า ไข่แดงมีธาตุร้อนและชื้น ทำให้เลือดสะอาดขึ้น ดีขึ้น และให้คุณค่าทางอาหารเล็กน้อย จะผ่านกระเพาะได้เร็วมากถ้ามันยังนุ่มอยู่ คนอื่นๆ กล่าวว่า ไข่แดงจะบรรเทาความเจ็บปวด ทำให้หลอดลมและลูกกระเดือกลื่นขึ้น มีประโยชน์สำหรับหลอดลมและบรรเทาการไอและแผลที่ปอดไตและต่อมลูกหมาก ขับไล่ของหยาบออกโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อรับประทานผสมรวมกับน้ำมันของเม็ดอัลมอนด์หวาน ทำให้สิ่งที่อยู่ในทรวงอกสุกสมบูรณ์ เป็นตัวทำให้เสมหะอ่อนนุ่ม ขับไล่เสมหะที่อยู่ในกระเดือก ไข่ขาวของมันเมื่อนำมาหยดลงในตาที่มีอาการบวมแดงร้อนจะทำให้เย็นลง ทำให้ความเจ็บปวดลดลง ถ้านำมาทาที่บริเวณถูกไฟไหม้หรือน้ำเดือด จะช่วยบรรเทาความเจ็บปวด เมื่อนำมาทาที่หน้าจะป้องกันการไหม้จากแสงแดดและความร้อนได้ เมื่อนำมันมาผสมกับกำยานและมาทาที่หน้าผากจะทำให้ความร้อนที่ศีรษะลดลงได้

เจ้าของหนังสือ "อัลกอนูน" ยังได้กล่าวถึงไข่อีกในเรื่องเกี่ยวกับยาสำหรับโรคหัวใจ หลังจากนั้นเขาได้กล่าวว่า แม้ว่าไข่นั้นอาจจะไม่ใช่ยาที่รักษาโรคหัวใจโดยตรงแต่มันก็ทำให้หัวใจแข็งแรงขึ้นได้อย่างดี นั่นคือส่วนไข่แดงของมันซึ่งมันมีคุณสมบัติสามประการคือ หนึ่งกลายเป็นเลือดได้อย่างรวดเร็ว สองมีกากของเสียน้อยมาก สามเลือดที่ถูกสร้างจากมันนั้นจะช่วยเป็นอาหารให้กับหัวใจ จะเป็นเลือดชนิดเบาและวิ่งเข้าหัวใจอย่างรวดเร็ว มันยังเป็นสิ่งที่เหมาะสมสำหรับโรคที่กระทบต่อจิตวิญญาณด้วย

بصل หัวหอม

รายงานจากท่านอบูดาวูดในหนังสือ "สุนัน" จากท่านหญิงอาอิชะห์ รด.ว่า นางได้ถูกถามเกี่ยวกับหัวหอมและนางตอบว่า "อาหารมื้อสุดท้ายของท่านศาสดา ซล.นั้นมีหัวหอมรวมอยู่ด้วย" (ระดับดี สุนันอบีดาวูด, 3829)

ยืนยันจาก "ซอฮีเฮน" ว่า ท่านนบี ซล.ห้ามผู้กินหัวหอมไม่ให้เข้าในมัสยิด (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5452)

หัวหอมเป็นพืชให้ความร้อนระดับที่สาม มีความชื้นที่ดีพอเหมาะ มีประโยชน์ในการขับไล่ความเปียกชื้น ขับลมที่เป็นพิษในกระเพาะออก เพิ่มพลังทางเพศ ทำให้กระเพาะอาหารแข็งแรง ใช้ทาถูตัวบริเวณที่เป็นโรคเรื้อนหรือมีขนหลุดจะมีประโยชน์มาก เมื่อผสมกับเกลือจะใช้ขจัดหูดได้ เมื่อกินยาระบายแล้วเกิดอาการคลื่นไส้อาเจียนให้ดมน้ำหัวหอมจะทำให้หายได้มันจะช่วยดับกลิ่นของยานั้น ถ้าได้ทำเป็นน้ำหยอดจมูกหรือดมมันก็จะทำให้สมองโล่ง สามารถใช้นำไปหยอดหูผู้ที่หูตึงและมีเสียงดังในหูหรือหูเป็นน้ำหนวกได้ รักษาโรคน้ำในหูทั้งสองข้างได้ มีประโยชน์ในการทาตารักษาโรคน้ำตาไหลไม่หยุดโดยบดรวมกับน้ำผึ้ง ทำให้ตาที่ขาวอยู่หายได้ สามารถนำไปปรุงอาหารได้หลายอย่างมีคุณค่าทางอาหาร ทำให้หายจากดีซ่านและโรคไอ โรคเจ็บหน้าอก ช่วยขับปัสสาวะและทำให้ลำไส้ผ่อนคลาย มีประโยชน์ในการรักษาแผลถูกสุนัขกัด โดยนำมาผสมกับเกลือและบีบน้ำออกมาปิดแผลไว้ สามารถรักษาริดสีดวงทวารหนักได้

โทษของมันก็คือทำให้ปวดศีรษะ ผายลมบ่อยและตาฝ้ามัวลง ถ้ากินมากๆ จะทำให้เป็นคนขี้หลงขี้ลืม สติปัญญาเสียไป เปลี่ยนแปลงกลิ่นปาก ทำให้ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดและมะลาอิกะห์ต้องลำบากเพราะกลิ่นของมัน การนำมันไปปรุงก่อนเป็นการขจัดข้อเสียนี้ได้

ในหนังสือ "สุนัน" กล่าวว่า ท่านนบี ซล.ได้สั่งใช้ให้ผู้ที่กินหัวหอมและกระเทียมให้นำไปปรุงก่อน (ซอเฮียะห์ มุสลิม, 78/567) การเคี้ยวใบ سذَاب ช่วยดับกลิ่นนี้ได้

بِاذِنجان มะเขือยาว

หะดีษหลอกลวงบทหนึ่งอ้างว่าท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า "มะเขือยาวเป็นอาหารที่ฉันกิน" ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เป็นความจริง มะเขือมีสองชนิดคือ ชนิดขาวและชนิดดำ มีความคิดเห็นขัดแย้งกันว่า มะเขือนั้น เป็นธาตุร้อนหรือเย็นกันแน่ ที่ถูกต้องคือมันเป็นธาตุร้อน มะเขือสีดำนั้นมันทำให้น้ำดีเป็นสีดำ ทำให้เกิดริดสีดวง ปิดกั้นช่องทางต่างๆ เกิดเนื้อร้ายและโรคเรื้อน ทำให้ผิวเสียและผิวคล้ำขึ้น ทำให้เกิดกลิ่นปาก แต่มะเขือสีขาวจะไม่ทำให้เกิดผลแทรกซ้อนดังกล่าว

อักษรตาอ์ حرفُ التاء

تمر อินทผลัมแห้ง

รายงานจาก "ซอเฮียะห์" จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า "ผู้ใดตื่นขึ้นมาในตอนเช้าแล้วรับประทานอินทผลัมเจ็ดเม็ดที่มาจากอาลิยะห์ในวันนั้นพิษร้ายหรือเวทย์มนต์จะไม่ทำอะไรเขาเลยตลอดวัน" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5769)

รายงานจาก "ซอเฮียะห์" ท่านนบี ซล.กล่าวว่า "บ้านใดที่ไม่มีผลอินทผลัมแห้งอยู่ในบ้าน คนในบ้านนั้นจะต้องหิว" (ซอเฮียะห์มุสลิม, 153/2046) และยังมีรายงานว่า ท่านนบี ซล.รับประทานอินทผลัมกับเนยเหลว และอินทผลัมกับขนมปัง และรับประทานเปล่าๆ

อินทผลัมแห้งมีความร้อนในระดับสอง มีความชื้นในระดับหนึ่ง หรืออาจจะแห้งก็ได้ตามความเห็นอื่น มันช่วยให้ตับแข็งแรง ทำให้ลำไส้ผ่อนคลาย เพิ่มน้ำอสุจิโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อรับประทานร่วมกับเมล็ดสน ลดการระคายเคืองในลำคอ แต่ถ้าผู้ใดไม่คุ้นเคยกับการรับประทานอินทผลัม เช่นชาวเมืองแถบประเทศหนาวจะทำให้เกิดการอุดตันได้ ทำให้ฟันผุ ทำให้ปวดศีรษะ ฝิ่นและอัลมอนด์จะช่วยขจัดข้อเสียอันนี้ได้ มันอุดมไปด้วยสารอาหารสำหรับร่างกาย เพราะมันมีความร้อนชื้น การรับประทานมันในตอนเช้าตรู่จะช่วยฆ่าพยาธิต่างๆ ได้ แม้มันจะมีธาตุร้อนแต่ก็มีพลังในการฆ่าพยาธิอย่างยิ่ง ถ้าใช้ประจำจะทำให้พยาธิลดจำนวนลง ทำให้มันอ่อนแอลงได้หรือฆ่ามันได้ มันเป็นผลไม้ที่ให้คุณค่าทางอาหารและเป็นเครื่องดื่มที่ให้ความหวานด้วย

تين มะเดื่อ

เนื่องจากไม่มีมะเดื่อในแผ่นดินหิญาซและมะดีนะห์ ดังนั้นจึงไม่หะดีษเกี่ยวกับมัน แผ่นดินที่มีมะเดื่อจะปลูกอินทผลัมไม่ขึ้น พระองค์อัลลอฮ์ทรงสาบานด้วยลูกมะเดื่อในอัลกุรอ่านเนื่องจากมันมีประโยชน์หลายอย่างและมีคุณค่ามากมาย

มันเป็นธาตุร้อน ส่วนความชื้นและความแห้งของมันนั้นมีความเห็นแตกต่างกันเป็นสองฝ่าย ชนิดที่ดีที่สุดของมันคือชนิดสีขาวเมื่อมันสุก มันช่วยขับนิ่วในไตและต่อมลูกหมาก ทำลายพิษต่างๆ ได้ มีคุณค่าทางอาหารสูงกว่าผลไม้อื่นๆ มีประโยชน์บรรเทาอาการเจ็บคอและเจ็บหน้าอก ช่วยทำให้ตับและม้ามสะอาดขึ้น ทำให้น้ำเมือกต่างๆ ในกระเพาะถูกขจัดออกไป ให้คุณค่าทางอาหารแก่ร่างกายอย่างดียิ่ง แต่ถ้ารับประทานมากๆ อาจจะทำให้เกิดเป็นเหาได้ง่าย

มะเดื่อแห้งให้คุณค่าทางอาหารและมีประโยชน์บำรุงประสาท โดยรับประทานร่วมกับลูกนัทและเม็ดอัลมอนด์ กาเลนได้กล่าวว่า "เมื่อรับประทานร่วมกับลูกนัท และ سذَاب (ต้นรู) แล้วไปดื่มยาพิษที่ร้ายแรงถึงตาย มันก็จะช่วยป้องกันอันตรายนั้นได้

เล่ามาจากท่านอบีดัรดาอ์ว่า ข้าพเจ้าได้ส่งมะเดื่อแห้งไปให้กับท่านนบี ซล.ท่านได้กล่าวว่า "จงรับประทานมันสิ" ข้าพเจ้าก็ได้รับประทานมัน ท่านนบีกล่าวต่อว่า "ถ้าจะกล่าวถึงผลไม้ที่ลงมาจากสรวงสวรรค์ก็มีมะเดื่อนี่เอง เพราะมันคือผลไม้แห่งสวรรค์จงรับประทานมัน มันสามารถรักษาโรคริดสีดวงได้ และมีประโยชน์ในโรคปวดข้อต่างๆ (ระดับอ่อน อิบนิซินา)

เนื้อของมันดีดับกระหายของผู้ที่กำลังร้อน ดับกระหายของคนที่รับประทานเกลือมากไป ช่วยรักษาโรคไอเรื้อรัง ช่วยขับปัสสาวะ เปิดส่วนอุดตันในตับและม้าม ทำให้ไตและต่อมลูกหมากทำงานเป็นปกติขึ้น ถ้าหากรับประทานขณะท้องว่างจะมีประโยชน์อย่างยิ่งโดยจะช่วยเปิดทางให้อาหารผ่านสะดวกขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อรับประทาน

ร่วมกับลูกนัทและอัลมอนด์ ถ้ารับประทานร่วมกับอาหารย่อยยากจะทำให้แย่ลง ต้นหม่อนขาวจะมีคุณสมบัติใกล้เคียงกับมัน แต่จะมีคุณค่าทางอาหารน้อยกว่าและเป็นอันตรายต่อกระเพาะมากกว่า

تلبينة ตัลบีนะห์

ได้กล่าวมาแล้วว่า มันคือน้ำของแป้งข้าวสาลี และได้กล่าวถึงประโยชน์ของมันไปแล้ว มันมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อชนชาวเมืองหิญาซมากกว่าน้ำจากข้าวสาลีโดยตรง

อักษรซาอ์ حرفُ الثاء

ثَلْج น้ำหิมะ น้ำแข็ง

ได้กล่าวไว้ในหนังสือ "ซอเฮียะห์" จากท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า "โอ้อัลลอฮ์ ขอทรงโปรดชำระล้างข้าพเจ้าจากความผิดบาปทั้งหลายด้วยน้ำจากหิมะหรือน้ำแข็งและน้ำเย็น" (ซอเฮียะห์มุสลิม, 147/598)

ในหะดีษนี้มีหลักฐานทางกฏหมายศาสนาอยู่ ผู้ที่ขอดุอาอ์นั้นเพื่อจะเยียวยาสิ่งที่ตรงข้ามกันในความผิดบาปต่างๆ มีสภาพเป็นความร้อนและไฟที่เผาไหม้ สิ่งที่ตรงข้ามกับมันก็คือน้ำหิมะและน้ำเย็น และอย่ากล่าวว่า แท้จริงน้ำร้อนนั้นจะช่วยขจัดคราบสกปรกได้ดีกว่า เนื่องจากน้ำเย็นนั้นมีผลดีต่อผิวหนังและทำให้มันแข็งแรงขึ้นไม่เหมือนกับน้ำร้อน ความผิดบาปนั้นต้องการสองอย่างคือการขจัดมลทินและการให้อภัย ดังนั้นความมุ่งหมายในการรักษามันก็คือต้องการบางสิ่งที่จะทำความสะอาดให้กับหัวใจและทำให้มันแข็งแรงขึ้น ดังนั้นการกล่าวถึงน้ำเย็นและหิมะเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นถึงสิ่งเหล่านี้นั่นเอง

หิมะนั้นมีธาตุเย็นซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกต้องกว่า มีบางท่านเข้าใจผิดว่าเป็นธาตุร้อน น้ำที่เกือบเป็นน้ำแข็งนั้นทำให้เกิดสัตว์ต่างๆ ขึ้น และนี่ไม่ใช่สิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความร้อนของมัน เพราะแม้แต่ผลไม้ที่เย็นก็สามารถมีชีวิตเกิดขึ้นได้ มันลดความกระหายลงได้ และทำให้เกิดความร้อน แต่ตัวมันเองไม่ได้มีความร้อนอยู่ มันเป็นอันตรายต่อกระเพาะและเส้นประสาท ถ้ามีการปวดฟันจากความร้อนที่มากเกินไปมันจะช่วยให้หายปวดได้

ثُوم กระเทียม

คล้ายกับหัวหอมมาก ในหะดีษกล่าวว่า "ผู้ใดกินหัวหอมและกระเทียม ก็จงทำให้มันตายก่อนโดยการปรุงมัน" มีคนนำอาหารที่มีกระเทียมมาให้ท่านนบี ซล.ท่านก็ได้ส่งต่อไปยังท่านอบีอัยยูบ อัลอันซอรี เขาจึงกล่าวว่า "โอ้ท่านศาสดาของอัลลอฮ์ ท่านเกลียดมันและส่งให้ข้าพเจ้าหรือ" ท่านนบี ซล.กล่าวตอบว่า "ฉันไม่ชอบ แต่ท่านชอบ" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 855)

มันมีความร้อนและแห้งในระดับสี่ เมื่อทำให้ร้อนแล้วจะร้อนมากๆ เมื่อมันแห้งก็จะแห้งอย่างมาก มีประโยชน์สำหรับผู้ที่ขี้หนาว และสำหรับผู้ที่มีเสมหะมาก หรือผู้ที่หกล้มและเป็นอัมพาต ทำให้น้ำอสุจิแห้ง เป็นตัวเปิดสิ่งที่อุดตันอยู่ ทำให้ลมที่แน่นในท้องระบายออกได้ ช่วยย่อยอาหาร ลดความกระหายลงได้ ช่วยให้ถ่ายท้อง ขับปัสสาวะ ใช้แก้พิษสัตว์กัดต่อยและก้อนบวมทุกชนิดที่เย็น เมื่อบดละเอียดและนำมาประคบที่บริเวณถูกกัดต่อยหรือที่ถูกแมลงป่องกัดจะมีประโยชน์และช่วยในการดูดพิษ ทำให้ร่างกายร้อนขึ้น เพิ่มความร้อนในร่างกาย ลดเสมหะ ทำให้หลอดลมสะอาด ช่วยรักษาสุขภาพของร่างกายทั่วไป มีประโยชน์ในโรคไอเรื้อรัง สามารถรับประทานได้ทั้งสดๆ และเอาไปปรุง หรือเอาไปย่าง ช่วยในโรคเจ็บหน้าอกจากความเย็น ขับไล่ก้อนเสมหะจากหลอดลม ถ้าบดรวมกับน้ำส้มสายชู เกลือ และน้ำผึ้งแล้วนำมาวางไว้บนฟันกรามที่เป็นรูจะทำให้มันตายและหลุดออกไป ใส่ในฟันที่ปวดจะทำให้หายปวด ถ้าบดละเอียดขนาดสองดิรฮัมรับประทานรวมกับน้ำผึ้ง ขับไล่เสลดและพยาธิ เมื่อทาร่วมกับน้ำผึ้งจะแก้โรคด่างขาวได้

ข้อเสียของมัน ทำให้ปวดศีรษะเป็นอันตรายต่อสมองและตาสองข้าง ทำให้สายตาอ่อนลง ทำให้กระหายน้ำ ทำให้น้ำดีปั่นป่วน ทำให้มีกลิ่นปาก การจะขจัดกลิ่นของมันก็ให้เคี้ยวใบ سذَاب จะช่วยดับกลิ่นได้

ثَرِيد ขนมปังจุ่มน้ำซุบ

เล่าไว้ใน"ซอฮีเฮน" จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า "ความประเสริฐของท่านหญิงอาอิชะห์เหนือกว่าหญิงทั่วๆ ไป เปรียบเสมือนความประเสริฐของขนมปังที่จุ่มน้ำซุบกับอาหารอื่นๆ ทั่วไป" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 3769)

ขนมปังจุ่มน้ำซุบนั้นจัดเป็นอาหารซับซ้อนชนิดหนึ่ง เนื่องจากมันประกอบด้วยขนมปังและเนื้อ ขนมปังนั้นให้พลังงานให้ความแข็งแรง ส่วนเนื้อช่วยปรุงรสให้ดียิ่งขึ้น เมื่อนำมารวมกันก็ไม่มีอาหารอันใดจะมาเทียบเคียงได้อีก มีข้อถกเถียงกันในหมู่ชนว่า อันใดประเสริฐกว่ากัน คำตอบคือ แท้จริงความต้องการนั้นอยู่ที่ขนมปังมากกว่าและกว้างขวางกว่า เนื้อเป็นสิ่งที่ดีกว่าและประเสริฐกว่า มันเป็นสิ่งที่คล้ายกับร่างกายของคนมากกว่าอย่างอื่น มันเป็นอาหารของชาวสวรรค์ พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้กล่าวไว้สำหรับพวกที่ต้องการเฉพาะพืชผัก แตงกวา และ فُوم (กระเทียมหรือข้าวสาลี) ถั่ว หัวหอม ว่า

أتستبدِلُونَ الذِي هو أدنى بِالذِي هو خير

ความว่า “พวกท่านต้องการจะเปลี่ยนสิ่งที่ด้อยค่ากว่ากับสิ่งที่ดีกว่ากระนั้นหรือ” (อัลบะเกาะเราะห์, 61)

ชาวสลัฟหลายท่านกล่าวว่า คำว่า فُوم นั้นคือข้าวสาลี และอายะห์นี้บอกถึงว่าเนื้อนั้นดีกว่าข้าวสาลี

อักษรญีม حرفُ ا ـِيْم

جُمار ไส้กลางต้นอินทผลัม

เป็นส่วนกลางของต้นอินทผลัม รายงานใน ‘‘ซอฮีเฮน’’ กล่าวว่า จากท่านอับดุลลอฮ์ บินอุมัรกล่าวว่า พวกเรานั่งรวมอยู่กับท่านศาสดา ซล.และมีผู้นำไส้กลางของต้นอินทผลัมมาให้ ท่านจึงกล่าวว่า ‘‘แท้จริงนี่คือต้นไม้ชนิดหนึ่งที่เหมือนคนมุสลิม ใบของมันจะไม่มีตกลงสู่พื้นดิน’’ (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5444)

ไส้กลางต้นอินทผลัมให้ความเย็นแห้งระดับหนึ่ง ทำให้แผลหาย มีประโยชน์ในการช่วยห้ามเลือด ช่วยระบายท้อง กำจัดน้ำดีเหลืองได้ ลดความดันเลือด มันไม่มีอันตรายแต่มีธาตุอาหารน้อยและย่อยยาก ต้นของมันทั้งหมดมีประโยชน์ ด้วยเหตุนี้ ท่านนบี ซล.จึงได้เปรียบมันกับผู้ชายมุสลิม เนื่องจากมีความดีงามและประโยชน์มากมายนั่นเอง

جُبن เนยแข็ง

ในหนังสือ ‘‘สุนัน’’ จากท่านอับดุลลอฮ์ บินอุมัรกล่าวว่า ‘‘มีผู้ให้เนยแข็งจากเมืองตะบูคต่อท่านนบี ท่านได้ให้นำมีดมากล่าวพระนามอัลลอฮ์และท่านได้ตัดมัน’’ (ระดับดี อบูดาวูด, 3819)

และมีศอฮาบะห์ได้รับประทานมันที่ประเทศซีเรีย อิรัก ชนิดที่ไม่ใส่เกลือจะชื้นจะดีสำหรับกระเพาะอาหาร ผ่านไปยังอวัยวะต่างๆ ได้ง่าย เพิ่มเนื้อให้กับร่างกาย ช่วยระบายท้องระดับปานกลาง ส่วนชนิดที่ใส่เกลือมีคุณค่าทางอาหารน้อยกว่า เป็นสิ่งไม่ดีสำหรับกระเพาะทำอันตรายต่อลำไส้ เนยย่างมีประโยชน์สำหรับแผลและช่วยบรรเทาอาการท้องเสีย มันเย็นชื้นถ้าหากนำมาใช้โดยการย่างจะดียิ่งขึ้น เพราะไฟจะทำให้มันเป็นกลางมากขึ้นนุ่มมากขึ้นรสชาติจะดีขึ้นกลิ่นหอมขึ้น เนยที่ใส่เกลือจะร้อนและแห้ง การต้มให้เดือดจะทำให้มันดีขึ้นเนื่องจากไฟนั้นดูดซับเอาธาตุร้อนแห้งในตัวมันออกไป เนยที่ใส่เกลือทำให้เกิดนิ่วในไตและต่อมลูกหมาก เป็นอันตรายต่อกระเพาะ การนำไปผสมกับสิ่งที่ทำให้นุ่มอื่นๆ จะทำให้เกิดอันตรายมากขึ้น เพราะมันจะเข้าในกระเพาะได้มากขึ้น

อักษรฮาอ์ الحاء حرفُ

حناء สมุนไพรเฮนนา

ได้กล่าวไปแล้วในตอนต้นๆ ถึงความประเสริฐของมัน จึงไม่ขอกล่าวซ้ำอีก

حبةُ السوداء ยี่หร่าดำ

ยืนยันไว้ในรายงาน ‘‘ซอฮีเฮน’’ จาหะดีษของท่านอบีซัลมะห์ จากอบีหุรอยเราะห์ รด.รายงานว่า ท่านนบี ซล. ได้กล่าวว่า ‘‘พวกท่านจงใช้ฮับบะตุซเซาดาอ์ (ยี่หร่าดำ) เถิด มันเป็นยาที่รักษาได้ทุกโรคนอกจากซาม’’ และซามหมายถึง ความตาย

ฮับบะตุซเซาดาอ์ หรือ ชูนีซ ในภาษาเปอร์เซีย คือยี่หร่าดำ บางทีเรียกว่า ยี่หร่าอินเดีย ท่านฮัรบีกล่าวว่า จากอัลหะซันบอกว่ามันคือเมล็ดผักกาด ท่านหุรูวีย์บรรยายว่า มันคือเมล็ดสีเขียวซึ่งเป็นผลของต้นสนชนิดหนึ่ง พวกเขาเข้าใจผิด เพราะสิ่งที่ถูกต้องแล้วมันคือ ชูนีซ หรือยี่หร่าดำนั่นเอง

ยี่หร่าดำเป็นสมุนไพรที่มีประโยชน์มาก คำพูดที่ว่า ‘‘เป็นยารักษาได้ทุกโรค’’ นั้น เช่นคำตรัสของอัลลอฮ์ที่ว่า

تدمر كُل شيءٍ بِأمرِ ربها

ความว่า ‘‘ทุกๆ สิ่งถูกทำลาย ด้วยการใช้จากพระเจ้าของเขา’’ (อัลอะห์กอฟ, 25) มีความหมายว่า ทุกๆ สิ่งที่สามารถถูกทำลายได้นั้นก็ได้ถูกทำลายไปด้วยคำสั่งจากพระผู้เป็นเจ้า

ยี่หร่าดำยังมีประโยชน์ในการรักษาโรคที่เกี่ยวกับความเย็นทุกชนิด ในโรคที่เกิดจากความร้อนแห้ง มันก็จะช่วยเพิ่มพลังให้กับยาที่เย็นและชื้นให้เข้าไปสู่ตัวโรคได้อย่างรวดเร็วขึ้นกว่าเดิม เจ้าของหนังสือ ‘‘อัลกอนูน’’ และท่านอื่นๆ ได้กล่าวไว้ว่า หญ้าฝรั่น ที่นำมาบดผสมกับการบูรจะเพิ่มพลังในการแทรกซึมได้อย่างรวดเร็วให้กับการบูรไปสู่ยังบริเวณที่มีโรคเช่นเดียวกับยี่หร่าดำ มีความเป็นไปได้ที่จะบอกว่าสารที่มีความร้อนจะมีประโยชน์ในโรคที่ร้อนซึ่งจะพบได้เช่นนี้ในยาหลายชนิด เช่น ยาทาตา อัซซารุซ ที่ใช้ผสมกับสารอื่นเพื่อรักษาโรคตาแดง เจ็บตา เช่นน้ำตาลหรือสารอื่นที่มีธาตุร้อน และโรคตาแดงเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปของแพทย์ว่าเป็นก้อนบวมร้อน เช่นเดียวกับกำมะถันที่ร้อนมากก็มีประโยชน์ในการรักษาโรคเรื้อนได้

ยี่หร่าดำเป็นสารร้อนและแห้งในระดับสาม เป็นยาขับลมขจัดสะเก็ดในโรคชันนะตุ มีประโยชน์ในโรคเรื้อนและในไข้ที่มีเสลดมากมีเสมหะมาก จะช่วยเปิดทางที่อุดตันได้ ช่วยให้ลมเดินสะดวก บรรเทาความชื้นและลมในกระเพาะ ถ้าหากนำมาบดและนวดกับน้ำผึ้งและผสมน้ำร้อนดื่มจะช่วยละลายนิ่วในไตและต่อมลูกหมาก ช่วยขับปัสสาวะ และประจำเดือน ช่วยเพิ่มน้ำนม ถ้าดื่มเป็นประจำหลายๆ วัน ถ้าหากถูกทำให้ร้อนโดยผสมกับน้ำส้มสายชูแล้วนำมาทาท้องจะช่วยขจัดเม็ดชันนะตุได้ ถ้านำมานวดรวมกับน้ำจากต้น حنظل ที่ชื้น หรือนำมาปรุงจะทำให้มีฤทธิ์ขับพยาธิได้มากขึ้น มันช่วยบรรเทา ช่วยตัด ช่วยทำให้หายในโรคไข้หวัดจากความเย็น ถ้าหากนำมาบดให้กลายเป็นผงแล้วนำมาสูดดมผ่านทางจมูกบ่อยๆ จนกว่าโรคจะบรรเทา

น้ำมันของมันมีประโยชน์ในการรักษาพิษงูกัด รักษาหูด ถ้าผสมน้ำดื่มหนึ่งมิษกอล (ยี่สิบห้ากรัม) จะช่วยรักษาโรคเหนื่อยหอบ หายใจลำบากได้ การประคบด้วยยี่หร่าดำจะช่วยรักษาโรคปวดศีรษะจากความเย็น เมื่อนำมันเจ็ดเม็ดมาแช่ในน้ำนมของผู้หญิงและนำมันมาหยอดจมูกจะมีประโยชน์มากในการรักษาโรคดีซ่าน เมื่อนำมันมาปรุงกับน้ำส้มสายชูและนำมาบ้วนปากช่วยแก้ปวดฟันจากความเย็นได้ เมื่อนำมันมาหยอดจมูกโดยป่นเป็นผงละเอียดจะช่วยรักษาน้ำที่ล้นเอ่อนัยน์ตา ถ้าหากนำมาผสมกับน้ำส้มสายชูนำมาแปะที่ฝีหรือสิวจะช่วยดูดหนองได้ จะช่วยละลายก้อนเสลดเรื้อรังและก้อนแข็ง มีประโยชน์ในโรคอัมพฤกษ์ที่ใบหน้าเมื่อนำมาหยอดจมูก เมื่อดื่มมันประมาณครึ่งถึงหนึ่ง

มิษกอลจะมีประโยชน์ช่วยรักษาพิษแมงมุมกัดได้ เมื่อนำมาบดและผสมกับน้ำมันของเมล็ดเขียวและนำมาหยอดในหูสามหยดจะช่วยลดอาการไข้หวัด ช่วยขับลมและลดการอุดตัน ถ้านำมาทอดหลังจากนั้นจึงบดแล้วนำไปแช่ในน้ำมันแล้วนำไปหยอดจมูกสามสี่หยด ช่วยบรรเทาอาการหวัดที่มีอาการจามมากๆ ถ้านำมาเผาและผสมกับเนยเหลวที่ใส่น้ำมันต้นพลับพลึงหรือน้ำมันเฮนนา นำมาทาที่แผลภายนอกที่ขาสองข้าง หลังจากที่ได้ล้างมันด้วยน้ำส้มสายชูไว้ก่อนแล้วจะทำให้แผลหายได้ ถ้านำมาบดรวมกับน้ำส้มสายชูและทาที่คนเป็นโรคเรื้อนหรือจุดด่างดำที่ผิวหนัง หรือหนังศีรษะที่มีรังแคมากจะช่วยรักษาอาการได้

เมื่อนำมาบดสดๆ และดื่มมันทุกๆ วันวันละสองดิรฮัม (ยี่สิบห้ากรัม) ร่วมกับน้ำเย็นจะรักษาโรคพิษสุนัขบ้าได้และทำให้ไม่ตายจากโรคกลัวน้ำ ถ้านำน้ำมันมาหยอดจมูกจะมีประโยชน์โรคอัมพาตหรือบาดทะยักได้ สามารถตัดโรคทั้งสองได้ถ้านำมันมาเผาก็จะขับไล่สัตว์มีพิษได้

เมื่อนำยาทาตา أنزروت มาละลายด้วยน้ำและนำมันมาทาที่ในคอหลังจากนั้นนำยี่หร่าดำมาพ่นใส่บนยานั้น จะช่วยทำให้โรคริดสีดวงบรรเทาลง ประโยชน์ของมันมีมากมายกว่าที่เราได้กล่าวถึงไปแล้ว และขนาดที่รับประทานควรประมาณสองดิรฮัม (ยี่สิบห้ากรัม) คนบางกลุ่มกล่าวว่า ถ้ารับประทานเกินจำนวนอาจจะทำให้เสียชีวิตได้

حرير ผ้าไหม

ได้กล่าวมาแล้วถึงเรื่องที่ท่านนบี ซล.ได้อนุญาตให้ท่านซุเบรและอับดุลเราะห์มาน บินเอาฟ์ใส่เสื้อผ้าที่ทำจากผ้าไหมได้ เพื่อรักษาโรคคันที่เขาทั้งสองเป็นอยู่และได้เล่าถึงประโยชน์ของมันและคุณลักษณะของมันไว้แล้ว จึงไม่ต้องกล่าวถึงอีก

حُرف ต้นฮุรฟ์

ท่านอบูหะนีฟะห์ อัดดัยนูรีกล่าวว่า มันคือต้นไม้ที่เมล็ดของมันใช้รักษาโรคได้ คือซุฟฟาอ์ (ثُفَّاء) ที่ท่านนบี ซล.ได้กล่าวถึงไว้ ต้นของมันเรียกว่าต้นฮุรฟ์ เมล็ดของมันเรียกว่า รุชชาอ์ ท่านอบูอุบัยดได้กล่าวว่า ซุฟฟาอ์ก็คือฮุรฟ์นั่นเอง และหะดีษที่กล่าวเกี่ยวกับมันคือรายงานที่ท่านอบูอุบัยดและคนอื่นๆ ได้เล่าไว้ จากท่านอิบนิอับบาส รด.จากท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า "อะไรคือสองสิ่งที่จะช่วยให้หายจากโรคได้ มันคือต้นหางจรเข้ และซุฟฟาอ์" ได้รายงานโดยอบูดาวูดในหนังสือมะรอซีล (ระดับอ่อน ซุยูตี, 7906)

มันมีความร้อนและแห้งระดับสาม มันจะมีความอุ่นอยู่ในตัว ทำให้ท้องหย่อนลง ขับไล่พยาธิและชันนะตุ ทำให้ก้อนที่ม้ามละลายลง เพิ่มความรู้สึกทางเพศ รักษาโรคหิดที่ผิวหนังและขี้กลาก ถ้านำมานาบร่วมกับน้ำผึ้งจะช่วยทำให้ก้อนโตที่ม้ามเล็กลง เมื่อนำมาปรุงร่วมกับเฮนนาจะขับไล่ของเสียที่ค้างอยู่ในอกออกมา เมื่อดื่มมันจะช่วยขับพิษสัตว์กัดต่อยและรักษาแผลที่ถูกสัตว์กัดได้ เมื่อนำมันมาเผาจะสามารถขับไล่สัตว์ที่มีพิษกัดต่อยได้ และช่วยไม่ให้ผมร่วง เมื่อนำมาผสมกับแป้งข้าวบาร์เลย์และน้ำส้มสายชูและนำมานาบที่อวัยวะจะช่วยรักษาอาการปวดตามข้อได้และทำให้ก้อนบวมร้อนเล็กลง ถ้านำมานาบร่วมกับน้ำและเกลือจะทำให้ฝีสุกและมีประโยชน์ในการรักษาอวัยวะต่างๆ ที่อ่อนแรงไป เพิ่มความต้องการทางเพศ ทำให้อยากอาหาร มีประโยชน์ในโรคหอบหืด หายใจลำบากหรือมีม้ามโต ทำให้ปอดบริสุทธิ์ขึ้น ทำให้ประจำเดือนไหลดีขึ้น ช่วยในโรคปวดตามข้อและปวดข้อสะโพก โดยการขจัดของเสียที่ค้างอยู่ออกไป เมื่อดื่มหรือฉีดมันเข้าไปมันยังช่วยขับเสมหะที่ติดแน่นอยู่ในปอดและทรวงอกด้วย ถ้าบดให้ป่นใส่น้ำร้อนและดื่มมันห้าดิรฮัมจะเป็นยาระบายอ่อนๆ และช่วยขับลม มีประโยชน์ในโรคปวดลำไส้ใหญ่ที่มีสาเหตุจากความเย็น ถ้าป่นเป็นผงแล้วดื่มกับน้ำก็มีประโยชน์ในโรคเรื้อนด้วยถ้านำมันมาผสมน้ำส้มสายชูแล้วทาที่รอยด่างขาวบริเวณผิวหนังจะได้ประโยชน์จากมัน ช่วยรักษาอาการปวดศีรษะที่เกิดจากความเย็นและเสมหะ ถ้านำมาทอดและดื่มจะทำให้เป็นคนมี

สติปัญญามากขึ้น ถ้านำน้ำของมันมาล้างศีรษะจะช่วยชำระล้างคราบสกปรกและความชื้นต่างๆ ที่เกาะแน่นอยู่บนศีรษะออกไป

ท่านกาเลนได้กล่าวว่า พลังของมันเหมือนพลังของเมล็ดผักกาด โดยทำให้เกิดความร้อนขึ้นและบรรเทาความเจ็บปวดที่กระดูกข้อสะโพกที่รู้จักกันดีในนามโรคปวดประสาทไซอาติกาหรืออาการปวดศีรษะ ซึ่งโรคทั้งสองนั้นต้องการการทำให้ร้อนจึงจะหายได้เช่นเดียวกับที่เมล็ดผักกาดได้ทำให้ร้อน และยังได้ถูกนำไปผสมกับยาที่ให้คนเป็นโรคหอบหืดเนื่องจากเป็นที่รู้กันว่ามันจะช่วยตัดก้อนเสมหะที่เหนียวข้นให้หมดไปจากปอดได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งเช่นเดียวกับที่เมล็ดผักกาดสามารถตัดได้ เนื่องจากเมล็ดทั้งสองมีความคล้ายคลึงกันทุกประการ

حِلبة เมล็ดฟีนูกรีกหรือเฮลบะห์

ได้เล่าจากท่านนบี ซล.ว่า ท่านได้ไปเยี่ยมท่านซะอ์ด อิบนิอบีวะกอซที่ป่วยอยู่ที่มักกะห์ และท่านได้กล่าวว่า “จงนำแพทย์มาให้เขาเถิด” ท่านฮาริษ บินกิลดะห์จึงถูกเรียกเข้ามาตรวจอาการของเขาแล้วกล่าวว่า “เขาไม่เป็นอะไรมาก ให้นำเอาเมล็ดเฮลบะห์ผสมกับอินทผลัมอัจวะห์ชนิดแห้งและชนิดสุกแล้วนำมาต้มให้เขากิน” เขาได้ทำตามนั้นและหายดี (ซอเฮียะห์ อบูดาวูด, 3875)

เมล็ดเฮลบะห์มีความร้อนระดับสอง มีความแห้งระดับหนึ่ง เมื่อนำมันมาต้มกับน้ำจะทำให้คอหน้าอกและท้องนุ่มขึ้นชุ่มชื่นขึ้น ระงับอาการไอและระคายคอ หอบหืดและหายใจลำบาก เพิ่มความต้องการทางเพศ ช่วยขับลมขับเสมหะและบรรเทาริดสีดวงทวาร ลดอาการอึดอัดแน่นท้องละลายเสมหะที่ติดแน่นที่หน้าอกให้กลับอ่อนนุ่ม ช่วยรักษาแผลในกระเพาะและโรคปอดโดยนำมาผสมกับเนยเหลวและฟานีซ เมื่อนำมาดื่มในขนาดห้าดิรฮัมจะขับประจำเดือนได้ เมื่อนำมาต้มและล้างผมจะทำให้ผมหยิกขึ้นและขจัดรังแค ผงของมันนำมาผสมกับน้ำส้มสายชูและนัตรูน (نطرون) และนำมานาบจะทำให้ก้อนที่ม้ามเล็กลง ถ้าผู้หญิงได้นั่งแช่ในน้ำที่ใช้ต้มเฮลบะห์จะช่วยลดอาการปวดมดลูกที่เกิดจากมีก้อนได้ ถ้านำมานาบที่ก้อนแข็งที่ร้อนน้อยจะมีประโยชน์และช่วยทำให้ก้อนนั้นเล็กลงได้ เมื่อดื่มน้ำของมันจะช่วยลดอาการปวดท้องจากมีลมมากเกินไปและช่วยล้างลำไส้ ถ้านำมาต้มรวมกับอินทผลัมแห้งหรือน้ำผึ้งหรือลูกมะเดื่อจะช่วยลดเสมหะที่ติดแน่นในหน้าอกและกระเพาะ มีประโยชน์ในโรคไอเรื้อรังที่เป็นมานานๆ มันยังมีประโยชน์เมื่อรู้สึกเหนื่อยอ่อนเป็นยาระบาย ถ้านำมาวางที่เล็บที่สั้นผิดปกติจะช่วยรักษาได้ และน้ำมันของมันมีประโยชน์เมื่อผสมรวมกับเนยเหลวจะนำมาใช้ทาแก้ผิวแตกจากความหนาวได้ดี ประโยชน์ของมันมีมากมายกว่าที่กล่าวถึงนัก

รายงานจากท่านกอซิม บินอับดุลเราะห์มานเล่าว่า ท่านร่อซูล ซล.กล่าวว่า “จงทำให้หายด้วยเมล็ดเฮลบะห์เถิด” และแพทย์บางคนกล่าวว่า “ถ้าหากคนทั่วไปรู้ว่าเมล็ดเฮลบะห์มีประโยชน์อะไรบ้าง มันจะมีราคาเท่ากับทองคำ”

อักษรคออ์ خاء | حرفُ

خُبز ขนมปัง

มีรายงานใน "ซอฮีเฮน" จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า "แผ่นดินในวันกิยะมะห์นั้น เหมือนขนมปังแผ่นเดียวที่พระองค์อัลลอฮ์ผู้ทรงอำนาจยิ่งใหญ่ได้ทรงตระเตรียมไว้ด้วยหัตถ์ของพระองค์ เช่นเดียวกับคนเดินทางที่เตรียมขนมปังของเขาเพื่อเป็นแหล่งพำนักของชาวสวรรค์" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 6520)

มีรายงานจากท่านอบูดาวูดในหนังสือ "สุนัน" จากหะดีษของท่านอิบนิอับบาส รด.ได้เล่าว่า "อาหารที่ท่านนบี ซล.ชอบมากที่สุดคือ เศษขนมปังในน้ำซุบ" (ระดับอ่อน อบูดาวูด, 3783)

ส่วนหะดีษที่ห้ามตัดขนมปังด้วยมีดนั้นเป็นหะดีษที่ใช้ไม่ได้ ไม่ได้มีต้นตอมาจากท่านนบี ซล.แต่มีรายงานว่าท่านนบี ซล.ห้ามตัดเนื้อด้วยมีด ซึ่งถือเป็นหะดีษที่ไม่ถูกต้องเช่นกัน ท่านมะห์นันได้เล่าว่า ข้าพเจ้าได้ถามท่านอะห์หมัดเกี่ยวกับหะดีษที่รายงานจากอบีมะอ์ชัร จากหิชาม บินอัรวะห์ จากพ่อของเขา จากอาอิชะห์ รด.จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า "พวกท่านอย่าตัดเนื้อด้วยมีด เพราะการทำเช่นนั้นเป็นการกระทำของพวกชนต่างเผ่า" ท่านอะห์หมัดได้กล่าวว่า หะดีษนี้ไม่ถูกต้อง มันไม่ได้เป็นที่รู้กันแบบนี้ แต่จริงๆ แล้วมีหะดีษของท่านอัมรุ อิบนุอุมัยยะห์คัดค้านกับหะดีษนี้ โดยมีเนื้อความว่า ท่านนบี ซล.ได้ตัดเนื้อแกะ (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5408) และหะดีษของท่านมุฆีเราะห์เมื่อท่านเชิญท่านนบี ซล.มาเป็นแขกของท่าน ท่านนบี ซล.ได้สั่งให้ย่างเนื้อ หลังจากนั้นท่านได้นำมีดใหญ่มาและท่านก็ได้ตัดมัน (ซอเฮียะห์อะห์หมัด, 252/5)

ขนมปังชนิดที่ดีที่สุดคือชนิดที่ใส่ยีสต์และนวดด้วยน้ำ หลังจากนั้นคือขนมปังที่นำไปผิงไฟ หลังจากนั้นคือชนิดที่นำไปอบในเตาอบ หลังจากนั้นคือขนมปังชนิดที่นำไปอบใต้ขี้เถ้า ส่วนขนมปังชนิดที่ดีที่สุดจะต้องทำจากแป้งใหม่

ขนมปังชนิดที่มีสารอาหารมากกว่าใครคือ ขนมปังที่ทำจากแป้งขาว แต่มันจะย่อยได้ช้ากว่าเนื่องจากมีส่วนประกอบของรำน้อยนั่นเอง รองไปจากนั้นคือชนิดหุวารอ หลังจากนั้น คือ คุชการร์

เวลาที่ดีที่สุดที่ควรรับประทานขนมปังคือ รับประทานในช่วงท้ายๆ ของวันที่ได้ทำขนมปังไว้ เพราะขนมปังจะนุ่มขึ้นให้สารอาหารมากขึ้นและย่อยง่ายขึ้น ขนมปังให้ความร้อนระดับกลางๆ ในระดับสอง ส่วนความชื้นและความแห้งเกือบอยู่ในสภาวะสมดุล แต่ความแห้งจะมากกว่าเล็กน้อยขึ้นอยู่กับการถูกไฟที่เป็นตัวทำให้แห้งว่ามากหรือน้อย ขนมปังที่ทำจากแป้งข้าวสาลีจะมีคุณลักษณะพิเศษอยู่ มันทำให้ร่างกายสะสมไขมันได้อย่างรวดเร็ว ขนมปังกอตออิฟจะทำให้เกิดส่วนผสมที่เหนียวค้างในลำไส้ ขนมปังที่ใส่นมผสมจะทำให้เกิดการอุดตันได้ง่ายและย่อยได้ช้า ขนมปังแป้งข้าวบาร์เลย์มีความเย็นชื้นระดับหนึ่งและจะมีธาตุอาหารน้อยกว่าขนมปังจากแป้งข้าวสาลี

خلّ น้ำส้มสายชู

รายงานใน "ซอเฮียะห์มุสลิม" จากท่านญาบิร จากท่านอับดุลลอฮ์ รด.เล่าว่า ท่านศาสดา ซล.ได้ร้องขอเครื่องปรุงจากครอบครัวของเขา พวกเขากล่าวว่า ที่เราไม่มีอะไรเลยนอกจากน้ำส้มสายชู ท่านศาสดาสั่งให้นำน้ำส้มมาให้และรับประทานน้ำส้มสายชูนั้น และท่านได้กล่าวว่า "เครื่องปรุงที่ดีวิเศษคือน้ำส้มสายชู เครื่องปรุงที่ดีวิเศษ คือน้ำส้มสายชู" (ซอเฮียะห์มุสลิม, 166/2052)

และในหนังสือ "สุนันอิบนิมาญะห์" จากท่านอุมมุซะอด์ รด. จากท่านนบี ซล. "เครื่องปรุงที่วิเศษคือน้ำส้มสายชู โอ้อัลลอฮ์ขอจงทรงโปรดให้ความจำเริญแก่น้ำส้มสายชู มันเป็นเครื่องปรุงให้แก่ท่านนบีท่านก่อนๆ และบ้านที่มีน้ำส้มสายชูอยู่ในบ้านจะไม่จน" (ระดับอ่อน อิบนิมายะห์, 3318)

น้ำส้มสายชูเป็นธาตุผสมของความร้อนและเย็นแต่ความเย็นนั้นเด่นกว่า มันมีความแห้งระดับสาม สามารถทำให้สิ่งอื่นแห้งได้ดีมาก ระงับการดูดของสารต่างๆ ทำให้ถ่ายนุ่มขึ้น น้ำส้มสายชูที่มาจากสุรามีประโยชน์ในการรักษาโรคกระเพาะอักเสบและน้ำดีอักเสบ ขับไล่อันตรายจากพิษร้ายของยาต่างๆ ที่มีพิษถึงตายได้ ทำให้เลือดและนมแตกย่อยออกเมื่อมันจับตัวแข็งเป็นก้อนในที่ว่าง มีประโยชน์สำหรับม้าม ช่วยเคลือบกระเพาะ ทำให้ท้องผูก ดับกระหาย ห้ามไม่ให้เกิดก้อนหรือเมื่อต้องการจะป้องกันไม่ให้ก้อนเกิดใหม่ ช่วยระบบย่อยอาหาร ช่วยลดเสมหะ ทำให้อาหารที่ย่อยยากนั้นย่อยได้ง่ายขึ้น ถ้าดื่มร่วมกับเกลือจะมีประโยชน์ แก้พิษเห็ดที่มีพิษถึงตายได้ ถ้าจิบทีละน้อยจะช่วยละลายลิ่มเลือดที่เกาะแน่นที่กรามล่าง มีประโยชน์เวลาปวดฟันและทำให้เหงือกแข็งแรง มันยังมีประโยชน์ในการรักษาฝีที่นิ้วโดยนำมาทาเช่นเดียวกับแผลมดกัดหรือก้อนบวมร้อนอักเสบหรือแผลไฟไหม้ ทำให้อยากอาหาร ดีสำหรับกระเพาะ

خِلاَلٌ ไม้จิ้มฟัน

มีหะดีษสองบทเกี่ยวกับเรื่องนี้แต่ไม่ได้ยืนยันในความถูกต้อง อันที่หนึ่งคือ หะดีษของอบีอัยยูบ อัลอันซอรีย์ เป็นหะดีษมัรฟัวอ์กล่าวว่า ‘‘การแคะฟันช่างดีอะไรเช่นนี้ สิ่งที่ไม่มีอะไรดีเทียบเท่าคือ สิ่งที่เหลืออยู่ตามซอกฟันหลังอาหาร’’ (ระดับอ่อนมาก หะดีษอะห์หมัด, 416/5) ท่านบุคอรีและท่านรอซีย์กล่าวว่า ‘‘หะดีษนี้ถูกปฏิเสธ’’ ท่านนะซาอีย์และท่านอัซดีกล่าวว่า ‘‘หะดีษนี้ถูกทิ้งแล้ว’’

หะดีษที่สองคือ หะดีษที่เล่าจากอิบนิอับบาส กล่าวว่า ท่านอับดุลลอฮ์ บินอะหมัดได้เล่าว่า ข้าพเจ้าได้ยินพ่อของข้าพเจ้าเล่าจากท่านเชคท่านหนึ่ง ที่เล่ามาจากท่านซอและห์ อัลวะฮาซีย์ได้กล่าวว่า ท่านมูฮัมมัด บินอับดุลมาลิก อัลอันซอรีย์ได้เล่าว่า ท่านอะตอได้เล่าให้เราฟังจากท่านอิบนิอับบาสว่า ท่านศาสดา ซล.ห้ามไม่ให้แคะฟันด้วยเศษอ้อยหรือเศษต้นอ้อหรือต้นอาซและกล่าวว่า ‘‘แท้จริงเศษไม้จากต้นไม้ทั้งสองนั้นถูกเลี้ยงให้โตด้วยเหงื่อของคนเป็นโรคเรื้อน’’ และท่านอะห์หมัดกล่าวว่า ข้าพเจ้าเคยเห็นมูฮัมมัด บินอับดุลมาลิกเขาเป็นคนตาบอดและโกหก การแคะฟันเป็นสิ่งที่มีประโยชน์กับเหงือกและฟัน เป็นการรักษาสุขภาพของทั้งสอง มีประโยชน์ในการลดกลิ่นปากทำให้กลิ่นปากดีขึ้นด้วยการขจัดสิ่งที่ติดค้างอยู่ตามซอกฟันออก โดยการใช้เศษของไม้มะกอกเป็นสิ่งที่ดีกว่า ส่วนการใช้ไม้เศษอ้อยหรือเศษต้นอ้อ หรือต้นรอยฮาน ถือเป็นสิ่งที่อันตราย ไม่ควรใช้

อักษรดาล حرفُ الدال

دُهن ไขมัน

รายงานจากท่านติรมิซีย์ในหนังสือ "อัชชะมาอิล" จากหะดีษของท่านอนัส บินมาลิก รด.กล่าวว่า ท่านศาสดาได้เคยเอาไขมันมาทาที่ศีรษะของท่านและเคราของท่านและที่ผ้าคลุมศีรษะของท่านจนดูเหมือนว่าเสื้อผ้าของท่านเต็มไปด้วยน้ำมัน" (ระดับอ่อน ติรมิซีย์ อัชชะมาอิล, 32)

ไขมันทำให้เกิดการอุดตันของรูต่าง ๆ ในร่างกาย เป็นสิ่งป้องกันไม่ให้สิ่งอื่นใดมาทำลายมันได้ ถ้าหากถูกนำมาใช้หลังจากชำระล้างร่างกายจนสะอาดด้วยน้ำร้อนจะเป็นสิ่งที่ดีสำหรับร่างกายและทำให้ร่างกายชุ่มชื้น ถ้าหากนำมาชโลมที่ผมหรือขนจะทำให้ขนดกดำเป็นเงางามและยาวขึ้น มีประโยชน์สำหรับป้องกันโรคหัดและป้องกันโรคต่าง ๆ มากมาย

ในติรมิซีย์จากหะดีษของท่านอบีหุรอยเราะห์ รด.เป็นหะดีษมัรฟัวอ์ กล่าวว่า "จงกินไขมันและจงทาด้วยไขมัน" (ระดับดีด้วยหะดีษอื่น ติรมิซีย์, 1851)

ไขมันในประเทศร้อนเช่นหิญาซหรืออื่น ๆ เป็นสิ่งที่ช่วยรักษาสุขภาพได้อย่างมากและช่วยซ่อมแซมร่างกาย เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับร่างกายส่วนในประเทศหนาว จะไม่ต้องการมันมาก การใช้ไขมันชโลมที่ศีรษะบ่อย ๆ จะมีอันตรายต่อระบบสายตาได้

ไขมันที่ดีที่สุดมีประโยชน์ที่สุดคือ น้ำมัน หลังจากนั้นคือเนย และหลังจากนั้นคือ น้ำมันงา

น้ำมันที่ผสมอาจจะมีฤทธิ์เย็นและชื้น เช่น ไขมันดอกไวโอเลต มีประโยชน์สำหรับการปวดศีรษะที่ร้อนและเป็นยานอนหลับให้กับคนที่นอนไม่หลับ ทำให้สมองชุ่มชื่น รักษารอยแตกต่าง ๆ ป้องกันไม่ให้ผิวแห้ง ใช้ทาในพวกโรคเรื้อนหรือโรคคันจากผิวแห้งจะมีประโยชน์มาก ทำให้ข้อต่าง ๆ ขยับได้สะดวกขึ้น เหมาะสำหรับพวกที่ชอบร้อนในช่วงหน้าร้อน มีหะดีษสองบทที่เป็นหะดีษปลอมอุปโลกน์ขึ้นเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อท่านนบี ซล.บทแรก "ไขมันจากดอกไวโอเล็ตดีกว่าไขมันจากสิ่งอื่น ๆ ทุกชนิด เช่นที่ฉันดีกว่ามนุษย์คนอื่น ๆ" (อุปโลกน์) บทที่สอง "ไขมันจากดอกไวโอเล็ตดีกว่าไขมันจากสิ่งอื่น ๆ ทุกชนิด เช่นที่อิสลามดีกว่าศาสนาอื่น ๆ" (อุปโลกน์)

ไขมันที่มีฤทธิ์ร้อนชื้น เช่น ไขมันของต้นบานแต่ไม่ใช่ไขมันจากดอกของมัน แต่ต้องเป็นไขมันจากเมล็ดของมันที่มีสีขาวซึ่งจะมีไขมันและน้ำมันมาก มีประโยชน์ช่วยให้เส้นประสาทแข็งแรง ทำให้เส้นประสาทผ่อนคลาย มีประโยชน์ช่วยทำให้จุดหรือรอยด่างที่ผิวหนังหายไป ช่วยทำให้ผังผืดแห้งและเส้นประสาทอุ่นขึ้น ทำให้ฟันสะอาดเป็นเงางามไม่ผุง่าย ผู้ที่ทาศีรษะของเขาและใบหน้าของเขาด้วยน้ำมันจากต้นบานจะไม่เป็นหัดหรือไม่มีรอยแตก ถ้าทาบริเวณอวัยวะเพศและหัวเหน่าจะช่วยป้องกันไม่ให้ไตเย็นและไม่ให้มีปัสสาวะเล็ด

อักษรซาล حرفُ الذال

ذَرِيرة ซารีเราะห์

ยืนยันในหนังสือ "ซอฮีเฮน" จากท่านหญิงอาอิชะห์ รด.กล่าวว่า "ข้าพเจ้าได้พรมน้ำหอมแก่ท่านศาสดา ซล. ด้วยมือของข้าพเจ้าเองบนเสื้อคลุมและชุดเอียะห์รอมของท่าน โดยใช้ซารีเราะห์ในขณะทำหัจญ์อำลา" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5930)

เราได้กล่าวถึงซารีเราะห์ไปแล้วทั้งคุณสมบัติของมันและประโยชน์ของมัน จึงไม่จำเป็นต้องกล่าวซ้ำอีก

ذُباب แมลงวัน

ได้กล่าวไว้แล้วถึงหะดีษของท่านอบีหุรอยเราะห์ รด.ที่ท่านศาสดา ซล.ใช้ให้จุ่มแมลงวันลงในอาหารเมื่อมันตกลงไป ทั้งนี้เพื่อหวังให้ยาที่ปีกแมลงวันข้างหนึ่งจะได้ช่วยป้องกันโรคที่เกิดจากปีกอีกข้างหนึ่ง และได้กล่าวถึงประโยชน์ของแมลงวันไว้แล้ว

ذَهب ทอง

มีรายงานจากท่านอบูดาวูดและติรมิซีย์ว่า ท่านนบี ซล.ได้อนุญาตให้ท่านอัรฟะญะห์ บินซะอ์ด ที่จมูกของเขาถูกเฉือนไปในคราวสงครามกุลาบและได้ทำจมูกเทียมด้วยใบไม้ แต่ต่อมาภายหลังมันกลับผุพังเหม็นเน่าลงท่านศาสดาจึงใช้ให้เขาทำจมูกเทียมจากทองคำได้ แต่นอกจากหะดีษนี้แล้วก็ไม่มีหะดีษอื่นมายืนยันอีก

ทองเป็นเครื่องประดับของโลกนี้เป็นเครื่องเสริมแต่งใบหน้า ทำให้จิตใจแช่มชื่น ทำให้ลักษณะภายนอกดูดีขึ้น คุณสมบัติของมันเหมาะสำหรับทุกๆ สภาพการณ์ มีความร้อนที่นุ่มนวล สามารถเข้าถึงส่วนประกอบที่อ่อนนุ่มและฝาดสมานได้ดี เป็นธาตุที่มีความสมดุลมากที่สุดกว่าธาตุใดๆ และมีค่ามากที่สุด ลักษณะพิเศษของมันคือ เมื่อมันถูกฝังอยู่ในดิน ดินจะไม่สามารถทำอันตรายมันได้ เมื่อนำมาผสมกับยามันก็ไม่ถูกทำให้บกพร่องไป มีประโยชน์ในผู้ที่หัวใจอ่อนแอและผู้มีอาการสั่นจากน้ำดีดำ มีประโยชน์ในโรคเศร้าซึม โรคทุกข์ระทม หวาดกลัว โรคหลงใหล ทำให้ร่างกายมีไขมันเพิ่มขึ้น ทำให้แข็งแรงขึ้น ขับไล่ความซีดเซียว ทำให้ผิวพรรณผ่องใส ช่วยรักษาโรคเรื้อน บรรเทาความเจ็บปวดต่างๆ และโรคต่างๆ ที่มีสาเหตุจากน้ำดีดำ มันยังถูกนำไปเป็นส่วนประกอบสำคัญของยารักษาโรคขี้เรื้อน พิษงูกัด โดยใช้กินและทาเมื่อนำมาทาตาก็จะทำให้ตาแข็งแรงขึ้น มีประโยชน์ในโรคตาหลายๆ โรค ทำให้อวัยวะต่างๆ แข็งแรง ถ้าอมไว้ในปากจะขจัดกลิ่นเหม็นในปากได้ ผู้ใดที่เจ็บป่วยและต้องรักษาด้วยการนาบไฟก็สามารถใช้ทองในการนาบได้ และจะไม่เกิดตุ่มใสบนผิวหนังบริเวณที่ถูกนาบไฟด้วยจะทำให้หายจากโรคได้อย่างรวดเร็วยิ่ง ถ้าหากนำมาใช้เป็นยาทาตาจะทำให้ดวงตาแข็งแรง เมื่อนำมาเป็นแหวนแล้วมาเผาให้ร้อนแล้วนำมานาบที่ปีกของนกพิราบจะทำให้นกพิราบนั้นจำที่อยู่ได้แม่นและไม่หลงทางไปที่อื่น

ทองยังมีคุณสมบัติพิเศษที่แปลกประหลาดในการทำให้จิตใจเข้มแข็ง ดังนั้นมันจึงเป็นสิ่งที่อนุญาตในช่วงเวลาสงครามหรือทำเป็นอาวุธ มีรายงานจากท่านติรมิซีย์ จากหะดีษของมะซีดะห์ อัลอัซรีย์ รด.ได้กล่าวว่า "ท่านศาสดาได้เข้ามามักกะห์ในวันแห่งการเปิดมักกะห์และที่ดาบของท่านประดับด้วยเงินและทอง" (ระดับดี ติรมิซีย์, 1690)

ทองยังทำให้จิตใจเกิดความลุ่มหลง เมื่อใดที่ได้รับมันไว้ในครอบครองจะทำให้เขาลืมสิ่งอื่นๆ ที่เคยรักในโลกนี้ได้ทั้งหมด พระองค์อัลลอฮ์ทรงตรัสไว้ว่า

زين للناس حب الشهوات من النساء والبنين والقناطير المقنطرة من الذهب والفضة والخيل المسومة والأنعام والحرث

ความว่า "ได้ถูกนำเป็นเครื่องประดับสำหรับมนุษย์คือ ความรักใคร่ในหญิงสาว ลูกหลาน เงินทองจำนวนมาก ม้าและฝูงวัวควายและที่ดินเพื่อการกสิกรรม" (อาละอิมรอน, 14)

ในหนังสือ “ซอฮีเฮน” จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า “ถ้าหากลูกหลานของอาดำมีทองอยู่เต็มหุบเขา เขาก็จะต้องการเพิ่มอีกเป็นสองเท่า ถ้าเขามีเพิ่มเป็นสองเท่าเขาก็จะต้องการสามเท่า ไม่มีสิ่งใดที่จะเติมเต็มช่องว่างในกระเพาะของมนุษย์ได้นอกจากดินฝุ่น และพระองค์อัลลอฮ์จะทรงอภัยโทษให้กับผู้ที่ขออภัยต่อพระองค์”

ทองเป็นเช่นนี้เอง และยังเป็นสิ่งที่ขวางกั้นระหว่างผู้ถูกสร้างกับชัยชนะของเขาที่ยิ่งใหญ่กว่าในวันแห่งพันธสัญญา ทองยังเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์ไม่ซื่อสัตย์ต่ออัลลอฮ์ได้มากที่สุดด้วย เพราะทองนี่เองทำให้ความเมตตาต่างๆ ถูกตัดออกไป เพราะทองทำให้เกิดการหลั่งเลือด ทำให้เกิดการละเมิดต่อข้อห้าม ทำให้เกิดการแย่งชิงสิทธิโดยไม่ชอบธรรม ทำให้เกิดการทุจริตต่อบ่าว ทองทำให้เกิดความรักลุ่มหลงต่อโลกปัจจุบัน ทำให้ห่างไกลจากโลกหน้าที่พระองค์อัลลอฮ์ได้ทรงสัญญาไว้ต่อบรรดาศาสดาของพระองค์เอาไว้

อักษรรออ์ حرفُ الراء

رُطَب อินทผลัมสุก

พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงกล่าวไว้แก่ท่านหญิงมัรยัมว่า

وهزي إليكِ بجِذْعِ النخلةِ تساقِطْ عليكِ رطبا جنيا فكُلِي واشربي وقَري عينا

ความว่า “และจงเขย่าต้นอินทผลัมที่อยู่ต่อหน้าเจ้า อินทผลัมสุกก็จะหล่นลงมา จงกินและดื่มและมีความสุข” (ซูเราะห์ มัรยัม, 25-26)

และในหะดีษ “ซอฮีเฮน” จากท่านอับดุลลอฮ์ บินญะอ์ฟัรกล่าวว่า “ฉันได้เห็นท่านศาสดา ซล.รับประทานแตงร้านกับอินทผลัมสุก” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5440)

ในหะดีษของ “สุนันอบีดาวูด” จากท่านอนัสได้กล่าวว่า ท่านศาสดา ซล.เคยละศีลอดด้วยอินทผลัมสุกก่อนที่ท่านจะละหมาด ถ้าไม่มีอินทผลัมสุกท่านก็จะรับประทานอินทผลัมแห้ง ถ้าท่านไม่มีอินทผลัมแห้งท่านก็จะจิบน้ำหลายๆ อึก (ซอเฮียะห์อบูดาวูด, 2356)

ธรรมชาติของอินทผลัมสุกเป็นธรรมชาติของน้ำร้อนและชื้น ทำให้กระเพาะอาหารที่เย็นอยู่นั้นแข็งแรงขึ้น ทำให้มันทำงานได้เป็นปกติ เพิ่มพลังทางเพศ ทำให้ร่างกายอุดมสมบูรณ์ ทำให้สภาพทางอารมณ์ที่เย็นกลับมาอยู่ในสภาพปกติ ให้สารอาหารมากมาย มันเป็นผลไม้ที่ดีเหมาะสมที่สุดสำหรับชาวมะดีนะห์และชาวเมืองอื่นๆ ที่มีผลไม้นี้ขึ้นอยู่ มีประโยชน์สำหรับร่างกาย ในคนที่ไม่เคยรับประทานมันจะบูดเสียได้ง่ายในร่างกายของเขาทำให้เกิดของเสียขึ้นในเลือด ถ้ารับประทานมากเกินไปจะทำให้มีอาการปวดศีรษะและมีน้ำดีดำเป็นอันตรายต่อฟัน สามารถแก้ไขอาการพวกนี้ได้โดยใช้ขิงหรือสิ่งที่คล้ายๆ กัน

ในการละศีลอดของท่านศาสดา ซล.ด้วยอินทผลัมสุกหรืออินผลัมแห้งหรือน้ำก็ตาม เป็นทำตามขั้นตอนอย่างนุ่มนวล เพราะการถือศีลอดนั้นจะทำให้กระเพาะว่างเปล่า ไม่มีอาหารตับก็จะไม่พบสิ่งใดที่มันสามารถจะดูดซึมและส่งต่อไปเพื่อให้กำลังกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย และของหวานนั้นเป็นสิ่งที่ไวที่สุดที่จะไปถึงยังตับได้และเป็นสิ่งที่ตับชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นอินทผลัมสุกมันจะรับอินทผลัมนั้นได้อย่างดียิ่ง ทำให้เกิดประโยชน์และให้พละกำลังได้อย่างดี ถ้าไม่มีก็ใช้อินทผลัมแห้ง ซึ่งมีความหวานเช่นกัน และมีสารอาหารอีกด้วย แต่ถ้ายังไม่มีอีกก็ควรจะจิบน้ำเพื่อทำให้ความปั่นป่วนของกระเพาะบรรเทาลง ความร้อนในร่างกายผู้ถือศีลอดลดลง เป็นการเตือนให้กระเพาะได้รับรู้ถึงอาหารที่จะตามมาภายหลังเป็นการเพิ่มความอยากอาหารด้วย

ريحان ต้นรอยฮาน

พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงตรัสไว้ว่า

فَأَما إن كانَ من المقَربِ فَروح وريحانٌ وجنةُ نعيمٍ

ความว่า “ดังนั้นผู้ใดที่เป็นผู้ใกล้ชิดกับอัลลอฮ์ เขาก็จะมีความสดชื่นและอยู่ในสวนสวรรค์อันผาสุก” (อัลวากิอะห์, 88-89)

และดำรัสของพระองค์อัลลอฮ์ที่ว่า

والحب ذُو العصفِ والريحانُ

ความว่า “และเมล็ดที่มีเปลือก และรอยฮาน” (อัรเราะห์มาน, 12)

ในหนังสือ “ซอเฮียะห์มุสลิม” จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า “ผู้ใดที่มีผู้ให้รอยฮานแก่เขาก็จงอย่าปฏิเสธ เพราะมันเป็นสิ่งที่มีกลิ่นหอมและถือง่าย” ในหนังสือ “สุนันอิบนิมาญะห์” รายงานหะดีษจากท่านอุซามะห์ รด.เล่าว่า ท่านนบีกล่าวว่า “พวกท่านจะไม่รีบเร่งเข้าสวรรค์หรือ ในสวรรค์นั้นไม่มีอันตรายใดๆ มีแต่พระผู้เป็นเจ้าแห่งกะอ์บะห์ มีแสงสว่างสุกใส มีต้นรอยฮานที่สั่นไหว มีพระราชวังที่แข็งแรง มีแม่น้ำไหลผ่าน มีผลไม้สุก มีภริยาเป็นหญิงสาวสวย ได้อยู่อย่างสถาพรตลอดไป มีความสุขสดชื่น อยู่ในที่สูงส่งสันติและสวยงาม” บรรดาศอฮาบะห์ต่างกล่าวว่า “ใช่แล้วท่านศาสดาแห่งอัลลอฮ์ พวกเราอยากรีบเข้าสวรรค์” ท่านนบี ซล.กล่าวว่า “จงกล่าวว่า ถ้าหากอัลลอฮ์ทรงประสงค์” พวกนั้นก็กล่าวว่า “ถ้าหากอัลลอฮ์ทรงประสงค์” (ระดับดี อิบนิมาญะห์, 4332)

รอยฮานคือ พืชทุกๆ ชนิดที่มีกลิ่นหอม ทุกๆ ประเทศจะมีต้นไม้ชนิดนี้อยู่แตกต่างกันไป ในประเทศทางตะวันตกที่เรียกว่าต้นอาซ จะเป็นต้นที่อาหรับเรียกว่ารอยฮาน ในพวกอิรัค ซีเรีย จะหมายถึง ต้นฮะบัก ต้นอาซนั้นมีธาตุเย็นระดับหนึ่ง ความแห้งอยู่ในระดับสอง และมีพลังสองอย่างต้านกันอยู่ ส่วนใหญ่มันจะมีธาตุดินเย็น แต่มันก็มีบางส่วนเป็นธาตุร้อนและนุ่มนวล มันสามารถทำให้แห้งได้อย่างดียิ่ง ทำให้ท้องผูกได้ดี ทั้งภายในและภายนอก มันเป็นตัวต้านการท้องเสียจากน้ำดีได้ชะงัดมาก ป้องกันไอที่ร้อนและชื้นได้เมื่อได้ดมมัน ทำให้เกิดความรู้สึกยินดีในจิตใจอย่างยิ่ง การดมกลิ่นมันจะป้องกันโรคระบาดได้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อทำให้กลิ่นหอมนั้นกระจายทั่วบ้าน

มันทำให้ก้อนบวมที่เกิดขึ้นบริเวณท่อไตหายไปเมื่อนำมันไปวางบนก้อนนั้น เมื่อนำใบของมันมาบดให้ละเอียดผสมกับน้ำส้มสายชูโปะที่ศีรษะจะทำให้เลือดกำเดาหยุดไหล เมื่อป่นใบแห้งของมันให้เป็นผงและนำมาโรยลงบนแผลที่แฉะจะช่วยให้แผลดีขึ้น เมื่อนำมาพันอวัยวะที่อ่อนแอจะทำให้มันแข็งแรงขึ้น มีประโยชน์ในการรักษาฝีตะมอย ถ้านำผงไปโรยใส่แผลหรือฝีที่ปลายมือปลายเท้าจะช่วยรักษาให้ดีขึ้น ถ้านำมาถูทาบนตัวจะช่วยลดเหงื่อลง ทำให้ความชื้นส่วนเกินแห้งลงไป ขจัดกลิ่นที่รักแร้ เมื่อได้นั่งแช่ลงในน้ำที่ปรุงแต่งด้วยรอยฮานจะช่วยทำให้ลดการติดเชื้อที่ก้นและช่องคลอดได้ ทำให้ข้อต่างๆ ขยับได้ดีขึ้น เมื่อเทลงบนกระดูกที่หักที่ไม่ยอมต่อกันก็จะให้ประโยชน์เช่นกัน

ใช้ทารังแคที่หนังศีรษะและแผลที่แฉะหรือหัวฝีของมัน หยุดอาการผมร่วง ทำให้ผมดกดำเป็นเงา เมื่อบดใบของมันและผสมน้ำเล็กน้อยผสมกับน้ำมันหรือไขมันของดอกกุหลาบแล้วแปะลงที่แผล จะเหมาะสำหรับใช้รักษาแผลเปียก ตุ่มคันและผื่นแดงอักเสบ ลมพิษและริดสีดวง

เม็ดของรอยฮานยังช่วยรักษาอาการไอเป็นเลือดที่ออกจากหน้าอกหรือปอด ช่วยฟอกกระเพาะ มันไม่อันตรายต่อหน้าอกหรือปอด มันยังมีคุณสมบัติพิเศษช่วยรักษาโรคท้องร่วงและไอกรนซึ่งเป็นคุณสมบัติที่หาได้ยากในยาอื่นๆ เป็นยาขับปัสสาวะมีประโยชน์ในการรักษาโรคกระเพาะปัสสาวะอักเสบ ถูกแมงมุมกัด แมลงป่องกัด การแคะฟันด้วยต้นหรือรากของมันเป็นอันตราย ควรระวังไว้

ส่วนรอยฮานของเปอร์เซีย เรียกว่า ฮะบัก จะมีคุณสมบัติร้อนและเมื่อดมจะช่วยรักษาโรคปวดศีรษะจากความร้อนได้ โดยพรมร่วมกับน้ำแล้วปล่อยให้เย็น บางท่านบอกว่ามันมีคุณสมบัติเย็น ส่วนความชื้นหรือความแห้งยังมีความเห็นแตกต่างกันอยู่ แต่ที่ถูกต้องคือ มันมีคุณสมบัติธรรมชาติสี่อย่างรวมอยู่ด้วยกัน ช่วยให้นอนหลับ เมล็ดของมันช่วยระงับอาการท้องเสียจากน้ำดีเหลืองได้ แก้ปวดท้องทำให้หัวใจแข็งแรง ช่วยรักษาโรคที่เกิดจากน้ำดีดำ

رُمان ทับทิม

พระองค์อัลลอฮ์ทรงตรัสว่า

فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ

ความว่า “ในทั้งสองนั้นมีผลไม้ อินทผลัมและทับทิม” (อัรเราะห์มาน, 68)

มีเรื่องเล่าจากท่านอิบนิอับบาสเป็นหะดีษเมากูฟ มัรฟัวอ์ว่า "ไม่มีทับทิมใดๆ ของพวกท่านในโลกนี้นอกจากมันจะได้รับการผสมเกสรมาจากเมล็ดทับทิมบนสวรรค์" (หะดีษเก๊ อิบนิษูซีย์, 285/2)มีเรื่องเล่าว่า ท่านอลีได้กล่าวว่า "จงรับประทานทับทิมเถิด เพราะมันจะช่วยเคลือบกระเพาะ"

ทับทิมหวาน มีธาตุร้อนชื้น ดีสำหรับกระเพาะ ทำให้กระเพาะแข็งแรง เพราะมันเป็นยาช่วยทำให้ท้องผูกชนิดอ่อน มีประโยชน์สำหรับคอหอย ทรวงอกและปอด ใช้แก้ไอ น้ำของมันช่วยระบายท้อง ให้สารอาหารแก่ร่างกายที่มีประโยชน์และย่อยง่าย มันสามารถผ่านกระเพาะโดยง่ายเพราะความละเอียดอ่อนและอ่อนนุ่มของมัน ทำให้เกิดความร้อน กระเพาะและลมเคลื่อนไหวได้ดีขึ้น ช่วยเพิ่มความรู้สึกทางเพศ ด้วยเหตุนี้จึงไม่เหมาะสำหรับคนที่มีไข้อยู่ และมันยังมีคุณสมบัติพิเศษที่แปลกประหลาดอีกอย่างหนึ่งคือ เมื่อรับประทานร่วมกับขนมปังจะช่วยรักษาไม่ให้ขนมปังเกิดเน่าเสียในกระเพาะ

ทับทิมเปรี้ยว มีธาตุเย็นและแห้ง เป็นตัวทำให้ท้องผูกอ่อนๆ มีประโยชน์สำหรับกระเพาะที่กำลังอักเสบ ช่วยขับปัสสาวะได้ดีกว่าส่วนอื่นๆ ของทับทิม ทำให้ดีซ่านลดลง หยุดอาการท้องเสีย หยุดการอาเจียน ทำให้ของเสียในท้องอ่อนนุ่มลง ดับความร้อนในตับ ทำให้อวัยวะแข็งแรง ช่วยรักษาการสั่นจากดีซ่านและการปวดจากหัวใจการปวดที่กระเพาะได้ ทำให้กระเพาะแข็งแรงขึ้น ขับไล่ของเสียออกจากกระเพาะ ดับความขมของน้ำดีและเลือด

เมื่อแยกน้ำของมันออกจากเนื้อทับทิมและนำมาปรุงกับน้ำผึ้งจนกระทั่งมันกลายเป็นน้ำมันข้นๆ ใช้เป็นยาทาตาจะช่วยรักษาอาการตาเหลือง ทำให้ตาสะอาดจากขี้ตาที่ชื้นแฉะ เมื่อนำมาทาเหงือกจะช่วยรักษาเหงือกเป็นผื่นแดงได้ น้ำทับทิมที่บีบออกมาจากเนื้อของมันช่วยระบาย ขับไล่ความชื้นที่เกิดจากน้ำดี ช่วยรักษาอาการไข้ขึ้นๆ ลงๆ ที่เป็นเรื้อรังได้

ทับทิมฝาด มีธรรมชาติและปฏิกิริยาต่างๆ ระดับปานกลางระหว่างสองชนิดแรก แต่ค่อนข้างไปในทางเปรี้ยวเล็กน้อย เมล็ดของทับทิมผสมกับน้ำผึ้งขับฝีตะมอยที่ปลายนิ้วได้ รักษาแผลที่สกปรกได้ จั่นของมันใช้รักษาแผลบาดเจ็บได้ มีคำกล่าวว่า ผู้ใดรับประทานดอกทับทิบสามดอกทุกๆ ปี เขาจะมีภูมิคุ้มกันจากโรคริดสีดวงตาตลอดปีนั้น

อักษรซัย حرفُ الزاي

زيت น้ำมัน (มะกอก)

พระองค์อัลลอฮ์ทรงตรัสว่า

يوقَد مِن شجرةٍ مباركةٍ زيتونةٍ لاَ شرقيةٍ ولاَ غَربيةٍ يكَاد زيتها يضِيءُ ولَو لَم تمسسه نار

ความว่า "ไฟได้ถูกจุดขึ้นมาจากต้นไม้แห่งศิริมงคล คือต้นมะกอก ที่ไม่ใช่ของตะวันออกหรือตะวันตก น้ำมันของมันเกือบจะหยดออกมาส่องแสงสว่างไสว แม้ไม่มีไฟมากระทบ" (นูร, 35)

ในติรมิซีย์และอิบนิมาญะห์มีหะดีษที่รายงานจากท่านอบีหุรอยเราะห์ รด.จากท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า "จงกินและทาด้วยน้ำมันมะกอก เพราะมันเป็นต้นไม้แห่งศิริมงคล" ในรายงานของ ท่านบัยหะกีย์และอิบนิมาญะห์ เช่นกัน รายงานจากท่านอิบนิอุมัร รด.กล่าวว่า ท่านนบี ซล.กล่าวว่า "จงปรุงรสอาหารด้วยน้ำมันมะกอกและใช้มันทาผิวเนื่องจากมันเป็นต้นไม้แห่งศิริมงคล" (ระดับดี อิบนิมาญะห์, 3319)

น้ำมันมะกอกเป็นธาตุร้อนและชื้นระดับที่หนึ่ง มีผู้เข้าใจผิดที่กล่าวว่ามันแห้ง น้ำมันมะกอกนั้นขึ้นอยู่กับชนิดของมัน ชนิดที่ดีต้องเป็นชนิดที่คั้นมาจากมะกอกสุกปานกลางและเป็นมะกอกอย่างดีที่สุดด้วย ส่วนที่ทำจากมะกอกดิบนั้นจะมีธาตุเย็นและแห้ง ส่วนมะกอกชนิดสีแดงจะให้ธาตุกลางๆ ระหว่างทั้งสอง ส่วนชนิดสีดำจะอุ่นๆ และชื้นปานกลาง มีประโยชน์ใช้ต้านพิษช่วยระบายท้องถ่ายพยาธิ น้ำมันมะกอกที่เก่าๆ จะร้อนกว่าและสลายตัวได้มากกว่า ส่วนน้ำมันมะกอกที่คั้นออกมาโดยใช้น้ำนั้นก็จะมีความร้อนน้อยกว่า อ่อนนุ่มกว่าและมีประโยชน์มากกว่า น้ำมันมะกอกทุกๆ ชนิดทำให้ผิวพรรณอ่อนนุ่มและเยาว์วัย

น้ำของมะกอกที่ผสมเกลือจะป้องกันไม่ให้เกิดตุ่มพองจากไฟไหม้ได้ ทำให้เหงือกแข็งแรง ใบมะกอกช่วยรักษาโรคผื่นแดงที่ผิวหนัง (ไฟลามทุ่ง) โรคชา แผลสกปรก ลมพิษ ระงับเหงื่อออก ประโยชน์ของมันยังมีอีกมากมายเกินกว่าจะกล่าวได้หมด

زبد เนยเหลว

รายงานจากท่านอบีดาวูดในหนังสือ "สุนัน" ว่า ลูกชายทั้งสองคนของท่านบุซร์ รด.กล่าวว่า "ท่านนบี ซล.ได้มาหาเราและเราได้ให้เนยเหลวและอินทผลัมแห้งแก่ท่าน ท่านนบี ซล.ชอบรับประทานอินทผลัมแห้งกับเนยเหลว" (ซอเฮียะห์อบุดาวูด, 3837)

เนยเหลวมีธาตุร้อนชื้นมีประโยชน์มากมาย ทำให้เกิดการสุกและการแยกสลายของสารต่างๆ ในร่างกาย ใช้รักษาก้อนบวมที่หูทั้งสองข้างและที่ท่อไตทั้งสองข้าง ก้อนบวมที่ปาก และใช้รักษาก้อนบวมทุกชนิดที่เกิดขึ้นในผู้หญิงและเด็ก ใช้รักษาอาการไอเป็นเลือดที่มาจากปอด ทำให้ก้อนบวมในปอดนั้นสุก มันเป็นตัวทำความอ่อนนุ่มให้กับธรรมชาติร่างกายโดยรวม เส้นประสาทและอาการก้อนบวมแข็งที่เกิดจากน้ำดีดำและเสมหะ มีประโยชน์ในการรักษาอาการผิวแห้งทั่วไป เมื่อนำมาทาที่เหงือกเด็กที่จะเริ่มมีฟันขึ้นจะทำให้ฟันขึ้นเร็วและง่ายขึ้น รักษาอาการไอที่เกิดจากความหนาวและความแห้ง ขจัดขี้กลาก โรคเริมและความแตกแห้งบนร่างกาย เป็นยาระบายอ่อนๆ แต่มันทำให้ไม่อยากอาหาร ย่อยยากและทำให้ความหวานของอินทผลัมและน้ำผึ้งลดลง การรับประทานอินทผลัมแห้งร่วมกับน้ำผึ้งจึงเป็นเคล็ดลับอันหนึ่งที่จะช่วยให้ได้ประโยชน์จากอาหารทั้งสองและลดข้อเสียของทั้งสองลงไป

زبيب องุ่นแห้ง

มีรายงานหะดีษสองรายงาน ซึ่งไม่ถูกต้องทั้งคู่ ได้แก่ หนึ่ง รายงานที่ว่า “อาหารที่ดีเลิศนั้นคือองุ่นแห้งเพราะมันทำให้กลิ่นปากหอม และละลายเสมหะ” สอง รายงานที่ว่า “อาหารที่ดีเลิศนั้นคือองุ่นแห้งเพราะมันช่วยขับไล่ความเหนื่อยอ่อน ทำให้เส้นประสาทแข็งแรง ระงับความโกรธ ทำให้ผิวผ่องใส ช่วยให้ปากหอม” ทั้งสองรายงานนี้มิใช่สิ่งที่มาจากท่านศาสดา

ลักษณะองุ่นแห้งที่ดีจะต้องลูกใหญ่ มีเนื้อมาก ผิวบางและมีเมล็ดเล็ก มีธาตุร้อนชื้นระดับหนึ่ง เมล็ดของมันเย็นและแห้ง องุ่นแห้งจะเป็นเช่นเดียวกับองุ่นสดที่มันถูกทำขึ้นมา องุ่นสดชนิดหวาน เมื่อทำเป็นองุ่นแห้งจะให้ความร้อน องุ่นชนิดเปรี้ยวเมื่อทำเป็นองุ่นแห้งให้ความเย็นและทำให้ท้องผูก ชนิดสีขาวจะทำให้ท้องผูกได้มากกว่าชนิดสีอื่นๆ เมื่อได้กินเนื้อมันจะช่วยบรรเทาอาการไอ เจ็บไตและกระเพาะปัสสาวะ ทำให้กระเพาะแข็งแรงและช่วยระบายท้อง ชนิดหวานนั้นเนื้อของมันจะมีธาตุอาหารมากกว่าองุ่นสด แต่มันก็ยังมีธาตุอาหารน้อยกว่าลูกมะเดื่อแห้ง แม้ว่าพลังการทำให้สุก พลังช่วยย่อยเผาผลาญอาหาร พลังการแยกสารต่างๆ จะอยู่ในระดับปานกลาง แต่โดยรวมแล้วมันเพิ่มความแข็งแรงให้กับกระเพาะ ตับและม้าม ช่วยรักษาโรคเจ็บคอ เจ็บหน้าอก เจ็บปอด ไตหรือกระเพาะปัสสาวะ การรับประทานให้มีธาตุกลางๆ ต้องไม่รับประทานเมล็ดแข็งของมัน

มันเป็นอาหารที่ให้สารอาหารที่ดีและไม่ทำให้เกิดก้อนอุดตันเหมือนอินทผลัมแห้ง เมื่อกินมันโดยไม่กินเมล็ดแข็งจะมีประโยชน์ต่อกระเพาะ ตับและม้ามมากกว่าเดิม เมื่อนำเนื้อมันมาติดที่เล็บซึ่งกำลังจะหลุดจะทำให้หลุดไวขึ้น ความหวานจากองุ่นแห้งที่ไม่มีเมล็ดจะมีประโยชน์ในผู้ที่มีความชื้นมาก มีเสมหะมาก ทำให้ตับแข็งแรงอุดมสมบูรณ์ขึ้น มันยังช่วยให้มีความจำดีขึ้น ท่านซะห์รีย์กล่าวว่า “ผู้ใดอยากจะท่องจำหะดีษ จงรับประทานองุ่นแห้ง” ท่านมันซูรได้รับคำบอกเล่าจากปู่ของเขาคือท่านอับดุลลอฮ์ อิบนิอับบาสเกี่ยวกับองุ่นแห้งว่า “เมล็ดแข็งของมันนั้นเป็นโรค ส่วนเนื้อของมันนั้นเป็นยา”

زنجبيل ขิง

พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงกล่าวไว้ว่า

ويسقَونَ فِيها كأسا كَانَ مِزاجها ز نَجِيلاً

ความว่า “และพวกเขาจะถูกให้ดื่มน้ำหนึ่งแก้ว ที่ผสมกับขิง” (อัลอินซาน, 17)

ท่านอบูนอีมได้กล่าวไว้ในหนังสือ “الطب النبوي” จากหะดีษของท่านอบีสอี๊ด อัลคุดรีย์ รด.กล่าวว่า “จักรพรรดิแห่งกรุงโรมได้ให้ขิงท่านนบีมาหนึ่งกระปุก ท่านได้ให้เป็นอาหารแก่ทุกคน คนละชิ้นและฉันก็ได้กินหนึ่งชิ้น”

ขิงมีความร้อนในระดับสอง ความชื้นในระดับหนึ่ง เป็นสิ่งที่ทำให้ระบบย่อยอาหารอุ่นขึ้น เป็นยาระบายอ่อนๆ มีฤทธิ์กลางๆ มีประโยชน์ในการรักษาการอุดตันในตับที่เกิดจากความชื้นและความเย็น ใช้รักษาโรคตามัวที่เกิดจากความชื้น โดยการรับประทานและการทาที่ตา เพิ่มพลังในเพศสัมพันธ์ เป็นตัวช่วยย่อยสลายลมที่คั่งอยู่ในลำไส้และกระเพาะ กล่าวโดยสรุป มันเป็นประโยชน์สำหรับตับและกระเพาะที่มีธาตุเย็น ถ้าหากนำมาผสมกับน้ำตาลสองดิรฮัมในน้ำร้อนจะเป็นยาขับของเสียที่ติดแน่นกับน้ำลายได้ มันเป็นส่วนผสมสำคัญที่ใช้ย่อยสลายเสลดและทำให้มันละลายไป

ขิงเปรี้ยวจะมีธาตุร้อนแห้งจะกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ เพิ่มน้ำอสุจิ ทำให้ลำไส้และตับอุ่นขึ้น ช่วยระบบย่อยอาหาร ทำให้เสมหะที่อยู่ในร่างกายทั่วไปแห้งลง ช่วยเพิ่มพลังความจำ เหมาะสำหรับตับและกระเพาะที่เย็น ขับไล่อันตรายที่เกิดจากการรับประทานผลไม้ให้หมดไป ทำให้ปากหอม ขับไล่อันตรายจากการรับประทานอาหารที่มากไปและเย็นเกินไป

อักษรซีน حرفُ السين

سنا เซนนา

เราได้กล่าวมาแล้วถึงเซนนาว่ามันถูกเรียกว่า ซานูต มีการกล่าวถึงมันเจ็ดความหมาย ความหมายหนึ่งกล่าวว่า มันคือ น้ำผึ้ง ความหมายที่สองว่า มันคือ น้ำหวานที่มีรสขมเล็กน้อยของน้ำมันเนยที่ทำให้เกิดเส้นดำในน้ำมันเนย ความหมายที่สามกล่าวว่า มันคือเมล็ดชนิดหนึ่งคล้ายๆ ยี่หร่า แต่ไม่ใช่ยี่หร่า ความเห็นที่สี่ มันคือ ยี่หร่าเปอร์เซีย ความเห็นที่ห้า มันคือ شِبت ความเห็นที่หก มันคือ อินทผลัมแห้ง ความเห็นที่เจ็ด มันคือ رازيانج

سفَرجل ซาฟัรญัล Quince

รายงานจากท่านอิบนิมาญะห์ ในหนังสือ "สุนัน" จากหะดีษของท่านอิสมาอีล บินมุฮำหมัด อัตตอลฮีย์ จาก นะกีบ บินฮาญิบ จากอบีสอีด จากอับดุลมาลิก อัลซะบีรีย์ จากตอลฮะห์ บินอุบัยดิลลาฮ์ รด.กล่าวว่า ฉันได้เข้าไปหาท่านนบี ซล.และในมือของท่านมีผลซาฟัรญัล ท่านได้กล่าวว่า "เอามันไปสิโอ้ตอลฮะห์ มันจะทำให้หัวใจท่านเต็มอิ่ม" (ระดับอ่อน อิบนิมาญะห์, 3369)

รายงานจากท่านนะซาอีย์จากสายอื่นเล่าว่า ฉันได้ไปหาท่านนบี ซล.ขณะที่ท่านกำลังอยู่ท่ามกลางเพื่อนๆ ของท่าน ที่มือของท่านมีซาฟัรญัลอยู่ เมื่อฉันได้ไปนั่งข้างๆ ท่าน ท่านได้เรียกฉันไปใกล้ๆ และกล่าวว่า "เอานี่ไปท่านอบาซัร มันช่วยให้หัวใจแข็งแรงขึ้น ทำให้จิตใจที่มืดมนรู้สึกดีขึ้น"

ซาฟัรญัลมีธาตุเย็นและแห้ง จะมีความแตกต่างกันในรสชาติของมันบ้าง แต่ทุกๆ ชนิดจะเย็นและทำให้ท้องผูก ดีสำหรับกระเพาะ ชนิดที่หวานจะมีความเย็นน้อยกว่าและแห้งน้อยกว่าจนกระทั่งอยู่ในระดับสมดุล ชนิดเปรี้ยวจะทำให้ท้องผูกได้มากกว่า แห้งมากกว่าและเย็นกว่า ทั้งสองชนิดจะทำให้ความกระหายหมดไปและห้ามไม่ให้อาเจียนได้ ช่วยขับปัสสาวะ ทำให้ท้องผูก รักษาโรคแผลในลำไส้ รักษาการไอเป็นเลือด การคลื่นไส้ อาเจียน ป้องกันไม่ให้เกิดลมขึ้นในท้องถ้าใช้หลังอาหาร ขี้เถ้าจากกิ่งไม้ของมันหรือใบไม้ของมันที่ล้างสะอาดแล้วจะมีคุณสมบัติและประโยชน์เหมือนสังกะสี

การรับประทานซาฟัรญัลก่อนอาหารจะทำให้เกิดอาการท้องผูก ถ้ารับประทานหลังอาหารจะช่วยระบายท้องลดกากลงได้รวดเร็วขึ้น การรับประทานมากเกินไปทำให้เกิดผลร้ายต่อเส้นประสาท ทำให้เกิดอาการปวดบิดในท้อง รักษาอาการดีซ่านที่เกิดขึ้นในกระเพาะ ถ้าเอามาปิ้งย่างจะทำให้ลดความหยาบกระด้างลง ทำให้นุ่มนวลขึ้น เมื่อผ่าเอาไส้กลางมันออกเอาเมล็ดของมันออกใส่น้ำผึ้งลงไปแล้วนวดกับแป้ง เผาในเตาเผาจะมีประโยชน์อย่างยิ่ง

วิธีที่ดีที่สุดที่จะรับประทานมันก็คือการเผาหรือปรุงต้มด้วยน้ำผึ้ง เมล็ดของมันมีประโยชน์ในการลดอาการระคายคอและทำให้หลอดลมแข็งแรง รักษาโรคได้หลายโรค นำมันมาทาจะป้องกันเหงื่อออก ทำให้กระเพาะแข็งแรงขึ้น เมื่อทำเป็นแยมนำมารับประทานจะทำให้กระเพาะและตับแข็งแรง หัวใจแข็งแรงขึ้น และจิตใจสบายขึ้น ความหมายของ تجم الفُؤاد คือ ทำให้จิตใจรู้สึกสบายขึ้น

سِواك การแปรงฟัน

ในหนังสือ "ซอฮีเฮน" จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า "ถ้าไม่เป็นการลำบากสำหรับประชาชาติของฉัน ฉันจะสั่งให้เขาแปรงฟันทุกๆ เวลาละหมาด" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 887) และในหนังสือเดียวกัน มีรายงานว่า "ท่านนบี ซล.เมื่อท่านตื่นนอนมาในตอนกลางคืน ท่านจะทำความสะอาดปากของท่านด้วยการแปรงฟัน" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 889)

ในหนังสือ “ซอเฮียะห์บุคอรี” จากท่านนบี ซล. “การแปรงฟันนั้น เป็นวิธีการทำความสะอาดให้กับปากที่พระผู้เป็นเจ้าทรงชื่นชอบ” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 187/4)

ในหนังสือ “ซอเฮียะห์มุสลิม” เล่าว่า ท่านนบี ซล.นั้น เมื่อท่านเข้าภายในบ้านของท่าน ท่านจะเริ่มแปรงฟันก่อน” (ซอเฮียะห์มุสลิม, 43/253)

มีหะดีษมากมายเกี่ยวกับการแปรงฟันและที่ถูกต้องคือหะดีษที่กล่าวว่า ก่อนที่ท่านนบี ซล.จะเสียชีวิต ท่านได้แปรงฟันด้วย (ซอเฮียะห์บุคอรี, 4438)

หะดีษอีกบทหนึ่งเล่าว่า ท่านนบี ซล.กล่าวว่า “ฉันเป็นผู้ที่แปรงฟันมากที่สุดในหมู่พวกท่าน” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 888)

การแปรงฟันที่ดีควรใช้ไม้ต้นอะรอกหรือไม้แบบเดียวกัน ไม่สมควรที่จะทำมาจากไม้ที่ไม่รู้จักชื่อเพราะอาจจะเป็นพิษได้ และควรที่จะใช้มันอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพราะการใช้มันมากเกินไป อาจจะทำให้เคลือบฟันที่ปกคลุมฟันอยู่หลุดออกไปหมด ทำให้ฟันต้องเปิดออกรับสิ่งสกปรกต่างๆ ที่ขึ้นมาจากกระเพาะ ถ้าหากใช้อย่างพอดีจะทำให้ฟันดีขึ้น รากฟันแข็งแรง ช่วยให้ลิ้นขยับคล่องขึ้น ป้องกันฟันผุ ทำให้กลิ่นปากหอม สมองโล่ง ทำให้อยากอาหาร

น้ำที่ใช้บ้วนปากในเวลาแปรงฟันที่ดีที่สุดควรเป็นน้ำกุหลาบและที่มีประโยชน์อีกอย่างหนึ่งคือไม้ต้นมะพร้าว เจ้าของหนังสือ “อัตตัยซีร” กล่าวว่า มีการอ้างว่า ถ้าหากแปรงฟันทุกๆ ห้าวันจะทำให้ศีรษะโล่ง ทำให้สัมผัสคมขึ้น ความคิดเฉียบแหลมขึ้น

การแปรงฟันมีประโยชน์หลายประการคือ ทำให้ปากหอม ทำให้เหงือกแข็งแรง ทำให้เสลดหายไป ตามองเห็นชัดขึ้น ขจัดฟันผุ ทำให้กระเพาะทำงานได้ถูกต้องมากขึ้น เสียงใสขึ้นกว่าเดิม ช่วยในการย่อยอาหาร ทำให้พูดคล่องขึ้น อ่านเก่งขึ้น กล่าวซิกรุลลอฮ์และละหมาดได้ดีขึ้น ขับไล่ความง่วงเหงาหาวนอน ทำให้พระเจ้าพอพระทัย ทำให้มะลาอิกะห์ประทับใจ มีความดีหลายประการ มันเป็นสิ่งที่ควรทำในทุกๆ เวลา และสมควรอย่างยิ่งในช่วงก่อนละหมาดและอาบน้ำละหมาด ก่อนเข้านอนหรือเมื่อเริ่มมีกลิ่นปาก เป็นสิ่งที่สมควรทำสำหรับผู้ที่ถือศีลอดและผู้ที่ละศีลอดในทุกๆ เวลา เพราะเป็นสิ่งที่หลายหะดีษกล่าวไว้แล้วโดยภาพรวมและเพราะผู้ถือศีลอดต้องการการแปรงฟันเพราะมันเป็นสิ่งที่พระผู้เป็นเจ้าพอพระทัย และการพอพระทัยของพระผู้เป็นเจ้าเป็นสิ่งที่ต้องการอย่างยิ่งสำหรับผู้ถือศีลอดมากยิ่งกว่าเวลาละศีลอด และเพราะมันช่วยทำความสะอาดให้กับปาก การทำความสะอาดให้กับผู้ถือศีลอดถือเป็นสิ่งที่ประเสริฐอย่างยิ่ง

ในหนังสือ “สุนัน” จากท่านอามิร บินรอบีอะห์ รด.กล่าวว่า “ข้าพเจ้าได้เห็น ท่านนบี ซล.หลายครั้งมากจนไม่อาจจะนับได้ที่ท่านแปรงฟันในขณะที่ท่านถือศีลอด” (ระดับอ่อน อบูดาวูด, 2364) ท่านบุคอรีกล่าวว่า ท่านอิบนิอุมัรกล่าวว่า “จงแปรงฟันในตอนเริ่มและตอนสิ้นสุดของวัน”

มีความเห็นร่วมกันในหมู่ชนทั่วไปว่า ผู้ที่ถือศีลอดควรจะหรือควรต้องกลั้วคอ และการกลั้วคอเป็นสิ่งที่ดีกว่าการแปรงฟัน และไม่ใช่จุดมุ่งหมายของพระผู้เป็นเจ้าที่จะให้เราเข้าใกล้พระองค์โดยมีกลิ่นปากที่เหม็น และมันไม่ใช่สิ่งที่ถือเป็นการบูชาแต่อย่างใด แต่การที่ท่านศาสดาบอกให้ทราบว่า กลิ่นของผู้ที่ถือศีลอดเป็นสิ่งหอมสำหรับพระผู้เป็นเจ้ายิ่งกว่ากลิ่นชะมดเชียงนั่นเป็นการกระตุ้นให้ถือศีลอดกันมากๆ มิใช่เป็นการกระตุ้นให้เก็บกลิ่นที่เหม็นเอาไว้ ยิ่งกว่านั้นผู้ถือศีลอดย่อมมีความต้องการอย่างยิ่งที่จะแปรงฟันมากกว่าผู้ที่ไม่ได้ถือ

เช่นเดียวกันความยินดีของอัลลอฮ์ย่อมเหนือกว่า ความชอบของพระองค์ที่จะให้กลิ่นที่ออกมาจากผู้ถือศีลอดยังคงอยู่ต่อไปเช่นเดียวกัน การแปรงฟันไม่ใช่สิ่งกีดขวางที่จะไม่ให้พระผู้เป็นเจ้าได้เห็นภาพพจน์ที่ดีของผู้ที่ถือศีลอดในวันกิยามะห์ การที่กลิ่นปากของผู้ถือศีลอดมีกลิ่นหอมยิ่งว่าชะมดเชียงในวันกิยามะห์นั้น น่าจะเป็นสัญญาณที่แสดงให้

เห็นว่าพระองค์ทรงให้ความสังเกตผู้ที่ถือศีลอดอยู่ แม้กลิ่นที่เหม็นนั้นจะถูกขจัดไปแล้วโดยการแปรงฟันก็ตาม เช่นเดียวกัน ผู้ที่มีบาดแผลเนื่องจากการพลีชีพเพื่ออัลลอฮ์และเสียเลือดจากบาดแผลนั้น พวกเหล่านี้ก็ถูกใช้ให้ล้างเอาเลือดออกให้หมดแต่แผลของเขาก็ยังมีสีเลือดให้เห็นในวันกิยามะห์เช่นกัน

ยิ่งไปกว่านั้นการแปรงฟันยังไม่สามารถที่จะขจัดกลิ่นปากได้หมดจนสิ้นไป เพราะเหตุของมันยังอยู่นั่นคือการที่กระเพาะว่างเปล่าจากอาหาร เพียงแต่กลิ่นเหม็นจะลดลงจากเหงือกและฟันเท่านั้น เช่นเดียวกัน ท่านนบี ซล.ได้สอนให้ประชาชาติของท่านทำในสิ่งที่ควรทำในเวลาถือศีลอด และไม่ให้ทำสิ่งที่ไม่ควรทำ แต่การแปรงฟันไม่เข้าในสิ่งที่ไม่ควรทำเหล่านั้น และเป็นที่รู้กันว่าท่านนบี ซล.เองก็เคยทำอยู่ด้วย แต่ท่านกลับสนับสนุนให้มีการแปรงฟันกันบ่อยๆ ในภาพรวมและพวกบรรดาซอฮาบะห์ทั้งหลายก็เคยเห็นท่านแปรงฟันหลายครั้งในขณะที่ถือศีลอดอยู่ และท่านย่อมรู้ว่าบรรดาพวกเหล่านั้นจะต้องทำตามที่ท่านทำเสมอ แต่ท่านก็ไม่เคยสั่งเป็นคำพูดเลยว่า “อย่าแปรงฟันหลังตะวันคล้อย” และอัลลอฮ์นั้นคือผู้ทรงรู้ยิ่ง

سمن เนยใส (น้ำมันเนย)

มีรายงานจากท่านมุฮำหมัด บินญะรีร อัตตอบรีย์ จากหะดีษของท่านซุฮัยบ เป็นหะดีษมัรฟัวอ์ว่า "พวกท่านจงใช้นมวัวเถิด มันทำให้โรคหาย น้ำมันเนยที่เกิดจากมันก็เป็นยารักษาโรค ส่วนเนื้อของมันเป็นตัวโรค” (ระดับอ่อน อิบนิญะรีร, 28210)

น้ำมันเนยมีธาตุร้อนชื้นระดับที่หนึ่ง มีความแวววาวและไหลไปมาได้ มีความนุ่มนวล ช่วยบรรเทาก้อนที่เกิดขึ้นตามส่วนของร่างกายที่อ่อนนุ่มได้ มันมีความแรงกว่าเนยเหลวในด้านคุณสมบัติทำให้สุกหรือทำให้นุ่ม กาเลนกล่าวว่า มันขจัดก้อนที่เกิดขึ้นในหูและปลายจมูกได้ ถ้านำไปขัดถูที่บริเวณฟันกำลังขึ้นจะทำให้ฟันขึ้นไว เมื่อนำมาผสมกับน้ำผึ้งและเม็ดอัลมอนด์ชนิดขมจะช่วยทำให้หน้าอกและปอดสะอาด ขจัดเสมหะหรือเมือกที่ติดแน่นอยู่ตามที่ต่างๆ แต่มันก็เป็นอันตรายต่อกระเพาะโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีเมือกมาก ส่วนน้ำมันเนยของวัวหรือแพะนั้นถ้านำมาดื่มร่วมกับน้ำผึ้งจะมีประโยชน์สำหรับผู้ดื่มยาพิษพิฆาตไป รักษาพิษกัดต่อยของงูและแมลงป่อง ในหนังสือของอิบนิซีนาเล่าว่า จากท่านอลี อิบนิอบีตอลิบกล่าวว่า ไม่มีสิ่งใดที่จะทำให้มนุษย์หายจากโรคที่ประเสริฐกว่าน้ำมันเนย

سمك ปลา

มีรายงานจากท่านอิหม่ามอะห์หมัด อิบนิฮัมบัล และอิบนิมาญะห์ในหนังสือ “สุนัน” จากหะดีษของท่านอับดุลลอฮ์ อิบนิอุมัรจากท่านนบี ซล.กล่าวว่า “เป็นที่อนุมัติแก่เราสัตว์ตายสองชนิดและเลือดสองชนิด นั่นคือปลากับตั๊กแตน และตับกับม้าม”

ปลามีหลายชนิด ชนิดที่ดีที่สุดคือชนิดที่อร่อยที่สุด มีกลิ่นหอม ขนาดปานกลาง เกร็ดเล็กๆ ละเอียด เนื้อไม่แข็งไปและไม่แห้งไป อาศัยอยู่ในน้ำสะอาดบริสุทธิ์ ว่ายอยู่บนฟองคลื่น กินอาหารพวกพืชเป็นหลัก ไม่กินสิ่งของสกปรกเน่าเปื่อย สถานที่ที่ดีที่สุดที่จะพบมัน คือ ในแม่น้ำที่ใสสะอาด มักจะอาศัยอยู่ตามซอกหินหรือสถานที่เป็นทรายที่น้ำไหลใสสะอาด ไม่มีสิ่งสกปรกเจือปน น้ำไม่ร้อนจัด ไม่มีความวุ่นวายมาก เงียบสงบ มีแสงแดดส่องและลมพัดผ่าน

ปลาทะเล เป็นปลาที่ดี เนื้อนุ่ม ปลาสดจะมีธาตุเย็นและชื้น ย่อยยาก ทำให้เกิดเมือกเสลดมาก นอกจากปลาทะเลและสัตว์อื่นๆ ที่อยู่ในทะเล มันทำให้เกิดก้อนที่ดีทำให้ร่างกายแข็งแรง เพิ่มน้ำเชื้อ เหมาะสำหรับคนที่มีธาตุร้อน

ปลาที่ใส่เกลือ ที่ดีควรเป็นชนิดที่เพิ่งใส่เกลือใหม่ๆ จะมีธาตุร้อนและแห้ง ยิ่งเก็บไว้นานวันยิ่งทำให้ร้อนและแห้งมากขึ้น ปลาซิลลูรจะมีเมือกมาก ถูกเรียกว่า ผู้ลื่นไหล (ปลาไหล??) พวกยะฮูดีจะไม่กินมัน ถ้าหากนำมากินสดๆ จะทำให้ถ่ายท้อง ถ้าหากนำมาหมักเกลือและเก็บไว้ให้เก่าและรับประทานจะทำให้หลอดลมโล่งสบาย ทำให้มีเสียงดีขึ้น

ถ้านำมาป่นและวางแปะไว้ด้านนอกจะขจัดของเสียที่อยู่ในร่างกายส่วนลึกออกมา ด้วยวิธีดึงดูด เพราะมันมีพลังดึดดูดสูงมาก

น้ำเกลือที่เกิดจากการหมักปลา ถ้าหากนำมาใช้นั่งแช่จะช่วยรักษาแผลที่ลำไส้ถ้าเป็นในระยะเริ่มต้น เพราะมันมีพลังดึงดูดสารต่างๆ ออกมานอกร่างกาย ถ้านำไปฉีดจะช่วยรักษาโรคปวดหลังจากเส้นประสาทได้

ส่วนของปลาที่ดีที่สุดคือส่วนใกล้ปลายหาง เนื้อปลาสดส่วนที่มีไขมันจะทำให้ร่างกายอ้วนท้วนสมบูรณ์ และมีไขมันมาก ในหนังสือ "ซอฮีเฮน" จากหะดีษของท่านญาบิร บินอับดุลลอฮ์ รด.ได้กล่าวว่า "ท่านนบี ซล.ได้ส่งเราไปพร้อมๆ กับพลขับขี่สามร้อยคน โดยมีหัวหน้าคือท่านอบูอุบัยดะห์ บินญะรอห์ จนกระทั่งเรามาถึงชายฝั่งซึ่งเราอดอยากหิวโหยมาก จนกระทั่งต้องรับประทานใบไม้ ทันใดนั้นทะเลก็เกิดคลื่นใหญ่พาเอาปลาวาฬมาเกยตื้นให้เรา พวกเราได้รับประทานมันถึงครึ่งเดือนและใช้ไขมันของมันเป็นเครื่องปรุงจนกระทั่งร่างกายของเราแข็งแรง ท่านอบูอุบัยดะห์ได้เอาซี่โครงอันหนึ่งของมันออกมาและให้ชายคนหนึ่งขี่อูฐออกมาและยกซี่โครงนั้นตั้งขึ้น เขาได้ผ่านไปใต้ซี่โครงนั้น" (ซอเฮียะห์ บุคอรี, 5493)

سِلق ซิลิก

รายงานจากท่านติรมิซีย์และอบูดาวูด จากอุมมิมุนซิรได้กล่าวว่า ท่านนบี ซล.ได้เข้ามาหาฉันพร้อมกับท่านอลีและที่บ้านฉันมีพวงองุ่นแขวนอยู่ ท่านศาสดาก็ได้เอามันมารับประทาน ท่านอลีก็ได้เข้ามารับประทานด้วย ท่านนบีได้กล่าวว่า "หยุดก่อนอลีท่านเพิ่งจะฟื้นไข้" นางได้กล่าวต่อว่า "ฉันก็ได้ทำซิลิกให้กับเขาและข้าวฟ่าง" ท่านนบี ซล.ได้กล่าวว่า "โอ้อลีรับประทานอันนี้เถิด มันเหมาะกับท่านมากกว่า" ท่านติรมิซีย์กล่าวว่า หะดีษนี้ดีแต่แปลก (ระดับดี ติรมิซีย์, 2037)

ซิลิกมีธาตุร้อนและแห้งระดับที่หนึ่ง บางท่านบอกว่ามีความชื้นด้วย บางคนบอกเป็นทั้งสองอย่าง มันเป็นสิ่งที่ทำให้เย็นได้อย่างนุ่มนวล ช่วยแยกสลาย ช่วยเปิดก้อนที่อุดตัน ชนิดสีดำจะทำให้ท้องผูกและมีประโยชน์รักษาโรคขนร่วงหรือขี้เรื้อนได้ ช่วยรักษาจุดด่าง รังแคและไฝหรือหูดได้ โดยนำน้ำของมันไปทา มันช่วยฆ่าหิดเหา ใช้ทาโรคขี้กลากโดยผสมกับน้ำผึ้งก่อน ช่วยเปิดจุดที่ปิดในตับและม้าม ชนิดสีดำทำให้ท้องผูก โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ากินร่วมกับถั่วสีเหลืองอัดซ์ ทั้งสองอย่างรวมกันมีฤทธิ์ทำให้เกิดเน่าเสียในกระเพาะได้ ชนิดสีขาวจะเป็นยาระบายเมื่อรับประทานร่วมกับน้ำผึ้ง รักษาอาหารปวดบิดในท้อง เมื่อใช้ร่วมกับเครื่องปรุงบางอย่าง มันมีธาตุอาหารน้อย ทำให้อาหารไม่ย่อยและบูดเน่า เผาเลือด น้ำส้มสายชูและมัสตาร์ด จะช่วยแก้ข้อเสียเหล่านี้ได้ การรับประทานมันมากๆ จะทำให้เกิดท้องผูกและลมในท้อง

อักษรเชน حرفُ الشين

شُونِيز ยี่หร่าดำ

คือฮับบะห์บะร่อกะห์ ที่ได้กล่าวมาแล้ว

شُبرم ต้นชุบรอม

รายงานจากติรมิซีย์และอิบนิมาญะห์ในหนังสือ "สุนัน" จากหะดีษของท่านหญิงอัสมาอ์ บินติอะมีสกล่าวว่า "ท่านศาสดา ซล.กล่าวถามว่า เธอรักษาโรคท้องผูกด้วยวิธีใด" นางตอบว่า "ด้วยชุบรอม" ท่านนบี ซล.กล่าวว่า "ร้อนมากและขับถ่ายแรงมาก" (ระดับดี ติรมิซีย์, 2081)

ต้นชุบรอมเป็นต้นไม้ชนิดหนึ่งมีทั้งเล็ก แต่บางที่ก็สูงมาก เหมือนกับผู้ชายที่ยืนตรง มีกิ่งสีแดงแซมขาว ที่ปลายกิ่งหรือยอดจะเป็นกลุ่มของใบ ดอกเล็ก มีสีเหลืองจนถึงขาว เมื่อดอกหลุดร่วงลงจะเหลือเป็นก้านเล็กๆ มีเมล็ดเล็กๆ อยู่ข้างใน ก้านนี้จะสีแดง มีเปลือกสีแดงปิดแท่งเล็กๆ ข้างใน สิ่งที่ถูกนำมาใช้คือยางของก้าน เปลือกที่ปิดและแท่งเล็กๆ ข้างใน มันมีธาตุร้อนและแห้ง ระดับสี่ ช่วยขับไล่น้ำดีดำและขับไล่อาหารค้างกระเพาะที่ติดแน่นอยู่ให้ออกไปได้ นอกจากนี้ยังช่วยขับไล่น้ำดีเหลือง เมือกเสลด ถ้ารับประทานมากไปจะมีพิษถึงตายได้ ถ้าหากจะใช้มันก็ควรจะแช่ในน้ำนมก่อนหนึ่งวันหนึ่งคืนและเปลี่ยนนมนั้นวันละสองถึงสามครั้ง แล้วจึงนำออกมาทำให้แห้งในที่ร่ม บดผสมรวมกับกุหลาบและกะษีรออ์ดื่มร่วมกับน้ำผึ้งหรือน้ำองุ่น และดื่มมันสองถึงสี่ดานิกตามกำลังของร่างกาย ท่านหะนีนกล่าวว่า น้ำนมชุบรอมเป็นสิ่งที่ไม่ดีและฉันไม่เห็นควรที่จะใช้มัน แพทย์ธรรมดาหลายคนฆ่าคนไข้ตายไปมากมายด้วยมัน

شِعِير ข้าวฟ่าง ข้าวบาร์เลย์

มีรายงานจากท่านอิบนิมาญะห์ จากหะดีษของพระนางอาอิชะห์กล่าวว่า ท่านศาสดา ซล.นั้น เมื่อคนใดคนหนึ่งในบ้านของท่านเจ็บป่วยท่านจะใช้ให้จิบน้ำข้าวฟ่าง แล้วท่านก็กล่าวว่า "มันเป็นสิ่งที่ทำให้หัวใจของผู้เศร้าโศกแข็งแรงขึ้น ขจัดความขมขื่นในใจ เหมือนดังท่านล้างสิ่งสกปรกออกจากใบหน้าด้วยน้ำ" (ระดับดี อิบนิมาญะห์, 3445)

ได้กล่าวมาแล้วว่าสิ่งที่ท่านศาสดา ซล.กล่าวถึงคือ น้ำข้าวฟ่างต้มเดือด ถือเป็นอาหารที่ให้สารอาหารมากกว่าทำจากแป้งข้าวฟ่าง ใช้แก้ไอ ระคายคอ ลดการระคายเคืองและขับไล่ของเสีย ขับปัสสาวะ ช่วยขับเคลื่อนสิ่งต่างๆ ให้ออกจากกระเพาะ แก้กระหาย คลายร้อน มีพลังในการขจัดสิ่งสกปรกต่างๆ พลังในการทำให้นุ่มและแยกสลายคุณลักษณะของมัน ต้องนำมาจากข้าวฟ่างชนิดดีที่บดมาแล้วระดับหนึ่ง (ปลายข้าว??) ร่วมกับน้ำจืดสะอาดบริสุทธิ์จำนวนห้าเท่าของข้าวใส่ในภาชนะที่สะอาดต้มบนไฟปานกลางจนกระทั่งน้ำแห้งเหลือประมาณสองในห้าของเดิมแล้วให้เอาเฉพาะน้ำมาดื่มเท่าที่ต้องการ

شِواء เนื้อย่าง

พระองค์อัลลอฮ์ทรงตรัสถึงท่านนบีอิบรอฮีมเมื่อท่านเลี้ยงบรรดาแขกของท่าน ว่า

فَما لَبِثَ أَن جاءَ بِعِجلٍ حَنيذٍ

ความว่า "และเขาไม่ชักช้าที่จะให้วัวย่างแก่พวกเขา" (ฮูด, 69) และ คำว่า "حَنِيذ" คือการย่างบนหินร้อนๆ

ในรายงานของท่านติรมิซีย์ จากท่านหญิงอุมมุซัลมะห์ รด.ว่า นางได้นำเนื้อย่างส่วนหนึ่งมาให้ท่านนบี ซล. และท่านก็รับประทานมันแล้วจึงไปละหมาดโดยไม่ได้อาบน้ำละหมาดใหม่ ท่านติรมิซีย์กล่าวว่า หะดีษนี้ซอเฮียะห์ (ซอเฮียะห์ติรมิซีย์, 829) เช่นเดียวกันมีรายงานจากท่านอับดุลลอฮ์ บินฮาริษกล่าวว่า เราได้รับประทานเนื้อย่างร่วมกับท่านศาสดาในมัสยิด (ระดับดี อะห์หมัด, 190/4)

จากท่านมุฆีเราะห์ บินชะอ์บะห์กล่าวว่า ข้าพเจ้าได้เป็นแขกรับเชิญร่วมกับท่านศาสดาในคืนหนึ่ง ท่านได้สั่งเนื้อหนึ่งชิ้นนำมาย่างแล้วท่านได้เอามีดมาตัดเนื้อย่างนั้นและแบ่งให้ข้าพเจ้าหนึ่งส่วน แล้วท่านบิลาลก็ได้มาเพื่ออาซานเข้าเวลาละหมาด ท่านจึงได้โยนมีดทิ้งและกล่าวว่า ‘‘เกิดอะไรขึ้นกับเขา’’ (ซอเฮียะห์ อะห์หมัด, 252/4)

เนื้อย่างที่มีประโยชน์มากที่สุดคือเนื้อลูกแกะย่างอายุหนึ่งปี ถัดจากนั้นเป็นลูกวัวที่รูปร่างดีและอ้วนท้วน มันให้ความร้อนและชื้นจนถึงแห้ง ถ้ารับประทานมากจะทำให้เกิดน้ำดีดำ มันให้คุณค่าทางอาหารสำหรับผู้แข็งแรง ผู้สร่างไข้และผู้ป่วยเหมือนๆ กัน เนื้อต้มจะมีประโยชน์กว่าและย่อยง่ายกว่าสำหรับกระเพาะ ทั้งยังมีความชื้นมากกว่าและดีกว่าเนื้อทอดด้วย เนื้อที่แย่ที่สุดคือเนื้อตากแดด และเนื้อย่างบนถ่านหรือบนหินร้อนจะดีกว่าเนื้อที่ย่างบนเปลวไฟ

شحم ไขมัน

ยืนยันในหนังสือ ‘‘มุสนัด’’ จากท่านอนัสเล่าว่า พวกยะฮูดีได้เชิญท่านศาสดามาเป็นแขก พวกเขาได้ให้ขนมปังที่ทำด้วยข้างฟ่างให้ท่านนบี ซล.และไขมันที่ละลายแล้ว (ซอเฮียะห์ อะห์หมัด, 211/3)

ยืนยันใน ‘‘ซอเฮียะห์’’ จากท่านอับดุลลอฮ์ บินมัฆฟัลกล่าวว่า มีถุงไขมันตกลงมาที่ฉันในสงครามคอยบัร ฉันจึงได้ยึดมันไว้และกล่าวว่า ‘‘สาบานด้วยพระนามอัลลอฮ์ ฉันจะไม่ให้มันแก่ใครแม้แต่นิดเดียว แล้วฉันก็ได้ผินหน้าไป ก็พบท่านศาสดา ซล.กำลังหัวเราะอยู่และท่านไม่ได้กล่าวอะไร’’ (ซอเฮียะห์ มุสลิม, 72/1772)

ไขมันที่ดีที่สุดคือไขมันที่มาจากสัตว์ที่โตเต็มที่แล้ว มันให้ความร้อนและชื้นแต่ชื้นน้อยกว่าน้ำมันเนย ด้วยเหตุนี้ถ้าเอาไขมันมาละลายในน้ำมันเนยไขมันจะแข็งตัวก่อน มันมีประโยชน์แก้อาการระคายเคืองของหลอดลมมันจะทำให้หย่อนลง และเน่าเสียง่าย เพื่อต้านผลเสียของมันต้องแก้ด้วยมะนาว เกลือและขิง ไขมันแพะเป็นไขมันที่ทำให้ท้องผูกมากกว่าชนิดอื่น ไขมันแพะตัวผู้จะแยกสลายไวกว่า ไขมันแพะมีประโยชน์ต่อแผลในลำไส้และไขมันของแพะตัวเมียจะมีฤทธิ์เช่นนี้แรงกว่า และการฉีดไขมันเข้าไปจะช่วยลดรอยถลอกและกล้ามเนื้อกระตุกได้

อักษรศอด حرفُ الصاد

صلاة การละหมาด

พระองค์อัลลอฮ์ทรงตรัสว่า

واستعِينواْ بِالصبرِ والصلاةِ وإِنها لَكبِيرةٌ إِلا علَى الْخاشِعِين

ความว่า "และจงช่วยเหลือกันด้วยความอดทนและการละหมาด (ขอพร) แท้จริงมันเป็นสิ่งที่ทำได้ยากนอกจากผู้ที่เกรงกลัว" (อัลบะกอเราะห์, 45) และดำรัสของพระองค์ที่ว่า

يا أَيها الَّذِين آمنواْ استعِينواْ بِالصبرِ والصلاةِ إِن اللّه مع الصابِرِين

ความว่า "โอ้บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงช่วยเหลือกันด้วยความอดทนและการละหมาด (ขอพร) แท้จริงพระองค์อัลลอฮ์นั้นทรงอยู่กับผู้ที่อดทน" (อัลบะกอเราะห์, 153) และคำกล่าวของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ที่ว่า

وأْمر أَهلَك بِالصلاةِ واصطَبِر علَيها لا نسأَلُك رِزقًا نحن نرزقُك والْعاقِبةُ لِلتقْوى

ความว่า "และจงใช้ให้ครอบครัวของเจ้าละหมาดและอดทนที่จะทำมัน เรามิได้ขอโชคลาภจากเจ้าแต่เราคือผู้ให้โชคลาภแก่เจ้า และผลตอบแทนที่ดีจะเป็นของผู้ที่เกรงกลัว" (ตอฮา 132)

ในหนังสือ "สุนัน" รายงานว่า ท่านศาสดา ซล.นั้นถ้าหากมีเรื่องอันใดที่ทำให้ท่านทุกข์ใจท่านก็จะหนีไปละหมาดเพื่อขอความช่วยเหลือและเราได้กล่าวมาแล้วถึงการรักษาโรคให้หายด้วยการละหมาดก่อนที่โรคนั้นจะกำเริบร้ายแรง

การละหมาดเป็นการดึงดูดโชคลาภ เป็นการรักษาสุขภาพ ขับไล่ความชั่วร้าย ขับไล่โรคภัยต่าง ๆ ทำให้จิตใจแข็งแรง ทำให้หน้ามีราศี ทำให้จิตใจผ่องใส ขจัดความเกียจคร้าน ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้ถูกกระตุ้น เพิ่มพลังให้อยู่ตัว ทำให้หน้าอกเปิดขึ้น เป็นสารอาหารสำหรับวิญญาณ เป็นแสงสว่างให้กับหัวใจ เป็นการรักษาความโปรดปรานของอัลลอฮ์ ซบ.ที่มีต่อตัวเรา ป้องกันการลงโทษ ทำให้ได้รับศิริมงคลมากขึ้น ทำให้มารร้ายต้องห่างไกลและได้เข้าใกล้พระผู้ทรงเมตตา

กล่าวโดยรวม การละหมาดมีผลอย่างน่ามหัศจรรย์ยิ่งในการรักษาสุขภาพทั้งร่างกายและหัวใจ ทำให้ทั้งสองอย่างแข็งแรงขึ้นและขับไล่ของเน่าเสียต่าง ๆ จากทั้งสองอย่างนั้น เมื่อคนสองคนเหมือนกัน ได้รับความทุกข์ยากการทดสอบและความป่วยไข้เท่า ๆ กัน คนที่ละหมาดอยู่เสมอนั้นย่อมได้รับผลกระทบน้อยกว่าทั้งในด้านความป่วยไข้และในด้านอารมณ์

การละหมาดมีผลที่มหัศจรรย์อย่างยิ่งในการขับไล่ความชั่วร้ายในโลกนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าหากการทำละหมาดนั้นทำได้อย่างสมบูรณ์ทั้งภายในและภายนอก ไม่มีสิ่งใดจะขับไล่ความชั่วร้ายต่าง ๆ ทั้งโลกนี้และโลกหน้าและดึงดูดสิ่งที่ดี ๆ ทั้งโลกนี้และโลกหน้าได้เท่ากับการละหมาด เคล็ดลับในเรื่องนี้ก็คือการละหมาดนั้นเป็นสายใยที่เชื่อมโยงไปสู่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ผู้ทรงยิ่งใหญ่เกรียงไกร ด้วยพลังเชื่อมต่อระหว่างบ่าวกับพระเจ้าของเขานั่นเอง ประตูแห่งความดีและสิ่งที่ดีทั้งหลายจึงถูกเปิดขึ้นให้กับเขา และประตูแห่งความชั่วร้ายและสาเหตุแห่งความชั่วร้ายต่าง ๆ ก็จะปิดสำหรับเขา ความสำเร็จในสิ่งต่าง ๆ จะผ่านมายังเขาจากพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.พระเจ้าของเขา ด้วยสายใยดังกล่าวการหายเจ็บป่วย การมีสุขภาพดี ความร่ำรวย ความสงบสุข ความเมตตา ความสุขต่าง ๆ ทุก ๆ อย่างจะถูกนำมาสู่เขาอย่างรวดเร็วยิ่ง

صبر ความอดทน

“ความอดทนนั้นคือครึ่งหนึ่งของความศรัทธา” (ระดับอ่อน อบูนอีม 34/5) เนื้อแท้ๆ ของความศรัทธานั้นคือส่วนประกอบระหว่างความอดทนกับความขอบคุณ เช่นที่ชาวสลัฟบางท่านกล่าวว่า “อีหม่านนั้นมีสองส่วน ส่วนหนึ่งคือความอดทน อีกส่วนหนึ่งคือความขอบคุณ” ดังดำรัสของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ที่ว่า

إِن فِي ذَلِك لآياتٍ لكُل صبارٍ شكُورٍ

ความว่า “แท้จริง ในเรื่องนี้มันคือหลักฐานให้สำหรับทุกๆผู้ที่อดทนและขอบคุณ” (อิบรอฮีม, 5)

ความอดทนนั้นคือส่วนหนึ่งของความศรัทธา เสมือนเป็นส่วนศีรษะของร่างกายโดยแบ่งเป็นสามส่วนคือ หนึ่งการอดทนในการทำสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงกำหนดให้ต้องทำดังนั้นต้องไม่ทิ้งมันไป สองการอดทนในการห่างไกลจากสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงห้ามดังนั้นต้องอดทนไม่ทำมัน สามการอดทนต่อการกำหนดสภาวะของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ดังนั้นต้องไม่โกรธหรือไม่พอใจ ผู้ใดทำสามสิ่งนี้ได้สมบูรณ์จึงถือได้ว่ามีความอดทนโดยสมบูรณ์แล้ว

ความรื่นรมย์ของโลกนี้และโลกหน้า ชัยชนะและความสำเร็จจะไม่ถึงผู้หนึ่งผู้ใดนอกจากจะต้องข้ามผ่านสะพานแห่งความอดทนเสียก่อน เช่นเดียวกับที่จะไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดได้เข้าถึงสรวงสวรรค์นอกจากจะต้องข้ามผ่านสะพานซิรอต้อลมุสตะกีมเสียก่อน ท่านอุมัร อิบนิอัลคอตตอบ รด.กล่าวว่า “เราจะมีชีวิตที่ดีที่สุดได้ก็ด้วยความอดทน” เมื่อท่านหวังอยากจะได้รับสิ่งต่างๆ ในโลกนี้อย่างสมบูรณ์แบบ ท่านจะเห็นได้ว่าทุกๆ อย่างนั้นขึ้นอยู่กับความอดทนทั้งสิ้น ถ้าหากท่านพิจารณาดูความบกพร่องที่คนๆ หนึ่งทำขึ้นมาและทำให้เกิดความล้มเหลวแก่ตัวเขาเองท่านจะพบว่าทุกๆ สิ่งนั้นเกิดจากความไม่อดทนทั้งสิ้น ความกล้าหาญ การทำใจให้บริสุทธิ์ ความการุณ ความหวังดีต่อผู้อื่น สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นการอดทนเพียงชั่วยามเท่านั้น

ความเจ็บป่วยในร่างกายและจิตใจของเราที่พบมากที่สุดคือการไม่มีความอดทน ไม่มีสิ่งใดที่จะรักษาสุขภาพทางกายและจิตได้ดีเท่ากับความอดทน มันจะเป็นความแตกต่างกันอย่างใหญ่หลวง ความก้าวหน้าและความยิ่งใหญ่จะไม่มีวันเกิดขึ้นนอกจากจะต้องได้รับความช่วยเหลือจากพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ที่จะทรงช่วยเหลือผู้อดทน แท้จริงพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.นั้นทรงอยู่กับผู้ที่อดทน และพระองค์ทรงรักผู้ที่อดทนพระองค์จะให้ชัยชนะแก่พวกเขาพระองค์จะดีกับพวกเขา

وَلَئِن صبرتم لَهو خير للصابِرين

ความว่า “และหากพวกเจ้าอดทน แน่นอน มันเป็นการดียิ่งสำหรับบรรดาผู้อดทน” (อันนัหลุ, 126) “มันเป็นเหตุที่ทำให้ได้รับชัยชนะ”

يا أَيها الذِين آمنواْ اصبِرواْ وصابِرواْ ورابِطُواْ واتقُواْ اللّه لَعلكُم تفْلِحونَ

ความว่า “โอ้บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงอดทนเถิดและจงต่างอดทนซึ่งกันและกันเถิด จงประจำอยู่ชายแดนและจงเกรงกลัวอัลลอฮ์เถิด หวังว่าพวกเจ้าจะได้รับชัยชนะ” (อาละอิมรอน, 200)

صبر ต้นหางจรเข้

มีรายงานจากท่านอบูดาวูดในหนังสือ “อัลมะรอซีล” จากหะดีษของกอยซ์ บินรอฟิอ์ อัลกอยซีย์ว่า แท้จริงท่านร่อซูล ซล.กล่าวว่า “อะไรในสองสิ่งที่ทำให้หายจากการป่วยไข้ได้ มันคือต้นหางจรเข้ และซัฟฟาอ์”

ในหนังสือ “สุนัน” อบีดาวูด จากหะดีษของอุมมุซัลมะห์กล่าวว่า ท่านศาสดา ซล.ได้เข้ามาหาฉันเมื่อตอนที่ท่านอบูซัลมะห์เสียชีวิต ฉันได้ทำต้นหางจรเข้ไว้ ท่านได้ถามฉันว่า “มันคืออะไรหรือท่านอุมมุซัลมะห์” ฉันได้ตอบว่า

“มันคือต้นหางจรเข้โอ้ท่านศาสดา ไม่มีอะไรดีๆ หรอก” ท่านจึงกล่าวว่า “มันทำให้หน้าเยาว์วัยขึ้น อย่าใช้มันนอกจากเวลากลางคืน” (ระดับอ่อน อบูดาวูด, 2305) และท่านนบี ซล.ได้ห้ามใช้มันในเวลากลางวัน

ต้นหางจระเข้มีประโยชน์มากมายโดยเฉพาะอย่างยิ่งชนิดของอินเดียเอง ช่วยขับไล่กากหรือของเสียจากน้ำดีเหลืองที่อยู่ในสมองและเส้นประสาทตาออกจนหมด เมื่อนำมาทาที่หน้าผากและขมับ โดยนำมาบดรวมกับไขมันจากดอกกุหลาบจะช่วยลดอาการปวดศีรษะ มีประโยชน์ในการรักษาแผลในจมูกและปาก ต้นหางจระเข้ของเปอร์เซียทำให้สมองไวขึ้น ทำให้หัวใจแข็งแรง ขับไล่กากจากน้ำดีเหลืองและเมือกเสลดจากกระเพาะ โดยการดื่มมันสองช้อนร่วมกับน้ำ ถ้าดื่มมันในตอนอากาศเย็นอาจจะทำให้ถ่ายเป็นเลือดได้

صوم การถือศีลอด

การถือศีลอดเป็นโล่ป้องกันภัยจากโรคร้ายของวิญญาณหัวใจและร่างกาย ประโยชน์ของมันมีมากเกินกว่าจะคาดคำนวณ มีผลดีที่น่ามหัศจรรย์ยิ่งต่อการรักษาสุขภาพ มันช่วยละลายกากของเสียที่เหลืออยู่ในร่างกาย ช่วยห้ามใจไม่ให้รับประทานสิ่งที่เป็นอันตรายต่อตัวเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าหากได้ทำอย่างพอดีและด้วยเจตนาที่แน่วแน่ในช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดตามหลักการของศาสนาซึ่งจะเป็นเวลาที่ร่างกายต้องการอย่างที่สุด

การถือศีลอดเป็นการพักกำลังและอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย ทำให้พลังของร่างกายกลับฟื้นคืนมา มันมีคุณสมบัติพิเศษที่ทำให้เกิดผลดีต่อผู้กระทำ เช่นความรู้สึกยินดีในจิตใจทั้งในภายนี้และในภายหน้า มีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้ที่มีธาตุเย็นชื้น ในพวกนี้การถือศีลอดจะช่วยรักษาสุขภาพของเขาได้อย่างดียิ่ง

การถือศีลอดถือเป็นยาอย่างหนึ่งที่ใช้รักษาวิญญาณและร่างกาย เมื่อผู้ถือศีลอดพยายามระมัดระวังการถือศีลอดของเขา ให้ทำแต่สิ่งควรทำทั้งในด้านร่างกายและด้านกฎหมาย เขาจะได้รับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่ทั้งในด้านร่างกายและจิตใจจากการถือศีลอดนั้น จะช่วยหยุดยั้งการเกิดของสารพิษหรือของเสียต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการรับประทานอาหาร จะช่วยลดสารเน่าเสียที่เกิดขึ้นแล้วจากอาหารที่รับประทานเข้าไปในครั้งก่อนๆ การถือศีลอดยังช่วยผู้ถือไม่ให้ต้องทำสิ่งที่ควรงดเว้นและยังช่วยให้ผู้ถือศีลอดนั้นได้เข้าถึงจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของการถือศีลอดอย่างดียิ่ง แท้จริงจุดมุ่งหมายในการถือศีลอดนั้นไม่ใช่เพียงแค่การอดน้ำและอาหารเท่านั้น แต่มันคือการทำงานเพื่ออัลลอฮ์ ซบ.เพียงองค์เดียว เป็นเสมือนโล่กำบังระหว่างบ่าวกับสิ่งที่จะทำอันตรายเขาทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ทั้งในโลกนี้และในโลกหน้า ดังดำรัสของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ที่ว่า

يا أيها الذين آمنوا كُتب عليكم الصيام كما كُتب على الذين من قبلكم لعلكم تتقُونَ

ความว่า “โอ้บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย ท่านทั้งหลายจงถือศีลอดเถิด เช่นที่ได้ถูกบัญชาไว้ในหมู่ชนก่อนๆ พวกเจ้าหวังว่าพวกเจ้าจงมีความเกรงกลัว” (อัลบะกอเราะห์, 183)

และหนึ่งในเจตนารมณ์ของการถือศีลอดก็คือ การเป็นโล่ปกป้องและการป้องกัน มันเป็นการป้องกันที่ยิ่งใหญ่มีประโยชน์อย่างยิ่ง เจตนารมย์อีกอย่างหนึ่งคือ การรวมหัวใจและความตั้งใจทั้งหมดเพื่ออัลลอฮ์ ซบ.องค์เดียว เพิ่มพูนพลังทางจิต เพื่อความรักและความภักดีต่ออัลลอฮ์ ซบ.เพียงองค์เดียว และได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไปแล้วในตอนก่อน

อักษรฎอด حرفُ الضاد

ضب แย้

ยืนยันในหนังสือ ‘‘ซอฮีเฮน’’ จากหะดีษของท่านอิบนิอับบาสเล่าว่า ท่านศาสดา ซล.ได้ถูกถามถึงแย้ที่ถูกนำมาเสนอต่อท่าน แต่ท่านไม่ได้รับประทานมันเนื่องจากมันเป็นสิ่งที่ต้องห้ามหรือเปล่า ท่านศาสดา ซล.ได้ตอบว่า ‘‘ไม่ต้องห้ามหรอก แต่มันไม่ได้มีในแผ่นดินของเผ่าฉัน ฉันรู้สึกว่าไม่อยากกินมัน’’ และแย้ก็ได้ถูกกินต่อหน้าท่านศาสดา และท่านก็มองดูโดยไม่ว่าอะไร ใน ‘‘ซอฮีเฮน’’ จากหะดีษของท่านอิบนิอุมัร รด.เล่าว่า ท่านนบี ซล.กล่าวว่า ‘‘ฉันไม่ได้อนุญาตมันและฉันก็ไม่ได้ห้ามมัน’’

แย้นั้นร้อนและแห้ง เพิ่มพลังทางเพศ เมื่อนำมาบดละเอียดและนำมาวางบนผิวหนังที่มีหนามตำ มันจะดูดหนามออกมาได้

ضُفْدع กบ

ท่านอิหม่ามอะห์หมัดกล่าวว่า กบนั้นไม่อนุญาตให้ทำยา ท่านศาสดา ซล.ได้ห้ามไม่ให้ฆ่ามัน โดยท่านได้หมายถึง หะดีษที่ได้เล่าในหนังสือ ‘‘มุสนัด’’ ของท่านเองว่า จากหะดีษของท่านอุษมาน บินอับดุลเราะห์มาน รด.มีแพทย์ที่ได้กล่าวถึงกบที่ใช้เป็นตัวยาและท่านศาสดา ซล.ได้ห้ามไม่ให้ฆ่ามัน

ท่านเจ้าของหนังสือ ‘‘อัลกอนูน’’ กล่าวว่า ผู้ใดรับประทานเลือดหรือเนื้อของมันจะเกิดก้อนบวมขึ้นที่ร่างกายของเขา สีตัวของเขาจะเปลี่ยนไป จะมีน้ำอสุจิหลั่งจนเสียชีวิต ด้วยเหตุนี้บรรดาแพทย์จึงเลิกการใช้กบเป็นยา เพราะกลัวผลร้ายที่เกิดจากมัน และมันมีสองชนิดคือ กบที่อยู่ในน้ำและกบที่อยู่บนดิน กบที่อยู่บนดินอาจจะมีพิษถึงตายได้ถ้ารับประทานเข้าไป

อักษรฏออ์ حرفُ الطاء

طِيب น้ำหอม

ยืนยันจากท่านศาสดา ซล.กล่าวว่า "สิ่งที่เป็นที่รักยิ่งของฉันในโลกนี้คือ หญิงสาวและน้ำหอม และสิ่งที่เป็นแก้วตาของฉันคือการละหมาด" ท่านศาสดา ซล.ใช้น้ำหอมมาก ท่านรังเกียจกลิ่นเหม็นและจะหนีห่างจากมัน น้ำหอมเป็นอาหารของจิตวิญญาณ มันจะมีพลังมากขึ้นและแข็งแรงขึ้นด้วยกลิ่นหอม เช่นเดียวกับที่อาหารและเครื่องดื่มทำให้ร่างกายแข็งแรงขึ้น ทำให้รู้สึกชื่นใจ เกิดความรักขึ้น มีแต่ข่าวดี เรื่องดีๆ เกิดขึ้น และไม่มีสิ่งที่ไม่ชอบ คนที่เราไม่ชอบนั้นเมื่อปรากฏขึ้นจะทำให้หัวใจหดหู่ หนักใจ พลังจิตจะลดลง เกิดความเศร้าหมอง เกิดความเครียดต่อจิตใจเช่นเดียวกับไข้ที่ทำให้ร่างกายไม่สบาย เช่นเดียวกันกับกลิ่นเหม็นที่ทำให้จิตใจไม่สบาย ด้วยเหตุนี้พระองค์อัลลอฮ์ ซบ. จึงให้บรรดาศอฮาบะห์ของท่านศาสดา ซล.ปราศจากคุณสมบัติที่ทำให้ท่านศาสดาไม่สบายใจ ดังดำรัสของพระองค์ที่ว่า

إِذَا دعِيتم فَادخلُوا فَإِذَا طَعِمتم فَانتشِروا ولاَ مستأْنِسِ لِحدِيثٍ

إِن ذَلِكُم كَانَ يؤذِي النِبي فَيستحِيي مِنكُم والله لاَ يستحِيي مِن الْحق

ความว่า "เมื่อพวกท่านได้รับเชิญ (จากท่านนบี) ก็จงเข้าไป และเมื่อพวกท่านได้รับประทานอาหารเรียบร้อยแล้วก็จงแยกย้ายกันกลับไปอย่านั่งคุยต่อ เพราะการกระทำเช่นนั้นเป็นการทำความรำคาญให้กับท่านนบี ซึ่งอายพวกท่าน (ที่จะบอกให้พวกท่านไป) แต่พระองค์อัลลอฮ์นั้นไม่อายที่จะพูดความจริง" (อัลอะห์ซาบ, 53)

จุดมุ่งหมายคือ น้ำหอมนั้นเป็นสิ่งที่ท่านนบี ซล.รักมากที่สุดอย่างหนึ่ง และมันยังมีผลในการช่วยรักษาสุขภาพ ช่วยขับไล่ความเจ็บปวดและสิ่งไม่ดีทั้งหลายด้วยพลังธรรมชาติของมัน

طِين ดินเหนียว

มีรายงานในหะดีษหลายบทเกี่ยวกับเรื่องของดินเหนียวแต่เป็นหะดีษปลอม ตัวอย่างเช่น "ผู้ใดรับประทานดินเขากำลังจะฆ่าตัวตาย" หรือหะดีษที่ว่า "โอ้ฮุมีรออ์ อย่ารับประทานดินเพราะมันจะทำให้ร่างกายผิดปกติ ทำให้ตัวเหลืองและใบหน้าหมองคล้ำ" ทุกๆ หะดีษที่เกี่ยวกับดินเหนียวนี้เป็นหะดีษปลอมทั้งสิ้น ไม่มีที่มาจากท่านศาสดา

ดินเป็นสิ่งเน่าเปื่อยที่เป็นอันตราย ทำให้เหงื่อไม่ไหล มีธาตุเย็นแห้ง มีพลังแรงทำให้สิ่งอื่นแห้งได้ ทำให้ท้องผูก ไอเป็นเลือดและแผลในปาก

طلح ต้นกล้วย

พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงตรัสว่า

وطَلْحٍ منضودٍ

ความว่า "และต้นกล้วยที่ออกหวีมากมายเป็นชั้นๆ ซ้อนทับกัน" (อัลวากิอะห์, 29)

ปราชญ์ส่วนมากบอกว่า طَلْح คือกล้วย เพราะมันออกลูกเป็นชั้นๆ ซ้อนกันได้ เหมือนกับหวีที่ใช้หวีผม บางท่านบอกว่า หมายถึง ต้นไม้ชนิดหนึ่งที่มีหนามและหนามนั้นถูกแทนที่ด้วยผลไม้ ดังนั้นผลไม้จึงซ้อนกันเป็นชั้นๆ เหมือนกล้วย ความเห็นนี้น่าจะถูกต้องกว่า การที่อธิบายเป็นกล้วยนั้นอาจจะเป็นการเปรียบเทียบของพวกสลัฟรุ่นก่อนๆ ทั้งนี้เพื่อต้องการให้เห็นภาพเท่านั้น ไม่ได้หมายถึงเป็นกล้วยจริงๆ และอัลลอฮ์ ซบ.นั้นทรงรู้ยิ่งกว่า

กล้วยมีธาตุร้อนชื้น กล้วยที่ดีที่สุด คือกล้วยสุกและหวาน มีประโยชน์ในการรักษาอาการระคายเคืองในอก ปอด และบรรเทาอาการไอ รักษาแผลที่ไตทั้งสองข้าง และต่อมลูกหมาก ช่วยขับปัสสาวะ เพิ่มน้ำอสุจิ เพิ่มพลังทางเพศ

ช่วยระบายท้อง ถ้าหากรับประทานก่อนอาหารจะเป็นอันตรายต่อกระเพาะ จะเพิ่มความเหลืองและเมือกเสลด จะแก้ข้อเสียของมันได้โดยใช้น้ำตาลหรือน้ำผึ้งผสม

طَلْع จั่นอินทผลัม

พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงตรัสว่า

والنخلَ باسِقَاتٍ لها طَلْع نضِيد

ความว่า "และต้นอินทผลัมที่สูงลิ่ว มีจั่นเรียงกันเป็นชั้นๆ" (กอฟ, 10) และดำรัสของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ที่ว่า

ونخلٍ طَلْعها هضِيم

ความว่า "และอินทผลัมที่จั่นของมันสุก" (ชุอะรออ์, 148)

จั่นอินทผลัม คือส่วนที่เป็นดอกผลของมัน เมื่อเริ่มขึ้นใหม่ๆ และส่วนที่เป็นเปลือกของมันเรียกว่า "กุฟรอ" หรือเปลือกนั่นเอง จั่นอินทผลัมจะแบ่งเป็นสองชนิดคือ จั่นตัวผู้และจั่นตัวเมีย การผสมเกสรคือการนำเอาเกสรจากตัวผู้ซึ่งเป็นคล้ายผงแป้งนำมาใส่ไว้ในจั่นตัวเมียเพื่อให้เกิดการผสมเกสรระหว่างตัวผู้แล้วตัวเมียนั้น ได้มีรายงานจากท่านมุสลิมในหนังสือ "ซอเฮียะห์" ของเขาว่า จากท่านตอลฮะห์ บินอุบัยดิลลาฮ์ รด.เล่าว่า ข้าพเจ้าได้เดินพร้อมกับท่านศาสดาผ่านไปในสวนอินทผลัมและได้พบกับคนสวนกลุ่มหนึ่งกำลังทำการผสมเกสรอยู่ ท่านจึงถามว่า "พวกท่านทำอะไรกันอยู่" พวกนั้นกล่าวว่า "เราเอาเกสรจากจั่นตัวผู้และนำไปใส่ในตัวเมีย" ท่านนบี ซล.จึงกล่าวว่า "ฉันไม่คิดว่ามันจะมีประโยชน์อะไร" พวกเขาได้ยินดังนั้นพวกเขาจึงเลิกการผสมเกสรไปแต่กลับไม่ได้ผลเลย เมื่อท่านนบี ซล.ทราบท่านจึงกล่าวว่า "แท้จริงที่ฉันได้พูดนั้นเป็นเพียงความคาดคะเนเท่านั้นเอง ถ้าหากมันได้ผลดีก็จงทำต่อไปเถิด แท้จริงฉันก็เป็นมนุษย์ปุถุชน เช่นพวกท่านทั้งหลาย ความคาดคะเนของฉันอาจมีถูกมีผิดได้ แต่ถ้าหากสิ่งที่ฉันกล่าวมาจากอัลลอฮ์ ฉันจะไม่โกหกต่อสิ่งที่อัลลอฮ์ดลใจอย่างเด็ดขาด" (ซอเฮียะห์มุสลิม, 2361)

จั่นอินทผลัมมีประโยชน์ในการกระตุ้นความรู้สึกทางเพศและกระตุ้นการหลั่งของน้ำอสุจิ เมื่อผู้หญิงเอาผงจากจั่นอินทผลัมมารับประทานก่อนจะมีเพศสัมพันธ์จะทำให้เธอมีโอกาสตั้งครรภ์สูงขึ้นมาก มันมีธาตุเย็นและแห้งในระดับสอง ช่วยเพิ่มพลังให้กับกระเพาะ ทำให้กระเพาะแห้ง ทำให้เลือดที่กำลังปั่นป่วนสงบลง และย่อยยาก ผู้ที่รับประทานมันมากๆ จะไม่สามารถทนผลแทรกซ้อนจากการรับประทานนั้นได้นอกจากผู้ที่มีธาตุร้อนเท่านั้น ผู้ที่รับประทานจั่นอินทผลัมมากๆ จึงควรจะรับประทานของหวานชื่อ "جوارشات" ร้อนๆ ร่วมไปด้วย มันทำให้ท้องผูก ทำให้อวัยวะภายในแข็งแรงขึ้น เช่นเดียวกับผลของการรับประทานอินทผลัมดิบและอินทผลัมอ่อน การรับประทานมันมากเกินไปจะทำให้เกิดอันตรายต่อกระเพาะและทรวงอกได้ และอาจทำให้ปวดบิดในท้อง ซึ่งต้องแก้ด้วยการรับประทานน้ำมันเนยหรือสิ่งที่ได้เคยกล่าวไว้ก่อนหน้านี้

อักษรอีน حرفُ العين

عِنَب องุ่น

ในหนังสือ “อัลฆอยลานียาต” จากหะดีษของหะบีบ บินยะซาร จากอิบนิอับบาส รด.กล่าวว่า “ข้าพเจ้าได้พบท่านศาสดา ซล.รับประทานองุ่นที่ปอกเปลือก” ท่านอบูญะอ์ฟัร อัลอะกีลีย์กล่าวว่า ไม่มีหลักฐานในหะดีษนี้ ข้าพเจ้าขอกล่าวว่า ยังมีท่านดาวูด บินอับดุลญับบาร อบูซลีม อัลกูฟีได้รายงานว่า ท่านยะห์ยา อิบนิมุอีนกล่าวว่า มันเป็นหะดีษโกหก

พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ตรัสถึงองุ่นในอัลกุรอ่านไว้หกที่โดยอธิบายถึงว่า มันคือ ความเมตตาของพระองค์ที่มีต่อบ่าวทั้งในโลกนี้และในสรวงสวรรค์ มันเป็นผลไม้ที่ประเสริฐที่สุด มีประโยชน์มากที่สุด สามารถรับประทานได้ทั้งสดและแห้ง ทั้งดิบและสุก มันเป็นผลไม้ ยาชูกำลัง เครื่องปรุงรส เป็นยารักษาโรค เป็นเครื่องดื่ม ธรรมชาติของมันเหมือนกับธรรมชาติของเมล็ดพืช มีธาตุร้อนและชื้น ชนิดที่ดีที่สุดคือชนิดลูกใหญ่น้ำมาก ชนิดสีขาวจะดีกว่าชนิดสีดำในความหวานที่เท่ากัน ให้รับประทานองุ่นที่ทิ้งไว้หลังจากเก็บมาได้สองวันหรือสามวันจะดีกว่าเก็บแล้วรับประทานเลยในวันแรกเพราะมันจะทำให้เกิดลมในท้องเพิ่มขึ้น และให้แขวนพวงองุ่นไว้จนเปลือกบางจะเหมาะที่จะรับประทานมากกว่า ทำให้ร่างกายแข็งแรง สารอาหารในองุ่นจะเหมือนกับในมะเดื่อและลูกองุ่นแห้งเมื่อเอาเมล็ดแข็งของมันออกจะช่วยระบายท้องได้ดีขึ้น ถ้ารับประทานมากเกินไปจะทำให้ปวดศีรษะ สามารถขับไล่พิษของมันโดยใช้ทับทิมฝาดมาแก้

ประโยชน์ขององุ่นนั้นคือ ใช้ระบายท้อง ทำให้อ้วน เป็นสารอาหารที่ดี มันเป็นผลไม้หนึ่งในสามที่เป็นราชาของผลไม้ทั้งปวงที่เหลือได้แก่ มะเดื่อและอินทผลัมสุก

عسل น้ำผึ้ง

ได้กล่าวถึงน้ำผึ้งมาแล้วในบทก่อนๆ ถึงประโยชน์ของมัน ท่านอิบนิญะรีจ และท่านซุฮรีย์กล่าวว่า ท่านจงดื่มน้ำผึ้งเถิด มันช่วยรักษาได้ดี ชนิดดีที่สุดของมันคือ ชนิดสีขาวใสและบริสุทธิ์และหวาน น้ำผึ้งที่มาจากภูเขาหรือต้นไม้จะดีกว่าน้ำผึ้งที่มาจากช่องที่เลี้ยงไว้ นอกจากนี้คุณภาพของน้ำผึ้งยังขึ้นอยู่กับสถานที่ๆ ผึ้งไปหาอาหารของมันด้วย

عجوة อินทผลัมอัจวะห์

รายงานใน “ซอฮีเฮน” จากหะดีษของท่านซะอด์ บินอบีวะกอซ รด.จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า “ผู้ใดตื่นขึ้นมาในตอนเช้าและรับประทานอินทผลัมแห้งอัจวะห์เจ็ดเม็ดทันที วันนั้นพิษใดๆ และเวทย์มนต์ใดๆ ก็ไม่อาจจะทำอันตรายเขาได้”

ใน “สุนันอันนะซาอีย์” และอิบนิมาญะห์ได้รายงานหะดีษจากท่านญาบิรและอบีสอีด รด.จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า “อินทผลัมอัจวะห์นั้นมาจากสวรรค์ มันรักษาพิษต่างๆ ได้ และเห็ดนั้นมาจากมันนา และน้ำของมันเป็นยารักษาตาให้หายได้” (ระดับดี นะซาอีย์, 6715-6718)

บางท่านกล่าวว่า อินทผลัมกล่าวถึงในหะดีษนี้คือ อินทผลัมอัจวะห์ของเมืองมะดีนะห์ ซึ่งเป็นอินทผลัมแห้งที่ยอดเยี่ยมชนิดหนึ่ง เป็นอินทผลัมที่มีประโยชน์มากที่สุดชนิดหนึ่ง มีรสอร่อยที่สุด เพิ่มพลังให้กับร่างกาย นุ่มที่สุด และได้กล่าวถึงประโยชน์ต่างๆ ของอินทผลัมไปแล้วในบทก่อนๆ จึงไม่ขอกล่าวใหม่อีก

عنبر ปลาวาฬ

ได้กล่าวมาแล้วถึงหะดีษของท่านญาบิรใน “ซอฮีเฮน” เรื่องของท่านอบูอุบัยดะห์ที่ได้รับประทานปลาวาฬอยู่ถึงหนึ่งเดือน และพวกเขาได้นำเนื้อส่วนหนึ่งของมันมายังมะดีนะห์และส่งให้ท่านนบี ซล.เป็นหลักฐานชิ้นหนึ่งที่แสดง

ให้เห็นว่า สิ่งที่อยู่ในทะเลนั้นเป็นสิ่งที่อนุญาตให้รับประทานได้ไม่ว่าจะเป็นปลาหรือไม่ และไม่ว่าจะตายโดยไม่ได้ฆ่าหรือไม่ มีการคัดค้านว่าที่อนุญาตนั้นเป็นเพราะว่ามันถูกน้ำทะเลซัดมาเกยตื้นขณะยังมีชีวิตอยู่ต่างหาก หลังจากนั้นมันจึงตายจากขาดน้ำดังนั้นมันจึงเป็นสิ่งที่อนุญาต และการตายของมันนั้นเนื่องจากมันอยู่ห่างจากน้ำนั่นเอง การกล่าวเช่นนี้ไม่เป็นการถูกต้องเพราะแท้ที่จริงพวกเขาเจอมันขณะที่มันตายแล้วอยู่ชายฝั่งต่างหาก พวกเขาไม่ได้เห็นมันตอนที่ยังเป็นอยู่แล้วค่อยๆ ตายจากขาดน้ำอย่างที่กล่าวอ้าง และถ้าหากว่ามันยังมีชีวิตอยู่ขณะที่ทะเลซัดมันขึ้นมาบนฝั่ง แท้จริงเป็นสิ่งที่รู้กันทั่วว่าทะเลนั้นจะซัดสัตว์ที่ตายไม่ใช่สัตว์ที่เป็น เช่นเดียวกันแม้ว่าเป็นไปตามที่เขากล่าวอ้างมันก็ไม่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในการอนุญาตให้กินได้ เพราะจะไม่มีการอนุญาตสิ่งใดๆ โดยยังมีข้อสงสัยอยู่ในข้ออนุญาตนั้น ด้วยเหตุนี้ท่านนบี ซล.จึงห้ามไม่ให้กินสัตว์ที่ล่าได้ถ้าหากผู้ล่าพบว่าสัตว์ที่เขาล่านั้นตายอยู่ในน้ำ เพราะทำให้เกิดความสงสัยในสาเหตุการตายของมันว่าเกิดจากอาวุธหรือเกิดจากจมน้ำตาย

ส่วน عمبر ที่แปลว่า อำพันนั้นคือเครื่องหอมชนิดหนึ่ง ถือเป็นเครื่องหอมที่มีค่าสูงส่งยิ่งชนิดหนึ่ง รองลงมาจากกลิ่นชะมดเชียง แต่เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องที่บางคนถือว่ามันเหนือกว่าชะมดเชียง และให้มันเป็นนายแห่งเครื่องหอมทั้งปวง มีการยืนยันจากท่านนบี ซล.เกี่ยวกับชะมดเชียงว่า “มันเป็นเครื่องหอมที่หอมที่สุด” และจะได้กล่าวถึงคุณสมบัติพิเศษของมันและประโยชน์ของมันต่อไป อินชาอัลลอฮ์ ว่ามันคือเครื่องหอมในสวรรค์และกัษบาน ซึ่งเป็นที่นั่งในสวรรค์ของผู้ที่ซื่อสัตย์นั้นก็ทำจากชะมดเชียงไม่ใช่จากอำพัน

ผู้ที่คิดว่าอำพันดีกว่าชะมดเชียงนั้น เนื่องจากเห็นว่าอำพันจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าเวลาจะผ่านไปนานเท่าไรเหมือนกับคุณสมบัติของทอง ด้วยเหตุนี้จึงถือว่ามันดีกว่าชะมดเชียง แต่อย่างไรก็ตามด้วยคุณสมบัติเพียงอย่างเดียวนี้ย่อมไม่สามารถจะต่อสู้กับคุณสมบัติด้านอื่นๆ ที่ดีกว่าของชะมดเชียงได้

อำพันมีหลายชนิดมีสีมากมายหลายสี มีสีขาว สีเทา สีแดง สีเหลือง สีเขียว สีน้ำเงิน สีดำ และชนิดหลายสี ชนิดที่ดีที่สุดคือสีเทา หลังจากนั้นเป็นสีน้ำเงิน สีเหลืองตามลำดับ สีที่แย่ที่สุดคือสีดำ มีคนคิดเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับรากฐานเดิมของมันว่าเกิดจากอะไร พวกหนึ่งบอกว่า มันคือต้นไม้ชนิดหนึ่งที่โตขึ้นมาจากก้นทะเลลึก และสัตว์เลื้อยคลานในทะเลกลืนมันเข้าไป เมื่อกินจนเมามันก็อาเจียนออกมา และทะเลก็ได้พัดมันมายังชายฝั่ง อีกพวกหนึ่งมีความเห็นว่ามันคือของเสียที่หล่นมาจากฟากฟ้าลงมาในที่เกาะในทะเล และคลื่นในทะเลก็ได้ซัดมันขึ้นมาบนฝั่ง บางคนเห็นว่า มันคือมูลของสัตว์เลื้อยคลานรูปร่างเหมือนวัว บางคนกล่าวว่า มันคือเนยที่เกิดจากเนยของทะเล

เจ้าของหนังสือ “อัลกอนูน”กล่าวว่า คำกล่าวสองความเห็นหลังนั้นห่างไกลจากความจริง แต่มันน่าจะเป็นสิ่งที่ออกมาจากตาน้ำในทะเลมากกว่า ธรรมชาติของอำพันนั้นร้อนและแห้ง เป็นตัวที่ทำให้หัวใจแข็งแรงขึ้น สมองแข็งแรง ความรู้สึกไวขึ้น อวัยวะต่างๆ ทำงานได้ดีขึ้น มีประโยชน์สำหรับคนที่เป็นอัมพาตเป็นง่อยหรืออัมพฤกษ์ที่ใบหน้า หรือโรคที่เกี่ยวกับเมือกเสลด โรคเจ็บกระเพาะที่เย็นหรือเมื่อมีลมแน่นในท้อง รักษาอาการอุดตันต่างๆ โดยการดื่มมันหรือนำมาทาภายนอก ถ้าหากนำมาสูดดมจะมีประโยชน์ในโรคหวัด ปวดศีรษะ ปวดศีรษะจากความเย็น

عُود ไม้หอม กฤษณา

ไม้กฤษณาหรือไม้หอมอินเดียมีสองชนิดคือ ที่ใช้เป็นยาเรียกว่า อัลกุสต์ อย่างที่สองใช้เป็นเครื่องหอม เรียกว่า อะลูวะห์ (Aloe) มีรายงานจากท่านมุสลิมในหนังสือ “ซอเฮียะห์” ของเขาว่า จากท่านอิบนิอุมัร รด.ท่านเคยเผาไม้หอมแห้งร่วมกับการบูรและกล่าวว่า แบบนี้แหละที่ศาสดา ซล.เคยเผา (ซอเฮียะห์มุสลิม, 21/2254) นอกจากนี้ยังมีอีกรายงานหนึ่งกล่าวถึงความเมตตาของอัลลอฮ์ ซบ.ที่มีต่อชาวสวรรค์ว่า “และหม้อเผาเครื่องหอมของเขานั้นมีไม้หอมอยู่”

ไม้หอมมีหลายระดับ ที่ดีที่สุดคืออินเดีย รองลงมาคือที่จีน หลังจากนั้นคือที่กุมารีย์ หลังจากนั้นคือ มันดาลีย์ ชนิดที่ดีที่สุดจะมีสีดำและน้ำเงิน มีน้ำหนักมาก อ้วนใหญ่ ที่ดีน้อยที่สุดคือ ชนิดที่เบาและลอยน้ำได้ บางท่านว่ามันคือ

ต้นไม้ชนิดหนึ่งที่ต้องนำมาตัดแล้วฝังดินไว้หนึ่งปี เมื่อดินย่อยไม้ส่วนที่ไม่มีประโยชน์ออกไปจนหมดแล้วจะเหลือส่วนที่เป็นไม้หอมที่ดีอยู่ซึ่งดินไม่สามารถจะย่อยได้ เปลือกมันจะถูกย่อยจนหมดรวมทั้งส่วนที่ไม่มีน้ำมันหอมอยู่ข้างใน มันร้อนและแห้งระดับสาม สามารถเปิดส่วนที่อุดตันได้ ช่วยสลายลมที่คั่งตามที่ต่างๆ ขับไล่ของเสียที่ชื้น เพิ่มพลังให้กับอวัยวะภายในและหัวใจ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดี มีประโยชน์สำหรับสมอง ทำให้ความรู้สึกไวขึ้น ทำให้ท้องผูก ช่วยรักษาโรคกลั้นปัสสาวะไม่อยู่ ที่เกิดจากความเย็นของกระเพาะปัสสาวะ

ท่านอิบนิซัมยูนกล่าวว่า ไม้หอมนั้นมีหลายชนิด รวมเรียกกันในชื่อว่า อะลูวะห์ ใช้ได้ทั้งภายในและภายนอก สามารถเผาให้เกิดกลิ่นหอมร่วมกับสารอื่นหรือเผาเดี่ยวๆ ก็ได้ การเผาร่วมกับการบูรถือเป็นการให้กลิ่นหอมที่ดี และทั้งสองอย่างนั้นจะเสริมฤทธิ์ที่ดีต่อกัน จะต้านสิ่งที่ไม่ดีของกันและกัน การเผาไม้หอมจะช่วยให้อากาศดีขึ้น ถือเป็นหนึ่งในปัจจัยที่จำเป็นทั้งหกประการที่จะทำให้ร่างกายมีสุขภาพที่ดี

عدس ถั่วอัดส์

มีหะดีษหลายบทเกี่ยวกับถั่วนี้ แต่ทุกๆ อันเป็นหะดีษปลอม ที่น่าเชื่อถือที่สุดคือ มันเป็นสิ่งที่พวกยะฮูดีต้องการที่จะรับประทานมากกว่าการรับประทานอาหารสวรรค์ คือมันนาและซัลวา โดยกล่าวร่วมกับหัวหอมและกระเทียม

ธรรมชาติของมันเป็นเพศหญิง เย็นและแห้ง มีพลังสองอย่างต้านกันเอง อย่างที่หนึ่งทำให้ท้องผูก อีกอย่างหนึ่งทำให้ระบายท้อง เปลือกของมันร้อนและแห้งในระดับสาม มีรสเผ็ดร้อนทำให้ระบายท้อง จุดเด่นของมันอยู่ที่เปลือก ด้วยเหตุนี้การใช้มันอย่างที่ถูกต้องและได้ประโยชน์ที่สุดคือการบดละเอียดทั้งเม็ด ถั่วนั้นย่อยง่ายสำหรับกระเพาะ มีอันตรายน้อย เนื้อในของมันจะย่อยได้ยากเนื่องจากความแห้งและเย็นของมัน เป็นต้นเหตุให้เกิดน้ำดีดำ มันเป็นอันตรายต่อผู้เป็นโรคซึมเศร้าอย่างยิ่ง เช่นเดียวกันยังเป็นอันตรายต่อสายตาและเส้นประสาทด้วย มันทำให้เลือดข้น ผู้ที่เป็นโรคน้ำดีดำสมควรที่จะหลีกเลี่ยงมัน ถ้าใช้มากเกินไปจะทำให้เกิดโรคจากของเน่าเสีย เช่น โรคไม่มีสมาธิและโรคเรื้อน โรคไข้สี่วัน (จะจับไข้ทุกวันที่สี่) ซิลิกและผักขมและการใช้ไขมันมากๆ จะช่วยลดผลร้ายของมันได้ แต่จะแย่ที่สุดเมื่อรับประทานร่วมกับของหวาน เพราะมันจะทำให้เกิดก้อนอุดตันที่ตับได้ ถ้ารับประทานเป็นประจำจะทำให้ตาฝ้าฟาง เพราะมันแห้งมาก ทำให้ปัสสาวะลำบาก ทำให้เกิดก้อนที่เย็นและเกิดลมมาก ชนิดที่ดีที่สุดคือ สีขาว เมล็ดอ้วน และสุกไว ผู้โง่เขลาบางคนกล่าวว่า มันเป็นอาหารที่ท่านนบีอิบรอฮีมทำเลี้ยงแขกของท่าน ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่จริงเพราะอัลกุรอ่านบอกไว้แล้วว่าท่านนบีอิบรอฮีมเลี้ยงแขกของท่านด้วยเนื้อย่าง ท่านบัยฮะกีย์ได้เล่าจากท่านอิสหากกล่าวว่า ท่านอิบนิมุบารอกได้ถูกถามเกี่ยวกับหะดีษที่เกี่ยวกับถั่วอัดส์ว่ามันเป็นถั่วที่ศักดิ์สิทธิ์ในทรรศนะของท่านนบีเจ็ดสิบคน ท่านตอบว่าไม่มีแม้แต่นบีคนเดียว

อักษรเฆน حرفُ الغين

غَيث น้ำฝน

น้ำฝนได้ถูกนำมากล่าวในคัมภีร์อัลกุรอ่านหลายแห่งหลายเรื่องด้วยกัน น้ำฝนเป็นชื่อที่ฟังแล้วรู้สึกชื่นใจ สร้างความยินดีให้กับร่างกายและจิตวิญญาณ เมื่อได้ยินชื่อแล้วรู้สึกยินดี เมื่อได้เห็นฝนตกหัวใจจะอิ่มเอิบ น้ำฝนเป็นน้ำที่ดีที่สุด นุ่มนวลที่สุด มีประโยชน์มากที่สุด มีศิริมงคลมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีเมฆฝนดำทมึนและฟ้าร้องร่วมด้วย มันมักจะตกในเขตภูเขา เป็นน้ำที่ชื้นที่สุดในบรรดาน้ำด้วยกัน เพราะมันไม่ได้อยู่บนพื้นดินนานนักจึงไม่ได้ดูดซึมความแห้งของดินเข้าไปในตัว มันมีการเปลี่ยนแปลงและเน่าเสียได้อย่างรวดเร็วเนื่องจากมันมีความนุ่มนวลและทำปฏิกิริยากับสิ่งอื่นได้ง่ายนั่นเอง

น้ำฝนในฤดูใบไม้ผลิจะนุ่มนวลกว่าน้ำฝนในหน้าหนาวหรือหน้าหนาวนุ่มนวลกว่า ผู้ที่เชื่อว่าน้ำฝนในหน้าหนาวนุ่มนวลกว่า กล่าวว่า ความร้อนจากดวงอาทิตย์ในหน้าหนาวนั้นจะร้อนน้อยกว่าทำให้เกิดการระเหยของส่วนที่นุ่มนวลที่สุดของน้ำทะเลออกมามากกว่า อากาศในหน้าหนาวนั้นจะบริสุทธิ์ปราศจากไอและควันของฝุ่นละอองต่างๆ ที่จะมาปะปนกับน้ำ ด้วยเหตุนี้ทำให้มันนุ่มนวลกว่า บริสุทธิ์กว่า ไม่มีสิ่งใดเจือปน

ผู้ที่เห็นว่าน้ำฝนในฤดูใบไม้ผลินุ่มนวลกว่า กล่าวว่า ความร้อนจะทำให้เกิดการสลายตัวของไอที่หนาทำให้อากาศแตกออกเป็นชิ้นส่วนเล็กๆ ละเอียดและอ่อนนุ่ม น้ำที่ได้จึงเบาและอ่อนนุ่มไปด้วย มีส่วนประกอบของดินน้อยลง และน้ำฝนในช่วงนั้นจะเจอกับต้นไม้พืชพันธ์ต่างๆ ที่กำลังมีชีวิตชีวา อากาศที่ดีพร้อมรับฝนตก

ท่านอิหม่ามชาฟิอีย์ได้รายงานจากท่านอนัส บินมาลิก รด.กล่าวว่า พวกเราอยู่กับท่านศาสดา ซล.และมีฝนตกลงมา ท่านศาสดาก็ได้ถอดเสื้อคลุมของท่านออกและกล่าวว่า “มันเพิ่งมาจากพระผู้เป็นเจ้าใหม่ๆ เลย” และได้กล่าวมาแล้วถึงน้ำฝนและท่านศาสดา ซล.ที่มักจะมองหาศิริมงคลที่มากับน้ำฝนเสมอ

อักษรฟาอ์ حرفُ الفَاء

فَاتِحةُ الْكِتاب ซูเราะห์อัลฟาติหะห์

ซูเราะห์ฟาติหะห์คือแม่บทแห่งอัลกุรอ่านทั้งหมด มีการสรรเสริญถึงเจ็ดอย่าง เป็นสิ่งที่ทำให้หายจากโรคต่างๆ ได้อย่างสนิท เป็นยาที่มีประโยชน์ เป็นเวทย์มนต์ป้องกันที่ได้ผลแน่นอน เป็นกุญแจแห่งความร่ำรวยและความสำเร็จ ทำให้มีกำลังขับไล่ความเศร้าหมองความขมขื่นและความกลัว ความเสียใจต่างๆ ทั้งหมดนี้ สำหรับผู้ที่รู้จักขอบเขตพลังของมัน และสามารถนำพลังนั้นมาใช้ได้อย่างเต็มที่ รู้ว่ามันเป็นสิ่งที่จะขจัดโรคร้ายให้หายไปจากเขาได้ รู้ซึ้งถึงพลังเร้นลับของมันที่สามารถทำได้

เมื่อบรรดาศอฮาบะห์บางคนประสบกับสิ่งเหล่านี้ด้วยตัวเอง เมื่อเขาเป่ามนต์ด้วยฟาติหะห์ลงบนบริเวณที่ถูกแมลงป่องกัดต่อยเขาก็หายเจ็บขึ้นมาทันที ท่านนบี ซล.ได้ถามเขาว่า "ท่านรู้ได้อย่างไรว่าฟาติหะห์นั้นเป่าเป็นเวทมนต์ได้" และผู้ใดเล่าที่จะช่วยให้เขาประสบความสำเร็จและช่วยให้เขามีอำนาจแห่งการมองเห็นลึกซึ้งเข้าไปถึงพลังเร้นลับของซูเราะห์นี้ และสิ่งใดเล่าที่เขามอบความเชื่อถือเป็นหนึ่งเดียวไว้ให้ สิ่งใดเล่าที่เขารู้จักทั้งตัวทั้งชื่อและคุณลักษณะคุณสมบัติที่แท้จริงของมัน สิ่งใดเล่าที่จะทำให้กฎเกณฑ์ต่างๆ ทำให้การกำหนดสภาวะและคำมั่นสัญญาต่างๆ นั้นเป็นจริงขึ้นมา ทำให้เห็นถึงความเป็นพระผู้เป็นเจ้าและพระผู้ปกครองแห่งสากลโลก ความสมบูรณ์ในการมอบหมายการงานทุกๆ อย่างต่อพระองค์ พระองค์คือผู้ที่ควรค่าแห่งการสรรเสริญทั้งมวล ด้วยพระหัตถ์ของพระองค์นั้นความดีต่างๆ ก็บังเกิดขึ้น ทุกๆ สิ่งย่อมกลับไปหาพระองค์เสมอ การขอของผู้ที่ขาดแคลนเพื่อขอทางนำซึ่งเป็นหนทางที่จะพาเขาไปสู่ความสุขอันสถาพร ความรู้ถึงความสัมพันธ์กันของความหมายต่างๆ การขับไล่สิ่งชั่วร้ายต่างๆ ไป การลงโทษ การให้ความเมตตาต่างๆ จะไม่เกิดขึ้นถ้าไม่ได้รับอนุมัติจากพระองค์ สิ่งเหล่านี้แหละที่จะช่วยเขาให้รอดพ้นจากโรคร้ายต่างๆ และเวทย์มนต์ดำต่างๆ จะช่วยเปิดประตูแห่งความดีให้แก่เขา ขับไล่ความชั่วร้ายต่างๆ และสาเหตุของมันให้แก่เขาทั้งหมด

การจะรู้แจ้งเช่นนี้เป็นเรื่องที่จะต้องใช้ความคิดสติปัญญาที่สูงส่งขึ้นอีกระดับหนึ่งกว่าปกติ มีศรัทธาสูงกว่าปกติ และข้าพเจ้าขอสาบานด้วยพระนามของพระเจ้าว่า ข้าพเจ้าไม่พบคำพูดไม่ดีหรือคำสาปแช่งคำใด หรือการทำอุตริที่เสียหายอันใดที่อัลฟาติหะห์จะขับไล่มันไม่ได้ และทำให้มันสลายไป ฟาติหะห์จะทำให้มันกลายเป็นสิ่งที่ดีขึ้นได้เอง

การงานของหัวใจทุกๆ อย่าง การป่วยไข้และความทุกข์ต่างๆ จะสามารถใช้ฟาติหะห์เพื่อเป็นกุญแจเปิดประตูแห่งการรักษาได้ ขอสาบานด้วยพระผู้เป็นเจ้า แท้จริงฟาติหะห์ของพระองค์นั้นยิ่งใหญ่กว่าเหนือกว่าสิ่งเหล่านั้น ถ้าหากบ่าวนั้นได้รู้ซึ้งและจับมันไว้ให้มั่น ให้ใช้สติปัญญาก่อนจะอ่านมันก็จะทำให้หายป่วยอย่างสมบูรณ์ยิ่ง เป็นเกราะป้องกันที่ยิ่งใหญ่ เป็นแสงสว่างที่ชัดแจ้ง ต้องเข้าใจมันและเข้าใจข้อบังคับของมันอย่างชัดเจน อย่าได้เอาไปทำในสิ่งที่อุตริหรือสิ่งที่เป็นการตั้งภาคีเพื่อจะได้ไม่ประสบโรคต่างๆ ทั้งร่างกายและจิตใจ

ฟาติหะห์ยังเป็นกุญแจที่ยิ่งใหญ่ที่จะเปิดคลังแห่งมหาสมบัติในโลกนี้เช่นเดียวกับคลังมหาสมบัติในโลกหน้า แต่อย่างไรก็ตามไม่ใช่ทุกๆ คนที่จะสามารถจะใช้กุญแจนี้เปิดคลังมหาสมบัติได้ ถ้าหากผู้ที่ต้องการเปิดคลังนี้เข้าใจถึงเคล็ดลับของซูเราะห์นี้ รู้ซึ้งถึงความหมายของมันอย่างชัดเจน และใช้เปิดอย่างมีสัมมาคารวะเขาก็จะได้พบหนทางที่จะเปิดคลังมหาสมบัติที่ต้องการอย่างแน่นอน และเราไม่ได้กล่าวเรื่องนี้แบบคาดคะเนเอาเองหรือพูดเกินไป แต่มันคือความจริงแท้ แต่พระผู้เป็นเจ้านั้นด้วยวิทยปัญญาที่สูงส่งของพระองค์ได้ปกปิดความลับของมันไว้จากจิตใจของคนส่วนมากในโลกนี้ เช่นเดียวกับที่ได้ปกปิดความลับเกี่ยวกับคลังมหาสมบัติในโลกนี้จากคนทั่วๆ ไป คลังสมบัติในโลกนี้ถูกซ่อนไว้ไม่ให้มนุษย์รู้ ล้อมรอบไปด้วยมารร้ายที่พำนักอยู่ระหว่างมนุษยชาติและคลังสมบัติดังกล่าว หัวใจที่ดีและบริสุทธิ์เท่านั้นที่จะสามารถทำให้มารร้ายเหล่านี้แพ้พ่ายได้ ด้วยอาวุธคือความเชื่อถือศรัทธาอันบริสุทธิ์ใจ ซึ่งมารร้าย

ใดๆ ไม่อาจจะต้านทานได้ แต่อย่างไรก็ตาม จิตวิญญาณของคนทั่วๆ ไปในโลกไม่ได้บริสุทธิ์ถึงขั้นนั้น ดังนั้นพวกเขาจึงไม่สามารถจะต่อสู้หรือทำลายมารร้ายให้แพ้พ่ายไปได้ พวกเขาจึงไม่ได้ครอบครองมหาสมบัติดังกล่าว

فَاغِية ดอกเฮนนา

มันคือดอกไม้ของเฮนนา มันเป็นน้ำหอมที่ดีที่สุดชนิดหนึ่ง มีรายงานจากท่านบัยหะกีย์ในหนังสือ "ชะอ์บุลอีมาน" ของเขา จากหะดีษของท่านอับดุลลอฮ์ บินบะรีดะห์ จากพ่อของเขา เป็นหะดีษมัรฟัวอ์ กล่าวว่า "นายแห่งกลิ่นหอมทั้งในโลกนี้และโลกหน้า คือดอกเฮนนา" (ระดับอ่อน บัยหะกีย์, 5914) มีรายงานจากท่านอนัส บินมาลิก รด.กล่าวว่า กลิ่นหอมที่ท่านนบี ซล.รักมากที่สุด คือดอกเฮนนา และอัลลอฮ์ ซบ.เท่านั้นที่ทรงรู้ว่าหะดีษทั้งสองนั้นจริงหรือไม่ เพราะเราไม่อยากยืนยันความถูกต้องในสิ่งที่เกี่ยวกับท่านศาสดา ซล.ในสิ่งที่เราไม่รู้แน่

มันมีธาตุเป็นกลางๆ ระหว่างความร้อนและแห้ง ทำให้ท้องผูกได้บ้าง เมื่อนำมันมาวางไว้ระหว่างชั้นของเสื้อผ้าขนสัตว์ มันจะป้องกันผ้าขนสัตว์เหล่านั้นจากมอดและแมลงได้ น้ำมันของมันนำมาทาช่วยให้อวัยวะอ่อนตัวและเส้นประสาทคลายตัวได้ ช่วยในโรคอัมพาตและกล้ามเนื้อยึด

فِضة เงิน

ยืนยันจากหะดีษว่า ท่านศาสดา ซล.นั้นเคยมีแหวนทำด้วยเงินและฝังเงินที่หัวแหวนด้วย (ซอเฮียะห์ บุคอรี, 5870) และปลอกดาบของท่านก็เป็นเงิน (ซอเฮียะห์อบีดาวูด, 2584) และไม่ถูกต้องที่จะห้ามใส่เสื้อผ้าที่ทำด้วยเงินหรือประดับประดาด้วยมัน แต่ถูกต้องที่จะกล่าวว่า ห้ามดื่มจากภาชนะที่ทำด้วยเงิน (ซอเฮียะห์ บุคอรี, 5633) และบทที่เกี่ยวกับการใช้ภาชนะนั้นแคบกว่าบทที่เกี่ยวกับการสวมใส่หรือประดับประดาเสื้อผ้า ด้วยเหตุนี้จึงอนุญาตให้หญิงสาวใส่เสื้อผ้าหรือประดับประดามันด้วยเงินได้ แต่ห้ามไม่ให้ใช้ภาชนะที่ทำด้วยเงินและไม่จำเป็นที่การห้ามใช้ภาชนะจะรวมไปถึงการสวมใส่เสื้อผ้าด้วย ในหนังสือ "สุนัน" กล่าวว่า "และในส่วนเงินนั้นจงเล่นกับมันตามที่ท่านต้องการ" (ระดับดี สุนันอบูดาวูด, 4236) ดังนั้นการห้ามมันจึงต้องมีหลักฐานมายืนยันที่ชัดเจน ไม่ว่าจะด้วยคำพูดของท่านนบี ซล.หรือเป็นความเห็นร่วมของนักปราชญ์ (อิจมาอ์) หรือมิเช่นนั้นก็จะต้องเกิดจากหัวใจที่ไม่ชอบใช้มัน และท่านนบี ซล.นั้นท่านเคยกำทองอยู่ในมือหนึ่งและอีกมือหนึ่งกำผ้าไหมไว้และกล่าวว่า "ทั้งสองอย่างนี้เป็นสิ่งต้องห้ามสำหรับประชาชาติชายของฉัน แต่เป็นสิ่งอนุญาตสำหรับประชาชาติหญิง" (ซอเฮียะห์ อบูดาวูด, 4057)

เงินนั้นเป็นเคล็ดลับอันหนึ่งในโลกนี้จากหลายๆ สิ่งของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ. มันเป็นเครื่องรางของขลังที่ทำให้ผู้ที่ครอบครองได้ในสิ่งที่ต้องการและได้มีศศักดิ์ตำแหน่งที่สูงส่งในหมู่มวลมนุษย์ ผู้ที่ครอบครองมันอยู่จะตกเป็นเป้าสายตาในระหว่างพวกเขานั้น ทำให้เป็นคนยิ่งใหญ่ขึ้นในสายตาพวกเขา ทำให้ได้ตำแหน่งที่ดี ไม่มีประตูใดที่เงินเปิดไม่ได้ ผู้ที่อยู่ใกล้ๆ เขาก็ไม่เคยเบื่อหน่าย ไม่มีใครรู้สึกลำบากที่ต้องอยู่ด้วยทุกๆ นิ้วจะชี้มาที่เขา เมื่อใดที่เขาพูดทุกๆ คนก็จะเงี่ยหูฟัง เมื่อใดที่เขาขออภัยมันก็จะได้รับการอภัยในทันที เมื่อเขาพูดทุกคนก็เพียงพอไม่มีใครสงสัยอีก ไม่มีอะไรผิดพลาด แม้ว่าจะแก่ชราผมขาวก็จะกลายเป็นสวยงามเหมือนหนุ่มสาวในสายตาพวกเขา

มันคือยารักษาที่มีประโยชน์ในโรคซึมเศร้า ขมขื่น เสียใจ โรคหัวใจอ่อนแอ ใจสั่น มันถูกใช้เป็นส่วนผสมของยาบางชนิด มีคุณสมบัติช่วยดูดของเสียที่เกาะอยู่ในหัวใจออกมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อนำมาผสมกับน้ำผึ้งบริสุทธิ์และหญ้าฝรั่น ธาตุของมันแห้งและเย็นแต่สามารถให้กำเนิดความร้อนและความชื้นได้ และสรวงสวรรค์ที่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงเตรียมไว้ให้บรรดานบีของพระองค์ในวันสิ้นโลกนั้นมีสี่แห่งคือ สองสวรรค์ที่ทำจากทองและสองสวรรค์ที่ทำจากเงิน ทั้งภาชนะการประดับประดาและสิ่งที่อยู่ในสวรรค์นั้นทั้งหมดล้วนเป็นเงินเป็นทอง

ได้ยืนยันไว้ในหนังสือ "ซอเฮียะห์" จากหะดีษของอุมมุซัลมะห์ โดยท่านนบีได้กล่าวไว้ว่า "ผู้ที่ดื่มจากภาชนะที่เป็นเงินและทองนั้น แท้จริงเขากำลังนำไฟนรกเข้าในท้องของเขา" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5634) และท่านได้กล่าวไว้อีก

เช่นกันว่า “จงอย่าดื่มจากภาชนะเงินและทอง และอย่ากินจากจานที่ทำด้วยเงินและทอง เพราะภาชนะชนิดนั้นเป็นของพวกเขาในโลกนี้และเป็นของพวกท่านในโลกหน้า” (ซอเฮียะห์ บุคอรี, 5426)

กล่าวกันว่าเหตุผลที่ห้ามนั้นเนื่องจากมันเป็นแร่ธาตุที่มีน้อย ถ้าหากนำมาใช้เป็นภาชนะแล้วจะทำให้ไม่สามารถนำไปใช้ในด้านอื่นๆ เป็นการทำให้ภูมิปัญญาที่พระผู้เป็นเจ้าประสงค์จะให้เกิดจากธาตุเงินเหล่านี้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับมนุษย์ในด้านอื่นๆ ต้องหมดไปด้วย บางท่านว่า เหตุผลที่ห้ามนั้นเนื่องจากไม่อยากให้มีการโอ้อวดหรือลำพอง บางท่านก็ว่า เหตุผลเพื่อไม่ให้เป็นการทำร้ายจิตใจผู้ที่ยากจนเมื่อเขาได้เห็นมัน

เหตุผลเหล่านี้เป็นเพียงแค่การอ้างเหตุผลเท่านั้น อาทิเช่น ในเหตุผลที่ว่าห้ามเพราะกลัวว่าธาตุเงินจะไม่พอนั้นก็ควรจะห้ามการประดับประดาด้วยเงินไปด้วย และจะให้เงินได้แค่ในลักษณะแท่งโลหะ แต่ตามหลักศาสนาจริงๆ แล้วไม่ใช่เช่นนั้น ส่วนเหตุผลที่ว่า ไม่ต้องการให้มีการโอ้อวดหรือลำพองนั้น การโอ้อวดหรือลำพองเป็นสิ่งที่ต้องห้ามอยู่แล้วไม่ว่าด้วยประการใดๆ และเป็นการทำร้ายจิตใจผู้ยากไร้นั้น ความจริงหัวใจของพวกเขานั้นถูกทำร้ายอยู่แล้วในสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ตัวเขา เช่นบ้านที่กว้างขวาง สวนที่ใหญ่โตหรือเสื้อผ้าที่หรูหรา อาหารที่เอร็ดอร่อยและอื่นๆ อีกมากมายที่เป็นสิ่งที่อนุญาตตามหลักการศาสนา ดังนั้นเหตุผลเหล่านี้จึงถือว่ายังบกพร่องอยู่เพราะไม่สอดคล้องกับเหตุผลที่เป็นจริงเท่าไร

และคำตอบที่ถูกต้องของเหตุผลในการห้ามก็คือ การใช้สิ่งของที่ทำด้วยเงินทองจะทำให้สภาพของจิตใจเปลี่ยนไป ทำให้เกิดการปฏิเสธอัลลอฮ์ ซบ. ปฏิเสธการเคารพบูชาพระองค์ ด้วยเหตุนี้ท่านศาสดาจึงได้บอกว่าสิ่งเหล่านี้เป็นของพวกผู้ปฏิเสธในโลกนี้ เนื่องจากเขาไม่ได้มีส่วนกระทบกับการไม่เคารพบูชาพระเจ้าแต่อย่างใดเพราะเขาไม่ได้เคารพอยู่แล้ว แต่สำหรับผู้ที่เคารพบูชาพระเจ้าอยู่สิ่งนี้จึงเป็นสิ่งที่ต้องห้ามในโลกนี้ แต่จะได้คืนมาในโลกหน้าแทน และอัลลอฮ์ ซบ.เท่านั้นผู้ทรงรู้ยิ่งกว่า

อักษรกอฟ حرفُ القَاف

قُرآن อัลกุรอ่าน

พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงตรัสไว้ว่า

ونُنزلُ مِن القُرآنِ ما هو شِفَاء ورحمةٌ للمؤمِنِ

ความว่า "และเราได้ให้ลงมาจากอัลกุรอ่านนั้น ในสิ่งที่ทำให้หายจากความเจ็บป่วยและสิ่งที่เป็นความเมตตาต่อบรรดาผู้ศรัทธา" (อัลอิสรออ์, 82)

เป็นการถูกต้องที่จะกล่าวว่า คำว่า "مِن" ในอายะห์นี้เป็นการบอกให้ทราบถึงชนิด ไม่ได้เป็นการแบ่งส่วนและดำรัสของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ที่ว่า

يا أيها الناس قَد جاءتكُم موعِظَةٌ من ربكُم وشِفَاء لما فِي الصدورِ

ความว่า "โอ้บรรดามนุษย์เอ๋ย ได้ส่งมายังเจ้าคือคำแนะนำจากพระผู้เป็นเจ้าของพวกเขา และสิ่งที่ทำให้หายเจ็บป่วยในอกของพวกเขา" (ยูนุส, 57)

อัลกุรอ่านคือสิ่งที่ทำให้หายป่วยไข้ได้อย่างสมบูรณ์ยิ่ง เหนือกว่ายาใดๆ ทั้งปวง ทั้งในทางร่างกายและจิตใจ เป็นยาแห่งโลกนี้และโลกหน้า แต่ก็ไม่ใช่ทุกคนที่สามารถจะหายได้ด้วยอัลกุรอ่าน ถ้าหากผู้ป่วยนั้นเป็นคนดีก็สามารถจะรักษาให้หายด้วยกุรอ่านได้ โดยจะต้องมีตัวสนับสนุนได้แก่ความซื่อสัตย์ ศรัทธา การยอมรับอย่างเต็มใจ การยึดมั่นอย่างแข็งแกร่งต่ออัลกุรอ่าน เช่นนี้จะรักษาให้หายได้แน่นอน และไม่มีโรคใดๆ ต้านทานได้อย่างเด็ดขาด เป็นไปได้อย่างไรที่โรคนั้นจะสามารถต่อต้านดำรัสของพระผู้เป็นเจ้าแห่งชั้นฟ้าและแผ่นดิน คำที่เมื่อลงมาบนภูเขามันก็จะต้องแตกกระจายออก หากลงมาบนผืนดิน ผืนดินก็จะถูกฉีกออกเป็นส่วนๆ ไม่มีโรคใดๆ ของจิตใจและร่างกายนอกจากอัลกุรอ่านจะได้บอกไว้แล้วถึงต้นเหตุวิธีการรักษามันและวิธีป้องกันมัน ในสำหรับผู้ที่พระผู้เป็นเจ้าได้เปิดเผยจิตใจของเขาให้เข้าใจในความเร้นลับของอัลกุรอ่านนี้ และเราได้กล่าวมาแล้วในตอนเริ่มต้นของหนังสือเล่มนี้ว่า มีคำอธิบายและชี้แนะอยู่ในอัลกุรอ่านถึงหลักการเบื้องต้นทางการแพทย์ที่สำคัญ ซึ่งอัลกุรอ่านได้ชี้นำเป็นแนวทางไว้ นั่นก็คือการรักษาสุขภาพและการห้ามกินของแสลง การขับไล่ของเสียที่จะทำให้เกิดอันตรายออกจากร่างกาย และเราได้ยกหลักฐานมากล่าวไว้เป็นโรคๆ โดยละเอียดไปแล้วในตอนต้น ส่วนยาสำหรับโรคทางจิตใจนั้นได้ถูกกล่าวไว้โดยเอกเทศแยกจากส่วนอื่นๆ กล่าวถึงสาเหตุของมัน โรคของมันและการรักษามัน พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงตรัสว่า

أولَم يكْفِهم أنا أنزلْنا علَيك الكِتاب يتلَى علَيهم

ความว่า "พวกเขาไม่ได้เพียงพอหรอกหรือ ที่เราได้ให้อัลกุรอ่านลงมาแก่ท่าน และได้ถูกอ่านให้พวกเขาฟัง" (อัลอังกะบูต, 51)

และผู้ใดที่ไม่สามารถรักษาให้หายได้ด้วยอัลกุรอ่าน พระองค์อัลลอฮ์ก็ไม่ให้เขาหายอีก ผู้ใดที่ไม่เพียงพอเพียงอัลลอฮ์องค์เดียวพระองค์อัลลอฮ์ก็ไม่เพียงพอเขาเช่นกัน

قِثاء แตงร้าน

มีความเย็นและชื้นระดับสอง ช่วยดับร้อนในกระเพาะและบริเวณอักเสบ เน่าเสียยาก มีประโยชน์ในโรคปวดกระเพาะปัสสาวะ กลิ่นของมันมีประโยชน์ในโรคอ่อนเพลีย ใจสั่น เมล็ดของมันช่วยขับปัสสาวะ ใบของมันเมื่อนำมาทำนาบจะช่วยในแผลสุนัขกัด มันถูกขับออกจากกระเพาะได้ช้ามาก ความเย็นของมันเป็นอันตรายต่อกระเพาะบางชนิด ดังนั้นจึงควรใช้แตงกวาร่วมกับสิ่งอื่นที่ช่วยทำลายความเย็นและชื้นของมันได้ เช่นดังที่ท่านศาสดา ซล.ได้กระทำเมื่อ

ท่านรับประทานมันร่วมกับผลอินทผลัมสุก ถ้าหากรับประทานร่วมกับอินทผลัมแห้งหรือองุ่นแห้งหรือน้ำผึ้งก็ทำให้มันสมดุลได้

قُسط وكُست คอสตัส (พืชตระกูลขิง ข่า)

มีความหมายอย่างเดียวกันในหนังสือ "ซอฮีเฮน" จากหะดีษของท่านอนัส รด.จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า "สิ่งที่ดีสำหรับรักษาพวกท่านคือ การกรอกเลือด และคอสตัส" ใน "มุสนัด" จากหะดีษของท่านอุมมุกอยซ จากท่านนบี ซล. กล่าวว่า "พวกท่านจงใช้คอสตัสจากอินเดีย เพราะมันมีพลังรักษาถึงเจ็ดอย่าง หนึ่งในนั้นคือโรคเจ็บสีข้าง"

มันมีสองชนิด คือชนิดสีขาวที่เรียกกันว่าคอสตัสทะเล อีกชนิดหนึ่งเรียกว่าคอสตัสอินเดียซึ่งจะร้อนกว่า ส่วนสีขาวนั้นอ่อนกว่า ทั้งสองชนิดมีประโยชน์อย่างยิ่ง ทั้งสองชนิดนี้มีธาตุร้อนแห้งระดับสาม ทำให้เสลดแห้ง ตัดโรคหวัด ถ้าหากนำมาดื่มจะมีประโยชน์ในผู้ป่วยโรคตับ กระเพาะที่อ่อนแอจากความเย็นจากไข้ตามเวลาไข้สี่วัน ใช้ตัดอาการเจ็บสีข้าง มีประโยชน์ในการแก้สารพิษ ถ้านำมาทาหน้าโดยผสมรวมกับน้ำและน้ำผึ้งจะช่วยรักษากระและจุดด่างดำบนใบหน้า กาเลนกล่าวว่า มันมีประโยชน์ในโรคบาดทะยัก โรคเจ็บสีข้างและรักษาจุดบนใบหน้า

แพทย์ที่โง่เขลาจะไม่รู้ว่า ประโยชน์อย่างหนึ่งของคอสตัสคือ การรักษาโรคเจ็บสีข้างและได้ปฏิเสธมัน ถ้าเขาได้อ่านจากที่กาเลนเขียน พวกโง่เขลาเหล่านี้คงจะได้สำนึกถึงความจริงและยังมีแพทย์อีกหลายคนที่ได้กล่าวถึงคอสตัสว่า มันสามารถรักษาเสมหะที่มากเกินจากโรคเจ็บสีข้างได้

ได้กล่าวมาแล้วว่า การแพทย์ทั่วไปเมื่อนำมาเทียบกับการแพทย์ตามแนวทางของท่านนบี ซล.มันก็เช่นเดียวกับการเปรียบเทียบระหว่างผู้ง่อยเปลี้ยเสียขากับแพทย์ที่เก่ง ๆ นั่นเอง ผู้ที่รักษาโดยมีการดลใจจากอัลลอฮ์พระผู้เป็นเจ้าเมื่อเปรียบกับผู้ที่รักษาโดยการทดลองและเทียบเคียงย่อมมีความแตกต่างกันอย่างมากมายเทียบกันไม่ได้

ถ้าหากพวกโง่เขลาเหล่านี้พบว่า ยารักษาโรคเหล่านั้นเป็นคำพูดที่มาจากพวกแพทย์ยะฮูดีหรือนัสรอนีย์หรือพวกมุชริก เขาก็จะเชื่อโดยฉับพลันทันทีโดยไม่ต้องรอดูผลการทดสอบของเขาก่อน แต่เราไม่อาจจะปฏิเสธเช่นกันว่า ความเคยชินของชนกลุ่มหนึ่งย่อมมีผลทำให้การตอบสนองต่อยาของพวกเขาไม่เหมือนกัน ทำให้เขาไม่ได้รับประโยชน์จากยาบางอย่าง ผู้ใดที่เคยชินกับยาหรืออาหารบางอย่างสิ่งนั้นก็จะมีประโยชน์กับเขาเหมาะสมกับเขา แต่ถ้าไม่คุ้นชินก็จะไม่เกิดประโยชน์

คำพูดของบรรดาแพทย์ใหญ่ที่เก่งกาจแม้จะถือเป็นคำตัดสินได้ แต่ก็เป็นเพียงเฉพาะบางชนิดของคนและบางเวลา บางสถานที่ และบางความเคยชินเท่านั้น ไม่ได้หมายถึงทั้งหมดทุกคน ทุกสถานที่และทุกเวลา และถ้าหากเราถือตามนี้ก็ไม่ทำให้ความรู้ของแพทย์ท่านนั้นด้อยลงแต่ประการใด ถ้าการรักษานั้นไม่ได้เป็นไปตามที่เขากล่าวทั้งหมดในสถานการณ์หนึ่ง ๆ การรักษาของศาสดา ซล.ก็เช่นกัน ผู้ซึ่งซื่อสัตย์กล่าวแต่คำสัตย์ในขณะที่จิตใจของมนุษย์อื่นยังอยู่ในความโง่เขลาและทุจริต นอกจากผู้ที่อัลลอฮ์ทรงช่วยเหลือเขาด้วยจิตใจที่เปี่ยมด้วยศรัทธาและนำแสงสว่างให้เขาได้เห็นถึงทางนำที่แท้จริง

قَصبُ السكر อ้อย

มีรายงานจากหะดีษซอเฮียะห์อันหนึ่งเกี่ยวกับอ่างเก็บน้ำแห่งหนึ่งว่า "น้ำของมันหวานกว่าน้ำตาล" (ซอเฮียะห์มุสลิม, 36/2300) และข้าพเจ้าไม่พบรายงานอื่น ๆ อีกที่เกี่ยวกับน้ำตาลนอกจากรายงานนี้

น้ำตาลเป็นของใหม่ที่แพทย์รุ่นก่อน ๆ ไม่เคยพูดถึงหรือรู้จักมันหรือผสมมันในเครื่องดื่มต่าง ๆ พวกเขารู้จักแต่น้ำผึ้ง และนำน้ำผึ้งนั้นมาผสมทำยารักษาโรค

น้ำตาลอ้อยเป็นของร้อนชื้น ช่วยแก้ไอได้ ลดความชื้นในร่างกาย ในต่อมลูกหมากและหลอดลม มันเป็นตัวทำละลายที่ดีกว่าน้ำตาลธรรมดา ช่วยแก้อาเจียน ขับปัสสาวะ เพิ่มความรู้สึกทางเพศ ท่านอัฟฟาน อิบนิมุสลิม อัซซอฟฟาร กล่าวว่า "ผู้ใดดูดหรือจิบน้ำอ้อยหลังอาหาร เขาจะมีความสุขตลอดวัน" นอกจากนี้มันยังมีประโยชน์ในการรักษาอาการระคายเคืองในคอ หน้าอกหรือหลอดลมด้วย โดยนำมาปิ้งหรือย่าง และมันยังทำให้เกิดลมในท้องอย่างมากจึงต้องปอกเปลือกและล้างด้วยน้ำร้อน น้ำตาลอ้อยจะมีธาตุร้อนชื้นจากความเห็นของคนส่วนใหญ่ แต่มีบางท่านกล่าวว่ามันมีธาตุเย็น

ชนิดดีที่สุดของมันคือ สีขาวใสเป็นมัน อ้อยที่เก่าจะนุ่มนวลกว่าอ้อยสด ถ้านำมาต้มปรุงและตักเอาที่เป็นฟองออกจะช่วยดับกระหายและแก้ไอ มันเป็นอันตรายต่อกระเพาะที่มีโรคน้ำดีเหลืองอยู่แล้ว จะสามารถลดอันตรายของมันลงโดยใช้น้ำมะนาว น้ำส้มหรือน้ำทับทิม

คนบางคนคิดว่า น้ำอ้อยดีกว่าน้ำผึ้ง เนื่องจากมันร้อนน้อยกว่าและนุ่มนวลกว่า ซึ่งถือว่าไม่เป็นธรรมต่อน้ำผึ้ง เพราะประโยชน์ของน้ำผึ้งนั้นมีมากมายกว่าน้ำอ้อย พระองค์อัลลอฮ์ให้น้ำผึ้งนั้นเป็นสิ่งที่ทำให้โรคหายและเป็นยา เป็นเครื่องปรุงและเป็นของหวาน น้ำหวานมีคุณสมบัติที่เทียบไม่ได้กับน้ำผึ้งเลยในแง่ช่วยทำให้กระเพาะแข็งแรงขึ้น ช่วยระบายท้อง ทำให้มองเห็นชัดขึ้น ทำให้หายตามัวและรักษาโรคคอตีบ โดยการกลั้วคอ และยังช่วยขจัดโรคอัมพาต โรคปากเบี้ยวได้ด้วย นอกจากนี้น้ำผึ้งยังใช้รักษาโรคต่างๆ ที่เกิดจากความเย็นและชื้นในทุกๆ ส่วนของร่างกาย เพิ่มความรู้สึกทางเพศ เป็นตัวช่วยแยกสลายและขับสารพิษต่างๆ ช่วยเปิดต่อมเหงื่อ ทำให้ลำไส้บริสุทธิ์สะอาด ขับไล่พยาธิ แก้ธาตุพิการอาหารไม่ย่อย ทำให้อาหารไม่บูดเน่าในกระเพาะ เหมาะสำหรับคนที่มีเมือกเสลดมากหรือคนชราคนที่มีธาตุเย็น กล่าวโดยรวมแล้วไม่มีอะไรดีเท่าน้ำผึ้งโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการรักษาโรคต่างๆ พลังการรักษาของมันทำให้กระเพาะอาหารแข็งแรง ซึ่งสิ่งเหล่านี้น้ำตาลอ้อยหรือน้ำตาลธรรมดาทำไม่ได้ดีเท่า

อักษรกาฟ حرفُ الكاف

كِتاب لِلْحُمى การเขียนดุอาอ์เป็นเครื่องรางเพื่อรักษาไข้

(มีความเห็นขัดแย้งกันเรื่องการนำมาใช้ว่าถูกต้องหรือไม่และควรถามผู้รู้ให้แน่ชัดก่อนนำไปใช้: ผู้แปล)

ท่านมิรวะซีย์กล่าวว่า ท่านอบูอับดุลลอฮ์ได้ข่าวว่า ฉันมีไข้จึงได้เขียนดุอาอ์ให้ฉันเพื่อรักษาไข้ว่า

بِسمِ اللهِ الرحمنِ الرحِيم بِسمِ اللهِ وبِاللهِ محمد رسولُ اللهِ صلى اللهُ علَيهِ وسَلَّم

قُلْنا يانارُكُوني بردا وسلاما علَى إبراهِيم وأرادوابِهِ كَيدا فَجعلْنا هم الأخسرِين

اَللهمَ رب جِبرائِيل ومِيكائِيل وأسرافِيل اِشفِ صاحِب هذِهِ الْكِتابِ بِحولِك وقُوتِك وجبروتِك إله الْحق آمِين

ความว่า "ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ผู้ทรงเมตตา ผู้ทรงปรานี ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ มูฮำหมัด ซล.ศาสดาของอัลลอฮ์ (เราได้กล่าวว่า โอ้ไฟเอ๋ย จงให้ความเย็นและความสันติแก่อิบรอฮีมเถิด พวกเขาพยายามทำเล่ห์กลกับเขา (อิบรอฮีม) แต่เราได้ทำให้พวกเขาขาดทุน) (อัลอัมบิยาอ์, 69-70) โอ้อัลลอฮ์ พระผู้เป็นเจ้าของยิบรีล มีกาอีล อิสรอฟีล จงให้หายป่วยไข้แก่ผู้ที่เป็นเจ้าของหนังสือฉบับนี้เถิด ด้วยพละกำลังของท่าน ความเข้มแข็งของท่าน ความยิ่งใหญ่ของท่านอามีน"

ท่านมิรวะซีย์กล่าวว่า และอบูอับดุลลอฮ์ได้อ่านให้ฉันและฉันได้ฟังโดยมีท่านอบูมุนซิร อัมรุบนุมัญมะอ์นั่งอยู่ด้วย ท่านยูนุส บินหะบานกล่าวว่า ฉันได้ถามท่านอบูญะอ์ฟัร มูฮำหมัด บินอลีว่าฉันจะแขวนเครื่องรางนี้ได้หรือไม่ ท่านกล่าวตอบว่า ถ้าหากมันเป็นกุรอ่านและเป็นคำพูดของนบี ซล.แล้วก็จงแขวนเถิดมันจะทำให้ท่านหายเท่าที่มันมีความสามารถ ฉันได้ถามบ้างว่าถ้าฉันจะเขียนเครื่องรางนี้เพื่อรักษาโรคไข้สี่วันจะได้หรือไม่ ท่านก็ตอบว่า ได้ซิ ท่านอะห์หมัดได้เล่าจากท่านหญิงอาอิชะห์ รด.และคนอื่นๆ ว่า พวกเขาต่างก็อนุญาตให้ทำได้ ท่านฮัรบกล่าวว่า ท่านอิหม่ามอะห์หมัด อิบนิฮัมบัลไม่ได้ห้ามการกระทำนี้ และท่านอะห์หมัดกล่าวว่า ท่านอิบนิมัสอูดเกลียดการกระทำนี้อย่างยิ่ง และท่านอะห์หมัดได้ถูกถามเกี่ยวกับเครื่องรางที่แขวนว่าจะทำให้เรื่องร้ายๆ หลุดพ้นไปได้หรือไม่ ท่านตอบว่า หวังว่ามันคงไม่น่าตำหนิ ท่านคอลาลกล่าวว่า ท่านอับดุลลอฮ์ อิบนิอะห์หมัดได้กล่าวว่า ฉันได้เห็นพ่อของฉันเขียนดุอาอ์ให้กับผู้ที่กลัวและผู้ที่มีไข้หลังจากเกิดภัยพิบัติ

كِتاب لِعُسرِالْوِلادة การเขียนเครื่องรางสำหรับผู้ที่คลอดบุตรยาก

ท่านคอลาลได้กล่าวว่า ท่านอับดุลลอฮ์ บินอะห์หมัดได้เล่าให้ฉันฟังว่า ฉันได้เห็นบิดาของฉันเขียนดุอาอ์ให้กับหญิงคนหนึ่งที่คลอดลูกยากบนภาชนะสะอาด โดยเขียนหะดีษของท่านอิบนิอับบาส รด.ว่า

لاَإلَه إلاالله الْحلِيم الْكَرِيم سبحانَ اللهِ ربِ الْعرشِ الْعظِيم الْحمدلِلهِ رب الْعالَمِين

{كأنهم يوم يرونَ ما يوعدونَ لَم يلْبثُوا إلاساعةً من نهارٍ بلاَغٌ}

{كأنهم يوم يرونها لَم يلْبثُوا إلاعشِيةً أوضحاها}

ความว่า "ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ ผู้ทรงอ่อนโยน ทรงประเสริฐ มหาบริสุทธิ์แด่พระองค์อัลลอฮ์ พระผู้เป็นเจ้าแห่งบัลลังก์อันยิ่งใหญ่ การสรรเสริญทั้งมวลนั้น เพื่ออัลลอฮ์ผู้ทรงอภิบาลแห่งสากลโลก" "วันที่พวกเขาจะได้เห็นสิ่งที่ได้ถูกสัญญาไว้ให้แก่พวกเขาเสมือนกับเขาไม่ได้อยู่ในโลกนี้นอกจากเพียงชั่วโมงเดียวในตอนกลางวัน" (อัลอะห์กอฟ 35) "วันที่พวกเขาจะได้เห็นมัน เสมือนหนึ่งว่า พวกเขาไม่ได้พำนักอยู่เลยในโลกเว้นเสียแต่เพียงชั่วครู่หนึ่งของยามเย็น หรือยามเช้าเท่านั้น" (อันนาซิอาต, 46)

ท่านคอลาลกล่าวว่า ท่านอบูบักร อัลมิรวะซีย์เล่าว่า แท้จริงมีชายคนหนึ่งมาหาท่านอบูอับดุลลอฮ์และกล่าวว่า "โอ้อบูอับดุลลอฮ์ ท่านจะเขียนหนังสือให้กับหญิงคนหนึ่งที่คลอดลูกไม่ออกถึงสองวันได้หรือไม่" ท่านอับดุลลอฮ์ตอบว่า "จงบอกเขาให้เอาถ้วยใหญ่ๆ มาใบหนึ่งและหญ้าฝรั่น" และฉันได้เห็นเขาเขียนและให้กับหลายคน และมีเรื่องเล่าจากท่านอักรอมะห์จากท่านอิบนิอับบาส กล่าวว่า "ครั้งหนึ่งท่านนบีอีซา อลัยฮิสลาม ได้เดินผ่านวัวตัวหนึ่งที่กำลังท้องแก่ วัวนั้นได้กล่าวกับนบีอีซาว่า โอ้ท่านนบีของอัลลอฮ์โปรดขอต่ออัลลอฮ์ให้ฉันได้พ้นจากสิ่งที่อยู่ในฉันนี้เถิด นบีอีซากล่าวว่า โอ้ผู้ที่สร้างชีวิตหนึ่งจากอีกชีวิตหนึ่ง ผู้ที่ทำให้ชีวิตหนึ่งปลอดภัยจากชีวิตหนึ่ง ผู้ที่ทำให้ชีวิตหนึ่งออกจากชีวิตหนึ่ง จงโปรดให้วัวนี้คลอดได้ด้วยเถิด แล้ววัวก็คลอดลูกออกมา และท่านอิบนิอับบาสได้กล่าวต่อว่า ดังนั้นถ้าเมื่อใดมีผู้หญิงที่คลอดลูกยาก จงเขียนดุอาอ์นี้ให้กับหล่อน มันจะมีประโยชน์"

มีบรรดาชาวสลัฟหลายท่านที่อนุญาตให้เขียนบางส่วนของอัลกุรอ่านใส่ในน้ำและนำมาดื่มเพื่อที่จะทำให้หายจากโรค ดุอาอ์อีกอันหนึ่งที่ใช้ในหญิงคลอดลูกยากให้เขียนใส่ภาชนะที่สะอาด

ِإذَا السماء انشقت وأَذِنت ِلربها وحقت وإِذَا الأَرض مدت وأَلْقَت ما ِفيها وتخلت

ความว่า "เมื่อท้องฟ้าได้แตกออก เมื่อมันได้เชื่อฟังพระผู้เป็นเจ้า และมันจำต้องทำเช่นนั้น และเมื่อแผ่นดินได้ถูกแผ่กว้างออกและสำรอกสิ่งที่อยู่ภายในมันออกมาจนข้างในมันว่างเปล่า" (อัลอินชิกอก, 1 - 4)

ให้นำน้ำที่ใส่ภาชนะนี้ให้หญิงนั้นดื่มและนำมาราดที่ท้อง

كِتاب ِللرعاف การเขียนดุอาอ์รักษาเลือดกำเดาไหล

ท่านเชคอิสลาม อิบนิตัยมียะห์ได้เขียนที่หน้าผากของเขาว่า

وقِيلَ يا أَرض ابلَعِي ماءكِ ويا سماء أَقْلِعِي وغِيض الْماء وقُضِي الأَمر

ความว่า "และได้ถูกกล่าวว่า โอ้แผ่นดินเอ๋ยจงกลืนน้ำของเจ้ากลับคืนไปเถิด โอ้ฟ้าเอ๋ยจงหยุดหลั่งน้ำเถิด น้ำจึงได้เหือดแห้งไปและภารกิจก็สิ้นสุดลง" (ฮูด, 44) ข้าพเจ้าได้ยินท่านกล่าวว่า ฉันได้เขียนสิ่งนี้ให้กับหลายคนและเขาก็หายจากโรคและกล่าวต่อว่า "แต่ไม่อนุญาตให้ใช้เขียนในกรณีโรคเลือดกำเดาไหลเพราะนั่นคือสิ่งที่พวกโง่เขลากระทำ เลือดนั้นเป็นนะยิสไม่อนุญาตให้เขียนคำตรัสของอัลลอฮ์ลงบนเลือด"

มีเรื่องเล่าว่า ท่านนบีมูซา อลัยฮิสลามได้ออกไปข้างนอกและเกิดเลือดกำเดาไหลขึ้น ท่านได้เอาเสื้อคลุมมาปิดไว้แล้วกล่าวว่า

يمحو اللّه ما يشاء ويثْبِت وعِنده أُم الْكِتابِ

ความว่า "พระองค์อัลลอฮ์ทรงลบออกสิ่งที่พระองค์ประสงค์ และทรงยืนยันสิ่งที่พระองค์ประสงค์ ณ ที่พระองค์นั้นคือ คัมภีร์ต้นแบบ" (อัรเราะอ์ดุ, 39)

كِتاب آخرللحزاز การเขียนเพื่อรักษาโรครังแค

ให้เขียนว่า

{فَأَصابها ِإعصار ِفِيهِ نار فَاحترقَت} ِبحول ا ِـ وقُوته

ความว่า "และได้ประสบแก่สวนนั้นซึ่งลมพายุที่มีไฟ สวนนั้นจึงมอดไหม้ทั้งหมด" (อัลบะกอเราะห์, 266) ด้วยอำนาจของอัลลอฮ์และพลังของพระองค์

หรือเขียนในขณะที่พระอาทิตย์กำลังส่องแสงสีเหลืองว่า

يا أيها الذِين آمنوا اتقُوا الله وآمِنوا بِرسولِهِ يؤتكُم كِفْلَينِ مِن رحمتِهِ

ويجعل لكُم نورا تمشونَ بِهِ ويغفِر لَكُم والله غَفُور رحِيم

ความว่า “โอ้บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์เถิดและจงศรัทธาในศาสดาของพระองค์ พระองค์ก็จะตอบแทนเจ้าด้วยความเมตตาถึงสองเท่า และทำให้มีแสงสว่างสำหรับเจ้า เจ้าจะได้เดินตามแสงสว่างนั้นไป และจะทรงยกโทษให้กับพวกท่าน และอัลลอฮ์นั้นคือผู้ทรงยกโทษ ผู้ทรงเมตตา” (อัลหะดีด, 28)

كِتاب آخرللحُمي المُثَلثَة การเขียนเพื่อรักษาไข้สามวัน

ให้เขียนบนกระดาษสามแผ่นว่า

بِسمِ ا ـ فَرت بِسمِ ا ـ مرت بِسمِ ا ـ قِلت

ความว่า “ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ขอให้มันหนีไป ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ขอให้มันผ่านไป ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ขอให้มันบรรเทาลง” และให้รับประทานวันละแผ่น ให้มันอยู่ในปากเขาแล้วดื่มน้ำตาม

كِتاب آخر لِعُرُق النسا การเขียนเพื่อรักษาโรคปวดหลังจากเส้นประสาทกดทับ

بِسمِ ا ـ الرحمنِ الرَحِيمِ اللّهم رب كُل شيءٍ ومِليك كُل شيءٍ وخاَلِق كُل شيءٍ

اَنت خلَقْتِني واَنت خلَقْت النسا فَلاَ تسلَطْه علَى بِاَذَى ولاَتسلَطْنِى علَيهِ بِقَطْعٍ

واشفِني شِفَاَءً لاَيغادِرسْقما لاَشافِي اِلااَنت

ความว่า “ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ผู้ทรงเมตตาปรานี โอ้อัลลอฮ์พระผู้เป็นเจ้าแห่งทุกสิ่งอัน ผู้ปกครองเหนือทุกๆ อย่าง ผู้สร้างสรรพสิ่งทั้งปวง ท่านได้สร้างข้าพเจ้ามาและท่านได้สร้างเส้นประสาทหลังมา ขอจงอย่าให้พละกำลังของมันเหนือกว่าข้าพเจ้าจนมันทำร้ายข้าพเจ้าได้ และอย่าให้ข้าพเจ้าต้องตัดมัน ขอจงทำให้มันหายอย่างสมบูรณ์ ความเจ็บป่วยใดๆ จะไม่จากไปหรือหายไปได้ถ้าปราศจากท่าน”

كِتاب آخرللعِرق الضارِب การเขียนเพื่อรักษาโรคเลือดไหลจากเส้นเลือดแดง

มีรายงานจากติรมิซีย์ในหนังสือ “ญามิอ์” จากหะดีษของท่านอิบนิอับบาส รด.เล่าว่า ท่านศาสดา ซล.ได้สอนพวกเขารักษาไข้และปวดตามร่างกายทั่วไป ให้กล่าวว่า

بِسمِ ا ـ الْكَبِيرِ اَعوذُ بِا ـ الْعظِيمِ مِن شر كُل عرقٍ نعارٍ ومِن شر حر النار

ความว่า “ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ผู้ยิ่งใหญ่ ขอการปกป้องโดยพระองค์ผู้ยิ่งใหญ่จากสิ่งชั่วร้ายทุกๆ อย่างจากเส้นเลือดที่ไหลพุ่งและจากความชั่วร้ายของไฟนรก”

كِتاب لِوجع الضرس การเขียนเพื่อรักษาโรคปวดฟัน

เขียนแล้วนำมาใส่ตรงร่องฟันที่ต่อจากฟันซี่ที่ปวด

بِسمِ اللهِ الرحمنِ الرحِيمِ {قُلْ هو الذِي أنشأكُم وجعلَ لَكُم السمع والْأبصار والْأَفْئِدةَ قَلِيلًا ما تشكُرونَ}

ความว่า “ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ผู้ทรงเมตตาปรานีเสมอ” “จงกล่าวเถิด พระองค์คือผู้ที่สร้างพวกท่าน และทำให้ท่านได้ยิน ได้เห็น ได้เข้าใจ น้อยนักที่พวกท่านจะขอบพระคุณ” (อัลมุลก์, 23) ถ้าหากต้องการก็เขียนต่ออีกได้ว่า

وله ما سكن في الليل والنهار وهو السميع العليم

ความว่า "ผู้ที่พำนักอยู่ทั้งในเวลากลางวันและเวลากลางคืนนั้นเป็นสิทธิของพระองค์ พระผู้ทรงได้ยิน ผู้ทรงรอบรู้" (อัลอันอาม, 13)

كِتاب لِلْخُراج การเขียนเพื่อรักษาฝีหนอง

ให้เขียนบนฝีหนองว่า

ويسألونك عن الجبال فقل ينسفها ربي نسفا فيذرها قاعا صفصفا لا ترى فيها عوجا ولا أمتا

ความว่า "พวกเขาได้ถามเจ้าเกี่ยวกับภูเขา จงกล่าวเถิดพระเจ้าของฉันจะทำให้มันแหลกเป็นผุยผงและปล่อยให้มันกลายเป็นที่โล่งเตียน พวกท่านจะไม่เห็นมันในที่นั้นเป็นที่ลุ่มหรือที่ดอนอีก" (ตอฮา, 105 - 107)

كمأة เห็ด

ยืนยันจากท่านนบี ท่านกล่าวว่า "เห็ดนั้นคือมันนาชนิดหนึ่ง และน้ำของมันเป็นยารักษาตาให้หายได้" (ระดับดี บุคอรี, 5708)

ท่านอิบนิอารอบีได้กล่าวว่า الْكَمأة หรือเห็ดเป็นพหูพจน์ของคำว่า "كَمْءٌ" ความเห็นนี้แตกต่างกับคนอื่นที่บอกว่า "كَمْأَة" เป็นเอกพจน์ ส่วนคำพหูพจน์คือ "كمء"

เห็ดขึ้นอยู่ในพื้นดินโดยไม่ต้องปลูก มันซ่อนอยู่ในดินโดยไม่ต้องมีใบหรือลำต้น ส่วนประกอบของมันมาจากดินและไอ มันอยู่ในดินในช่วงหน้าหนาวและเริ่มโตขึ้นเหนือดินเมื่อฝนตกในฤดูใบไม้ผลิ มันจะเกิดขึ้นและงอกกระจายไปทั่วพื้นดิน ด้วยเหตุนี้มันจึงถูกเรียกว่าไข้ทรพิษของพื้นดิน เนื่องจากรูปร่างของมันคล้ายรูปของไข้ทรพิษและสารในตัวของมันก็เหมือนไข้ทรพิษด้วย เนื่องจากสารข้างในของมันชื้นและปนเลือดเหมือนไข้ทรพิษที่จะเกิดขึ้นในช่วงวัยเด็กเมื่อร่างกายเริ่มจะแข็งแรง

เห็ดมักจะพบในฤดูใบไม้ผลิ สามารถรับประทานได้ทั้งดิบๆ หรือนำมาปรุงก่อน ชาวอาหรับเรียกมันว่า ต้นไม้แห่งฟ้าร้อง เพราะมันจะพบมากในช่วงที่มีฟ้าร้องมากคือมีฝนนั่นเอง มันเป็นอาหารของชาวเผ่าเบดูอินเร่ร่อน มีเห็ดมากมายหลายชนิดในประเทศอาหรับแต่ชนิดที่ดีที่สุดคือชนิดที่ขึ้นบนดินปนทรายและน้ำน้อย เห็ดมีหลายชนิดบางชนิดมีพิษร้ายถึงตายได้ ซึ่งจะมีสีแดงและทำให้หายใจไม่ออก

มันมีธาตุเย็นชื้นในระดับสาม จะเน่าเสียได้ในกระเพาะ ย่อยยาก ถ้ารับประทานเป็นประจำ จะทำให้ค้างอยู่ในลำไส้ใหญ่และเกิดท้องผูก เกิดอัมพาต ปวดกระเพาะ ปัสสาวะลำบาก เห็ดชนิดชื้นจะเป็นอันตรายน้อยกว่าชนิดแห้ง ถ้าใครจะกินมันก็ควรจะห่อมันเอาไว้ในดินชื้นหลังจากนั้นจึงต้มด้วยน้ำและเกลือและทายม์ และรับประทานร่วมกับน้ำมันและเครื่องปรุงที่ร้อนแรง เนื่องจากเนื้อแท้ของมันเป็นดินที่หนาและอาหารของมันคือของบูดเน่า แต่อย่างไรก็ตามยังมีส่วนเนื้อแท้ที่เป็นน้ำนุ่มนวล ช่วยให้มันมีน้ำหนักเบาขึ้น การใช้เห็ดทำเป็นยาทาตามีประโยชน์ในโรคตามัว ริดสีดวงตาอักเสบ บรรดาแพทย์ที่เก่งๆ ต่างยอมรับว่า น้ำของเห็ดสามารถรักษาตาให้เห็นชัดขึ้นได้ ผู้ที่กล่าวถึงมันได้แก่อัลมะซีฮีย์และเจ้าของหนังสือกอนูนและท่านอื่นๆ

และคำพูดของท่านศาสดา ซล.ที่ว่า เห็ดเป็นมันนาชนิดหนึ่งนั้นมีความเห็นแตกต่างกันเป็นสองแนวทางคือ

หนึ่ง มันนา (น้ำตาลฟ้า) ที่ได้ลงมาเป็นอาหารให้กับพวกบนีอิสรออีลไม่จำเป็นจะต้องเป็นเพียงของหวานเท่านั้น แต่เป็นสิ่งต่างๆ ได้มากมายที่มาจากอัลลอฮ์ ซบ.ที่ทรงให้กับพวกเขาจากพวกพืชพันธุ์ต่างๆ ที่พบขึ้นเองโดยมนุษย์ไม่ต้องปลูก ไม่ต้องระวังรักษา แท้จริงคำว่า "الْمن" เป็นคำนามที่มีความหมายถูกกระทำ คือ ถูกกรุณาด้วยสิ่งนี้

ดังนั้นพืชทุกๆ ชนิดที่ขึ้นเองถือเป็นสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ทรงให้เป็นสิ่งกำนัลแก่บ่าวของพระองค์แบบให้เปล่าโดยไม่คิดมูลค่าหรือค่าตอบแทนใดๆ นั่นคือมันนา (ถูกเมตตา) ความจริงแล้วทุกๆ สิ่งที่พระองค์ให้แก่มนุษย์ก็คือความเมตตาของพระองค์ต่อเขาอยู่แล้ว แต่อัลลอฮ์ก็ยังทรงได้ชี้ให้เห็นชนิดของความเมตตานั้นที่พิเศษออกไป หมายถึงสิ่งที่พระองค์ให้ความเมตตาต่อเขาโดยเขาไม่ต้องออกแรงในการทำให้มันโตหรือในการปลูกมันเลย โดยเรียกสิ่งนั้นว่ามันนา และด้วยสิ่งนี้ที่พวกเขาใช้รับประทานแทนขนมปังและให้เครื่องปรุงแก่เขาคือซัลวา ซึ่งเป็นสิ่งแทนเนื้อและให้ของหวานแก่เขาด้วยสิ่งที่ออกมาจากต้นไม้แทนของหวาน ทำให้เขามีชีวิตได้ครบสมบูรณ์ หวังว่าคำพูดของท่านศาสดา ซล.ที่ว่า "เห็ดเป็นมันนาที่อัลลอฮ์ได้ประทานลงมาแก่พวกบนีอิสรออีล" น่าจะหมายถึงเป็นชนิดหนึ่งจากทั้งหมดของมันและผลซิตรอน (พืชจำพวกส้ม มะนาว) ที่ตกลงมาจากต้นของมันก็เป็นมันนาชนิดหนึ่ง

ความเห็นที่สอง ความคล้ายคลึงของเห็ดและมันนา คือมันลงมาจากฟ้าเหมือนกันและสามารถไปเก็บได้โดยไม่ต้องเหนื่อย ไม่ต้องปลูก ไม่ต้องรดน้ำเช่นกัน บางคนพูดว่า แม้ว่านี้เป็นสิ่งที่ดีของเห็ดแล้ว ทำไมเห็ดจึงสามารถมีอันตรายได้เล่า ความชั่วร้ายเหล่านี้มาจากอะไร ขอตอบว่า จงรู้ไว้เถิดแท้จริงอัลลอฮ์ ซบ.นั้น ได้สร้างทุกๆ สิ่งมาอย่างมีความสมบูรณ์มั่นคง ทุกๆ สิ่งที่พระองค์สร้างคือสิ่งที่ดีและในช่วงแรกที่มันถูกสร้างขึ้นมานั้นมันบริสุทธิ์จากความตายและความป่วยไข้ทั้งปวง มีแต่ประโยชน์อย่างเดียว แต่หลังจากนั้นได้มีความตายเข้ามาร่วมด้วยเนื่องจากสาเหตุอื่นที่ผสมเข้ามาหรือปะปนเข้ามา ในช่วงวิวัฒนาการของมันหรือมีสาเหตุอื่นที่ทำให้มันเสียไป แต่ถ้าหากมันถูกทิ้งอยู่ในสภาพแรกที่มันเคยเป็นหลังถูกสร้างมาใหม่ๆ โดยไม่คิดถึงสิ่งอื่นที่มาเกี่ยวพันมันก็จะไม่มีข้อเสียใดๆ เลย

ผู้ที่รู้จักสภาพของโลกนี้และจุดเริ่มต้นของมันจะรู้ว่ามีความเสื่อมเสีย มีมลพิษ ทุกๆ อย่างอยู่ในอากาศ ในพืชและในสัตว์ เกิดขึ้นหลังจากพวกเขาถูกสร้างขึ้นมา การกระทำของพวกเขาเองหลังจากนั้นและการไม่เชื่อฟังคำสอนของศาสดาของพวกเขาทำให้เกิดความเสื่อมเสีย เกิดมลพิษขึ้นมากมาย ทั้งโลกโดยรวมและกับตัวพวกเขาเองเป็นการเฉพาะ สิ่งเหล่านี้เองที่ทำให้เกิดความเจ็บปวด ความป่วยไข้ เกิดเป็นโรคต่างๆ ขึ้น เกิดโรคระบาดหลายๆ อย่าง เกิดความแห้งแล้งลำเค็ญ เกิดทุพภิกขภัยมากมาย ทำลายความดีงามศิริมงคลต่างๆ ที่เคยมีมาบนหน้าแผ่นดินนี้ให้ลดน้อยลง ต้นไม้พืชพรรณต่างๆ สูญสิ้นไป คุณประโยชน์ของมันก็กลับกลายเป็นพิษหรือมีประโยชน์น้อยลงไปกว่าเดิมทุกๆ อย่างค่อยๆ เสื่อมลงทีละเล็กละน้อย ถ้าหากความรู้คิดของท่านยังไม่กว้างขวางพอที่จะเข้าใจซึ้งก็จงพอเพียงกับคำดำรัสของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ที่ว่า

ظَهر الْفَسادـِفِي الْبر والْبحرِـبِما كَسبت أَيدِي الناسِ

ความว่า "ได้เกิดความเสียหายขึ้นทั้งบนบกและในทะเล จากสิ่งที่พวกเขาได้ทำลงไปด้วยสองมือของพวกเขาเอง" (อัรรูม, 41)

อายะห์นี้ลงมาเพื่อบรรยายให้เห็นสภาพของโลกโดยรวม จงเทียบสิ่งที่เป็นจริงที่ท่านเห็นอยู่ในปัจจุบันนี้กับสิ่งที่ได้บรรยายไว้ในอายะห์นี้ ท่านก็จะเห็นด้วยตาตนเองว่าความเสียหายต่างๆ โรคร้าย ความป่วยไข้ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในผลไม้ ในการกสิกรรมหรือในสัตว์ล้วนเป็นผลมาจากการกระทำของมนุษย์ทั้งสิ้น ท่านจะได้เห็นว่าความเสียหายเหล่านั้นเกิดขึ้นได้อย่างไรและจะเกิดขึ้นอีกต่อไปอย่างไรในอนาคต ทุกๆ ความเสียหายจะช่วยเหลือกัน ทำให้เกิดความเสียหายอื่นๆ เพิ่มเติมขึ้นเรื่อยๆ ทุกๆ ครั้งที่มนุษย์ทำการทุจริต ทำความเลวร้ายใดๆ ในโลก พระผู้เป็นเจ้าของพวกเขาก็จะทำให้เกิดภัยพิบัติ เกิดความเจ็บป่วยต่างๆ ขึ้นในอาหารของเขา ในผลไม้ของเขา ในอากาศของเขา ในน้ำของเขา ในร่างกายของเขา ในรูปร่างของเขา ในศีลธรรมของเขาที่จะเสื่อมถอยลงไป นั่นเป็นสิ่งที่จำเป็นจะต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอน จากการกระทำที่ทุจริตไร้ศีลธรรมของพวกเขาเอง

ในสมัยก่อนเมล็ดข้าวสาลีหรือพืชพรรณธัญญาหารอื่นๆ ใหญ่โตกว่าในปัจจุบัน และมีศิริมงคลมากกว่า ท่านอิหม่ามอะห์หมัดได้รายงานว่า เขาได้พบในสุสานของคนในสมัยราชวงค์อุมัยยะห์ในนั้นมีเมล็ดข้าวสาลีขนาดเท่ากับผล

อินทผลัมแห้ง มีจารึกไว้บนเมล็ดว่า เมล็ดข้าวสาลีนี้เคยโตขึ้นในสมัยที่ความยุติธรรมยังครองโลกอยู่ (อะห์หมัด, 296/2) โรคร้ายมากมาย ภัยพิบัติหลายหลากที่ได้บังเกิดขึ้นในโลกนี้ คือการลงโทษที่คนรุ่นก่อนๆ ได้รับมา หลังจากนั้นจึงได้หลงเหลือมาจนปัจจุบันนี้ และมันจะเกิดกับผู้ที่กระทำเช่นเดียวกับคนเหล่านั้น การตัดสินนั้นเป็นธรรมเสมอ ท่านศาสดาได้กล่าวไว้เกี่ยวกับเรื่องโรคระบาดว่า “มันคือส่วนที่เหลืออยู่ของความชั่วร้ายและการลงทัณฑ์ที่ถูกส่งมายังพวกบนีอิสรออีล” เช่นเดียวกับที่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงส่งลมพายุให้พัดทำลายชนเผ่าหนึ่งถึงแปดวันเจ็ดคืน และลมพายุนั้นก็ยังคงอยู่ในโลกนี้ตั้งแต่สมัยนั้นเป็นต้นมา ในประวัติศาสตร์นั้นมีทั้งข้อคิดและคำตักเตือน พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงให้การกระทำดีและชั่วเป็นสิ่งตัดสินที่จะทำให้เกิดผลของมันต่อมาในโลกนี้ เป็นคำตัดสินที่แน่นอนหลีกเลี่ยงไม่ได้ พระองค์ทรงห้ามไม่ให้มีฝนตกมาจากฟากฟ้าในหมู่ชนคนร่ำรวยที่ไม่ยอมทำความดีไม่ยอมบริจาคทาน ทำให้เกิดความแห้งแล้งอดอยาก พระองค์ทรงให้ในหมู่คนจนที่ทุจริตและโกงตาชั่งใช้กำลังกับผู้อ่อนแอเป็นสาเหตุให้เกิดผู้ปกครองที่โหดร้ายไม่มีความเมตตา เต็มไปด้วยความทุจริตคดโกง การกระทำของพวกเขาทั้งหมดถูกสะท้อนออกมาให้เห็นทางผู้ปกครองของพวกเขานั่นเอง พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงยุติธรรมเสมอในการตัดสินของพระองค์ ทรงให้มนุษย์ประสบกับสิ่งที่เขาสมควรจะได้รับ สิ่งที่เหมาะสมกับการกระทำของเขา บางครั้งเป็นความแห้งแล้งทุพภิกขภัย บางครั้งเป็นการเป็นศัตรูกันรบพุ่งระหว่างกัน บางครั้งเป็นโรคร้ายที่ระบาดไปทั่ว บางครั้งเป็นความเศร้าเสียใจ ความหดหู่ ความเจ็บปวดในใจ บางครั้งเป็นการห้ามสิ่งศิริมงคลไม่ให้ตกจากแผ่นฟ้าไม่ให้ขึ้นมาจากแผ่นดิน บางครั้งเป็นการล่อลวงของมารร้ายให้พวกเขาทำความชั่วเพื่อเป็นสาเหตุแห่งเภทภัยคราวต่อๆ ไป ผู้ที่มีสติปัญญาเฝ้ามองดูความเป็นไปในโลกจะได้เห็นมัน จะได้รู้เห็นถึงความเที่ยงธรรมของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ในการตัดสินของพระองค์และในเวลานั้น พระองค์ก็จะให้เขาได้เห็นหนทางและทางนำที่ถูกต้อง เพื่อนำไปสู่หนทางแห่งความสำเร็จและปลอดภัยจากภัยพิบัติทั้งมวล ในขณะที่คนอื่นๆ ทั่วโลกยังคงติดอยู่กับความเสื่อมเสียรอบๆ ตัวเขา พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.คือผู้ทรงรอบรู้ในการงานของพระองค์และด้วยพระองค์เท่านั้นความสำเร็จจึงมาถึง

คำพูดของท่านนบี ซล.ที่ว่า “น้ำของมันเป็นสิ่งที่รักษาตาให้หายได้” มีความเห็นเป็นสามแนวทางดังนี้

หนึ่ง น้ำของมันใช้เป็นตัวผสมกับยาที่ใช้รักษาตาได้ แต่ไม่ได้ใช้เพียงน้ำของมันอย่างเดียว เป็นความเห็นของอบูอุบัยด์

สอง ใช้มันเพียงอย่างเดียวโดยนำไปต้มให้เดือดก่อนและนำน้ำนั้นมาหยอดตา เนื่องจากไฟจะทำให้มันอ่อนตัวลงและทำให้มันสุก มันจะช่วยดูดสารตกค้างที่อยู่ในตาและความชื้นซึ่งเป็นอันตรายต่อตาทำให้มีประโยชน์

สาม มีความเห็นว่าจุดมุ่งหมายที่กล่าวถึงน้ำเห็ดนั้นหมายถึงน้ำที่เกิดจากฝนตกลงมารดเห็ดนั้น ซึ่งจะเป็นหยดน้ำหยดแรกที่ลงมาสู่พื้นดิน เป็นการกล่าวเปรียบเทียบโดยจุดมุ่งหมายคือน้ำฝนไม่ใช่น้ำจากเห็ด ท่านอิบนิเญาซีย์กล่าวว่า ความเห็นนี้อ่อนที่สุด

บางท่านบอกว่าให้ใช้น้ำของมันเพื่อทำให้ตาเย็นลง น้ำของมันเพียงอย่างเดียวก็สามารถรักษาตาให้หายได้ ถ้าไม่หายก็ให้ผสมกับยาอื่น

ท่านฆอฟิกีย์กล่าวว่า น้ำของเห็ดเป็นยาที่ดีสำหรับดวงตา ถ้านำมาผสมรวมกับแร่พลวงแล้วนำมาทาที่ตาจะทำให้หนังตาแข็งแรงขึ้น สายตาดีขึ้นและขับไล่สิ่งชั่วร้ายที่จะเข้ามาทางตา

كَبَاث ผลกะบาซ

ใน “ซอฮีเฮน” จากหะดีษของท่านญาบิร บินอับดุลลอฮ์ รด.กล่าวว่า พวกเราอยู่ร่วมกันกับท่านศาสดา ซล. และรวบรวมผลกะบาซอยู่ ท่านศาสดา ซล.ได้กล่าวว่า “ท่านจงรับประทานผลที่ดำของมันเพราะมันเป็นส่วนที่ดีที่สุด” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5453)

อัลกะบาซเป็นผลของต้นอะรอกมีอยู่ในแผ่นดินหิญาซ มีธาตุร้อนและแห้ง มีประโยชน์เช่นเดียวกับอะรอก ทำให้กระเพาะอาหารแข็งแรง ทำให้ระบบย่อยอาหารดีขึ้น ช่วยขจัดเสมหะ มีประโยชน์ในโรคปวดหลังและโรคอื่นๆ อีกหลายโรค ท่านอิบนิญุลญุลกล่าวว่า เมื่อดื่มน้ำซุบข้นของมันจะช่วยขับปัสสาวะ ทำให้ต่อมลูกหมากบริสุทธิ์ ท่านอิบนิริดวานกล่าวว่า มันช่วยทำให้กระเพาะแข็งแรงและทำให้ท้องผูก

كتم ต้นกะตัม

รายงานจากท่านบุคอรีในหนังสือ "ซอเฮียะห์" จากท่านอุษมาน บินอับดุลลอฮ์ บินมูฮิบกล่าวว่า พวกเราได้เข้าไปหาท่านอุมมุซัลมะห์ รด. ท่านหญิงอุมมุซัลมะห์ได้ออกมาพร้อมกับเส้นผมกระจุกหนึ่งของท่านศาสดา ซล.เส้นผมนั้นย้อมด้วยสมุนไพรเฮนนาและต้นกะตัม (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5897)

ในหนังสือ "สุนันทั้งสี่" รายงานจากท่านนบี ซล.กล่าวว่า "แท้จริงสิ่งที่ดีที่สุดที่จะเปลี่ยนพวกท่านให้ดูหนุ่มสาวขึ้นคือ เฮนนาและกะตัม" (ซอเฮียะห์ อบูดาวูด, 4205)

ในหนังสือ "สุนันอบีดาวูด" จากท่านอิบนิอับบาส รด.กล่าวว่า มีชายคนหนึ่งเดินผ่านท่านนบี ซล.และเขาใส่เฮนนาจนเต็ม ท่านได้กล่าวว่า "ช่างดีอะไรเช่นนี้" และมีชายคนหนึ่งเดินผ่านมาใส่สมุนไพรเฮนนาและกะตัม ท่านกล่าวว่า "อันนี้ดีกว่าอันก่อนนั้น" และอีกคนหนึ่งได้เดินผ่านมาใส่ซอฟเราะห์ ท่านกล่าวว่า "อันนี้ดีที่สุดกว่าอันอื่นทั้งหมด" (ระดับอ่อน อบูดาวูด, 4211)

ท่านฆอฟิกีย์กล่าวว่า กะตัมเป็นต้นไม้ที่ปลูกขึ้นง่ายมาก ใบของมันคล้ายใบมะกอก ต้นจะสูงระดับหนึ่งช่วงคน มันมีผลที่โตขนาดเมล็ดพริก ข้างในผลมีเมล็ดเล็กตรงกลาง เมื่อแตกออกจะกลายเป็นสีดำ เมื่อบีบเอาน้ำของมันออกมาและนำมาดื่มเล็กน้อย ทำให้อาเจียนอย่างรุนแรงมีประโยชน์ในแผลสุนัขกัด ต้นของมันเมื่อนำมาต้มกับน้ำจะได้หมึกเขียนหนังสือ อัลกันดีย์กล่าวว่า เมล็ดกะตัมเมื่อนำมาทาตาจะแก้โรคน้ำตาไหลไม่หยุดได้ มีคนบางคนเข้าใจว่า กะตัม คือ วัสมะห์หรือใบไนล์ แต่นี่เป็นสิ่งที่คิดเอาเอง วัสมะห์นั้นไม่ใช่กะตัม เจ้าของหนังสือ "ซอเฮียะห์" กล่าวว่า กะตัมเป็นต้นไม้ชนิดหนึ่งที่มักถูกเรียกผิดๆ ว่าต้นวัสมะห์ เล่ากันว่าวัสมะห์เป็นต้นไม้ที่มีใบยาวสีน้ำเงินใหญ่กว่าใบคิลาฟ รูปร่างเหมือนใบถั่วแต่ใหญ่กว่า ถูกนำมาจากหิญาซและเยเมน บางคนกล่าวว่า ยืนยันในหนังสือ "ซอเฮียะห์" จากท่านอนัส รด.กล่าวว่า "ท่านนบี ซล.ไม่เคยย้อมผม บางคนกล่าวว่า ท่านมุฮำหมัด อิบนิฮัมบัลได้กล่าวตอบคำกังขานี้ว่า ได้มีผู้รู้เห็นเป็นพยานนอกจากท่านอนัส รด.ว่าท่านนบี ซล.นั้นย้อมผม ผู้ที่เห็นท่านย้อมผมที่บ้านท่านนั้นเป็นคนละคนกับผู้ที่ไม่เห็นท่านย้อมผม ดังนั้นท่านอะห์หมัดจึงได้ยืนยันว่าท่านนบี ซล.นั้นย้อมผม และยังมีนักเล่าหะดีษอีกหลายท่านที่มีความเห็นเช่นเดียวกัน แต่ท่านมาลิกได้ปฏิเสธมัน มีบางคนบอกว่า ได้มีกล่าวยืนยันไว้ในหนังสือ "ซอเฮียะห์มุสลิม" ห้ามการย้อมผมเป็นสีดำ ในเรื่องเกี่ยวกับท่านอบีกุฮาฟะห์เมื่อเขาได้มาหาท่านนบี ซล.ด้วยผมและเคราที่ขาว ท่านนบี ซล.จึงได้กล่าวว่า "จงเปลี่ยนสีผมที่ขาวนี้เสีย แต่ให้หลีกห่างจากสีดำ" (ซอเฮียะห์มุสลิม, 79/2102) และกะตัมจะย้อมผมให้เป็นสีดำ

คำตอบจะมีสองด้าน ด้านหนึ่งคือการห้ามนั้นเป็นการห้ามย้อมสีดำบริสุทธิ์ แต่ถ้าหากมีการใช้สมุนไพรเพิ่มเติมจากเฮนนาเช่น กะตัม เป็นต้น ถือว่าไม่เป็นสิ่งที่น่าตำหนิแต่อย่างใด แท้จริงกะตัมและเฮนนาจะทำให้ผมเป็นสีกึ่งดำแดงแตกต่างจากวัสมะห์ที่จะทำให้ผมเป็นสีดำสนิท และคำตอบนี้เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

คำตอบอีกด้านหนึ่งคือ แท้จริงการย้อมผมเป็นสีดำนั้นเป็นสิ่งต้องห้ามเมื่อทำเพื่อการหลอกลวง เช่นการย้อมผมของทาสหญิงหรือหญิงชราเพื่อหลอกลวงสามีของนางหรือเพื่อหลอกลวงเจ้านายของนาง การย้อมผมของชายชราเพื่อหลอกลวงหญิงสาว สิ่งเหล่านี้เป็นการหลอกลวงเป็นการทุจริต แต่ถ้าหากไม่มีการหลอกลวงกันก็ถือว่าใช้ได้ จากหะดีษของท่านหะซันและหุเซน รด.ทั้งสองคนเคยย้อมผมเป็นสีดำ ท่านอิบนิญะรีรได้กล่าวไว้ในหนังสือ

"تهذيب الآثار" เกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้โดยรายงานจากท่านอุษมาน บินอัฟฟานและอับดุลลอฮ์ บินญะอ์ฟัรและซะอ์ด บินอะบีวะกอซและอุกบะห์ บินอามิรและมะฆีเราะห์ บินชะอ์บะห์และญะรีร บินอับดุลลอฮ์และอัมรฺ อิบนุลอาส

كرم ต้นองุ่น

มันคือต้นองุ่นแต่มุสลิมไม่นิยมใช้เรียก ดังมีรายงานจากท่านมุสลิมในหนังสือ "ซอเฮียะห์" จากท่านนบี ซล. กล่าวว่า "พวกท่านจงอย่าเรียกองุ่นว่า "كرم" เพราะมันแปลว่าชายมุสลิม" (ซอเฮียะห์มุสลิม, 79/2102) ในอีกรายงานหนึ่งว่า "แท้จริง "الكرم" เป็นหัวใจของมุสลิม (ซอเฮียะห์มุสลิม, 6-7/2247) และอีกรายงานหนึ่งว่า "จงอย่าเรียก الكرم แต่ให้เรียก "العنب و ا َبلة" (ซอเฮียะห์มุสลิม, 12/2248) หะดีษที่กล่าวมามีสองความหมาย

ความหมายที่หนึ่ง ชาวอาหรับมักเรียกต้นองุ่นว่า กะรอม (แปลว่าความกรุณา เผื่อแผ่) เนื่องจากมันมีประโยชน์มากมาย และเนื่องจากความดีของมัน แต่ท่านนบี ซล.ไม่ชอบให้เรียกมันด้วยชื่อดังกล่าวเพราะจะทำให้จิตใจไขว้เขวไปชอบมันและชอบของที่เกิดจากมันนั่นคือสุราซึ่งเป็นต้นตอแห่งความชั่วร้าย ดังนั้นท่านนบี ซล.จึงไม่ชอบที่จะเรียกต้นตอของสุราด้วยชื่อที่ดีงาม ซึ่งจะรวมความดีงามทั้งหมดไว้ในชื่อนี้

ความหมายที่สอง หะดีษนี้เป็นแนวเดียวกับหะดีษที่ว่า "ผู้ที่แข็งแรงไม่ใช่ผู้ที่ใช้กำลัง" และ "ผู้ที่ยากจนย่อมไม่ท่องเที่ยวมาก" ความหมายคือ พวกท่านตั้งชื่อต้นองุ่นว่า กะรอม เนื่องจากมันมีประโยชน์มากมาย แต่ความจริงนั้นหัวใจของมุอ์มินมีประโยชน์มากกว่าและเหมาะสมกว่าที่จะได้ชื่อนี้ ถือเป็นการเตือนและบอกให้ทราบถึงความคิดในหัวใจของบรรดามุอ์มินที่มีแต่ความดี ความศรัทธา แสงสว่าง ทางนำ และความเกรงกลัวต่อพระเจ้า และคุณสมบัติเหล่านี้ทำให้มุอ์มินเป็นผู้ที่เหมาะสมที่สุดที่จะได้รับคำว่า กะรอม

ต้นองุ่นมีธาตุเย็นและแห้ง ใบและเถาของมันเย็นในระดับหนึ่ง ถ้าหากถูกบดและนำมาใช้นาบที่บริเวณปวดศีรษะจะทำให้หายปวดได้และรักษาก้อนบวมร้อนได้ และโรคกระเพาะอักเสบ น้ำที่คั้นจากต้นของมันเมื่อดื่มเข้าไปจะแก้อาเจียนได้ ทำให้ท้องผูกเช่นเดียวกัน ถ้าหากนำใบรูปหัวใจมาเคี้ยวสดๆ หรือเอาใบมาคั้นน้ำสดๆ แล้วดื่มจะช่วยรักษาแผลในลำไส้ โรคไอเป็นเลือด อาเจียนเป็นเลือด ปวดกระเพาะ ยางของมันที่ออกมาจากเถาที่เลื้อยเป็นเหมือนกาว ถ้าหากดื่มเข้าไปจะช่วยขับนิ่วได้ เมื่อนำมาทาจะช่วยขจัดโรคกลาก โรคหิด โรคแผลต่างๆ และโรคผิวหนังอื่นๆ ได้แต่ต้องล้างอวัยวะที่จะทาให้เกลี้ยงสะอาดด้วยน้ำและเกลือแนทตรอน (โซเดียมคาร์บอร์เนต = เกลืออียิปต์ คล้ายผงฟู ใช้ทำความสะอาด: ผู้แปล) เสียก่อน เมื่อนำมาผสมกับน้ำมันมะกอกแล้วทา มันจะช่วยทำให้ขนร่วงได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่ง กิ่งของมันเมื่อนำมาเผาเป็นขี้เถ้าผสมกับน้ำส้ม น้ำมันดอกกุหลาบและซาซาบ นำมาเป็นลูกประคบจะมีประโยชน์ในการรักษาก้อนในม้ามที่โผล่ให้เห็นภายนอก พลังการดูดของน้ำมันจากดอกองุ่นจะมีมากพอๆ กับน้ำมันของดอกกุหลาบและมีประโยชน์มากมายใกล้เคียงกับต้นอินทผลัม

كرفس ผักขึ้นฉ่าย ผักชี

มีรายงานจากหะดีษบทหนึ่งซึ่งไม่ถูกต้องที่จะอ้างไปถึงท่านศาสดา ซล.ที่กล่าวเกี่ยวกับผักชีว่า "ผู้ใดที่รับประทานมันแล้วนอน การนอนของเขาและกลิ่นปากของเขาจะเป็นสิ่งที่ดี เขาจะนอนอย่างปลอดภัยจากการปวดฟัน" หะดีษนี้ใช้ไม่ได้ที่จะไปอ้างถึงท่านศาสดา แต่ในทรรศนะของชาวสวนแล้ว ตัวพืชเองเป็นสิ่งที่ทำให้กลิ่นปากดีจริง ถ้าหากนำมาแขวนไว้ที่คอจะมีประโยชน์ในการรักษาโรคปวดฟันได้

มันมีธาตุร้อนแห้ง บางท่านว่าชื้น จะช่วยเปิดสิ่งอุดตันในตับและม้าม ใบของมันชื้น มีประโยชน์สำหรับกระเพาะและตับที่เย็น ช่วยขับปัสสาวะและทำความสะอาดต่อมลูกหมาก ขับนิ่ว เมล็ดของมันมีฤทธิ์แรงมากกว่าอย่างอื่น ในกรณีนี้เพิ่มความต้องการทางเพศ ช่วยรักษาโรคลมหายใจเหม็น ท่านอัรรอซีย์กล่าวว่า ควรจะหลีกเลี่ยงไม่กินมันถ้ากลัวจะถูกแมลงป่องกัด

كُرّاث ต้นกุ้ยช่าย

มีหะดีษที่ไม่ถูกต้องที่อ้างถึงท่านศาสดา ซล.เป็นหะดีษที่อุปโลกน์ขึ้นที่ว่า “ผู้ใดรับประทานต้นกุ้ยช่ายและนอน เขาจะหายจากโรคริดสีดวงทวารหนัก”

มีสองชนิดคือ ชนิดนาบาตีและชนิดชามี ชนิดนาบาตีนั้นคือผักที่วางบนโต๊ะอาหาร อีกชนิดหนึ่งคือชามีนั้นจะมีหลายหัว ต้นกุ้ยช่ายมีธาตุร้อนแห้งและเมื่อนำมาปรุงและรับประทานหรือดื่มน้ำของมัน จะช่วยรักษาโรคริดสีดวงทวารหนักชนิดเย็น เมื่อนำเมล็ดมันมาบดและผสมกับน้ำมันดินแล้วนำมาใส่ที่ฟันที่มีแมงกินอยู่จะทำให้แมงนั้นหลุดออกมาได้ ทำให้หายปวดฟัน ถ้าหากนำเมล็ดมันมาเผาให้เกิดควันแล้วสูดควันนั้นจะทำให้บรรเทาอาการริดสีดวงทวารได้ ทั้งหมดนี้ใช้ต้นกุ้ยช่ายชนิดนาบาตี

แต่อย่างไรก็ตามต้นกุ้ยช่ายยังเป็นตัวทำให้ฟันเสีย เหงือกเสีย ปวดศีรษะ ทำให้ฝันร้ายและตามัว ปากเหม็น ขับปัสสาวะ เพิ่มพลังทางเพศ ย่อยยาก

อักษรลาม حرفُ الام

لحم เนื้อ

พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงกล่าวว่า

وأمددناهم بِفَاكِهةٍ ولَحمٍ مما يشتهونَ

ความว่า “และเราได้ให้ผลไม้ต่างๆ และเนื้อสัตว์แก่พวกเขา ดังที่พวกเขาต้องการ” (อัตตูร, 22)

และทรงกล่าวอีกว่า

ولَحمِ طَيرٍ مما يشتهونَ

ความว่า “และเนื้อนกที่พวกเขาต้องการ” (อัลวากิอะห์, 21)

ในหนังสือ “สุนันอิบนิมาญะห์” จากหะดีษของท่านอบีดัรดาอ์ จากท่านศาสดา ซล.กล่าวว่า “นายของอาหารของคนในโลกนี้และโลกหน้าคือเนื้อ” (ระดับอ่อนมาก อิบนิมาญะห์, 3305) และยังมีหะดีษของท่านบะรีดะห์ เป็นหะดีษมัรฟัวอ์กล่าวว่า “เครื่องปรุงรสที่ดีที่สุดในโลกนี้และโลกหน้าคือเนื้อ” (ระดับอ่อนมาก บัยหะกีย์, 5902)

ในหะดีษซอเฮียะห์จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า “ความประเสริฐของพระนางอาอิชะห์เหมือนกับความประเสริฐของขนมปังกับเนื้อที่เหนือกว่าอาหารอื่นๆ” ท่านซะห์รีย์กล่าวว่า การรับประทานเนื้อจะช่วยเพิ่มกำลังถึงเจ็ดสิบเท่า ท่านมุฮำหมัด บินวาซิอ์กล่าวว่า เนื้อช่วยให้สายตามองเห็นชัดขึ้น มีรายงานจากท่านอลี บินอบีตอลิบ รด.กล่าวว่า จงรับประทานเนื้อเถิดเพราะแท้จริงมันจะทำให้ผิวขาวสะอาดขึ้น และยังทำให้กระเพาะแข็งแรงขึ้น ทำให้มารยาทดีขึ้น ท่านนาฟิอ์กล่าวว่า ท่านอิบนิอุมัรนั้นเมื่อถึงเดือนรอมฎอนท่านจะไม่ขาดเนื้อ เมื่อจะเดินทางท่านจะไม่ขาดเนื้อ ท่านอลีกล่าวว่า ผู้ใดทิ้งเนื้อไปสี่สิบคืนมารยาทเขาจะเสียไป

ส่วนหะดีษของอาอิชะห์ รด.ที่รายงานโดยท่านอบูดาวูดกล่าวว่า “อย่าตัดเนื้อด้วยมีด เพราะมันเป็นมารยาทของคนต่างชาติ แต่จงกัดมันมันจะเป็นการดีกว่า” และท่านอิหม่ามอะห์หมัดได้ตอบโต้ด้วยสิ่งที่น่าจะถูกต้องกว่าไว้แล้วเกี่ยวกับที่ท่านศาสดา ซล.เคยใช้มีดตัดเนื้อในสองหะดีษดังที่ได้เคยกล่าวมาแล้ว

เนื้อมีหลายชนิดแตกต่างกันตามความแตกต่างของแหล่งที่มาของเนื้อนั้น และเราจะได้กล่าวถึงเนื้อแต่ละชนิดประโยชน์ของมันและโทษของมันทีละอย่าง

لحمُ الضان เนื้อแกะ

ร้อนในระดับสอง ชื้นในระดับหนึ่ง ที่ดีที่สุดคือแกะอายุหนึ่งขวบ จะทำให้เกิดเลือดที่ดีและแข็งแรงในคนที่มีระบบย่อยอาหารที่แข็งแรงพอ เหมาะสำหรับคนที่มีธาตุเย็นและปานกลาง และผู้ที่เล่นกีฬาหนักๆ ในภูมิอากาศที่หนาวเย็นและในภูมิประเทศที่หนาวเย็น มีประโยชน์สำหรับผู้ที่มีน้ำดีดำ เพิ่มความฉลาดไหวพริบและความจำ เนื้อแกะที่แก่ชราหรือผอมแห้งเป็นเนื้อที่ไม่ดีเช่นเดียวกับเนื้อแกะตัวเมีย ชนิดที่ดีที่สุดคือเนื้อแกะตัวผู้สีดำ เนื้อมันจะเบานุ่มนวลอร่อยกว่าและมีประโยชน์กว่า สัตว์ตอนจะมีประโยชน์กว่าและดีกว่า และเนื้อแดงของสัตว์อ้วนจะอ่อนนุ่มกว่าและเป็นอาหารที่ดีกว่า ส่วนหน้าอกจะให้สารอาหารน้อยกว่าและทำให้กระเพาะหยุดทำงาน

เนื้อที่ดีที่สุดคือเนื้อที่ปิดกระดูกอยู่ และด้านขวาจะอ่อนนุ่มกว่าด้านซ้าย ด้านหน้าจะดีกว่าด้านหลัง เนื้อที่ท่านนบี ซล.ชอบมากที่สุดคือ เนื้อด้านหน้าและส่วนที่อยู่ด้านบนๆ ขึ้นไปจะเบากว่าและดีกว่าส่วนล่างยกเว้นส่วนหัว ท่านฟารอซดักเคยใช้ให้คนผู้หนึ่งไปซื้อเนื้อแล้วกล่าวว่า จงไปซื้อเนื้อส่วนหน้ามาและอย่าไปซื้อส่วนหัวหรือส่วนท้องเพราะนั่นเป็นส่วนที่มีโรค เนื้อบริเวณส่วนคอจะมีรสชาติดีย่อยง่ายและเบา เนื้อส่วนขาหน้าถือเป็นเนื้อที่เบาที่สุด อร่อย

ที่สุด นุ่มที่สุด ไม่มีโรคภัยใดๆ และย่อยง่ายที่สุด ใน "ซอฮีเฮน" กล่าวว่าท่านศาสดา ซล.ทรงชอบรับประทานเนื้อส่วนนี้มาก และเนื้อที่หลังมีสารอาหารมากมาย ทำให้เกิดเลือดที่ดี ในหนังสือ "สุนันอิบนิมาญะห์" เป็นหะดีษมัรฟัวอ์ กล่าวว่า "เนื้อที่ดีที่สุดคือเนื้อส่วนหลัง" (ซอเฮียะห์ อิบนิมาญะห์, 3308)

لحمُ المعز เนื้อแพะ

มีความร้อนน้อย แห้ง และส่วนประกอบที่เกิดจากมันจะไม่ดี ย่อยไม่ค่อยดีนัก ไม่ถือเป็นอาหารที่ประเสริฐและเนื้อแพะตัวผู้ถือเป็นสิ่งไม่มีประโยชน์เลย แห้งมาก ย่อยยากมาก และทำให้เกิดน้ำดีดำ ท่านญาฮิซกล่าวว่า แพทย์ที่เก่งๆ คนหนึ่งบอกฉันว่า โอ้ท่านอบูอุษมานจงอย่ารับประทานเนื้อแพะเพราะมันจะทำให้จิตใจเศร้าหมอง ทำให้เกิดน้ำดีดำ ทำให้ขี้ลืม ทำให้เลือดเสียและทำให้มีบุตรยาก แพทย์บางท่านกล่าวว่า แพะที่ไม่ดีนั้นคือแพะแก่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้สูงอายุ แต่มันไม่เป็นอันตรายต่อผู้ที่คุ้นเคยรับประทานมัน กาเลนถือว่า แพะอายุหนึ่งปีจะมีสารอาหารปานกลาง จะเกิดอาหารค้างที่ดีในกระเพาะระดับปานกลางและตัวเมียจะดีกว่าตัวผู้

ท่านนะซาอีย์ได้รายงานไว้ในหนังสือ "สุนัน" ว่า ท่านนบี ซล.ได้พูดว่า "จงดีต่อแพะและทำให้มันห่างไกลจากอันตรายต่างๆ เพราะมันคือสัตว์ในสวรรค์ชนิดหนึ่ง" (ระดับอ่อน, 1329)

และที่แพทย์บอกว่าเนื้อแพะมีอันตรายนั้น เป็นการตัดสินเฉพาะเจาะจงบางส่วนเท่านั้น ไม่ใช่เป็นการกล่าวโดยทั่วไป โดยหมายถึงผู้ที่มีกระเพาะอาหารอ่อนแอ มีธาตุอ่อนและไม่คุ้นเคยรับประทานเนื้อแพะมาก่อน และคุ้นเคยกับอาหารที่อ่อนนุ่มย่อยง่าย พวกนี้คือพวกที่มีชีวิตแบบสำรวยสุขสบาย พวกที่อยู่ในเมืองใหญ่เป็นต้น ซึ่งเป็นพวกกลุ่มน้อยในบรรดาคนทั่วไป

لحمُ الجدى เนื้อลูกแพะ

เนื้อลูกแพะจะนุ่มกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งลูกแพะที่ยังดูดนมอยู่ แต่ก็ต้องไม่ใช่เพิ่งเกิดมาใหม่ๆ เนื้อมันจะย่อยง่าย เนื่องจากมีพลังของน้ำนมแฝงอยู่ อ่อนนุ่มสำหรับระบบย่อยอาหาร เหมาะสำหรับคนทั่วๆ ไป ในสภาพทั่วไปส่วนมากมันจะอ่อนนุ่มกว่าเนื้ออูฐ เลือดที่เกิดจากเนื้อนี้จะมีคุณภาพปานกลาง

لحمُ البَقر เนื้อวัว

มีธาตุเย็นแห้ง ย่อยยาก เคลื่อนที่ในระบบทางเดินอาหารได้ช้า ทำให้เกิดเลือดสีดำ ไม่เหมาะที่จะรับประทานนอกจากบรรดาผู้ที่ทำงานหนักมากๆ เท่านั้น การรับประทานมันเป็นประจำจะทำให้เกิดโรคที่เกิดจากน้ำดีดำ เช่น โรคด่างขาว โรคหิด โรคกลาก โรคเรื้อน โรคเท้าช้าง โรคมะเร็ง โรคฟุ้งซ่าน ไข้สี่วัน และเกิดก้อนต่างๆ มากมาย โรคนี้จะเกิดกับผู้ที่รับประทานมันเป็นประจำหรือผู้ที่ไม่ฆ่าพิษร้ายมันด้วยพริก กระเทียมและขิง หรือสิ่งอื่นๆ ที่คล้ายกัน ตัวผู้จะมีธาตุเย็นน้อยกว่าตัวเมียและตัวเมียจะแห้งน้อยกว่าตัวผู้ เนื้อลูกวัวโดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวที่อ้วนท้วนจะให้สารอาหารที่ครบถ้วนและดีกว่า รสชาติอร่อยกว่า ให้ผลดีต่อร่างกายมากกว่า มันจะมีธาตุร้อนและชื้น ถ้าสามารถย่อยได้หมดก็จะให้สารอาหารที่ดีอย่างยิ่ง

لحمُ الفَرس เนื้อม้า

ได้ยืนยันในหนังสือ "ซอเฮียะห์" จากท่านหญิงอัสมาอ์ รด.กล่าวว่า "เราได้เชือดม้าและกินมันในสมัยที่ท่านศาสดา ซล.ยังอยู่" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5519) และมีการยืนยันว่าท่านศาสดา ซล.อนุญาตให้รับประทานเนื้อม้าได้แต่ห้ามรับประทานเนื้อลา (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5520)

และไม่ยืนยันในหะดีษของท่านมักดาม บินมะอ์ดี กะรอบ รด.ที่กล่าวว่า ท่านศาสดาห้ามรับประทานเนื้อม้า ซึ่งเป็นหะดีษที่รายงานโดยท่านอบูดาวูด (ระดับอ่อน อบูดาวูด, 3790)

การนำม้ามาเทียบกับล่อและลาในอัลกุรอ่านไม่เป็นเครื่องที่ชี้ให้เห็นว่าเนื้อของมันทั้งสามชนิดนั้นใช้กฎหมายอันเดียวกันทุกประการ เช่นเดียวกับที่กฎหมายในการแบ่งส่วนแบ่งต่างๆ หรือทรัพย์เชลยเกี่ยวกับการแบ่งมัน และการแบ่งม้าก็ไม่จำเป็นต้องเป็นกฏเดียวกัน และพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.นั้นทรงเปรียบเทียบผู้ชายในสิ่งที่พวกเขาเหมือนกันและบางครั้งในสิ่งที่พวกเขาแตกต่างกันหรือในสิ่งที่พวกเขาขัดแย้งหรือตรงข้ามกัน และในคำดำรัสของพระองค์ที่ว่า "لِتَركَبوها แปลว่า เพื่อพวกเจ้าจะได้ขับขี่มัน" (อัลนะห์ลุ, 8) อันนี้นั้นไม่ใช่เหตุผลที่จะมาห้ามไม่ให้รับประทานเช่นเดียวกันก็ไม่ห้ามที่จะใช้มันทำอย่างอื่นที่นอกเหนือไปจากการขับขี่ ถ้าเป็นการกระทำที่มีประโยชน์ แต่อายะห์นี้มีความหมายว่าต้องการกล่าวถึงคุณประโยชน์ของมันที่เห็นได้ชัดนั่นคือการเอาไว้ขับขี่ และหะดีษสองหะดีษข้างต้นเป็นหะดีษซอเฮียะห์ ไม่มีการขัดแย้งในหะดีษทั้งสองเลย เนื้อของมันนั้นแห้งและร้อน เนื้อแข็งและทำให้เกิดน้ำดีดำได้มากเป็นอันตรายและไม่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายที่อ่อนแอ

لحمُ الجَمل เนื้ออูฐ

เป็นความแตกต่างระหว่างชีอะห์นิกายรอฟิเฏาะห์กับมุสลิมซุนนี และความแตกต่างระหว่างอิสลามกับพวกยะฮูดี พวกยะฮูดีและชีอะห์ นิกายรอฟิเฏาะห์ตำหนิเนื้ออูฐและไม่รับประทานมัน แต่อิสลามอนุญาตให้รับประทานได้ ท่านศาสดา ซล.และบรรดาศอฮาบะห์ต่างเคยรับประทานเนื้ออูฐทั้งขณะเดินทางและพักอยู่ปกติ

เนื้ออูฐที่อดนมแล้วจะมีรสชาติอร่อยและดีกว่าให้ความแข็งแรงมากกว่า แต่ก็ต้องในผู้ที่คุ้นเคยรับประทานมันซึ่งจะรู้สึกว่ามันเหมือนกับเนื้อแกะและไม่เป็นอันตรายต่อเขาไม่ทำให้เกิดโรคใดๆ แต่แพทย์บางท่านตำหนิมันเนื่องจากไปเปรียบเทียบกับพวกที่มีชีวิตสุขสบายในเมือง ซึ่งพวกนี้ไม่คุ้นเคยกับการรับประทานเนื้ออูฐมาก่อน มันให้ความร้อนและแห้งทำให้เกิดน้ำดีดำ ย่อยยาก ให้กำลังด้านที่ไม่ดีเพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้ท่านนบี ซล.จึงได้ให้อาบน้ำละหมาดหลังจากรับประทานมัน ดังที่รายงานให้หะดีษสองบท แต่มันก็ไม่ใช่การต่อต้านการรับประทานเนื้ออูฐและเป็นการไม่ถูกต้องที่จะไปเปลี่ยนแปลงความหมายของการอาบน้ำละหมาดเป็นการล้างมือธรรมดา เนื่องจากคำพูดของท่านนบี ซล.เพื่อแบ่งแยกระหว่างการรับประทานเนื้ออูฐกับการรับประทานเนื้อแกะ ซึ่งอย่างหนึ่งต้องอาบน้ำละหมาดอีกอย่างหนึ่งไม่ต้องอาบน้ำละหมาด ถ้าหากคำอาบน้ำละหมาดในหะดีษหมายถึงเพียงการล้างมือธรรมดาเท่านั้น มันก็ต้องไม่มีความแตกต่างระหว่างการรับประทานเนื้อทั้งสองชนิดและมันก็จะกลายเป็นเช่นที่ท่านศาสดา ซล.กล่าวไว้ว่า "ผู้ใดที่กระทบกับอวัยวะเพศของเขาก็จงอาบน้ำละหมาด"

เช่นเดียวกัน ถ้าหากผู้ที่รับประทานเนื้ออูฐไม่ได้ใช้มือหยิบเนื้ออูฐใส่ปากรับประทานโดยตรงและการอาบน้ำละหมาดมีความหมายเพียงแค่การล้างมือ มันก็เป็นการไร้ประโยชน์อย่างยิ่ง และจะเป็นการเปลี่ยนแปลงความหมายที่แท้จริงของหะดีษ ยิ่งไปกว่านั้นการกล่าวอ้างถึงหะดีษที่ว่า สองสิ่งสุดท้ายจากท่านนบี ซล.คือ "ยกเลิกการอาบน้ำละหมาดหลังจากรับประทานอาหารที่ถูกไฟ" คำพูดนี้เป็นสิ่งไม่ถูกต้องเพราะ หนึ่ง คำสั่งนี้เป็นคำสั่งโดยทั่วไปแต่การสั่งให้อาบน้ำละหมาดหลังรับประทานเนื้ออูฐนั้นเป็นเรื่องเฉพาะ สอง ทั้งสองหะดีษนั้นพูดคนละเรื่องกัน การสั่งให้อาบน้ำละหมาดหลังรับประทานอูฐนั้นครอบคลุมเนื้ออูฐทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นเนื้อสดๆ หรือเนื้อที่ปรุงแล้วหรือเนื้ออูฐแดดเดียว การอาบน้ำละหมาดในที่นี้ไม่ได้เกี่ยวกับโดนไฟหรือไม่เลย และแม้ว่าอีกหะดีษหนึ่งมีการเลิกการอาบน้ำละหมาดในสิ่งที่ถูกไฟมันก็เป็นเพียงคำที่อธิบายว่า การโดนไฟนั้นไม่ใช่สาเหตุให้ต้องอาบน้ำละหมาด ดังนั้นหะดีษทั้งสองจึงเป็นคนละเรื่องกันโดยสิ้นเชิง ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน หะดีษหนึ่งบอกถึงการต้องอาบน้ำละหมาดด้วยเหตุรับประทานเนื้ออูฐไม่ว่าจะโดนไฟหรือไม่โดน อีกหะดีษหนึ่งบอกถึงสาเหตุการไม่ต้องอาบน้ำละหมาดในการรับประทานสิ่งทั่วๆ ไปที่ถูกไฟ ดังนั้นหะดีษทั้งสองจึงไม่ขัดกันแต่อย่างใด สาม เรื่องนี่ไม่ใช่เพียงเรื่องเล่าจากคำพูดของท่านนบี ซล.เพียงเท่านั้น แต่เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงและมีเหตุการณ์หนึ่งเกิดก่อนอีกเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งได้แสดงให้เห็นแล้วในหะดีษที่ว่าพวกเขาได้นำเนื้อมาให้ท่านนบี ซล.และท่านนบี ซล.ก็ได้รับประทานมัน ขณะนั้นก็เริ่มเข้าเวลาละหมาดพอดีท่านจึงไปอาบน้ำละหมาดและไปละหมาด หลังจากนั้นพวกเขาก็นำเนื้อมาให้ท่านอีกและท่านก็รับประทานมัน หลังจากนั้นท่านก็

ไปละหมาดโดยไม่ได้อาบน้ำละหมาดอีก และพฤติกรรมอันหลังนี้เป็นสิ่งที่ถูกนำมาอ้างเกี่ยวกับการไม่ต้องอาบน้ำละหมาดหลังจากที่รับประทานอาหารถูกไฟ ตัวหะดีษแท้จริงเป็นเช่นนี้ แต่ผู้เล่าได้เล่าให้สั้นลง จึงมีแค่ตอนปลาย ดังนั้นจึงไม่เป็นการถูกต้องที่จะมายกเลิกการอาบน้ำละหมาดหลังรับประทานเนื้ออูฐด้วยหะดีษนี้

لحمُ الضب เนื้อแย้

ได้นำหะดีษมากล่าวไว้แล้วเกี่ยวกับเรื่องแย้ว่ามันเป็นสิ่งที่อนุญาตให้รับประทานได้ เนื้อของมันจะร้อนและแห้ง ช่วยเพิ่มพลังทางเพศได้

لحمُ الغزال เนื้อกวาง

กวางเป็นสัตว์ที่เหมาะสำหรับถูกล่ามากินมากที่สุดและเนื้อของมันดีมีธาตุร้อนและแห้ง บางท่านกล่าวว่า อยู่ในระดับกลางๆ มีประโยชน์สำหรับร่างกายที่มีธาตุกลางๆ สมดุล เนื้อที่ดีที่สุดคือเนื้อลูกกวางอ่อน

لحمُ الظ เนื้อสมัน

เนื้อสมันร้อนและแห้งระดับหนึ่ง อ่อนนุ่มสำหรับร่างกาย ดีสำหรับร่างกายที่มีธาตุเย็น เจ้าของหนังสือ "อัลกอนูน" กล่าวว่า เนื้อสัตว์ป่าที่ดีที่สุดคือ เนื้อสมัน และมันมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดน้ำดีดำได้

لحمُ الارنب เนื้อกระต่าย

ยืนยันจากหะดีษ "ซอฮีเฮน" จากท่านอนัส บินมาลิกกล่าวว่า เราได้ล่ากระต่ายมาหนึ่งตัวโดยต้องออกแรงพยายามอย่างมาก หลังจากนั้นเราได้เอามารับประทานและแบ่งส่วนสะโพกให้กับท่าน ศาสดา ซล.ท่านได้รับมันไว้ (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5535)

เนื้อกระต่ายมีความร้อนแห้งระดับปานกลาง เนื้อที่ดีที่สุดของมันคือเนื้อสะโพก ถ้าจะให้ดีต้องกินเป็นเนื้อย่าง มันทำให้ท้องผูกได้ ช่วยขับปัสสาวะ ขับนิ่ว การรับประทานหัวของมันจะมีประโยชน์ในการรักษาโรคเลือดกำเดาไหล

لحمُ حِمارِ الوحش เนื้อม้าลาย

ได้ยืนยันใน "ซอฮีเฮน" จากท่านกอตาดะห์ รด.ว่า พวกเขากำลังอยู่กับท่านศาสดา ซล.ในระหว่างอุมเราะห์ และเขาล่าม้าลายได้ตัวหนึ่ง ท่านนบี ซล.ได้สั่งให้พวกเขากินมันและพวกเขากำลังอยู่ในระหว่างเอียะห์รอม แต่ท่านอบูกอตาดะห์ไม่ได้อยู่ในระหว่างเอียะห์รอม (ซอเฮียะห์ บุคอรี, 5490)

เนื้อของมันร้อนและแห้ง มีสารอาหารมากมาย ทำให้เกิดเลือดข้นและดำ แต่ไขมันของมันมีประโยชน์เมื่อนำมาผสมกับไขมันของกุสต์จะช่วยรักษาโรคปวดหลัง โรคท้องอืดที่ทำให้ไตอ่อนแอ ไขมันของมันดีสำหรับการรักษาจุดด่างดำต่างๆ โดยรวมแล้วเนื้อสัตว์ป่าทั้งหมดจะทำให้เกิดเลือดข้นและดำ ที่ดีที่สุดของมันคือเนื้อกวาง รองลงมาคือเนื้อกระต่าย

لُحُومُ الاجِنة เนื้อลูกสัตว์ที่อยู่ในครรภ์

เป็นเนื้อที่ไม่ดีเพราะจะทำให้เกิดเลือดตกตะกอนในร่างกาย แต่ไม่ถือเป็นสิ่งต้องห้าม ดังคำพูดของท่านนบีที่ว่า "การเชือดลูกในท้องก็คือการเชือดแม่ของมัน" (ซอเฮียะห์ อบูดาวูด, 2827)

ชาวอิรักห้ามกินเนื้อสัตว์ชนิดนี้นอกจากว่ามันจะออกมามีชีวิตแล้วตายด้วยการเชือดทีหลัง และได้อธิบายความหมายของหะดีษว่า ความมุ่งหมายคือการบอกว่า การเชือดมันนั้นเช่นเดียวกับการเชือดแม่ของมัน นั่นคือต้องเชือดเหมือนๆ กัน พวกเขากล่าวว่านี่เป็นหลักฐานว่าห้ามกิน แต่ข้ออ้างนี้ไม่ถูกต้อง เพราะหะดีษนี้ในตอนแรกของ

หะดีษพวกเขาได้ถามท่านศาสดา ซล.ว่า “โอ้ท่านศาสดาพวกเราเชือดแกะและเราพบว่าในท้องของมันมีลูกอ่อนอยู่ พวกเราจะกินมันได้หรือไม่” และท่านศาสดาตอบว่า “จงกินมันเถิดถ้าท่านต้องการ แท้จริงการเชือดมัน คือการเชือดแม่ของมัน” ถ้าเรามาพิจารณาดูจะพบว่าแท้จริงลูกในท้องนั้นตราบใดที่ยังอยู่ในท้องมันก็คือส่วนหนึ่งของแม่ ดังนั้นเมื่อเชือดแม่เหมือนกับการเชือดทุกส่วนของร่างกายและอนุญาตให้กินได้ทุกส่วนของมันแล้ว มันก็ย่อมรวมลูกที่อยู่ในท้องด้วย และนี่คือจุดมุ่งหมายของคำพูดที่ท่านศาสดา ซล.ได้กล่าวไว้ ว่า “การเชือดมันนั้นก็คือการเชือดแม่ของมัน” เช่นเดียวกับการเชือดตัวมันย่อมรวมถึงการเชือดทั้งตัวของมัน แม้ว่าจะไม่มีรายงานที่ชัดเจนแสดงให้เห็นถึงว่าท่านศาสดาเคยกินเนื้อมันหรือไม่ก็ตาม แต่การเทียบเคียงนี้ถูกต้องแล้วและมันเป็นที่อนุญาต

لَحمُ القَدِيد เนื้อตากแห้ง

จากหนังสือ “สุนัน” ในหะดีษของท่านเซาบาน รด.กล่าวว่า ข้าพเจ้าได้เชือดแกะตัวหนึ่ง ให้ท่านศาสดา ซล. ขณะที่เรากำลังจะเดินทางไกลกันและท่านศาสดา ซล.กล่าวว่า “จงเอาไปทำเนื้อแห้ง” และข้าพเจ้าก็ใช้เนื้อนั้นเป็นอาหารให้ท่านศาสดา ซล.จนกระทั่งเดินทางถึงเมืองมะดีนะห์

เนื้อแห้งมีประโยชน์กว่าเนื้อเก่า ทำให้ร่างกายแข็งแรง ทำให้คัน สามารถป้องกันผลเสียนี้ได้โดยใช้เครื่องเทศที่เย็นและชื้น เหมาะสำหรับผู้ที่มีธาตุร้อน ส่วนเนื้อเก่านั้นจะร้อนและแห้งมาก ชนิดที่ดีของมันต้องมีไขมันติดและชื้น ทำให้ปวดท้องบิด สามารถลดผลเสียนี้ได้โดยปรุงมันร่วมกับน้ำนมและไขมันสัตว์ เหมาะสำหรับคนธาตุร้อนชื้น

لَحمُ الطَير เนื้อนก

พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงดำรัสว่า

وَلَحمِ طَيرٍ مما يشتهونَ

ความว่า “และเนื้อนก จากสิ่งที่พวกเขาต้องการ” (อัลวากิอะห์, 21)

ในหนังสือ “มุสนัดอัลบาซาร” ได้เล่าหะดีษมัรฟัวอ์ว่า “เมื่อพวกท่านได้จ้องมองนกที่อยู่ในสวรรค์และต้องการรับประทานมัน มันก็จะกลายเป็นนกย่างอยู่ต่อหน้าท่าน” (อิบนิกะซีร, 287/4)

นกเป็นสัตว์ที่อนุมัติให้รับประทานได้ แต่มีบางชนิดเป็นสิ่งต้องห้าม เช่นพวกที่มีเขี้ยวเล็บ เช่นเหยี่ยว พญาเหยี่ยวและพวกที่กินซากศพ เช่นนกอินทรี นกแร้ง นกกระสา อีกา และนกที่ห้ามฆ่ามันเช่น นกหัวขวาน และนกที่สั่งให้ฆ่ามันได้ เช่นอีกา เหยี่ยวแดง

นกที่อนุญาตให้รับประทานได้มีหลายชนิด เช่นพวกไก่ชนิดต่างๆ ใน “ซอฮีเฮน” จากหะดีษของท่านอบีมูซา กล่าวว่า ท่านนบี ซล.ได้เคยรับประทานไก่ตัวเมีย ซึ่งมันมีธาตุร้อนและชื้นระดับหนึ่ง เบาสำหรับกระเพาะ ย่อยง่าย ทำให้เกิดส่วนผสมที่ดี เพิ่มพลังสมองและเพิ่มน้ำอสุจิ ทำให้เสียงใสขึ้น สีผิวดีขึ้น สติปัญญาแข็งแรงขึ้น ทำให้เกิดเลือดดี มันมีความโน้มเอียงทำให้เกิดความชื้น มีคำกล่าวว่า ถ้ารับประทานมันอยู่เป็นประจำจะทำให้เป็นโรคเก้าท์ แต่ไม่มีการยืนยันสิ่งนี้ เนื้อไก่ตัวผู้จะร้อนกว่าและชื้นน้อยกว่า ไก่แก่ตัวผู้เป็นยารักษาโรคปวดบิดในท้อง โรคหอบหืด ลมในท้องมาก ท้องอืด โดยปรุงร่วมกับน้ำกุรตุมและชะบัต มันจะย่อยง่ายและมีประโยชน์ เนื้อลูกไก่จะย่อยง่าย อ่อนนุ่มสำหรับกระเพาะและเลือดที่เกิดจากมันจะอ่อนนุ่มมาก

لَحمُ الدراج เนื้อไก่กระทง

มีธาตุร้อนและแห้งระดับสอง เนื้อนุ่มและเบาสำหรับกระเพาะ ย่อยง่าย ทำให้เกิดเลือดที่สมดุล ถ้ากินมากๆ จะทำให้สายตาแข็งแรงขึ้น

لحمُ ا َجل เนื้อนกกระทา

ทำให้เกิดเลือดที่ดี ย่อยง่าย

لحمُ ِالإوز เนื้อห่าน

ร้อนและแห้ง เป็นอาหารที่ไม่ดีต่อสุขภาพ ถ้ากินเป็นประจำ และไม่ค่อยมีกากเหลือมากนัก

لحم البط เนื้อเป็ด

ร้อนและแห้ง มีกากมาก ย่อยยาก ไม่เหมาะสำหรับกระเพาะ

لحمُ الحُباري เนื้อนกหุบารอ (Bustard)

ในหนังสือ "สุนัน" กล่าวถึงหะดีษของท่านบะรียะห์ บินอุมัร บินซะฟีนะห์ จากพ่อของเขา จากปู่ของเขา เล่าว่า "ฉันได้รับประทานเนื้อนกหุบารอร่วมกับท่าน ศาสดา ซล."

لحمُ الكركِى เนื้อนกกระสา

แห้งและเบา ในเรื่องธาตุร้อนหรือเย็นยังขัดแย้งกันอยู่ ทำให้เกิดเลือดดำ เหมาะสำหรับพวกที่ทำงานหนักหรือกรรมกร สมควรที่จะทิ้งไว้หลังเชือดมันแล้วประมาณหนึ่งถึงสองวันจึงจะกินมัน

لحمُ العصافِيروالقَنابِر เนื้อนกกระจอก และนกล๊าค

รายงานจากท่านนะซาอีย์ในหนังสือ "สุนัน" จากหะดีษของท่านอับดุลลอฮ์ บิน อัมร์ รด.เล่าว่า ท่านศาสดา ซล.กล่าวว่า "ไม่มีมนุษย์คนใดที่ฆ่านกกระจอกหรือสัตว์อื่นที่ใหญ่กว่ามันโดยไม่มีเหตุอันสมควร แล้วจะไม่ถูกถามจากอัลลอฮ์ ซบ.เกี่ยวกับเรื่องนี้" มีคำถามว่า "โอ้ท่านศาสดา ซล.เหตุอันสมควรคืออะไรหรือ" ท่านศาสดา ซล.ตอบว่า "คือการเชือดและรับประทานมัน และไม่ตัดหัวมันทิ้งไป" (ระดับดี นะซาอีย์, 4360)

และในหนังสือ "สุนัน" อีกเช่นกัน จากท่านอัมร บินชะรีด จากพ่อของเขากล่าวว่า ข้าพเจ้าได้ยินท่านศาสดากล่าวว่า "ผู้ใดฆ่านกกระจอกโดยไม่มีประโยชน์ นกนั้นจะไปฟ้องพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ว่า โอ้พระผู้เป็นเจ้า แท้จริงคนๆ นั้นเขาได้ฆ่าฉันเล่นๆ และไม่ได้ฆ่าเพื่อทำประโยชน์อะไร" (ระดับดี นะซาอีย์, 4458)

เนื้อของมันร้อนและแห้ง ทำให้ท้องผูก เพิ่มความรู้สึกทางเพศ ซุบของมันทำให้ระบายท้องและมีประโยชน์กับข้อต่อต่างๆ ถ้าหากรับประทานมันโดยผสมกับขิงและหัวหอมจะทำให้เพิ่มพลังทางเพศ ส่วนผสมที่เกิดจากมันเป็นส่วนผสมที่ไม่ดี

لحمُ الحمام เนื้อนกพิราบ

มีธาตุร้อนและชื้น นกพิราบป่าจะชื้นน้อยกว่า ลูกนกจะชื้นมากกว่า ส่วนนกที่เลี้ยงในเมืองจะมีเนื้อน้อยกว่า แต่จะให้ธาตุอาหารที่ดี เนื้อของตัวผู้จะทำให้ความอ่อนแอจากโรคต่างๆ หายไป ช่วยรักษาโรคชาตามที่ต่างๆ โรคเลือดไปเลี้ยงสมองไม่พอ เป็นลม โรคชักกระตุก เพิ่มพลังทางเพศ ดีสำหรับโรคไต เพิ่มเลือด ได้มีรายงานในหะดีษเก๊ไม่มีรากฐานใดๆ จากท่านศาสดาว่า มีชายคนหนึ่งร้องเรียนว่า เขาต้องอยู่เป็นโสดและเหงา ท่านศาสดา ซล.ตอบว่า "ให้กินนกพิราบและจะได้มีคู่" ท่านอุษมาน บินอัฟฟาน รด.ได้กล่าวในคุตบะห์ของเขา ใช้ให้ประชาชนฆ่าสุนัขและเชือดนกพิราบ

لحمُ القَطا เนื้อไก่ป่า Sand grouse

มีธาตุแห้ง ทำให้เกิดน้ำดีดำ ทำให้ท้องผูก ให้ธาตุอาหารที่เลวร้ายมาก แต่ก็มีประโยชน์ในโรคท้องมาน

لحمُ السُماني เนื้อนกคุ่ม

มีธาตุร้อนและแห้ง มีประโยชน์กับโรคข้อต่างๆ แต่เป็นอันตรายต่อตับที่ร้อน สามารถจะดับพิษร้ายมันด้วยน้ำส้มสายชูและเครื่องเทศ ควรหลีกเลี่ยงกินเนื้อนกที่อาศัยอยู่ในที่สกปรก เนื้อนกทุกชนิดจะย่อยได้ไวมากกว่าสัตว์สี่เท้า ส่วนที่ย่อยไวที่สุดมีธาตุอาหารน้อยที่สุดคือคอและปีกของมัน สมองของนกจะให้ธาตุอาหารที่ดีกว่าเนื้อสัตว์สี่เท้า

لحمُ الجراد เนื้อตั๊กแตน

มีรายงานในหนังสือ "ซอฮีเฮน" จากท่านอับดุลลอฮ์ บินอบีเอาฟาว่า "เราได้ไปออกรบกับท่านศาสดา ซล.ถึงเจ็ดครั้ง และเราต้องรับประทานตั๊กแตน" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5495) รายงานในหนังสือ "มุสนัด" ท่านศาสดา ซล.กล่าวว่า "สองสัตว์ตายและสองเลือดซึ่งเป็นที่อนุมัติแก่พวกเราคือ ปลากับตั๊กแตน และตับกับม้าม" เป็นหะดีษมัรฟัวอ์หยุดอยู่ที่ท่านอลี อิบนิอุมัร รด.

มันมีธาตุร้อนแห้งให้ธาตุอาหารน้อย การรับประทานตั๊กแตนเป็นประจำจะทำให้ผอมแห้ง ถ้านำมาเผาเอาควันของมันจะมีประโยชน์ในการรักษาโรคปัสสาวะแสบขัด ปัสสาวะลำบาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้หญิง นอกจากนี้ควันยังใช้รักษาโรคริดสีดวงทวารได้ด้วย ตั๊กแตนตัวอ้วนๆ นำมาย่างไฟใช้รักษาโรคพิษแมลงป่องต่อยได้ แต่มันเป็นสิ่งไม่ดีสำหรับคนเป็นโรคลมชัก ทำให้เกิดส่วนผสมที่ไม่ดี ในการอนุญาตให้รับประทานตั๊กแตนที่ตายโดยไม่มีสาเหตุใดๆ นั้นมีสองทรรศนะ ส่วนมากของนักปราชญ์อนุญาตให้รับประทานได้ ส่วนน้อยห้ามไม่ให้รับประทาน ส่วนตั๊กแตนที่ตายโดยมีสาเหตุที่แน่นอนแล้วนั้นถือเป็นที่อนุญาตโดยไม่มีการขัดแย้งกัน เช่นถูกตีตายหรือไฟเผาตายเป็นต้น

ไม่สมควรที่จะรับประทานเนื้อเป็นประจำ เพราะมันทำให้เกิดโรคในเลือดขึ้นมากมาย โรคเกี่ยวกับท้องอืดและไข้ที่รักษายาก ท่านอุมัร บินคอตตอบ รด.ได้กล่าวว่า "พวกท่านจงระวังอาหารที่ทำด้วยเนื้อต่างๆ เพราะมันมีอันตรายเช่นเดียวกับสุรา และท่านอิหม่ามมาลิกได้กล่าวไว้ในหนังสือ "อัลมุวัตเตาะอ์" ว่า ฮิปโปเครติสกล่าวว่า "อย่าให้ท้องของท่านเป็นหลุมศพของซากสัตว์ตาย"

اللبن น้ำนม

พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงดำรัสว่า

وإن لَكُم فِي الأنعامِ لَعِبرةً نسقِيكُم مما فِي بطُونِهِ مِن بينِ فَرثٍ ودمٍ لبنا خالِصا سآئِغا لِلشارِبِ

ความว่า "สำหรับพวกท่านนั้นในปศุสัตว์เป็นบทเรียนสำหรับพวกท่าน เราได้ให้เครื่องดื่มแก่พวกท่านจากสิ่งที่อยู่ในท้องของมันซึ่งอยู่ระหว่างมูลและเลือด แต่เป็นสิ่งที่สะอาดบริสุทธิ์และมีรสชาติดีสำหรับผู้ที่ดื่มมัน" (อันนะห์ลุ 66)

และพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงกล่าวเกี่ยวกับสวรรค์ไว้ว่า

فِيها أنهار من ماء غَير آسِنٍ وأنهار مِن لبنٍ لم يتغير طَعمه

ความว่า "และในสวรรค์นั้นจะมีสายน้ำที่ไม่เคยเน่าเสีย และแม่น้ำที่เป็นน้ำนมซึ่งรสชาติไม่เคยเปลี่ยนแปลง" (มูฮำหมัด 15)

และในหนังสือ "สุนัน" เป็นหะดีษมัรฟัวอ์ กล่าวว่า ผู้ใดที่พระองค์อัลลอฮ์ได้ให้อาหารแก่เขาจงกล่าวว่า "โอ้อัลลอฮ์ขอจงให้มีศิริมงคลแก่เราในอาหารนี้ด้วยเถิด ขอพระองค์ทรงโปรดประทานสิ่งที่ดีกว่าแก่เรา" และผู้ใดที่

พระองค์อัลลอฮ์ให้เขาได้ดื่มนม จงกล่าวว่า "โอ้อัลลอฮ์ ขอจงให้มีศิริมงคลแก่เราในอาหารนี้ด้วยเถิด และขอจงเพิ่มพูนมันแก่เรา แท้จริงฉันนั้นไม่รู้จักสิ่งใดจากอาหารและเครื่องดื่มที่จะให้สารอาหารมากไปกว่าน้ำนมแล้ว"

น้ำนมแม้ว่าจะดูเป็นอาหารธรรมดาแต่มันประกอบด้วยสิ่งที่เสริมสร้างร่างกายอย่างเป็นธรรมชาติถึงสามอย่าง คือ ส่วนที่เป็นเนย ส่วนที่เป็นน้ำมันเนย ส่วนที่เป็นน้ำ ส่วนที่เป็นเนยนั้นจะเย็นและชื้นให้สารอาหารสำหรับร่างกาย ส่วนที่เป็นน้ำมันเนยนั้นจะมีความร้อนชื้นปานกลาง เหมาะสำหรับร่างกายของมนุษย์มีประโยชน์มากมาย ส่วนของน้ำนั้นจะช่วยระบายท้อง เพิ่มความชื้นให้ร่างกาย น้ำนมโดยรวมจะมีธาตุเย็นและชื้นกว่าระดับปานกลาง บางท่านกล่าวว่าพลังของมันเป็นความร้อนและความชื้น บางท่านก็ว่า มันอยู่ในระดับกลางๆ ระหว่างความร้อนและความเย็น

ชนิดที่ดีที่สุดของน้ำนมคือในขณะที่มันยังเป็นน้ำนมสดบริสุทธิ์รีดใหม่ๆ อยู่ หลังจากนั้นความดีของมันจะลดลงไปเรื่อยๆ เมื่อเวลาผ่านไปหลายๆ ชั่วโมง เมื่อน้ำนมถูกรีดใหม่ๆ นั้นมันจะมีความเย็นน้อยและมีความชื้นมาก ส่วนนมเปรี้ยวนั้นมีคุณสมบัติตรงกันข้าม น้ำนมที่ดีที่สุดจะมาหลังจากลูกเกิดแล้วสี่สิบวัน น้ำนมที่ดีที่สุดของมันคือน้ำนมที่ขาวมากๆ มีกลิ่นหอมเฉพาะของมัน รสชาติอร่อย มีความหวานเล็กน้อยและมีเนยปานกลาง ความหนาแน่นระดับปานกลางไม่ใสมากไม่ข้นมาก ถูกรีดมาจากสัตว์ที่ยังสาวอยู่และมีสุขภาพดี มีเนื้อปานกลาง ไม่อ้วนหรือผอมเกินไป เลี้ยงด้วยอาหารที่ดีและน้ำดื่มที่สะอาด

มันเป็นอาหารที่ดีทำให้เกิดเลือดที่ดี เพิ่มความชุ่มชื้นให้ร่างกายที่แห้งแล้ง ให้ธาตุอาหารที่ดีมีประโยชน์ในการรักษาโรคจิตใจฟุ้งซ่าน โรคซึมเศร้าและโรคน้ำดีดำ ถ้าหากดื่มร่วมกับน้ำผึ้งบริสุทธิ์จะช่วยรักษาแผลในท้องได้ ขจัดส่วนผสมที่เน่าเสียในท้องได้ ถ้าดื่มร่วมกับน้ำตาลจะทำให้ผิวสวยขึ้น และน้ำนมสดยังช่วยทำให้ร่างกายฟื้นพลังกลับมาได้หลังจากการมีเพศสัมพันธ์ เหมาะสำหรับโรคทรวงอกและปอดและผู้ที่เป็นวัณโรค แต่เป็นสารไม่ดีสำหรับศีรษะ กระเพาะ ตับและม้าม การดื่มน้ำนมมากเกินไปจะเป็นอันตรายต่อฟันและเหงือก ด้วยเหตุนี้จึงสมควรที่จะบ้วนปากด้วยน้ำหลังจากดื่มนมเสมอ ในหนังสือ "ซอฮีเฮน" รายงานว่า ท่านศาสดา ซล.เคยดื่มนมหลังจากนั้นท่านได้ขอน้ำมาเพื่อบ้วนปากและกล่าวว่า "มันมีไขมัน"

น้ำนมเป็นอาหารที่ไม่ดีสำหรับผู้ที่มีไข้ ผู้ที่ปวดศีรษะ เพราะมันเป็นอันตรายต่อสมอง ต่อศีรษะที่อ่อนแอ ผู้ที่ดื่มนมเป็นประจำจะทำให้เกิดตามัวและโรคอ่อนเพลียใจสั่น ปวดตามข้อ ปิดกั้นตับ ทำให้ตับอุดตัน ทำให้กระเพาะและลำไส้โป่งพอง แก้พิษโดยการใช้น้ำผึ้งและขิงมาผสม หรือสิ่งที่คล้ายๆ กันนี้ แต่ผลเสียที่เกิดขึ้นนี้จะเกิดกับผู้ที่ไม่คุ้นเคยมันเท่านั้น

لَبَنُ الضأن น้ำนมแกะ

เป็นน้ำนมชนิดที่ข้นที่สุดและชื้นที่สุดในบรรดาน้ำนมด้วยกัน มีไขมันปนอยู่มากกว่าน้ำนมวัวหรือน้ำนมแพะ ทำให้เกิดกากที่เป็นมูกเสมหะมาก ทำให้เกิดฝ้าขาวขึ้นที่ผิวหนัง ถ้ารับประทานมันอยู่ติดต่อกันนานๆ ด้วยเหตุนี้จึงควรจะผสมน้ำนมแกะด้วยน้ำเปล่าเพื่อให้ร่างกายสามารถย่อยมันได้ดีขึ้น นมแกะช่วยดับกระหายได้ไวกว่าน้ำนมชนิดอื่น และทำให้รู้สึกเย็นไวกว่านมอื่นๆ

لَبَنُ المعز น้ำนมแพะ

น้ำนมแพะ มีความนุ่มนวลปานกลาง ทำให้ท้องผูก ทำให้ร่างกายที่แห้งกลับชื้นขึ้น ช่วยรักษาแผลในลำคอ รักษาอาการไอแห้งๆ และโรคไอเป็นเลือด

น้ำนมทั้งหมดเป็นเครื่องดื่มที่มีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับร่างกายมนุษย์ เนื่องจากมีสารอาหารอยู่มากมายหลายอย่างที่ทำให้เกิดเลือดที่ดี และสำหรับวัยเด็กมันมีความเหมาะสมมากในช่วงกำลังเจริญเติบโต ใน "ซอฮีเฮน" กล่าวว่า ในคืนวันอิสรออ์ท่านศาสดา ซล.ได้ถูกยื่นให้ดื่มเครื่องดื่มจากแก้วสองใบ ใบหนึ่งมีสุราอีกใบหนึ่งมีน้ำนม ท่าน

ได้มองดูแก้วทั้งสองและท่านได้เลือกดื่มน้ำนม ท่านญิบรีลจึงกล่าวว่า "ขอสรรเสริญต่อพระองค์อัลลอฮ์ที่ทรงดลใจให้ท่านเลือกเช่นนี้ ถ้าหากท่านเลือกสุราแล้วบรรดาประชาชาติของท่านจะต้องตกอยู่ในความหลงทางอย่างแน่นอน" (ซอเฮียะห์บุคอรี 3394)

นมแพะเปรี้ยวจะย่อยยาก ทำให้เกิดส่วนผสมที่ไม่ดี แต่กระเพาะของคนธาตุร้อนสามารถย่อยมันได้ และได้รับประโยชน์จากมัน

لَبَنُ البَقَر น้ำนมวัว

น้ำนมวัวให้สารอาหารที่ดีต่อร่างกาย ทำให้ร่างกายอ้วนท้วนสมบูรณ์ ช่วยระบายท้องอย่างสมดุล เป็นนมที่สมดุลมากที่สุด ประเสริฐที่สุดเมื่อเทียบกับนมแกะและนมแพะ ในด้านความละเอียดอ่อนความเข้มข้นและไขมัน ในหนังสือ "สุนัน" จากหะดีษของท่านอับดุลลอฮ์ บินมัสอูด เป็นหะดีษมัรฟัวอ์ กล่าวว่า "พวกท่านจงดื่มนมวัวเถิด เพราะมันกินพืชจากทุกๆ ชนิด" (ระดับดี อัลฮากิม มุสตัดริก 197/4)

لَبَنُ الإِبِل น้ำนมอูฐ

น้ำนมอูฐนั้นได้กล่าวถึงมาแล้วก่อนหน้านี้ จึงไม่จำเป็นต้องกล่าวถึงอีก

لُبَان กำยาน

มันคือกำยาน มีรายงานจากท่านนบี ซล.กล่าวว่า "พวกท่านจงอบร่ำบ้านของท่านด้วยกำยานและทายม์" แต่รายงานนี้ไม่ถูกต้อง แต่มีรายงานจากท่านอลีที่ได้กล่าวตอบชายคนหนึ่งซึ่งมาร้องเรียนต่อเขาเรื่องขี้ลืมว่า "ท่านจงใช้กำยานเถิด เพราะมันจะทำให้หัวใจกล้าหาญยิ่งขึ้นและขับไล่ความหลงลืม" ได้เล่ามาจากท่านอิบนิอับบาส รด.ว่า ถ้าหากดื่มกำยานร่วมกับน้ำตาลในขณะท้องว่างจะเป็นประโยชน์สำหรับปัสสาวะและรักษาโรคหลงลืม และได้เล่ามาจากท่านอนัส รด.ว่ามีชายคนหนึ่งมาหาและร้องทุกข์ต่อท่านด้วยโรคหลงลืม ท่านอนัสกล่าวว่า ท่านจงใช้กำยานเถิดนำมันมาแช่ไว้ในตอนกลางคืน เมื่อตื่นเช้าขึ้นมาและยังไม่ได้รับประทานอะไรให้ดื่มน้ำกำยานทันทีขณะท้องว่าง มันจะช่วยแก้โรคหลงลืมได้ดี

ที่เป็นเช่นนี้มีเหตุผลทางธรรมชาติที่แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจน เพราะโรคหลงลืมนั้นถ้าหากเกิดจากธาตุเย็นและชื้นที่ไม่ดีเข้ามาครอบคลุมสมอง สมองนั้นก็ไม่สามารถจะจำอะไรได้อีก ในกรณีเช่นนี้การใช้กำยานจะมีประโยชน์ช่วยแก้ไขโรคหลงลืมได้ แต่ถ้าหากโรคหลงลืมนั้นเกิดจากมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดจากภายนอกมากกดสมองเอาไว้ก็สามารถจะเอาสิ่งนั้นออกได้อย่างรวดเร็วโดยใช้สิ่งที่ทำให้สดชื่นขึ้น และข้อแตกต่างระหว่างโรคหลงลืมทั้งสองนั้นคือความแห้ง จะทำให้ตื่นในตอนกลางคืนและเรียกความทรงจำเก่าๆ กลับมาโดยไม่เกี่ยวกับความทรงจำปัจจุบัน ส่วนความชื้นนั้นตรงกันข้ามคือทำให้หลับสบายตอนกลางคืนและทำให้ความทรงจำปัจจุบันดีขึ้น

บางครั้งการหลงลืมเกิดจากสาเหตุบางประการที่พิเศษออกไป เช่นการกรอกเลือดที่บริเวณท้ายทอยหรือการรับประทานกุซฟะเราะห์ที่ชื้นอยู่เป็นประจำ หรือรับประทานแอปเปิลเปรี้ยวเป็นประจำ หรือมีโรคเศร้าซึมหดหู่อย่างมาก หรือไปมองน้ำที่หยุดนิ่งนานเกินไป หรือไปปัสสาวะใส่มัน หรือไปมองคนที่ถูกตรึงกับไม้กางเขน หรือไปอ่านแผ่นจารึกบนหลุมศพมากเกินไป หรือไปเดินระหว่างอูฐสองตัวที่เดินเรียงแถวอยู่ หรือไปกินมูลหนูมาโดยไม่รู้ตัว สิ่งเหล่านี้ส่วนมากรู้ด้วยการทดลองดู

กำยานนั้นเป็นสิ่งที่ร้อนในระดับสองและแห้งในระดับหนึ่ง มันทำให้ท้องผูกได้เล็กน้อย มีประโยชน์หลายประการ มีโทษเพียงเล็กน้อย หนึ่งในประโยชน์ของมันคือสามารถทำให้เลือดหยุดได้ แก้โรคปวดกระเพาะได้ แก้ท้องเสียได้ ช่วยย่อยอาหาร ขับลม ทำให้แผลที่ตาหายดี ทำให้เนื้อในแผลทั่วๆ ไปงอกขึ้นได้ ทำให้กระเพาะที่อ่อนแอ

แข็งแรงขึ้น ทำให้กระเพาะอุ่นขึ้น ช่วยลดเมือกเสลด ทำให้หน้าอกที่ชื้นอยู่แห้งขึ้น ทำให้ตาที่มัวสว่างขึ้น ห้ามแผลที่สกปรกน่าเกลียดไม่ให้โตขึ้น ถ้าหากนำมาเคี้ยวเพียงอย่างเดียวหรือร่วมกับทายม์เปอร์เซียจะทำให้เสลดออกมากขึ้น มีประโยชน์ในคนพูดลิ้นพันกัน เพิ่มความทรงจำและความฉลาด ถ้านำมาเผาและใส่น้ำจะช่วยแก้โรคระบาดและทำให้อากาศดีขึ้นได้

อักษรมีม حرفُ المِيم

ماء น้ำ

เป็นสารแห่งชีวิต เป็นนายของเครื่องดื่มทั้งปวง เป็นหลักหนึ่งของโลกนี้ และเป็นหลักที่สำคัญยิ่งกว่าหลักอื่นใด ท้องฟ้าก็เกิดขึ้นจากไอของน้ำ แผ่นดินเกิดขึ้นจากฟองของน้ำ และพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงบังเกิดทุกๆ ชีวิตจากน้ำ มีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องทุกๆ ชีวิตเกิดขึ้นจากน้ำนั้นว่ามีความหมายอย่างไร หมายถึงเป็นสารอาหารให้กับชีวิตโดยตรง หรือเป็นตัวช่วยให้ร่างกายสามารถนำสารอาหารต่างๆ ไปใช้ประโยชน์ได้ มีอยู่สองความเห็นและเราได้กล่าวถึงมันไปแล้วก่อนหน้านี้ทั้งเหตุผลและหลักฐานของทั้งสองฝ่าย

น้ำมีธาตุเย็นชื้น สามารถปราบความร้อนได้ รักษาร่างกายและความชื้นของร่างกาย สามารถเข้าไปทดแทนน้ำที่สูญเสียไปจากร่างกายได้ ทำให้อาหารเป็นเศษเล็กๆ ละเอียดขึ้น และช่วยพามันไปตามเส้นเลือดต่างๆ น้ำที่ดีนั้นให้พิจารณาจากลักษณะสิบประการคือ

หนึ่ง ดูจากสีของมันจะต้องใสสะอาด

สอง ดูจากกลิ่นของมัน ต้องไม่มีกลิ่นใดๆ อย่างเด็ดขาด

สาม ดูจากรสชาติของมัน ต้องจืดสนิท มีความหวานบริสุทธิ์เหมือนน้ำในแม่น้ำไนล์และแม่น้ำยูเฟรติส

สี่ ดูจากน้ำหนักของมัน ต้องเบาและอ่อนนุ่ม

ห้า ดูจากหนทางที่มาของมัน ต้องมาตามหนทางที่ดี สะอาด

หก จากต้นน้ำของมัน ต้องมีแหล่งต้นน้ำที่ห่างไกลมากๆ

เจ็ด ดูจากการแผ่กว้างของมันต่อแสงอาทิตย์และลม ต้องไม่หลบอยู่ใต้พื้นดินจนทำให้แสงแดดและลมไม่สามารถกระทบมันได้

แปด ดูจากการไหลของมัน จะต้องไหลเร็ว

เก้า ดูจากปริมาณของมัน จะต้องมีปริมาณมากพอที่จะขับไล่สิ่งสกปรกและของเสียต่างๆ ที่หล่นมาในน้ำได้

สิบ ดูจากทิศทางของมัน จะต้องวิ่งมาจากเหนือสู่ใต้ หรือจากทิศตะวันตกสู่ตะวันออก

เมื่อพิจารณาดูตามหลักการนี้แล้วเราจะไม่พบน้ำที่มีคุณสมบัติครบถ้วนเลยนอกจากน้ำแม่น้ำไนล์ แม่น้ำยูเฟรติส แม่น้ำซัยฮูน แม่น้ำญัยฮูนใน “ซอฮีเฮน” จากหะดีษของท่านอบูหุรอยเราะห์ รด.กล่าวว่า ท่านศาสดา ซล.กล่าวว่า “แม่น้ำซัยฮาน ญัยฮาน แม่น้ำไนล์ และแม่น้ำยูเฟรติส เป็นแม่น้ำแห่งสรวงสวรรค์” (ซอเฮียะห์มุสลิม, 26/2839)

คุณสมบัติของน้ำที่บางเบานั้นดูได้จากสามประการคือ หนึ่ง ดูความรวดเร็วของมันในการรับความร้อนและความเย็น ฮิบโปรเครติสกล่าวว่า น้ำที่ทำให้ร้อนได้ไวและเย็นได้ไวที่สุดคือน้ำที่เบาบางที่สุด สอง โดยการชั่งมันด้วยตราชั่ง สาม โดยการแช่ก้อนสำลีสองก้อนที่มีน้ำหนักเท่ากันในน้ำต่างชนิดกัน หลังจากนั้นทำสำลีสองก้อนนั้นให้แห้งแล้วนำมาชั่งอีกครั้ง สำลีใดที่เบากว่าแสดงว่าน้ำที่เคยอยู่ในสำลีนั้นเบาบางกว่า

แม้น้ำนั้นจะมีคุณสมบัติเย็นและชื้น แต่พลังของมันจะมีการเคลื่อนย้ายเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพที่มันพบเจอและทำให้มันเปลี่ยนแปลงได้ เช่น ถ้าหากน้ำนั้นมาจากทางเหนือไหลไปยังทิศทางอื่น มันจะเย็นและแห้งจากลมเหนือที่พัดผ่านและทางอื่นๆ ก็เช่นเดียวกันนี้

น้ำที่ไหลมาจากแหล่งที่มีแร่ธาตุก็จะมีธรรมชาติของแร่ธาตุนั้นปะปนอยู่ด้วย และจะมีผลต่อร่างกายของผู้ที่ไวต่อมัน น้ำที่จืดสนิทและบริสุทธิ์นั้นมีประโยชน์ทั้งสำหรับผู้ป่วยและผู้ที่สุขภาพดี น้ำที่เย็นจะมีรสชาติดีกว่าและมีประโยชน์กว่าแต่ไม่สมควรดื่มมันในขณะท้องว่างหรือหลังจากมีเพศสัมพันธ์ หลังตื่นนอนใหม่ๆ หลังอาบน้ำใหม่ๆ หรือหลังรับประทานผลไม้ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนก่อนๆ แต่การดื่มน้ำหลังอาหารเป็นสิ่งที่ทำได้ถ้าจำเป็น แต่ต้องดื่มตามสมควรไม่มากเกินไปโดยจิบมันทีละน้อยจะไม่มีอันตรายเลย แต่จะทำให้กระเพาะแข็งแรงขึ้น เพิ่มความต้องการทางเพศมากขึ้น และดับกระหาย ในทางตรงกันข้าม น้ำอุ่นจะทำให้กระเพาะบวมและทำให้เกิดสิ่งตรงกันข้ามกับที่กล่าวมาแล้ว น้ำร้อนที่ทิ้งไว้นานจะดีกว่าน้ำร้อนใหม่ๆ ดังที่ได้เคยกล่าวมาแล้ว น้ำเย็นจะมีประโยชน์ภายในร่างกายมากกว่าภายนอกร่างกายส่วนน้ำร้อนนั้นตรงกันข้าม น้ำเย็นจะมีประโยชน์ช่วยขจัดสิ่งเน่าเสียในเลือดได้ทำให้ไอขึ้นไปถึงที่ศีรษะได้ และขับไล่ของเสียออกไป เหมาะกับทุกธาตุ เหมาะกับฟัน เหมาะกับเวลาและสถานที่ที่ร้อน แต่จะมีอันตรายต่อภาวะที่ต้องการการสุกสมบูรณ์และการแยกสลาย เช่นหวัดและก้อนต่างๆ น้ำที่เย็นจัดมากๆ เป็นอันตรายต่อฟัน การดื่มน้ำเป็นประจำมากเกินไปจะทำให้เกิดเลือดแตกและเลือดไหลได้ ทำให้เจ็บหน้าอกได้

น้ำที่ร้อนหรือเย็นเกินไปเป็นอันตรายต่อระบบประสาทและอวัยวะต่างๆ เนื่องจากอย่างหนึ่งทำให้เกิดการแยกสลายอีกอย่างหนึ่ง ทำให้เกิดการสะสมตัวมากขึ้น น้ำร้อนทำให้การเผาไหม้ของส่วนผสมที่แข็งนั้นหยุดลง ทำให้เกิดการแยกสลายและเกิดการสุกของสาร ทำให้เกิดกากขึ้น ทำให้เกิดความชื้นและร้อน ทำให้ระบบย่อยอาหารเสียหายเมื่อดื่มมันเข้าไป ทำให้อาหารไปกองอยู่ส่วนบนของกระเพาะและกระเพาะอ่อนแรงลงและดับกระหายได้ช้า ทำให้ร่างกายเหี่ยวแห้ง ทำให้เกิดโรคร้ายหลายๆ โรค เป็นอันตรายต่อโรคต่างๆ มากมาย แต่มันดีสำหรับผู้สูงอายุ ผู้ที่เป็นลมบ้าหมู ปวดศีรษะจากความเย็น โรคริดสีดวงตาและมีประโยชน์เมื่อใช้ภายนอกร่างกาย

ไม่มีหะดีษที่ถูกต้องที่กล่าวถึงน้ำที่โดนแดดเผาจนร้อน ไม่มีการตั้งข้อรังเกียจมันในแพทย์รุ่นก่อนๆ ไม่มีการตำหนิมัน แต่ความร้อนที่มากเกินไปจะทำให้ไขมันรอบไตละลายได้ ส่วนน้ำฝนนั้นได้กล่าวถึงไว้แล้วในตัวอักษรอื่น

ماءالثلج والبرد น้ำแข็ง(น้ำหิมะ)และน้ำลูกเห็บ

ยืนยันใน "ซอฮีเฮน" จากท่านศาสดา ซล.ว่า ท่านได้เคยอ่านตอนเริ่มขอพรและตอนอื่นๆ ว่า "โอ้อัลลอฮ์ ขอจงทรงโปรดชำระล้างความผิดบาปของข้าพเจ้าด้วยน้ำแข็ง (หิมะ) และน้ำลูกเห็บด้วยเถิด" (ซอเฮียะห์บุคอรี, 744)

หิมะหรือน้ำแข็ง มีคุณสมบัติเป็นของแข็งที่เป็นไอ น้ำของมันก็เป็นเช่นกัน และเราได้กล่าวถึงวิทยปัญญาเกี่ยวกับมันมาแล้วในการล้างบาปต่างๆ ด้วยน้ำชนิดนี้ เนื่องจากหัวใจต้องการสิ่งที่เย็นจัดและทำให้แข็งแกร่งขึ้น แพทย์ด้านท้องและหัวใจใช้ประโยชน์มันจากคุณสมบัตินี้ และรักษาโรคเหล่านี้ด้วยสิ่งที่ตรงข้ามกับมัน

น้ำลูกเห็บจะนุ่มนวลกว่าและรสชาติดีกว่าน้ำหิมะ ส่วนน้ำที่เป็นก้อนแข็งเลยนั่นคือน้ำแข็ง น้ำจะมีลักษณะเหมือนแหล่งที่มาของมัน หิมะจะมีคุณสมบัติร่วมกันของภูเขาและแผ่นดินที่มันตกลงมาสู่ ทั้งในด้านความดีและความไม่ดีต่างๆ สมควรที่จะหลีกเลี่ยงการดื่มน้ำหิมะที่เย็น หลังอาบน้ำใหม่ๆ หรือหลังมีเพศสัมพันธ์ หลังการเล่นกีฬา หลังรับประทานอาหารร้อนๆ หรือผู้ที่มีอาการไอเรื้อรัง ผู้เจ็บหน้าอก ผู้ที่มีตับอ่อนแอ หรือผู้ที่มีธาตุเย็น

ماءالآباروالقنى น้ำบ่อและน้ำคลอง

น้ำจากบ่อจะมีความอ่อนนุ่มน้อย น้ำจากคลองหรือร่องน้ำใต้ดินจะถูกห่อหุ้มอยู่ใต้ดิน จะมีสภาพหนัก เนื่องจากน้ำชนิดแรกมีตะกอนดินไม่สามารถจะหลุดพ้นออกมาได้ ส่วนอีกชนิดหนึ่งไม่เคยสัมผัสอากาศ ดังนั้นจึงไม่สมควรที่จะดื่มมันในทันทีจนกว่ามันจะสัมผัสอากาศเสียก่อนแล้วทิ้งไว้หนึ่งคืน น้ำที่แย่ที่สุดของมันคือน้ำที่วิ่งผ่านที่ที่มีสารตะกั่วหรือที่บ่อของมันเป็นบ่อร้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าหากถ้าหากพื้นดินนั้นเป็นพื้นดินที่ไม่ดีอยู่แล้ว น้ำเหล่านี้จะทำให้เกิดโรคระบาดได้

ماء زمزم น้ำซัมซัม

เป็นนายของน้ำทั้งปวง เป็นน้ำที่ดีที่สุด มีศิริมงคลมากที่สุด มีประโยชน์มากที่สุด เป็นน้ำที่จิตใจของมนุษย์เกิดความรักและรู้สึกว่ามันมีคุณค่า มันถูกขุดโดยญิบรีลและพระองค์อัลลอฮ์ทรงให้เป็นน้ำดื่มแก่อิสมาอีล ยืนยันไว้ในหนังสือ "ซอเฮียะห์" จากท่านศาสดา ซล.ได้กล่าวกับอบีซัรเรนที่อยู่ในกะอ์บะห์เป็นเวลาสี่สิบวันสี่สิบคืนโดยไม่ได้รับประทานอาหารใดๆ เลยนอกจากน้ำซัมซัม โดยท่านนบี ซล.กล่าวว่า น้ำซัมซัมนั้นคืออาหารที่ให้สารอาหาร (ซอเฮียะห์มุสลิม 132/2473) และได้มีรายงานเพิ่มเติมนอกจากท่านมุสลิมว่า และเป็นยารักษาโรคอ่อนแอต่างๆ ด้วย" (ซอเฮียะห์บัยหะกีย์ ในสุนันอัลกุบรอ, 148/5)

ในหนังสือ "สุนันอิบนิมาญะห์" จากหะดีษของท่านญาบิร บินอับดุลลอฮ์ จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า "น้ำซัมซัมจะให้ในสิ่งที่ท่านปรารถนาเมื่อท่านดื่มมัน" (ระดับดี อิบนิมาญะห์, 3062) แต่หะดีษนี้ถูกทำให้อยู่ในระดับอ่อนลงเมื่อกลุ่มชนของอับดุลลอฮ์ บินมุอัมมัล เล่าจากมูฮำหมัด บินมุงกะดิร โดยเล่าว่า และเราได้รับรายงานจากท่านมูฮำหมัด อิบนิมุบารอก เขามาทำฮัจย์และนำน้ำซัมซัมมาด้วย และได้กล่าวว่า "โอ้อัลลอฮ์ แท้จริงอิบนิมุอัมมั้ล ได้เล่าให้เราฟังจากมูฮำหมัด บินมุงกะดิร จากญาบิร รด.จากนบี ซล.ของท่านว่า น้ำซัมซัมนั้นจะให้ท่านในสิ่งที่ท่านต้องการเมื่อท่านดื่มมัน" และหะดีษนั้นเดิมเป็นหะดีษในระดับดี แต่ต่อมาบางพวกทำให้มันอยู่ในระดับซอเฮียะห์และบางพวกทำให้มันกลายเป็นหะดีษปลอม ทั้งสองทรรศนะยังขัดแย้งกันและตัวข้าพเจ้าเองและคนอื่นๆ ได้ทดลองน้ำซัมซัมนี้ พบว่ามันทำให้หายจากโรคได้อย่างน่าประหลาดยิ่ง ข้าพเจ้าหายจากโรคหลายโรคและหายด้วยอนุมัติของอัลลอฮ์ ข้าพเจ้าได้พบเห็นผู้ที่ดื่มน้ำซัมซัมเป็นอาหารนานเป็นเวลาเกือบครึ่งเดือนหรือมากกว่านั้นแต่ไม่พบว่าเขาเกิดความหิวเลย และสามารถตอวาฟร่วมกับผู้อื่นได้เหมือนๆ คนปกติ บางคนบอกว่าเคยดื่มแต่น้ำซัมซัมอย่างเดียวนานถึงสี่สิบวันและยังมีแรงที่จะมีเพศสัมพันธ์กับภรรยาได้ ถือศีลอดได้และตอวาฟได้

ماء النِيل น้ำแม่น้ำไนล์

เป็นแม่น้ำหนึ่งแห่งสรวงสวรรค์ ต้นเดิมมาจากหลังภูเขาในดินแดนห่างไกลของเมืองเอธิโอเปีย จากฝนที่ตกที่นั่นรวมตัวกันเป็นต้นน้ำและไหลผ่านมาเป็นระยะทางยาวบนแผ่นดินที่แห้งแล้ง ทำให้เกิดมีต้นไม้ขึ้นมาได้ ปศุสัตว์ได้กินพืชผักนั้น คนได้อาศัยมันอุปโภคบริโภค แผ่นดินที่แม่น้ำนี้ผ่านไปปกติจะแห้งผาก เมื่อมีฝนตกลงมาในระดับปกติมันก็เก็บน้ำไว้ไม่ได้จึงไม่เหมาะสำหรับให้พืชได้เจริญเติบโต และเมื่อใดที่ฝนตกมากเกินไปมันก็เกิดน้ำท่วมฉับพลันเป็นอันตรายต่อบ้านเรือนและผู้ที่อยู่อาศัย ทำลายชีวิตและสิ่งดีๆ ทั้งปวง ดังนั้นพระองค์อัลลอฮ์จึงทรงให้ฝนตกในประเทศที่ไกลออกไป หลังจากนั้นให้น้ำฝนเหล่านั้นรวมกันไหลผ่านมายังแผ่นดินเหล่านี้เป็นสายน้ำที่กว้างใหญ่ และพระองค์อัลลอฮ์ยังทรงให้มันมีเวลาที่แน่นอนในการขึ้นลงของน้ำ เมื่อน้ำนั้นพอเพียงให้พืชและสัตว์เติบโตได้แล้วพระองค์ก็ทรงให้น้ำนั้นลดลงไปเพื่อให้ผู้คนได้อาศัยอยู่และทำการกสิกรรมได้ น้ำไนล์นี้มีคุณสมบัติที่ดีทั้งสิบข้อที่ได้กล่าวมาแล้วอย่างครบถ้วน มันเป็นน้ำที่อ่อนนุ่มที่สุด เบาที่สุด จืดสนิท บริสุทธิ์และหอมหวานที่สุด

ماء البِحر น้ำทะเล

มีรายงานยืนยันจากท่านนบี ซล.กล่าวเกี่ยวกับน้ำทะเลว่า "น้ำของมันสะอาดและสัตว์ตายในน้ำทะเลนั้นก็เป็นสิ่งที่อนุญาตให้รับประทานได้" (ซอเฮียะห์ อบูดาวูด, 83)

พระองค์อัลลอฮ์ได้ให้น้ำทะเลมีความเค็ม มีความแวววาว มีรสขม มีความเค็มมากจนขมขื่นกินไม่ได้ ทั้งหมดนี้เพื่อประโยชน์ที่มันจะทำให้เกิดต่อแผ่นดินต่อบรรดาสัตว์และมนุษย์ มีสัตว์มากมายอาศัยอยู่ในน้ำทะเลอย่างปกติสุข และมีมากมายที่ตายในทะเลนั้นและไม่ได้ถูกฝังไป ถ้าหากน้ำทะเลนั้นมีรสหวานสัตว์ตายเหล่านั้นก็จะเน่าเหม็น ทำให้สัตว์อื่นๆ ที่อยู่ในน้ำทะเลนั้นพลอยตายไปด้วย เกิดเป็นซากศพมากมายเน่าเหม็นไปทั่ว อากาศที่ห้อมล้อมโลกอยู่ก็จะ

ได้รับสิ่งเน่าเหม็นเหล่านั้นไปด้วย โลกทั้งโลกก็จะเสียหายไป ด้วยวิทยปัญญาของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทำให้น้ำทะเลเป็นน้ำที่เค็มจนแม้ซากศพของสัตว์ทั้งโลกจะตายทับถมลงบนทะเลจนหมดก็ไม่อาจจะทำให้มันเน่าเหม็นได้ ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงลักษณะเดิมตั้งแต่ที่พระองค์อัลลอฮ์ทรงสร้างมันมาได้ จนกระทั่งถึงวันที่พระองค์จะม้วนโลกนี้กลับคืนไปสู่พระองค์ นี่เองเป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุดที่มันจะต้องเป็นน้ำเค็ม ส่วนสาเหตุทางกายภาพนั้นก็คือ แผ่นดินและทรายของมันนั้นมีเกลือปนอยู่

การชำระล้างด้วยน้ำทะเลมีประโยชน์อย่างยิ่งหลายประการในการรักษาโรคผิวหนังต่างๆ การดื่มน้ำทะเลนั้นเป็นอันตรายทั้งภายนอกและภายใน มันทำให้ท้องเสีย น้ำหนักลดผอมแห้งลง เกิดโรคคันและหิด บวมและกระหายน้ำ ผู้ใดที่จำเป็นต้องดื่มมันก็มีหลายวิธีที่จะแก้ไขผลร้ายดังกล่าว

หนึ่ง นำมาใส่ในหม้อและปิดหม้อด้วยต้นอ้อยและบนต้นอ้อยนั้นใช้ผ้าขนสัตว์ใหม่ขนมากๆ ปิดทับ จุดไฟใต้หม้อนั้นจนกว่าจะมีควันขึ้นที่ผ้าขนสัตว์และเกิดเป็นน้ำขึ้นที่นั้น จึงนำผ้าบิดเอาน้ำนั้นมา ทำเช่นนี้จนได้น้ำเพียงพอตามต้องการ น้ำจะอยู่ที่ผ้าขนสัตว์ ส่วนความเค็มจะอยู่ที่ก้นหม้อ

สอง ให้ขุดบ่อใหญ่ๆ ที่ชายฝั่งขึ้นหนึ่งบ่อ แล้วนำน้ำทะเลมารดที่ในบ่อ และขุดอีกบ่อข้างๆ บ่อแรกจนกว่าน้ำจะถูกดูดเข้ามาในบ่อ และอีกบ่อเป็นบ่อที่สามจนน้ำถูกดูดเข้ามาในบ่อ จะลดความเค็มลง ถ้าหากมีความจำเป็นต้องดื่มน้ำที่สกปรก วิธีการแก้ไขก็คือการใส่ไส้ในของผลแอปริคอตหรือเศษไม้สัก หรือถ่านที่เผาจนร้อนแดงแล้วดับเสีย หรือดินจากอาร์มีเนีย หรือแป้งสาลีละเอียด ถ้าหากน้ำนั้นสกปรกมันก็จะตกตะกอนสู่ด้านล่าง

مِسك น้ำมันชะมดเชียง

ยืนยันในหนังสือ ''ซอเฮียะห์มุสลิม'' จากท่านอบีสอีด อัลคุดรีย์ รด.จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า ''เครื่องหอมที่ดีที่สุดคือ น้ำมันชะมดเชียง'' (ซอเฮียะห์มุสลิม, 19/2252) ในหนังสือ ''ซอฮีเฮน'' จากท่านหญิงอาอิชะห์ รด.กล่าวว่า ''ข้าพเจ้าได้พรมน้ำหอมให้ท่านนบี ซล.ก่อนที่จะครองเอียะห์รอม และวันเชือดสัตว์พลีก่อนทำการตอวาฟ โดยเป็นน้ำหอมที่ผสมน้ำมันชะมดเชียง'' (ซอเฮียะห์บุคอรี, 1539)

น้ำมันชะมดเชียงเป็นราชาของเครื่องหอมทั้งปวง เป็นสิ่งที่ดีที่สุดและประเสริฐที่สุด เป็นมาตรฐานที่ใช้เทียบเคียงกับเครื่องหอมอื่นๆ ว่ามีกลิ่นเหมือนน้ำมันชะมดเชียงหรือไม่ แต่กลิ่นของน้ำมันชะมดเชียงไม่ต้องไปเทียบเคียงกับใคร เป็นสิ่งประดับในสวรรค์ มันมีธาตุร้อนและแห้งในระดับสอง ทำให้จิตใจสบาย มีความสุขขึ้น ทำให้จิตใจเข้มแข็งขึ้น ให้ความแข็งแรงแก่อวัยวะต่างๆ ภายในร่างกาย ไม่ว่าจะโดยการดื่มหรือการดมมัน มีประโยชน์สำหรับผู้สูงอายุ ทำให้รู้สึกดีขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงหน้าหนาว มีประโยชน์ในการรักษาอาการอ่อนเพลียใจสั่น ไม่มีแรงเพราะมันจะช่วยจุดไฟพลังความร้อนพื้นฐานในร่างกายขึ้น ทำให้ตาขาวใสขึ้น ลดอาการตาแฉะ ทำให้ลมในตาและที่ส่วนอื่นๆ ในร่างกายถูกขับออก ทำให้พิษต่างๆ ถูกทำลายไปหมด ช่วยรักษาการถูกงูแมวเซากัดได้ มีประโยชน์มากมายหลายอย่างมาก เป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดความรื่นเริงได้อย่างแรงมาก

مرزنجُوش มายอแรม

มีรายงานจากหะดีษที่ไม่ทราบว่าเป็นของแท้หรือไม่ว่า ''พวกท่านจงใช้มายอแรมเถิด เพราะมันเป็นยารักษาหวัดที่ดี'' (ระดับอ่อน ซูยูตี, 5549)

มันมีธาตุร้อนระดับสาม แห้งระดับสอง มีประโยชน์ใช้ดมแก้ปวดศีรษะจากอากาศเย็น ปวดศีรษะจากน้ำมูกมาก แก้โรคน้ำดีดำ โรคหวัด โรคท้องอืด ช่วยเปิดช่องที่อุดตันในศีรษะและในจมูก ทำให้ก้อนเย็นนั้นหายไปหรือเล็กลงได้ มีประโยชน์ในการรักษาก้อนต่างๆ มากมายหรือความเจ็บปวดต่างๆ ที่เกิดจากความเย็นและชื้น เมื่อนำมาเหน็บจะ

ทำให้เลือดประจำเดือนมามากขึ้น ช่วยในหญิงมีครรภ์ เมื่อบดใบแห้งของมันให้เป็นผงและนำมาพันนาบจะทำให้เลือดที่ออกใต้ตาหายไป ถ้าหากถูกแมลงป่องกัดต่อยให้นำมาผสมกับน้ำส้มสายชูและแปะที่แผลจะช่วยรักษาได้

น้ำมันของมันมีประโยชน์แก้โรคปวดหลังและข้อเข่า ขับไล่ความเมื่อยล้าไป ผู้ที่ดมมันบ่อยๆ จะทำให้ไม่มีน้ำออกจากตา เมื่อนำมันมาเป็นยาหยอดจมูก โดยนำน้ำคั้นของมันมาผสมกับน้ำมันเม็ดอัลมอนด์ขมจะช่วยทำให้รูจมูกโล่ง ช่วยรักษาโรคคัดจมูกที่เกิดกับจมูกและศีรษะ

ملح เกลือ

มีรายงานจากอิบนิมาญะห์ในหนังสือ "สุนัน" ของเขาจากหะดีษมัรฟัวอ์ของท่านอนัส กล่าวว่า "นายของเครื่องปรุงทุกอย่างคือเกลือ" (ระดับอ่อน อิบนิมาญะห์, 3351) และนายของสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นก็คือ แสดงถึงสิ่งที่เหมาะสมกับเขามากที่สุดนั่นเอง มันเป็นเครื่องปรุงชั้นเยี่ยม การปรุงรสใดๆ ส่วนมากแล้วจะดีได้ด้วยเกลือ ในหนังสือ "มุสนัดอัลบะซาร" กล่าวว่า "ท่านจะเป็นที่ต้องการสำหรับประชาชาติ เช่นเดียวกับเกลือในอาหาร อาหารไม่เหมาะกับสิ่งใดนอกจากเกลือ" (ระดับดี, 18/10)

อัลบะฆาวีย์กล่าวไว้ในตัฟซีรของเขาว่า จากท่านอับดุลลอฮ์ บินอุมัร รด.เป็นหะดีษมัรฟัวอ์กล่าวว่า "แท้จริงอัลลอฮ์นั้นทรงให้ศิริมงคลสี่อย่างลงมาจากฟากฟ้าสู่พื้นดิน ได้แก่ เหล็ก ไฟ น้ำ และเกลือ"

เกลือเป็นสิ่งที่เหมาะสมสำหรับร่างกายของมนุษย์และอาหารของเขา และเหมาะสำหรับทุกๆ สิ่งที่มันผสมด้วยแม้แต่ทองและเงิน เนื่องจากในเกลือนั้นมีพลังที่ทำให้ทองเหลืองอร่ามมากขึ้น ทำให้เงินขาวแวววาวมากขึ้น ทำให้เกิดความมันวาวและช่วยแยกสลายขับไล่ความชื้นที่ปกคลุมหนาอยู่ ทำให้มันแห้งลง ช่วยให้ร่างกายแข็งแรงขึ้น ทำให้ร่างกายไม่เน่าเหม็นหรือเสียหายไป นอกจากนี้ยังช่วยรักษาโรคแผลจากหิดได้ด้วย ถ้าหากนำมันมาทาตาจะทำให้เนื้อที่ยื่นเกินที่ตาหายไป ทำให้สีเหลืองที่ตาหายไป ทำให้แผลที่สกปรกน่าเกลียดไม่ลุกลามมากขึ้น ทำให้ริดสีดวงทวารลดลง ถ้านำมาทาที่ท้องจะช่วยรักษาโรคท้องมานได้ ทำให้ฟันสะอาด ขับไล่ความเน่าเหม็นออกไปจากฟัน ทำให้เหงือกแข็งแรงขึ้น มีประโยชน์มากมาย

อักษรนูน حرفُ النون

نخل อินทผลัม

ได้ถูกกล่าวถึงไว้ในอัลกุรอ่านและในหะดีษ “ซอฮีเฮน” จากท่านอิบนิอุมัร รด.ที่กล่าวว่า พวกเราอยู่กับท่านศาสดา ซล.และมีผู้นำช่ออินทผลัมมาให้ ท่านศาสดา ซล. จึงกล่าวว่า “แท้จริงมีต้นไม้ชนิดหนึ่งที่เปรียบได้กับชายมุสลิม ใบของมันจะไม่ร่วงหล่น บอกฉันได้ไหมว่า มันคือต้นไม้อะไร” คนอื่นๆ คิดถึงต้นไม้ต่างๆ ในทะเลทราย แต่สำหรับฉันเองคิดว่ามันคืออินทผลัม และต้องการตอบว่า “มันคืออินทผลัม” แต่เมื่อฉันมองดูรอบๆ แล้วพบว่าฉันมีอาวุโสน้อยที่สุดในกลุ่มฉันจึงนิ่งเงียบและท่านศาสดา ซล.ได้กล่าวว่า “มันคืออินทผลัม” ฉันได้บอกให้อุมัรฟังถึงเรื่องนั้น ท่านนบี ซล.จึงกล่าวว่า “การที่ท่านกล่าวนั้นเป็นสิ่งที่ฉันชอบมากกว่าจะทำอย่างนั้นอย่างนี้” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 5448) บรรดานักปราชญ์ได้นำเนื้อความในหะดีษนี้มาตั้งคำถามมากมาย เพื่อทดสอบศิษย์ของเขา อาทิเช่น วิธีการยกตัวอย่างและการเปรียบเทียบ ความละอายของบรรดาศอฮาบะห์ที่แม้จะมีอาวุโสสูงแล้ว และมีศักดิ์ศรีสูงส่งแต่กลับต้องเงียบงันไม่สามารถจะตอบคำถามนั้นได้ ความดีใจของชายผู้หนึ่งที่บุตรของเขาตอบคำถามได้ถูกต้อง ไม่เป็นสิ่งที่น่าเกลียดสำหรับเด็กที่อาวุโสน้อยกว่าในการที่จะตอบคำตอบในสิ่งที่เขารู้ แม้จะมีพ่อของเขาอยู่ในที่นั้นด้วย แม้พ่อของเขาจะไม่ทราบคำตอบนั้นก็ตาม ไม่ถือว่าเป็นมารยาทที่ไม่ดีแต่ประการใด

การเปรียบเทียบมุสลิมกับต้นอินทผลัมและจุดดีหลายอย่างของอินทผลัม ร่มเงาที่มั่นคงของมัน ผลผลิตที่ดีของมัน และการคงอยู่ของมันตลอดกาลนาน ผลของมันรับประทานได้ทั้งแบบชื้นและแห้ง ทั้งแบบสุกและแบบดิบ มันเป็นทั้งอาหาร เป็นยา เป็นสิ่งชูกำลัง และเป็นของหวาน เป็นเครื่องดื่มและผลไม้ ลำต้นของมันใช้สร้างที่อยู่อาศัยและเครื่องมือใช้สอยรวมทั้งภาชนะต่างๆ ใบของมันใช้ทำเสื่อ ตะกร้า แจกัน กรวย และอื่นๆ แบบเดียวกันนี้ เส้นใยของมันใช้ทำเชือก ที่นอน เบาะ เมล็ดของมันใช้เป็นอาหารของอูฐ ใช้ปรุงยาได้หลายอย่างรวมทั้งยาทาตา นอกจากนั้นความสวยงามของลูกอินทผลัมและต้นของมัน ลักษณะที่สวยงามของมัน รูปร่างที่ดูเพลินตา ฯลฯ ทำให้เกิดความรู้สึกสบายใจเมื่อได้เห็นมัน ทำให้นึกได้ถึงผู้ที่สร้างมันขึ้นมา ทำให้มันมีรูปร่างที่น่ามหัศจรรย์ มีคุณภาพที่สมบูรณ์ ไม่มีอะไรที่จะเทียบได้ เช่นเดียวกับชายมุอ์มินผู้ศรัทธาซึ่งมีความดีอยู่ในทุกๆ ส่วน มีประโยชน์ทั้งภายนอกและภายใน

มันเป็นต้นไม้ที่ท่านศาสดา ซล.คิดถึงมันเมื่อท่านต้องห่างมันไปและไม่ได้ใช้มันเป็นที่ยืนพูดอีก และมันก็คิดถึงท่านอยากจะได้ยินเสียงของท่าน มันคือต้นไม้ที่พระนางมัรยัมเคยมาอยู่ใต้ร่มของมัน เมื่อครั้งนางคลอดท่านนบีอีซาอลัยฮิสลาม ได้มีรายงานจากหะดีษบทหนึ่งกล่าวว่า “จงให้เกียรติแก่ป้าของท่าน คือต้นอินทผลัม เพราะมันถูกสร้างขึ้นมาจากดินที่ได้กำเนิดนบีอาดำขึ้นมา” (ระดับอ่อนมาก อิบนิญัวซีย์, 184/1)

มีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องความดีของต้นอินทผลัมนี้ว่าดีมากกว่าหรือน้อยกว่าต้นฮะบะละห์ พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงเปรียบเทียบทั้งสองในอัลกุรอ่านในหลายๆ ตอน ความใกล้ชิดของต้นไม้ทั้งสองที่มีต่อเจ้าของของมัน แม้ว่าหนึ่งจากในสองต้นนั้นจะถือว่าเป็นต้นไม้ชั้นยอดที่สุดอยู่ในแหล่งกำเนิดของมัน ในการให้ประโยชน์และในด้านความประเสริฐต่างๆ

نرجس ดอกนาซิซัส

มีหะดีษอุปโลกน์อันหนึ่งเกี่ยวกับต้นนาซิซัสว่า “พวกท่านจงดมดอกนาซิซัส เพราะข้างหัวใจนั้นมีเมล็ดพันธุ์แห่งความบ้าคลั่ง โรคเรื้อน และจะไม่สามารถขจัดมันได้นอกจากต้องใช้การดมดอกนาซิซัสเท่านั้น” (หะดีษปลอม อิบนิเญาซีย์, 61/3)

ดอกนาซิซัสมีธาตุร้อนและแห้งในระดับที่สอง ต้นของมันใช้รักษาแผลร้ายที่กินเส้นประสาท มันมีพลังชำระล้างสารพิษต่างๆ ได้ เมื่อนำมาปรุงและดื่มกับน้ำ หรือนำมาต้มจนเดือดแล้วกิน จะช่วยให้อาเจียนและดูดเอาความชื้นที่อยู่

ในก้นของกระเพาะอาหารออกมาได้ ถ้านำมาปรุงกับกิรซินนะห์ (พืชตระกูลถั่วใช้เป็นอาหารสัตว์) และน้ำผึ้ง จะช่วยทำให้แผลที่สกปรกนั้นสะอาดบริสุทธิ์ขึ้น และทำให้แผลร้ายที่อยู่ในกระเพาะที่สุกแล้วนั้นแตกออกได้ ดอกของมันมีความร้อนปานกลาง นุ่มนวล มีประโยชน์ในโรคหวัดที่เกิดจากความหนาวเย็น มันมีพลังแยกสลายที่แรงมาก ช่วยเปิดช่องอุดตันในสมองและรูจมูก มีประโยชน์ในการรักษาอาการปวดศีรษะจากความเย็นและจากน้ำดีดำ แต่จะทำให้ศีรษะที่มีธาตุร้อนนั้นเกิดอาการปวดหัวได้ ถ้านำมันมาเผาเป็นเถ้าและนำมาป่นให้เป็นผงและนำมาโรยที่ต้นของมันที่ยังแข็งแรงอยู่ ต้นจะโตเร็วขึ้น ผู้ใดนำมาดมเป็นประจำในฤดูหนาวจะไม่เป็นโรคเจ็บหน้าอกเลยตลอดหน้าร้อน มีประโยชน์ในโรคปวดศีรษะจากเมือกเสลด น้ำดีเหลืองและน้ำดีดำ เมื่อทำเป็นยาหยอดจะทำให้หัวใจและสมองแข็งแรง มีประโยชน์ในการรักษาโรคหลายโรค เจ้าของหนังสือตัยซีรกล่าวว่า การสูดดมดอกนาซิซัสจะทำให้โรคลมชักในเด็กหายไปได้

نُورة หินปูน

ท่านอิบนิมาญะห์รายงานว่า ท่านหญิงอุมมุซัลมะห์ รด.เล่าว่า “ท่านศาสดา ซล.เมื่อท่านจะทาตัว ท่านจะเริ่มที่สิ่งสงวนของท่านก่อน โดยทาด้วยหินปูนและทาต่อไปจนทั่วร่างกาย” (ระดับอ่อน อิบนิมาญะห์, 375)

มีคำกล่าวว่า คนแรกที่ทำหินปูนขึ้นมาคือ ท่านสุลัยมาน บินดาวูด โดยใช้ปูนขาวสองส่วน สารหนูหนึ่งส่วนผสมในน้ำและตากแดดทิ้งไว้จนกว่ามันจะสุกเป็นสีน้ำเงิน หลังจากนั้นจึงนำมาทาผิวหนังและนั่งพักอยู่หนึ่งชั่วโมงรอจนกว่าจะเกิดผล ในช่วงนั้นไม่ให้โดนน้ำ หลังจากนั้นจึงล้างออกด้วยน้ำและทาที่เดิมนั้นด้วยเฮนนาเพื่อลดความร้อนของมัน

نبق ดอกบัวหลวง

ท่านอบูนอีมได้เขียนไว้ในหนังสือ “การแพทย์กับท่านนบี ซล.” ว่า “เมื่อนบีอาดัมได้ลงจากสวรรค์มายังพื้นดิน สิ่งแรกที่ท่านรับประทานผลของมันคือดอกบัว” ท่านนบี ซล.ได้กล่าวถึงนะบักไว้ว่า “ท่านได้ไปเห็นซิดร่อตุ้ลมุนตะฮาในคืนเมียะรอจและได้พบดอกบัวรูปร่างเหมือนโอ่งน้ำที่เมืองหะญัร” (ซอเฮียะห์บุคอรี, 3207)

ดอกบัวเป็นผลไม้ชนิดหนึ่ง เกิดจากต้นบัว ช่วยเคลือบระบบย่อยอาหาร ทำให้ท้องผูก แก้โรคท้องเสียได้ ลดน้ำดี ให้สารอาหารแก่ร่างกาย ทำให้อยากอาหาร ขับเสมหะ ช่วยรักษาการป่วยจากน้ำดีเหลือง มันย่อยยาก ลำต้นของมันทำให้ลำไส้แข็งแรง เหมาะสำหรับผู้ที่มีธาตุของน้ำดี (ธาตุไฟ) อยู่ สามารถลดพิษของมันโดยใช้รวงผึ้ง

อักษรฮาอ์ حرفُ الهاء

هِندِبا ชิโครี

มีหะดีษอยู่สามหะดีษเกี่ยวกับต้นชิโครี แต่ไม่มีอันใดที่ถูกต้อง ทุกๆ หะดีษล้วนเป็นหะดีษปลอมทั้งสิ้น ดังเช่นหะดีษที่ว่า "จงกินชิโครีและอย่าเขย่ามัน แท้จริงจะไม่มีวันใดเลยนอกจากวันนั้นจะมีหยดน้ำจากสวรรค์หยดลงมาบนมัน" หรือหะดีษที่ว่า "ผู้ใดรับประทานชิโครีแล้วไปนอนหลังจากนั้นจะไม่มีเวทย์มนต์ดำหรือพิษร้ายทำอันตรายเขาได้" และอีกหะดีษหนึ่งที่ว่า "ไม่มีใบไม้ใบใดของต้นชิโครีนอกจากบนใบไม้นั้นมีหยดน้ำจากสวรรค์ติดอยู่" ทั้งหมดนี้เป็นหะดีษปลอมทั้งสิ้น

ต้นชิโครีจะมีธาตุเปลี่ยนไปตามเวลาต่างๆ ของปี ในหน้าหนาวมันจะมีธาตุเย็นชื้น ในหน้าร้อนมันจะมีธาตุร้อนแห้ง ในช่วงฤดูใบไม้ผลิและฤดูใบไม้ร่วงจะมีธาตุกลางๆ ส่วนมากแล้วสภาพของมันจะอยู่ในธาตุเย็นและแห้ง มันช่วยทำให้ท้องผูก ดีสำหรับกระเพาะ เมื่อนำมาปรุงกับน้ำส้มสายชูจะมีฤทธิ์ทำให้ท้องผูกจะยิ่งแรงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้นชิโครีป่า เมื่อนำมาใช้นาบมันจะช่วยรักษาอาการอักเสบที่เกิดขึ้นในกระเพาะอาหาร มีประโยชน์สำหรับโรคเก๊าท์และก้อนร้อนที่ตา ถ้าหากนำมานาบหรือประคบด้วยใบและต้นของมันจะมีประโยชน์ในการรักษาโรคแมลงป่องกัด ทำให้กระเพาะอาหารแข็งแรง เปิดช่องทางที่อุดตันในตับ มีประโยชน์สำหรับอาการปวดตับทั้งที่เกิดจากความร้อนและความเย็น ช่วยเปิดช่องทางอุดตันของม้ามและเส้นเลือดและอวัยวะภายในต่างๆ ทำให้ทางเดินปัสสาวะสะอาด

ชนิดที่ดีสำหรับตับมากที่สุดคือ ชนิดที่ขมที่สุด น้ำคั้นของมันมีประโยชน์ในโรคดีซ่านที่เกิดจากการอุดตัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อนำมาผสมกับน้ำยี่หร่าชื้น เมื่อนำใบของมันมาบดละเอียดและวางบนก้อนบวมร้อนจะทำให้มันเย็นลงและช่วยสลายก้อนได้ ช่วยขับของที่ค้างอยู่ในกระเพาะให้ออกมาได้ ช่วยดับไฟร้อนในเลือดและน้ำดีเหลืองได้ จะมีประโยชน์มากกว่าเมื่อรับประทานเข้าไปโดยไม่ได้ล้างหรือเขย่าก่อน เพราะเมื่อล้างมันแล้วหรือเขย่ามันแล้วพลังของมันก็จะลดลงไป และมันยังมีพลังต้านพิษหลายๆ อย่างได้ด้วย ถ้านำน้ำของมันมาทาตาจะแก้โรคตามัวได้ ใบของมันนำมาใช้ในการถอนพิษแมลงป่องกัด ต้านพิษหลายๆ ชนิด ถ้านำน้ำมันมาคั้นแล้วใส่น้ำมันมะกอกเข้าไปจะช่วยป้องกันพิษยาที่ทำให้ถึงตายได้ ถ้านำต้นของมันมาคั้นเอาน้ำและดื่มน้ำของมันจะช่วยรักษาพิษของงูแมวเซา แมลงป่อง ตัวต่อหรืองูต่างๆ ได้ ยางจากลำต้นของมันช่วยทำให้ตาขาวสะอาดขึ้น

อักษรวาว الواو حرفُ

ورس ต้นคำแสด (พืชให้สี Mallotus Philippensis)

ท่านติรมิซีย์ได้กล่าวไว้ในหนังสือญามิอะห์ของเขา จากท่านเซด บินอัรกอม จากท่านศาสดา ซล.ครั้งหนึ่งท่านได้ใช้น้ำมันมะกอกและคำแสดเป็นยารักษาโรคเจ็บหน้าอก และท่านก่อตาดะห์ได้กล่าวว่า เขาหายแล้ว เขาหายแล้วจากโรคเจ็บหน้าอกที่เขาเป็นอยู่ (ระดับดี อิบนิมาญะห์, 3467)

เล่าจากท่านอิบนิมาญะห์ในหนังสือ "สุนัน" ของเขาจากหะดีษของท่านเซด บินอัรกอมอีกเช่นกัน กล่าวว่า "ท่านศาสดา ซล.ได้ใช้ต้นคำแสดและไม้หอมและน้ำมันมะกอกมารักษาโรคเจ็บหน้าอก และผู้ป่วยนั้นก็หายจากโรค" (ระดับดี อบูดาวูด, 311)

ท่านหญิงอุมมุซัลมะ รด.ได้กล่าวว่า "ผู้หญิงที่มีเลือดหลังคลอดบุตรนั้นจะต้องอยู่เฉยๆ เป็นเวลาสี่สิบวัน และพวกเราคนหนึ่งได้นำเอาต้นคำแสดมาทาที่หน้าของเธอเพื่อป้องกันฝ้าขึ้นที่หน้า" (ระดับดี อบูดาวูด, 311)

ท่านอบูหะนีฟะห์ซึ่งเป็นนักภาษาศาสตร์ได้กล่าวว่า คำแสด เป็นต้นไม้ที่ถูกปลูกขึ้นมาแต่ไม่มีในป่าและข้าพเจ้าไม่พบมันที่นอกแผ่นดินอาหรับ หรือแม้แต่ในแผ่นดินอาหรับเองนอกจากที่เยเมน มันมีธาตุร้อนและแห้ง ในระดับที่สอง ชนิดที่ดีทีสุดของมันจะสีแดงมีเปลือกน้อยมีประโยชน์รักษาฝ้าหรือจุดด่างดำ โรคคันต่างๆ ฝีหนองหรือสิวที่ใต้ผิวหนัง โดยการทา มันมีพลังในการย้อมสีและติดแน่นสูงมาก ทำให้ท้องผูก เมื่อนำมาดื่มจะมีประโยชน์ในโรคเรื้อนได้ ในปริมาณหนึ่งดิรฮัม ธาตุของมันและประโยชน์ของมันจะใกล้เคียงกับคอสตัสทะเล (พืชตระกูล ขิง ข่า) เมื่อนำมันมาทาจะใช้รักษาโรคด่างขาว จุดด่างดำบนผิวหนัง โรคคัน สิว และเสื้อผ้าที่ย้อมด้วยสีของคำแสดจะช่วยเพิ่มพลังทางเพศ

وسمة ต้นสนสีน้ำเงิน

มีลักษณะเหมือนกับใบไนล์ ใช้ย้อมให้ผมดำและเราได้กล่าวถึงการห้ามและการอนุญาตให้ย้อมผมมาแล้วในบทก่อนๆ

อักษรยาอ์ حرفُ الياء

يقْطِين น้ำเต้า

มันคือลูกน้ำเต้าหรือฟักทอง แต่ความจริงแล้วความหมายในภาษาอาหรับของมันยังกว้างกว่านั้น ความหมายทางภาษาคือ พืชทุกชนิดที่ไม่ได้ยืนบนลำต้น (หรือพืชล้มลุกนั่นเอง) เช่นแตงโม แตงร้าน แตงกวา ดังดำรัสของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ที่ว่า

وأنبتنا عليْهِ شجرةً من يقْطِ ٍ

ความว่า “และเราได้ให้ต้นไม้พืชพรรณเติบโตขึ้นมาเป็นพวกน้ำเต้าอยู่รอบตัวเขา” (อัสซอฟฟาต, 146)

บางคนกล่าวว่า ต้นไม้ที่ไม่มีลำต้น เรียกว่า نجم ไม่ใช่ شجر และคำว่า شجر แปลว่า สิ่งที่มีลำต้น ดังนั้นเหตุใดในอายะห์นี้จึงกล่าวว่า شجرةً من يقْطِ ٍ คำตอบก็คือ คำว่า شجر นั้นมีความหมายโดยทั่วไปว่า พืชที่มีลำต้น แต่ถ้ามันไปร่วมกับคำอื่นๆ มันก็จะมีความหมายไปทางอื่นนั้น ความแตกต่างระหว่างการกล่าวโดยรวมกับการกล่าวโดยหมายถึงสิ่งอื่นเป็นสิ่งที่สำคัญมากในการจะเข้าใจภาษา และ اليقْطِين ที่ถูกกล่าวถึงในอัลกุรอ่าน คือ ต้นน้ำเต้าและผลของมันเรียกว่าผลน้ำเต้า และต้นน้ำเต้ามียืนยันไว้ใน “ซอฮีเฮน” จากหะดีษของท่านอนัส บินมาลิกว่า “มีช่างตัดเสื้อคนหนึ่งได้เชิญท่านศาสดา ซล.ไปรับประทานอาหารที่เขาได้ทำขึ้น และฉันได้ไปกับท่านศาสดา ซล.ด้วย ช่างตัดเสื้อได้นำขนมปังทำจากข้าวฟ่างมาให้กิน และนำซุบที่ใส่น้ำเต้าและเนื้อแห้ง และฉันได้เห็นท่านศาสดา ซล.ได้พยายามไล่ตักน้ำเต้าตลอดรอบชามนั้น และฉันจึงรู้สึกรักน้ำเต้ามาตั้งแต่นั้น” (ซอเฮียะห์ บุคอรี, 5436) ท่านอบูตอลูตได้กล่าวว่า “ฉันได้เข้าไปหาท่านอนัส บินมาลิก รด.และพบเขากำลังกินน้ำเต้าอยู่” และได้กล่าวว่า “เจ้าเป็นพรรณไม้ที่ฉันชอบมากที่สุดเพราะท่านศาสดา ซล.ชอบรับประทานเจ้า”

ในหนังสือ “อัลฆอยลานียาต” จากหะดีษของท่านหิชาม บินอัรวะต์ จากพ่อของเขา จากท่านหญิงอาอิชะห์ รด.นางได้กล่าวว่า “ท่านศาสดา ซล.ได้บอกกับฉันว่า โอ้อาอิชะห์เอ๋ยถ้าหากท่านปรุงอาหารท่านจงใส่ผลน้ำเต้าให้มากๆ เพราะมันจะช่วยบำรุงหัวใจที่เศร้าหมอง”

น้ำเต้ามีธาตุเย็นชื้น ให้สารอาหารที่ย่อยง่าย สามารถสลายตัวได้ไว ถ้ามันไม่เน่าเสียก่อนที่จะถูกย่อย มันทำให้เกิดส่วนประกอบที่ดี คุณสมบัติพิเศษของมันคือ การสร้างส่วนประกอบที่ดี เมื่อรับประทานร่วมกับสิ่งที่เหมาะสมกับมัน ถ้ารับประทานมันร่วมกับมัสตาร์ดจะทำให้เกิดส่วนประกอบที่ร้อน ถ้าหากผสมกับเกลือจะเกิดส่วนประกอบที่เค็ม ถ้าผสมกับอาหารที่ทำให้ท้องผูกก็จะทำให้ท้องผูก ถ้าปรุงรวมกับซาฟรัญัลจะเพิ่มสารอาหารให้กับกระเพาะอย่างดีมาก มันมีความนุ่มนวลเต็มไปด้วยน้ำ ให้สารอาหารประเภทชุ่มชื้น และเพิ่มเมือกเสลด มีประโยชน์สำหรับผู้ที่ร้อนหรือมีไข้ แต่ไม่เหมาะสำหรับผู้ที่ตัวเย็นหรือเป็นโรคจากความหนาวเย็น หรือผู้ที่มีเมือกเสลดมากอยู่แล้ว น้ำของมันช่วยดับกระหาย ขับไล่อาการปวดศีรษะจากความร้อน เมื่อดื่มมันหรือนำมันมาล้างศีรษะ มันเป็นยาระบายอ่อนๆ ทำให้ท้องทำงานได้ปกติดีขึ้น ไม่ว่าจะใช้มันวิธีไหน

ประโยชน์ของมัน เมื่อนำมานวดรวมกับแป้งและเผามันในเตาเผาร่วมกับแนตรอนหรือบีบน้ำของมันออกมาแล้วดื่มร่วมกับเครื่องดื่มที่นุ่มนวลจะช่วยดับความร้อนผู้มีไข้และผู้มีอาการอักเสบได้ ดับกระหายได้ ให้สารอาหารที่ดี ถ้าหากดื่มร่วมกับแยมซาฟรัญัลจะช่วยขจัดน้ำดีเหลืองออกไปได้ เมื่อนำน้ำเต้ามาปรุงและดื่มน้ำของมันผสมรวมกับน้ำผึ้งหรือแนตรอนจะช่วยลดเมือกเสลดและน้ำดีพร้อมๆ กัน ถ้าบดแล้วนำมานาบที่ศีรษะกลางกระหม่อม จะช่วยรักษาก้อนร้อนที่ในสมองได้ เมื่อนำเนื้อที่ปอกเปลือกแล้วมาทำเป็นน้ำคั้นและผสมกับน้ำมันดอกกุหลาบและนำมาหยอดหูจะช่วยรักษาก้อนร้อนที่หู เนื้อที่ปอกเปลือกแล้วยังมีประโยชน์ในการรักษาก้อนร้อนที่ตาและโรคเกาต์อีกด้วย มันยังมี

ประโยชน์มากสำหรับผู้ที่มีธาตุร้อนหรือมีไข้ แต่เมื่อมันเข้าไปในกระเพาะและเจอกับส่วนประกอบที่เน่าเสียอยู่ก่อนแล้ว มันก็จะเปลี่ยนสภาพของมันไปกลายเป็นของเสียทันที และทำให้เกิดสารประกอบที่เสียต่อร่างกาย สามารถขับไล่พิษร้ายนี้ได้โดยการใช้น้ำส้มสายชูและของเปรี้ยวอื่นๆ มาดับ

กล่าวโดยสรุปมันเป็นอาหารที่นุ่มนวลและสามารถทำปฏิกิริยาได้ไวมาก และท่านอนัสได้กล่าวถึงมันว่า เป็นอาหารที่ท่านนบี ซล.รับประทานมากที่สุด

บทสุดท้าย

คำสั่งเสียทางการแพทย์

ข้าพเจ้าเห็นว่าการจบหนังสือเล่มนี้ควรจบด้วยคำพูดที่ดีมีประโยชน์สำหรับท่านผู้อ่าน เป็นคำสั่งเสียโดยรวม ๆ จากผู้มีความรู้ทางการแพทย์ที่มีประโยชน์ยิ่งเป็นการทำให้หนังสือนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ท่านอิบนิ มาซูยะห์ได้กล่าวไว้ในหนังสืออัลมะฮาซีรว่า

- ผู้ใดรับประทานหัวหอมเป็นเวลาสี่สิบวันและหน้าเขาเต็มไปด้วยจุดไฝฝ้า เขาก็จงอย่าโทษใครนอกจากตัวของเขาเอง
- ผู้ใดต้องการประหยัดรับประทานแต่เกลือและกลายเป็นด่างขาวที่ผิวหนัง เขาก็จงอย่าโทษใครนอกจากตัวของเขาเอง
- ผู้ใดทำให้กระเพาะของเขามีไข่และปลาอยู่รวมกันและต้องกลายเป็นโรคอัมพาตหรืออัมพฤกษ์ที่หน้า เขาก็อย่าโทษใครนอกจากตัวของเขาเอง
- ผู้ใดเข้าห้องน้ำในขณะที่ยังอิ่มอยู่และเขากลายเป็นอัมพาต เขาก็อย่าโทษใครนอกจากตัวของเขาเอง
- ผู้ใดรวมน้ำนมและปลาในกระเพาะของเขาและต้องกายเป็นโรคเรื้อนหรืออัมพฤกษ์ที่ใบหน้า เขาก็อย่าโทษใครนอกจากตัวของเขาเอง
- ผู้ใดรวมนมและน้ำองุ่นในกระเพาะของเขา และทำให้เขาเป็นโรคเรื้อนหรือโรคเกาต์ เขาก็อย่าโทษใครนอกจากตัวของเขาเอง
- ผู้ใดฝันเปียกและไม่ยอมชำระล้าง จนกระทั่งได้มีเพศสัมพันธ์กับภรรยาของเขาจะเกิดลูกที่เป็นบ้าหรือปัญญาอ่อน เขาก็อย่าโทษใครนอกจากตัวของเขาเอง
- ผู้ใดกินไข่ต้มเย็นจนเต็มกระเพาะและกลายเป็นโรคหอบหืด เขาก็อย่าโทษใครนอกจากตัวของเขาเอง
- ผู้ใดมีเพศสัมพันธ์และไม่ยอมหลั่งและกลายเป็นนิ่ว เขาก็อย่าโทษใครนอกจากตัวของเขาเอง
- ผู้ใดมองหญิงสาวตอนกลางคืนและกลายเป็นอัมพฤกษ์ที่ใบหน้าหรือเป็นโรคร้าย เขาก็อย่าโทษใครนอกจากตัวของเขาเอง

ท่านอิบนิบัคตีชัวอ์กล่าวว่า

- จงระวังอย่ารับประทานไข่ร่วมกับปลา เพราะมันทั้งสองจะทำให้เกิดปวดบิดในท้อง เป็นโรคริดสีดวงและปวดที่ฟันกราม
- การรับประทานไข่เป็นประจำจะทำให้เกิดจุดเหลืองที่ใบหน้า การรับประทานของเค็มกับปลาและเกลือและการเจาะเส้นเลือดหลังอาบน้ำจะทำให้เกิดโรคด่างขาวและโรคหิด
- การรับประทานไตแกะอยู่เป็นประจำจะทำให้เกิดบาดแผลขึ้นที่ต่อมลูกหมาก
- การชำระล้างด้วยน้ำเย็นหลังรับประทานปลาสด จะทำให้เกิดโรคอัมพาต
- การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงสาวที่มีประจำเดือนจะทำให้เกิดเป็นโรคเรื้อน การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้อาบน้ำหลังจากนั้นจะทำให้เกิดก้อนนิ่ว

ฮิบโปรเครติส กล่าวว่า

- การรับประทานของที่เป็นอันตรายให้น้อย ๆ จะดีกว่าการรับประทานของที่มีประโยชน์ในประมาณมาก ๆ

- รักษาสุขภาพให้ดีอยู่นานๆ ด้วยการละทิ้งความเกียจคร้านและทำงานหนัก และไม่กินหรือดื่มจนอิ่มแน่นเกินไป

นักปราชญ์บางท่านกล่าวว่า

- ผู้ใดต้องการมีสุขภาพที่แข็งแรง จงรับประทานอาหารที่ดีและสะอาด จงดื่มน้ำเมื่อกระหาย ดื่มน้ำให้น้อยๆ ให้งีบหลังรับประทานอาหารกลางวัน ให้เดินหลังอาหารเย็น ไม่นอนจนกว่าจะรู้สึกง่วง ไม่อาบน้ำหลังทานอาหารอิ่มใหม่ๆ การอาบน้ำเพียงหนึ่งครั้งในหน้าร้อนดีกว่าการอาบน้ำสิบครั้งในหน้าหนาว การรับประทานเนื้อแห้งในตอนกลางคืนเป็นต้นเหตุแห่งความตาย การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงชราจะทำให้แก่เร็วและป่วยง่าย

คำพูดเหล่านี้บางคำมีความเข้าใจผิดว่าเป็นของท่านอลี รด.ความจริงแล้วไม่ใช่ แต่ส่วนหนึ่งเป็นคำพูดของท่านอัลฮาริษ บินกัลดะห์แพทย์ชาวอาหรับและท่านอื่นๆ

ท่านฮาริษได้กล่าวว่า

- ผู้ใดต้องการมีชีวิตยืนยาวแม้จะเป็นอมตะไม่ได้ก็ตาม ควรจะรับประทานอาหารกลางวันและอาหารเย็นแต่เนิ่นๆ ไม่กินของเน่าเสียของไม่ดี ไม่มีเพศสัมพันธ์มากเกินไป
- สี่อย่างที่จะทำลายร่างกายคือ การมีเพศสัมพันธ์ขณะหิว การอาบน้ำขณะอิ่ม การกินเนื้อแห้ง การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงชรา

เมื่อท่านฮาริษใกล้จะสิ้นชีวิตและประชาชนต่างห้อมล้อมเขาและกล่าวว่า “จงสั่งเสียเราให้ทำอะไรบางอย่างที่เราสามารถนำไปใช้ได้หลังจากท่านจากไปแล้ว” ท่านฮาริษกล่าวว่า

- จงอย่าแต่งงานนอกจากกับหญิงสาว จงอย่ารับประทานผลไม้นอกจากมันสุกตามเวลาของมัน จงอย่ารักษาถ้าร่างกายยังทนความเจ็บป่วยได้ จงทำความสะอาดกระเพาะทุกๆ เดือน เพราะมันจะดูดซึมเมือกเสลด ทำลายน้ำดี และทำให้เนื้อที่ดีเติบโตขึ้นได้ ถ้ารับประทานอาหารกลางวันแล้วให้นอนหลังจากนั้นหนึ่งชั่วโมง เมื่อรับประทานอาหารเย็นแล้วให้เดินสี่สิบก้าว

มีเจ้าเมืองบางท่านได้กล่าวกับแพทย์ประจำตัวของเขาว่า “ท่านอาจจะไม่สามารถอยู่กับเราตลอดไป ดังนั้นจงบอกสิ่งที่ฉันควรทำหลังจากท่านจากไปแล้ว” แพทย์ท่านนั้นกล่าวว่า

- อย่าแต่งงานนอกจากกับหญิงสาว อย่ากินเนื้อนอกจากมันยังสดใหม่อยู่ อย่ากินยานอกจากเวลาเจ็บป่วย อย่ารับประทานผลไม้นอกจากมันสุกแล้ว เคี้ยวอาหารให้ละเอียดทุกครั้งที่รับประทาน เมื่อรับประทานอาหารตอนกลางวันก็ให้นอนหลังอาหารได้ แต่ถ้ารับประทานอาหารตอนกลางคืนอย่านอนทันทีจนกว่าจะได้เดินเสียก่อนแม้เพียงห้าสิบก้าวก็ตาม อย่ารับประทานอาหารนอกจากหิวแล้ว อย่ามีเพศสัมพันธ์โดยการบังคับ อย่ากลั้นปัสสาวะ อาบน้ำก่อนที่ท่านจะถูกอาบน้ำ อย่ารับประทานอาหารในขณะที่ท้องอิ่ม อย่ารับประทานอาหารที่ท่านเคี้ยวไม่ได้หรือกระเพาะย่อยไม่ไหว จะต้องทำให้ร่างกายบริสุทธิ์สะอาดทุกๆ อาทิตย์ ทำให้คลังเก็บเลือดของท่านอยู่ในภาวะที่ดี อย่าเอาเลือดออกจากร่างกายนอกจากจำเป็น จงอาบน้ำเพราะมันจะช่วยขจัดความหมักหมมที่ยาทั่วๆ ไปไม่สามารถขจัดได้

ท่านอิหม่ามชาฟิอีย์ กล่าวว่า

- สี่ประการที่จะทำให้ร่างกายแข็งแรง คือ การรับประทานเนื้อ การดมของหอม การอาบน้ำทำความสะอาดบ่อยๆ โดยไม่จำเป็นต้องมีเพศสัมพันธ์ การสวมใส่ผ้าฝ้าย

- สี่ประการที่ทำให้ร่างกายอ่อนกำลังลง คือ การมีเพศสัมพันธ์มากเกิน ความวิตกกังวลมากเกิน ดื่มน้ำขณะท้องว่างมากเกิน รับประทานของเปรี้ยวมากเกิน
- สี่ประการที่ทำให้สายตาแข็งแรง คือ การนั่ง ใกล้ๆ กะอ์บะห์ การทาตาก่อนนอน การมองดูสีเขียว การทำความสะอาดที่นั่ง
- สี่ประการที่ทำให้สายตาอ่อนแอ คือ การมองสิ่งโสโครก การมองผู้ที่ถูกตรึงไม้กางเขน การมองอวัยวะเพศผู้หญิง การนั่งผินหลังให้กะอ์บะห์
- สี่ประการที่เพิ่มพลังทางเพศ คือ การรับประทานอะซอฟีรและอิฏรอฟิล เนื้อส้มและคอรูบ
- สี่ประการที่เพิ่มพลังสมอง ไม่พูดเรื่องไร้สาระ ใช้ไม้ถูฟัน นั่งร่วมวงกับคนดี นั่งร่วมวงกับนักปราชญ์

พลาโตกล่าวว่า

- มีห้าอย่างที่ทำให้ร่างกายอ่อนแอและอาจถึงตายได้ ความอ่อนแอการถูกพรากจากสิ่งที่รัก การข่มความโกรธ การไม่เชื่อฟังคำตักเตือน คนฉลาดที่ถูกคนโง่หลอก

แพทย์ประจำตัวของอัลมะอ์มูนกล่าวว่า

- พวกท่านต้องระวังรักษาคุณสมบัติเหล่านี้ไว้เพราะมันจะทำให้ท่านไม่ป่วยไข้ นอกจากความตาย อย่ารับประทานอาหารโดยที่ในกระเพาะท่านยังมีอาหารอยู่ อย่ารับประทานอาหารที่ฟันของท่านเคี้ยวไม่ได้หรือที่กระเพาะของท่านย่อยไม่ไหว อย่ามีเพศสัมพันธ์มากเกินเพราะมันจะดับไฟแห่งชีวิต อย่ามีเพศสัมพันธ์กับผู้สูงอายุมันจะทำให้เกิดการตายกะทันหันได้ อย่ากรอกเลือดนอกจากจำเป็นและควรจะทำให้อาเจียนเพื่อล้างสารพิษในช่วงฤดูร้อน

และรวบยอดจากคำพูดของ ฮิบโปเครติส

- ทุกสิ่งที่มากเกิน ย่อมเป็นผลร้ายต่อธรรมชาติ
- มีผู้กล่าวกับกาเลนว่า "ทำไมท่านไม่ป่วยเลย" กาเลน กล่าวว่า เพราะฉันไม่รวมของเสียระหว่างอาหารสองมื้อเข้าด้วยกัน ไม่ให้อาหารหนึ่งเข้าไปปนกับอีกอาหารหนึ่ง และไม่รับประทานอาหารที่มันทำร้ายกระเพาะของฉัน

สาระสังเขป

- สี่อย่างที่ทำให้ร่างกายเจ็บป่วย คือ การพูดมาก การนอนมาก การกินมาก และการมีเพศสัมพันธ์มาก
- การพูดมาก ทำให้ใช้สมองน้อยลง ทำให้สมองอ่อนแอ ทำให้แก่ไว
- การนอนมาก ทำให้หน้าเหลือง ทำให้หัวใจถูกปิด ทำให้เคืองตา ทำให้เกียจคร้านในการทำงาน ทำให้เกิดความชื้นเพิ่มขึ้นในร่างกาย
- การกินมาก ทำให้ปากทางเข้าของกระเพาะเสียหาย ทำให้ร่างกายอ่อนแอ เกิดลมเพิ่มขึ้น ท้องอืด เกิดโรคที่รักษายาก
- การมีเพศสัมพันธ์มาก ทำให้หมดกำลัง ทำให้ร่างกายอ่อนแอ ทำให้ความชื้นหมดลง ร่างกายแห้งมากขึ้น ทำให้เส้นประสาทหย่อน ทำให้เกิดการอุดตัน เกิดอันตรายต่อร่างกายโดยรวมโดยเฉพาะอย่างยิ่งสมอง เนื่องจากมีการสลายตัวของพลังงานชีวิต ความอ่อนแอในส่วนนี้สำคัญกว่าส่วนอื่นในร่างกายทั้งหมด

- การมีเพสสัมพันธ์ที่มีประโยชน์คือ เมื่อมีความต้องการ มีรูปร่างที่สวยงาม ถูกต้องตามหลักการศาสนา ยังอยู่ในวัยหนุ่มสาว ห่างไกลจากพันธนาการใดๆ ไม่มีความกังวลในใจจากการงานต่างๆ ไม่ถี่มากเกินไป ไม่อยู่ในระหว่างหิวหรืออิ่มเกินไป หลังทำงานหนักเกินไป อากาศร้อนหรือเย็นเกินไป ถ้าหากระวังในจุดเหล่านี้ให้ดีๆ แล้ว การมีเพศสัมพันธ์จะเป็นสิ่งที่มีประโยชน์มาก ถ้าหากขาดข้อหนึ่งข้อใดไป ก็จะเกิดผลเสียต่อร่างกายตามส่วนและถ้าหากขาดไปทุกข้อก็จะเกิดความวิบัติภายในเวลาไม่นานนัก

สาระสังเขป

- การจำกัดอาหารมากเกินไปเป็นอันตรายต่อสุขภาพ เช่นเดียวกับการรับประทานอาหารมากไปในคนป่วย การจำกัดอาหารแต่พอควรจึงเป็นสิ่งที่มีประโยชน์

กาเลนได้กล่าวกับเพื่อนของเขาว่า

- จงห่างไกลจากสามสิ่งและจงทำสี่สิ่ง และท่านจะไม่ต้องไปหาหมอเลย ห่างไกลจากฝุ่นละออง ควันและกลิ่นเหม็นเน่า จงหาอาหารที่ทำให้อ้วนท้วนสมบูรณ์ จงใช้ของหอม จงกินของหวานและจงอาบน้ำ
- อย่ากินเกินอิ่ม อย่ากินเม็ดอัลมอนด์ในตอนกลางคืน ผู้ที่เป็นหวัดอย่านอนหงาย ผู้ที่ซึมเศร้าอย่ากินของหมักดองหรือของเปรี้ยว
- ผู้ที่ผ่าเส้นเลือดอย่าเดินเร็วจะเป็นอันตรายถึงตายได้ ผู้ที่ปวดรอบตาอย่าทำให้อาเจียน อย่ากินเนื้อมากในหน้าร้อน ผู้มีไข้จากความหนาวเย็นอย่านอนกลางแดด อย่าเข้าใกล้มะเขือ
- ผู้ที่ดื่มน้ำร้อนทุกๆ วันในหน้าหนาวจะปลอดภัยจากโรค และความอ่อนแอต่างๆ
- ผู้ใดขัดถูตัวเขาในขณะอาบน้ำด้วยเปลือกลูกทับทิม จะปลอดภัยจากโรคคันและโรคหิด
- ผู้ใดรับประทานดอกพลับพลึงห้าดอก น้ำหอมจากต้นแมสติก ไม้หอมและชะมดเชียง ชีวิตของเขาหลังจากนั้นจะมีกระเพาะที่แข็งแรง ไม่มีการเสียหาย
- ผู้ใดรับประทานเมล็ดแตงโมร่วมกับน้ำตาล จะช่วยขจัดก้อนนิ่วในกระเพาะอาหาร ป้องกันโรคปัสสาวะแสบขัด

สาระสังเขป

- สี่ประการจะทำลายร่างกายเรา ความวิตกกังวล ความเศร้าหมอง ความหิวและการอดนอน
- สี่ประการที่ทำให้ร่างกายมีความสุข การมองสีเขียวของพืชพรรณ การมองสายน้ำไหล การเป็นที่รัก และการมีลูกหลาน
- สี่ประการทำให้สายตามัว การเดินเท้าเปล่า การอยู่ตั้งแต่เช้าถึงเย็นด้วยใบหน้าที่เต็มไปด้วยความเกลียดชัง ความทุกข์หนัก ความเป็นศัตรู ความโอหัง การมองของชิ้นเล็กๆ
- สี่ประการทำให้ร่างกายแข็งแรง การสวมใส่เสื้อผ้าที่นุ่มสบาย เข้าห้องน้ำที่อากาศเย็นสบาย รับประทานอาหารที่มีคุณค่าและรสชาติอร่อย การดมกลิ่นหอม
- สี่ประการทำให้ใบหน้าแห้งเหี่ยวและไม่มีสุขภาพ คือ การโกหก การทะลึ่งอวดดี การถามมากโดยไม่ได้ความรู้ การไม่มีศีลธรรม
- สี่ประการทำให้ใบหน้าอ่อนวัยและทำให้ใบหน้ามีความรื่นเริง คือ ความกล้าหาญ ความมั่นคงต่อคำสัญญา ความใจบุญ ความเกรงกลัวต่อบาป

- สี่ประการทำให้เกิดความโกรธและเกลียด การอวดโต ความอิจฉา การโกหก การนินทา
- สี่ประการเพิ่มพูนโชคลาภ การตื่นละหมาดตอนกลางคืน การขออภัยโทษต่ออัลลอฮ์ ซบ.บ่อยๆ ในตอนกลางคืน การให้ทาน การกล่าวซิกรุลลอฮ์ตอนเช้าตรู่และตอนก่อนนอน
- สี่ประการที่ห้ามโชคลาภ การนอนช่วงซุบฮ์ การละหมาดน้อย ความเกียจคร้าน การมีเล่ห์กล
- สี่ประการ เป็นอันตรายต่อสมองและจิตใจ การรับประทานของหมักและผลไม้อยู่เป็นประจำ การนอนหงาย ความเศร้าซึมและความวิตกกังวล
- สี่ประการเพิ่มความเฉียบแหลมให้สมอง เมื่อหัวใจว่างเปล่าไม่มีเรื่องต้องคิดถึงกังวล เมื่อไม่ดื่มหรือกินจนอิ่มแน่นเกินไป มีการเรียบเรียงอาหารและเครื่องดื่มได้อย่างเหมาะสม การขจัดสารพิษที่คงค้างอยู่ออกจากร่างกาย
- สิ่งที่เป็นอันตรายต่อสติปัญญา การรับประทานหัวหอมเป็นประจำ กินถั่วเป็นประจำ กินมะกอกเป็นประจำ กินมะเขือเป็นประจำ มีเพศสัมพันธ์มากไป ความเปล่าเปลี่ยว การคิดมาก การติดสุรา การหัวเราะมากไป ความโศกเศร้าเป็นเวลานานๆ
- ผู้มีสติปัญญาบางท่านได้กล่าวว่า ฉันรู้สึกเหนื่อยอ่อนถึงสามครั้งและฉันไม่พบโรคอะไรนอกจากรับประทานมะเขือมากเกินไปในวันเดียว รับประทานมะกอกมากเกินในวันที่สองและรับประทานถั่วมากเกินในวันที่สาม

สาระสังเขป

เราได้นำสิ่งที่คิดว่ามีประโยชน์ทั้งในทางความรู้และในทางปฏิบัติมาให้ท่านได้เห็นโดยรวม ซึ่งท่านไม่อาจจะหาได้จากที่ใดนอกจากในหนังสือเล่มนี้ เราให้ความมั่นใจแก่ท่านได้ว่าแท้จริงแล้วศาสนาและวิทยาศาสตร์การแพทย์นั้นใกล้เคียงกันมาก และการแพทย์ตามแบบอย่างท่านนบี ซล.นั้น เมื่อเทียบกับการแพทย์แผนปัจจุบันแล้วก็เหมือนนำเอาหมอเทวดามาเทียบกับแพทย์ชนบท มีหลายสิ่งที่มากมายกว่าที่เราได้กล่าวไป ยิ่งใหญ่กว่าที่ได้บรรยายไป แต่สิ่งที่เรากล่าวมาทั้งหมดเป็นเพียงการเตือนให้เห็นสิ่งที่มากับศาสดาของอัลลอฮ์และผู้ใดที่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ไม่ทรงให้เขามองเห็นสิ่งนี้ก็จงรู้ไว้เถิดว่า มันมีความแตกต่างกันอยู่ระหว่างพลังที่มีการช่วยเหลือจากอัลลอฮ์ ซบ.หรือความรู้ที่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.มอบให้แก่บรรดาศาสดาของพระองค์ และสติปัญญาที่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ประทานให้แก่พวกเขาเมื่อเทียบกับพลังที่ไม่มีสิ่งเหล่านี้ช่วยเหลือ

มีบางพวกที่กล่าวว่า “อะไรเล่าคือสิ่งที่ท่านศาสดา ซล.แนะแนวทางให้เราเกี่ยวกับเรื่องยาและการรักษาและช่วยรักษาสุขภาพ” คำถามนี้แสดงให้เห็นถึงความอ่อนด้อยของผู้พูด ไม่มีความเข้าใจในสิ่งที่มากับท่านศาสดา สิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ทรงชี้นำแนวทางให้และหลักฐานเหตุผลของการกระทำต่างๆ ที่เหมาะสมกับสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ทรงสร้างมา เราได้ให้ท่านพบหลักทางการแพทย์ทั้งสามหลักในอัลกุรอ่านและเหตุใดจึงได้มีการปฏิเสธหลักฐานที่มาจากพระผู้สร้างสิ่งที่เหมาะสมกับร่างกายทั้งโลกนี้และโลกหน้า ความครอบคลุมของการรักษาที่รวมไปถึงความสุขทางจิตใจ มีการชี้นำให้รู้จักรักษาสุขภาพ การขับไล่สิ่งชั่วร้ายออกไปด้วยวิธีที่ครอบคลุมในทุกๆ อย่าง การรักษานี้ได้ถูกแสดงให้เห็นทั้งในรูปแบบโดยทั่วไปและรูปแบบเฉพาะ ทั้งหมดถูกทิ้งไว้ให้ผู้ที่มีจิตใจที่ถูกต้อง หัวใจที่บริสุทธิ์ ได้ค้นหา อย่าไปเป็นพวกผู้ปฏิเสธเพียงเพราะตัวเขาเองไม่มีความรู้ที่เพียงพอเลย

เมื่อบ่าวของอัลลอฮ์ได้เข้าใจและยอมรับในความรู้ที่มีอยู่ในอัลกุรอ่านและซุนนะห์ของท่านศาสดา ซล. เข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงความจำเป็นต่างๆ คำพูดเหล่านั้นก็พอเพียงสำหรับเขาแล้ว ไม่มีความรู้ใดจะถูกต้องไปกว่าความรู้

จากอัลลอฮ์ ซบ.และศาสดาของพระองค์ นี่คือลักษณะของมุสลิมที่มีศรัทธาในศาสดาของเขา ผู้ซึ่งเป็นสิ่งถูกสร้างที่มีความรู้ความเข้าใจดีที่สุดในสิ่งที่อัลลอฮ์ ซบ.ทรงสร้างขึ้น ความรู้ซึ่งไม่มีอะไรเทียบได้

การแพทย์ที่ทำตามท่านศาสดา ซล.จึงถูกต้องกว่ามีประโยชน์กว่า การแพทย์ที่มีอัลลอฮ์ ซบ.และศาสดาของพระองค์เป็นพื้นฐานเป็นการแพทย์ที่สมบูรณ์ที่สุดและไม่มีผู้ใดที่จะรู้เรื่องนี้นอกจากผู้ที่มีความรู้ทางการแพทย์ปัจจุบันพร้อมๆ ไปกับมีความรู้ในการแพทย์ของศาสดา ซล. และได้ชั่งน้ำหนักระหว่างการแพทย์ทั้งสองอย่างและเขาจะได้พบความแตกต่างระหว่างทั้งสองนั้น และเขาจะกลายเป็นประชาชาติของท่านศาสดาที่มีสติปัญญาและความคิดถูกต้องที่สุด มีความรู้มากที่สุด ใกล้เคียงกับความจริงมากที่สุด มีรายงานหะดีษจากท่านบะห์ซ อิบนิหะกีม จากพ่อของเขา จากปู่ของเขา จากท่านนบี ซล.กล่าวว่า "พวกท่าน (ประชาชาติ) จะต้องแตกแยกกันเป็นประชาชาติเจ็ดสิบกลุ่ม และพวกท่านคือกลุ่มที่ดีที่สุดและได้รับเมตตามากที่สุดในทรรศนะของอัลลอฮ์"

พระองค์อัลลอฮ์ ซบ.ได้ทรงแสดงให้เห็นถึงความจริงนี้โดยการให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่เขาและสติปัญญาที่ดีแก่เขา และจะเพิ่มพูนความรู้นั้นให้กับเขาตามที่พระองค์ทรงประสงค์ นี่คือเคล็ดลับของความจริงที่จะรู้ได้ก็ด้วยความเข้าใจอย่างแท้จริงในอิสลามเท่านั้น ความมีสติปัญญาละเอียดอ่อน ความรู้ที่ยิ่งใหญ่ ทั้งหมดนี้ด้วย อนุมัติของพระองค์อัลลอฮ์ ซบ.เพียงองค์เดียว

บรรณานุกรม

ابن قيم ا وزية , الطب النبوي , ا كتب دارا نار , الطبعة الثانية 1998

ا نجد اللغة والأعلام

قاموس الياس العصري , ا ؤسسةالعصريةللطباعة , الطبعةالعاشرة 1974

ا ورد , دارالعلم للملاي 1986

กัญจนา ดีวิเศษ. (บก.). (2546). **ชุมนุมแพทย์แผนไทยและสมุนไพรแห่งชาติครั้งที่ 5: สุขภาพดีได้ด้วยแพทย์แผนไทย.** นนทบุรี: ศูนย์พัฒนาตำราการแพทย์แผนไทย มูลนิธิการแพทย์แผนไทยพัฒนา.

แก้ว กาญจนา. (254-). **สมุนไพรเพื่อการบำบัดโรค**. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.]

จำรัส เซ็นนิลและพิสสม มะลิสุวรรณ. (2546). **หอมระเหย: ศาสตร์แห่งการบำบัด.** นนทบุรี: มรดกสยาม.

ชาญชัย อาจิณสมาจาร. (2534). **ประวัติความเป็นมาของการแพทย์.** กรุงเทพฯ: อักษรวัฒนา.

บินมุสลิม. (253-). **ปทานุกรมอาหรับไทย.** กรุงเทพฯ: ส. วงศ์เสงี่ยม.

มหาวิทยาลัยรังสิต. คณะเภสัชศาสตร์. (2546). **ผลิตภัณฑ์สมุนไพรและผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร.** ปทุมธานี: ผู้แต่ง.

มหาวิทยาลัยศิลปากร. คณะเภสัชศาสตร์. (2544). **เภสัชพฤกษ์.** นครปฐม: ผู้แต่ง.

มูลนิธิฟื้นฟูส่งเสริมการแพทย์ไทยเดิมฯ. (2536). **ตำราการแพทย์ไทยเดิม (แพทยศาสตร์สงเคราะห์): ฉบับพัฒนา.** กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

ศิขริน. (2546). **อายุรเวทศาสตร์แห่งชีวิต.** สมุทรปราการ: เรือนบุญ.

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2544). **ทรัพยากรพืชในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.** กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2546). **เครื่องสำอางจากสมุนไพร.** กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สมาคมนักเขียนเก่าอาหรับแห่งประเทศไทย. (2538). **พระมหาคัมภีร์อัลกุรอ่านพร้อมความหมายภาษาไทย.** กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สุทธิลักษณ์ สมิตะสิริ (บก.). (2545). **มหัศจรรย์ผัก 108.** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

อรุณ บุญชม. (2536). **หะดีษซอเฮียะห์.** กรุงเทพฯ: ส. วงศ์เสงี่ยม.

อำนวย โพธิ์กระเจน. (253-). **พจนานุกรมอาหรับไทย.** กรุงเทพฯ: ส. วงศ์เสงี่ยม.

Abu-AL-rrayhan A-Bairuni. (2004). **A book of pharmacy in Medicine.** [Online]. Available HTTP: http://rowad.al-islam.com/rowad/?action=Display&View=2&doc=1&root=1&id=620&lang=ar&from=tree

Barthelmy, David. (c2004). **Natron** [Online]. Available HTTP: http://webmineral.com/data/Natron.shtm/

Hippocratic Method and the Four Humors in Medicine [Online]. (c2004). HTTP://www.ancienthistory.about. com/cs/Hippocrates/a/hippocraticmeds.htm

Illes, Judith. (c2003). **Tour Egypt Feature: Beauty Salts.** [Online]. Available HTTP: http://www.touregypt.net/featurestories/salt.htm.

International Cyber Business Services. (c1998 – 2000). **Herb Information.** [Online].Available HTTP: http://www.holistic-online.com/Heabal-Med_Herbs/h239htm.

Imam Shamsuddin Abi Abdullal Ibni Quiyim. (c2001-2003). **Altip-Alnabawi.** [Online]. HTTP:http://www.al-eman.com/Islamlib/viewehp.asp? BID=206&CID=TOP.

Karama Burns, (2002). **The Physical charecticistic of Temporament.** [Online]. Available HTTP:http://www. islamonline.Net/English/science/2001/03/article1.shtml.

Parker, Philip M. (c2004). **Arabic English Dictionary** [Online]. Available HTTP:http://www.Websters-online-dictionary.org/delinition/Arabic-english/index60.html.

Science leads to islam kabath (2001). [Online]. Available HTTP:http://www.science4islam.com/html/1-2-32a.html.

Dr.shahid , Athar. (2002). **Islamic medicine.** [Online]. Available HTTP: http://www.islam-usa.com/im3.html

الطب النبوي